

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utval: Formannskapet
Møtestad: **Kjeldsund ungdomssenter**
Dato: 20.09.2016
Tid: **09:00 - NB!!**

Melding om forfall til tlf. 70081300.

Forfall til møter i kommunale organer skal vere gyldig i hht. Lov om kommuner og fylkeskommuner § 40, nr. 1.

Varamedlemer som får tilsendt sakliste, skal ikkje møte utan nærare innkalling.

Kl. 09:00: Fellesmøte formannskapet og leiargruppa – budsjett/økonomiplan.

Kl. 12:00: Lunsj

Kl. 12:30: Budsjett-/økonomiplan
Formannskapsmøte

Fosnavåg, 13.09.2016

Arnulf Goksøyr
ordfører

OFFENTLEG SAKLISTE:

Saksnr	Innhold
PS 183/16	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 184/16	Protokoll frå førre møte
PS 185/16	Delegerte saker
PS 186/16	Referatsaker
PS 187/16	Budsjettkontroll per 31.07.2016
PS 188/16	Kostra- analyse. Søre Sunnmøre Kommunerevisjon.
PS 189/16	Kommunekompasset.
PS 190/16	Kommunebarometeret 2016.
PS 191/16	Ny kommunelov
PS 192/16	Organisasjonsendring.
PS 193/16	Avtale mellom kommunen og fastlegane ved Herøy og Myrvåg legesenter - Reforhandling
PS 194/16	Revidert eigarstrategi for Søre Sunnmøre reinhaldsverk IKS
PS 195/16	Revidert selskapsavtale for Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS
PS 196/16	Detaljreguleringsplan for gnr.34/379 m.fl. i Fosnavåg - tilrettelegging for etablering av deponi
PS 197/16	Veg- og parkeringsområde Leikanger skule - behov for ekstra løyving
PS 198/16	Prosjekt 51408 - Einedalen skule - fleirbrukshall - byggeprogram
PS 199/16	Prosjekt 61603 - Ny barneskule på Bergsøy - byggeprogram
PS 200/16	Prosjekt 61604 - Herøy ressurscenter - byggeprogram
PS 201/16	Gnr. 60 bnr. 262 - skade på eigedom - ny handsaming
PS 202/16	Prosjekt 51151 - Myrdeponi Mjølstadneset industriområde - økonomisk avslutning
PS 203/16	Prosjekt 51119 - Rassikring Vikane bustadfelt - økonomisk avslutning
PS 204/16	Prosjekt 51003 og 51011 - Parkeringsareal bak rådhuset - Økonomisk avslutning
PS 205/16	Tilbygg Herøy helse- og omsorgssenter - Økonomisk avslutning. Delegerte saker frå avdelingane
DS 12/16	Skjenkebevilling - Moltustranda Idrettslag - søknad om

skjenking for eit bestemt arrangement

- DS 13/16 Søknad om skjenkebevilling 09.09.2016 til eit bestemt arrangement - (lukka arrangement)
- DS 14/16 Søknad om å ta skjenkeløyve med til Herøy gard- Thon hotel Fosnavåg
- DS 15/16 Søknad om skjenkebevilling til eit bestemt arrangement - (lukka arrangement)
- Referatsaker
- RS 56/16 Ruteendringsprosessen 2017 - Innspel frå kommunar og operatørar
- RS 57/16 Forprosjekt for mogleg etablering av nordisk nettverk for stad- og identitetsutvikling med vekt på kultur
- RS 58/16 Høyring - Planstrategi 2016-2020 - Utfordningar og moglegheiter i Vanylven.
- RS 59/16 Endeleg vedtak om kommunereform - Ulstein kommune

PS 183/16 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 184/16 Protokoll frå førre møte

PS 185/16 Delegerte saker

PS 186/16 Referatsaker

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Økonomiavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	GEO	Arkivsaknr:	2016/593
		Arkiv:	210

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
187/16	Formannskapet	20.09.2016

BUDSJETTKONTROLL PER 31.07.2016

Tilråding:

Formannskapet viser til vedtak i K-sak 174/14 og ber om at avdelingane framleis skal vere forsiktige med vikarbruken framover og at ein minimerer andre utgifter der det er mogeleg.

Særutskrift:

- Vest kontroll, her
- Søre Sunnmøre Kommunerevisjon, her
- Avdelingane, her

Vedlegg:

- [Budsjettkontroll per 31.07.2016 - Avdelingane sine kommentarar](#)

Saksopplysningar:

Herøy kommune hadde ei god drift i 2015 og fekk eit mindreforbruk som ein har tilrådd vert brukt til avsetjing til disposisjonsfondet.

Budsjettsituasjonen dei siste åra har vore stram og fokuset har vore kostnadskontroll. For 2016 ser vi at vi spesielt nokre inntektspostar er sett høgt, og også i 2016 vil vi møte ein del utfordringar på utgiftssida.

I økonomireglementet og i budsjettvedtaket står det at budsjettkontrollane per 30.04 og 31.08 skal handsamast av kommunestyret.

Tilbakemeldingar frå avdelingane

Dei fleste avdelingane meiner at dei skal klare å halde sine driftsbudsjett for 2016. Innanfor politisk leining er det meldt om eit meirforbruk på mellom kr 100.000,- og kr 200.000,- knytt til abonnement, annonser og lisensar. Sosialhjelpsbudsjettet har vore uendra dei siste åra trass i at forbruket her har vore langt høgare enn budsjettet. Ein kan her risikere å få kostnader som er meir enn 3,0 mill høgare enn budsjettert (3,0 mill kr). Brannvernet melder om eit meirforbruk på om lag kr 500.000,- knytt til obligatorisk kursing av vaktstyrken. På plussida er det vakanse i stillinga som assisterande rådmann noko som vil medføre at vi får dekt inn noko av innsparingskravet ein har budsjettert med under område 90. Også Servicetorget og Økonomiavdelinga har hatt vakansar i 2016 noko som samla sett kan utgjere opp mot 0,5 mill kr.

Den største usikkerheita er som vanleg knytt til området som Skatt, ramme, finans med meir. Skatteinntektene er ikkje så høge som vi har budsjettert med, vi har ei bankavtale som gjekk ut i mars og vilkåra ein klarte å forhandle seg fram til i den nye avtalen er på langt nær like god når det gjeld innskotsvilkåra. Det gjer nok at renteinntektene frå ordinære bankinnskott vil bli monaleg redusert.

Pensjonskostnadane i 2015 vart lavare enn budsjettert bl.a. pga av at reglane for avsetjing til uførepensjon delvis vart overført til folketrygda. Det blir difor spennande å sjå korleis dette blir for 2016. Ein har fått opplyst at premieavviket vil bli stort dette året og amortiseringskostnadane aukar også ein del på grunn av ei kortare nedbetalingstid.

Arbeidsløysa i området stig og mange av dei ledige har snart nådd makstida for arbeidsavklaringspengar. Dette kan føre til at utgiftene til sosialhjelp aukar ytterlegare. På litt sikt vil dette også kunne gje utslag på reduserte skatteinntekter.

Når det gjeld skatt, ramme, finans etc vil mindreinntektene frå skatt/ramme sannsynlegvis utgjere inntil 3,0 mill kr i 2016.

Vi slit også med avkastninga på aksje- og obligasjonsinvesteringane våre (aktiv forvaltning). Per 31.07.2016 hadde vi ei netto negativ avkastning på desse midlane på om lag kr 475.000,- medan budsjetterte inntekter i 7 mnd er budsjettert til om lag kr 2.230.000,-. Skal vi klare dei budsjetterte inntektene her er ein avhengig av ein god haust på børsen.

	<i>Rekneskap</i> 2016	<i>Budsjett</i> 2016	<i>Avvik</i>	<i>Rekneskap</i> 2015	<i>Budsjett</i> 2015	<i>Avvik</i>
Alle tal i 1.000 kr						
Lønn inkl sos. Utgifter	221 069	227 897	-6 828	217 998	222 104	-4.106
Kjøp av varer og tenester	44 346	46 280	-1 994	47 221	44 203	3 018
Kjøp av varer og ten. som ersttar komm eigprod	54 317	53 999	318	50 424	44 107	6 317
Overføringer til andre	31 572	25 028	6 544	48 686	33 069	15 617
Finansieringsutgifter	34 479	53 741	-19 262	11 381	35 835	-24 454
Sum utgifter	385 783	406 945	-21 162	375 710	379 318	-3 608
Salsinntekter	-42 525	-44 380	1 855	-40 465	-45 041	4 575
Refusjonar	-25 958	-21 889	4 069	-23 153	-28 812	5 659
Overføringer frå andre	-360 727	-347 931	-12 796	-354 391	-298 544	-55 847
Finansieringsinntekter	- 8 304	- 30 451	22 147	- 7 142	-21 504	14 362
Sum inntekter	-437 514	-444 650	7 136	-425 151	-393 901	31 251
Mindreforbruk(-) / Meirforbruk (+)	-51 731	-37 706	- 14 026	-49 441	- 14 582	-34 859

Både inntekter og utgifter har ein tendens til å bli utgiftsført på ulike tidspunkt frå eit år til eit anna. Dei 2 faktorane som oftast er i ubalanse er bruk av RDA midlar og finansinntektene og finansutgiftene (avdraga).

Av tabellen over ser eit at lønskostnadane har auka med 1,40% (nær 3,1 mill kr) sett i høve til 31.07.2015. Det er ein lavare vekst enn lønsauken og syner at kommuna har hatt ein del stillingar vakante hittil i 2016.

Alle til i 1.000 kr	Rekneskap 2016	Budsjett 2016	Avvik	Rekneskap 2015	Budsjett 2015	Avvik	Endring 2016-2015	Brukt i % av Tot budsj 2016
Politisk leining	2.280	1.967	313	2.334	2.351	-17	-71	64,88
Adm. leining	1.405	1.866	-461	2.905	2.197	708	-1.500	40,95
Servicetorget	1.087	1.849	-762	1.630	1.787	-157	-543	31,80
Fellessekretariatet	932	1.166	-235	1.405	1.226	179	-473	44,17
Økonomiavdelinga	2.892	3.038	-146	2.857	3.082	-225	35	51,94
Personal- og org. avd	4.282	4.129	153	5.514	4.486	1.028	-204	57,39
IKT avdelinga	4.094	3.425	669	2.389	2.937	-548	1.705	67,79
Overføringer	7.486	7.292	194	387	5.380	-4.993	7.099	59,78
Barnehageavdeliga	42.627	45.906	-3.279	41.937	36.719	5.218	690	64,48
Skuleavdelinga	59.694	60.617	-923	59.923	58.915	1.008	-229	54,21
Avd Barn, Familie og Helse	21.888	22.094	-206	19.966	21.337	-1.371	1.922	55,28
Pleie- og omsorgsavd	57.569	58.764	-1.195	57.208	57.603	-396	-57	53,54
Bu- og habiliteringsavd	20.483	21.251	-769	19.296	20.520	-1.224	1.187	52,44
Solsial og Flyktning (NAV)	5.482	5.141	341	5.708	5.370	338	112	59,39
Kulturavdelinga	4.197	4.857	-660	4.504	4.676	-172	-307	47,18
Utviklingsavdelinga	-408	3.769	-4.177	4.191	3.101	1.090	-3.509	
Anleggs- og driftsavd.	12.078	10.021	2.058	10.775	8.634	2.141	1.303	73,62
Eigedomsavdelinga	8.215	11.807	-3.591	11.582	9.748	1.834	-3.367	42,71
Samhandlingsreforma	-2.956	-8	-2.948	-927	-7	-900	-2.029	
Skatt, ramme, finans etc	-305.057	-306.657	-1.600	-303.024	-264.643	-38.382	-2.033	65,59
SUM	-51.731	-37.706	-14.026	-49.441	-14.582	-34.859		

For 2016 er tilskotet frå sysselsetjingsmidlane inntektsført på Utviklingsavdelinga og Eigedomsavdelinga, medan kostnadane så langt har vore små. Det gjer at Utviklingsavdelinga har fått tilført sitt budsjett nær 3,0 mill kr medan Eigedomsavdelinga har fått tilført sitt budsjett om lag 2,3 mill kr.

Når det gjeld avdragskostnadar er vi på etterskot med betalinga av desse sett i høve til budsjettet. Her skulle utgiftene reelt sett vore mellom 5,0 og 6,0 mill kr høgare enn det ein har rekneskapsført så langt i året. Det skuldast at vi har mange avdragsfrie lån, der budsjetterte avdrag vert betalt inn ein gong per år.

Vurdering og konklusjon:

Det negative med rapporten er at

- utgiftene til sosialhjelp også i 2016 ser ut til å bli mykje høgare enn budsjettert – kanskje meir enn dobbelt så høgt som ein har budsjettert med – 3,0 mill kr. Her har ein nok budsjettert med for lave tal sidan 2012.
- Brannvern har hatt mange på obligatoriske kurs i år og utgiftene på dette feltet er stadig aukande. I 2016 kan meirforbruket passere kr 500.000,- her.
- Skatteinntektene vert mest sannsynleg lavare enn budsjettet men at ein del av dette vert kompensert med høgare rammetilskott
- Renteinntektene vert lavare enn budsjettert
- Avkastninga på midlane vi har til aktiv forvaltning kan bli lavare enn budsjettert, men det er lenge igjen av året og på dette området kjem endringane raskt.

Det positive er at dei fleste avdelingane synest å ha kontroll med eiga drift, men tilbakemeldingane frå avdelingane tyder ikkje på at mange av dei vil få større mindreforbruk i 2016 slik tilfellet var i 2014 og 2015. Likevel tyder tilbakemeldingane på at områda/avdelingane samla sett får eit mindreforbruk også i 2016 trass i at dei er pålagt eit innsparingskrav.

Basert på tilbakemeldingane er situasjonen slik (mindreforbruk):

Økonomiavdelinga og Servicetorget, mindreforbruk	kr	450.000,-
Administrativ leing, mindreforbruk på om lag	kr	1.000.000,-
Samhandlingsreforma (om ein ikkje set det av til fonds)	kr	3.000.000,-

Meirforbruk:

Politisk leing	kr	100.000,-
Sosial	kr	3.000.000,-
Brannvern	kr	500.000,-

Sum, mindreforbruk i avdelingane på omlag **kr 850.000,-**

Basert på tilbakemeldingar frå områda/avdelingane er den beste kvalifiserte prognosa eit mindreforbruk på om lag 0,85 mill kr.

Det som ødelegg prognosa ovanfor er skatt/ramme, lavare avkastning på kapitalen enn budsjettert og at ein framleis har 2,1 mill kr i innsparingskrav på vakante stillingar. Postane ovanfor kan fort utgjere mellom 3,0 og 5,0 mill kr.

Konsekvensar for drift:

- Kommunen har hatt sterkt fokus på innsparingar over tid. For nokre avdelingar kan et resultere i at belastninga på dei tilsette aukar og at resultatet v det ver meir sjukmeldingar og lavare kvalitet på tenestene.

Konsekvensar for økonomi:

- Økonomien er stram, men avdelingane klarer å halde rammene sine. Dei statlege overføringane minkar ved bl.a. at staten/fylkesmannen trappar ned tilskotet vi fekk pga høgare arbeidsgjevaravgift (10 mill kr over 5 år). Reduksjonen frå 2015 til 2016 er på om lag 2,0 mill kr. Dette «kuttet» gjer at Herøy kommune har lavare vekst i frie inntekter enn dei fleste andre av kommunane i Møre og Romsdal.

Fosnavåg, 29.08.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Geir Egil Olsen
Avd.leiar

Sakshandsamar: Geir Egil Olsen

Kommentar fra Rådmann

Det blir spennande å sjå utviklinga i dei frie inntektene framover. Akkurat no ser det ikkje lyst ut når det gjeld skatteinntektene. I tillegg vert utgiftene til sosialhjelp mykje større enn budsjettert og kommunen har i tillegg ein del utfordringar som ein jobber målbevisst med å løyse. Medan nokre avdelingar slit med å halde budsjettbalansen er det andre avdelingar som melder at dei vil få samsvar mellom rekneskap og budsjett og andre som melder om mindreforbruk. I tillegg har kommunen motteke ei utbetaling på 3,0 mill kr knytt til øyeblikkeleg hjelp ordninga som vart etablert for nokre år sidan.

Folkevalde

På dette ansvaret ser det ut til å verte eit meirforbruk på i overkant av 100.000 kr. Avviket gjeld i hovudsak kontingentar, annonser og abonnement.

Administrativ leiling

På dette ansvaret er det som tidlegare rapportert ei forventa innsparing på 1,0 mill. kr i 2016 vesentleg som følge av vakanse i Ass rådmann stillinga.

Servicetorget

Det er eit positivt avvik i avdelinga. Dette skuldast vakanske i avdelinga og høgare inntekter enn forventa. Det vert eit positivt avvik i slutten av året. Korleis dette vert er noko usikker og knytt til om det vert vakanse også i slutten av året. Uansett vil nok ein ha eit positivt avvik på omlag 10 % eller omlag kr 350.000,-

Fellessekretariatet

Det er ikkje grunn til å tru at det skal verte eit vesentleg avvik på dette ansvaret i 2016.

Økonomiavdeling

Økonomiavdelinga vil ikkje få noko meirforbruk i 2016 trass i reduserte inntekter bl.a. pga at Dragsundbygg IKS no har opphøyr. Mest sannsynleg klarer avdelinga også i år å levere eit rekneskap med eit mindreforbruk på minimum kr 100.000,-

Personal- og organisasjonsavdelinga

Det er eit tilsynelatande meirforbruk 1265 Fellespost. Dette skuldast at differanse mellom rekneskap periodisering på somme kontoar som a) gruppe- og yrkesskedeforsikring og b) konsulenttenester

Prognose for 2016 er at Personal- og organisasjonsavdelinga med sine ansvar vil gå i ballanse.

Informasjonsteknologi

Til trass for at det ligg inne eit alvorleg avvik på -11,04%, er det ikkje grunn til å tru at det skal verte eit vesentleg avvik på dette ansvaret ved årets slutt. Avviket skuldast hovudsakleg at vi betalar for leasing på 3 kopimaskiner som vi fakturerer avdelingane for mot slutten av året. Beløpet for leasing på desse 3 maskinene utgjør omlag 75 000,-

Inntekter frå driftsavtaler med Herøy kyrkjelege fellesråd og legekontora vert også fakturert årleg i november/desember.

Barnehagar

Rekneskapen viser eit positivt avvik som tyder at barnehageavdelinga vil kunne halde budsjetttramma si med god margin. Forklaringa på det positive avviket er litt lavare kommunalt tilskot til private barnehagar enn i fjor og refusjon sjukepengar som er høgare enn vikarutgiftene.

Kommunale barnehagar har brukt noko meir vikarutgifter enn budsjettert, men dette blir kompensert med refusjon sjukepengar.

Rekneskapen viser noko lavare inntekt foreldrebetaling enn budsjettert. Dette kan skuldast yngre barn som gir færre foreldrebetalingskrav og syskjennmodreasjon/reduisert foreldrebetaling.

Grunnskular,PPT,Kulturskulen m.m.

UTGIFTER på budsjett.

Lønnsutgifter 1 mill over budsjett. Dette er nok ein kombinasjon av vikarutgifter, samt at vi har forskottert all

opplæring av asylsøkjarene. Tilskot er varsla å kome i aug/sept.

Den faste lønna er under budsjett.

Kjøp av varer og tenester er som forventet under budsjett på denne tida av året. Dei store utgiftene til lærebøker og materiell for nytt skuleår, vert fakturert i august.

Elles ligg vi litt under budsjett på skuleskyss. Kjøp av tenester frå andre kommunar (barn i fosterheimar) ligg pr.no under budsjett, pga sein fakturering.

INNTEKTER ligg ca 1 mill over budsjett.

Dette er i hovudsak pga tilskot til tidleg innsats i småskulen, som regjeringa valde å styrke denne våren.

Elles ligg også refusjon sjukelønn/foreldrepengar over budsjett, og må sjåast i samheng med vikarutgiftene.

PROGNOSE:

Vi forventar større utgifter til kjøp av tenester frå private resten av året. Dette gjeld i hovudsak ein svært stor auke i spes.ped ved privatskulen Møre, der kommunen dekkjer utgifter til både pedagog og assistent. Det vert også ein auke i kjøp av tenester frå andre kommunar, jfr. barn frå Herøy i fosterheimar. Det er auke i både tal på elevar og omfang av tiltak.

Vi har vidare etablert ei ny avdeling under Vaksenopplæringa; Internasjonal skule avd. EMA. Dette gjeld opplæring av asylsøkjarene, der vi pr.no har tilsett 3,4 lærarar i innleigde lokale. Førebels har vi ikkje mottatt tilskot, men forventar dette med det første. Det kan bli ei utfordring å balansere kostnader med inntekter, særleg sidan UDI har sagt opp opsjonen på 20 asylsøkjare etter at lærarane var tilsett og skulelokale innleigd. Prognosen er basert på dette høgst usikkert, men vil kunne bli tydelegare ved neste rapportering. Målet er som alltid, balanse.

Barn, familie og helse

Barnevern:

Per juni har barneverntenesta eit positivt avvik. Om dette vil vare ved resten av året er usikkert. Barnevernet arbeidar med saker som kan føre til store utgifter dersom det vert plassering utafor heimen.

Forbruket vert følgt nøye vidare.

Helseavdelinga

Helseavdelinga har eit lite meirforbruk per 1.7. Bakgrunnen for dette er hovudsakeleg ei manglande oppdatering av tilskot ol. Utviklinga vil verte følgt nøye opp vidare.

Ein tek sikte på at budsjettet for året skal gå i balanse.

Pleie og omsorgsavdelinga

Behovet i pleie- og omsorg er alltid svlgande, og naturleg avgang og nye behov går hand i hand. PO vart skilt ut som eiga avdeling i 2009. Då var det samla talet på årsverk 145,7. I årsrapport 2015 var det meldt inn 142,98. Dette viser ei effektivisering av tenestene, samstundes som ein har takla utfordringane med samhandlingsreforma. Dette må ein ha med seg når ein skal vurdere endra behov framover.

Per i dag har vi ein positiv ubalanse på sjukeheim, medan det negative avviket kjem i heimetenestene. Frå hausten har vi ein auke i drift tilsvarande ein sum på 10, 5 årsverk, som ikkje er budsjettert. Veksten i behovet her går til nye ressurskrevjande brukarar med behov for 1/1 bemanning. Frå 2017 vil vi få vekst i statstilskot på grunn av denne veksten. Detaljande må takast med i budsjettarbeidet. Avvik på heimetenestene i negativ art, er openbar i 2016.

For at pleie- og omsorgsavdelinga skal kome i balanse samla sett, er vi avhengig av mindre press på sjukeheimen ut året, men samstundes nok aktivitet til at vi ikkje får svikt i budsjetterte vederlagsinntekter.

Bu- og habiliteringsavdelinga

Bu- og habiliteringsavdelinga har eit lite positivt avvik per d.d. Desse pengane vil gå til interne overføringer og som betaling til andre kommunar ved slutten av året. Per i dag ser det ut til å gå i balanse ved årsslutt.

Sosial og flyktning

Når det gjeld sosial og flyktning er det eit negativt avvik. Meirforbruket har kome fram ved at det er eit meirforbruk innan sosialhjelp. Budsjettet har nok ikkje her vore i tråd med den utviklinga som har vore på området over tid. Arbeidsledigheita har og stege og det har igjen medført auka utbetalningar til sosialhjelp. Behovet for støttekontakt har og vore stort i år og det er også her eit meirforbruk.

I tillegg til dette er det slik at alle inntektene som vil kome med omsyn til mellom anna mottak av flyktningar ikkje er ført så langt.

Samla sett vil eg like vel ikkje kunne si anna no enn at det ligg an til eit meirforbruk innan dette området.

Kulturavdelinga

Rekneskapen pr. juli 2016 viser eit netto forbruk på dei ulike tenesteområda på ca 47 % av samla nettoramme. På fleire tenesteområde står det att overføringar, tilskot, refusjonskrav. Prognosane for kulturavdelinga tyder på budsjettbalanse ved årsslutt.

Utviklingsavdelinga

Denne rapporteringa gjeld Utviklingsavdelinga, Men kommentarane under gjeld også for ansvar 51 som tidlegare var Anleggs- og driftsavdelinga.

Hovudårsak til avvik mellom rekneskap og budsjett er :

- mindreutgifter kjøp av varer og lønn tenester (lisenser)
- mindre inntekter enn budsjettert
- refusjon sjukelønn.

Konklusjon:

Totalsituasjonen er god, under kontroll og området vil gå i balanse.

Anleggs- og driftsavdelinga

Her tek ein berre føre seg Brannverndelen av budsjettet då det andre er kommentert under Utviklingsavdelinga

Ansvar 5061 Brannvern

Rekneskapen syner eit meirforbruk i forhold til periodisert budsjett på 347' kroner. Etter justering av intern føring (inntekter som skal overførast frå feiing) er meirforbruket 260' kroner.

Det må på årsbasis påreknast eit meirforbruk då ein har store kostnader med kursing som vi MÅ gjennomføre. Var gjort merksam ved budsjetthandsaminga. Kor stort meirforbruket vil bli er vanskeleg å sei pr. dato, men eg reknar med minst 500'.

Ansvar 5062 Feiing

Rekneskapen viser eit meirforbruk på 122' kroner. Kostnadene vil bli dekt inn ved eigedomsavgifter og fond og vil ikkje belaste netto driftskostnad på årsbasis.

Eigedomsavdelinga

Eigedomsavdelinga samla sett ser pr. rapporteringsdato ut til å gå i balanse ved årsskiftet men budsjettmidlar avsett til uføresette hendingar er pr rapporteringsdato brukt opp. Dette inneber at eigedomsavdelinga vert nødt til å omprioritere budsjettmidlar internt for å unngå meirforbruk. Dette kan innebere at planlagde vedlikehaldstiltak vert sett på vent, men også at unytta budsjettmidlar til reinhald vert overført til budsjettposten for uføresette hendingar. Dette vert vurdert internt no og med meir utfyllande rapportering deretter.

Samhandlingsreforma

Herøy kommune hadde omlag 3,05 mill kr i tilskott frå fylket/fylkesmannen frå tidlegare år som vart utbetalt i år. Det vil seie at dette ansvarsområdet vil kunne gå med eit mindreforbruk på minimum 2,5 mill kr i år. Og då slepp ein å bruke av bunde fond øyeblikkeleg hjelp i tillegg (omlag 2,2 mill ved årsskiftet 2015/2016).

Skatt, ramme, finans, tilskot

Skatteinntektene er noko mindre enn budsjettert. Sjølv om vi hittil i år har hatt ein vekst i desse inntektene er ikkje veksten så stor som forutsett i statsbudsjettet. Vi kan få ei mindreinntekt her på mellom 8,0 og 10,0 mill kr basert på statistikken per 31. julli. Gitt at veksten på landsbasis blir som forventa i statsbudsjettet vil vi då få kompensert 60% av våre reduserte skatteinntekter gjennom auk rammetilskott - dvs mellom 4,8 og 6,0 mill kr - dvs ei mindreinntekt på mellom 3,2 og 4,0 mill kr.

Når det gjeld renteinntektene vil dei bli mindre enn budsjettert pga at ny bankavtale ikkje er så god som den gamle på dette området. Det er også slik at vi ikkje har hatt den avkastninga på aktiv forvaltning som budsjettert så langt i år (dårlegare på aksjar, men betre på renteinstrument).

Samla pensjonskostnadar er det vanskeleg å forutsjå. Vi har rekna med eit pensjonsavvik på 14,9 mill kr ("inntekt"). I tillegg har ein saldert budsjettet med ulike innsparingar i avdelingane på 2,1 mill kr.

Når det gjeld rentekostnadar og avdragskostnadar voner vi på samsvar mellom budsjett og rekneskap.

Totalt sett er vi like usikre her som tidlegare år og slik det ser ut no vil resultatet bli lavare netto driftsinntekter her enn budsjettert.

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Rådmannen

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OJK	Arkivsaknr:	2016/1091
		Arkiv:	020

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
188/16	Formannskapet	20.09.2016
	Kommunestyret	29.09.2016

KOSTRA- ANALYSE. SØRE SUNNMØRE KOMMUNEREVISJON.

Tilråding:

Kommunestyret ber om at prioriteringssignala vert innarbeidde i framlegg til budsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020.

Særutskrift:

- Rådmannen si leiargruppe
- Hovudtillitsvalde

Vedlegg:

- KOSTRA- analyse. Søre Sunnmøre Kommunerevisjon.
- KOSTRA. Utvalde nøkkeltal

Saksopplysningar:

KS Konsulent gjennomførte ei KOSTRA- analyse av kommunen i 2015 basert på rekneskapen for 2013. Analysen viste at Herøy kommune stort sett på alle område ser ut til å vere ein svært effektivt driven kommune. Nettokostnaden har relativt sett gått ned over tid (mål i forhold til utviklinga på landsgjennomsnittet) på alle store tenesteområde. Oppsummert var det tre område som skilte seg ut

- Høge kostnader til helse
- Høge kostnader til kyrkje og kultur
- Generelt sett svært lave brukarbetalingar/gebyr

I samband med rekneskapen for 2015 bad eg kommunerevisjonen om å gjennomføre ein nærare analyse av enkelte nøkkeltal i KOSTRA. Denne analysen fylgde årsrapporten for 2015. Analysen vert likevel lagt fram på nytt som ein del av grunnlaget for budsjettprosessen. Analysen omfattar

- Kommunehelsetenesta
- Administrasjon og styring
- Sosialtenesta
- Barneverntenesta

Eg siterer fylgjande frå rapporten frå KS Konsulent frå 2015:

«KOSTRA vurderer ikke kvaliteten på de tjenestene som gis eller om brukerne er fornøyde eller ikke. KOSTRA sier heller ikke noe om hvorvidt kommunen har valgt et riktig nivå eller omfang på tjenestene sine – altså ingen ting om hva som er rett eller galt. Denne vurderingen må kommunen gjøre selv ut fra den kunnskapen man har om sine brukere. Man kan imidlertid være oppmerksom på at det nivå man har på tjenestene, antakelig er et nivå som har utviklet seg over tid, og som et resultat av en subjektiv praksis som har utviklet seg i Herøy kommune, og som gjør at man i andre kommuner og andre miljøer ville vurdert annerledes for tilsvarende bistandsnivå og omfang, noe som igjen påvirker ressursbruken. For selv om det tilsynelatende kan se ut til å være små forskjeller i krone og øre sammenlignet med andre kommuner, kan dette utgjøre betydelige summer når vi ganger differansen pr bruker opp med antall brukere i systemet. Det viktigste er imidlertid at Herøy kommune selv gjør seg opp en mening om hvilket nivå på tjenestene som er «godt nok», med de konsekvenser det får for kommunens totaløkonomi og øvrig tjenestetilbud, og at dette ikke baserer seg på tro, men på faktisk kunnskap.»

Vurdering og konklusjon:

KOSTRA- analysen vert med dette lagt fram som grunnlag for innleiande drøftingar og prioriteringar i budsjettprosessen.

Fosnavåg, 12.08.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Analyse av nøkkeltal frå statistisk sentralbyrå

SØRE SUNNMØRE KOMMUNEREVISJON IKS

Innholdsfortegnelse

Analyse av nøkkeltal	1
frå statistisk sentralbyrå	1
SØRE SUNNMØRE KOMMUNEREVISJON IKS.....	1
Analyse av nøkkeltal frå Statistisk sentralbyrå	3
Kapittel 2 Kommunehelsetenesta:	4
2.1 KOSTRA	4
2.2 Rekneskapstal henta frå kommunane.....	5
2.2.1 Utgifter fordelt på funksjon.....	5
2.2.2 Rekneskapstal fordelt på funksjon og detaljert på kontoklasse.....	6
Kapittel 3 Administrasjon og styring:	9
3.1 KOSTRA	9
3.2 Rekneskapstal henta frå kommunane.....	9
3.2.1 Utgifter fordelt på funksjon.....	9
3.2.2 Rekneskapstal fordelt på funksjon og detaljert på kontoklasse.....	12
Kapittel 4 Sosialtenesta:	13
4.1 KOSTRA	13
4.2 Rekneskapstal henta frå kommunane.....	14
4.2.1 Utgifter fordelt på funksjon.....	14
4.2.2 Rekneskapstal fordelt på funksjon og detaljert på kontoklasse.....	15
Kapittel 5 Barnevernstenesta:	17
5.1 KOSTRA	17
5.2 Rekneskapstal henta frå kommunane.....	18
5.2.1 Utgifter fordelt på funksjon.....	18
5.2.2 Rekneskapstal fordelt på funksjon og detaljert på kontoklasse.....	20

Ulsteinvik 30.04.16

Alf Marius Grønnevik
Forvaltningsrevisor

Analyse av nøkkeltal frå Statistisk sentralbyrå

Herøy kommune, ved adm. ønske ei analyse av fire utvalde nøkkeltal frå SSB. Bakgrunnen for dette var høge kostnader på enkelte områder samanlikna med gjennomsnittet for land og fylke, samt nabokommunar på Søre Sunnmøre. Dette var kommunehelsetenesta, administrasjon og styring, sosialtenesta og barnevernstenesta. Dette passa inn i planane våre mht overordna analyse, og vert ein del av den.

I tabellen nedanfor ser vi på desse finansielle nøkkeltala ved samanlikning av kommunane på Søre Sunnmøre:

	Herøy	Ulstein	Hareid	Volda	Ørsta	Sande	Vanylven
Netto driftsutgifter pr. innbyggjar i kroner, kommunehelsetenesta	2514	2268	1885	2015	2053	3338	3031
Netto driftsutgifter, administrasjon og styring i kr. Pr. innb.	4469	3665	5695	4455	3469	6963	5821
Netto driftsutgifter til sosialtenesta pr innbyggjar 20-66 år	2428	2207	1761	1903	1838	1011	2541
Netto driftsutgifter pr innbyggjar 0-17 år barnevernstenesta	6482	8723	8209	7889	7744	4230	11400

Tabellen viser at Sande og Vanylven har dei høgaste utgiftene pr innbyggjar knytt til kommunehelseteneste med hhv 3338 kr og 3031 kr pr innbyggjar. Hareid er den lågaste med 1885 kr. Dei andre kommunane varierer frå 2015 kr til 2514 kr pr innbyggjar der Herøy er den som brukar mest av desse.

I høve administrasjon og styring har og Sande og Vanylven dei høgste utgiftene pr innbyggjar, hhv 6963 kr og 5821 kr med Hareid «midt på treet» 5695 kr. Ørsta er den kommunen med lågaste adm. utgifter 3469 kr, Ulstein 3556 kr, og Volda og Herøy på same nivå 4455 kr pr innbyggjar.

Netto driftsutgifter pr innbyggjar 20-66 år til sosialtenesta viser at Sande kjem særst gunstig ut med berre 1011 kr pr innbyggjar i denne aldersgruppa. Vanylven brukar mest med 2541 kr, og deretter Herøy med 2428 kr, og Ulstein med 2207 kr, Volda 1903 kr, Ørsta 1838 kr og Hareid «midt på treet» også her med 1761 pr innbyggjar,.

Når det gjeld barnevernsutgifter viser tala at Vanylven brukar desidert mest med 11400 kr pr innbyggjar 0-17 år. Deretter kjem Ulstein med 8723 kr, og med Hareid 8209 kr, Volda 7889 kr og Ørsta 7744 kr. Herøy har dei desidert lågaste utgiftene med 6482 kr, og her skal det

nemnast at Ulstein, Hareid, Volda og Ørsta er knytt til det felles interkommunale barnevernet.

Kapittel 2 Kommunehelsetenesta:

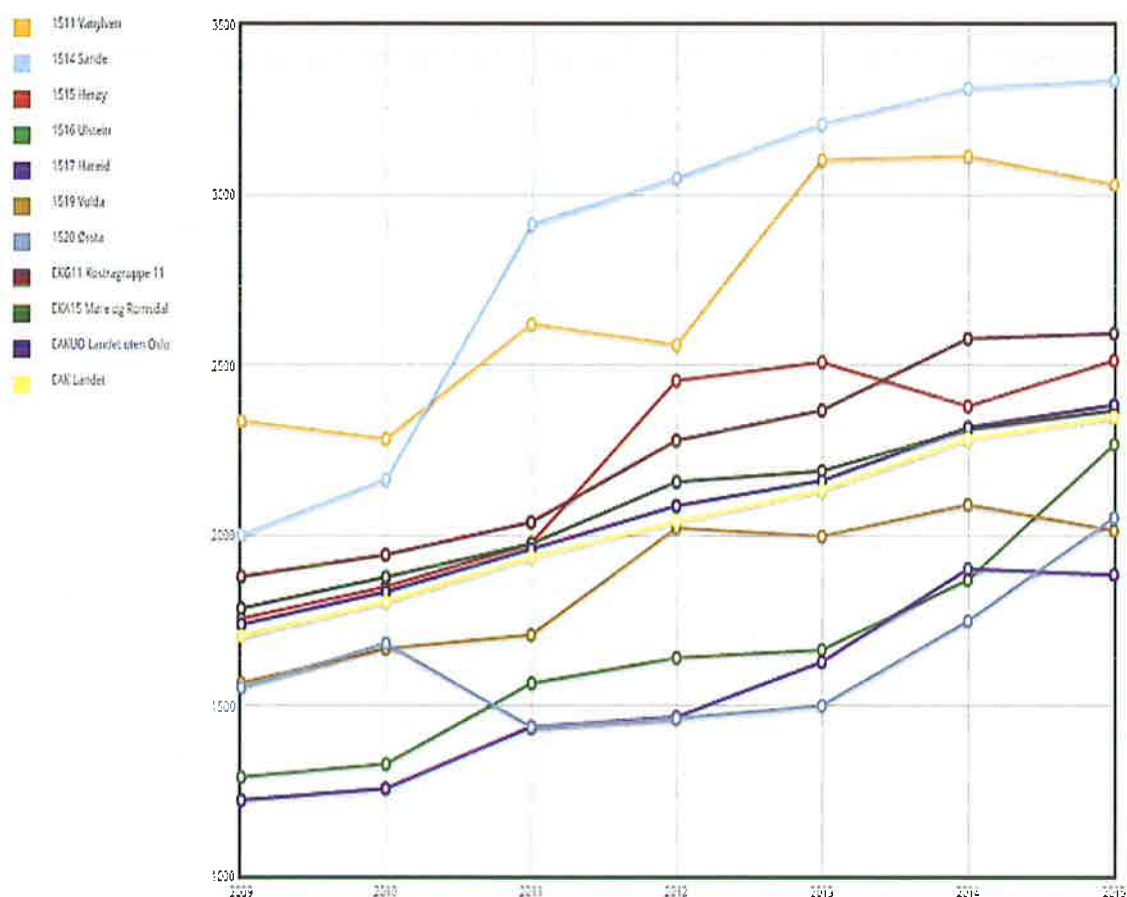
2.1 KOSTRA

KOSTRA- tala i høve kommunehelseteneste er basert på netto driftsutgifter til funksjonane 232 «Førebygging, skule- og helsestasjonsteneste», 233 «Førebyggjande arbeid, helse og sosial» og 241 «Diagnose, behandling, rehabilitering». Tala omfattar driftsutgiftene inkludert avskrivningar, minus driftsinntektene. Utrekningane er basert på tal kommunen har innrapportert og er henta frå kommunen sitt rekneskap. Formelen som har vore nytta av SSB går fram nedanfor:

Netto driftsutgifter pr innbygger i kroner til kommunehelsetjenesten, konsern = (Netto driftsutgifter, funksjonene 232, 233 og 241/folkemengd i alt) 1000*

Oversikta viser nedanfor viser utviklinga av driftsutgifter pr. innbyggjar for kommunane på Søre Sunnmøre og gjennomsnittet for land og fylke for perioden 2009-2015. I dei fleste tilfelle såg ein en markant auke i netto driftsutgifter.

Tidsserie

2.2 Rekneskapstal henta frå kommunane

2.2.1 Utgifter fordelt på funksjon.

Ein har sett nærmare på rekneskapen til den ein skilde kommune og gjort samanlikningar meda tala frå dei andre kommunane. Nedanfor går det fram ei oversikt som syner netto driftsutgifter fordelt på dei ulike funksjonane 232, 233 og 241 som vert rapportert under omgrepet kommunehelseteneste.

Ein har også samanlikna rekneskapstala med utgiftene som er rapportert i KOSTRA (statistisk sentralbyrå). Siste kolonne i tabellen under viser ein mindre differansar mellom rekneskapstala som ein har henta ut i forhold til kva som har vore rapportert i KOSTRA. Differansen kan skuldast feilrapportering, ikkje oppdatert rapportering i KOSTRA eller at det kan vere nytta litt forskjellig innbyggjartal.

	Innbyggjarar 2015	232 Førebygging, helsestasjon og skulehelseteneste	Pr. innbyggjar	233 Annet forebyggende helsearbeid	Pr. innbyggjar	241 Diagnose, behandling, re- habilitering	Pr. innbyggjar	SUM (232+233+241)	SUM rekneskap pr innbyggjar	Tal i frå KOSTRA	Differanse mellom rekneskap og kostrarapportering
Herøy	8934	5 096 598	570	1 105 629	124	16 234 248	1 817	22 436 475	2 511	2 516	5
Ulstein	8292	6 183 332	746	1 311 648	158	11 378 153	1 372	18 873 133	2 276	2 268	8
Ørsta	10589	5 689 410	537	1 403 493	133	15 079 758	1 424	22 172 661	2 094	2 053	41
Volda	8977	4 672 596	521	1 773 486	198	13 730 644	1 530	20 176 726	2 248	2 268	20
Hareid	5065	2 660 406	525	1 319 247	260	5 736 230	1 133	9 715 883	1 918	1 885	33
Sande	2635	1 117 235	424	259 946	99	7 161 890	2 718	8 539 071	3 241	3 338	97
Vanylven	3258	1 638 502	503	363 465	112	8 015 548	2 460	10 017 515	3 075	3 031	44

232. Førebygging, helsestasjon og skulehelseteneste:

På funksjon 232 skal all helsestasjonsteneste rapporterast, også helsestasjon for ungdom, og all skulehelseteneste (grunn- og vidaregåande skule). Dette omfatta bl.a.

foreldreveiledningsgrupper, annen grupperetta helsestasjonsteneste, jordmorteneste og svangerskapskontroll samt barselomsorg.

Ein registrerte til dels store forskjellar mellom kommunane. Ulstein hadde dei høgaste utgiftene knytt til funksjonen med 746 kr pr. innbyggjar, totalt 6 183 332 kr. Sande hadde dei lågaste med 424 kr pr. innbyggjar, totalt 1 117 235 kr. Herøy brukar 570 kr pr. innbyggjar, totalt ca 5,1 millionar knytt til denne funksjonen. Dei andre kommunane brukar mellom 503 kr—537 kr pr innbyggjar. Her kan ligge betydeleg innsparingspotensiale, spesielt for Ulstein.

233 Anna førebyggjande helsearbeid:

Denne funksjonen omfattar anna førebyggjande helsearbeid enn helsestasjons- og skulehelseteneste, bl.a. arbeid knytt til:

- Miljøretta helsevern, bedriftshelseteneste og anna førebyggjande arbeid etter helse og omsorgsloven § 3-3 og folkehelseloven § 8.
- Programmer/kontroller (screening), teknisk/hygienisk personell, opplysning/kampanje.
- Helsestasjon for eldre.
- Helsestasjon for innvandrarak
- Frisklivssentral

Til dette arbeidet har Hareid dei høgste utgiftene med 260 ,- pr innbyggjar , totalt 1,3 mill. Sande og Vanylven hadde dei lågaste utgiftene med hhv 99 pr innbyggjar, totalt 259 946kr og 112,- pr innbyggjar, totalt 363 465 kr i Vanylven.

Dei fire største kommunane brukar følgjande ; Herøy 124 kr pr innbyggjar, totalt 1,1 mill, Ørsta 133,- pr innbyggjar, totalt 1,4 mill, Ulstein 158,- pr innbyggjar, totalt 1,3 mill og Volda 198,- kr pr. innbyggjar

241 Diagnose, behandling, rehabilitering

Til funksjon 241 skal utgifter til allmennmedisin førast. Dette gjeld:

- *Basistilskudd fastleger per kapitilskudd*
- *Kommunale legekantor inkludert sykepleiere og annet personell på helsesenter/legekantor*
- *Legevakt*
- *Fengselshelsetjenesten*
- *Turnusleger (for eksempel tilskudd og utgifter til veiledning)*
- *Fysioterapi (med avtale og kommunalt ansatte i fysioterapi praksis)*
- *Ergoterapi*
- *Hjelpefunksjoner til fysioterapeuter og ergoterapeuter.*
- *Formidling av hjelpemidler (ekskl. arbeidsinnsats knyttet til vurdering/utplassering av hjelpemidler som utføres av personell knyttet til funksjonene 234, 253 eller 254)*
- *Tilskudd til Norsk Pasientskadeerstatning*

Det er på denne funksjonen ein finn dei største utgiftene knytt til kommunehelsetenesta. Hareid hadde dei desidert lågaste utgiftene pr. innbyggjar med 1133 kr pr. innbyggjar, totalt 5,7 mill. Sande og Vanylven hadde dei høgaste kostnadane pr. innbyggjar 2718 kr pr. innbyggjar i Sande (totalt 7,2 mill) og 2460 kr pr. innbyggjar i Vanylven (totalt 8,0 mill). Herøy hadde ei utgift på 1817 kr pr innbyggjar, medan dei andre mellomstore kommunane brukte frå 1372 kr – 1530 kr pr innbyggjar. Her kan ligge betydeleg innsparingspotensiale.

2.2.2 Rekneskapstal fordelt på funksjon og detaljert på kontoklasse

På neste side har ein gått vidare inn på dei tre funksjonane 232 Førebygging, helsestasjon og skulehelseteneste, 233 Anna førebyggjande helsearbeid og 241 Diagnose, behandling,

rehabilitering og sett på korleis kostnadane har fordelt seg på dei ulike kontoklassene. Ein har delt inn i 9 forskjellige kontoklasser :

- *0 Lønn inkl.sosiale utgifter,*
- *1 Kjøp av varer /og tjenester som inngår i komm.egenproduksjon,*
- *3 Kjøp av tjenester som erstattar komm.egenproduksjon,*
- *4 Overføringer til andre,*
- *5 Finansieringsutgifter,*
- *6 Salsinntekter,*
- *7 Refusjonar,*
- *8 Overføringer til andre,*
- *9 Finansieringsinntekter.*

Oversikta på neste side viser korleis utgiftene og inntektene som resulterer i netto driftsutgifter er fordelt på dei ulike funksjonane. Det er ikkje gått vidare i analysa på kva som er årsaka til dei betydelege forskjellane som går fram av rekneskapsinformasjonen både med hensyn til lønsutgifter, kjøp av varer og tenester og salsinntekter/refusjonar.

Funksjon	Kontrollklasser	Hverv	Kostn. pr innbyggjar	Hareid	Kostn. pr innbyggjar	Ørsta	Kostn. pr innbyggjar	Ulstein	Kostn. pr innbyggjar	Volda	Kostn. pr innbyggjar	Sande	Kostn. pr innbyggjar	Vanylven	Kostn. pr innbyggjar
	innbyggjarar 2015	8934		5065		10589		8292		8977		2635		3258	
0	Lønn inkl sosiale utgifter	4257833	477	2245159	443	5283873	499	5915637	713	5382160	600	952337	361	1745750	536
1	Kjøp av varer /og tjenester som inngår i komm.egen	396347	44	137777	27	814338	77	342799	41	518567	58	106859	41	69191	21
3	Kjøp av tjenester som erstatter komm.egenproduksjo	468452	52	293232	58	112641	11	1551181	187	88303	10	97432	37	0	0
4	Overføringer til andre	199204	22	29158	6	124594	12	59554	7	36341	4	12237	5	12286	4
5	Finansieringsutgifter	0	0	0	0	222741	21	19410	2	256032	29	6280	2	0	0
6	Saksinntekter	-121872	-14	-9801	-2	-442951	-42	-8080	-1	-479615	-53	-30901	-12	-39416	-12
7	Refusjonar	-87204	-10	-35119	-7	-419825	-40	-1465960	-177	-1052409	-117	-12237	-5	-149310	-46
8	Overføringer til andre	-1663	0	0	0	-6000	-1	0	0	0	0	-14772	-6	0	0
9	Finansieringsinntekter	-14500	-2	0	0	0	0	-231209	-28	-76783	-9	0	0	0	0
	SUM	5096598	570	2660406	525	5689410	537	6183332	746	4672596	521	1117235	424	1638501	503
0	Lønn inkl sosiale utgifter	1363500	153	1414891	279	439862	42	2173674	262	691803	77	38379	145	915887	281
1	Kjøp av varer /og tjenester som inngår i komm.egen	270804	30	9126	2	333399	31	132339	16	145662	16	0	0	2226	1
3	Kjøp av tjenester som erstatter komm.egenproduksjo	185758	21	167214	33	749869	71	458883	55	778350	87	1604	1	0	0
4	Overføringer til andre	41137	5	20346	4	70701	7	13372	2	21801	2	0	0	291	0
5	Finansieringsutgifter	44907	5	0	0	0	0	0	0	500000	56	0	0	135000	48
6	Saksinntekter	-406568	-46	-199752	-39	0	0	-7588	-1	-44150	-5	-37	0	0	0
7	Refusjonar	-226617	-25	-92579	-18	-15345	-14	-605974	-73	-269711	-30	0	0	-694740	-213
8	Overføringer til andre	-155000	-17	0	0	0	0	-853057	-103	0	0	-125000	-47	-15000	-5
9	Finansieringsinntekter	-12292	-1	0	0	-36992	-3	0	0	-50269	-6	0	0	0	0
	SUM	1105629	124	1319247	260	1403493	133	1311648	158	1773486	198	259946	99	363464	112
0	Lønn inkl sosiale utgifter	10047524	1125	1131463	223	5976653	564	994390	120	13661098	1522	3325201	1262	6167401	1893
1	Kjøp av varer /og tjenester som inngår i komm.egen	6481160	725	54490	11	3640153	344	33339	4	3502220	390	1470402	558	2611348	802
3	Kjøp av tjenester som erstatter komm.egenproduksjo	10296037	1152	4937637	975	2789277	263	11161480	1346	8340798	929	3583607	1360	919697	282
4	Overføringer til andre	1116048	126	7896	2	4982501	471	3762	0	117324	13	338112	128	241819	74
5	Finansieringsutgifter	1688642	189	27389	5	440768	42	108585	13	55350	6	108217	41	179649	55
6	Saksinntekter	-9983417	-1117	-480	0	-616841	-58	0	0	-283714	-32	-141867	-54	-255583	-78
7	Refusjonar	-2111606	-236	-422165	-83	-2132753	-201	-925402	-112	-10860419	-1210	-1521784	-578	-1848617	-567
8	Overføringer fra andre	-610000	-68	0	0	0	0	0	0	-719671	-84	0	0	0	0
9	Finansieringsinntekter	-700140	-78	0	0	0	0	0	0	-52341	-6	0	0	-167	0
	SUM	16234248	1817	5736230	1133	15079758	1424	11378153	1372	13730645	1530	7161888	2718	8015547	2460

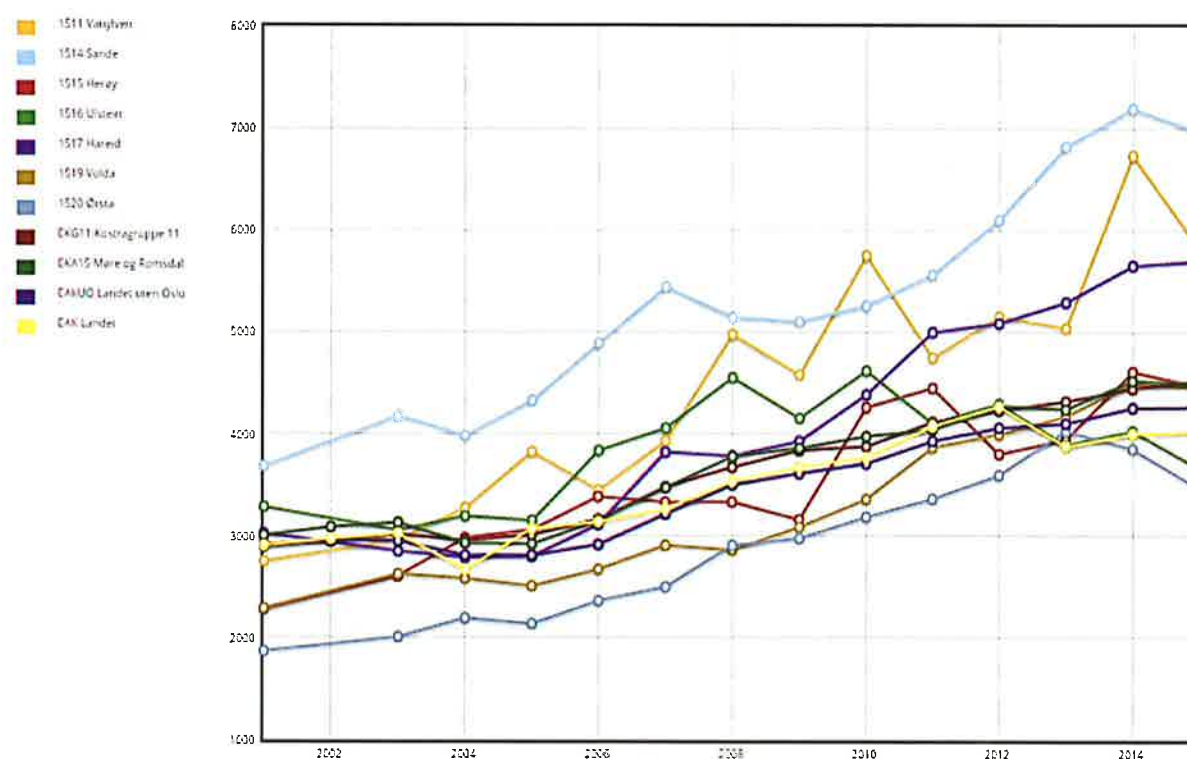
Kapittel 3 Administrasjon og styring:

3.1 KOSTRA

KOSTRA- tala i høve administrasjon og styring er basert på netto driftsutgifter i kroner per innbyggjar og er knytt til funksjonane 100 politisk styring, 110 kontroll og revisjon, 120 administrasjon, 121 Forvaltningsutgifter i eideomsforvaltninga, og 130 Administrasjonslokale. Innanfor funksjon 120 administrasjon inngår bla. administrativ leing, fordeling av andel leiarstilling, stab/støttefunksjonar, fellesfunksjonar og fellesutgifter.

Oversikta viser nedanfor viser utviklinga på driftsutgifter pr. innbyggjar for kommunane på Søre Sunnmøre og gjennomsnittet for land og fylke for perioden 2009-1H2015. I dei fleste tilfelle såg ein en auke i netto driftsutgifter. Spesielt Sande, Vanylven og Hareid har hatt ein markant auke i perioden.

Tidsserie

3.2 Rekneskapstal henta frå kommunane

3.2.1 Utgifter fordelt på funksjon.

Ein har sett nærmare på rekneskapen til kommunane og samanlikna tala med kvarandre. Nedanfor går det fram ei oversikt som syner netto driftsutgifter fordelt på dei ulike funksjonane 100 «politisk styring», 110 «kontroll og revisjon», 120 «administrasjon», 121 «eideomsforvaltning» og 130 «administrasjonslokale». Ein har også samanlikna tala med utgiftene som går fram i KOSTRA (statistisk sentralbyrå). Som siste kolonne i tabellen under viser, såg ein mindre differansar mellom rekneskapstala som ein har henta ut og kva som har

vore rapportert i KOSTRA. Størst differanse såg ein på Hareid. Differansen kan skuldast feilrapportering eller forskjellig grunnlag i høve innbyggjarar.

	Innbyggjarar 2015	100 Politisk styring	Pr. innbyggjar	110 Kontroll og revisjon	Pr. innbyggjar	120 Administrasjo n	Pr. innbyggjar	121 Eigedomstovr altning	Pr. innbyggjar	130 Administrasjo nslokaler	Pr. innbyggjar	SUM (100+110+120+121+130)	SUM pr innbyggjar	Tal i frå KOSTRA	Differanse mellom relasjon og
Herøy	8934	3 761 540	421	647 265	72	34 046 086	3 811	164 415	18	1 247 826	140	39 867 132	4 462	4 469	7
Ulstein	8292	3 314 244	400	664 201	80	25 192 676	3 038	260	0	1 138 177	137	30 309 558	3 655	3 655	0
Ørsta	10589	5 238 345	495	332 540	31	27 561 143	2 603	1 723 652	163	2 036 572	192	36 892 252	3 484	3 469	15
Volda	8977	3 100 714	345	617 466	69	30 588 273	3 407	1 687 792	188	3 839 456	428	39 833 701	4 437	4 455	18
Hareid	5065	1 995 627	394	601 692	119	24 714 263	4 879	40 815	8	2 486 785	491	29 839 182	5 891	5 695	196
Sande	2635	2 326 943	883	534 968	203	14 133 777	5 364	89 812	34	1 081 414	410	18 166 914	6 894	6 963	69
Vanylven	3258	2 250 672	691	497 876	153	14 745 375	4 526	541 503	166	674 003	207	18 709 429	5 743	5 821	78

100. Politisk styring:

Funksjon 100 gjeld godtgjersje til folkevalde, inkl. utgifter knytt til møteavvikling, representasjonsutgifter, befarings/høyringar mm. arrangert av folkevalde organ (utval/nemnder/komitear), partistøtte og utgifter til valavvikling.

Ein registrerte til dels store forskjellar mellom kommunane. Sande hadde dei høgaste utgiftene knytt til funksjonen pr innbyggjar med 883kr og Volda hadde dei lågaste med 345 kr pr innbyggjar. Herøy hadde 421 kr pr. innbyggjar (totalt ca 3,7 millionar) knytt til funksjonen. Vanylven hadde også høge utgifter med 691 kr pr. innbyggjar. Ørsta hadde 495kr pr. innbyggjar.

110. Kontroll og revisjon:

Utgifter og inntekter knytt til kommunen sitt kontrollutval etter kommunelova § 77 og revisjon etter kommunelova § 78. Herunder møtegodtgjersle og andre utgifter knytt til møteavvikling i kontrollutvalet, utgifter knytt til kontrollutvalssekretariatet, og utgifter knytt til regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Funksjonen omfattar ikkje administrative internkontrollsystem som er underlagt administrasjonssjefen

Ein registrerte om lag like store utgifter (ca mellom 500 000 - 665 000 kr) knytt til funksjonen i dei fleste kommunane for utanom Ørsta som hadde 332 540 kr dette utgjorde 31 kr pr innbyggjar. Dette må ha samanheng med at enten berre kontrollutvalstenesta eller revisjonstenesta er ført på funksjonen. Sande og Vanylven hadde dei høgaste kostnadane pr. innbyggjar med hhv 203 kr og 153 kr.

120 Administrasjon:

Funksjon 120 administrasjon omfattar ein stor del mindre funksjonar og kan delast inn slik:

(1) Administrativ leiding, (2) Fordeling av andel leiarstillingar, (3) Stab/støttefunksjoner, (4) Fellesfunksjoner, (5) Fellesutgifter.

Administrasjonsfunksjonen er naturlegvis den funksjonen ein såg dei største totale utgiftene ved alle kommunane i rapportering av administrasjon og styring.

Ein registrerte derimot store forskjellar mellom kommunen, der ein såg store innsparingsmoglegheiter for enkelte og spesielt dei minste kommunane. Sande, Hareid og Vanylven hadde hhv. 5364kr, 4879kr og 4526 kr pr innbyggjar. Herøy hadde ca 34 mill kr i totale utgifter som utgjorde 3 811 kr pr. innbyggjar. Dette er ca 9 mill høgare enn Ulstein (25,2 mill kr) som hadde 3038kr pr. innbyggjar. Ørsta hadde 2603kr pr. innbyggjar, og Volda 3407 kr pr. innbyggjar.

121 Eigedomshandling:

Her vert det ført utgifter knytt til handling av kommunen sine bygg og eigedom. Dette omfattar aktivitetar i eigedomshandlinga knytt til leiding og administrasjon, forsikringar av bygg og pålagte skatter og avgifter knytt til bygg, og som typisk er forbruksuavhengig av om bygget er i drift eller ikkje.

Den funksjonen ein såg dei lågaste utgiftene. Både Herøy Hareid, Sande og Ulstein hadde ubetydelege utgifter knytt til denne funksjonen. I Ørsta og Volda og Vanylven var det utgiftsført frå ca 160-190kr pr innbyggjar. Dette utgjorde ca 1,7 millionar kr i Ørsta og Volda og 674 003kr i Vanylven. Her kan det nemnast at Ulstein har skilt ut denne funksjonen i eit eige eigedomsselskap.

130 Administrasjonslokale:

På funksjon 130 skal utgifter til drift og vedlikehald av lokale (med tilhøyrande tekniske anlegg og utandørsanlegg) som vert nytta til oppgåver under funksjonane 100, 110, 120 og 121.

Dette omfattar lønn mv. til eige drifts-/vedlikehaldspersonell, innkjøp av materiell og utstyr til drift og vedlikehald, og kjøp av drifts-/vedlikehaldstenester (eksempelvis vaktmeistertenester, snørydding, reinhaldsavtaler, serviceavtaler på tekniske anlegg, avtaler om vakthold og tilsyn mv.) som er knytt til administrasjonslokale. Avskrivingar av egne bygg omfattas også. Som driftsaktivitetar reknast løpende drift, reinhald, vakthold, sikring, energi og vann, avløp og renovasjon.

Volda hadde dei høgaste utgiftene knytt til denne funksjonen (3 839 456 kr) som utgjorde 428 kr pr innbyggjar. Hareid hadde dei høgaste utgiftene pr. innbyggjar med 491 kr. Herøy og Ulstein hadde dei lågaste utgiftene med hhv. 140 kr pr. innbyggjar og 137 kr pr. innbyggjar. Sande og Vanylven hadde hhv. 410 kr og 207 kr pr. innbyggjar.

3.2.2 Rekneskapstal fordelt på funksjon og detaljert på kontoklasse

Funksjon	Kontoklasser	Hverry	Kostn. pr inbyggjar	Hareid	Kostn. pr inbyggjar	Øysa	Kostn. pr inbyggjar	Utstein	Kostn. pr inbyggjar	Veita	Kostn. pr inbyggjar	Sande	Kostn. pr inbyggjar	Vannhøi	Kostn. pr inbyggjar
01	100	Lønn inkl sosiale utgifter	2735836	313	1589680	314	3688887	348	2604273	314	2140171	238	1538746	594	1603508
1	100	Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. egen	1189434	130	289419	57	1345104	127	626730	76	640867	7	820087	311	533173
3	100	Kjøp av tjenester som erstatte komm. egenprodukt	11833	1	53034	10	18710	2	23652	3	0	0	5656	2	4580
4	100	Overføringer til ande	238969	27	58503	19	245265	23	244393	30	15513	17	93131	35	132382
5	100	Finansieringsutgifter	0	0	0	0	42145	4	513	0	237358	26	17	0	132382
6	100	Saksutgifter	-15841	-2	-600	0	-260	0	-4124	0	0	0	-3780	-1	-1720
7	100	Refusjoner	-134164	-22	-34408	-7	-88631	-8	-181935	-22	-72795	-8	-126935	-48	-57225
8	100	Overføringer til ande	-238594	-27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	100	Finansieringsinntekter	0	0	0	-12000	0	-1	0	0	0	0	0	0	0
SLM	SLM	3761539	421	1956628	394	5238344	495	3314245	0	3100714	345	2326942	0	2243867	631
01	110	Lønn inkl sosiale utgifter	1653	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	110	Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. egen	4400	1	1995	0	2000	0	1574	0	4400	0	1700	1	0
3	110	Kjøp av tjenester som erstatte komm. egenprodukt	653390	73	620353	122	330540	31	717880	87	70812	79	533262	202	487876
4	110	Overføringer til ande	0	0	0	0	0	0	394	0	0	0	0	0	0
5	110	Finansieringsutgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	110	Saksutgifter	-12184	-1	0	0	0	0	-36253	-4	-37746	-11	0	0	0
7	110	Refusjoner	0	0	-20656	-4	0	0	-18394	-2	0	0	0	0	0
8	110	Overføringer til ande	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	110	Finansieringsinntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SLM	SLM	647285	72	601632	119	332540	31	684202	80	617466	69	534962	203	497876	153
01	120	Lønn inkl sosiale utgifter	28455343	3185	21884323	4317	23230615	2194	1941415	2351	25166515	2803	10219470	3878	12913888
1	120	Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. egen	10274022	1150	14266066	2875	8801370	812	7207092	883	6311765	703	2500772	945	3240074
3	120	Kjøp av tjenester som erstatte komm. egenprodukt	2316457	259	3263663	642	639529	86	2963753	357	2195146	245	1433003	434	987406
4	120	Overføringer til ande	1227925	137	2755417	426	1262484	119	1288681	155	1346036	160	478820	182	142643
5	120	Finansieringsutgifter	2288542	256	1403793	277	1572014	148	543706	65	1301064	212	1326031	503	286326
6	120	Saksutgifter	-4380650	-490	-4330543	-855	-1594011	-151	-860248	-104	-1749061	-156	-178711	-168	-1080704
7	120	Refusjoner	-4805168	-538	-13888987	-2742	-5132731	-547	-4182654	-577	-3722501	-415	-1356603	-515	-2807294
8	120	Overføringer fra ande	-1176176	-132	570	0	-306045	-29	-200000	-24	-441711	-49	0	0	0
9	120	Finansieringsinntekter	-154208	-17	0	0	-111221	-11	-455869	-55	-413983	-47	0	0	-2
SLM	SLM	34048086	3811	24714262	4879	2756143	2603	25192677	3038	30588274	3407	14133776	5364	14742343	4525
01	121	Lønn inkl sosiale utgifter	0	0	56240	11	787530	74	0	0	1388317	155	333865	143	430972
1	121	Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. egen	0	0	95	0	935357	88	0	0	439171	58	-4053	-2	34533
3	121	Kjøp av tjenester som erstatte komm. egenprodukt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
4	121	Overføringer til ande	0	0	0	0	13034	2	0	0	107812	12	0	0	52
5	121	Finansieringsutgifter	164415	18	0	0	0	0	0	0	115450	13	0	0	11558
6	121	Saksutgifter	0	0	0	0	0	0	260	0	-115472	-19	-300000	-14	0
7	121	Refusjoner	0	0	-15520	-3	-18363	-2	0	0	-25375	-28	0	0	-52
8	121	Overføringer fra ande	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	121	Finansieringsinntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SLM	SLM	164415	18	40815	8	1723652	163	260	0	0	1087733	188	89812	34	541503
01	130	Lønn inkl sosiale utgifter	363273	41	1029674	203	966847	91	0	0	968672	108	700249	288	3862
1	130	Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. egen	888358	99	1631031	334	680558	64	188853	23	2415506	239	574853	218	641224
3	130	Kjøp av tjenester som erstatte komm. egenprodukt	134	0	0	44718	4	1026225	124	0	0	0	0	0	14774
4	130	Overføringer til ande	155119	17	375386	74	181207	17	41238	6	253170	28	115388	44	216778
5	130	Finansieringsutgifter	0	0	249675	45	445733	42	0	0	1886736	270	238447	113	243203
6	130	Saksutgifter	-4000	0	-25390	-5	-96528	-9	0	0	-623934	-70	-313412	-119	-228461
7	130	Refusjoner	-155119	-17	-833652	-165	-185986	-18	-124238	-15	-790633	-88	-294111	-112	-216778
8	130	Overføringer fra ande	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	130	Finansieringsinntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SLM	SLM	1247825	140	2488784	431	2036512	192	1138178	137	3833456	428	108144	410	674002	207

Oversikta på førre side viser korleis utgiftene og inntektene som resulterer i netto driftsutgifter er fordelt på dei ulike funksjonane. Det er ikkje gått vidare i analysa på kva som er årsaka til forskjellane som går fram av rekneskapsinformasjonen både med hensyn til lønsutgifter, kjøp av varer og tenester og salsinntekter/refusjonar. Då må det evt. bli eit forvaltningsprosjekt.

Kapittel 4 Sosialtenesta:

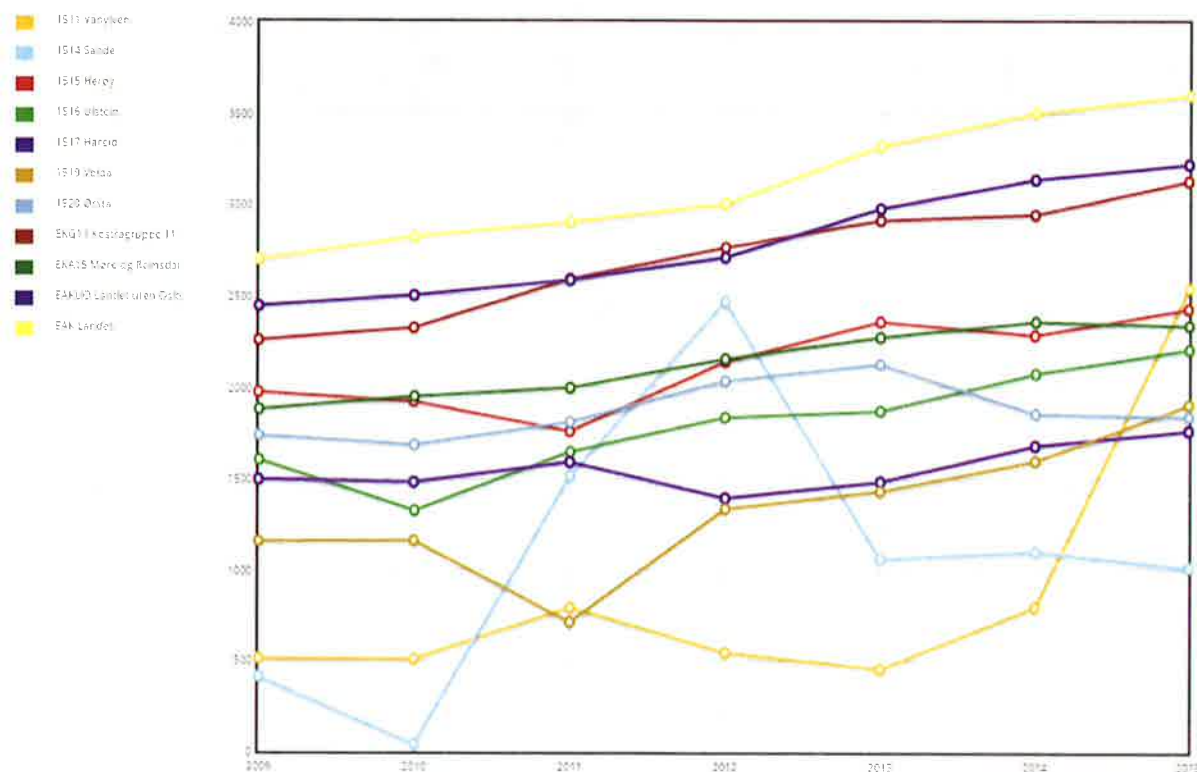
4.1 KOSTRA

KOSTRA- tala i høve sosialtenesta er basert på netto driftsutgifter til sosialtenesta 242 «Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid», 243 «Tilbud til personer med rusproblemer» og 281 «Økonomisk sosialhjelp». Utrekningane er basert på tal kommunen har innrapportert til SSB og er henta frå kommunen sitt rekneskap. Formelen som har vore nytta av SSB går fram nedanfor:

*Netto driftsutgifter i kroner per innbygger 20-66 år = (netto driftsutgifter / antall innbyggere 20-66 år pr. 31.12.) * 1000. Brøk multiplisert med 1000 gir tall i hele kroner.*

Oversikta nedanfor viser utviklinga på driftsutgifter pr. innbyggjar for kommunane på Søre Sunnmøre og gjennomsnittet for land og fylke for perioden 2009-2015. I dei fleste tilfelle såg ein en svak auke i netto driftsutgifter. Sande har i perioden hatt større svingingar i utgiftene men har dei to siste åra hatt stabilt låge utgifter. Vanylven hadde ei betydeleg auke i 2014-2015, men hadde veldig låge utgifter i perioden 2009-2013 (sjå tabell nedanfor).

Tidsserie

4.2 Rekneskapstal henta frå kommunane

4.2.1 Utgifter fordelt på funksjon.

Ein har sett nærmare på rekneskapen til kommunane og samanlikna tala med kvarandre. Nedanfor går det fram ei oversikt som syner netto driftsutgifter fordelt på dei ulike funksjonane 242,243 og 281, og der utgiftene er fordelt pr innbyggjar i aldersgruppa 20-66 år. Ein har også samanlikna tala med utgiftene som går fram i KOSTRA (statistisk sentralbyrå). Som siste kolonnen i tabellen under viser, såg ein mindre differansar mellom rekneskapstala som ein har henta ut og kva som har vore rapportert i KOSTRA. Størst differanse såg ein på Hareid og Volda. Differansen kan skuldast feilrapportering eller forskjellig grunnlag i høve innbyggjarar.

	Innbyggjarar 2015 20-66 år	242 Råd og veiledning	Pr. innbyggjar	243 Tilbod til personar med rusproblem	Pr. innbyggjar	281 Økonomisk sosialhjelp	Pr. innbyggjar	SUM (242+243+281)	SUM pr innbyggjar	Tal i frå KOSTRA	Differanse mellom rekneskap og kostrarappor- tering
Herøy	5307	5 782 994	1090	2 201 520	415	5 024 368	947	13 008 882	2451	2428	23
Ulstein	5073	4 232 634	834	242	0	7 168 837	1413	11 401 713	2248	2207	41
Ørsta	6233	6 047 217	970	1 066 001	171	4 830 943	775	11 944 161	1916	1883	33
Volda	5384	2 511 590	466	3 301 396	613	4 970 842	923	10 783 828	2003	1903	100
Hareid	3075	1 853 129	603	310 858	101	3 467 876	1128	5 010 147	1629	1761	132
Sande	1573	696 774	443	-	-	829 782	528	1 526 556	970	1011	41
Vanylven	1854	3 469 760	1871	163 804	88	1 004 929	542	4 638 493	2502	2541	39

242 Råd og veiledning og sosialt forebyggjande arbeid

Funksjonen inneheld utgifter knytt til sosialkontortjeneste, informasjonstiltak, gjeldsrådgivning, heimekonsulent, flyktningkonsulent, koordinering av flyktning/busetting og – integrering, sosialt førebyggjande arbeid (som bevillingsfunksjon/skjenkekontroll, førebyggjande rusmiddelarbeid, krisesenter) og lønn tilsette i utekontakt.

Vanylven hadde dei høgaste utgiftene pr. innbyggjar med 1871 kr. Herøy og Ørsta hadde også høge kostnadane knytt til denne funksjonen med hhv ca 5,8 mill kr (1090 kr pr. innbyggjar) og 6 mill kr (970 kr pr. innbyggjar). Sande hadde dei lågaste pr. innbyggjar med 443 kr. Volda hadde 466 kr pr innbyggjar medan Hareid hadde 603 kr pr. innbyggjar.

243 Tilbod til personar med rusproblem

Funksjonen inneheld utgifter til tiltak for rusmiddelmissbrukarar som kan for eksempel vere:

- Institusjonsopphald,
- behandlingstiltak for rusmisbrukarar,
- ettervern

Ein såg store forskjellar i kommunane i kor store utgifter som var ført på denne funksjonen. I Ulstein og Sande var det tilnærma ingen utgifter, så eventuelle utgifter må ha vore ført på andre funksjonar. Volda hadde 3,3 millionar kroner som utgjorde 613 kr pr. innbyggjar. Herøy hadde dei nest høgaste utgiftene med 2,2 millionar kroner som utgjorde 415 kr pr. innbyggjar. Hareid, Ørsta og Vanylven hadde utgifter på mellom 88 – 171 kr pr. innbyggjar.

281 Økonomisk sosialhjelp

På denne funksjonen skal det først utgifter knytt til lån og bidrag etter lov om sosiale tenester i NAV §§18 og 19. Alle utgifter som er heimla i §§ 18 og 19 er økonomisk sosialhjelp og skal først på denne funksjonen.

Ulstein hadde dei høgaste utgiftene knytt til denne funksjonen med over 7,1 mill kr. Dette utgjør 1413 kr pr innbyggjar i aldersgruppa 20-66år. Hareid og Herøy hadde også høge utgifter pr innbyggjar med 1128 kr i Hareid og 947kr i Herøy. Sande og Vanylven hadde dei lågaste utgiftene pr. innbyggjar med hhv. 528 kr og 542 kr. Ørsta hadde 775 kr pr innbyggjar og Volda 923 kr. Det er ikkje vurdert om det er ulike satsar for utbetaling av økonomisk sosialhjelp, noko som kan vere årsak til dei store forskjellane.

4.2.2 Rekneskapstal fordelt på funksjon og detaljert på kontoklasse

Det vert vist til oversikta på neste side som viser utgiftene knytt til sosialtenesta på hovudpostnivå.

Oversikta på neste side viser korleis utgiftene og inntektene som resulterer i netto driftsutgifter for sosialtenesta er fordelt på dei ulike funksjonane (242 råd og rettleiing, 243 tilbod til personar med rusproblem og 281 økonomisk sosialhjelp). Det er ikkje gått vidare i analysa inn på kva som er årsaka til forskjellane som går fram av rekneskapsinformasjonen både med hensyn til lønsutgifter, kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal tenesteproduksjon, kjøp av varer og tenester som erstattar kommunal tenesteproduksjon, og salsinntekter/refusjonar og overføringar til andre.

Funksjon	Kontoklasser	Hver	Kostn. pr innbyggjar	Hver	Kostn. pr innbyggjar	Ørsta	Kostn. pr innbyggjar	Ustein	Kostn. pr innbyggjar	Volda	Kostn. pr innbyggjar	Sande	Kostn. pr innbyggjar	Vanylven	Kostn. pr innbyggjar
	Innbyggjarar 2015-20-66 år	5291		3041		6183		5014		5314		1573		1854	
0	242	Lønn inkl sosiale utgifter	5415160	1024	1893624	623	7166127	1159	3628753	724	606240	114	151847	97	2457832
1	242	Kjøp av varer /og tjenester som inngår i komm.egen	672992	127	144234	47	840009	136	315828	63	7065646	1390	187803	119	1063014
3	242	Kjøp av tjenester som erstatter komm.egenproduksjo	1064560	201	207044	68	1046180	169	43391	9	3109752	585	378578	241	18320
4	242	Overføringer til andre	93556	18	29657	10	1191629	193	551623	110	23861	4	51096	32	362758
5	242	Finansieringsutgifter	0	0		0		60000	12	1475686	278	110	0	110284	55
6	242	Salsinntekter	-21483	-4	-36672	-12	-189385	-31	0	0	-140683	-26	-39328	-25	-60099
7	242	Refusjoner	-797150	-151	-358257	-118	-3694343	-598	-358960	-72	-8280913	-1558	-31332	-20	-482350
8	242	Overføringer til andre	-645240	-122	0	0	-315000	-51	0	0	-20000	-4	-2000	-1	0
9	242	Finansieringsinntekter	0	0	-26500	-9	0	0	-8000	-2	-538193	-101	0	0	0
	SUM	5782995	1093	1853130	609	6047217	978	4232635	844	3301396	621	696774	443	3469759	1871
0	243	Lønn inkl sosiale utgifter	0	0	251309	83	1539927	249	0	0	4943515	930	0	0	222300
1	243	Kjøp av varer /og tjenester som inngår i komm.egen	5118	1	47901	16	72816	12	242	0	236178	44	0	0	199
3	243	Kjøp av tjenester som erstatter komm.egenproduksjo	3376354	638	0	0	41616	7	0	0	0	0	0	0	0
4	243	Overføringer til andre	30	0	3343	1	12693	2	0	0	28756	5	0	0	0
5	243	Finansieringsutgifter	0	0	0	0	510000	82	0	0	28675	5	0	0	0
6	243	Salsinntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	-41064	-8	0	0	0
7	243	Refusjoner	-30	0	-598393	-197	-1017351	-165	0	0	-2212705	-416	0	0	-58695
8	243	Overføringer til andre	-1179952	-223	0	0		0	0	0	-5000	-1	0	0	0
9	243	Finansieringsinntekter	0	0	-15018	-5	-93699	-15	0	0	-466715	-88	0	0	0
	SUM	2201520	416	-310858	-102	1066002	172	242	0	2511591	473	0	0	163804	88
0	281	Lønn inkl sosiale utgifter	0	0	10460	3	154955	25	0	0		0	359282	228	0
1	281	Kjøp av varer /og tjenester som inngår i komm.egen	740	0	0	0	0	0	0	0	121852	23	294	0	5300
3	281	Kjøp av tjenester som erstatter komm.egenproduksjo	0	0	0	0	560899	91	0	0	0	0	0	0	0
4	281	Overføringer til andre	5077392	960	3602006	1184	4852350	785	7230204	1442	4982818	938	554523	353	1252637
5	281	Finansieringsutgifter	66678	13	47942	16	171594	28	99500	20	139774	26	0	0	102000
6	281	Salsinntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	281	Refusjoner	-88991	-17	-192532	-63	-176677	-29	-128066	-26	-201449	-38	-80018	-51	-224521
8	281	Overføringer fra andre	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0
9	281	Finansieringsinntekter	-33450	-6	0	0	-16324	-3	-32800	-7	-72153	-14	-4300	-3	-130487
	SUM	5024368	950	3467876	1140	5546787	897	7168838	1430	4970842	935	829781	528	1004929	542

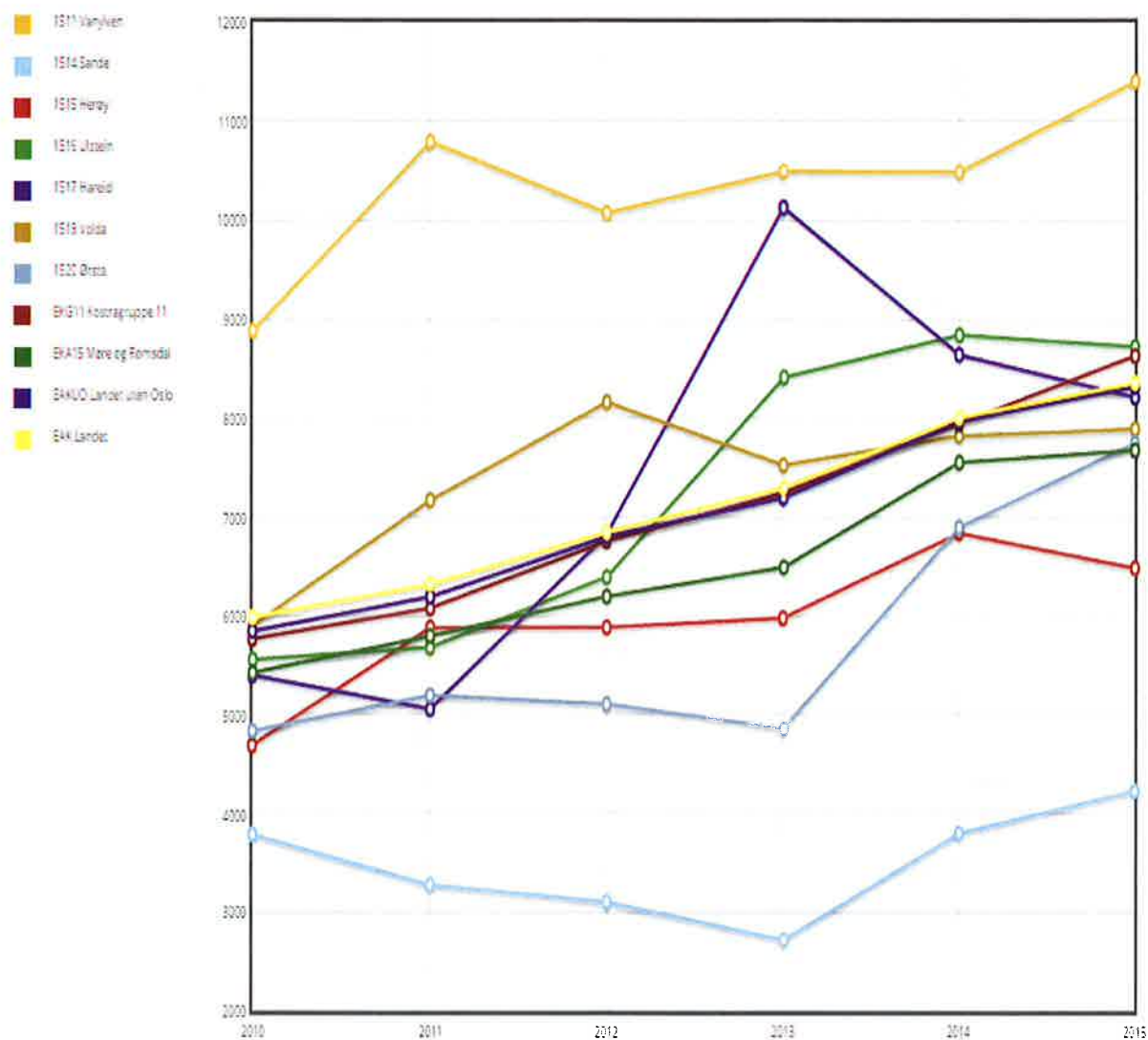
Kapittel 5 Barnevernstenesta:

5.1 KOSTRA

KOSTRA- tala i høve barnevernstenesta er basert på netto driftsutgifter til funksjonane 244 «Barnevernsteneste», 251 «Barneverntiltak i familien» og 252 Barneverntiltak utanfor heimen». Utrekningane er basert på tal kommunen har innrapportert til SSB og tala i tabellane på neste side er henta frå kommunen sitt rekneskap.

Oversikta nedanfor viser utviklinga på driftsutgifter pr. innbyggjar i alderen 0-17år for kommunane på Søre Sunnmøre og gjennomsnittet for land og fylke for perioden 2009-2015. I dei fleste tilfelle såg ein en svak auke i netto driftsutgifter. Sande hadde dei lågaste utgiftene knytt til tenesta medan Vanylven hadde dei høgaste. Herøy hadde også relativt låge utgifter samanlikna med fylke og landsgjennomsnitt og kommunane på Søre Sunnmøre som inngår i den interkommunale barnevernstenesta (Hareid, Ulstein, Ørsta og Volda).

Tidsserie

5.2 Rekneskapstal henta frå kommunane

5.2.1 Utgifter fordelt på funksjon.

Ein har sett nærmare på rekneskapen til kommunane og samanlikna tala. Nedanfor går det fram ei oversikt som syner netto driftsutgifter fordelt på dei ulike funksjonane 244 barnevernstenesta, 251 barnevernstiltak i familien og 252 barnevernstilak utanfor heimen. Ein har også samanlikna tala med utgiftene som går fram i KOSTRA (statistisk sentralbyrå). Som siste kolonna i tabellen under viser, såg ein differansar mellom rekneskapstala og kva som har vore rapportert i KOSTRA. Størst differanse såg ein på Hareid og i Vanylven. Det er uklart kva som skuldast den store differansen, men det kan ha samanheng med feilrapportering.

	Innbyggjarar 2015 0-17 år	244 Barneverns teneste	Pr. innbyggjar	251 Barnevernstiltak i familien	Pr. innbyggjar	252 Barnevernstilak utanfor familien	Pr. innbyggjar	SUM (244+251+252)	SUM pr innbyggjar	Tal i frå KOSTRA	Differanse mellom rekneskap og kostrarappor tering
Herøy	2021	4 525 762	2 239	3 430 216	1 697	5 151 367	2 549	13 107 345	6 486	6 482	4
Ulstein	2054	5 774 382	2 811	1 334 936	650	11 062 408	5 386	18 171 726	8 847	8 723	124
Ørsta	2390	5 733 745	2 399	1 798 131	752	10 544 459	4 412	18 076 335	7 563	7 744	- 181
Volda	1971	4 773 617	2 422	432 269	219	10 077 151	5 113	15 283 037	7 754	7 889	- 135
Hareid	1136	3 564 773	3 138	667 154	587	5 830 273	5 132	10 062 200	8 858	8 209	649
Sande	494	1 163 156	2 355	497 944	1 008	397 503	805	2 058 603	4 167	4 230	- 63
Vanylven	617	1 930 212	3 128	334 680	542	4 505 804	7 303	6 770 696	10 974	11 400	- 426

244 Barnevernsteneste

På funksjon 244 skal det gå fram kostnader for drift av barnevernstenesta, dette gjeld bla sakshandsaming som vert gjennomført av tilsette eller personell som er engasjert i barnevernstenesta, barnevernsberedskap/barnevernsvakt, utgifter til sakkyndig bistand/advokat til utredning og saksbehandling, og utgifter til tolk. Dersom barnevernstenesta og andre tenester har felles kontor og stillingar skal utgiftene fordelast mellom dei aktuelle funksjonane.

Herøy kommune hadde ca 4,5 millionar direkte knytt opp i mot funksjon 244. Dette utgjorde 2 239 kr pr innbyggjar i alderen 0-17år, og kommunen hadde dei lågaste kostnadane pr innbyggjar samanlikna med kommunane i det interkommunale barnevernet. Ulstein og Ørsta hadde dei høgaste kostnadane med ca 5,7 mill kr. Som utgjorde 2811 kr pr. innbyggjar for Ulstein og 2399 kr pr. innbyggjar for Ørsta. Hareid og Vanylven hadde dei høgaste utgiftene i forhold til innbyggjarar der begge kommunane hadde i overkant av 3100kr på funksjon 244. Sande hadde også låge kostnader på funksjonen med 2355kr pr. innbyggjar.

251 Barnevernstiltak i familien

På funksjon 251 skal det gå fram utgifter til tiltak når barnet ikkje er plassert av barnevernet. Dette gjeld bla:

- Utgifter til hjelpetiltak for barn og familier
- Utgifter til plasser i sentre for foreldre og barn
- Tiltaksstillinger i barnevernstjenesten

Her hadde Herøy dei høgaste kostnadane både i kroner og pr innbyggjar i forhold til nabokommunane. Herøy hadde ca 3,4 mill kr knytt til funksjonen som utgjorde 1697 kr pr innbyggjar. Ørsta, Volda Hareid og Ulstein hadde utgifter på mellom 219-752 kr pr innbyggjar. I Sande såg ein ei utgift pr. innbyggjar på 1008 kr, i Vanylven var det 542 kr pr. innbyggjar. Det kan derfor sjå ut som at Herøy brukar mykje større ressursar knytt til tiltak i heimen, enn dei andre nabokommunane.

252 Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet

På funksjon 252 finn ein utgifter til tiltak når barnet har plasseringstiltak frå barnevernet. Dette gjeld bla:

- Utgifter til tiltak som fosterheim, akutt plassering, institusjon, bufellesskap.
- Utgifter til hjelpetiltak satt i verk i tillegg til plassering
- Tilsynsfører i fosterheim

Her såg ein motsatt trend i forhold til funksjon 251. Her hadde Herøy og Sande dei lågaste utgiftene samanlikna med nabokommunane. Herøy hadde ca 5,1 mill knytt til funksjonen som utgjorde 2549 kr pr. innbyggjar og Sande hadde ca 0,4 mill kr som utgjorde 805 kr pr. innbyggjar. Hareid, Ulstein, Ørsta og volda hadde alle ca 4400-5400 kr pr innbyggja. Vanylven hadde dei desidert høgaste kostnadane pr innbyggjar med 7 303 kr. Det er ikkje undersøkt årsaka til dei store forskjellane, om dette kan vere tunge enkeltsaker eller ein generell trend.

Det kan derfor sjå ut som at Herøy kommune er tungt inne på hjelpetiltak i heimen, medan Det interkommunale barnevernet i mykje større grad brukar ressursar på tiltak knytt til plassering av barnet. I Sande og Vanylven som har felles barnevern såg ein mest ressursar på tiltak i heimen i Sande, medan ein i Vanylven såg mykje meir ressursar knytt til plassering av barnet.

Rekneskapstal fordelt på funksjon og på kontoklasse går fram på neste side, og vert ikkje analysert nærmare her.

5.2.2 Rekneskapstal fordelt på funksjon og detaljert på kontoklasse

Funksjon	Kontoklasser	Kostn. pr innbyggjar	Kostn. pr innbyggjar	Kostn. pr Ørsta innbyggjar	Kostn. pr Utlein innbyggjar	Kostn. pr Volda innbyggjar	Kostn. pr Sande innbyggjar	Kostn. pr Vamhøen innbyggjar							
	Innbyggjarar 2015-20-66 år	2021	1136	2390	2054	1971	494	617							
0	244 Lønn inkl sosiale utgifter	4562213	2257	268558	236	0	0	1447421	2930	2709853	4391				
1	244 Kjøp av varer /og tjenester som inngår i komm. egen	725020	359	0	3112	1	47355	23	4771	2	115626	234	539606	873	539606
3	244 Kjøp av tjenester som erstatter komm. egenproduksjo	0	0	5687420	2380	0	0	4768946	2420	6674	14	0	0	0	0
4	244 Overføringer til andre	97939	48	3289833	2896	778	0	5714049	2782	0	0	5182	10	83561	131
5	244 Finansieringsutgifter	134136	66	6868	6	0	14697	7	0	0	0	64	0	372	1
6	244 Salsinntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-360	-1
7	244 Refusjonar	-313547	-155	-486	0	42434	18	-1719	-1	0	0	-412011	-834	-1394621	-226
8	244 Overføringer til andre	-680000	-336	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	244 Finansieringsinntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-8200	-1
	SUM	4525761	2239	3564773	3138	5733744	2399	5774382	2811	4773617	2422	1163156	2355	1930211	3128
0	251 Lønn inkl sosiale utgifter	1331636	659	0	0	0	618313	301	0	0	0	239762	485	401238	650
1	251 Kjøp av varer /og tjenester som inngår i komm. egen	308251	153	-3584	-3	0	54196	26	0	0	0	9843	20	75690	123
3	251 Kjøp av tjenester som erstatter komm. egenproduksjo	385192	191	0	0	1798131	752	0	432269	219	185488	375	-144729	-234	-144729
4	251 Overføringer til andre	1405495	695	669842	590	0	1174386	572	0	0	0	62660	127	2203	4
5	251 Finansieringsutgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	245	0	0	0
6	251 Salsinntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	251 Refusjonar	-362	0	896	1	0	-511960	-249	0	0	0	-55	0	-223	0
8	251 Overføringer til andre	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	251 Finansieringsinntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SUM	3430212	1697	667154	587	1798131	752	1334935	650	432269	219	497943	1008	334679	542
0	252 Lønn inkl sosiale utgifter	3346640	1656	0	0	2083	1	-746	0	0	0	395682	801	3004580	4870
1	252 Kjøp av varer /og tjenester som inngår i komm. egen	79457	39	0	0	6381	3	0	0	0	0	1821	4	244015	395
3	252 Kjøp av tjenester som erstatter komm. egenproduksjo	703553	348	0	0	2403289	10056	0	10075366	5112	0	0	0	169486	2747
4	252 Overføringer til andre	178744	88	5917615	5209	71738	30	11063155	5386	0	0	43	0	13599	22
5	252 Finansieringsutgifter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0
6	252 Salsinntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-4370	-1
7	252 Refusjonar	-765729	-379	-87341	-77	-9798015	-4100	0	1786	1	-43	0	0	-446921	-724
8	252 Overføringer fra andre	0	0	0	0	-3770566	-1578	0	0	0	0	0	0	0	0
9	252 Finansieringsinntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SUM	3342665	1753	5830274	5132	10544460	4412	0	5386	10077152	5113	397503	805	4505802	7363

I tabellen nedanfor går det fram antal barn med hjelpetiltak og antal barn under omsorg i dei ulike kommunane. Tala er henta frå Fylkesmannen sine statistikkar. Vidare viser tabellen totale utgifter til barn med hjelpetiltak og totale utgifter til barn under omsorg pr.barn.

Kommune	Antal barn med hjelpetiltak gjennomsnitt 2015	Antal barn under omsorg gjennomsnitt 2015	Utgifter til hjelpetiltak (Funksjon 251) pr. barn med hjelpetiltak	Utgifter til omsorgsplassering (Funksjon 252) pr. barn under omsorg
Hareid	30	16	22 238	376 147
Herøy	71	10	48 656	542 249
Sande	18	2	27 664	198 752
Ulstein	52	15	25 921	737 494
Vanylven	17	7	19 687	643 686
Volda	85	11	5 086	916 105
Ørsta	70	15	25 688	702 964

Volda hadde dei lågaste utgiftene knytt til hjelpetiltak pr. barn (5 086kr) medan Herøy hadde dei høgaste med 48 656 kr. I forhold til utgifter knytt til omsorgsplassering hadde Volda dei høgaste utgiftene med 916 105 kr pr. barn, medan Sande hadde dei lågaste utgiftene med 198 752 kr pr. barn.

Utvalgte nøkkeltall, kommuner - nivå 1, Reviderte tall per 15.06.2016

[Vis denne tabellen i statistikkbanken](#)
[Vis rettlogg](#)

	1515 Herøy	Kostragruppe 06	Møre og Romsdal	Landet uten Oslo	Landet	1516 Ullstein	1517 Hareid	1519 Volda	1520 Ørsta
	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015
Finansielle nøkkeltall									
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	Prosent	2,3	2,5	2,2	2,1	3,0	2,2	3,2	4,1
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	Prosent	0,2	2,5	2,7	2,7	2,7	2,2	3,2	4,4
Frie inntekter i kroner per innbygger	Kroner	50 661	48 134	49 776	50 630	50 359	48 652	49 213	50 064
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	Prosent	248,7	217,4	213,0	204,9	192,2	215,4	212,8	218,1
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter	Prosent	17,0	17,7	17,8	15,1	12,7	-1,2	17,1	7,6
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	Kroner	72 033	57 525	54 184	44 817	51 446	59 787	78 625	56 940
Prioritering									
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	Kroner	128 295	126 124	130 793	132 420	129 403	126 250	135 460	135 081
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	Kroner	97 483	99 205	102 843	104 731	107 232	106 112	107 438	96 626
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	Kroner	2 536	2 263	2 381	2 348	2 266	1 872	2 168	2 038
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten	Kroner	15 266	14 108	16 229	15 951	12 323	14 324	17 110	18 081
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år	Kroner	2 445	3 086	3 241	3 619	2 224	1 631	1 903	1 825
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	Kroner	6 490	8 087	8 340	8 378	8 723	8 331	7 874	7 611
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb.	Kroner	4 453	3 769	4 196	3 933	3 627	5 647	4 395	3 443
Dekningsgrad									
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	Prosent	93,6	90,3	91,0	90,4	95,2	92,3	97,9	94,2
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	Prosent	6,2	8,2	7,9	7,9	6,5	9,3	8,1	6,0
Legeårsverk pr. 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	Avtalte årsverk	13,7	9,9	10,5	10,5	12,9	11,2	11,3	12,3
Fysioterapiårsverk pr. 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	Avtalte årsverk	8,0	8,3	9,1	9,0	7,6	8,4	7,2	8,3
Andel mottakere av hjemmetjenester over 67 år	Prosent	..	..	..	..	..	..	..	..
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	Prosent	100,0	94,0	94,7	95,0	100,0	96,0	100,0	90,8
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	Prosent	17,6	10,1	13,2	13,6	11,5	15,3	11,8	14,9

	1515 Herøy	Kostragruppe 08	Møre og Romsdal	Landet uten Oslo	Landet	1516 Ulstein	1517 Hareid	1519 Volda	1520 Ørsta
	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år	2,5	..	..	3,9	3,9	3,9	3,3	2,9	2,4
Andel barn med barnevernstiltak i/t innbyggere 0-17 år	5,0	..	5,1	4,8	4,8	3,9	4,9	6,8	4,5
Sykkel-, gangveier/kurstier mv. m/kom. driftsansvar per 10 000 innb.	12	37	40	45	41	17	23	4	22
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	..	17	22	21	21	28	..	26	22
Årsverk i brann- og ulykkesvern pr. 1000 innbyggere	0,28	..	0,71	0,71	0,70	0,47	0,19	0,38	0,81
Produktivitet/enhetskostnader									
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	160 450	173 797	176 317	177 232	178 162	202 507	179 561	173 551	178 742
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev	104 827	103 964	105 118	106 567	105 434	96 943	104 537	113 020	104 772
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10. årstrinn	14,9	15,1	14,0	14,1	14,3	15,6	10,7	11,1	15,2
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)	157 840	249 145	257 556	237 826	236 808	220 320	180 762	246 107	213 071
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	943 471	1 067 223	978 659	1 035 689	1 045 132	869 581	935 327	1 042 069	995 570
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1)	..	2 788	3 344	3 381	3 377	2 751	3 489	2 362	2 340
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1)	4 062	3 569	3 117	3 784	3 781	2 234	2 078	676	2 311
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1)	3 142	2 412	2 732	2 616	2 618	3 141	3 142	1 800	1 800
Gjennomsnittlig søksbeh.tid for private forslag til detalreg. kalenderdager	109	..	250	233	234	150	250	194	115
Gj.snittlig søksbehandlings tid for opprettelse av grunneiendom, kalenderdager	..	..	43	51	51	14	147	..	..
Bto. dr.utgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	135 489	125 311	100 400	125 104	131 295	183 086	70 567	82 939	88 609
Lovanvendelse									
Andel søknader om motorferdsel i utmark innvilget.	100	96	95	95	95	..	100	60	100
Andel innvilgede disp.søknader for nybygg i 100-m-beltet lørgs slø. Prosent	..	..	..	84	84	..	..	..	100

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Rådmannen

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OJK	Arkivsaknr:	2016/1083
		Arkiv:	020

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
189/16	Formannskapet	20.09.2016
	Kommunestyret	29.09.2016

KOMMUNEKOMPASSET.

Tilråding:

Kommunestyret meiner at kommunen bør ta sikte på å kunne kalle seg ein effektiv, utviklingsorientert, lærande og politisk målstyrt kommuneorganisasjon. Resultatet av evalueringa viser at vi ikkje er der i dag. Evalueringa etter Kommunekompasset er nyttig utgangspunkt for eit utviklingsarbeid som må starte snarast råd.

Kommunestyret ynskjer i første omgang å starte med fokusområda

2. Tilgjengeleg, innbyggjar- og brukarorientering
4. Leiarskap, ansvar og delegasjon
5. Resultatfokus og effektivitet

Særutskrift:

- Rådmannen si leiargruppe
- Hovudtillitsvalde

Vedlegg:

- Kommunekompasset. Evaluering av Herøy kommune – 2016.

Saksopplysningar:

I K-sak 192/15 vart det gjort slikt vedtak i pkt 10:

«Kommunestyret legg til grunn at det vert gjennomført organisatoriske endringar med verknad frå 01.01.2017 slik at det vert lagt betre til rette for å nytte ressursane på tvers i organisasjonen. For å styrke organisasjonen si evne til å gjere dei nødvendige omstillingane, vert leiarutviklingsprogrammet vidareført. Kommunestyret vil også gjennomføre Kommunekompasset. Det vert søkt KS om OU- midlar til dekning av kostnadene.»

Kommunekompasset er eit verktøy for strategisk utvikling av den kommunale organisasjonen og for vurdering av forvaltningspraksisen i kommunen. Verktøyet tek utgangspunkt i at ein kommune er ein samansett organisasjon med fire hovudoppgåver:

- Kommunen som politisk-demokratisk arena
- Kommunen som ansvarleg for tenesteproduksjon overfor innbyggjarane
- Kommunen som myndeutøvande organ i forhold til lover og forskrifter
- Kommunen som samfunnsutviklar

Kommunekompasset er utvikla for å avspegle kompleksiteten i desse oppgåvene.

Idealkommunen i Kommunekompasset er ein kommune som jobbar systematisk og planmessig, som har fokus på heilskap og samanheng, som legg vekt på resultat og effektivitet, som er open og brukarorientert, som kontinuerleg evaluerer tiltak og resultat og som evnar å lære av denne evalueringspraksisen. Med andre ord er **ein effektiv, utviklingsorientert, lærande og politisk målstyrt kommuneorganisasjon**.

Kriteria i Kommunekompasset har 8 fokusområde:

1. Offentlegheit og demokrati
2. Tilgjengeleg, innbyggjar- og brukarorientering.
3. Politisk styring og kontroll
4. Leiarskap, ansvar og delegasjon
5. Resultatfokus og effektivitet
6. Kommunen som arbeidsgjevar
7. Utviklingsstrategi og lærande organisasjon
8. Kommunen som samfunnsutviklar

Rapporten frå KS konsulent vart presentert for kommunestyret i mars 2016.

Evalueringa av Herøy kommune etter kommunekompasset viser at resultata er jamt over middels gode. Totalscoren ligg i midtre sjikt mellom dei kommunane som har teke i bruk Kommunekompasset, og dermed også på nivå med landsgjennomsnittet. Resultatet gir etter konsulenten si vurdering eit bilete av at ein over tid ikkje har vore like tydlege frå overordna leiing på heilskapelege føringar eller på kva retning

organisasjonen skal utvikle seg. På mange av områda er det gjort eit godt stykke arbeid i fleire av verksemdene, medan andre ikkje har gjort noko på på det same området, men kanskje heller på andre område.

Det vert vidare peika på at ein middels score i Kommunekompasset ikkje er det same som at kommunen gir dårlege tenester. Det kan likevel vere at kommunen har ein vesentleg gevinst å hente når det gjeld kvaliteten på forvaltningspraksisen, noko som igjen vil gje ein betre og meir effektiv tenesteproduksjon.

KS-K rår til at kommunen systematiserer styringsinformasjonen som allereie finst, med fokus på resultat og indikatorstyring. I tillegg bør ein hente inn og systematisere brukarperspektivet, innbyggarperspektivet og medarbeidarperspektivet i langt større grad. Konsulenten rår til at denne styringsinformasjonen vert sett inn i ei årshjultenking for oppfølging, dialog, evaluering og utvikling basert på brukar-, medarbeidar- og innbyggjarundersøkingar kombinert med objektiv informasjon om kvalitet og økonomi, slik at kommunen får utvikle seg i eit heilskapleg styrings- og utviklingsperspektiv. På denne måten kan ein få lagt eit godt grunnlag for både å utvikle dialogen og samspelet med innbyggjarane, men også ein god prosess saman med politikarane med planarbeid og tilbakerapportering på korleis kommunen jobbar, kva ein prioriterer og kva som vert levert av resultat, slik at ein ikkje berre ser på mengda, men også kvaliteten på dei tenestene som vert leverte.

I tillegg bør ein sette systematisk fokus på kommunen sitt arbeid med demokrati, deltaking og serviceperspektivet, då skåren på desse områda er vesentleg under landsgjennomsnittet.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen meiner at kommunen bør ta sikte på å kunne kalle seg ein effektiv, utviklingsorientert, lærande og politisk målstyrt kommuneorganisasjon. Resultatet av evalueringa viser at vi ikkje er der i dag. Evalueringa etter Kommunekompasset er nyttig utgangspunkt for eit utviklingsarbeid som må starte snarast råd.

KS konsulent har gitt råd om korleis kommunen kan kome i gang med eit slik utviklingsarbeid.

Rapporten har vorte drøfta i leiargruppa og med dei tillitsvalde. Rådmannen ynskjer i første omgang å starte med fokusområda

- 2.Tilgjengeleg, innbyggjar- og brukarorientering
- 4.Leiarskap, ansvar og delegasjon
- 5.Resultatfokus og effektivitet

Når det gjeld fokusområde 2 Tilgjengeleg, innbyggjar- og brukarorientering, går det fram av rapporten kva som er styrker, utfordringar og svake sider. Det må starte eit systematisk arbeid i forhold til utfordringane og svake sider.

Organisasjonsendringa er starten på arbeidet med fokusområde 4 Leiarskap, ansvar og delegasjon.

Arbeidet med fokusområde 5 Resultatfokus og effektivitet må starte opp som ein del av budsjett- og økonomiplanarbeidet no i haust. Det vil verte lagt vekt på å formulere

klare og målbare utviklingsmål for dei ulike tenestene. I tillegg vil det verte lagt auka vekt på bruk av nøkkeltal og samanlikningar.

Rådmannen legg også til grunn at vidare leiaropplæring i stor grad bør knyttast opp mot fokusområda i Kommunekompasset.

Fosnavåg, 11.08.2016

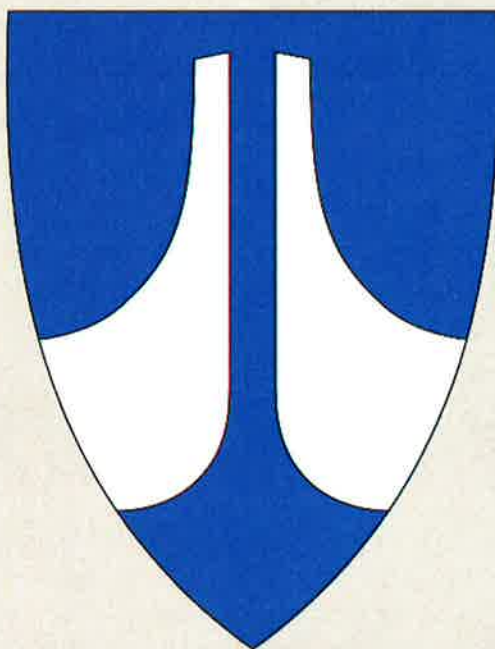
Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

KS KONSULENT

Kommunekompasset

Evaluering av Herøy kommune – 2016

Innholdsfortegnelse

Forord	3
1. Generelt	4
2. Metode	5
3. Resultat	6
4. Forvaltningspraksis pr fokusområde	13
Offentlighet og demokratisk kontroll	13
Tilgjengelighet, innbygger og brukerorientering	16
Politisk styring og kontroll	18
Lederskap, ansvar og delegasjon	21
Resultatfokus og effektivitet	24
Kommunen som arbeidsgiver	27
Utviklingsstrategi og lærende organisasjon	30
Kommunen som samfunnsutvikler	33
5. Avslutning	35

Forord

Herøy kommune ønsker å videreutvikle sin kommuneorganisasjon. For å vite hvor man skal og i hvilke retning man skal bevege seg, er det avgjørende å vite hvor man står. Herøy kommune har derfor valgt å foreta en *Kommunekompassevaluering* for å finne ut av hvordan status er på forvaltningspraksisen i Herøy kommune. Hensikten er å få vurdert egen forvaltningspraksis opp mot beste praksis, og så la dette være med på å danne beslutningsgrunnlag for i hvilken retning man ønsker at kommunen skal videreutvikle seg i åra som kommer.

Denne rapporten angir hvordan Herøy kommune scorer på de ulike områdene som Kommunekompasset fokuserer på. Rapporten sammenligner også Herøy kommune med øvrige kommuner som har benyttet denne metodikken.

Resultatene i Herøy er jevnt over middels gode. Totalscoren ligger i midtre sjikt blant de kommunene som har tatt i bruk Kommunekompasset, og dermed også på nivå med landsgjennomsnittet. Resultatet gir slikt sett et bilde av at man over tid ikke har vært like tydelig fra overordnet ledelse på helhetlige føringer eller på hvilken retning organisasjonen skal utvikle seg. På mange av områdene er det gjort et godt stykke arbeid i flere av virksomhetene, mens andre ikke har gjort noe på det samme området, men kanskje heller på andre områder.

En middels score i Kommunekompasset er ikke det samme som at kommunen gir dårlige tjenester. Det kan likevel være at kommunen har en betydelig gevinst å hente når det gjelder kvaliteten på forvaltningspraksisen, noe som igjen vil gi en bedre og mer effektiv tjenesteproduksjon.

KS-Konsulent as takker for oppdraget og ønsker Herøy kommune lykke til med et spennende og viktig utviklingsarbeid.

Oslo, februar 2016

1. Generelt

Kommunekompasset er et verktøy for strategisk utvikling av den kommunale organisasjon og for vurdering av forvaltningspraksisen i kommunen. Verktøyet tar utgangspunkt i at en kommune er en sammensatt organisasjon med fire hovedoppgaver:

- Kommunen som politisk-demokratisk arena
- Kommunen som ansvarlig for tjenesteproduksjon overfor innbyggerne
- Kommunen som myndighetsutøvende organ i henhold til lover og forskrifter
- Kommunen som samfunnsutvikler

Kommunekompasset er utviklet for å avspeile kompleksiteten i disse oppgavene.

Utgangspunktet for kriteriene ble utviklet av en internasjonal ekspertgruppe i forbindelse med utdelingen av en pris til "Årets kommune" i 1993. Ansvarlig for prisutdelingen var den tyske allmennyttige Bertelsmann Stiftung. Disse kriteriene er siden tilrettelagt og tilpasset for norske forhold av professor Harald Baldersheim ved Universitetet i Oslo og 1. amanuensis Morten Øgård ved Universitetet i Agder (se *Kommunekompasset, Evaluering i kommunal utviklingsutvikling*, Kommuneforlaget 1997, for en nærmere presentasjon). Verktøyet blir fortløpende oppdatert av KS/KS-K, for at det til en hver tid skal være tilpasset omgivelsene og hva som er beste praksis for en kommune. Verktøyet er senest revidert i februar 2010, denne gangen i samarbeid med søsterorganisasjonene til KS i Sverige (SKL - Sveriges Kommuner og Landsting). Det betyr at Kommunekompasset fra 2010 er et skandinavisk verktøy, noe som muliggjør sammenligninger på tvers av landegrensene. Se nettsiden www.kommunekompasset.no for å sammenligne Herøy med øvrige norske og svenske kommuner som har benyttet Kommunekompasset siden 2010. Her kan man også sammenligne kommuner på de enkelte dimensjonene, samt finne absolutt beste praksis («Gullstjerner»). Vi vil allikevel påpeke at den største verdien med Kommunekompasset er å bruke det som et støtteverktøy for utvikling av egen kommunal forvaltningspraksis. Det vil si at man etter en vurdering, velger seg ut en del områder som man setter i gang et systematisk utviklingsarbeid på. Etter 2-3 år kan man gjennomføre en ny evaluering og man vil kunne vurdere om igangsatte tiltak har hatt ønsket effekt.

For enklest å forklare hvordan Kommunekompasset virker, kan man trekke paralleller til skolen. I skoleverket finnes det en *Læreplan* som sier noe om hva elevene bør kunne på de ulike trinnene. Det finnes altså en "idé" om hva som er det

optimale kunnskapsnivået. Elevene får karakterer som beskriver hvor nærme dette idealet de er. På samme måte finnes det en "idé" om hva som er den "optimale kommune". Kommunekompasset vurderer hvor langt unna eller hvor nærme man er dette idealet.

Idealkommunen som beskrives av Kommunekompasset er en kommune som jobber systematisk og planmessig, som har fokus på helhet og sammenheng, som vektlegger resultater og effektivitet, som er åpen og brukerorientert, som kontinuerlig evaluerer sine tiltak og resultater og som evner å lære av denne evalueringspraksisen. Med andre ord en effektiv, utviklingsorientert, lærende og politisk målstyrt kommuneorganisasjon.

2. Metode

Kriteriene i Kommunekompasset består av følgende 8 fokusområder:

1. Offentlighet og demokrati
2. Tilgjengelighet, innbygger- og brukerorientering
3. Politisk styring og kontroll
4. Lederskap, ansvar og delegasjon
5. Resultatfokus og effektivitet
6. Kommunen som arbeidsgiver
7. Utviklingsstrategi og lærende organisasjon
8. Kommunen som samfunnsutvikler

Kriteriene tar sikte på å beskrive kommunenes faktiske systemer, rutiner og programmer på disse forskjellige områdene, altså deres iverksatte tiltak, gjeldende prosedyrer og løpende forvaltningsprosesser på vurderingstidspunktet. Planlagte, men ikke igangsatte prosesser og oppgaver, honoreres ikke. Kommunene som evalueres må kunne dokumentere sine tiltak på de forskjellige områdene for å få uttelling for dem.

Poengngivningen på hvert spørsmål avgjøres av:

- **System/prosess** – hvor omfattende, gjennomarbeidet og dokumentert systemet/prosessen er i kommunen
- **Omfang** – i hvor stor del av kommunen systemet benyttes
- **Resultat** – hvordan kommunen evner å lære av resultatene samt ta de inn i den videre utviklingen av organisasjonen

- **Evaluering/analyse** – hvordan kommunen utvikler systemet/prosessen og bruker det over tid

På hver av disse åtte fokusområdene måles kommunens praksis ut i fra til sammen 177 spørsmål/indikatorer. Det kan skåres inntil 100 poeng på hvert hovedområde, i alt 800 poeng.

I Herøy kommune er det gjennomført intervjuer med formannskapet, rådmann, avdelingsledere, et utvalg tjenesteledere, stabspersonell og hovedtillitsvalgte. På bakgrunn av svarene i intervjuene har KS-K gitt en skårsetting på de åtte fokusområdene.

3. Resultat

Kommunekompasset er et standardisert verktøy. Dette betyr at verktøyet og skårsettingen benyttes på samme måte i alle andre kommuner som blir evaluert¹. Fordelen med dette er at kommunene, i tillegg til å kunne sammenligne seg med seg selv over tid, får en mulighet til å sammenligne seg med andre dersom det er ønskelig.

I og med at det er ulike muligheter for organisasjonsutvikling i kommune-Norge avhengig av ressursgrunnlag og kompetanse i den kommunale organisasjon, har vi valgt å gruppere resultatene fra kommunene etter kommunestørrelse basert på innbyggertall. Kommunekompasset i Norge opererer med tre grupperinger:

- Mindre enn 5.000 innbyggere
- Mellom 5.000 – 10.000 innbyggere
- Mer enn 10.000 innbyggere

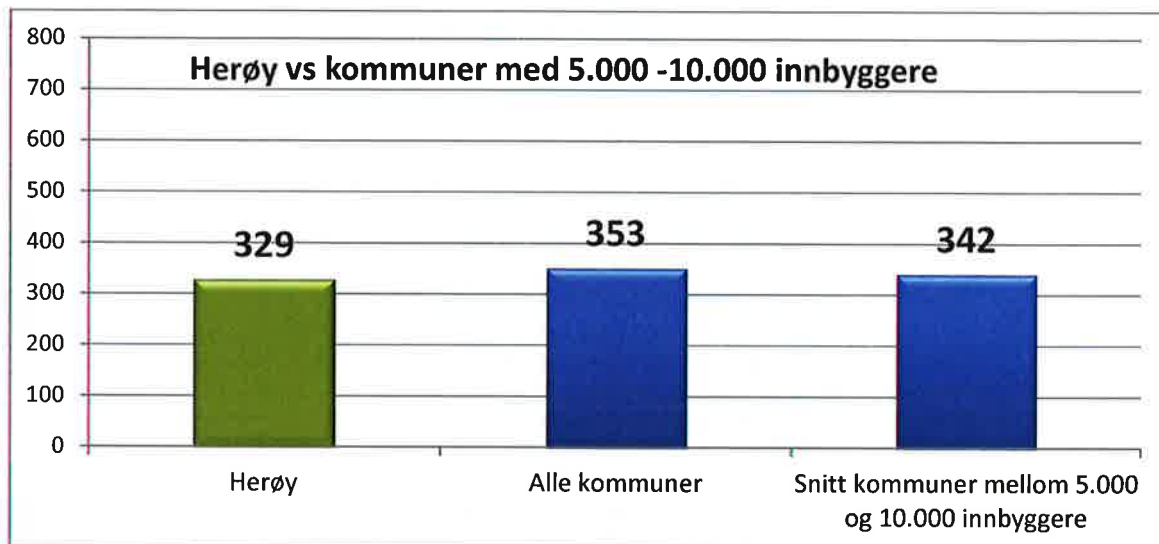
Herøy kommune tilhører gruppen kommuner med mellom 5.000 – 10.000 innbyggere. I denne gruppen er det totalt fjorten kommuner som er evaluert en eller flere ganger ved hjelp av Kommunekompasset i Norge etter 2010².

Herøy kommune skårer totalt 329 poeng av 800 mulige. Dette er middels bra og midt på listene over de 45 kommunene som har gjennomført en eller flere kommunekompassevalueringer siden 2010.

² Fra og med 2010 bruker man versjon 2.0 av Kommunekompasset. Et stort antall kommuner er også evaluert med versjon 1.0 i perioden 1997-2010, men de er ikke med i sammenligningene her.

Resultatet i Herøy ligger litt under gjennomsnittet for kommuner med mellom 5 000 – 10 000 innbyggere. Dette gruppegjennomsnittet ligger på 342, som er 11 poeng under gjennomsnittet for alle norske kommuner som ligger på 353.

Forskjellene fremkommer i diagrammet nedenfor:

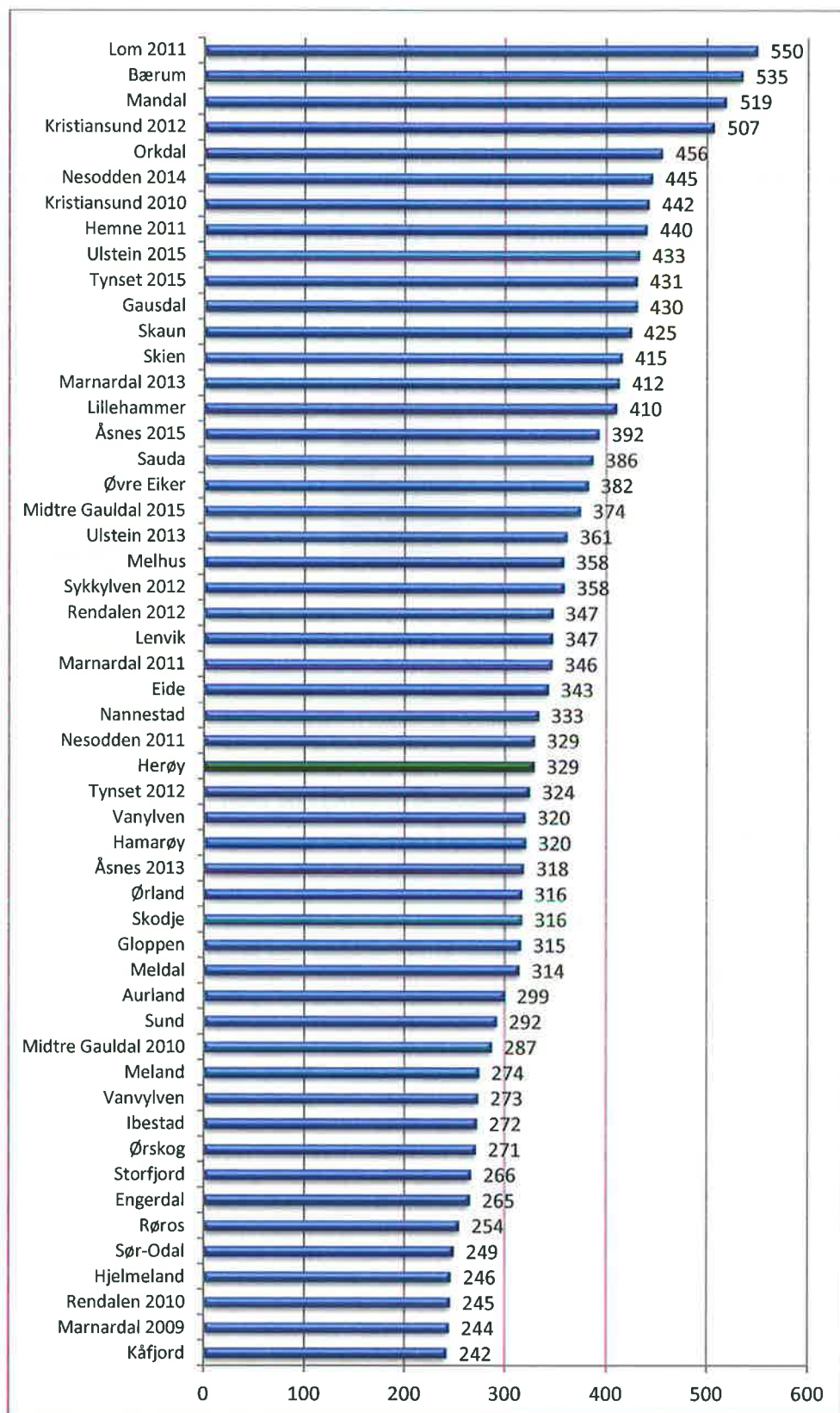

Stolpene i diagrammet visualiserer variasjonen i gjennomsnittlig skår. Hva som faktisk gjør at det er slik, er det vanskelig å si sikkert. Men ut i fra det tallgrunnlaget KS-K besitter, ser det ut til at det er en sammenheng mellom kommunestørrelse og resultat i Kommunekompasset. Dette er ikke så underlig i og med at større kommuner ofte kan dra stordriftsfordeler av å drive med utviklings- og forbedringsarbeid. Av de femten kommunene med høyest skår i Kommunekompasset har seks over 10 000 innbyggere og seks mellom 5 000 og 10 000 innbyggere og tre under 5 000 innbyggere. Av de femten kommunene med lavest skår har ti under 5 000 innbyggere og fem mellom 5 000 og 10 000 innbyggere.

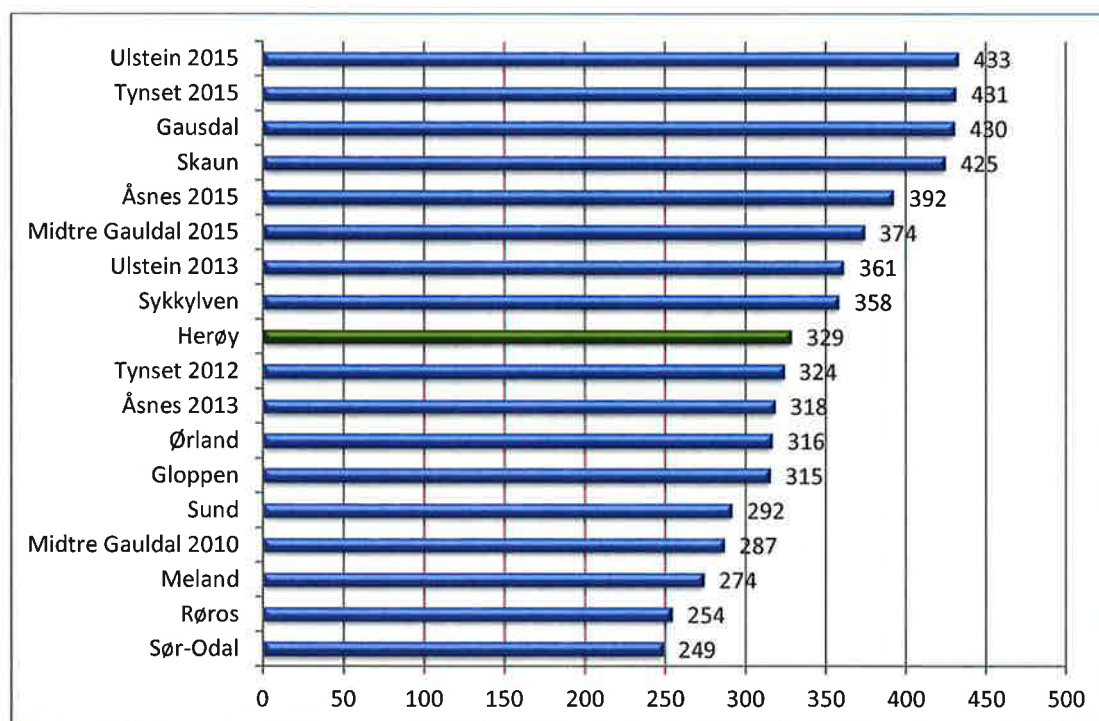
Det er også interessant å se på sammenhengen mellom inntektsnivå og resultat. Av de ti kommunene som *skårer dårligst* i Norge i Kommunekompasset kan åtte klassifiseres som kommuner med høye eller middels inntekter, mens av de ti som *skårer best* er sju kommuner lavinntektskommuner. Rike kommuner tenderer i større grad enn fattige kommuner til å forsøke og «kjøpe» seg ut av en del utfordringer.

Hvis vi ser på totalskåren for Herøy sammenlignet med andre kommuner, ligger Herøy i 2016 middels av de kommunene som er evaluert. Nedenfor følger oppsettet

som viser resultatet fra kommuner som har gjennomført
Kommunekompassevalueringer etter 2010.

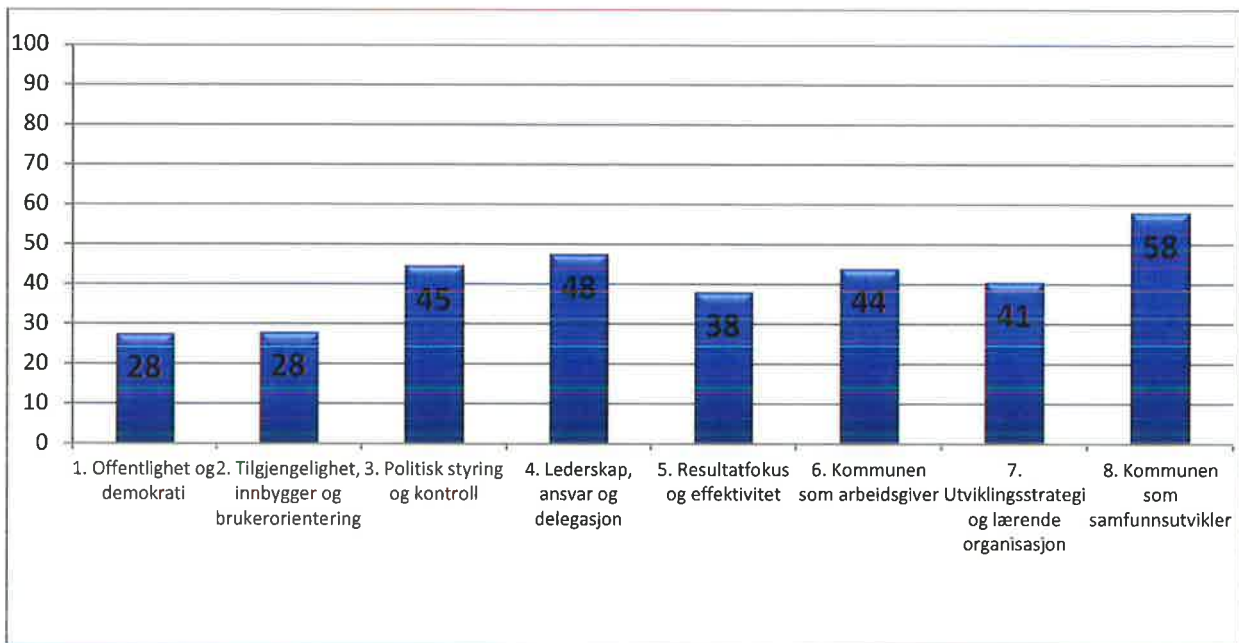
Dersom vi begrenser utvalget til kommuner i gruppen for kommuner med mellom 5 000 – 10 000 innbyggere, ser bildet slik ut:

Som vi ser her skårer Herøy også middels i gruppen for kommuner med mellom 5 000 – 10 000 innbyggere.

Det er også mulig å sammenligne Herøy kommune med øvrige kommuner i Skandinavia som har gjennomført Kommunekompassevalueringer. Besøk i så fall www.kommunekompasset.no.

I det videre forlater vi totalskåren og går ned til de enkelte fokusområdene. I tabellen nedenfor kan vi se hvordan skåren på de åtte fokusområdene fordeler seg for Herøy kommune:

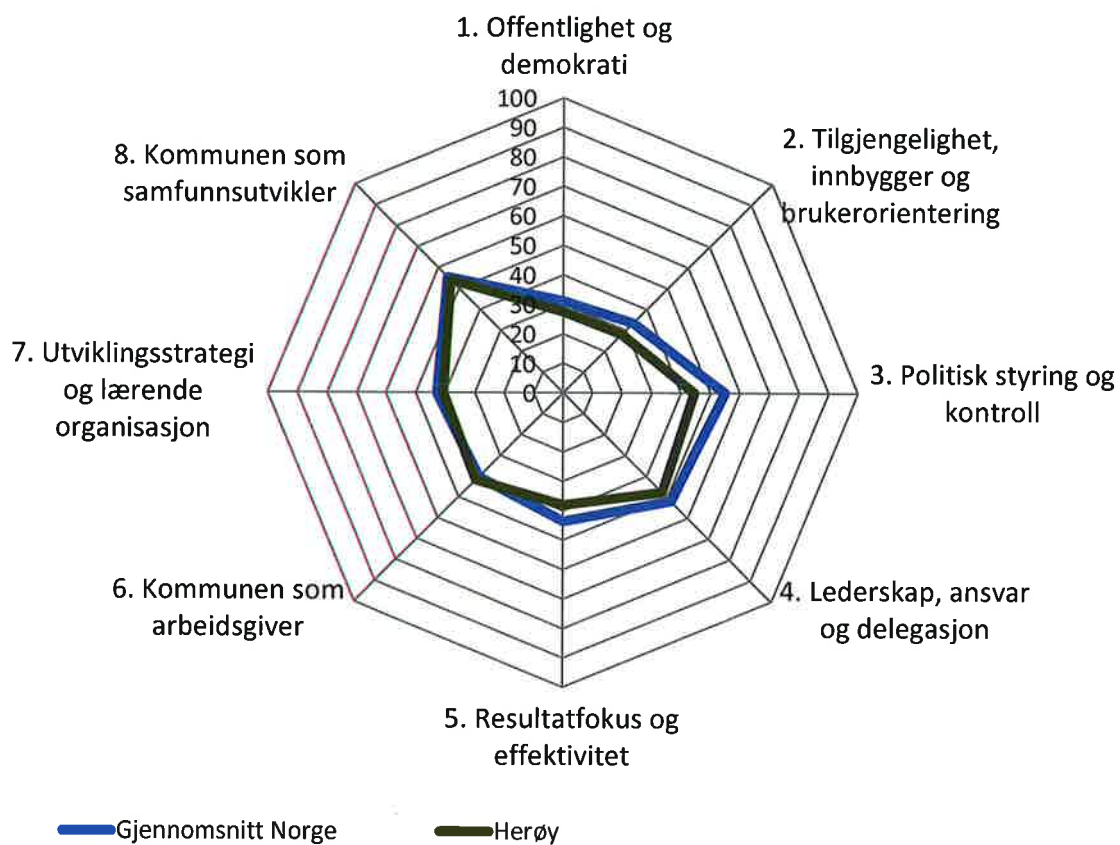

Som vi ser skårer Herøy middels høyt på fem av områdene. Det er: område 3 *Politisk styring og kontroll* (45 poeng), område 4 *Lederskap, ansvar og delegasjon* (48 poeng), område 6 *Kommunen som arbeidsgiver* (42 Poeng), område 7 *Utviklingsstrategi og lærende organisasjon* (41 poeng) og område 8 *Kommunen som samfunnsutvikler* (54 poeng). På øvrige områder er skåren lav.

I spindeldiagrammet nedenfor har vi sammenlignet Herøy kommune med alle de andre kommunene i landet (46 stk) som er evaluert etter Kommunekompasset versjon 2.0, av KS-Konsulent as siste 5 år³:

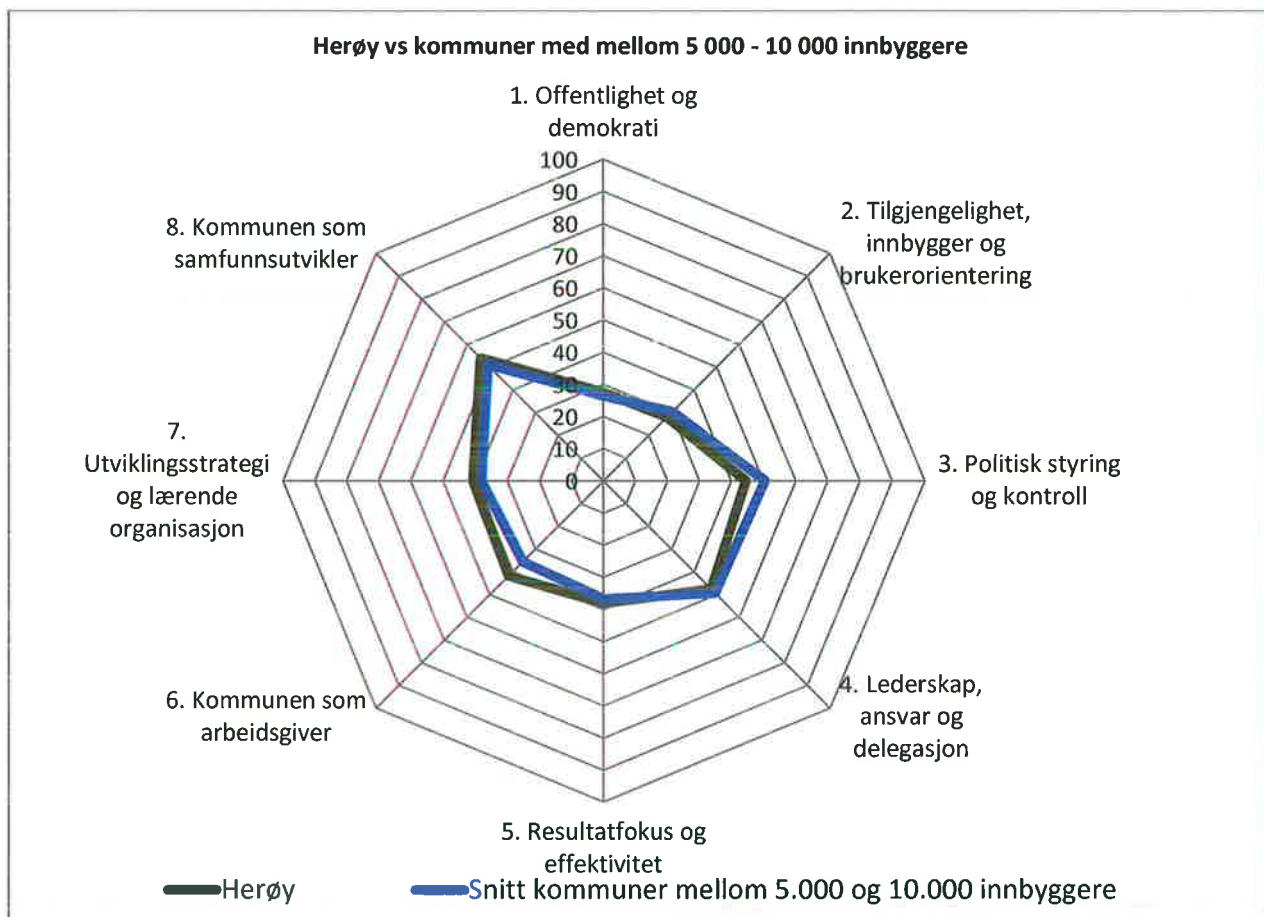
³ Før dette gjennomførte KS-K et 50-talls evalueringer i perioden 1997-2010. I tillegg har Harald Baldersheim ved Universitetet i Oslo gjennomført et ukjent antall evalueringer.

Herøy vs alle kommuner evaluert med Kommunekompasset 2.0

Som vi ser av diagrammet skårer Herøy på landsgjennomsnittet på områdene 6, 7 og 8, mens man skårer litt under landsgjennomsnittet på øvrige områder.

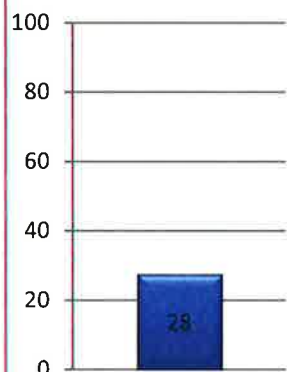
Hvis vi sammenligner med mellom 5 000 – 10 000 innbyggere finner vi følgende:

Vi ser at det er små variasjoner i forhold til landsgjennomsnittet også for denne gruppa. Størst er det positive avviket på område 6 *Kommunen som arbeidsgiver*, mens det negative avviket er størst på område 3 *Politisk styring og kontroll*.

I det påfølgende vil vi gjennomgå alle de åtte fokusområdene. Vi vil peke på sterke og svake sider, samt si noe om grunnlaget for skårsettingen og hva som skal til for ytterligere å forbedre forvaltningspraksisen på hvert område.

4. Forvaltningspraksis pr fokusområde

FOKUSOMRÅDE 1	Poeng 2016	
Offentlighet og demokratisk kontroll	28	

	Sum	Max
1 Offentlighet og demokrati	28	100
1.1 Fins det en plan / strategi for utvikling av demokrati og informasjon?	3,0	15,0
1.2 Hvordan informeres innbyggerne?	9,5	20,0
1.3 Hvordan informeres innbyggerne om resultater?	1,7	25,0
1.4 Hvordan fremmes innbyggerdialog og deltakelse?	8,1	30,0
1.5 Etikk - hvordan motvirkes korrupsjon?	5,3	10,0

Dette første fokusområdet tar for seg kommunens kontakt med innbyggerne i et demokrati-perspektiv.

Herøy har ikke en eksplisitt demokratistrategi som klargjør hvordan lokaldemokratiet i Herøy skal forvaltes og utvikles i årene som kommer. Kommunen har en informasjon og kommunikasjonsstrategi som er nylig revidert, men det gjenstår en god del før den er godt nok forankret i organisasjonen til at man kan si at det er en operativ strategi.

Møteinncallinger til politiske møter, saksutredninger og vedtak etter møtene offentliggjøres på kommunens internettside. Politiske møter overføres direkte via streaming på kommunenes nettsider og ligger tilgjengelig i etterkant med en god løsning for å finne den enkelte saken, men uten kobling til saksutredning og protokoll. Møter i politiske utvalg bekjentgjøres på kommunens hjemmeside og i lokalavisen, men markedsføres ikke noe ut over dette for å skape engasjement blant befolkningen.

Kommunen har ikke egen informasjonsavis som sendes ut til alle husstander. Kommunen har en helhetlig Facebook-side med stor aktivitet og en Twitter-konto med litt aktivitet. Ut over dette er det ingen andre systematiske elektroniske kommunikasjonskanaler som benyttes for å informere og kommunisere med innbyggerne.

Politiske saker og utredninger kan være komplisert og omfattende stoff å sette seg inn i for

innbyggere. Kommunen lager ikke regelmessig korte og lettfattelige versjoner av politiske saker som ville kunne bidra til å skape større interesse blant innbyggerne.

Hvordan Herøy kommune arbeider for å fremme innbyggerdialog og legge til rette for innbyggernes deltakelse i viktige beslutningsprosesser varierer noe. I budsjettsaker er det liten grad av involvering ut over det partiene initierer gjennom partiapparatet. Man har noe varierende tradisjon for å gjennomføre folkemøter i viktige saker. I det store Byutviklingsprosjektet i Fosnavåg hadde man mange slike treffpunkter med innbyggerne med stor oppslutning og stort engasjement. Men ut over dette er det ikke en fast arbeidsform i Herøy kommune å tenke systematisk medborgerdialog.

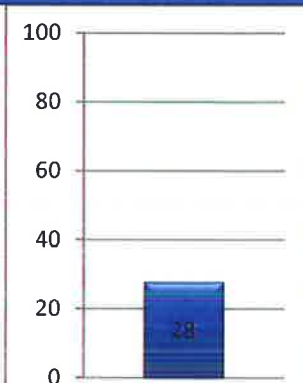
Når det gjelder å kommunisere kommunens resultater ut til innbyggerne, så gjøres ikke dette i noen systematisk form ut over det som legges ut på kommunens nettside. Kommunen sammenstiller ikke, sammenligner ikke og presentere ikke resultatene fra innbygger- og brukerundersøkelser, samt annen informasjon som fremkommer i kommunens informasjonssystemer, systematisk ovenfor innbyggerne. Kommunen har ikke gjennomført noen form for innbyggerundersøkelser.

Kommunen har ikke etablert noen faste kanaler hvor innbyggerne kan komme i direkte kontakt med eller komme med innspill/forslag til politikerne. Ordføreren er inne i sin 4. periode og er godt kjent blant innbyggerne, slik at det oppleves nok at det er relativt greit å komme i dialog med politikerne ved behov. På kommunens hjemmeside ligger det en oversikt over politiske utvalgsmedlemmer med adresse og e-postadresser, og telefon slik at det er lett å komme i dialog med de folkevalgte.

Kommunen har etiske retningslinjer som er relativt godt forankret politisk igjennom revideringen som ble gjort for et år siden, samt igjennom Folkevalgtopplæringen. Administrativt gjenstår det fortsatt en del på å få det forankret i hele organisasjonen. Man har ikke etablert en kanal hvor utenforstående kan tipse om betenkelig forhold de evt ser i kommunen av etisk mistenkelig aktivitet.

Kommunen har et helhetlig kvalitets-/internkontroll-/HMS-system gjennom Compilo (Kvalitetslosen). Dette er relativt godt kjent og brukt i hele organisasjonen.

Styrker	Utfordringer	Svakheter
♦ Møteinnkallinger, saksutredninger og protokoller ligger i sin helhet tilgjengelig på kommunens internettsider ♦ God kontaktinformasjon til politikere på kommunens nettsider ♦ Politiske møter overføres digitalt på nett ♦ Godt innarbeidet Kvalitetssystem/ Internkontrollsystem	♦ Forankre kommunikasjonsstrategien i hele organisasjonen ♦ Bli bedre på mer helhetlig og systematisk bruk av sosiale medier (Facebook/Twitter/Instagram, etc) ♦ Bruke video/YouTube mer i markedsføring av kommunen ♦ Bli bedre på å markedsføre politiske møter overfor innbyggerne ♦ Tilgjengeliggjøre resultatene fra forvaltningsrevisjonen på en bedre måte ♦ Utvikle innbyggerdialogen videre for å involvere innbyggerne i beslutningsprosesser ♦ Utvikle flere arenaer hvor innbyggerne kan komme i kontakt med politikere ♦ Forankre og gjøre kjent de etiske retningslinjene i hele organisasjonen	♦ Har ikke en egen strategi for utvikling av lokaldemokratiet ♦ Gjennomfører ikke systematisk Innbyggerundersøkelse ♦ Har ikke elektronisk forslagskasse fra innbyggerne til politikere ♦ Kommuniserer ikke kommunens resultater systematisk ut til innbyggerne ♦ Lager ikke sammendrag/kortversjoner av politiske saker myntet på innbyggerne ♦ Sammenstiller ikke, sammenligner ikke og presenterer ikke <i>resultatene</i> systematisk for innbyggerne ♦ Bruker ikke resultatene som fremkommer til systematisk dialog med innbyggerne for å skape engasjement ♦ Ingen etablerte <i>eksterne</i> kanaler for tips om etiske betenkelige forhold ♦ Har ikke en helhetlig elektronisk kommunikasjonsplattform med innbyggerne engasjement

FOKUSOMRÅDE 2	Poeng 2016	
Tilgjengelighet, innbygger og brukerorientering	28	

	Sum	Max
2 Tilgjengelighet og brukerorientering	28	100
2.1 Fins det en helhetlig strategi for brukerorientering i kommunen?	3,0	15,0
2.2 Hvordan jobber kommunen med tilgjengelighet og service?	6,3	25,0
2.3 Hvordan informerer kommunen om service og tjenester?	6,1	15,0
2.4 Hvordan jobber kommunen med fritt brukervalg og brukerens muligheter til å påvirke kommunens tjenestetilbud?	6,1	15,0
2.5 Hvordan jobber kommunen med brukerundersøkelser?	6,6	15,0
2.6 Hvordan jobber kommunen med forventningsavklaringer på tilbudt tjenestenivå og for tilbakemeldinger / klager fra brukerne?	0,0	15,0

Herøy kommune har ingen eksplisitt overordnet plan eller strategi for brukerorientering. Men dette perspektivet er selvfølgelig viktig i mange av tjenestene, uten at det er nedfelt i en tydelig og helhetlig strategi/policy.

Fokuset på brukeren og service rettet mot denne er viktig i alle avdelingene. Men man har ikke jobbet systematisk med dette gjennom egne opplæringsprogrammer som setter fokus på dette i hele kommunen, men enkelte tjenester (PLO) har jobbet noe med det gjennom temasamlinger på fagdager. Servicefokuset er sentralt i rekrutteringssammenheng og det forekommer at dette kriteriet (personlig egnethet) også overstyrer andre tilsettingskriterier, uten at dette er formalisert som noe tydelig stillingskrav (ut over servicetorget). Servicefokuset er dog ikke et kriterium i forbindelse med lønnsforhandlinger, selv om det er en del av totalvurderingen som gjøres i forbindelse med lønnsoppgjørene.

Man har ikke noen praksis for å måle brukernes/innbyggernes opplevelse av kommunens service gjennom serviceundersøkelser, men man holder litt fokus på det gjennom forbrukerrådets tester. Kommunen har ikke noe system for å premiere enheter/medarbeider som gjør en utmerket innsats i positiv brukerbehandling.

Når det gjelder kommunens nettsider så måler og vurderer man ikke disse systematisk ut i fra et innbygger- og brukerperspektiv, men man holder jamt fokus på det og følger målingene på Difi/Forbrukerrådet. Sidene har universell utforming i form av mulighet til å endre skriftstørrelse og kontrast samt leselyd, men mulighetene for å få til sammenligninger

mellom avdelingene på tvers ut i fra et brukerperspektiv er ikke tilstede. Man har brukt tid på å legge til rette for e-Servicetilbud i store deler av organisasjonen gjennom bruk av skjemaportalen *Kommune24:7* slik at Herøy i dag har et stort tilbud av digitale skjemaer til bruk for innbyggerne. En stor del av skjemaene finnes også på engelsk.

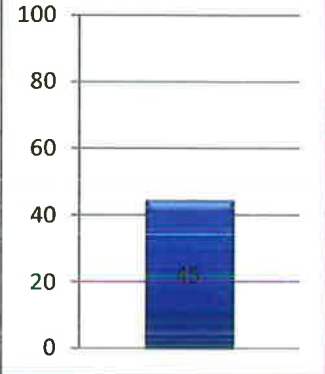
Når det gjelder tilpasning av tjenesteinnhold og omfang til brukernes ønsker og behov, er man flinke på dette i Herøy. I de tilfeller det kreves IP og IOP benytter man dette og da med stor grad av brukerinvolvering. Man har i liten grad lagt til rette for frie brukervalg ut over barnehager og brukerstyrt personlig assistent (BPA). På skole har man kretsgrenser, men i spesielle tilfeller gis det anledning til å bytte (etter søknad).

Herøy kommune gjennomfører brukerundersøkelser ca hvert tredje år på barnehage og pleie og omsorgsområdet, og årlig på skoleområdet og sosial. Det varierer litt i mellom de ulike sektorene hvordan dette følges opp i etterkant. På barnehager og skole foreligger det helt klare prosedyrer for hvordan dette skal følges opp i etterkant. Resultatene fra undersøkelsen diskuteres mye internt i de ulike sektorene, men i mindre grad på tvers av hele kommunen slik at man går glipp av mye potensiell intern læring. Resultatene blir stort sett ført helt frem til politisk behandling. Herøy bruker ingen andre systematiske metoder for å innhente informasjon om brukernes synspunkter (ut over de lovpålagte organene).

Kommunen har utarbeidet serviceerklæringer på pleie og omsorg, men ikke på øvrige tjenesteområder.

Man har ikke etablert noen elektronisk system eller tilrettelagte kanaler for oppfølging av synspunkter og klager som kommer inn til kommunen. Innkomne klager til tjenesteområdene håndteres i egen avdeling i tråd med eget regelverk.

Styrker	Utfordringer	Svakheter
♦ Har et aktivt servicekontor som driver med fullført saksbehandling på flere områder ♦ Kommunen tilpasser tjenestene i stor grad til brukernes behov ♦ Vektlegger brukerinvolvering i IP og IOP ♦ God e-Service/skjemaportal	♦ Sette service som egen dagsorden for alle virksomheter/avdelinger ♦ Utvikle systematikken, omfanget og hyppigheten på bruk av brukerundersøkelser ♦ Utvikle metodikken for å innhente brukernes synspunkter i hele kommunen gjennom brukerråd/brukerpaneler ♦ Bli enda bedre til å sammenligne brukerundersøkelser på tvers av <i>sektorområder</i> for å lære i alle sektorer ♦ Ta i bruk alternative tilbydere til de kommunale tjenestene der hvor det kan ligge til rette for det (ut over barnehage og BPA)	♦ Kommunen har ikke et helhetlig system for å innhente synspunkter og håndtere klager ♦ Måler ikke opplevelse av tilgjengelighet og service ♦ Legger ikke til rette for sammenligninger mellom avdelinger, sektorer og andre kommuner i brukerundersøkelsene ♦ Mangler muligheten for sammenligninger mellom tjenesteområder på hjemmesidene ♦ Premierer ikke enheter eller enkeltpersoner som lykkes i god kundebehandling ♦ Legger ikke til rette for frie brukervalg der det er mulighet for det ♦ Benytter ikke serviceerklæringer som verktøy for servicefokus i hele organisasjonen

FOKUSOMRÅDE 3	Poeng 2016	
Politisk styring og kontroll	45	

	Sum	Max
3 Politisk styring og kontroll	45	100
3.1 Gjennomføres kommunen av et helhetlig system for styring og oppfølging?	6,8	15,0
3.2 Styres kommunen av tydelige politiske mål?	7,1	25,0
3.3 Hvordan rapporterer administrasjonen til politisk nivå og har politikerne muligheter til å føre tilsyn med administrasjonen?	8,5	25,0
3.4 Hvordan er delegasjonen og ansvarsfordelingen mellom politisk nivå og administrasjonen?	18,8	20,0
3.5 Hvordan fremmes en gjensidig forståelse av oppgaver, roller og spilleregler mellom politikere og administrasjon?	3,4	15,0

Herøy kommune har visjonen «Ei båt lengde føre». Denne har ligget fast siden 2005 og virker å være godt forankret både politisk og administrativt. Visjonen brukes relativt mye og er et uttrykk for utviklingsambisjonen som ligger i Herøy. Samtidig er det sektorer som ikke bruker den like mye og enkelte (skuleavdelinga) har sågar utviklet en egen visjon og misjon.

Kommunen har også et verdigrunnlag gjennom verdien som ligger i arbeidsgiverpolitikken (Respekt, Likeverd, Openheit, Ansvar og Kvalitet), men de er bare i begrenset grad kjent ute i organisasjonen og ikke like mye benyttet som visjonen.

Kommunen benytter en forenklet form for balansert målstyring. Kommunen har tydelig beskrevet og helhetlig årshjul for økonomiprosessene, men mangler en felles styrings-/oppfølgingsmodell for alle styringsperspektivene i den balanserte styringen. I den grad kommunen styres av overordnede mål, fremkommer disse i budsjettdokumentets tekstdel samt i Kommuneplanen og kommunedelplaner, men det er et godt stykke igjen før man har en internt konsistent målstruktur. Det er for eksempel ingen tydelig kobling mellom satsningsområdene (og strukturen) i kommuneplanen og i økonomiplanen/handlingsprogrammet, og få av de informantene vi snakket med kjente til og la opp sin styring ut i fra disse målformuleringene. Styringsdokumentene inneholder få tydelige resultatindikatorer ut over de økonomiske, og målene er i stor grad bare verbalmål uten tydelige resultatindikatorer.

Det oppleves å være en relativt god sammenheng mellom de politiske målformuleringene og fordelingen av de økonomiske ressursene i budsjettet. Nå ligger det litt i politikkens natur at man vil mer enn man har råd til, men det oppleves ikke som et stort problem at man har mange planer som man ikke har økonomisk dekning til å gjennomføre.

Herøy kommune har begrenset systematikk og kvalitet på rapporteringen. 3 ganger pr år rapporteres det i noen grad på økonomi og nærvær, men mest på avvik og tiltak på tjenester. Det er lite systematikk i forhold til vurdering *måloppnåelse* i rapporteringen. Tertialrapportene en sammenstilling av avdelingens rapporter uten en helhetlig og gjennomgående struktur. Det er vanskelig å få både oversikt og innsikt. Rapporteringen er ubalansert med alt for mye vekt på prosjekt og plansaker (124 av 154 sider i tertialrapporten går med til dette). I den grad det foreligger resultatfremstillinger hvor man sammenligner seg med andre kommuner, er dette i noen grad ved bruk av KOSTRA-tall inn i budsjettprosessen, uten at dette fremgår i noen av de sentrale politiske vedtatte styringsdokumentene. Det lages av og til sammenligninger med de øvrige kommunene på Søre Sunnmøre, men heller ikke disse er presentert i styringsdokumentene. Internt i organisasjonen er det i noen grad praksis for at man lager resultatsammenligninger mellom avdelingene/enhetene, og da først og fremst på økonomi og sykefravær. For utenforstående er det ikke mulig å se sammenhengene.

Kommunen har ikke utarbeidet en egen eierskapsmelding/-strategi for sine kommunale foretak og øvrige bedrifter. Man startet opp en prosess på dette i 2010/2011, men maktet ikke å følge dette opp. Man har derfor restartet dette arbeidet, og er nå i gang med å etablere et arbeid/prosjekt for å sikre tydeligere eierstyring for kommunens selskaper.

Kommunen gjennomfører systematisk forvaltningsrevisjon. Dette brukes dog i liten grad i et læringsperspektiv, men først og fremst som et verktøy for kontrollutvalget for kvalitetssikring og tilsyn. Kommunen går glipp av mye god læring når dette blir hovedperspektivet.

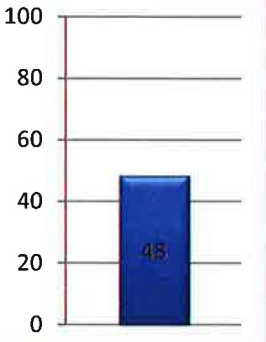
Når det gjelder delegasjoner til rådmannen og videre ut i organisasjonen, så praktiserer man bred delegasjon lengst ut i linja, selv om det er litt ulikt hvordan dette praktiseres helt ut i den enkelte virksomhet. Samspillet mellom politikk og administrasjon oppfattes som ryddig i Herøy kommune. Alle viktige henvendelser følger linja og rådmannen og ordfører er stort sett informert hvis dette ikke skulle være tilfelle.

Herøy kommune har ikke tradisjon for å avholde «formelle uformelle møter» der rådmannens *utvide* ledergruppe og hele kommunestyret setter seg ned sammen og drøfter ulike utfordringer og muligheter for Herøy-samfunnet. Dette kan for eksempel gjøres i forhold til kommuneproposisjonen, statsbudsjettet, mm og gir et godt grunnlag for felles læring og refleksjon.

Det å bygge kompetanse om virksomheten fra politisk hold kan gjøres på flere måter. Kommunen hadde nå to dager med Folkevalgtopplæring + en samling på kommunereform. Dette ble oppfattet å være meget bra, men Herøy har ikke hatt tradisjon for å drive systematisk folkevalgtopplæring tidligere. Formannskapet er lite ute i organisasjonene for å besøke tjenestene, mens komiteene er mye flinkere til dette.

Kommunen gjennomfører ikke «Folkevalgtundersøkelser» for å fange opp de folkevalgtes opplevelse av det å jobbe med politiske spørsmål i Herøy.

Styrker	Utfordringer	Svakheter
♦ Har en helhetlig kommunevisjon for organisasjonen og lokalsamfunnet ♦ Gjennomført og helhetlig delegeringsreglement ♦ Ryddige og klare linjer i samspillet mellom politikk og administrasjon ♦ God sammenheng mellom de politiske ambisjonene og tilgjengelige ressurser	♦ Har kommuneverdier, men disse er ikke godt forankret og kjent ♦ Utvikle systematikken for politisk resultatfokus på mer enn bare økonomi ♦ Har tydelige gjennomgående mål i kommuneplanen men disse er ikke brutt ned og godt forankret på organisasjons/ virksomhetsnivå ♦ Visualisere og tydeliggjøre styrings- og oppfølgingsmodellen – ikke bare årshjulet. ♦ Videreutvikle rapporteringsrutiner gjennom året til politisk nivå til et enklere og mer konsistent dokument som knytter status opp mot målsettingene ♦ I større grad ta i bruk forvaltningsrevisjon i et læringsperspektiv – ikke bare kontrollperspektiv ♦ Videreutvikle systematikken i det å sammenligne Herøy med andre kommuner og enheter på tjenestekvalitet og resultater ♦ Videreutvikle folkevalgtopplæring gjennom hele perioden	♦ Har ikke tydelige resultatindikatorer på kommunenivå og virksomhetsnivå ♦ Få systematiske arenaer for å skape åpen dialog mellom politikere og administrasjon ♦ Har ikke en tydelig eierskapsstrategi for interkommunale selskaper ♦ Gjennomfører ikke «Folkevalgundersøkelser» for å vurdere de folkevalgtes opplevelse av arbeidsvilkår, samarbeidsklimate, arbeidsbelastning, etc

FOKUSOMRÅDE 4	Poeng 2016	
Lederskap, ansvar og delegasjon	48	 A bar chart with a vertical axis from 0 to 100 in increments of 20. A single blue bar represents the score of 48, with the number '48' written inside the bar.

	Sum	Max
4 Lederskap, ansvar og delegasjon	48	100
4.1 Fins det en helhetlig strategi for lederskap, ansvar og delegasjon i kommunen?	7,5	15,0
4.2 Hvilket ansvar har enhetene for budsjett, personell og organisasjon?	2,0	10,0
4.3 Hvordan beskrives organiseringen av og ansvaret for samarbeid på tvers av sektorer?	10,1	20,0
4.4 Hvordan tydeliggjøres lederens personlige ansvar i organisasjonen?	6,0	15,0
4.5 Hvordan utøver toppledelsen sitt ansvar overfor enheten?	13,3	20,0
4.6 Hvordan jobber kommunen med lederutvikling?	9,6	20,0

Herøy kommune har lederkrav i arbeidsgiverpolitikken som tydeliggjør forventninger til et helhetlig og felles lederskap gjennom 7 punkter som beskriver hva som forventes av ledere i Herøy kommune. Disse virker å være middels godt kjent blant lederne og flere av informantene var inne på at man i Herøy fortsatt har litt ulik forståelse av hva som er god ledelsespraksis og at det er brukt relativt lite tid i felleskap i ledergruppa på å diskutere disse kriteriene for å etablere en felles praksis.

Organisasjons-/fullmaktstrukturen i Herøy fremstår som litt uklar fra rådmannst og ut i organisasjonen. Delegasjonen praktiseres også ulikt i mellom de ulike sektorene/ virksomhetene/avdelingene, men det rapporteres å være en prosess på gang for å samordne dette.

Det er ikke etablert en praksis/system for tjenestene å fremføre mer-/mindreforbruk av regnskapsresultatet mellom år. Fullmakter på personalområdet er ikke fullt delegert til enhetslederne, og opprettelsen av alle nye stillinger skal godkjennes av kommunestyret (også selv om det finnes dekning for det på enhetenes budsjett).

Internt i kommunen jobber man til en viss grad på tvers av tjenesteområder, men det foreligger ikke en bestemt systematikk/metodikk for tverrfaglig arbeid. Når det gjelder tverrsektorielle prosjekter beskrives disse i liten grad skriftlig (så lenge det ikke er plan og investeringsprosjekter – her foreligger klare rutiner). Det finnes ingen felles prosjektmal/metodikk (PLP eller lignende) for Herøy kommune, men man har mye kompetanse på dette i organisasjonen og som hjelper til ved behov.

Når det gjelder tverrfaglige prosesser opplever kommunen at det har skjedd en liten forbedring de siste årene, selv om det også her gjenstår en del før man er i mål. Det finnes ikke en felles helhetlig oversikt som viser hvilke prosjekter og prosesser som til en hver tid pågår i kommunen (igjen ut over plan- og investeringsprosjekter).

Herøy kommune har ikke et system med lederavtaler som beskriver tydelige krav og forventninger til ledelsen i kommune, men man har Årsplaner som på mange måter fungerer som en lederkontrakt i mellom rådmann og virksomhetene/avdelingene. Som følge av manglende tydelige resultatmål i kommunen, mangler det også tilhørende tydelige krav til resultatoppnåelse til ledelse i Herøy kommune. Kommunen benytter heller ikke andre former for helhetlig lederevalueringer («360 grader evaluering» eller lignende). Det er vel heller ikke tydelig at gode lederprestasjoner belønnes ved lokale forhandlinger, men man forsøker når det faller naturlig å løfte frem og synliggjøre de gode lederprestasjonene.

Ledelsesstrukturen oppfattes som relativt effektiv mht oppfølging og for å få spredd informasjon ut til, og hentet inn innspill igjen fra medarbeiderne. Men; Herøy har en uklar organisasjonsmodell der like nivåer i organisasjonen er utstyrt med ulike fullmakter, ulike navn og ulike styringslinjer og lederarenaer. Dette medfører at deler av organisasjonsarbeidet blir uklart både for de som virker i den og for utenforstående.

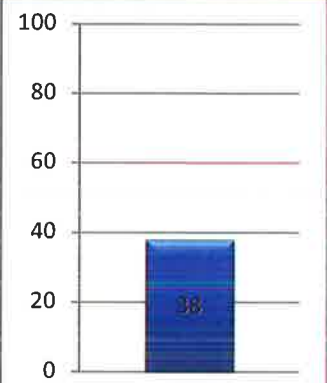
Man oppfatter at de arenaene man har for ledelsesfaglige spørsmål fungerer relativt godt og gjennomføres med riktig frekvens og varighet. Samtidig er det alltid en utfordring med at det i slike møter fort kan bli mye enveisinformasjon, for mye driftsfokus og for lite fokus på lederskap og ledelsesutfordringer.

Den kommunale toppledelsen/rådmannen er konstituert og dette preger organisasjonen i noen grad. Rådmannen/den strategiske ledelsen fremstår ikke tydelig og samordnet i kommuneorganisasjonen, og som tydelige retningsgivere for en felles strategi. Men; man opplever en ubetinget støtte fra den strategiske ledelsen og sentral stab dersom det oppstår problemer som berører lederrollen.

Lederne i Herøy kommune har over en rekke år vært gjennom flere lederprogram i samarbeid med Jon Rune Nygård. Dette oppfattes som svært relevant og nyttig.

Kommunen har ikke et eget helhetlig opplegg for å rekruttere og utvikle nye ledere fra egne rekker.

Styrker	Utfordringer	Svakheter
♦ Lang og god erfaring med lederutvikling sammen med ekstern partner ♦ Lederne opplever stor trygghet og gode støttefunksjoner ved utfordringer som berører lederrollen	♦ Tydeliggjøre og forankre lederkravene i arbeidsgiverpolitikken til en felles <i>lederplattform</i> ♦ Utvikle og tydeliggjøre en felles ledelses-, organisasjons- og fullmaktsstruktur ♦ Utvikle systematikken i det tverrfaglige/flerfaglige arbeidet ♦ Tydeliggjøre og utvikle delegasjon til lederne på økonomi og personalområdet ♦ Utvikle systematikken (ut over årsplansamtalen) på tydelige tilbakemeldinger på lederprestasjoner ♦ Tydeliggjøre og synliggjøre den strategiske ledelsen/rådmannsfunksjonen i kommunen ♦ Utvikle systematikken i bruk av felles prosjektmetode/maler ♦ Hele tiden vurdere hvordan man kan utvikle lederforum som møtearena	♦ Har ikke et system for fremføring av mer/mindreforbruk mellom år ♦ Virksomhetslederne har ikke selvstendig ansvar for å rekruttere, opprette/avvikle stillinger og gjøre organisatoriske endringer (innenfor gjeldende budsjett og avtaleverk) ♦ Det fins ingen helhetlig oversikt over den tverrfaglige / -sektorielle samhandlingen og prosjektene i kommune ♦ Har ikke et felles og gjennomgående system for lederavtaler ♦ Mangler et system for lederevalueringer ♦ Usikkerhet om gode lederprestasjoner belønnes ♦ Utvikle et eget system for å rekruttere og utvikle ledere fra egen organisasjon

FOKUSOMRÅDE 5	Poeng 2016	
Resultatfokus og effektivitet	38	

	Sum	Max
5 Resultater og effektivitet	38	100
5.1 Strategi for resultatstyring og effektivitetsutvikling	4,5	15,0
5.2 Hvordan synliggjør kommunen sammenhengen mellom kostnader og resultat i budsjettprosessen?	4,0	20,0
5.3 Hvordan jobber kommunen med utvikling av arbeidsprosesser, oppfølging og kontroll?	8,2	20,0
5.4 Hvordan kommuniseres og føres strategiske diskusjoner om ressurser og resultat?	9,5	15,0
5.5 Hvor aktivt benyttes sammenligninger som et ledd i utvikling av service og effektivisering?	6,1	20,0
5.6 Eksternt samarbeid for å styrke servicetilbudet og øke effektiviteten?	5,8	10,0
Det finnes ikke en tydelig strategi for resultatstyring i Herøy kommune, men kommunen innførte en veldig forenklet form for balansert målstyring i 2003. Målene er kun verbale og settes i et ettårig budsjettperspektiv og har liten/ingen kobling mot økonomiplanen og kommuneplanen. Når det gjelder <i>effektivitetsutvikling</i> har man ikke fått på plass en overordnet strategi, fordi man ikke har noen tydelige <i>målbare mål og resultater</i> og måle effektene opp i mot. Man har ikke egne verktøy for å beregne hva de ulike aktivitetene koster, men bruker i noen grad KOSTRA-tall dere hvor dette er hensiktsmessig. Når man budsjetterer legger man fjorårets budsjett til grunn og konsekvensjusterer dette til gjeldende situasjon, før man korrigerer evt aktivitetsnivå gjennom kostnadsberegnete tiltak. Man har verbalmål i budsjettdokumentet, men sammenstiller ikke dette systematisk med de resultatene det har gitt tidligere år. Det mangler også gode systemer for å jobbe systematisk med effektivitetsutvikling gjennom nettopp å sammenligne ressursbruk med oppnådd kvalitet og resultater. Kommunen har ikke jobbet systematisk med forbedring av arbeidsprosesser (kontinuerlige forbedringer, LEAN, Kaizen, etc) i tjenesteproduksjonen. Avvik iht budsjett rapporteres i hovedsak tre ganger pr år i tråd med rapporteringen til politisk nivå, og månedlig oppfølging til rådmann. Oppfølgingen gjennom året skjer i stor grad på økonomi og i liten grad på <i>resultater</i> på de andre styringsdimensjonene. Holder man		

budsjettet, er det lite fokus på resultatet. Her er det dog variasjon mellom hvordan de ulike enhetene og sektorene praktiserer dette. Det finnes arenaer der ledere på alle nivåer diskuterer ressursbruk og måloppnåelse, men disse aktiveres først og fremst i budsjettprosessen og når det er behov for omstilling, og i mindre grad som en løpende arena for strategiske vurderinger. Det er også store variasjoner mellom de ulike avdelingene hvordan dette håndteres, da det ikke er en felles arena for dette. Strategiske diskusjoner håndteres stort sett i de enkelte avdelingene og i mindre grad i rådmannens strategiske ledergruppe.

Kommunen har ikke noe systematikk for å informere medarbeiderne løpende om den økonomiske situasjonen, og det er opp til den enkelte leder å følge opp dette. Men det oppleves at enhetslederne er flinke til å informere de ansatte og ta de med på råd.

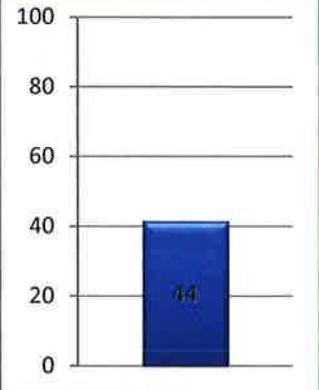
Man har i noen grad praksis for å jobbe med sammenligninger *internt* for evt å avdekke forskjeller i kvalitet, resultat og effektivitet, men det er nok også langt igjen til at man kan si at man gjør dette på en systematisk og helhetlig måte. Det avhenger nok først og fremst igjen av den enkelte leders interesse og prioritering av tid til slik arbeid.

Kommunen har liten erfaring med å sammenligne seg *helhetlig og systematisk* med andre kommuner for å *utvikle effektiviteten*, ut over bruken av KOSTRA-tall er det faller seg naturlig. Man har gjennomført én helhetlig KOSTRA-analyse der man sammenlignet seg med andre sammenlignbare kommuner. Dette ble opplevd som nyttig både politisk og administrativt. Man deltar i ulike eksterne nettverk i regi av 7-stjernasamarbeidet på Sør-Sunnmøre *av faglig karakter* for å lære og for å utvikle seg uten, at man dermed jobber systematisk ved å sammenligne seg gjennom ulike former for nøkkeltall og resultatindikatorer. Kommunen deltar ikke i noen form for effektivitetsnettverk.

Kommunen samarbeider i noen grad regionalt sammen med andre kommuner for å dele på kostnader og samtidig effektivisere tjenestene, eksempelvis med kontrollutvalg, IKT, landbruk, renovasjon, legevakt mm.

I den grad kommunen samarbeider med frivillige organisasjoner for å bedre tjenestetilbudet, skjer ikke dette i noen formelle former. Man har en frivillighetssentral som har matombringing, men ellers foregår det ikke noe sammenhengende og systematisk samarbeid her.

Styrker	Utfordringer	Svakheter
♦ Kostnader konteres og belaster på tjenestesteder (man følger KOSTRA) ♦ Budsjettavvik meldes til politisk nivå i tertial-rapporteringen	♦ I større grad skaffe seg informasjon om hva de enkelte tjenestene koster og legge dette til grunn for aktivitetsnivået i budsjettet ♦ Utnytte bedre de etablerte arenaer på tvers av sektorer/avdelingene, slik at ledere på alle nivå løpende kan diskutere helhetlig ressursbruk og resultatoppnåelse ♦ I større grad utvikle sin nettverksdeltakelse til også å bli effektivitetslærende nettverk med utviklingsfokus gjennom bruk av nøkkeltall og sammenligninger ♦ Systematisk involverer ansatte løpende gjennom året i ressursituasjonen ♦ Utnytte potensialet som ligger i det å samarbeide med andre for å dele på kostnader og effektivisere tjenestetilbudet ♦ I større grad ta i bruk interne møtefora for å diskutere ressursbruk og <i>måloppnåelse</i> innenfor sektorene ♦ I større grad dokumentere effekten av det kontinuerlige forbedringsarbeidet som foregår	♦ Har ikke en tydelig strategi for resultatstyring og effektivitetsutvikling ♦ Kommunen har i liten grad resultatfokus, men mest tiltaks- og økonomifokus ♦ Har ikke systemer som sikrer effektivitetsutvikling ♦ Kommunen jobber ikke med prosessoptimalisering (LEAN eller lignende) ♦ Enhetene sammenligner seg ikke med andre kommuners enheter eller private leverandører for å avdekke forskjeller i kvalitet, resultat og effektivitet (kun litt på barnehage) ♦ Kommune jobber ikke med effektivitetsutvikling gjennom en systematikk hvor man sammenligner ressursbruk med oppnådde resultater ♦ Utnytter ikke potensialet i samarbeid med 3. sektor - inn i tjenesteproduksjonen

FOKUSOMRÅDE 6	Poeng 2016	
Kommunen som arbeidsgiver	44	

	Sum	Max
6 Kommunen som arbeidsgiver - personalpolitikk	44	100
6.1 Fins det en helhetlig personalstrategi?	9,0	15,0
6.2 Kommunen som attraktiv arbeidsgiver	6,9	20,0
6.3 Vektlegges kompetanse- og medarbeiderutvikling?	11,9	25,0
6.4 Hvordan skjer individuell lønnsfastsetting og belønnes gode prestasjoner?	7,4	15,0
6.5 Hvordan jobber kommunen med arbeidsmiljø?	4,1	15,0
6.6 Hvordan jobber kommunen med mangfold (etnisitet, kulturforskjeller og likestilling)?	4,9	10,0

Herøy kommune har en overordnet og helhetlig arbeidsgiverpolitikk fra 2004. Alle nyansatte får den og må skrive under på at den er mottatt og lest. De fleste informantene vi snakket med kjente til den, men det var veldig varierende i hvilken grad den ble oppfattet som styrende for utførelsen av arbeidsgiverpolitikken til Herøy kommune.

Når det gjelder rekruttering mangler man en strategisk og helhetlig tenkning på dette området for hele kommunen. Det ligger som et element i arbeidsgiverpolitikken, men er ikke fulgt opp i noen form for systematisk rekrutteringsstrategi (med unntak av for legerekuttering). I pleie og omsorgstjenesten har man en strategisk kompetanseplan som trekker inn dette perspektivet i noen grad.

Herøy kommune har ikke hatt særlig problemer med rekruttering av nødvendig kompetanse. Kommunen har derfor ingen andre former for goder ut over lønn for å styrke spesielle yrkers attraktivitet. Man forsøker å ha en attraktiv seniorpolitikk for å få folk til å stå lengere i jobb, men eller er det ingen strategiske tiltak for å fremstå som en attraktiv arbeidsgiver i regionen.

Kommunen markedsfører seg i noen grad som en spennende og attraktiv arbeidsplass. Man deltar på enkelte arbeidslivsmesser og litt på enkelte karrieredager på høyskolene, men det er ikke noe system på dette. Men man er veldig flinke til å ta inn lærlinger og ser dette som en av de fremste rekrutteringskanalene.

Kommunen tilbyr ikke sine medarbeidere et helhetlig "friskhetstilbud", men kommunen har avtale med treningsstudio om rabatt og en avtale med bedriftshelsetjenesten med behandlingsordning.

Medarbeidersamtaler (Pluss-samtalen) skal som hovedregel tilbys til alle ansatte hvert år. Det fins en felles mal for hva denne samtalen kan inneholde som ligger på Kvalitetslosen, men det varierer noe i mellom enhetene/lederne i hvilken grad denne benyttes da den oppleves tidvis å være vanskelig språklig tilgjengelig. Men generelt benyttes dette verktøyet bredt i organisasjonen, med høy opplev kvalitet. Enkelte ledere opplever allikevel at de har svært mange ansatte de skal ha medarbeidersamtale med, og at det er vanskelig å følge opp det man blir enige om når man er så mange.

Når det gjelder behov for - og oversikt over - eksisterende kompetanse i organisasjonen, så gjennomførte man kompetansekartleggingen i 2009. Arbeidet er ikke fulgt opp og det foreligger i dag ikke et helhetlig system for dette.

Kommunen har ikke utviklet et system for budsjettering og rapportering for midler avsatt til kompetanseheving. Det finnes noe små midler på en felles pott, men ellers må dette dekkes av budsjettene innenfor den enkelte virksomhet.

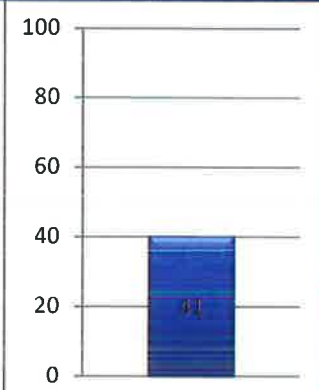
Kartlegging av ansattes ønsker om utvikling og kompetanseheving er et alternativt spørsmål i medarbeidersamtaler, og i noen grad lages det individuelle kompetanseplaner når det er ønske om det fra medarbeiderens side. Kommunen har ikke gjennomført et helhetlig medarbeiderskapsprogram for å videreutvikle de ansatte til å bli myndiggjorte medarbeidere. Man prøver dog å fokusere dette litt på virksomhetene, særlig innenfor pleie og omsorgstjenesten der man har én fagdag for alle ansatte med mer enn 50 % stilling, hver 6. uke.

Kommunen gjennomfører ikke systematiske medarbeiderundersøkelser. Man gjorde det sist i 2010, men denne opplevde man at ble for dårlig fulgt opp både før og etter undersøkelsen.

Herøy kommunen har en oppdatert lønnspolitisk plan fra 2015, men det gjenstår fortsatt mye før denne er godt forankret, kjent og benyttet i hele organisasjonen. Selv om lønnspolitikken åpner for at det kan belønnes for resultatoppnåelse og innsats, så opplever man at dette i liten grad gjøres i praksis. Kommunen jobber da heller ikke med systematisk bruk av lønssamtaler, selv om enkelte tar det som en del av medarbeidersamtalen.

Likestilling har vært et satsningsområde for kommunen og er et gjennomgående tema i samfunnsdelen av kommuneplanen. Man har hatt et likestillingsprosjekt (2012-2013) som skulle jobbe for å motvirke diskriminering og særbehandling i barnehage, helsestasjon, lønnspolitikk. Kommunen gjennomførte et Bulyst-prosjekt i perioden 2012 - 2015 som omfattet integrering og inkludering av arbeidsinnvandrere og andre tilflyttere.

Styrker	Utfordringer	Svakheter
♦ Har en helhetlig lønnspolitikk ♦ Flinke til å ta inn lærlinger	♦ Har en helhetlig og god arbeidsgiverstrategi, men det må arbeides med å forankre denne i organisasjonen ♦ Utvikle og følge opp en overordnet strategi for rekruttering i hele organisasjonen ♦ Oppdatere systematikken når det gjelder medarbeidersamtaler ♦ Oppdatere oversikten over tilgjengelig kompetanse i organisasjonen ♦ Oppdatere kartleggingen og analyse av kompetanse og kompetansebehov i hele organisasjonen ♦ Jobbe systematisk med arbeidsmiljøutvikling i hele organisasjonen ♦ Utvikle et mer helhetlig "friskhetstilbud" til ansatte ♦ Følge opp arbeidet med likestilling i et bredt perspektiv (kjønn, alder, funksjonsnivå, etnisitet)	♦ Har ikke et system for budsjettering og rapportering av midler avsatt / brukt til kompetanseheving ♦ Kommunen markedsfører seg ikke som en attraktiv arbeidsgiver ♦ Har ikke kultur for å belønne individuelle og gruppers prestasjoner ♦ Gjennomfører ikke systematiske medarbeiderundersøkelser i hele organisasjonen ♦ Gjennomfører ikke lønnsamtaler ♦ Driver ikke med medarbeiderskap ♦ Benytter ikke systematiske metoder for å vurdere og forbedre arbeidsmiljø ♦ Bruker ikke mangfoldet i kommunen som en ressurs i kommunens serviceorganisasjon

FOKUSOMRÅDE 7	Poeng 2016	
Utviklingsstrategi og lærende organisasjon	41	

	Sum	Max
7 Utvikling av virksomheten	41	100
7.1 Hvordan beskrive kommunens strategiske kvalitetsarbeid og utvikling av servicen?	4,8	15,0
7.2 Hvilke metoder og verktøy benyttes for å utvikle virksomheten og kvalitet?	10,3	25,0
7.3 Lærer man gjennom å samarbeide med andre eller ved å se på andres gode praksis?	10,3	20,0
7.4 Hvordan jobber kommunen med kreativitet og innovasjon?	4,0	20,0
7.5 Hvordan jobber kommunen med IKT-støttesystemer for å effektivisere det interne arbeidet?	11,2	20,0

Herøy kommune har ikke en helhetlig plan eller strategi for kommunens arbeid med organisasjons- og tjenesteutvikling. Rådmannen har en del tanker om dette, men det foreligger ikke som en samordnet og kjent strategi for hele organisasjonen. Herøy kommune har både en egen IKT-strategi, og en i regi av det interkommunale samarbeidet på området. Utfordringen er at dette først og fremst er tekniske IKT-strategier og ikke digitaliseringsstrategier for alle virksomhetene. Skole har derfor utviklet sin egen IKT-strategi.

Når det gjelder kommunens utviklingsarbeid er det ikke er lagt opp til en felles og strukturert måte å gjøre dette på for hele organisasjonen, som sikrer en koordinert og helhetlig utvikling. Men det foregår mye utviklingsarbeid ute i enhetene som følge av faglige endringer og med et økonomisk fokus. Samtidig føler tjenesten på at det er et konstant press på ressurser og tid, slik at det er vanskelig å finne rom for de store utviklingsprosjektene.

Et godt elektronisk kvalitetssystem kan være et godt verktøy i utviklingssammenheng. Kommunen har tatt i bruk Compilo (tidligere Kvalitetslosen) på alle tjenester, men det er ulikt i hvilken grad dette følges opp på den enkelte sektor. Kommunen har ikke tradisjon for å gjennomføre egeninitierte eksterne kvalitetsvurderinger (ut over alle de tilsyn man blir utsatt for), for å utvikle kvaliteten og innholdet i tjenestene.

En måte å lære og utvikle seg på, er å se hvordan andre løser ting og kanskje da også fange opp nye ideer. Her er det litt opp til den enkelte hva som anses som mest hensiktsmessig, og det foreligger ingen helhetlig tenkning bak hvordan dette skal gjøres. Men det skjer mye

spennende læring i nettverk i regi av 7-Stjerna arbeidet. Kommunen har vedtatt å være en «lærende organisasjon», men det er litt ulikt hva de ulike interessentene legger i dette.

Med hensyn til kreativitet og innovasjon i utviklingsarbeidet forsøker man innenfor eksisterende rammer å legge til rette for dette, men man har ikke satt dette i noen form for system på kommunenivå. Man forsøker å gi støtte til den enkelte ansatt der det er mulig, men det foreligger ikke noe system som støtter og stimulerer de ansatte til kreativitet og nytenkning. Særlig innenfor skole og pleie- og omsorgstjenesten i Herøy kommune har man jobbet en del med dette.

Man har ingen godt etablert tradisjon for å spre gode ideer internt i organisasjonen, men på enkelte tjenesteområder er man flinke til dette og man forsøker også i noen grad å bruke intranettet til dette. Herøy kommune har heller ikke sett på det å søke/bli tildelt eksterne utmerkelser/priser som en utfordring for å utvikle sin virksomhet og for å bygge et godt omdømme regionalt og nasjonalt. Men man har vunnet flere priser de siste årene (uten at dette har vært en uttalt strategi at man skulle vinne disse).

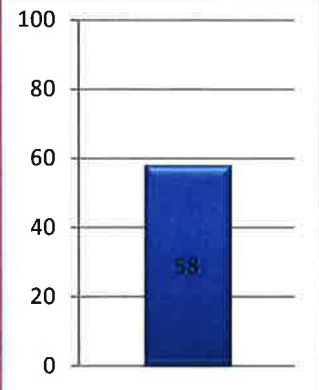
Herøy har ikke etablert noe helhetlig systematisk samhandling med utdanningsinstitusjoner eller andre eksterne fagmiljøer for å fremme utvikling, men på skole samhandler man litt med Høgskulen i Volda. Innenfor pleie- og omsorgstjenesten har man prosjekter på Velferdsteknologi med Høgskulen i Ålesund.

Når det gjelder systemer som kan understøtte og effektivisere rene administrative oppgaver og prosesser ute i enhetene, så har man dette på mange områder, selv om fortsatt en del kjøres på papir (permisjon, en del timelister, etc). Den største utfordringen ligger nok i å nyttiggjøre seg alle mulighetene som ligger der. Kommunen har også integrert programvare for personal, lønn, økonomi, etc som fungerer godt.

Herøy kommune har ikke vedtatt en handlingsplan hvor lederansvaret for IKT forankres på samme måte som for økonomi og personal. Dette ligger i stor grad på den enkelte leders interesse og kompetanse. Noen er svært bevisste sitt ansvar for området, mens andre nok med fordel kunne vært mer påkoblet det som skjer på dette området.

Kommunen har i eget intranett som fungerer middels bra, og sammen med Compilo skal dette utgjøre hovedkanalen for intern informasjon. Men fortsatt er det slik at når det er noe som haster eller som det er viktig at alle får, så sender man det ut på e-post.

Styrker	Utfordringer	Svakheter
♦ Kommunen har et helhetlig elektronisk kvalitetssystem ♦ Kommunen deltar i mange lærende nettverk	♦ Utvikle IKT-strategien til også å omhandle digitalisering av tjenestene ♦ I større grad belønne og gi oppmerksomhet til nye og gode ideer ♦ I større grad delta i lærende nettverk ♦ Utvikle en kultur for at gode ideer spres internt i organisasjonen ♦ Kommunen har intranett, men det gjenstår en del før dette er den viktigste interne informasjons-bæreren ♦ Videreutvikle det strategisk arbeidet med eksterne utdanningsinstitusjoner for å fremme utviklingsarbeid ♦ I enda sterkere grad forankre IKT-ansvaret hos lederne ♦ Videreutvikle de administrative IKT støttesystemer for å støtte arbeidsprosessene	♦ Har en ikke en helhetlig utviklingsstrategi ♦ Har ikke et helhetlig og sammenhengende arbeid for tjenesteutvikling ♦ Gjennomfører ikke egeninitierte kvalitetsvurderinger ♦ Har ikke gode støtteordninger til utvikling av kreative medarbeidere ♦ Spisser ikke utviklingsarbeidet gjennom å jobbe for eksterne utmerkelse ♦ Støtter ikke medarbeidernes kreativitet systematisk med tid til utdanning, økonomisk, etc

FOKUSOMRÅDE 8	Poeng 2016	
Kommunen som samfunnsutvikler	58	

	Sum	Max
8 Kommunen som samfunnsbygger	58	100
8.1 Har kommunen en helhetlig plan / strategi for samfunnsutvikling?	10,5	15,0
8.2 Hvordan samhandler kommunen med private krefter for å utvikle lokalsamfunnet?	12,0	20,0
8.3 Hvordan samarbeider kommunen med kulturlivet?	17,8	20,0
8.4 Hvilken rolle har kommunen i utviklingen av næringslivet?	10,3	15,0
8.5 Hvordan jobber kommunen med internasjonale kontakter?	0,0	10,0
8.6 Hvordan jobber kommunen med bærekraftig utvikling?	7,5	20,0

Herøy kommune har en helhetlig, oppdatert og god kommuneplan som ble vedtatt høsten 2013. Utfordringen at det er lite eierskap til denne både politisk og administrativt. Politisk er det arealdelen av kommuneplanen og årsbudsjettet som fokuseres mest. Administrativt har man da heller ikke så mye fokus på den og det er ingen tydelig kobling i mellom kommuneplanen og økonomiplanen/handlingsprogrammet til kommuneplanen.

Kommunen har ikke etablert et eget forum/møtearena for lokale aktører som er engasjert i utviklingen av lokalsamfunnet, men møter organisasjonene separat der hvor det faller seg naturlig. Særlig viktig er samarbeidet med Herøy Næringsforum. Kommunen går heller ikke aktivt ut og tar initiativet til/støtter etableringen av lokale foreninger og samarbeidsgrupper blant innbyggerne, men forsøker i noen grad å gi støtte til foreninger og organisasjoner som aktivt bidrar til utvikling av lokalmiljøet. Kommunen bidrar ikke systematisk til de frivillige organisasjonenes økonomi ved å gi de kommunale oppdrag så som at korpset rydder langs veien, flyttehjelp fra idrettslaget, etc. men i enkelte tilfeller gjøres dette ved behov.

Kommunen samarbeider med næringslivet om ulike fellesprosjektet, eksempelvis ved Sunnmørsbadet og Fosnavåg kulturhus for å utvikle lokalsamfunnet.

Herøy kommune har ikke et eget musikkråd, men man har idrettsråd. I tillegg er Komiteen for næring, kultur og idrett opptatt av kulturspørsmål. Kommunen stiller til rådighet lokaler som kan benyttes til kulturelle begivenheter, primært igjennom kulturhuset og idrettshallen. I tillegg har lokale aktører gode leievilkår både i kulturhuset og konserthuset ved fremføringer. Man har en veldig aktiv kulturskole som driver et bredt og aktivt tilbud innen sang, musikk, teater, formgivning og dans. Kommunen deler ut *Kulturpris* og *Ungdommens*

kulturpris hvert år i samarbeid med ta av de lokale bankene. I tillegg deler Frivillighetssentralen ute en *Frivillighetspris*. Kommunen bidrar aktivt til årlige kulturarrangementer som UKM, PIR-festivalen, «Kongens Ring», Fosnavåg Rock, med mer.

Kommunen har gjennomført en næringslivsundersøkelse for å forbedre kontakten og for å identifisere næringslivets behov. Ellers er Herøy Næringsforum er en viktig samarbeidspartner for utviklingen næringslivet i Herøy. Der møter rådmann og ordfører på vegne av kommunen. Kommunen deltar i regionale samarbeidsorgan (Destinasjon Sunnmøre mfl.) for å fremme det lokale næringslivet og reiselivet både nasjonalt og internasjonalt.

Kommunen har i noen grad tatt initiativet til kompetansegivende tiltak for det lokale næringslivet og da først og fremst igjennom det kommunale næringsfondet. Gjennom næringsfondet (og med RDA-midler) gir og formidler kommunen støtte til det lokale næringslivet.

Herøy kommunen har lite internasjonalt perspektiv på sitt virke. Man har ingen vennskapskommuner, man er ikke medlem av internasjonale nettverk eller prosjekter, man deltar ikke i noen prosjekter med EU/internasjonal finansiering og man markedsfører seg heller ikke internasjonalt som turistmål, arbeidsmarked og bosted.

Herøy kommune har ikke satt bærekraft og miljø systematisk på dagsorden. Man har jobbet litt med energieffektivisering/ENØK-prosjekter i bygg og planlegger å gå ut med EPC-kontrakter i 2016. Når det gjelder arbeidet med å lære opp innbyggerne i miljørettet atferd for å redusere utslippsmengden, så har man ikke noe systematisk arbeid på dette.

Kommunen har en oppdatert boligsosial handlingsplan, som nylig er revidert.

Styrker	Utfordringer	Svakheter
♦ Stille lokaler til disposisjon for kulturaktiviteter for barn og unge ♦ Godt utviklet kulturskoletilbud ♦ Deler ut flere priser hvert år ♦ Bidrar aktivt til lokale kulturarrangementer ♦ Har godt samarbeid med lokalt næringsforum ♦ Har en oppdatert boligsosial handlingsplan	♦ Har en oppdatert Kommuneplan men den må forankres både politisk og administrativt ♦ Jobbe mer systematisk for å støtte opp rundt frivillige lag og organisasjoner ♦ Gir mer systematisk oppdrag til frivillige organisasjoner som alternativ til økonomisk støtte ♦ Jobber mer systematisk med omdømmebygging ♦ Gjennomfører mer systematiske næringslivsundersøkelser ♦ Jobber enda mer regionalt / nasjonalt for å utvikle kulturtilbudet	♦ Har ikke rådgivende kulturråd ♦ Har ikke etablert et felles «utviklingsforum» for alle som er opptatt av utviklingen i kommunen ♦ Jobber i liten grad aktivt for å etablere samarbeid mellom egne virksomheter og næringsliv ♦ Markedsfører seg ikke i et regionalt/ internasjonalt perspektiv ♦ Har ikke et internasjonalt perspektiv på sin virksomhet ♦ Har ikke en oppdatert klima- og energiplan ♦ Jobber ikke systematisk overfor egne innbyggere mht bærekraftig utvikling ♦

5. Avslutning

Dette er første evaluering av Herøy kommune ved hjelp av Kommunekompasset. Scoren på de ulike fokusområdene ligger jevnt over rundt middels sammenlignet med de øvrige kommunene som har tatt i bruk Kommunekompasset.

Når det er sagt vil vi igjen minne om at dette ikke er en vurdering av nivået på kommunens tjenestetilbud. Når man likevel ikke scorer høyere i Kommunekompasset er det fordi Herøy kommune i liten grad har vektlagt et strategisk, helhetlig og gjennomgående utviklingsarbeid for tjenestekområdene samlet, i kommunen de siste årene.

Hvis kommunen ønsker å utvikle seg videre på de fokusområdene som Kommunekompasset vurderer, anbefaler KS-K at man i første rekke videreutvikler, forankrer og tar i bruk styringssystemet for helhetlig styring. Dette gjøres ved å etablere en arbeidsmetode for å systematisere den styringsinformasjonen som allerede finnes, med fokus på *resultat og indikatorstyring*. I tillegg bør man hente inn og systematisere brukerperspektivet, innbyggerperspektivet og medarbeiderperspektivet i langt større grad. Det anbefales at denne styringsinformasjonen settes inn i en årshjulstenkning for oppfølging, dialog, evaluering og utvikling basert på bruker-, medarbeider- og innbyggerundersøkelser kombinert med objektiv informasjon om kvalitet og økonomi, slik at kommunen får utviklet seg i et helhetlig styrings- og utviklingsperspektiv. På denne måten kan man få lagt et godt grunnlag for både å utvikle dialogen og samspillet med innbyggerne, men også for en god prosess sammen med politikerne med planarbeid og tilbakerapportering på hvordan kommunen jobber, hva man prioriterer og hva som leveres av resultater, slik at man ikke bare ser på mengde, men også kvaliteten på de tjenestene som blir levert.

I tillegg bør man sette systematisk fokus på kommunens arbeid med demokrati, deltagelse og serviceperspektivet, da skåren på disse områdene er betydelig under landsgjennomsnittet.

Herøy kommune har et godt grunnlag for å jobbe videre med spennende utvikling siden organisasjonen fremstår som en organisasjon med meget kompetente medarbeidere, ledere og politikere. Lykke til med det videre arbeidet!

KS-Konsulent as
Postboks 1378 Vik
0114 OSLO
www.kskonsulent.no
konsulent@ks.no
24 13 26 00

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Rådmannen

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OJK	Arkivsaknr:	2016/1090
		Arkiv:	030

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
190/16	Formannskapet	20.09.2016
	Kommunestyret	29.09.2016

KOMMUNEBAROMETERET 2016.

Tilråding:

Kommunestyret ber om at prioriteringssignala vert innarbeidd i framlegg til budsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020.

Særutskrift:

- Rådmannen si leiargruppe
- Hovudtillitsvalde

Vedlegg:

- Kommunebarometeret 2016.

Saksopplysningar:

Kommuneanalysen:

Kommunebarometeret er ei samanlikning av kommunane i landet, basert på til saman 124 nøkkeltal innan 12 ulike sektorar. Føremålet er å gi særleg lokalpolitikarar – ei lettfatteleg og tilgjengeleg oversikt over korleis kommunen driv. Tala er i hovudsak henta frå Statistisk sentralbyrå sin Kostra-database, førebelse tal for 2015. I tillegg er det henta offentleg statistikk frå ein del andre kjelder, både andre tal frå SSB, Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, KS og Norsk kulturindeks frå Telemarksforsking. Samanstillinga er heilt gjort av Kommunal Rapport.

Økonomibarometeret:

Gir oversikt over dei viktigaste økonomiske nøkkeltala – med høve til å samanlikne seg med andre kommunar. I dette verktøyet kan ein også slå saman kommunar for å generere nye nøkkeltal. Føremålet er å gi abonnentane ei ekspressutgåve av økonomidelen av barometeret. Dette produktet er spesielt retta mot økonomisjefane og skal gjere kvardagen deira enklare. Produktet kjem som eit rekneark og vert sendt på e-post.

Framtidsbarometeret:

Eit nytt produkt frå 2016. Føremålet er å framskrive utviklinga innan dei viktigaste områda i Kommunebarometeret. Dette vil då gi eit bilete av korleis kommunen vil drive i framtida, om ein ikkje tar andre val enn i dag. Målet er at Framtidsbarometeret skal gi eit relevant bilete av kommunen sine utfordringar. Betaversjonen vil legge særlig vekt på økonomi. Dette produktet vert publisert etter sommarferien.

Vurdering og konklusjon:

Herøy kommune er på 240. plass i Kommunebarometeret 2016 frå Kommunal rapport. Kommunen hamnar litt under midten av totaltabellen. I totaltabellen – men berre der – er det justert for økonomiske rammevilkår. Målt mot resten av Kommune-Noreg er profilen normal.

Ein kommune som får svak plassering har ikkje nødvendigvis dårlege tenester og er ikkje ein dårleg plass å bu. Poenget er at kommunen sannsynlegvis har noko å lære av liknande kommunar som ligg i toppen av den same tabellen.

Kommunebarometeret vert med dette lagt fram som grunnlag for innleiande drøftingar og prioriteringar i budsjettprosessen.

Fosnavåg, 12.08.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Velkommen, Olaus-Jon Kopperstad

Kommunebarometeret

< Startside / Herøy (M. og R.)

Herøy (M. og R.) – Full analyse

Kommunen har to plasseringer blant de 100 beste i de ulike sektorene, innen miljø og ressurser og kostnadsnivå. Ellers er det få nøkkeltall som løfter kommunen på tabellen.

Nøkkeltallene som trekker mest ned er innen økonomi, hvor det er en svak plassering. I tillegg er det en plass klart under midten av tabellen innen både barnehage, barnevern og eldreomsorg.

Noen hovedfunn i analysen:

Avgangskarakterene på 10. trinn i Herøy har vært omtrent middels de siste årene. Prestasjonene på nasjonale prøver ligger litt under nivået elevene viser på 10. trinn. Frafallet på videregående blant elever fra kommunen er litt lavere enn i normalkommunen.

I eldreomsorgen er det en klart institusjonsbasert omsorg. På sykehjem er det veldig lite tid med lege og fysioterapeut. Det er registrert få årsverk hva gjelder geriatrikisk sykepleier og ergoterapeut. Relativt mange plasser regnes ikke som moderne enerom. Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen en middels andel plasser avsatt til demente.

Bemanningen i barnevernet er lavere enn i de fleste andre kommuner, målt mot antall mindreårige i kommunen. 3 av 10 saker tok mer enn 3 måneder å behandle i fjor, det er en høy andel. Hva skal til for å få bedre statistikk? De aller fleste tiltakene er i hjemmet, det er positivt.

Få kommuner har så lav bemanning i barnehagene, er det bevisst for å spare penger? Noen styrere og ledere står uten godkjent utdanning, det trekker ned. Alle barn med minoritetsbakgrunn går i barnehage, ifølge tallene. Det er meget bra.

Korrigert netto driftsresultat var litt i pluss i fjor, men over tid er driftsmarginen veldig svak. Disposisjonsfondet er nærmest tomt og netto renteekspensert gjeld dobbelt så høy som landsgjennomsnittet. Investeringene har vært høye de siste årene.

Kostnadsnivået er lavt, særlig takket være billig grunnskole og ganske rimelig pleie og omsorg, korrigert for utgiftsbehovet. Målt mot kommunegruppa er det innen administrasjon kostnaden ligger høyest. Er det reelt, eller føres utgifter som skulle ligget på tjenestene, på dette kapitlet i stedet?

20. august har vi rettet noen feil i helsebarometeret. For enkelte kommuner har det også medført betydelig endret plassering på totaltabellen.

Herøy er på 240. plass i Kommunebarometeret 2016 fra Kommunal Rapport. I totaltabellen - men bare der - justerer vi for økonomiske rammebetingelser. Målt mot resten av Kommune-Norge er profilen normal. Kommuner som havner i toppen av barometeret har generelt klart flere gode plasseringer enn andre, men det er ikke slik at enkelte kommuner er i toppen på alle områder, mens andre er helt i bunn. I snitt har en kommune like mange gode som svake plasseringer. Det er den totalt miksen som avgjør plasseringen. En kommune som får en svak plassering har ikke nødvendigvis dårlige tjenester og er ikke et dårlig sted å bo. Poenget er at kommunen sannsynligvis har noe å lære av liknende kommuner som ligger i toppen av den samme tabellen. Hvis vi ser bort fra kommunenes ulike økonomiske utgangspunkt, kommer Herøy på en 309. plass. Nøkkeltallene er omtrent som forventet ut fra korrigert inntektsnivå.

Grunnskole

Avgangskarakterene på 10. trinn i Herøy (M. og R.) har vært omtrent middels de siste årene. Frafallet på videregående blant elever fra kommunen er litt lavere enn i normalkommunen. Prestasjonene på nasjonale prøver ligger litt under nivået elevene viser på 10. trinn.

Andelen elever som får spesialundervisning er lav målt mot de fleste andre kommuner. Det teller positivt i barometeret. Andelen er omtrent som før.

Andelen i småskolen som får leksehjelp er litt lavere enn i normalkommunen, ifølge statistikken. På 5.-7. trinn er det få som får leksehjelp, målt mot resten av landet. På ungdomsskolen er leksehjelp lite prioritert.

Eldreomsorg

72 prosent av de ansatte har fagutdanning i Herøy (M. og R.). Det er litt bedre enn i normalkommunen. Landsgjennomsnittet er på 73 prosent, ifølge oppdaterte tall. Andelen er en god del lavere nå enn for ett år siden. Det ble noe mindre tid med lege og fysioterapeut på sykehjem i fjor. Årsverk av geriatrisk sykepleier og ergoterapeut gir en indikasjon om tilbudet på sykehjem. I Herøy (M. og R.) er dekningen relativt lav.

Mange av de over 80 som får bistand, bor på sykehjem. Andelen over 67 år med hjemmetjenester og stort omsorgsbehov er lav. Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen en middels andel plasser avsatt til demente. Nasjonalt er anslaget at fire av fem gamle på sykehjem er demente. I Herøy (M. og R.) er 44 prosent av plassene ment for demente.

Ganske mange av beboerne på sykehjem ved nyttår hadde tilsyn av lege i fjor. 56 prosent av de på sykehjem ved årsskiftet hadde tilsyn av tannhelsepersonell i fjor.

Et opphold på en korttidsplass er relativt kort. Snittet i fjor var på 24 dager. Målt mot hvor mange gamle som bor hjemme, er andelen registrerte trygghetsalarmer midt på treet.

Barnevern

Bemanningen av fagpersonell i barnevernet i Herøy (M. og R.) er relativt lav. I 2015 var bemanningen om lag uendret. Andelen saker som tar mer enn 3 måneder å behandle er middels, kan kommunen bli bedre? Kommune-Norge har blitt bedre, snittet er nå 83 prosent. Sett de fire siste årene under ett, er statistikken middels.

Sett de fire siste årene under ett, er statistikken middels. Andelen barn med tiltak og en utarbeidet plan er litt høyere enn i normalkommunen.

De aller fleste tiltakene er i hjemmet, det er positivt. Kommunen har oppgitt at den ikke spurt brukerne på minst fire år. Hvis det stemmer, betyr ikke brukernes respons noe? Hvordan jobbes det da for å levere bedre tjenester?

Barnehage

Få andre kommuner har så lav bemanning som Herøy (M. og R.). Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. Hva har antallet voksne å si for kvaliteten? Snittet er 11.419 timer per årsverk. Ifølge data for oppholdstimer per årsverk ble bemanningen 3 prosent dårligere i Herøy (M. og R.) i fjor. Var det et planlagt kutt eller mer tilfeldige variasjoner?

Noen styrere og ledere står uten godkjent utdanning, er det bare en tilfeldighet? 43 prosent av andre ansatte i kommunale barnehager har pedagogisk utdanning. Landsgjennomsnittet er 43 prosent.

Alle barn med minoritetsbakgrunn går i barnehage, ifølge tallene. Det er meget bra. Snittet for landet er 74 prosent. Ulike talletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er en feilkilde. Over tid er statistikken god målt mot resultatene ellers i Barnehage-Norge, og nær de beste kommunene.

Helse

Legedekningen i Herøy (M. og R.) er midt på treet. Kommunestørrelse har stor betydning på dette punktet.

Dekningen av helsesøster målt mot antall småbarn i kommunen er middels. Ganske få kommuner har såpass få ansatte med videreutdanning i psykisk helsearbeid som Herøy (M. og R.). Er det tilfeldig eller resultat av nedprioritering?

Nytt i årets barometer er at vi måler jordmordekningen i kommunen, slik den er oppgitt i Kostra. Herøy (M. og R.) har 1 jordmødre per 10.000 fødte barn. Noen kommuner kommer leier tjenesten fra andre, det fanges ikke opp her.

Tre av fire elever hadde helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn. Snittet er 96 prosent. Alle nyfødte hadde ifølge statistikken hjemmebesøk innen to uker etter fødselen i fjor. Landsgjennomsnittet er på 83 prosent.

Sosialhjelp

Stønadstiden for unge mottakere er midt på treet i Herøy (M. og R.). I barometeret regnes kort stønadstid som bra. Det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe mer permanent. Stønadstiden for de unge var omtrent uendret i fjor.

For de over 25 år er stønadstiden omtrent som i normalkommunen. Voksne går noe lenger på stønad nå enn for ett år siden.

27 prosent går på sosialhjelp i mer enn 6 måneder - det er en noe lavere andel enn snittet (36 %). Andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntekt er lav. I barometeret teller det positivt. Vi vet ikke hvor mange som har gått på kvalifiseringsprogrammet, målt mot de som går lenge på stønad.

Kultur

Herøy (M. og R.) brukte i fjor 3,6 prosent av totale netto utgifter på kulturfeltet. Det er omtrent som landsgjennomsnittet på 3,8 prosent.

Besøket i biblioteket er på et normalt nivå, målt per innbygger. Besøket per innbygger gikk ørlite opp i fjor. Utlånet fra biblioteket er litt lavere enn i normalkommunen. I fjor økte utlånet klart, i motsetning til i mange andre kommuner.

Telemarksforskning setter sammen oversikt over hvor mange kulturarbeidere det er i kommunene, privat eller offentlig. I Herøy (M. og R.) er sysselsettingen litt under normalen målt mot folketallet.

Andelen av barn fra kommunen som faktisk går på musikk- og kulturskole er veldig høy målt mot de fleste andre kommuner. Norsk kulturindeks fra Telemarksforskning viser over hvor mange timer hver enkelt elev i kulturskolen får. tallene er beheftet med usikkerhet. I Herøy (M. og R.) får elevene relativt få timer undervisning målt mot resten av Kultur-Norge.

Kostnadsnivå

Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Herøy (M. og R.) er lave. Det er forskjell på landsgjennomsnitt og normalen (kostnaden midt mellom de dyreste og billigste). I Herøy (M. og R.) ligger kostnaden 560 kroner per innbygger under landsgjennomsnittet. Det er altså etter at vi har korrigert for ulikheter kommunene imellom.

Innen pleie og omsorg ligger kostnadene ganske lavt målt mot resten av landet. Målt per innbygger er korrigerte kostnaden 1380 kroner under landsgjennomsnittet.

Barnehagekostnadene er litt under det som er normalnivået. Korrigert kostnad til barnehage per innbygger er marginalt over snittet.

Barnevernet ligger ørlite under snittet i utgifter per innbygger.

Innen administrasjon ligger Herøy (M. og R.) 530 kroner over landsgjennomsnittet, målt per innbygger.

Miljø og ressurser

Energikostnadene for bygg i Herøy (M. og R.) er middels målt mot andre kommuner. Snittet er 100 kr per kvadratmeter. Kommunen ser ut til å bygge relativt effektivt - det er ganske få kvadratmeter bygg målt mot innbyggertallet.

Innbyggerne produserer litt mindre søppel enn normalen i Kommune-Norge. En ganske stor andel av avfallet går til materialgjenvinning og biologisk behandling.

Kommunen bruker mye penger på vedlikehold. Det regner vi som positivt; det skal i utgangspunktet forlenge byggets levetid.

Saksbehandling

Byggesaker med 12 ukers frist behandles ganske raskt.

Vann, avløp og renovasjon

Spillvannsnett (avløpsnett) har en ganske høy alder målt mot normalen i Kommune-Norge; 45 år er beregnet alder i Herøy (M. og R.).

Finn din kommune

Velg kommune

Hva er Kommunebarometeret?

Kommunebarometeret er en sammenlikning av landets kommuner, basert på til sammen 124 nøkkeltall innen 12 ulike sektorer. Hensikten er å gi beslutningstakere – særlig lokalpolitikere – en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen driver. Tallene er i hovedsak hentet fra Statistisk sentralbyrås Kostra-database, foreløpige tall for 2015. I tillegg har vi hentet offentlig statistikk fra en del andre kilder, både andre tall fra SSB, Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, KS og Norsk kulturindeks fra Telemarksforsking. Sammenstillingen er helt og holdent gjort av Kommunal Rapport.

Kommunal Rapport er redigert på uavhengig grunnlag og etter de normer og regler som er nedfelt i Redaktørplakaten og Vær Varsom-plakaten. Ansvarlig redaktør og administrerende direktør: Britt Sofie Hestvik.
Kontaktinformasjon: Boks 1940 Vika, 0125 Oslo. Tlf: 24 13 64 50. E-post: redaksjon@kommunal-rapport.no. Utviklet av Jens Finnäs og Äventyret, Design Nordström Design/Äventyret.

Copyright 2016 Kommunal Rapport

Kommunal Rapport

Kommune
barometeret **2016**

ANALYSE
ENDELIG UTGAVE
20. AUGUST

Herøy

nr. 240 på totaltabellen

nr. 309 uten justering for inntektsnivå

Nøkkeltallene er omtrent som forventet ut fra korrigert inntektsnivå

Annonser

KBN Kommunalbanken
Norge

Plasseringer totalt 2010-2016

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totalplassering (rapportert)	286	238	353	270	190	195	240
Totalplassering (oppdatert/sammenliknbar)	116	240	250	214	232	194	240
Uten hensyn til økonomiske vilkår (oppdatert/sammenliknbar)	180	311	291	264	280	266	309
Rangering inntektsnivå	293	292	208	229	257	333	321

Sektorer 2010-2016 - sammenliknbar serie

Plassering	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Grunnskole	148	176	151	202	133	162	207
Eldreomsorg	273	312	264	159	271	263	289
Barnevern	285	278	211	209	227	192	299
Barnehage	190	292	350	302	354	309	288
Helse	303	412	423	424	375	391	298
Sosial	68	152	118	100	148	149	155
Kultur	180	191	182	181	217	186	146
Økonomi	289	246	285	242	347	362	380
Kostnadsnivå	109	75	82	90	61	75	69
Miljø og ressurser	146	335	80	320	272	250	36
Saksbehandling	93	156				90	124

Vann, avløp og renovasjon

Plasseringene er oppdatert med nøkkeltallene som er brukt i 2016-barometeret. Plasseringene vil derfor AVVIKE fra det som ble rapportert for ett eller flere år siden. På den annen side er tidsserien så sammenliknbar som det er mulig å få den.

Rapporterte plasseringer - ikke sammenliknbar

Plassering	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Grunnskole	320	359	308	307	162	216	207
Eldreomsorg	210	279	384	207	345	241	289
Barnevern	279	189	256	217	188	217	299
Barnehage	421	342	391	387	401	288	288
Helse			393	343	321	314	359
Sosial	277	154	128	99	142	105	155
Kultur		141	252	250	257	222	146
Økonomi	328	245	166	125	120	371	380
Kostnadsnivå		38	10	1	41	89	69
Miljø og ressurser	215		323	54		277	36
Saksbehandling			259	349		89	124
Vann, avløp og renovasjon			244	237			

Dette er plasseringene i de ulike sektorene slik de faktisk ble rapportert de ulike årene. Denne serien er ikke sammenliknbar over tid. Vi tar med tallene slik at kommunene skal finne igjen de rapporterte plasseringene.

Hovedanalyse - endelig utgave 2016

Herøy er på 240. plass i Kommunebarometeret 2016 fra Kommunal Rapport. Kommunen havner omtrent på midten av totaltabellen. I totaltabellen - men bare der - justerer vi for økonomiske rammebetingelser. Målt mot resten av Kommune-Norge er profilen normal.

Kommuner som havner i toppen av barometeret har generelt klart flere gode plasseringer enn andre, men det er ikke slik at enkelte kommuner er i toppen på alle områder, mens andre er helt i bunn. I snitt har en kommune like mange gode som svake plasseringer. Det er den totalt miksen som avgjør plasseringen.

En kommune som får en svak plassering har ikke nødvendigvis dårlige tjenester og er ikke et dårlig sted å bo. Poenget er at kommunen sannsynligvis har noe å lære av liknende kommuner som ligger i toppen av den samme tabellen.

Hvis vi ser bort fra kommunenes ulike økonomiske utgangspunkt, kommer Herøy på en 309. plass. Nøkkeltallene er omtrent som forventet ut fra korrigert inntektsnivå. Tabellen er oppdatert 4. juli.

Kommunen har to plasseringer blant de 100 beste i de ulike sektorene, innen miljø og ressurser og kostnadsnivå. Ellers er det få nøkkeltall som løfter kommunen på tabellen.

Nøkkeltallene som trekker mest ned er innen økonomi, hvor det er en svak plassering. I tillegg er det en plass klart under midten av tabellen innen både barnehage, barnevern og eldreomsorg.

Noen hovedfunn i analysen:

Avgangskarakterene på 10. trinn i Herøy har vært omtrent middels de siste årene. Prestasjonene på nasjonale prøver ligger litt under nivået elevene viser på 10. trinn. Frafallet på videregående blant elever fra kommunen er litt lavere enn i normalkommunen.

I eldreomsorgen er det en klart institusjonsbasert omsorg. På sykehjem er det veldig lite tid med lege og fysioterapeut. Det er registrert få årsverk hva gjelder geriatrikisk sykepleier og ergoterapeut. Relativt mange plasser regnes ikke som moderne enerom. Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen en middels andel plasser avsatt til demente.

Bemanningen i barnevernet er lavere enn i de fleste andre kommuner, målt mot antall mindreårige i kommunen. 3 av 10 saker tok mer enn 3 måneder å behandle i fjor, det er en høy andel. Hva skal til for å få bedre statistikk? De aller fleste tiltakene er i hjemmet, det er positivt.

Få kommuner har så lav bemanning i barnehagene, er det bevisst for å spare penger? Noen styrere og ledere står uten godkjent utdanning, det trekker ned. Alle barn med minoritetsbakgrunn går i barnehage, ifølge tallene. Det er meget bra.

Korrigert netto driftsresultat var litt i pluss i fjor, men over tid er driftsmarginen veldig svak. Disposisjonsfondet er nærmest tomt og netto renteeksponert gjeld dobbelt så høy som landsgjennomsnittet. Investeringene har vært høye de siste årene.

Kostnadsnivået er lavt, særlig takket være billig grunnskole og ganske rimelig pleie og omsorg, korrigert for utgiftsbehovet. Målt mot kommunegruppa er det innen administrasjon kostnaden ligger høyest. Er det reelt, eller føres utgifter som skulle ligget på tjenestene, på dette kapitlet i stedet?

20. august har vi rettet noen feil i helsebarometeret. For enkelte kommuner har det også medført betydelig endret plassering på totaltabellen.

Kommunebarometeret i et nøtteskall

En årlig rangering av alle kommuner, foretatt av Kommunal Rapport på basis av offentlig tilgjengelige data fra offisielle kilder. Første rangering ble publisert i 2010. Årets barometer er det sjuende i rekken, og inkluderer 126 ulike nøkkeltall innen 12 forskjellige kategorier.

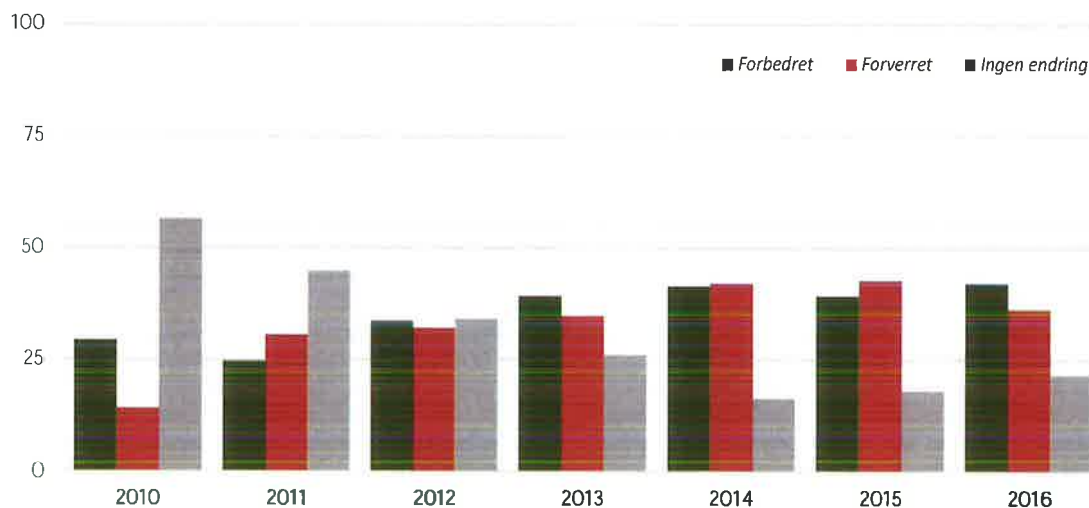
Kommunal Rapport har alt ansvar for vekting, vurderinger og eventuelle feil i framstillingene. Vi har forutsatt at kommunene har rapportert korrekt. I noen få tilfeller har vi fjernet data som har framstått som mistenkelige. I de tilfellene står kommunen uten data.

Litt tabloid og forenklet kan vi si at vi måler Norges beste kommune.

Hensikten er å gi et lettfattelig bilde av hvordan kommunen presterer målt mot resten av Kommune-Norge, med ambisjonen om å bidra til en mer opplyst lokaldemokratisk diskusjon. Dette er ingen vurdering av om innbyggerne får gode nok tjenester, men om det ser ut til at kommunen har noe å lære. Det er viktig å huske på at det kan finnes gode forklaringer bak en svak tabellplassering, og at tilfeldigheter vil spille en rolle. Viktigere enn tabellplasseringen er om kommunen har fått bedre eller dårligere nøkkeltall det siste året. En enkel tese er at om hovedvekten av nøkkeltallene forbedres, leverer kommunen også samlet sett bedre enn før.

Vil du lese mer om kildene til nøkkeltallene som er brukt og hvorfor Kommunal Rapport lager denne rangeringen? Gå til denne artikkelen: kommunal-rapport.no/kommunebarometeret/2016/metode

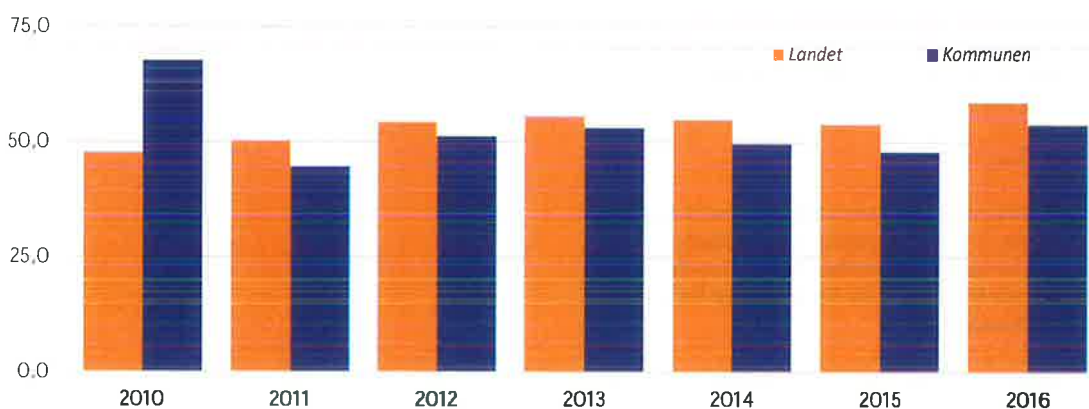
Har nøkkeltallene blitt bedre eller dårligere på ett år?

Andelen av kommunens egne nøkkeltall som har blitt bedre eller dårligere det siste året. Nøkkeltall som ikke kan sammenliknes med året før regnes inn i "ingen endring". I en typisk kommune vil det være en litt høyere grønn enn

rød søyle de tre siste årene, ettersom gjennomsnittet i Kommune-Norge er den største andelen av nøkkeltallene som endrer seg, blir bedre.

Er utviklingen på linje med landet ellers?

Grafikken sammenlikner kommunens utvikling med gjennomsnittet: Hvor stor andel av nøkkeltallene ble bedre i fjor?

I denne grafikken måler vi bare de nøkkeltallene hvor det faktisk var endring; alt over 50 prosent indikerer at det var en større andel nøkkeltall som ble bedre, enn som ble dårligere.

Fra 2012 og framover har en overvekt av nøkkeltallene blitt bedre. Andelen har aldri vært større enn nå - nær 59

prosent av nøkkeltallene i Kommune-Norge som endret seg i fjor, ble til det bedre. Andelen er vektet som vekten i Kommunebarometeret, slik at beregningen legger mer vekt på sentrale nøkkeltall.

Ikke alle nøkkeltall kan forbedres, og noen nøkkeltall reflekterer en fast skala mellom kommunene (hvor noen får bedre resultat på bekostning av andre. Men i stor grad er det mulig å forbedre seg innen de indikatorene som er i bruk i Kommunebarometeret.

Grunnskole

20 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste fire år (10 % vekt i sektoren)	40,0	40,2	40,2	3,4	3,5	3,3	205
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år (5 %)	38,8	39,9	41,5	2,6	3,2	4,1	121
FRAFALL: Andel elever ikke fullført og bestått videregående innen fem år, snitt siste fire år (20 %)	21	22	22	4,6	4,4	4,0	148
NP 5. TRINN: Gjennomsnitt nasjonale prøver siste fire år (5 %)	48,7	50,3	50,5	3,2	4,0	4,4	126
NP 5. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (2,5 %)	34	29	29	2,3	3,7	3,8	174
NP 8. TRINN: Gjennomsnitt nasjonale prøver siste fire år (5 %)	47,6	47,5	47,8	1,9	1,5	2,0	307
NP 8. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (2,5 %)	11	11	11	2,6	2,9	2,6	236
NP 9. TRINN: Gjennomsnitt nasjonale prøver siste fire år (5 %)	50,1	49,7	49,7	3,2	2,4	1,9	306
NP 9. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (2,5 %)	4	5	6	4,7	3,6	3,1	193
UTDANNING: Andel lærere m/høyere og pedagogisk utdanning, 1.-10. trinn (12,5 %)	93	92	89	5,4	5,0	4,5	158
TRIVSEL: 7. trinn, snitt siste fem år (5 %)	88	88	87	5,0	4,7	3,8	279
TRIVSEL: 10. trinn, siste fem år (5 %)	81	82	83	4,1	3,9	3,9	225
SPECIALUNDERVISNING: Andel elever med slik undervisning, snitt siste fire år (5 %)	6,6	6,5	6,2	0,6	0,4	0,5	47
LEKSEHJELP: Andel elever 1.-4. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	27	24	23	1,9	2,4	2,5	175
LEKSEHJELP: Andel elever 5.-7. trinn som har leksehjelp (2,5 %)		0	10		1,0	1,6	316
LEKSEHJELP: Andel elever 8.-10. trinn som har leksehjelp (2,5 %)		0	0		1,0	1,0	207
SFO: Antall elever i SFO per avtalt årsverk (7,5 %)	27	30	27	3,8	3,7	2,8	329

Nasjonalt fortsetter avgangskarakterene å øke. Statistisk sentralbyrå understreker at en forklaring på forbedringen det siste året er gode karakterer i valgfag som nå er en del av beregningen. Det er ikke gitt at det forklarer framgangen helt og fullt. En annen delforklaring er at elever med innvandrerbakgrunn får klart bedre karakter enn for noen år siden. Variasjonen i karakterer forklares delvis med sosial bakgrunn. Likevel: Det er lett å finne eksempler på gode resultater i kommuner hvor få foreldre har høy utdanning - to tilfeldige eksempler er Nes i Buskerud og Stordal.

Langt færre på 1.-4. trinn får leksehjelp enn for et par år siden, det henger sammen med at ordningen ikke lenger gjelder spesielt for denne gruppa. Det er nå flere elever som får leksehjelp på 5.-7. trinn, og vi har nå med oversikt over leksetrinn også i ungdomsskolen, for å gi hele bildet. Etterspørselen finnes det ikke statistikk for.

Andel elever som får spesialundervisning fortsetter å falle sakte landet sett under ett, og er nå på 7,9 prosent nasjonalt. Drøyt 87 prosent av lærerne har nå godkjent utdanning, det er en marginal økning fra 2014.

Vi har med ett nøkkeltall fra SFO, som er antall elever i

SFO målt mot avtalte årsverk. I snitt er det 19,9 elever per årsverk. Nasjonalt har bemanningen blitt marginalt dårligere hvert av de fire siste årene.

Avgangskarakterene på 10. trinn i Herøy har vært omtrent middels de siste årene. Frafallet på videregående blant elever fra kommunen er litt lavere enn i normalkommunen. Prestasjonene på nasjonale prøver ligger litt under nivået elevene viser på 10. trinn.

Andelen elever som får spesialundervisning er lav målt mot de fleste andre kommuner. Det teller positivt i barometeret. Andelen er omtrent som før.

Andelen i småskolen som får leksehjelp er litt lavere enn i normalkommunen, ifølge statistikken. På 5.-7. trinn er det få som får leksehjelp, målt mot resten av landet. På ungdomsskolen er leksehjelp lite prioritert.

Eldreomsorg

20 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
BEMANNING: Andel ansatte med fagutdanning (10 % vekt innen sektoren)	78	77	72	4,3	3,9	3,3	275
BEMANNING: Tid med lege og fysioterapeut på sykehjem (10 %)	0,57	0,67	0,51	1,8	2,2	1,5	372
BEMANNING: Årsverk av ergoterapeut og geriatrikisk sykepleier per 1.000 innb. over 80 år (10 %)	2	2	4	1,4	1,3	1,7	355
PROFIL: Hvor stor andel av de over 80 år med tjenester, får den hjemme? (10 %)	66	67	64	2,3	2,4	1,9	353
TILSYN: Andel på sykehjem med tilsyn av lege (5 %)		73	80		4,4	4,8	69
TILSYN: Andel på sykehjem med tilsyn av tannhelsepersonell (5 %)		28	56		2,3	3,8	84
DEMENTE: Andel plasser til demente, mot antall over 80 år på sykehjem (5 %)	40	40	44	3,8	3,7	3,8	151
ENEROM: Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc (5 %)	56	69	69	2,7	3,5	3,4	352
KORTTIDSPASSER: Gjennomsnittlig oppholdstid per plass, målt i dager (10 %)	27	31	24	4,7	4,2	4,7	161
SAMHANDLING: Antall døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter, per 10.000 innb. (5 %)	0	0	0				
BEHOV: Andel av 67+ med bistand, som har stort omsorgsbehov (2,5 %)	12	11	8	4,7	5,2	5,5	77
HELSETILSTAND: Dødelighet i prosent av landsgjennomsnittet (100 = snittet) (7,5 %)	83	84	87	5,9	5,1	5,2	58
TILBUD: Gjennomsnittlig antall timer praktisk bistand i hjemmet (2,5 %)	9,6	11,2	8,5	3,6	3,8	2,8	204
TILBUD: Gjennomsnittlig antall timer hjemmesykepleie (2,5 %)	2,3	2,3	2,0	1,3	1,2	1,0	399
TRYGGHET: Trygghetsalarm per 1.000 hjemmeboende eldre over 80 år (5 %)	40	38	42	3,8	3,4	3,9	159
BRUKERE: System for brukerundersøkelser i hjemmetjenesten/institusjon (5 %)	4	4	4	4,3	4,3	4,3	204

Vi ønsker i størst mulig grad å reflektere selve eldreomsorgen, definert som tilbudet til de over 80 år. Ikke alle nøkkeltall er skilt på alder, dessverre. Vi håper rapporteringen til SSB blir mer detaljert og bedre etter hvert. I de foreløpige tallene finnes ikke oppdaterte årsverkstall. Dette vil først foreligge når det endelige barometeret publiseres i juni. Nå brukes nyeste tilgjengelige data.

For Kommune-Norge samlet er 81 prosent av plassene på sykehjem nå moderne enerom, andelen er omtrent den samme som for ett år siden.

Et opphold på en korttidsplass varer i snitt 19,5 dager, det er omtrent som de to foregående årene. Legg merke til at vi teller antallet opphold og ikke antallet personer, i kommuner hvor det er mange vedtak per person kan det gi et skjevt bilde. 71 prosent av alle over 80 som får tjenester i Norge, bor hjemme. Totalt er det år for år færre gamle som får tjenester. Det kan både indikere bedre helsetilstand og at lista for i det hele tatt å få tjenester øker noe.

Hvor stor tilgang det er av lege på sykehjem er viktig. Nasjonalt har omfanget økt fra drøyt 29 til knapt 32 minutter det siste året. Sett over tid har tilbudet blitt betydelig større. Det har også blitt litt mer tid med fysioerapeut, men endringen over tid er mye mindre.

Et nytt element i årets barometer er nøkkeltall for hvor stor andel av beboerne på sykehjem ved nyttår som i fjor fikk tilsyn av lege og tannhelsepersonell. 33 prosent hadde hatt tilsyn av tannhelsepersonell. 50 prosent hadde hatt tilsyn av lege, andelen økte klart. En feilkilde er at det bare er beboerne ved nyttår som er med i tallene. Indikatorene er tenkt å bidra til mer innsikt i tilbudet på sykehjem.

72 prosent av de ansatte har fagutdanning i Herøy. Det er omtrent som i normalkommunen. Landsgjennomsnittet er på 73 prosent, ifølge oppdaterte tall. Andelen er en god del lavere nå enn for ett år siden.

Det ble noe mindre tid med lege og fysioterapeut på sykehjem i fjor. Årsverk av geriatrikisk sykepleier og ergoterapeut gir en indikasjon om tilbudet på sykehjem. I Herøy er dekningen relativt lav.

Mange av de over 80 som får bistand, bor på sykehjem. Andelen over 67 år med hjemmetjenester og stort omsorgsbehov er lav. Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen en middels andel plasser avsatt til demente. Nasjonalt er anslaget at fire av fem gamle på sykehjem er demente. I Herøy er 44 prosent av plassene ment for demente.

Ganske mange av beboerne på sykehjem ved nyttår hadde tilsyn av lege i fjor. 56 prosent av de på sykehjem ved årsskiftet hadde tilsyn av tannhelsepersonell i fjor.

Et opphold på en korttidsplass er relativt kort. Snittet i fjor var på 24 dager. Målt mot hvor mange gamle som bor hjemme, er andelen registrerte trygghetsalarmer midt på treet.

Barnevern

10 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
ARSVERK: Stillinger med fagutdanning, per 1.000 barn 0-17 år (20 % vekt i sektoren)	3,2	3,5	3,5	1,9	1,8	1,8	332
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser m behandlingstid under 3 mnd (20 %)	69	70	70	3,7	3,6	3,5	306
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser med behandlingstid under 3 mnd; snitt siste fire år (15 %)	72	71	70	3,8	3,5	3,2	263
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan (5 %)	88	95	82	5,0	5,5	4,0	267
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år (5 %)	92	93	90	5,2	5,7	5,2	100
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan (10 %)	71	100	90	2,9	5,0	4,5	206
TILTAK I HJEMMET: Andel saker med tiltak i hjemmet (10 %)	84	75	78	1,1	5,5	5,1	34
TIDLIG INNSATS: Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsejeneste (5 %)	6 711	8 491	8 451	2,0	2,3	2,3	225
SAKSBEHANDLING: Avsluttede undersøkelser, per årsverk knyttet til saksbehandling og adm. (5 %)	12	6	6	3,6	1,8	1,5	367
BRUKERPERSPEKTIV: Brukerundersøkelser siste fire år (5 %)	1	1	0	2,7	2,7	1,0	206

Nasjonalt er barnevernet kanskje den sektoren med størst endring de siste årene. Nøkkeltall som for fire-fem år siden ga gode plasseringer på tabellen, vil ikke være bra nok i dag. Vi har også fått bedre informasjon om innholdet i barnevernet og om saksbehandling.

Målt mot hvor mange barn som har tiltak fra barnevernet, er det om lag to av tre tiltak som er i hjemmet. Det er ikke alltid mulig å ha tiltakene i hjemmet, noen ganger må barnet omplasseres. Likevel antar vi at det generelt vil være bra om tiltakene er i hjemmet - det har også vært en uttalt nasjonal ambisjon i mange år.

86 prosent av alle barn med tiltak i hjemmet nasjonalt har nå en tiltaksplan. Andelen er høyere enn noen gang og mer enn dobbelt så høy som for ti år siden.

83 prosent av barnevernssakene i Kommune-Norge ble behandlet innen 3 måneder i fjor. Aldri før har statistikken vært bedre.

Forbedret statistikk i saksbehandlingen har kommet i kjølvannet av bedre bemanning. I fjor flatet veksten ut, snittet er nå 4,3 fagstillinger per 1.000 mindreårige innbyggere i Norge.

Vi har i år tatt med nøkkeltallet for hvor mange barn som er omplassert ("under omsorg") som har en omsorgsplan. Dette skal barna ha. Oppdaterte tall viser at snittet er 92

prosent - det er bedre enn tidligere. Siden snittet er så høyt er det bare noen få kommuner som får dårlig karakter. Disse kommunene er det likevel interessant å identifisere.

Bemanningen av fagpersonell i barnevernet i Herøy er relativt lav. I 2015 var bemanningen om lag uendret.

Andelen saker som tar mer enn 3 måneder å behandle er middels, kan kommunen bli bedre? Kommune-Norge har blitt bedre, snittet er nå 83 prosent. Sett de fire siste årene under ett, er statistikken middels.

Andelen barn med tiltak og en utarbeidet plan er litt høyere enn i normalkommunen.

De aller fleste tiltakene er i hjemmet, det er positivt.

Kommunen har oppgitt at den ikke spurt brukerne på minst fire år. Hvis det stemmer, betyr ikke brukernes respons noe? Hvordan jobbes det da for å levere bedre tjenester?

Barnehage

10 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
BEMANNING (KB): Oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (20 % vekt i sektoren)	13 073	12 150	12 540	1,0	1,4	1,0	407
FAGUTDANNING (KB): Andel styrere og ledere med godkjent utdanning (20 %)	76	93	88	3,3	5,0	4,2	310
FAGUTDANNING (KB): Andel ansatte i kommunale barnehager med relevant utdanning (20 %)	36	33	43	3,5	2,3	3,4	187
AREAL (KB): Leke- og oppholdsareal per barn (10 %)	4,7	5,2	5,3	1,0	1,3	1,3	349
KJØNN: Andel ansatte som er menn (10 %)	2	2	3	1,8	1,4	1,5	288
MINORITETSSPRÅKLIGE: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage, siste år (15 %)	97	100	100	5,0	5,0	5,0	1
MINORITETSSPRÅKLIGE: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage, snitt siste fire år (5 %)	88	97	102	3,8	4,8	5,5	30

Fortsatt er det relativt stor forskjell på hvor mange barn med norske foreldre som går i barnehage, og andre barn. Over tid har andelen økt, men den falt marginalt i fjor til 74 prosent (samlet går 90 prosent av alle 1-5-åringer i barnehage). Alle kommuner som har rapportert flere minoritetsspråklige barn i barnehagen enn det er i kommunen, har blitt korrigert til 100 % av Kommunal Rapport.

Aldri før har det vært en så stor andel menn som jobber i barnehage. Oppdaterte data viser at andelen økte til 8,8 prosent i fjor, riktignok en helt marginal vekst. Dessverre skiller ikke statistikken på kommunale og private barnehager.

Leke- og oppholdsarealet er ett av svært få publiserte nøkkeltall om barnehagene som ikke går på bemanning. Det måler bare innendørs areal, og er derfor ikke ideelt. Arealet henger ganske tett sammen med kommunestørrelse; store kommuner har lite areal og omvendt. På dette punktet er det altså relativt stor forskjell på gjennomsnittet (5,8 kvm) og normalkommunen (8,4 kvm). "Normalkommunen" betegner den som ligger midt mellom de beste og dårligste kommunene. Siden dette nøkkeltallet har så voldsomme forskjeller blir det svært mange kommuner som får dårlig karakter her.

I Kommune-Norge samlet har 93 prosent av styrere og ledere godkjent barnehagelærerutdanning, andelen har økt fra 91 prosent. Andelen ansatte med barnehagelærerutdanning eller annen pedagogisk utdanning øker også nasjonalt, fra 39 til 43 prosent. Aldri har andelen ledere og ansatte med pedagogisk utdanning

vært høyere.

Bemanningen ble litt lavere i fjor samlet sett. I snitt var det 11.419 oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager i Norge, en marginal økning fra 2014.

Få andre kommuner har så lav bemanning som Herøy. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. Hva har antallet voksne å si for kvaliteten? Snittet er 11.419 timer per årsverk. Ifølge data for oppholdstimer per årsverk ble bemanningen 3 prosent dårligere i Herøy i fjor. Var det et planlagt kutt eller mer tilfeldige variasjoner?

Noen styrere og ledere står uten godkjent utdanning, er det bare en tilfeldighet? 43 prosent av andre ansatte i kommunale barnehager har pedagogisk utdanning. Landsgjennomsnittet er 43 prosent.

Alle barn med minoritetsbakgrunn går i barnehage, ifølge tallene. Det er meget bra. Snittet for landet er 74 prosent. Ulike telletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er en feilkilde. Over tid er statistikken god målt mot resultatene ellers i Barnehage-Norge, og nær de beste kommunene.

Helse

7,5 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
LEGEDEKNING: Andel legeårsverk per 10.000 innbyggere (10 % vekt innen sektoren)	13,0	14,3	13,7	2,8	3,3	3,0	141
HELSESTØSTER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere under 5 år (5 %)	65	76	83	2,9	3,2	3,3	201
PSYKISK HELSEARBEID: Antall psykiatriske sykepleiere per 10.000 innbyggere (10 %)	1	1	1	1,3	1,4	1,4	372
JORDMOR: Antall årsverk per 10.000 fødsler (10 %)	0	0	0	1,0	1,0	1,0	234
INNLEGGELSER: Antall innleggelser på sykehus per 1.000 innbyggere (15 %)	325,5	328,7	251,6	2,3	2,2	3,3	289
SKOLEHELSE: Andel barn m fullført undersøkelse innen utgangen av 1. trinn (10 %)	83	90	75	3,9	4,5	3,2	358
HJEMMEBESØK: Andel hjemmebesøk, nyfødte innen to uker etter hjemkomst (10 %)	100	75	100	4,0	3,7	4,0	100
HELSESTASJON: Timer åpent i uka (5 %)	2,0	2,0	8,0	1,4	1,5	2,5	54
MEDISINBRUK: Diabetesmedisin, per 10.000 innbyggere (5 %)	24	24	25	4,8	4,8	4,6	117
MEDISINBRUK: Hjerter- og karmedisin, per 10.000 innbyggere (5 %)	146	147	148	3,2	3,2	3,2	261
MEDISINBRUK: Medisinbruk samlet per 10.000 innb. (5 %)	691	676	667	1,7	2,2	2,5	237
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter forebygging, kr per innb - snitt fire år (10 %)	190	228	241	3,0	3,2	3,4	107

Vi har oppdatert helsetabellen 20. august på grunn av feil. For noen få kommuner har dette vesentlig effekt på plasseringen både innen helse og totalt. Vi beklager feilen. I sektoren har vi lagt til flere data om årsverk. Det leder gjerne naturlig til at store kommuner kommer litt dårligere ut fordi årsverkene måles mot innbyggere. Området har flere indikatorer som det kan være vanskelig å gjøre noe med på kort sikt. Hvordan få ned medisinbruken er ikke noe kommunestyret kan vedta. Likevel - det er interessant hvis det i en ellers sunn befolkning er høy eller lav medisinbruk.

En ny indikator i år er åpningstider ved helsestasjon for ungdom per uke. Her er vi litt usikre på kvaliteten, en del kommuner oppgir at de ikke har helsestasjon i det hele tatt, hvilket virker rart.

83 prosent av alle nyfødte i Kommune-Norge hadde i fjor hjemmebesøk innen to uker, andelen er den høyeste i nyere tid. En del kommuner overrapporterer, de er satt til 100 prosent i barometeret. Hele 96 prosent av alle barn i Norge har nå en helseundersøkelse senest på 1. skoletrinn, opp fra 94 prosent fra 2014. For noen år siden manglet 10 prosent av barna slik undersøkelse. Siden statistikken nå er nesten perfekt, vil antakelig nøkkeltallet ikke bli med videre i barometeret, ettersom det i veldig liten grad skiller mellom kommunene. En del overrapporterer også her, og er satt til 100 prosent av oss.

Nytt av året er at vi har med data om jordmødre. En viktig feilkilde her er at noen kommuner, særlig mindre, leier inn denne tjenesten fra andre - og det framkommer ikke nødvendigvis i statistikkene. Nøkkeltallet "psykiatrisk sykepleier" er tatt inn igjen ettersom SSB ikke har publisert

data for antall personer med videreutdanning innen psykisk helsearbeid.

Legedekningen blir bedre over tid nasjonalt - den har økt fra 9,1 leger per 10.000 innbyggere for ti år siden, til 10,5 leger nå. Dette er også en indikator hvor innbyggertall spiller en rolle. To av tre kommuner har bedre legedekning enn gjennomsnittet.

Innleggelser på sykehus er en indikator som kan være vanskelig å påvirke direkte, men som likevel er viktig styringsinformasjon og hvor praksis varierer langt utover det som kan forklares av folks helsetilstand.

Legedekningen i Herøy er midt på treet. Kommunestørrelse har stor betydning på dette punktet. Dekningen av helsesøster målt mot antall småbarn i kommunen er middels. Ganske få kommuner har såpass få psykiatriske sykepleiere som Herøy. Er det tilfeldig eller resultat av nedprioritering? Nøkkeltallet er endret fra foreløpig til endelig versjon. Nytt i årets barometer er at vi måler jordmordekningen i kommunen, slik den er oppgitt i Kostra. Herøy har 1 jordmødre per 10.000 fødte barn. Noen kommuner kommer leier tjenesten fra andre, det fanges ikke opp her.

Tre av fire elever hadde helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn. Snittet er 96 prosent. Alle nyfødte hadde ifølge statistikken hjemmebesøk innen to uker etter fødselen i fjor. Landsgjennomsnittet er på 83 prosent.

Sosial

7,5 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
STØNADSTID: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 18 og 24 år (15 % vekt innen sektoren)	3,5	3,8	3,9	3,6	3,3	3,2	214
STØNADSTID: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 og 66 år (10 %)	3,9	3,4	4,0	3,5	4,4	3,7	181
STØNADSTID: Andel som går over 6 måneder på stønad (10 %)	27	23	27	3,6	3,9	3,6	192
ØKONOMI: Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde (10 %)	25	29	32	3,6	4,9	5,0	60
AKTIVITET: Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av de som går over 6 måneder på sosialhjelp (10 %)	19	14		2,2	1,6		
ØKONOMISK RÅDGIVNING: Brukere som får gjeldsråd, som andel av langtidsmottakere av sosialhjelp (5 %)		51			1,3		
BOLIG: Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget (10 %)		70			3,7		
INDIVIDUELL PLAN: Brukere som har individuell plan, som andel av langtidsmottakere (5 %)		2,7			1,1		
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter til veiledning og sosialt forebyggende arbeid - per mottaker (5 %)	3 858	3 844	4 073	3,5	3,2	3,3	124
AKTIVITET: Netto driftsutgifter til kvalifiseringsprogrammet per bruker (10 %)	138	216		4,6	5,8		
KRISESENTER: Totale kostnader til krisesenter, per innbygger (10 %)	51	50	61	2,9	2,2	2,3	276

Ytre faktorer spiller en rolle. Hvis en bedrift med mange ansatte legges ned, er det ikke sikkert det er lett å finne ny jobb - og andelen som går lenge på sosialhjelp kan øke. Samtidig skal sosialhjelp være et kortvarig tilbud på vei over til andre faser, og barometeret legger vekt på kort stønadstid.

Nasjonalt har 48 prosent av de som får sosialhjelp, den som hovedinntekt. Andelen har økt sakte fra 44 prosent i 2011, og er nå tilbake på nivået i 2006. 36 prosent nasjonalt får sosialhjelpen i mer enn 6 måneder. Andelen har vært stabil de siste 10 årene. SSB oppgir dessverre ikke nasjonale snitt for stønadslengde.

Kvalifiseringsprogrammet skal hjelpe folk videre til jobb. Det kan bare gis en gang per bruker. Målt mot hvor mange som går lenge på stønad - en hovedmålgruppe for programmet - er det knapt 20 prosent totalt som fikk kvalifiseringsstønad i fjor, omtrent som året før. Andelen har vært stabil de fire siste årene.

Det er mulig i sosialtjenesten å lage individuelle planer. Den naturlige målgruppa er de som går lenge på stønad. Målt mot denne gruppa har knapt 10 prosent en individuell plan, andelen er ganske stabil over tid. Svært mange kommuner rapporterer ikke på dette punktet, eller dataene blir hemmeligholdt.

Stønadstiden for unge mottakere er midt på treet i Herøy. I barometeret regnes kort stønadstid som bra. Det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe mer permanent. Stønadstiden for de unge var omtrent uendret i fjor. For de over 25 år er stønadstiden omtrent som i normalkommunen. Voksne går noe lenger på stønad nå enn for ett år siden.

27 prosent går på sosialhjelp i mer enn 6 måneder - det er en noe lavere andel enn snittet (36 %).

Andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntekt er lav. I barometeret teller det positivt. Vi vet ikke hvor mange som har gått på kvalifiseringsprogrammet, målt mot de som går lenge på stønad.

Kultur

2,5 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KE 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
PRIORITERING: Netto driftsutgifter til kultur, andel av totale netto driftsutgifter (15 % vekt innen sektoren)	3,6	3,6	4,1	3,2	3,0	3,6	113
IDRETT: Netto driftsutgifter til idrett per innbygger (10 %)	508	538	536	2,6	2,6	2,6	198
BARN OG UNGE: Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge (10 %)	687	642	636	2,2	2,1	2,2	225
BIBLIOTEK: Netto utgifter til bibliotek, per innbygger (10 %)	253	260	258	1,9	1,8	1,7	279
BIBLIOTEK: Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (10 %)	3,1	3,0	3,3	1,9	1,8	2,0	291
BIBLIOTEK: Besøk i folkebibliotek per innbygger (5 %)	3,2	3,9	4,2	2,4	2,8	3,0	145
KINO: Kinobesøk per innbygger (5 %)	0,9	1,6	3,1	2,0	3,0	4,8	35
SYSSELSATTE: Ansatte kulturarbeidere i kommunen (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning) (10 %)	3,5	3,4	3,6	1,9	1,8	2,0	253
MUSIKKSKOLE: Antall timer per elev (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning) (5 %)	9	9	9	1,5	2,0	1,5	382
MUSIKKSKOLE: Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole (10 %)	479	485	448				
FRITIDSSENTER: Antall besøk i året, per 1.000 innbyggere 6-20 år (5 %)	4497	4517	4561	2,7	2,8	2,6	78
FRIVILLIGE: Driftstilskudd til lag og foreninger, per innbygger (5 %)	173	471	175	1,2	1,5	1,1	276

Nasjonalt bruker kommunene 3,8 prosent av alle netto driftsutgifter til kultur. Andelen har vært stabil de siste fire årene, etter et klart fall fra 2010 til 2011.

Netto utgifter til aktiviteter for barn og unge er i Kommune-Norge samlet på drøyt 1.200 kroner per innbygger. Nivået er veldig stabilt. Hva gjelder idrett inkluderer vi nå også driftsutgiftene til anlegg, som er en langt større post enn bare rene idrettstilskudd.

Nasjonalt har besøket i biblioteket tatt seg opp igjen etter et lite fall, og er nå tilbake på 2011-nivå for landet totalt - 4,4 besøk i året per innbygger. Utlånet fortsetter derimot å falle, nå til 4,4 utlån per innbygger. Det er første gang noensinne at besøket er på nivå med utlånet. Så bibliotekene brukes, men ikke i like stor grad som før til sin opprinnelige funksjon, nemlig å låne ut bøker og annet. Kommunene bruker stadig mindre penger på bibliotek, selv når vi inkluderer lønns- og prisvekst. I inntektssystemet er det ingen kompensasjon for lønns- og prisvekst på kulturtilbud, hvilket nok bidrar til å forklare at kommunene bruker like mye per innbygger i 2015 som i 2012. I samme periode er kommunal lønns- og prisvekst ("deflator") anslått til 10 prosent. Reelt har derfor kuttet i netto utgifter til kommunale bibliotek vært tilsvarende, målt per innbygger.

Telemarksforskning har laget Norsk kulturindeks, hvorfra vi har hentet to statistikker: kulturarbeidere per 1.000 innbyggere og antall timer undervisning hver elev faktisk har i kulturskolen.

Herøy brukte i fjor 3,6 prosent av totale netto utgifter på kulturfeltet. Det er omtrent som landsgjennomsnittet på 3,8 prosent. Besøket i biblioteket er på et normalt nivå, målt per innbygger. Besøket per innbygger gikk ørlite opp i fjor. Utlånet fra biblioteket er litt lavere enn i normalkommunen. I fjor økte utlånet klart, i motsetning til i mange andre kommuner.

Telemarksforskning setter sammen oversikt over hvor mange kulturarbeidere det er i kommunene, privat eller offentlig. I Herøy er sysselsettingen litt under normalen målt mot folketallet. Andelen av barn fra kommunen som faktisk går på musikk- og kulturskole er veldig høy målt mot de fleste andre kommuner. Norsk kulturindeks fra Telemarksforskning viser over hvor mange timer hver enkelt elev i kulturskolen får. Tallene er beheftet med usikkerhet. I Herøy får elevene relativt få timer undervisning målt mot resten av Kultur-Norge.

Økonomi

10 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
DRIFTSRESULTAT: Korrigert netto driftsresultat siste år (10 % vekt innen sektoren)	1,3	-3,2	2,0	3,4	1,8	2,6	296
DRIFTSRESULTAT: Korrigert netto driftsresultat siste fire år (15 %)	-0,7	-1,3	-0,4	2,5	2,2	2,3	323
DRIFTSRESULTAT: Brutto driftsresultat (10 %)	7,4	-6,4	-0,2	1,0	1,0	2,5	329
DISPOSISJONSFOND: I prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	3,0	1,6	2,4	2,2	2,0	2,0	325
GJELD: Netto renteeksponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	50		71	2,3		1,5	390
GJELD: Endring i renteeksponert gjeld siste år (10 %)	14			1,9			
NETTO FINANSUTGIFTER: I prosent av brutto driftsinntekter, eksklusive avdrag (5 %)	-1,0	1,1	1,3	4,3	2,4	2,1	287
INVESTERINGER: Snitt siste fire år, som andel av brutto driftsinntekter (10 %)	12,2	14,5	16,6	3,8	3,3	2,9	339
LÅN: Andel av investeringene som finansieres med lån, siste fire år (5 %)	63	63	64	2,9	2,6	2,7	216
PREMIEAVVIK: Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	3,7	3,3	4,9	4,5	4,6	4,2	137

Netto driftsresultat korrigeres for et par viktige, tilfeldige elementer: Netto reduserte/økte utgifter som følge av premieavvik på pensjon og netto avsetning til bundne fond - penger kommunestyret ikke kan disponere som det selv ønsker og som derfor heller ikke kan dekke inn et underskudd eller settes på disposisjonsfond.

Siden korrigeringen i praksis består av å ta bort kunstige inntekter, blir korrigert resultat nærmest alltid dårligere enn netto driftsresultat.

I fjor var korrigert netto driftsresultat for hele Kommune-Norge 3,2 prosent av brutto driftsinntekter, mot bare 0,1 prosent i 2014. Det er første gang på ti år at sektoren har en driftsmargin som er bedre enn det Teknisk beregningsutvalg vurderer som nødvendig for å ha en sunn økonomi. Netto finans viser hvor dyr all gjeld er å håndtere. Snittet ligger på 0,6 prosent av brutto inntekter og har vært stabil de siste årene på grunn av kombinasjonen økt gjeld og stadig lavere rente.

Premieavviket i balansen skal etter hvert i nesten alle kommuner bli til en driftsutgift. Det er derfor relevant fordi summen må dekkes inn et annet sted, enten ved å redusere utgiftene eller bruke disposisjonsfond. I fjor falt premieavviket litt og utgjør i snitt for Kommune-Norge 6,5 prosent av brutto driftsinntekter.

Disposisjonsfondet er penger politikerne kan bruke til akkurat hva de selv lyster, med mindre kommunen går på et driftsunderskudd som må dekkes inn. Denne bufferen er ikke en fysisk bankkonto, men en størrelse i regnskapet som har stor betydning for handlingsrommet i budsjettet. Fondene øker i kommunene samlet og er nå på nesten 8 prosent av brutto driftsinntekter. Reservene har økt betydelig det siste året. For første gang på mange år er dermed disposisjonsfondet større enn det oppsamlete premieavviket.

Netto renteeksponert gjeld erstatter nå den gamle indikatoren netto lånegjeld. Her regnes inn penger kommunen selv har utestående hos andre, gjeld som finansieres av selvkostområdene og penger og andre omløpsmidler kommunen selv har plassert. Gjennomsnittet er knapt 34 prosent av brutto driftsinntekter. Drøyt 60 kommuner har ingen netto renteeksponert gjeld - omløpsmidler og fordringer utgjør en større sum.

Korrigert netto driftsresultat var bra i Herøy i fjor, faktisk bedre enn anbefalingene fra Teknisk beregningsutvalg (1,75 %). Resultatet ble veldig mye bedre i fjor, var det et utslag av tilfeldige omstendigheter eller en planlagt endring? Målt over de siste fire årene har driften gått litt i minus. Det er ingen katastrofe, men framover bør marginen snus til pluss.

Kommunen har litt penger på disposisjonsfond, men det er ikke i nærheten av å være nok til å kunne håndtere en økonomisk krise. Fondet har blitt ørlite større det siste året, målt mot løpende inntekter.

Netto renteeksponert gjeld er over dobbelt så høy som landsgjennomsnittet (34 prosent). Herøy har netto utgifter til finans, før avdrag, på 1,3 prosent av inntektene. Det skal være håndterlig. Investeringsnivået har vært litt høyt i Herøy de fire siste årene.

Herøy har et lite oppsamlet premieavvik i balansen som skal føres som driftsutgift i årene framover. Det bør ikke skape store problemer. Oppsamlet premieavvik er større enn disposisjonsfondet kommunen har tilgjengelig. Fondet må dermed gå med til å dekke framtidig premieavvik, med mindre kommunen klarer å drive med stor nok driftsmargin til å dekke utgiftsføringen av gamle pensjonsregninger.

KBN Finans

**- ET NYTT OG KRAFTIG VERKTØY FOR STYRING
AV KOMMUNENS SAMLEDE GJELDSPORTEFØLJE**

**Gir god oversikt over
kommunens finansielle stilling**

**Inkluderer faste standard rapporteringsmuligheter
- men også mulighet for skreddersøm!**

**Gir kommunen mulighet til å simulere ulike markeds- og
rentescenarier - og hvordan dette påvirker bruk av ulike
finansieringskilder og rentesikringsalternativer**

**Gir kommunen mulighet til å vurdere egne posisjoner og
kommunens finansielle risiko**

**Kommunen får lett tilgang til dokumentasjon
tilhørende gjeldsporteføljen**

Ta kontakt med vår utlånsavdeling for mer informasjon

WWW.KOMMUNALBANKEN.NO

Kostnadsnivå

5 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
GRUNNSKOLE: Korrigerte netto utgifter til grunnskolesektoren (inkl SFO), per innbygger (30 %)	11 540	11 760	11 780	5,1	5,3	5,4	75
PLEIE OG OMSORG: Korrigerte netto utgifter til pleie og omsorg, per innbygger (35 %)	12 860	14 620	14 520	5,6	5,0	5,0	108
BARNEHAGE: Korrigerte netto utgifter til barnehage, per innbygger (15 %)	7 820	8 110	8 000	3,9	4,5	4,1	223
BARNEVERN: Korrigerte netto utgifter i barnevernet, per innbygger (5 %)	1 670	1 890	1 690	4,3	4,3	4,6	149
SOSIALTJENESTE: Korrigerte netto utgifter per til sosialtjenesten, per innbygger (5 %)	2 250	2 190	2 330	3,5	4,1	3,9	238
KOMMUNEHELSE: Korrigerte netto utgifter på området helse, per innbygger (5 %)	2 450	2 340	2 480	3,7	4,4	4,2	239
ADMINISTRASJON: Korrigerte netto utgifter til administrasjon, per innbygger (5 %)	3 310	4 040	4 100	5,0	4,2	3,8	269

Kostnaden er beregnet ut fra netto utgifter i tjenesten i fjor / utgiftsbehovet slik det framkommer for tjenesten i statsbudsjettet 2016. Dermed skal vi fange opp ulikheter som går på størrelse, sammensetning osv - og gitt at inntektssystemet perfekt korrigerer for forskjellene skal alle kommunene kunne sammenliknes med hverandre.

I denne sektoren korrigerer vi også den historiske kostnaden for kommunal lønns- og prisvekst. Hensikten med å presentere kostnaden i faste 2015-priser er å vise om tjenesten reelt blir billigere eller dyrere. Vi har brukt kostnadsnøkler fra statsbudsjettet 2016.

Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Herøy er lave. Det er forskjell på landsgjennomsnitt og normalen (kostnaden midt mellom de dyreste og billigste). I Herøy ligger kostnaden 560 kroner per innbygger under landsgjennomsnittet. Det er altså etter at vi har korrigert for ulikheter kommunene imellom.

Innen pleie og omsorg ligger kostnadene ganske lavt målt mot resten av landet. Målt per innbygger er korrigerte kostnaden 1380 kroner under landsgjennomsnittet.

Barnehagekostnadene er litt under det som er normalnivået. Korrigert kostnad til barnehage per innbygger er marginalt over snittet.

Barnevernet ligger ørlite under snittet i utgifter per innbygger.

Innen administrasjon ligger Herøy 530 kroner over landsgjennomsnittet, målt per innbygger.

Målet med kommunen er ikke å drive billigst mulig, men å ha riktig kostnad ut fra hvordan tilbudet er prioritert og befolkningen sammensatt. En høyt prioritert tjeneste bør ha en høyere kostnad enn en som er lavt prioritert, målt mot resten av landet.

I Skole-Norge øker gjennomsnittlig kostnad ørlite mer enn lønns- og prisvekst. Det motsatte er tilfellet i pleie og omsorg, hvor en kraftig vekst i 2014 er erstattet av et marginalt kutt i 2015. Kostnaden er nå 15.900 kroner per innbygger.

Barnehagene har nasjonalt blitt marginalt billigere per innbygger etter et betydelig hopp i 2014. I barnevernet fortsetter kostnaden å stige, den er nå på 1.810 kroner per innbygger - en vekst på 34 prosent utover lønns- og prisvekst siden 2010.

Både sosialtjenesten og helse øker i kostnad Kommune-Norge sett under ett, mens utgiftene til administrasjon har gått ned - til 3.570 kroner per innbygger. Målt på denne måten bruker Kommune-Norge mindre til administrasjon nå enn i 2011.

Har kommunen potensial for å kutte kostnadene?

Tabellen viser hva som er kommunens korrigerte kostnad per innbygger, målt mot gjennomsnittet i landet, i eget fylke, egen kommunegruppe, den 100. rimeligste kommunen i landet, de 10 % rimeligste i henholdsvis fylket og kommunegruppa.

NB: De 10 største kommunene har vi samlet i gruppe 14, ellers følger gruppeinndelingen SSB. Netto utgifter er korrigert for kostnadsnøkklene i statsbudsjettet for 2016, for å være mest mulig oppdaterte.

	Komm.	Snitt landet	Snitt fylke	Snitt gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	11 780	12 340	12 460	12 200	12 000	11 525	11 660
Pleie og omsorg	14 520	15 900	16 620	15 220	14 470	13 610	12 464
Barnehage	8 000	7 850	8 170	7 870	7 460	7 285	7 352
Barnevern	1 690	1 810	1 790	1 930	1 480	1 030	1 406
Sosialtjeneste	2 330	2 220	2 060	2 400	1 780	870	1 616
Kommunehelse	2 480	2 580	2 240	2 280	2 110	1 880	2 010
Administrasjon	4 100	3 570	3 650	3 400	3 380	3 055	2 836

Tallene er oppgitt i kroner per innbygger

Tabellen under viser hvor stor prosentvis forskjell det er fra kommunens eget kostnadsnivå og opp eller ned til de ulike målestokkene. Minus: Kommunen er billigere enn målestokken.

	Snitt landet	Snitt fylke	Snitt gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	-5	-5	-3	-2	2	1
Pleie og omsorg	-9	-13	-5	0	7	16
Barnehage	2	-2	2	7	10	9
Barnevern	-7	-6	-12	14	64	20
Sosialtjeneste	5	13	-3	31	168	44
Kommunehelse	-4	11	9	18	32	23
Administrasjon	15	12	21	21	34	45

Teoretisk skal forskjellene mellom kommunene være utjevnet ved at vi korrigerer for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet.

Miljø og ressurser

2,5 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
RESSURSER: Energikostnader per kvadratmeter bygg (20 % vekt innen sektoren)		127	124		3,0	3,1	285
RESSURSER: Samlet antall kvadratmeter per innbygger (såkalte formålsbygg) (15 %)		4,6	4,4		5,5	5,6	70
SØPPEL: Kilo per innbygger (15 %)	446	424	411	3,7	3,9	4,2	188
GJENVINNING: Andel husholdningsavfall lever til materialgjenvinning og biologisk behandling (15 %)	24	27	50	1,7	1,9	5,0	28
KLIMA: Plan med fokus på klima (10 %)							
MILJØ: Andel innbyggere tilknyttet anlegg hvor rensekraft er oppfylt (10 %)	71	22	95	4,5	2,1	5,5	101
MILJØ: Biler per 1.000 innbyggere (5 %)	557	559	558	2,2	2,3	2,6	257
VEDLIKEHOLD: Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter bygg (5 %)		207	240		5,2	6,0	28
REKREASJON: Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder, per innb. (5 %)	180	154	75	3,0	2,6	1,8	242

Sektoren er en slags samlepotte av litt ulike indikatorer som på forskjellig vis handler om miljø- og ressursforvaltning. Størrelse på egne bygg, kostnadene ved å varme dem opp og ved å vedlikeholde dem er sentrale nøkkeltall. Det er over tid mye mer miljøvennlig og økonomisk fornuftig å bygge relativt lite og vedlikeholde godt. Det finnes bare én kommunestatistikk knyttet til klima, etter det vi har klart å oppdrive, og den er med i mangel av noe bedre.

De sentrale byggene (rådhus, skoler, sykehjem osv.) er regnet med. I snitt er arealet nasjonalt på 4,7 kvadratmeter per innbygger. Dette er typisk en indikator hvor store kommuner kommer bedre ut enn små. Utgiftene til vedlikehold økte litt videre i fjor, fra 92 til 96 kroner per kvadratmeter, viser oppdaterte tall. Energikostnadene var omtrent uendret ifølge nye data - kostnaden per kvadratmeter er nå 100 kroner - ned fra toppen på 135 kroner i 2010. Alt er målt i løpende priser.

Energikostnadene for bygg i Herøy er middels målt mot andre kommuner. Snittet er 100 kr per kvadratmeter. Kommunen ser ut til å bygge relativt effektivt - det er ganske få kvadratmeter bygg målt mot innbyggertallet.

Innbyggerne produserer litt mindre søppel enn normalen i Kommune-Norge. En ganske stor andel av avfallet går til materialgjenvinning og biologisk behandling.

Kommunen bruker mye penger på vedlikehold. Det regner vi som positivt; det skal i utgangspunktet forlenge byggets levetid.

Saksbehandling

2,5 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
FRISTBRUDD: Andel byggesaker med overskredet frist (20 % vekt innen sektoren)		0			5,3		
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 3 ukers frist (20 %)		20			3,7		
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 12 ukers frist (20 %)		20	19		5,2	5,0	78
ETTERSEKSJONERING: Behandlingstid (20 %)	10	7	8	4,4	4,5	5,3	136
REGULERINGSPLANER: Saksbehandlingstid (10 %)			109			5,5	45
OPPMÅLINGSFORRETNING: Saksbehandlingstid (10 %)	65	65	21	3,7	3,5	5,5	55

Fortsatt er det veldig få gode indikatorer for saksbehandling, og alle er innen byggesak/teknisk. Vi skulle gjerne sett at det fantes data for andre saksbehandlingstider, det er synd at ikke Kommune-Norge måler dette bedre.

I tillegg er det mange kommuner som ikke leverer data på dette området, noe som selvsagt øker usikkerheten om kvaliteten på nøkkeltallene.

Vi har prøvd å få med et spekter av ulike tjenester, men det er liten tvil om at byggesakene med klare frister har fått mest vekt. Derfor er andel saker der kommunen har overskredet fristene en viktig indikator. SSB har ikke publisert landsgjennomsnittet ennå, tidligere har det vært på 8 prosent - og andelen har økt over tid.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid nasjonalt for en sak som har tre ukers frist er så vidt innenfor selve fristen; 18 dager. Saksbehandlingstiden er veldig stabil over tid.

Saksbehandlingstiden for saker med 12 ukers frist økte

derimot litt, viser oppdaterte data. I snitt tar det 39 dager å behandle slike saker, én dag lenger enn året før. Mange kommuner rapporterer ikke hva gjelder saksbehandlingstiden, noe som er beklagelig.

Byggesaker med 12 ukers frist behandles ganske raskt.

Vann, avløp og renovasjon

2,5 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
GEBYR: Årsgebyr vann, avløp, renovasjon og feiing (15 % vekt innen sektoren)							
VANNFORBRUK: Snitt forbruk per tilknyttet innbygger (15 %)							
VANNLEKKASJE: Estimert lekkasje per meter ledning per år (15 %)							
STYRING: Andel av husholdningene med vannmåler (15 %)							
FORNYING: Andel fornyet vannledningsnett siste tre år (10 %)							
FORNYING: Andel fornyet spillvannsnnett siste tre år, avløp (10 %)	0,2		0,1	1,6		1,3	214
ALDER: Beregnet snittalder for vannledningsnett (5 %)							
ALDER: Beregnet snittalder for spillvannsnnett (5 %)	43	44	45	2,1	1,9	1,9	308
VALGMULIGHET: Antall muligheter for å påvirke renovasjonsgebyr (10 %)							
	2	0	1	3,0	1,0	2,0	248

Hensikten med sektoren er å gi et innblikk i både om innbyggerne får nok igjen for det de betaler og hvordan kvaliteten utvikler seg.

meter ledning i året.

Gebyrene skal i utgangspunktet være så lave som praktisk mulig. Samtidig er det viktig å se helheten: Lave gebyrer kombinert med store lekkasjer og gamle anlegg - er ikke bra. Det sentrale er derfor om det er sammenheng mellom gebyrene og den anslåtte kvaliteten.

Spillvannsnettet (avløpsnettet) har en ganske høy alder målt mot normalen i Kommune-Norge; 45 år er beregnet alder i Herøy.

En del kommuner mangler data for en del av nøkkeltallene. De siste årene har alderen på den kjente delen av vannettet og spillvannsnettet gått litt ned, en feilkilde er at deler av nettet har ukjent alder. Spillvannsnettet fornyes med en takt på 175 år, mens det vil ta 145 år å fornye vannledningsnettet med dagens utskiftingstakt. Estimert vannlekkasje bør også kunne si noe om kvaliteten på ledningsnettet. Lekkasje er litt mindre enn tidligere ifølge oppdaterte tall, den er nå nede i 4,7 kubikkmeter per

Viktigste endringer fra foreløpig til endelig utgave

Det er gjort noen få endringer fra den foreløpige utgaven i mars. Leksehjelp er nå inkludert på alle trinn, siden det er valgfritt for kommunene hvilket nivå de ønsker å tilby dette på.

Innen helse har vi i denne omgang tatt ut medisinerbruk psykiske lidelser, siden dette i større grad er knyttet til spesialisthelsetjenesten.

Slik beregner vi karakterene for hvert nøkkeltall

De 5 % beste verdiene innen ett nøkkeltall får karakteren 6 - som er toppkarakteren. Ved å sette grensen på ca den 20. beste kommunen unngår vi problemet ved at det ofte er enkelte kommuner som ligger særlig langt unna "normalen".

På samme måte er grensen for bunnkarakteren 1 satt ved de 5 % laveste verdiene for nøkkeltallet.

Når vi har laget denne skalaen, betyr det også at en kommune som får karakteren 3,5 har et nøkkeltall som ligger midt mellom grensen for topp- og bunnkarakter (3,5 ligger midt mellom 1 og 6). Det er disse kommunene vi ofte betegner som "normalkommunen". Hvis en kommune mangler et nøkkeltall, har vi gitt den karakteren 3,5 for å kunne beregne en totalskår.

Spørsmål om Kommunebarometeret, eller vil virksomheten bli abonnent? Send epost til barometer@kommunal-rapport.no

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Rådmannen

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OJK	Arkivsaknr:	2016/1209
		Arkiv:	024

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
191/16	Formannskapet	20.09.2016

NY KOMMUNELOV

Tilråding:

Herøy formannskap viser til kommunelovutvalet si innstilling og debattgrunnlaget frå KS og har fylgjande innspel til arbeidet med ny kommunelov:

Særutskrift:

- Fylkesstyret i KS M&R

Vedlegg:

- Saksprotokoll frå Ørsta formannskap 24.08.2016.
- Debattgrunnlag frå KS

Saksopplysningar:

I 2013 vart det oppnemnt eit utval med mandat til å gjere ein samla gjennomgang av gjeldande kommunelov frå 1992. Generell målsetjing har vore å styrke det kommunale sjølvstyret, avdekke svake sider med gjeldande lov og gjere framlegg om forbetringar for å sikre klarare rammer for kommunane si verksemd. Med utgangspunkt i dette skulle utvalet kome med eit heilskapleg framlegg til ny lov om kommunar og fylkeskommunar. Lova skal vere ei rammelov bygd på prinsippa om juridisk rammestyring og kommunal organisasjonsfridom.

Utvalet kom med si tilråding til kommunal- og moderniseringsdepartementet i NOU 2016:4. Framlegget er sendt på høyring til kommunane. Innspel frå kommunane vert meld til Kommunenes Sentralforbund Møre og Romsdal etter handsaming i formannskapet og kommunestyret. Fylkesstyret i KS M&R vil drøfte svara innan 22. september. KS sitt endeleg høyringssvar vert handsama på landsstyremøte i KS 28. oktober.

Under vert det gjort ein kort gjennomgang av framlegget med vekt på å få fram det som er nytt eller ulikt det som følgjer av gjeldande kommunelov.

Kommunalt sjølvstyre

Det vert gjort framlegg om å lovfeste det kommunale sjølvstyret innan nasjonale rammer gitt i lov. Det betyr at statsforvaltninga ikkje kan gi oppgåver eller plikter i rundskriv, rettleiarar, retningslinjer eller tolkningsuttale, men det må gjerast i lov. Det er visse prinsipp det vert lagt vekt på vert etterlevd. Det er:

- forholdsmessigheit – ikkje større inngrep frå nasjonale mynde enn naudsynt for å ivareta aktuelle mål,
- nærleiksprinsippet – oppgåver bør leggst til organ som er så nær innbyggjarane som mogeleg
- finansieringsprinsippet – innanfor nasjonal økonomisk politikk bør det vere frie inntekter som gjev økonomisk handlingsrom.

Folkevalde organ

Her er det stort sett framlegg om vidareføring av gjeldande regelverk. Kun organ som er omtalt i lova kan opprettast. Kommunestyret vil få stor handlefridom for kva oppgåver som vert lagt til utval, kva mynde dei skal ha (avgjerande, innstillande eller utgreiande) og kor lenge dei skal fungere (faste eller mellombelse). Det vert definert kven som er folkevalde, både valde ved val og indirekte ved oppnemning i eit folkevald organ. Det vert trekt grense mot tilsette, t.d. ved val av representantar i partssamansette utval m.m.

Ordførar vil etter framlegget til ny lov få forslagsrett i alle utval med unntak av kontrollutvalet. I dag har ordførar møte- og talerett. Ordførar vil og få mynde til å opprette utval som kan førebu ikkje prinsipielle saker.

Reglane om fritak, suspensjon m.m. vert stort sett vidareført. Det vil etter framlegget bli høve til å suspendere ordførar om vedkomande vert tiltalt for straffbare tilhøve. Det vil og bli høve til å ta frå ordførar vervet om vedkomande med sin oppførsel viser at ho/han er uskikka til å utføre vervet. Det krev 9/10 fleirtal i kommunestyret.

Fleirtalet i utvalet meiner at krav til kjønnsbalanse ved forholdstalsval skal gjelde organet som heilskap. Etter framlegget skal kandidatar frå det underrepresenterte kjønnet rykke opp på den lista som har fått flest røyster.

Framlegg til godtgjeringsreglar er stort sett som i dag. Det nye er at det er høve til å søkje om etterløn i inntil tre månader for folkevalde i verv som utgjør over 50 % av full stilling. Det vert tilrådd at det vert gjort endring i særlover slik at folkevalde får same rett til velferdsordningar som tilsette i kommunen har (ferielov, folketrygdlov og andre velferdslover).

Etter framlegget vil kommunestyret som organ få innsynsrett i alle dokument i kommunen. Andre organ vil ha innsynsrett i saker dei har til handsaming, eller i dokument dei treng for å belyse saker som er til handsaming. Det er ikkje framlegg om utvida innsynsrett for den einskilde folkevalde. Teiepliktreglane gjeld som tidlegare. Kommunestyret kan vedta at dokument som administrasjonen har unntatt offentlegheit skal vere offentlege. Det er ikkje absolutt teieplikt frå lukka møte. Grunnlaget for teieplikt er dei vanlege reglane innan området.

Det vert stort sett gjort framlegg om at reglane om sakshandsaming og møteoffentlegheit vert som i dag. Det vert gjort framlegg om å utvide høvet til å lukke møte ved informasjon frå kommunen sin advokat og i samband med medarbeidersamtalar med rådmannen. Det vert ikkje innstilt på at ein kan lukke møte i samband med orientering/opplæring ved innleiing av ei konkret sak. Det vert vidare gitt større høve til å halde møter som fjernmøte, t.d. via videomøte.

Det vert gjort framlegg om at delegering vert om lag som i dag. Det er ei mindre avgrensing ved at det ikkje vert høve til å delegere avgjerder av prinsipiell karakter til andre rettssubjekt (t.d. eigedomsselskap m.m.). Det må og gå fram av lov at det er høve til delegering.

Informasjon og innbyggjardeltaking

Etter framlegget vert det lovfesta generell informasjonsplikt, både for eigen verksemd og for den verksemda andre rettssubjekt gjer på vegner av kommunen. Det skal leggst til rette for at alle kan få tilgang til slik informasjon.

Det er framlegg om å auke kravet til talet på underskrifter for å krevje innbyggjarframlegg fremja frå to til åtte prosent av innbyggjartalet med eit maksimumskrav på 1000 innbyggjarunderskrifter. Det vert etter framlegget lovfesta at kommunestyret kan bestemme rådgjevande folkerøysting om framlegg som gjeld kommunen si verksemd.

Administrasjon

Det vert gjort framlegg om at ny tittel på øvste leiar av administrasjonen vert kommunedirektør og ikkje rådmann som i dag. Det vert lagt vekt på å ha ei klar rollefordeling mellom folkevalde og administrasjon. Kommunedirektør har leiaransvar innanfor dei instruksar, retningslinjer og pålegg kommunestyret gjev.

Utgreiing av saker skal gi eit faktisk og rettsleg grunnlag for å treffe vedtak. Er det moment som har sentral betydning for iverksetjinga av vedtak skal det folkevalde organet underrettast om det. Det løpande personalansvaret er kommunedirektøren sitt ansvar.

Kommunal økonomi

Her er det ein god del endringar. Det er sett inn ein ny formålsregel med krav om at økonomien skal forvaltast slik at handleevna vert teken i vare over tid. Det vert stilt krav om at det skal utarbeidast eit samla rekneskap for kommunen, både for kommunen, kommunale føretak og eventuelle andre verksemder som er ein del av kommunen.

Hovudprinsippa for skilje mellom drift og investering vert det gjort framlegg om å ha som i dag. Omsynet til formuesbevaring er sentralt her.

Det er mindre endringar når det gjeld lånefinansiering ved at det vert høve til lånefinansiering ved kjøp av aksjar i eignedomsselskap (på visse vilkår). Avdrag ved betaling av lån skal følgje kapitalslitet for investeringar, lån må altså vere nedbetalt når antatt økonomisk levetid er ute.

Det vert stilt krav om balanse i årsbudsjett og økonomiplan. Det vil ikkje lenger bli høve til å dekkje eventuelle meirforbruk på komande års budsjett om kommunen har reserver. Er det pengar på disposisjonsfondet skal meirforbruk dekkast over dette.

Kommunale føretak og interkommunalt samarbeid

Det vert stilt krav om utarbeiding av eigarskapsmelding minst ein gong i valperioden med oversikt over prinsipp for eigarstyringa, kva verksemd ein har interesser i (AS, IKS, samvirke, kommunalt oppgåvefellesskap, vertskommunesamarbeid m.m), og kva føremålet med verksemda er.

Det vert visse avgrensingar på kven som kan sitte i styret i kommunale føretak. Det vert høve til å organisere interkommunalt samarbeid innan dei skrankane som lovverket set. Det mest aktuelle er via regionråd (som ikkje må følgje fylkesgrenser), kommunalt oppgåvefellesskap, vertskommunesamarbeid, interkommunalt selskap, aksjeselskap eller samvirkeføretak.

Eigenkontroll

Framlegget er i det vesentlege som i dag. Det nye er at kommunane får høve til å bringe spørsmålet om statsforvaltninga si overprøving er lovleg inn for rettsleg prøving.

For kontrollutval tilrår utvalet vidareføring av noverande reglar.

For revisjon vert det om lag som i dag, med ei mindre utviding av rekneskapsrevisor sitt ansvar for å kontrollere at bruk av kommunale midlar er i samsvar med løyving gitt av kommunestyret. Det er og eit krav om å vurdere risiko, feil og manglar ved oppfølginga av budsjettvedtak og økonomiforvaltninga.

Det vert gjort framlegg om at reglane om internkontroll vert samla i kommunelova, ikkje i særlovgivninga som i dag. Det vert gjort framlegg om ein gjennomgang av særlovgivninga slik at berre kommunelova skal regulere dette området. Det vert klarare definert kva ansvar kommunedirektøren har her, hovudansvaret for kva som

skal gjerast, og rapporteringsplikt til kommunestyret. Det er og gjort framlegg om lovfesting av tilsyn frå statleg organ, slik som det er i særlovgivinga i dag.

Statleg kontroll og tilsyn

Det vert gjort framlegg til om lag same reglar som i dag, men det vert presisert at det kun er endelege vedtak og den offentlegrettslege sida av vedtak som vert lovlegheitskontrollert.

Kommunar som har eit akkumulert meirforbruk på tre prosent eller meir av driftsinntektene, vert tatt inn i ROBEK-registeret. Målet er at ein ikkje skal få ei negativ utvikling over tid som gjev alt for stort meirforbruk, men at ein kjem raskt i gong med arbeidet for å få orden på den økonomiske styringa. Vert ein ført inn i ROBEK-registeret, er det krav om tiltaksplikt, ein plan med konkrete tiltak for å få tilbake den økonomiske kontrollen og balanse i den økonomiske styringa.

Vurdering og konklusjon:

Gjeldande kommunelov er frå 1992, og det er viktig med ein god prosess både politisk og administrativt når den no skal reviderast. Rådmannen legg likevel fram sak utan tilråding utover innleiingstekst, men viser til debattgrunnlaget frå KS og vedtaket i Ørsta formannskap.

Fosnavåg, 07.09.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Plan og utviklingsstaben for vidare handsaming

Saksnr	Løpenr.	Saksansvarleg	Arkiv	Dato
2016/1436	11276/2016	NUPEN	024	29.08.2016

Melding om vedtak i Ørsta formannskap 24.08.16, PS 92/16:

NY KOMMUNELOV - HØYRING NOU 2016:4

Saksprotokoll i Ørsta formannskap - 24.08.2016

VEDTAK:

Ørsta kommunestyre viser til kommunelovutvalet si innstilling og debattgrunnlaget frå KS og har følgjande innspel til arbeidet med ny kommunelov:

Innspel ny kommunelov:

Innleiingsvis vil Ørsta formannskap peike på at høyring av ny kommunelov fell saman med andre, omgripande endringar og reformer som gjeld kommunalt forvaltingsnivå. Mellom desse er kommunereforma, fylkesmannens framtidige struktur og nye oppgåver til større kommunar. Det er behov for å sjå desse i samanheng. Ein etterlyser at høyringsframlegget er tydelegare på samanhengen mellom statlege reformer og lovendringar. Vil endringane i kommunelova krevje større kommunar? Høyringsframlegget kan vere tydelegare på kva lovendringa vil krevje av kommunale ressursar, både økonomiske og faglege. Til dømes vil krav om kornsernrekneskap medføre auka kostnader for kommunane. Ny kommunelov må sikre at nye oppgåver frå staten skal vere fullfinansierte. Vidare kan lovframlegget vere tydelegare på kva for kontrolloppgåver staten med dette vil gje slepp på. Det er elles positivt at statlege krav og pålegg får eit tydeleg lovkrav.

Kap 4.10 Delegering og innstillingsrett

Eit av hovudmåla med lovframlegget er å styrke det kommunale sjølvstyret. Gjeldande rett til delegering av lovpålagde oppgåver til eigne rettssubjekt må halde fram. Dette er særleg viktig for interkommunalt samarbeid.

Kap 8.5 og 8.6 Administrasjon

Tittel på øvste administrative leiar vert foreslått endra frå rådmann til kommunedirektør. Denne tittelen vil gjere det mindre tydeleg kven som er øvste leiar. I dag er kommunaldirektør ein mykje brukt tittel på ulike kommunale

leiarstillingar, så like titlar vil skape forvirring. Rådmann er like nøytralt som fylkesmann, jordmor og helsesøster og bør framleis nyttast.

Kap 15 (innsynsrett og teieplikt)

Det er foreslått utvida lovfesta innsynsrett i administrative dokument til kommunestyret som organ. Saman med utgreiing om teieplikt er desse forholda gjort greie for på 15 sider i NOU-en. Dette er tenkt som ei forenkling, men vert komplisert å følgje opp utan ein tydeleg rettleiar. Administrativt er ein bekymra for korleis dette skal følgjast opp og korleis teieplikta skal kunne sikrast.

Kap 23 og kap 24 Tilsyn og eigenkontroll

Balansen mellom statleg styring gjennom fylkesmannen og kommunens eigenkontroll er viktig, men også utfordrande. Det er viktig at tilsyna medfører læring og at tilsynsmyndet har respekt for det kommunale sjølvstyret. Fylkesmannen har eit viktig mynde i klagesaker og vert oftast opplevd som sakleg og nøytral både av kommunal forvaltning og brukarar/innbyggjarar. Dette er også ei sikring for "like" tenester uavhengig av bustadkommune.

Ørsta formannskap støttar ei tydeleggjering i kommunelova av roller, oppgåver og ansvar for internkontroll i kommunen. Ei samordning av regelverket knytt til internkontroll frå særlover til kommunelova er ynskjeleg.

Handsaminga (9 r.f.)

Ordførar fremja forslag:

Notat frå leiarmøtet vert gjort om til formannskapet si innstilling.

Paul Kristian Hovden (KRF) fremja slikt tillegg:

Ny kommunelov må sikre at nye oppgåver frå staten skal vere fullfinansierte.

Innspel ny kommunelov:

Innleiingsvis vil Ørsta formannskap peike på at høyring av ny kommunelov fell saman med andre, omgripande endringar og reformer som gjeld kommunalt forvaltingsnivå. Mellom desse er kommunereforma, fylkesmannens framtidige struktur og nye oppgåver til større kommunar. Det er behov for å sjå desse i samanheng. Ein etterlyser at høyringsframlegget er tydelegare på samanhengen mellom statlege reformer og lovendringar. Vil endringane i kommunelova krevje større kommunar? Høyringsframlegget kan vere tydelegare på kva lovendringa vil krevje av kommunale ressursar, både økonomiske og faglege. Til dømes vil krav om konsernrekneskap medføre auka kostnader for kommunane. Ny kommunelov må sikre at nye oppgåver frå staten skal vere fullfinansierte.

Vidare kan lovframlegget vere tydelegare på kva for kontrolloppgåver staten med dette vil gje slepp på. Det er elles positivt at statlege krav og pålegg får eit tydeleg lovkrav.

Kap 4.10 Delegering og innstillingsrett

Eit av hovudmåla med lovframlegget er å styrke det kommunale sjølvstyret. Gjeldande rett til delegering av lovpålagde oppgåver til eigne rettssubjekt må halde fram. Dette er særleg viktig for interkommunalt samarbeid.

Kap 8.5 og 8.6 Administrasjon

Tittel på øvste administrative leiar vert foreslått endra frå rådmann til kommunedirektør. Denne tittelen vil gjere det mindre tydeleg kven som er øvste leiar. I dag er kommunaldirektør ein mykje brukt tittel på ulike kommunale leiarstillingar, så like titlar vil skape forvirring. Rådmann er like nøytralt som fylkesmann, jordmor og helsesøster og bør framleis nyttast.

Kap 15 (innsynsrett og teieplikt)

Det er foreslått utvida lovfesta innsynsrett i administrative dokument til kommunestyret som organ. Saman med utgreiing om teieplikt er desse forholda gjort greie for på 15 sider i NOU-en. Dette er tenkt som ei forenkling, men vert komplisert å følgje opp utan ein tydeleg rettleiar. Administrativt er ein bekymra for korleis dette skal følgjast opp og korleis teieplikta skal kunne sikrast.

Kap 23 og kap 24 Tilsyn og eigenkontroll

Balansen mellom statleg styring gjennom fylkesmannen og kommunens eigenkontroll er viktig, men også utfordrande. Det er viktig at tilsyna medfører læring og at tilsynsmyndet har respekt for det kommunale sjølvstyret. Fylkesmannen har eit viktig mynde i klagesaker og vert oftast opplevd som sakleg og nøytral både av kommunal forvaltning og brukarar/innbyggjarar. Dette er også ei sikring for "like" tenester uavhengig av bustadkommune.

Ørsta formannskap støttar ei tydeleggjering i kommunelova av roller, oppgåver og ansvar for internkontroll i kommunen. Ei samordning av regelverket knytt til internkontroll frå særlover til kommunelova er ynskjeleg.

Ved røysting:

Paul Kristian Hovde (KRF) sitt forslag fekk 9 røyster

Ordførar sitt forslag fekk 9 røyster

Forslag frå Paul Kristian Hovde (KRF) vert lagt inn i innleiinga, tredje siste setning.

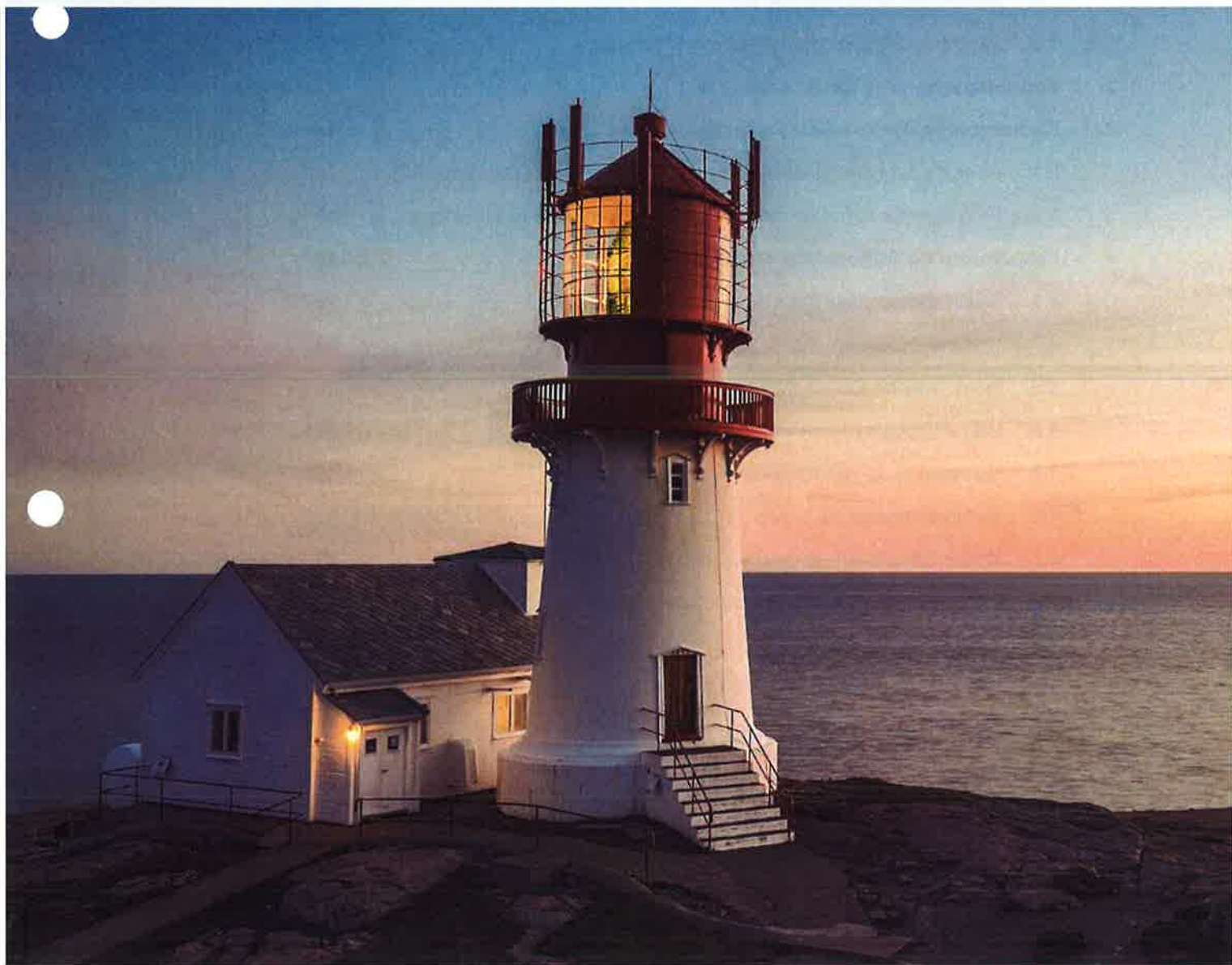
Ordførar sitt forslag, med tillegg, fekk 9 røyster og vart vedteke

Rett utskrift

Ingeborg Myklebust Bjørneset
Politisk sekretær

Debattgrunnlag ny kommunelov

KOMMUNSEKTORENS ORGANISASJON

The Norwegian Association of Local and Regional Authorities

Innhold

1. Overordnede vurderinger	6
1.1. Blir det mer selvstyre?	7
1.2. Blir det bedre lokaldemokrati?	9
1.3. Blir kommuneloven enklere og mer tilgjengelig?	10
2. Formålsparagrafen (NOU kap. 3)	11
3. Kommunalt selvstyre (NOU kap. 4)	14
3.1. Lovfeste det kommunale selvstyret og dets rammer (NOU kap. 4.7)	16
3.2. Prinsipper for forholdet mellom staten og kommunene (NOU kap. 4.9)	17
4. Folkevalgte og folkevalgte organer	22
4.1. Folkevalgte organer (NOU kap. 8.4 og 8.6)	23
4.2. Ordfører (NOU kap. 10)	28
4.3. Fritak, suspensjon o.l. (NOU kap. 12)	29
4.4. Valg av medlemmer til folkevalgte organer (NOU kap. 13)	30
4.5. Godtgjøring og velferdsgoder (NOU kap. 14)	31
4.6. Parlamentarisme (NOU kap. 9)	32
4.7. Utvidet innsynsrett og taushetsplikt (NOU kap. 15)	33
4.8. Saksbehandlingsregler og møteoffentlighet (NOU kap. 16)	34
4.9. Habilitet (NOU kap. 17)	35
4.10. Delegering og innstillingsrett (NOU kap. 8.7)	36
4.11. Disposisjoner uten fullmakt eller myndighet (NOU kap. 8.8)	38
5. Informasjon og innbyggerdeltakelse	39
5.1. Informasjonsplikt (NOU kap. 6)	40
5.2. Innbyggerdeltakelse (NOU kap. 7)	41

6. Administrasjonen (NOU kap. 8.5 og 8.6)	43
7. Kommunal økonomi	46
7.1. Overordnede bestemmelser om økonomiforvaltningen (NOU kap. 19.4)	47
7.2. Regnskapsplikten og konsernregnskap (NOU kap. 19.5)	48
7.3. Låneopptak og avdrag på lån (NOU kap. 19.8)	50
7.4. Balanse i årsbudsjett og inndekning av merforbruk (NOU kap. 19.6)	51
7.5. Disposisjoner i strid med reglene om lån og garantier (NOU kap. 20)	52
8. Kommunale foretak og interkommunalt samarbeid	53
8.1. Kommunale foretak (NOU kap. 11)	54
8.2. Interkommunalt samarbeid (NOU kap. 18)	56
9. Egenkontroll	58
9.1. Kontroll og tilsyn, kommunestyrets overordnede tilsynsansvar (NOU kap. 23)	60
9.2. Kontrollutvalget og kontrollutvalgssekretariatet (NOU kap. 25)	62
9.3. Revisjon (NOU kap. 26)	64
9.4. Internkontroll (NOU kap. 24)	65
9.5. Kommunen som tilsynsinnsans (NOU kap. 28)	68
9.6. Kommunenes styring og kontroll med ekstern virksomhet (NOU kap. 27)	69
10. Statlig kontroll og tilsyn	70
10.1. Lovlighetskontroll (NOU kap. 29.1)	71
10.2. Statlig kontroll med budsjett og låneopptak – ROBEK (NOU kap. 19.11)	72
10.3. Statlig tilsyn (NOU kap. 29.2)	73

Innledning

Kommunelovutvalget la 10.3.2016 fram NOU 2016:4 Ny kommunelov. Utvalget har foretatt en helhetlig gjennomgang av kommuneloven for å styrke det kommunale selvstyret og fremmer forslag til ny lov om kommuner og fylkeskommuner. Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) sendte utredningen på høring 6.4. med høringsfrist 6.10.

Dette er et faglig debattgrunnlag for høringsarbeidet i den enkelte kommune/fylkeskommune og KS' egne organer som innspill til Landsstyrets behandling 28.10. Fylkesstyrene og de fylkesvise rådmannsutvalgene bes om å drøfte kommunelovutvalgets forslag og oppsummere medlemsinnspill innen 27.09.

Utvalget foreslår at grunnstammen i dagens kommunelov videreføres. Etter utvalgets vurdering ivaretar loven de mest sentrale hensynene på en god måte, samtidig som det på flere områder er behov for endringer og justeringer.

Utvalget mener forslag til endringer i loven samlet sett bidrar til å styrke det kommunale selvstyret, forbedre egenkontrollen hos kommunene inkludert styring og kontroll med virksomheter som utfører oppgaver for kommunen og forenkle reguleringen av kommunesektoren. Utvalgets grunnleggende vurderinger og hensyn:

1. Styrket kommunalt selvstyre
2. Styrket folkevalgt styring i kommunene
3. Effektive, tillitsskapende og bærekraftige kommuner
4. En økonomiforvaltning som bygger opp under selvstyret og den lokale handlefriheten
5. En god egenkontroll og mer samordnet statlig kontroll og tilsyn
6. Kommuneloven skal bli enklere og mer tilgjengelig for brukerne

Debattgrunnlaget er i hovedsak strukturert etter oppbyggingen av lovforslaget. Etter mandatet skal hensynet til forenkling, oversiktighet, lesbarhet og praktisk anvendbarhet stå sentralt ved utarbeiding av lovteksten. Dette er det enklere å vurdere ved å følge lovforslagets oppbygging enn oppbyggingen av utredningen. Av hensyn til KMDs ønske om at høringsssvarene refererer til kapitlene i kommunelovutvalgets utredning, er disse vist til i parentes bak overskriftene.

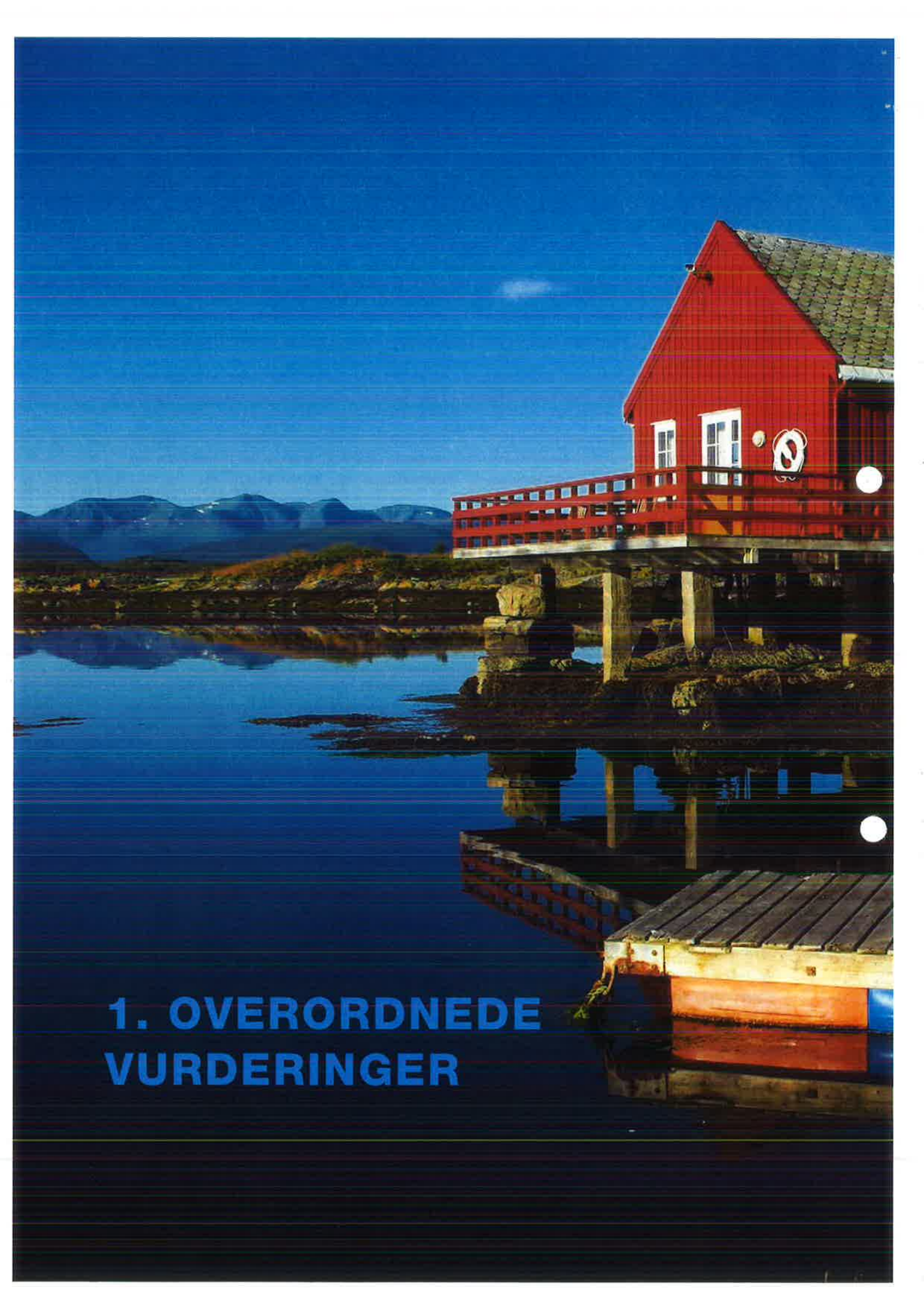
Det gjøres rede for utvalgets forslag med vekt på nye forslag/forslag til endringer i dagens kommunelov. Derneft følger en foreløpig vurdering og anbefaling fra administrasjonen i KS samt spørsmål som det er særlig aktuelt å få tilbakemeldinger på før KS' høringsssvar utarbeides.

Kommunelovutvalgets forslag og debattgrunnlaget bør ses i sammenheng med forslagene om å etablere en tvisteløsningsmekanisme for rettslige tvister mellom stat og kommune og en ny bestemmelse i kommuneloven § 10 b om råd i kommuner og fylkeskommuner for ungdom, eldre og personer med funksjonsnedsettelse. Se [KS' høringsssvar om tvisteløsningsmekanisme](#) og [ny bestemmelse § 10 b](#). Det vises også til uttalelsen fra Landsstyret i KS 26.5.

Kommuner og fylkeskommuner og tilhørende organer er stort sett benevnt i fellesskap som kommune av forenklingshensyn.

Vi håper debattgrunnlaget er til hjelp i høringsarbeidet og ser fram til medlemmenes innspill før KS' endelige høringsssvar oversendes KMD etter Landsstyrets behandling 28.10.

KS, juni 2016
Lasse Hansen
Administrerende direktør

1. OVERORDNEDE VURDERINGER

KS har særlig vurdert om lovforslaget gir mer selvstyre, bedre lokaldemokrati og en enklere og mer tilgjengelig kommunelov.

1.1.

Blir det mer selvstyre?

For KS er det helt sentralt at lovforslaget bidrar til å styrke det kommunale selvstyret. Landsstyret i KS (26.5.) ga på dette området en overordnet uttalelse, som gjengis her.

«En kommunelov for styrket selvstyre og mindre detaljert statlig styring.

Kommunelovutvalget kommer med viktige forslag for å ivareta det kommunale selvstyret, og KS vil arbeide for at disse realiseres i ny kommunelov. Landsstyret er enig i at bestemmelser om kommunesektoren legges i kommuneloven i stedet for i en rekke særlover. Landsstyret støtter at loven i sitt formål understreker at den «skal fremme det kommunale og fylkeskommunale selvstyret.

Landsstyret er enig i at en lovfesting av legalitetsprinsippet synliggjør at nasjonale myndigheter ikke kan styre kommunene som om de var en del av statsforvaltningen, og bygger opp under tankegangen om partnerskap og større likeverdighet mellom stat og kommune. Landsstyret understreker at lovkravet innebærer at statsforvaltningen ikke kan pålegge kommunene oppgaver eller plikter i statlige rundskriv, veiledere, retningslinjer eller tolkningsuttalelser.

KS mener det er nødvendig å lovfeste noen hovedprinsipper for forholdet mellom kommunesektoren og staten. Det er bred enighet om at rammestyring er hovedprinsippet for den statlige styringen av kommuner og fylkeskommuner. Samtidig er det en utfordring at rammestyringsprinsippet ikke alltid følges i praksis av statsforvaltningen. Loven bør gi en helhetlig beskrivelse av ulike former for statlig styring og tydelig få fram at selvstyret kommer før statlige begrensninger på handlefriheten:

- Det kommunale og fylkeskommunale selvstyret bør ikke begrenses mer enn det som er nødvendig for å ivareta nasjonale mål
- Offentlige oppgaver bør desentraliseres og legges til organer som er så nær innbyggerne som mulig
- Kommuner og fylkeskommuner bør ha inntekter som kan disponeres fritt, innenfor rammene av nasjonal økonomisk politikk

Landsstyret deler utvalgets oppfatning av at en god egenkontroll er av stor betydning. Landsstyret er enig i at rådmannens ansvar for internkontroll

bør tydeliggjøres i kommuneloven til erstatning for den stadig mer omfattende internkontrollreguleringen i særlovgivningen. Krav til internkontroll hører hjemme i kommuneloven. KS forutsetter samtidig at særlovgivningen blir gjennomgått i en egen prosess med sikte på at lov og forskrift om internkontroll for kommuneplikter kan oppheves slik at kun kommunelovens internkontrollbestemmelse skal gjelde.

Landsstyret tar til etterretning av utvalget etter mandatet ikke skulle vurdere de grunnleggende prinsipper og rammer for det statlige tilsynet. Landsstyret støtter samtidig utvalgets forslag om

å styrke samordningen av tilsyn, slik at tilsynet blir bedre og mer effektivt både for tilsynsorganene og for kommunene. Det er positivt at Fylkesmannen og de statlige tilsynsmyndighetene pålegges konkrete samhandlingsplikter. Det samme gjelder kjennskap til relevante revisjonsrapporter i kommunen og å kunne avlyse planlagte tilsyn dersom kommunen nylig selv har gjennomført kontroll.

Kommunelovutvalgets innstilling er et omfattende dokument. Landsstyret vil til høsten komme tilbake til en mer helhetlig høringsuttalelse.»

1.2.

Blir det bedre lokaldemokrati?

Forslaget til ny kommunelov består av flere viktige elementer som legger til rette for et godt lokaldemokrati, men det er grunn til å vurdere enkelte forhold noe nærmere.

Kommunestyrets rolle er tydeliggjort, blant annet ved at adgangen til å delegerer myndighet til andre folkevalgte organer, ordføreren, øverste administrative leder og andre rettssubjekt er tatt eksplisitt inn i loven. Samtidig er det grunn til å vurdere delegering av fullmactsrepresentasjon og delegering til andre rettssubjekt.

Innenfor visse rammer gis kommunestyret stor frihet til å organisere de underordnede folkevalgte organene. Det kan like fullt stilles spørsmål ved om kommunestyret er gitt tilstrekkelig frihet til politisk organisering, for eksempel å opprette andre folkevalgte organer enn de som blir tillatt etter kommuneloven og annen lov, om formannskapet også bør kunne opprette arbeidsutvalg, og om det er behov for egne regler om kommunestyrekomiteer.

Det er lagt til rette for at kommunestyret bedre kan ivareta det overordnede ansvaret for kommunen. Kommunestyret får som folkevalgt organ en utvidet innsynsrett i administrasjonens dokumenter, kombinert med en taushetsplikt. Kommunestyret blir også sikret mer styringsinformasjon om en større del av den kommunale virksomheten, blant annet gjennom bestemmelsene om økonomiforvaltning, eierstyring, egenkontroll av selskaper og rapportering til kommunestyret om internkontroll og resultat av statlig tilsyn.

Det er lagt mer vekt på langsiktighet og helhet i økonomiforvaltningen, noe som også tydeliggjør at folkevalgte styrer ressursbruken. Det foreslås en plikt til å benytte finansielle måltall som et verktøy for den langsiktige styringen av kommunenes økonomi, med tilhørende utvidet krav til å redegjøre

for kommunens økonomi i årsberetningen. Det foreslås plikt til å utarbeide et samlet regnskap for kommunen som juridisk enhet. Her kan det vurderes om ikke kommunene bør få plikt til å avlegge konsernregnskap når tjenesteproduksjon er lagt til hel- eller deleide virksomheter utenfor kommunen som juridisk enhet.

Forslaget legger grunnlag for bedre styring og kontroll med selskaper mv ved å innføre krav om at kommunen skal utarbeide eierskapsmelding.

Minimumskravet til antall medlemmer i kontrollutvalget øker fra tre til fem. Kontrollutvalget og regnskapsrevisor får et tydeligere ansvar på økonomirådet. Det lages en samlet plan for revisjon av egen virksomhet og selskaper, basert på risiko- og sårbarhetsvurderinger. Kontrollutvalget og revisor får rett til innsyn i den delen av ekstern virksomhet som utfører tjenester for kommunen.

En ny og mer omfattende bestemmelse om internkontroll til erstatning for internkontrollregulering i særlovene legger grunnlag for at internkontroll i større grad er en del av ordinær ledelse og virksomhetsstyring.

Aktiv innbyggerdeltakelse er vektlagt i formålsparagrafen. Innbyggerforslag og folkeavstemminger videreføres. Informasjonsplikten utvides til også å omfatte virksomhet som andre rettssubjekter utfører på vegne av kommunen. Det er grunn til å vurdere nærmere om loven gir tilstrekkelig gode vilkår for kommunestyret til å involvere innbyggerne eller særskilte grupper i politikkutvikling på ønsket måte.

Lovforslaget legger vekt på å tydeliggjøre rollen til de folkevalgte og til administrasjonen, blant annet ved at organer enten skal være folkevalgte eller administrative og ved å lovfeste at øverste administrative leder har det løpende personalansvar for den enkelte.

1.3.

Blir kommuneloven enklere og mer tilgjengelig?

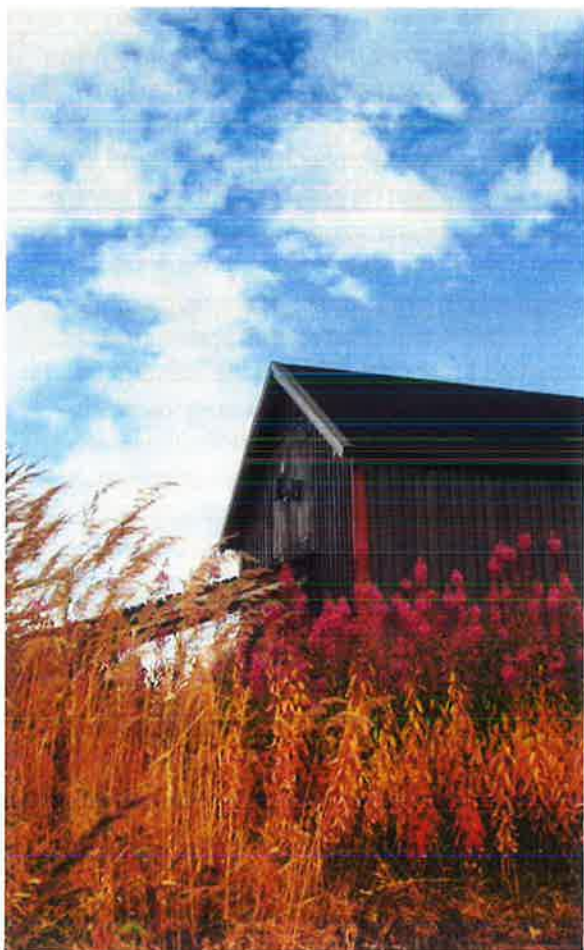
I tråd med mandatet har det vært sentralt for utvalget å gjøre loven enklere og mer tilgjengelig. Utvalget har forsøkt å oppfylle mandatet om forenklinger dels ved å avklare spørsmål som etter dagens rett er uklare og foreslå språklige og strukturelle forbedringer. Dels er forenkling søkt gjort ved å ta inn i kommuneloven enkelte grunnleggende regler for kommunal virksomhet som i dag følger av særlover og ulovfestet rett:

- Internkontrollregler som bare gjelder kommunene, foreslås flyttet fra særlov til kommunelov
- Fastslå at selvkostprinsippet krever hjemmel i særlov, samt regler for beregning av selvkost
- Nærmere regler om rettsforholdet mellom stat og kommune
- Nærmere angivelse av det rettslige innholdet i det kommunale selvstyret
- Foreslå prinsipper for regler som også har betydning for utforming av nye lover
- Regulere rettsvirkninger av brudd på rettsregler, blant annet økonomibestemmelser i kommuneloven

Regler som berører generelle sider ved kommunen bør flyttes fra særlov og forskrift til kommuneloven. Å samle mer i kommuneloven vil øke kommunelovens betydning og gjøre det lettere for kommuner og andre som arbeider mot kommunene å orientere seg om én lov fremfor å finne svar i ulike særlover og forskrifter. Det gir et mer samlet grunnlag for utvikling av det kommunale selvstyret og kommuner

som er effektive, tillitsskapende og bærekraftige, i samsvar med lovens formål.

Det er positivt med rettslige avklaringer i loven av spørsmål som er uklare etter gjeldende rett. Mer uttømmende og detaljert lovgivning istedenfor skjønnsmessige bestemmelser som det kan være vanskelig å tolke innholdet av vil kunne bidra til forenkling. Språklige og strukturelle forenklinger i lovteksten gjør loven lettere å lese.

2. FORMÅLS- PARAGRAFEN

(NOU KAP. 3)

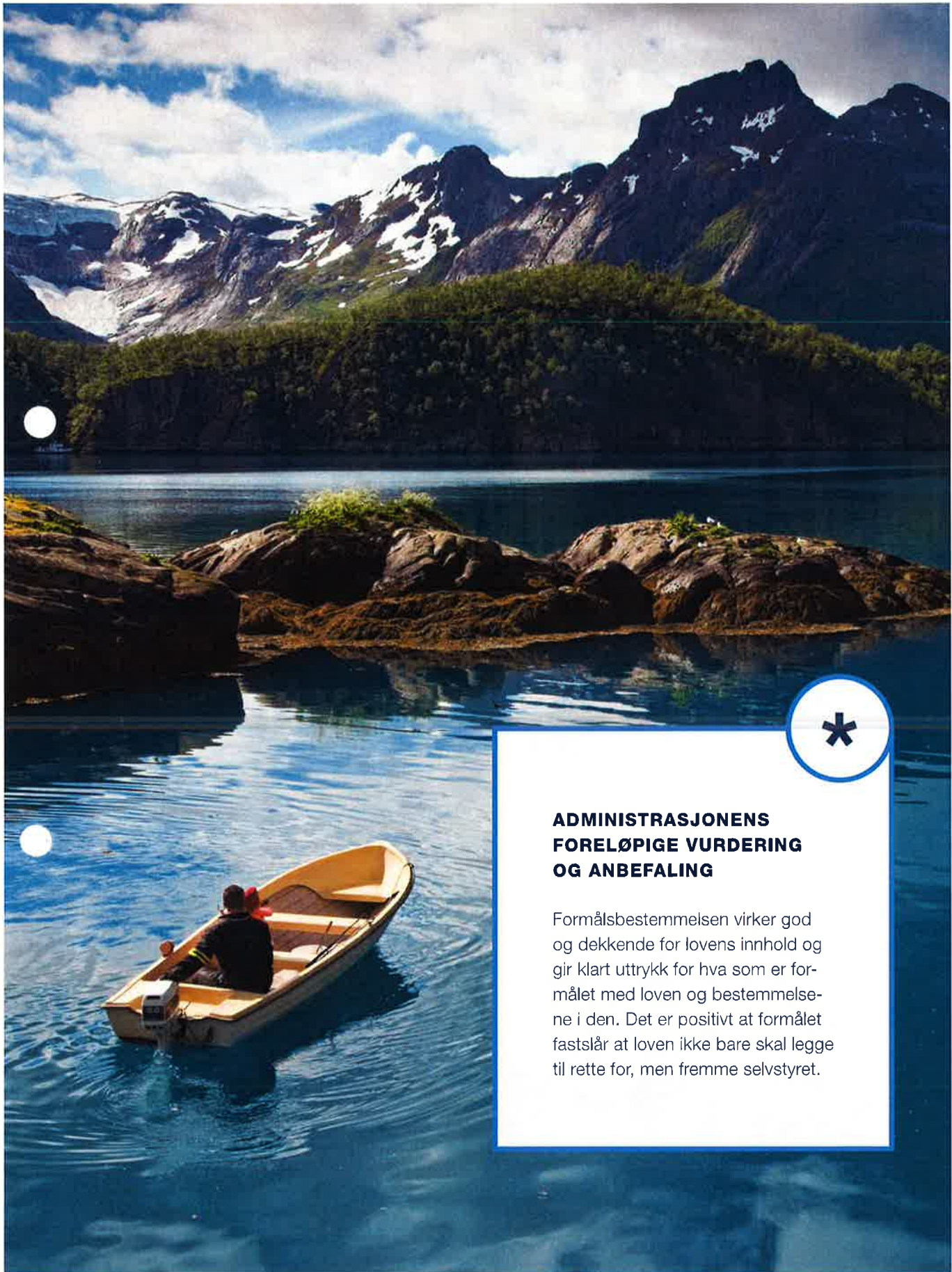
UTVALGET FORESLÅR

Utvalget foreslår å lovfeste en formålsbestemmelse med følgende elementer: Kommunalt selvstyre og rammer for dette, lokaldemokrati og innbyggerdeltakelse, samt en tjenesteytende og samfunnsutviklende kommune som er effektiv, tillitsskapende og bærekraftig (§ 1):

«Formålet med loven er å fremme det kommunale og fylkeskommunale selvstyre og legge nødvendige rammer for det. Loven skal legge til rette for et sterkt og representativt lokaldemokrati med aktiv innbyggerdeltakelse. Loven skal legge til rette for at kommuner og fylkeskommuner kan yte tjenester og drive samfunnsutvikling til beste for innbyggerne, og bidra til at kommuner og fylkeskommuner er effektive, tillitsskapende og bærekraftige.»

I tillegg til å videreføre elementer fra dagens formålsbestemmelse, foreslår utvalget å ta inn at loven skal *«fremme det kommunale og fylkeskommunale selvstyret»*. En lovfesting av det kommunale selvstyret er nytt. Etter flertallets oppfatning er det kommunale selvstyret så grunnleggende og sentralt i Norge at det bør fremgå direkte i en formålsbestemmelse. At kommunalt selvstyre uttrykkelig nevnes i formålsbestemmelsen, vil i seg selv kunne bidra til å styrke det kommunale selvstyret, blant annet gjennom økt bevissthet. Å bruke uttrykket kommunalt selvstyre i formålsbestemmelsen vil også kunne påvirke tolkningene av lovens øvrige bestemmelser.

Utvalget mener bestemmelsen ikke bør bli en oppramsing av alle gode formål. Etikk er tatt ut av formålsbestemmelsen. Utvalget understreker at en høy etisk standard fortsatt er like viktig selv om begrepet *etisk* ikke er eksplisitt brukt i lovteksten. Det er etter utvalgets vurdering unødvendig å ta med dette som et eget formål siden det uansett vil inngå i kravet til tillitsskapende kommune. Kommunens helhetlige samfunnsansvar og oppgaver er beskrevet. Formålsbestemmelsen er viktig for tolkning av de øvrige bestemmelsene i loven.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Formålsbestemmelsen virker god og dekkende for lovens innhold og gir klart uttrykk for hva som er formålet med loven og bestemmelsene i den. Det er positivt at formålet fastslår at loven ikke bare skal legge til rette for, men fremme selvstyret.

3. KOMMUNALT SELVSTYRE

(NOU KAP. 4)

UTVALGET FORESLÅR

Utvalget foreslår å gi det kommunale selvstyret en tydelig rettslig forankring i kommuneloven. Det gjelder både hovedinnholdet i selvstyret, rammene for selvstyret og enkelte prinsipper for hvordan nasjonale myndigheter skal forholde seg til det kommunale selvstyret. Utvalget mener selvstyret ved dette blir synliggjort og gitt et rettslig vern, og at det sammen med andre forslag¹ vil styrke selvstyret og motvirke en utvikling med mer detaljert statlig styring².

1. Statens egeninitierte lovlighetskontroll krever at «særlige grunner» foreligger. Kommuners klageadgang mv ved pålegg på tilsyn gjort mer reell. Lovfeste en ny og mer omfattende bestemmelse om internkontroll til erstatning for internkontrollregulering i særlovgivningen. Styrke fylkesmannens rolle ved samordning av tilsyn.

2. Utvalget peker på at det er forhold utenfor kommuneloven som har størst innvirkning på rammene for det kommunale selvstyret, særlig særlovgivningen og finansieringssystemet.

3.1.

Lovfeste det kommunale selvstyret og dets rammer

(NOU KAP. 4.7)

Med kommunalt selvstyre mener utvalget at kommunene, ved folkevalgte kommunale organer, selv kan styre og ta beslutninger om det kommunen selv ønsker, så lenge annet ikke fremgår av eller i medhold av lov.

Utvalget viser til at kommunalt selvstyre er viktig for innbyggerne, lokalsamfunnet, lokaldemokratiet og Norge som nasjon. Norge er forpliktet til lovfesting etter det europeiske charteret om lokalt selvstyre og er det landet i Norden som har svakest regulering av dette prinsippet. Utvalget mener at det kommunale selvstyret i praksis er under press. Det er på mange områder en stor grad av statlig styring, og lovgivningen synes å bli mer detaljert.

Utvalget mener at *prinsippet om det kommunale selvstyret bør lovfestes i kommuneloven*. En lovfesting av det kommunale selvstyret vil etter utvalgets vurdering kunne føre til at det blir økt fokus på at nasjonale interesser skal avveies mot hensynet til lokaldemokratiet når nye lover vedtas. Dette vil kunne styrke det kommunale selvstyret. Det å gi det kommunale selvstyret et nærmere rettslig innhold vil i seg selv kunne ha en positiv effekt både for ny lovgivning og i anvendelsen av statlige styringsvirkemidler. Det å formulere et lovkrav og nærmere klargjøre innholdet i lovkravet vil også klargjøre kompetanseforholdet mellom statsforvaltningen og kommunene. Utvalget mener derfor at en lovfesting både rettslig og reelt vil kunne styrke det kommunale selvstyret.

Utvalget mener det kommunale selvstyre skal framgå av lovteksten – ikke gjennom en uttrykkelig definisjon, men ved å lovfeste sentrale elementer:

- Kommunen er eget rettssubjekt (og slik ikke underlagt statens hierarkiske organisasjon)
- Kommunen tar avgjørelser på eget initiativ og ansvar
- Kommuner skal ha både geografiske grenser og demokratiske lokalvalg

For å se helheten i det kommunale selvstyret mener utvalget det bør lovfestes at det kommunale selvstyret må utøves *innenfor nasjonale rammer gitt i lov*. Dette understreker en sentral side ved det kommunale selvstyret, nemlig at selvstyret begrenses av lover fastsatt av Stortinget. Det er opp til Stortinget hva slags og hvor detaljerte lover som fastsettes, og dermed hvor stort handlingsrom kommunene i praksis skal ha for sitt selvstyre.

Utvalget foreslår å lovfeste at begrensninger i det kommunale selvstyre krever hjemmel i lov (*legalitetsprinsippet*). En slik lovfesting vil synliggjøre at nasjonale myndigheter ikke kan styre kommunene som om de var en del av statsforvaltningen, og den vil bygge opp under tankegangen om partnerskap og større likeverdighet mellom stat og kommune. Lovkravet innebærer at statsforvaltningen ikke kan pålegge kommunene oppgaver eller plikter i statlige rundskriv, veiledere, retningslinjer eller tolkningsuttalelser. Utvalget påpeker at lovkravet vil bli mer effektivt om kommunen har søksmålsadgang og kan bringe saker om statlig inngripen overfor kommunene inn for rettslig prøving.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Lovfesting av det kommunale selvstyret og legalitetsprinsippet er i samsvar med tidligere innspill fra KS til regjeringen og Stortinget. Utvalgets vurderinger og forslag virker dekkende og tydeliggjør at det kommunale selvstyret vil kunne styrkes særlig overfor statsforvaltningen.

3.2. Prinsipper for forholdet mellom staten og kommunene

(NOU KAP. 4.9)

Det følger av mandatet at utvalget skal vurdere fordeler og ulemper ved å lovfeste prinsipper for forholdet mellom nasjonale myndigheter og kommunene for å *utfylle* rammestyringsprinsippet.

Det er stor politisk oppslutning om enkelte prinsipper for forholdet mellom nasjonale myndigheter og kommunene. Disse prinsippene blir imidlertid ikke alltid fulgt i praksis. Utvalget mener dette

taler for å lovfeste prinsippene om forholdet mellom nasjonale myndigheter og kommunene i kommuneloven. Flertallet mener at en lovfesting vil kunne bidra til å motvirke en utvikling i retning av blant annet stadig større detaljstyring av kommunene.

En lovfesting av prinsippene vil ikke begrense Stortingets og regjeringens/departementenes myndighet til å vedta lover og forskrifter som regulerer

kommunens oppgaver, plikter, geografiske inndeling, mv. Dette gjelder selv om de lover og forskrifter som vedtas ikke er i overensstemmelse med de prinsipper som er foreslått i kommuneloven. Prinsippene oppstiller imidlertid en norm for avveining mellom nasjonale interesser og de hensynene som tilsier lokal handlefrihet. Denne avveiningen bør statsforvaltningen redegjøre for og drøfte når nye lover og forskrifter forberedes, og vil slik gi et bedre beslutningsgrunnlag for både regjeringen og Stortinget. Prinsippene i lovbestemmelsen har dermed karakter av saksbehandlingsregler.

Prinsippene gir samtidig uttrykk for styringssignaler for hvordan nasjonale myndigheter bør opptre i forhold til det kommunale selvstyre. De vil også synliggjøre kommunens plass og rolle i det norske forvaltningssystemet. Utvalgets flertall mener at en lovfesting av slike prinsipper vil gi grunnlag for argumentasjon og bidra til å sikre at de hensynene som prinsippene skal ivareta, i større grad blir vektlagt ved utarbeidelse av lover og i statsforvaltningens myndighetsutøvelse.

Prinsippene vil etter utvalgets vurdering slik også kunne få betydning for innretning og innhold i statsforvaltningens bruk av tilsyn og øvrig kontrollmyndighet, for eksempel ved klagebehandling. Utvalget legger til grunn at prinsippene etter en konkret vurdering vil kunne få betydning ved tolkning av lover og forskrifter.

Prinsippene er ikke absolutte. De gir uttrykk for hvordan nasjonale myndigheter bør utøve sin myndighet. Dette bør etter utvalgets vurdering gjenspeiles i lovteksten ved at det i bestemmelsene benyttes *bør* og ikke *skal*. Da prinsippene er utformet som bør-regler, vil manglende drøftelse av prinsippene ikke gi grunnlag for domstolsprøving for å prøve gyldigheten av lover eller forskrifter.

Utvalget mener at rammefinansieringsprinsippet som eget prinsipp ikke bør lovfestes. Rammestyringsprinsippet bør utfylles med andre prinsipper som er mer konkrete i sitt innhold, og samtidig gir en helhetlig beskrivelse av de ulike formene for statlig styring som påvirker kommunenes handlingsrom.

Forholdsmessighetsprinsippet

Det at nasjonale myndigheter ikke bør gripe inn overfor kommunesektoren i større grad enn nødvendig for å ivareta de aktuelle målene, er sentralt for å ivareta det kommunale selvstyre. Flertallet i utvalget mener det er behov for å styrke praktiseringen av forholdsmessighetsprinsippet. Flertallet mener en lovfesting av prinsippet vil kunne bidra til at prinsippet i større grad blir fulgt, fordi det da blir synliggjort på en klarere måte.

Forholdsmessighetsprinsippet er foreslått slik (§ 2-3, 1. ledd): «*Det kommunale og fylkeskommunale selvstyre bør ikke begrenses mer enn det som er nødvendig for å ivareta nasjonale mål.*» Utgangspunktet er at det gjelder et lovkrav, slik at forholdsmessighetsprinsippet særlig er rettet mot Stortingets innskrenkninger i det kommunale selvstyre gjennom lov. Men det kan også få betydning ved tolkningen og anvendelsen av bestemmelser som gir statsforvaltningen myndighet til å overprøve kommunale vedtak. Prinsippet anerkjenner statlig styring og kontroll, men stiller krav til de vurderingene som må gjøres ved innføring og anvendelse av slike styringsmidler.³

Nærhetsprinsippet

Det at ansvaret for oppgaver bør legges så nær innbyggerne som mulig er et prinsipp som er lagt til grunn både i Norge og i det europeiske charteret

3. Lovfestingen er i stor grad en kodifisering av krav i utredningsinstruksen om at det skal utredes ulike alternativer for statlig styring av kommunene, samt retningslinjer for utforming av lover og forskrifter rettet mot kommunesektoren fastsatt av KMD.

om lokalt selvstyre. Nærhetsprinsippet er således et anerkjent prinsipp, men som ikke gir noe klart svar på til hvilket beslutningsnivå en konkret oppgave skal legges. Demokrati og deltakelse er en av verdiene som begrunner det kommunale selvstyret. Nærhet bidrar til at innbyggerne kan påvirke hvordan oppgavene blir utført i lokalsamfunnet. Dette er en helt grunnleggende forutsetning for kommunalt selvstyre. Flertallet i utvalget mener dette taler for å lovfeste prinsippet, og at det krever en nærmere begrunnelse og avveining for å fravike dette.

Nærhetsprinsippet er foreslått slik (§ 2-3, 2. ledd): «*Offentlige oppgaver bør fortrinnsvis legges til organer som er så nær innbyggerne som mulig.*» I følge lovmerknadene innebærer dette at offentlige oppgaver bør desentraliseres, at slike oppgaver fortrinnsvis bør legges til kommunene. Samtidig gir forbeholdet som *mulig* en viktig begrensning. Vurderingen av hva som er mulig beror på målet som er satt, og dette målet vil bero på nasjonal politikk.

Finansieringsprinsippet

Uten økonomisk handlefrihet vil kommunenes rettslige handlefrihet ha mindre reell betydning. Gjennom finansieringssystemet kan staten legge til rette

for å styrke det kommunale selvstyret.⁴ Det sentrale er at staten gjennom finansieringssystemet bidrar til at kommuner og fylkeskommuner har et økonomisk handlingsrom som gir muligheter for lokale prioriteringer og initiativ. Forslaget sikter mot å bidra til at de samlede inntektene til den enkelte kommune både dekker lovpålagte oppgaver og gir rom for å utøve lokal politikk og lokale initiativ. Etter utvalgets vurdering vil det være snevert kun å knytte en lovbestemmelse til tilfeller der kommunene har merutgifter som følge av endringer i regelverk eller oppgaver, og til spørsmålet om full kompensasjon (ofte omtalt som fullfinansieringsprinsippet).

Finansieringsprinsippet er foreslått slik (§ 2-3, 3. ledd): «*Innenfor rammene av nasjonal økonomisk politikk bør kommuner og fylkeskommuner ha frie inntekter som gir økonomisk handlingsrom.*» Begrepene *frie* og *økonomisk handlingsrom* sikter til at kommunene i hovedsak bør ha inntekter som kan disponeres fritt. Bestemmelsen fastsetter samtidig at statens finansiering av kommunene må skje innenfor rammene av den nasjonale økonomiske politikken.

4. Utvalgets flertall trekker frem tre forhold fra charterets artikkel 9 om lokale myndigheters økonomiske ressurser: 1. Staten har en sentral oppgave i å sørge for at det er samsvar mellom kommunenes inntekter og oppgaver. Kommunene har i dag ikke adgang til å fastsette et høyere skattøre for den kommunale inntektsskatten enn det Stortinget har fastsatt. Sektoren har ellers begrensede muligheter for å skaffe seg et utvidet inntektsgrunnlag. Nivået på den statlige finansieringen av kommunesektoren er dermed en sentral forutset-

ning for økonomisk handlingsrom lokalt. 2. Økonomisk handlefrihet forutsetter at kommunene gis mulighet til å disponere inntektene ut fra egne lokalpolitiske prioriteringer, noe som innebærer at det ikke gis statlige føringer for hvordan midlene skal benyttes. 3. Finansieringen av kommunesektoren må skje innenfor rammene av statens nasjonale økonomiske politikk og handlingsrommet i statsfinansene. Etter flertallets vurdering bør alle disse tre sentrale forholdene gjenspeiles i en lovttekst om prinsipper for statlig finansiering av kommunesektoren.

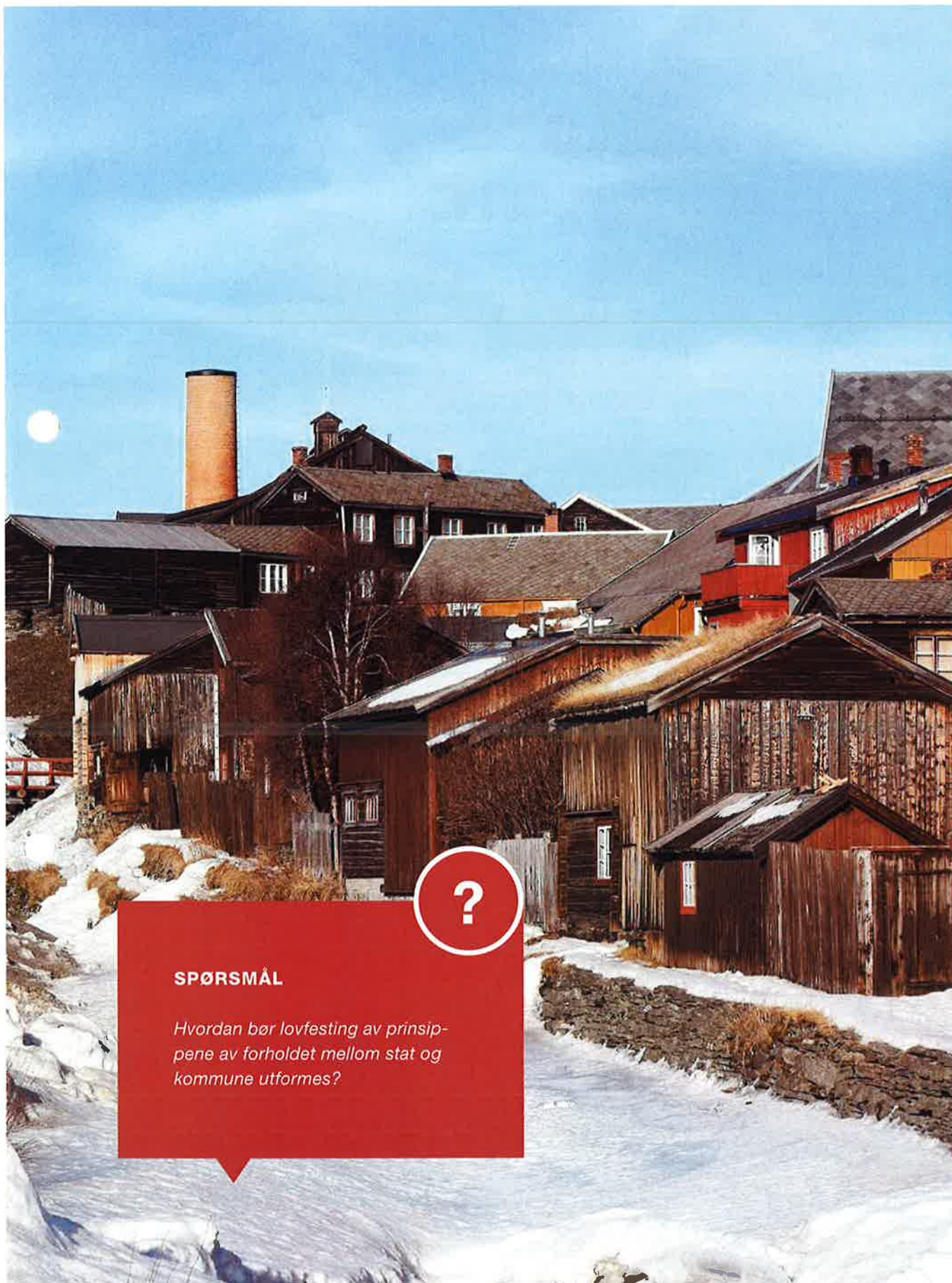
ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Lovfesting av prinsipper for forholdet mellom stat og kommune er i samsvar med tidligere innspill fra KS. Lovfesting vil kunne bidra til at kommunalt selvstyre blir tatt hensyn til på en bedre måte, og dermed gi større gjennomslagskraft i både lovgivnings- og lovtolkningssammenheng, og slik bidra til større etterlevelse av rammestyringsprinsippet. Ordlyden i prinsippene bør tydelig framheve selvstyret før begrensningene som innskrenker selvstyret.

Forholdsmessighetsprinsippet er spilt inn av KS tidligere, sammen med det lokalpolitiske prinsipp (begrensninger i det kommunale selvstyret bør forbeholdes de tilfeller hvor det er klart behov for sentrale nasjonale føringer) og tydelighetsprinsippet (når kommunene pålegges oppgaver i loven, skal det kommunale selvstyret framheves i loven). Administrasjonen er enig med utvalget i at de hensyn som ligger til grunn for de to siste prinsippene langt på vei blir ivarettatt ved en lovfesting av forholdsmessighetsprinsippet.

Nærhetsprinsippet er også spilt inn av KS tidligere. Selve lovteksten kan virke noe uklar – plasseringen av ordet «fortrinnsvis» i setningen gjør at ordet kan bli oppfattet som en begrensning framfor en prioritering av kommunene, slik det står i lovmerknaden: «Dette prinsippet innebærer at offentlige oppgaver bør desentraliseres. Dette betyr at slike oppgaver fortrinnsvis bør legges til kommunene.» Det bør være tilstrekkelig med én begrensning, og begrensningen på selvstyret bør komme etter formålet om desentralisering av oppgaver. Lovteksten bør presisere at det handler om folkevalgte organer, for å tydeliggjøre lokaldemokratiet overfor statsforvaltningen. Et alternativ er at «fortrinnsvis» utgår og «folkevalgte» kommer inn i setningen: «Offentlige oppgaver bør legges til folkevalgte organer som er så nær innbyggerne som mulig.» Eventuelt med et tillegg: «..., fortrinnsvis til kommunene.»

Fullfinansieringsprinsippet og *konneksitetsprinsippet* (samsvar mellom oppgaver og ressurser) er spilt inn av KS tidligere. Utvalgets begrunnelse for å bruke finansieringsprinsippet som et mer dekkende begrep virker hensiktsmessig. Lovteksten kan imidlertid virke noe utydelig, ettersom begrensningene kommer før handlefriheten. Ved å snu setningen kommer selvstyret før begrensningene: «Kommuner og fylkeskommuner bør ha frie inntekter som gir økonomisk handlingsrom, innenfor rammene av nasjonal økonomisk politikk.» Begrepet «frie inntekter» blir ofte relatert til kommunenes inntektssystem (skatt og rammetilskudd) og finansiering av lovpålagte og egeninitierte oppgaver. Begrepet relateres kanskje ikke like tydelig til andre ubundne inntektskilder kommunene kan ha. For å få fram siktemålet tydeligere kan et alternativ være: «Kommuner og fylkeskommuner bør ha inntekter som kan disponeres fritt, innenfor rammene av nasjonal økonomisk politikk.»

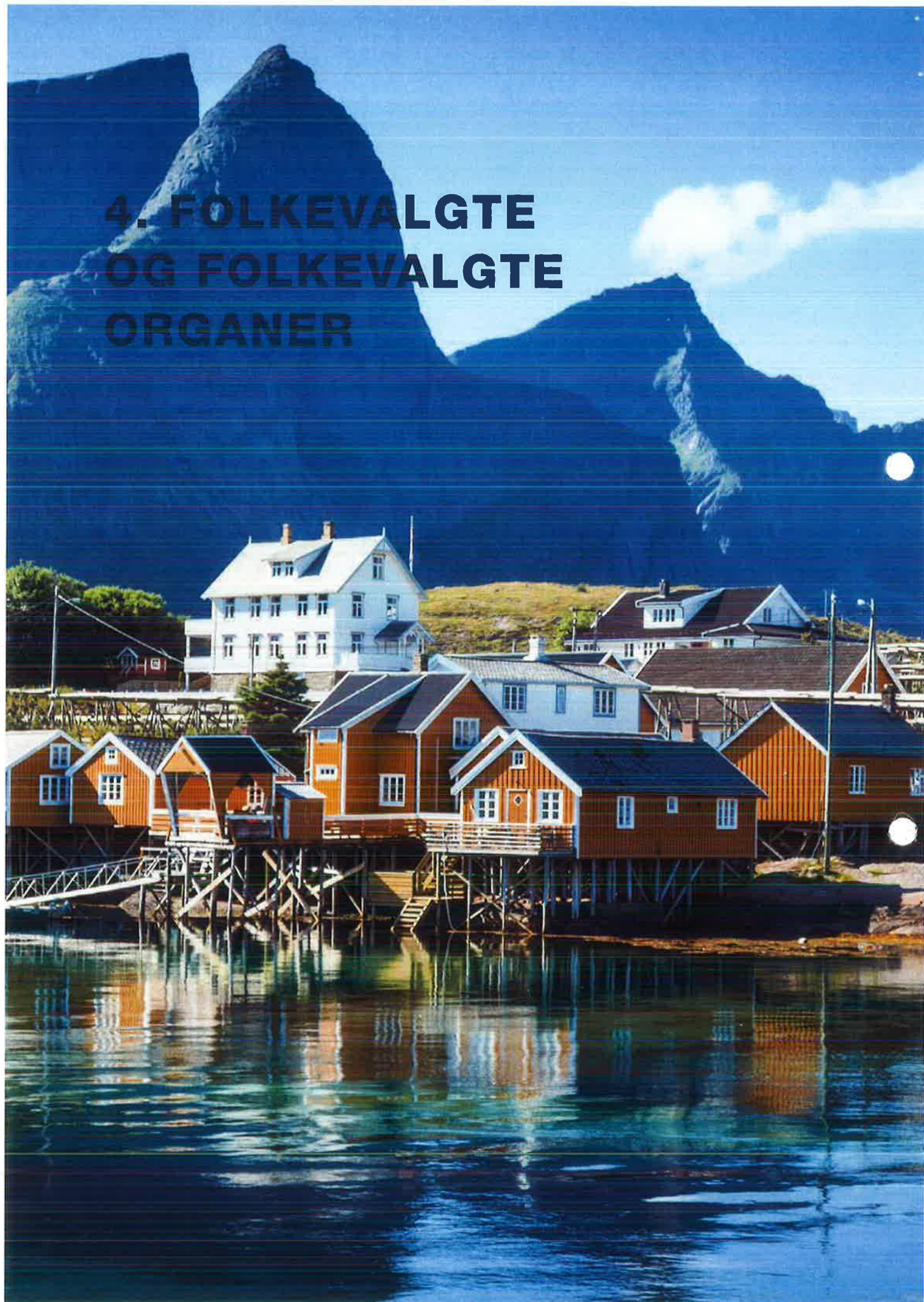

?

SPØRSMÅL

Hvordan bør lovfesting av prinsippene av forholdet mellom stat og kommune utformes?

4. FOLKEVALGTE OG FOLKEVALGTE ORGANER

UTVALGET FORESLÅR

Utvalgets utgangspunkt er at kommunestyret innenfor visse rammer har frihet til å organisere de underordnede folkevalgte organene slik de selv finner hensiktsmessig og ønskelig. Samtidig mener utvalget det er viktig at det er noen felles rammer og grunnleggende forutsetninger for hvordan disse folkevalgte organene skal være. Dette for å sikre forutsigbarhet, likhet og gjenkjennelighet mellom kommuner og at visse grunnleggende prinsipper følges.

4.1. Folkevalgte organer

(NOU KAP. 8.4 OG 8.6)

Utvalget foreslår i hovedsak å videreføre dagens regler om folkevalgte organer, men tydeliggjøre hvilke folkevalgte organer som kan opprettes, hvilke regler som gjelder for dem, og hvilke navn som skal brukes om dem – og hvem som er folkevalgte.

Utvalget har vurdert å ta inn en generell definisjon av folkevalgt organ, men har kommet til

at det er tydeligere å liste opp de organer som er folkevalgte organer etter kommuneloven. Utvalget mener at reglene om *folkevalgte organer bør være uttømmende regulert*, enten i kommuneloven eller i særlov, og foreslår at bare organer som er omtalt i lov, skal kunne opprettes. Utvalget mener det bør være klare rammer for å sikre betryggende saks-

behandling, tilfredsstillende valg av medlemmer til organet, åpenhet m.m. Selv om utvalget mener disse rammene bør være klare og tydelige, ønsker utvalget at kommunene skal ha stor organisasjonsfrihet og foreslår derfor at kommunen fortsatt kan opprette en rekke ulike typer organer.

Utvalget mener at det i hovedsak ikke er behov for å endre dagens regler om *kommunestyret*. Kommunestyrets rolle er tydeliggjort i lovforslaget, blant annet ved at adgangen kommunestyret har til å delegere sin myndighet til andre er tatt eksplisitt inn i loven. Utvalget mener det fortsatt er behov for et organ utover kommunestyret som ivaretar helhetsspektivet, og foreslår at bestemmelsen om *formannskapet* i hovedsak videreføres.

Utvalget mener regelverket for komiteer og utvalg kan forenkles og tydeliggjøres samtidig som kommunens handlingsrom utvides. Utvalget foreslår å slå sammen komiteer og faste utvalg etter dagens kommunelov § 10 til *utvalg*, jfr lovforslaget § 5-5. Kommunestyret vil ha relativt stor handlingsfrihet med hensyn til oppgaver, myndighet, varighet og så videre for slike utvalg. Utvalgene kan være faste eller midlertidige, og de kan bli tildelt beslutningsmyndighet, innstillingsrett eller bare utredningsoppgaver. Dagens kommunedelsutvalg, kontrollutvalg og partssammensatte utvalg vil være omfattet av de generelle reglene for utvalgene, samtidig som de fortsatt har noen særregler. Utvalg kan opprettes for kommunale formål, for deler av den kommunale virksomheten eller for en geografisk del av kommunen. Saksbehandlingsreglene, inkludert reglene om åpenhet, vil gjelde fullt ut for alle utvalg (og dermed også det som i dag er komiteer). Det innebærer at kommunestyret ikke lenger får adgang til å fastsette andre saksbehandlingsregler og lukke møter for dagens komiteer. Det foreslås at utvalg bare kan opprettes av kommunestyret selv og (til en viss grad) ordfører. Det er nytt.

Utvalgene skal kunne opprette arbeidsutvalg med medlemmer valgt blant medlemmene i utvalget.

Reglene om *krollutvalg*, *partssammensatte utvalg*, *kommunestyre-* og *fylkestingskomiteer* og *styrer for institusjoner* videreføres i hovedsak. For parlamentarisk styrte kommuner videreføres bestemmelsene om *kommuneråd* og *styre for kommunerådets ledelse* for særskilte deler av den kommunale virksomheten.

Etter utvalgets vurdering er det viktig at de folkevalgte organene er gjenkjennelige fra kommune til kommune, og at det er lett å finne lovens regler for de ulike organene. Utvalget foreslår derfor en lovbestemmelse som fastslår at organene skal ha navn som inkluderer lovens betegnelse. Et kommunestyre skal således hete kommunestyre. For betegnelser som begynner med kommune, kan kommunen i stedet bruke betegnelsen *by* eller *herad*. For eksempel vil *kommunestyre* kunne kalles *bystyre*. Av hensynet til det kommunale selvstyret foreslås det at et slikt lovkrav om å bruke bestemte betegnelser på organene, begrenses til de mest sentrale organene. Flertallet mener et lovkrav om å bruke bestemte betegnelser bør gjelde for kommunestyre, formannskap, kommuneråd, utvalg og kommunestyrekomiteer. Et mindretall foreslår at parlamentarisk styrte kommuner også skal kunne bruke betegnelsen *regjering* i stedet for *råd*.

Utvalget mener det er hensiktsmessig å tydeliggjøre i loven hvem som er folkevalgt. Det foreslås å lovfeste at folkevalgte etter kommuneloven er kommunestyremedlemmer og personer som et folkevalgt organ etter kommuneloven har valgt inn i et folkevalgt organ. Folkevalgte organer som har medlemmer som andre har valgt, for eksempel ansattrepresentanter i partssammensatte utvalg, vil således ha både medlemmer som er folkevalgt og medlemmer som ikke er det.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Administrasjonen er enig i at kommunestyrets oppgaver og ansvar bør omtales noe nærmere i bestemmelsene i kommuneloven. Det bør fortsatt fremgå at kommunestyret er kommunens øverste organ, og at det treffer vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak. Det er positivt med en utvidelse av omtalen av delegering i egne ledd i bestemmelsen, men det bør vurderes nærmere om forslaget er tydelig nok (se eget kapittel).⁵

Kommunestyret bør ha stor frihet til å organisere kommunens arbeid. Utvalgets forslag legger langt på vei til rette for dette, men det bør vurderes nærmere om kommunestyret gis tilstrekkelig handlefrihet. Det bør vurderes nærmere om kommunestyret bør ha adgang til å opprette andre folkevalgte organer enn de som er omtalt i kommuneloven eller annen lov, herunder om det bør være en generell definisjon av folkevalgt organ, og om kommunestyret bør ha adgang til å fastsette andre saksbehandlingsregler for et organ enn det som følger av lov.

Administrasjonen er enig i at bestemmelsene om formannskapet i hovedsak videreføres, men formannskapet bør fortsatt kunne opprette arbeidsutvalg på samme måte som utvalgene.

De foreslåtte forenklingene av regelverket for komiteer og faste utvalg støttes. Av hensyn til å styrke kommunestyret som øverste organ, virker det hensiktsmessig at det bare er kommunestyret som kan opprette utvalg (ordfører gis anledning til å opprette visse utvalg, se kap 5.2), og at kommunestyret gis stor handlefrihet med hensyn til oppgaver, myndighet, varighet osv for slike utvalg. Av hensyn til å tydeliggjøre skillet mellom politikk og administrasjon virker det ryddig at organer enten skal være folkevalgte eller administrative. At utvalgene skal kunne opprette arbeidsutvalg støttes, men det må vurderes nærmere om disse kun skal bestå av utvalgets medlemmer eller om også andre kan velges som medlemmer av arbeidsutvalg.

Administrasjonen kan ikke se at det er behov for å videreføre reglene om kommunestyre- og fylkestingskomiteer særskilt. Reglene om utvalg gir kommu-

5. Også andre lovforslag bidrar til å styrke kommunestyret som kommunens øverste organ, særlig med hensyn til å sikre kommunestyret styringsinformasjon om kommunens samlede virksomhet. Det gjelder ny plikt for kommunene til å utarbeide et samlet regnskap for kommunen som juridisk enhet. Det gjelder forslag som skal legge grunnlag for bedre styring og kontroll med selskaper mv. og krav om rapportering

om internkontroll og statlig tilsyn til kommunestyret. Forslaget om å lovfeste at kommunestyremedlemmer ikke har adgang til å bli valgt til styret i kommunale foretak, slik at dobbeltroller og habilitetsproblematikk unngås, handler om å gjøre kommunestyret mer strategisk. Det vises til egne vurderinger av disse forslagene.

nestyret tilstrekkelig handlefrihet til å opprette utvalg med det innhold som er beskrevet for kommunestyre- og fylkestingskomiteer i § 5-7. Reglene om valg til folkevalgte organer ivaretar kravet til kjønnsrepresentasjon.

En mulig utilsiktet konsekvens av lovforslaget er at kretsen av valgbare i vertskommuner med folkevalgt nemd innsnevres til å gjelde kun folkevalgte. I dag velges ofte administrative medarbeidere inn i denne nemda. De vil i så fall bli definert som folkevalgte, noe som strider mot prinsippet som er lagt til grunn om rene folkevalgte organer. Dette bør vurderes nærmere.

Det virker hensiktsmessig å definere nærmere hvem som er folkevalgt, og at det omfatter både kommunestyremedlemmer (direkte valgt av folket) og personer som et folkevalgt organ etter kommuneloven har valgt inn i et folkevalgt organ (indirekte valgt av folket).

Administrasjonen deler utvalgets vurdering av at det bør være noen felles rammer og grunnleggende forutsetninger for hvordan de folkevalgte organene skal være, for å sikre forutsigbarhet, likhet og gjenkjennelighet mellom kommuner og at visse grunnleggende prinsipper følges, som åpenhet i saksbehandlingen, kjønnsrepresentasjon i sentrale organer og lignende. Samtidig er det grunn til å vurdere nærmere om forslaget gir tilstrekkelig gode vilkår for innbyggerdeltakelse når saksbehandlingsreglene skal gjelde fullt ut og rådmannen har ansvar for å påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet.

I forbindelse med kommunesammenslåing er det gode erfaringer, særlig fra Danmark, med å etablere rådgivende utvalg for å utvikle politikkkfelt som går på tvers av de gamle kommunene. I dagens kommunelov er det hjemmel for dette etter §10, pkt 5. I tillegg til politikere kan utvalgene inkludere innbyggere, næringsliv, lag og foreninger, og på den måten kan de også fungere som medvirkningstiltak. Det bør vurderes nærmere om det fortsatt bør være adgang til å opprette en slik type utvalg med enklere saksbehandlingsregler og utvidede valgbarhetsregler slik at innbyggere i andre kommuner også kan velges inn. En mulighet er at slike utvalg reguleres som folkevalgte organer, men at det gis adgang for kommunestyret til visse unntak fra saksbehandlingsregler og valgbarhetsregler. En annen mulighet er særskilt å regulere denne type utvalg som komiteer. Enda en mulighet er å regulere denne type utvalg som medvirkningsorgan under bestemmelser om innbyggerdeltakelse framfor bestemmelsene om folkevalgte organer.

SPØRSMÅL

Bør folkevalgte organer være uttømmende regulert i kommuneloven, eller bør kommunestyret kunne opprette andre folkevalgte organer enn de som er omtalt i lov?

Bør kommunestyret ha anledning til å delegere myndighet til å opprette utvalg til for eksempel formannskapet?

Bør formannskapet kunne opprette arbeidsutvalg, på samme måte som utvalgene kan det?

Bør arbeidsutvalg kunne bestå av andre enn utvalgets egne medlemmer?

Bør kommunestyret ha adgang til å velge ansatte som medlemmer av felles folkevalgt nemd i vertskommunesamarbeid?

4.2. Ordfører

(NOU KAP. 10)

Utvalget foreslår å styrke ordførers rolle ved å gi ordfører forslagsrett (nå bare møte- og talerett) i folkevalgte organer unntatt kontrollutvalget. Det foreslås også at ordfører kan opprette utvalg på eget initiativ, gis myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning og til å fatte enkelte

hastevedtak. Dersom slik myndighet blir delegert, skal ordføreren rapportere tilbake til kommunestyret om hvordan myndigheten er benyttet. Utvalget foreslår at kommunestyret selv kan bestemme direktevalg av ordfører.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Forslaget om direkte valg av og utvidet myndighet til ordfører følger opp tidligere forsøk som er gjennomført ved flere lokalvalg. Selv om forsøkene ble vurdert som positive av departementet, ble det aldri fremmet forslag om lovendring. Forslaget gir det enkelte kommunestyre større handlefrihet og innbyggerne større påvirkning ved valg av ordfører. På den annen side påpekes det at hensynet til det kollektivet ansvaret kommunestyret har når det gjelder politisk styring av kommunen på lokalt plan bør veie tyngre. Administrasjonen støtter forslaget som gir økt handlefrihet til kommunestyrene.

Å foreslå at direkte valg av ordfører gjennomføres ved preferansevalg med supplerende stemmegiving kan være en praktisk og god løsning ved at de som stemmer får større innflytelse og at kandidaten får et større flertall bak seg.

SPØRSMÅL

*Bør kommune-
loven åpne for
direkte valg av og
utvidet myndighet
til ordfører?*

4.3. Fritak, suspensjon o.l.

(NOU KAP. 12)

Utvalget foreslår at reglene om uttreden videreføres, men tydeliggjør og forenkler fritaksreglene. Bestemmelsen om at kommunestyret eller fylkestinget kan vedta å suspendere en folkevalgt dersom det er utførd siktelse eller reist tiltale mot en folkevalgt for diverse straffbare forhold foreslås videreført. Som ny bestemmelse foreslår utvalget at ordfører (ikke varaordfører) skal kunne suspenderes (2/3 flertall i kommunestyremøte) hvis ordføreren blir tiltalt for straffbare forhold, og at ordfører skal kunne

få erstatning i enkelte tilfeller. Det foreslås også at en ordfører skal kunne fratas vervet på visse vilkår (9/10 flertall i kommunestyret). Det skal kun skje hvis ordfører blir vurdert som ikke skikket til å ivareta vervet. Et mindretall i utvalget vil ikke lovfeste at kommunestyret skal kunne frata en folkevalgt ordførervervet.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Lovforslaget inneholder ikke kriterier for vurderingen av uskikkethet. Hva som skal til for at ordfører anses uskikket, vil kunne by på tolkningsproblemer. Skal en ordfører fratas vervet, bør reglene tydeliggjøres med hensyn til hva som skal vektlegges ved vurderingen. Dersom en ordfører som suspenderes skal ha krav på tapt arbeidsfortjeneste, vil det tilsi like regler som for ansatte som suspenderes.

SPØRSMÅL

Skal ordfører kunne suspenderes eller fratas vervet, og bør i så fall ordfører og varaordfører behandles likt?

4.4.

Valg av medlemmer til folkevalgte organer

(NOU KAP. 13)

Utvalget viser til at andelen kvinner i så vel formannskap som faste utvalg er rundt 40 pst og over, men tallene varierer mye fra kommune til kommune og er slik i strid med målet med regelverket. Utvalgets flertall mener kravet til kjønnsbalanse ved forholdsvalg også bør knyttes til sammensetningen av organet som helhet, og ikke bare til det enkelte listeforslag, som i dag. Flertallet foreslår at dersom det ene kjønn blir underrepresentert i

organet som helhet, skal kandidater fra det underrepresenterte kjønn rykke opp på den listen som har fått *flest* stemmer. Dersom kandidatene fra det underrepresenterte kjønn skal rykke opp fra den listen som har fått *færrest* stemmer, slik det er etter domstolloven, kan de to største partiene i praksis avgjøre hvilket kjønn det minste partiet kan være representert med i organet.

En slik regel vil innebære en viss inngripen i partienes rett til selv å bestemme hvilke personer de ønsker å la seg representere med. På den annen side vil kandidater på listen med *færrest* stemmer ha et mindre tillitsvotum i befolkningen bak seg.

Utvalgets mindretall foreslår å videreføre gjeldende rett. Mindretallet viser til at flertallets forslag vil medføre at noen partier i praksis kan tvinge andre partier til å velge inn en folkevalgt av et bestemt kjønn og at dette utgjør et demokratisk problem. Mindretallet mener at demokratihensyn her må gå foran hensynet til kjønnsbalanse, og viser til at regelen flertallet foreslår vil medføre et ytterligere kompliserende element i allerede utilgjengelige regler.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Flertallets forslag representerer en viss inngripen i lokaldemokratiet. Et absolutt krav til kjønnsbalanse for utvalg som helhet ved forholdstallsvalg kan få negative effekter for samarbeidsklima mellom partier/partigrupper i kommunestyret, fordi det kan åpne for at ett parti/partigruppens valgte representant(er) bestemmes av hvem som velges fra andre lister. I tillegg vil en slik regel ytterligere komplisere gjennomføringen av valg av folkevalgte organer etter forholdstallsprinsippet. Gitt at krav til kjønnsbalanse settes til utvalget som helhet, kan en variant av flertallets forslag være at kandidater fra det underrepresenterte kjønn skal rykke opp fra den listen som har fått *færrest* stemmer. En slik liste vil ha færre stemmer bak seg i valget, og det kan argumenteres for at dette er en noe mindre inngripen i det lokale demokratiet.

SPØRSMÅL

Bør krav til kjønnsbalanse også knyttes til sammensetningen av organet som helhet, og ikke bare til det enkelte listeforslag, og bør i så fall kandidatene fra det underrepresenterte kjønn rykke opp fra den listen som har fått flest stemmer eller færrest stemmer?

4.5.

Godtgjøring og velferdsgoder

(NOU KAP. 14)

Utvalget mener det er viktig med gode økonomiske støtteordninger for personer som er valgt til kommunale tillitsverv. Uten slike ordninger vil rekrutteringen til vervene kunne bli svært skjev. Dagens ordninger er etter utvalgets vurdering tilfredsstillende, og utvalget ser ikke behov for å gjøre vesentlige endringer på dette området.

Utvalget foreslår likevel at folkevalgte i verv på minst halv tid skal ha rett til ettergodtgjøring i inntil tre måneder dersom vedkommende ikke har en jobb å gå tilbake til. Annen inntekt som opparbeides i perioden for ettergodtgjøring, skal gå til fradrag i godtgjøringen. Dette skal ikke bare gjelde for lønnsinntekt, men også for næringsinntekt, honorarer, pensjonsinntekt og lignende. Ettergodt-

gjøringen skal etter utvalgets forslag også forkortes med inntekt som den folkevalgte frivillig avstår fra.

Utvalget mener det er viktig for det representative demokratiet at folkevalgte har de samme rettigheter til ulike velferdsordninger som ansatte i kommunene har. Dette gjelder etter utvalgets vurdering enten det dreier seg om rettigheter etter folketrygdloven, ferieloven eller annen velferdslovgivning. Det lå ikke i utvalgets mandat å foreslå endringer i denne type særlovgivning, men utvalget mener den aktuelle særlovgivningen bør endres slik at folkevalgte med omfattende tillitsverv, det vil si folkevalgte som har et tillitsverv som tilsvarer minst 50 pst stilling, gis de samme rettigheter til ulike velferdsgoder som ansatte i kommunene.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

I heftet «Økonomiske vilkår for folkevalgte» anbefaler KS at folkevalgte som har det å være folkevalgt som sin *hovedbeskjeftigelse* gis etterlønn i inntil tre måneder dersom vedkommende ikke har en annen jobb å gå tilbake til. Hensikten er at ettergodtgjøring skal sikre inntekt for de som har det å være folkevalgt som sin hovedbeskjeftigelse, uavhengig av hvor mange prosent stilling det tilsvarer. En person som arbeider i tilsvarende 60 pst stilling og er folkevalgt i 40 pst stilling, vil etter utvalgets forslag ikke ha krav på ettergodtgjøring, selv om det å være folkevalgt utgjør godt over halvparten av personens beskjeftigelse. Av hensyn til personer som arbeider i mindre enn 100 pst stilling og rekrutteringen til lokalpolitikken, bør folkevalgte som har et tillitsverv som sin hovedbeskjeftigelse ha rett til ettergodtgjøring og gis de samme rettigheter til ulike velferdsgoder som ansatte.

Forslaget om å gi folkevalgte rettigheter innen velferdslovgivningen støttes, men bør i likhet med ettergodtgjøring knyttes til om den folkevalgte har dette som sin hovedbeskjeftigelse. Dette bør reguleres i kommuneloven, og aktuell særlovgivning bør justeres i henhold til dette.

SPØRSMÅL

Er regelverket for godtgjøring tilfredsstillende utformet, og er terskelen på tilsvarende 50 pst stilling riktig satt for å få ettergodtgjøring og gi rett til ulike velferdsordninger?

4.6. Parlamentarisme

(NOU KAP. 9)

Utvalget vil bevare muligheten for å ha parlamentarisk styreform som alternativ til formannskapsmodellen, men stille strengere krav for å kunne innføre parlamentarisme (krav om 2/3 flertall mot simpelt flertall i dag) og beholde simpelt flertall for å gå tilbake til formannskapsmodellen som fortsatt skal være hovedmodellen. Det foreslås av hensyn til åpenhet, at kommunerådet minst én gang i halvåret skal rapportere til kommunestyret om vedtak rådet har truffet i saker som har prinsipiell betydning. Et mindretall i utvalget vil ikke åpne for parlamentarisme.

Flertallet i utvalget vil styrke kommunestyret og opposisjonen i parlamentarisk styrte kommuner, og det foreslås å innføre en rett for kommunestyre-representanter til å fremsette private forslag (som i Oslo). Kommunerådet selv gis rett til å opprette politiske stillinger uten at kommunestyret må godkjenne dette. Det foreslås å innføre et krav om å fratre andre verv for å unngå dobbeltroller.

**ADMINISTRASJONENS
FORELØPIGE VURDERING
OG ANBEFALING**

De foreslåtte endringene vil bidra til en sterkere forankring i kommunestyret for å innføre parlamentarisme og styrke kommunestyret og opposisjonen.

SPØRSMÅL

Er regelverket om parlamentarisme godt utformet?

4.7.

Utvidet innsynsrett og taushetsplikt

(NOU KAP. 15)

Utvalget foreslår å utvide de folkevalgte organenes rett til innsyn i administrasjonens dokumenter.

Rettstilstanden på området med henvisning til ulovfestet rett og pålegg om reglement er uklar. Forslaget er ment å være en lovfesting og presisering av gjeldende rett og innebærer at et folkevalgt organ på visse vilkår har en utvidet rett til innsyn i administrasjonens saksdokumenter. Retten strekker seg lengre enn det som følger av de generelle regler om allmennhetens innsyn.

Etter utvalgets forslag skal kommunestyret som organ i utgangspunktet ha innsynsrett i alle dokumenter i kommunen. Andre folkevalgte organer bør etter utvalgets vurdering ikke ha samme innsynsrett. De bør kun ha innsynsrett i dokumenter som organet selv har til behandling, eller dokumenter i andre saker som er nødvendig for å få belyst en sak organet selv har til behandling. Utvalget ønsker at krav om innsyn skal være forankret i saksbehandling i folkevalgte organer, og foreslår derfor ikke regler om utvidet innsynsrett for enkeltmedlemmer av et folkevalgt organ. Den enkelte folkevalgtes innsynsrett vil følge av de generelle reglene i offentlighetsloven og må behandles etter dette regelverket.

Utvalget mener det er viktig at opplysninger som er underlagt taushetsplikt, ikke blir spredt mer enn absolutt nødvendig. For opplysninger som er taushetsbelagte eller unntatt offentlighet, følger det da med en taushetsplikt for de folkevalgte. Kommunestyret vil kunne vedta at dokumenter som administrasjonen har unntatt offentlighet, likevel skal være offentlige. I slike tilfeller vil de folkevalgte ikke ha taushetsplikt om opplysningene i dokumentene.

Den foreslåtte bestemmelsen om de folkevalgtes taushetsplikt innebærer ikke at de folkevalgte har taushetsplikt om alt som drøftes eller kommer

frem i lukkede møter. En slik taushetsplikt følger heller ikke av dagens regler, og det er ikke hjemmel til å innføre dette gjennom kommunale reglement. Utvalget har heller ikke funnet grunn til å innføre en så vid taushetsplikt i en ny lovbestemmelse om taushetsplikt. Når et organ vedtar at opplysningene i et dokument ikke lenger skal unntas offentlighet, vil de folkevalgte også kunne omtale disse opplysningene utad selv om de har vært gjenstand for forhandlinger i et lukket møte.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Utvalgets vurderinger og forslag støttes.

SPØRSMÅL

Bidrar lovforslaget til en tilfredsstillende klargjøring av folkevalgtes innsynsrett og taushetsplikt?

4.8. Saksbehandlingsregler og møteoffentlighet

(NOU KAP. 16)

Etter utvalgets oppfatning bør hovedelementene i saksbehandlingsreglene videreføres, men tydeliggjøres og utvides noe, slik at reglene i utgangspunktet skal gjelde for alle folkevalgte organer.

Utvalget mener dagens regler om møteoffentlighet i hovedsak fungerer bra, og at de ulike hensyn avveies på en god måte. Det foreslås at folkevalgt organ kan lukke møter hvor kommunen mottar informasjon fra kommunens advokat og hvor det er forhold ved saken som tilsier at det er grunn for det (§ 11-5, 3. ledd). Dette innebærer en utvidelse av dagens adgang til lukking etter kommuneloven § 31 nr. 5, hvor det stilles strenge vilkår for å kunne lukke, og hvor vilkårene ofte kan være vanskelig å tolke. Utvalget foreslår at det folkevalgte organet kan lukke møter for eksempel hvor det er behov for å motta fortrolig informasjon fra kommunens advokat i en kontraktstvist, hvor kommunen vurderer å heve en kontrakt og har behov for å få informasjon fra sin advokat om sin rettslige stilling uten at medkontrahenten blir kjent med at kommunen vurderer å heve kontrakten. Kommunen kan i slike tilfeller også sladde sakslisten og møteprotokoller (§11-3, 3. ledd og § 11-4, 2. ledd).

Utvalget foreslår at folkevalgte organer kan unnta fra offentlighet saksliste og møteprotokoll fra medarbeidersamtaler med rådmannen (§ 11-3. ledd og § 11-4, 2. ledd). Andre tilfeller hvor folkevalgte organer ut fra personsensitive forhold kan ha behov for å sladde sakslistene og møteprotokoller drøftes ikke.

Utvalget drøfter hvorvidt det skal innføres en adgang til å lukke møter i folkevalgte organer i en innledende fase av saksbehandlingen hvor folkevalgte har behov for orientering/opplæring i en

konkret sak. Et flertall mener at det ikke bør gjøres unntak fra kravet om møteoffentlighet ved saksforberedende opplæring og viser til at offentlighet er et bærende element for å sikre demokratiske rettigheter og at en slik regel kan tolkes ulikt og gi grunnlag for misbruk. Et mindretall ønsker en mulighet for å lukke slike møter. Mindretallet viser særlig til at det er viktig å tilrettelegge for læring og gode beslutningsprosesser og gi folkevalgte mulighet til å sette seg inn i et saksområde før man drøfter realiteter og beslutter.

Utvalget foreslår å utvide adgangen til å ha fjernmøter. Forslaget ivaretar innsynsretten for innbyggerne ved at det skal være mulig å følge forhandlingene via sosiale media.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Å utvide adgangen til fjernmøter støttes.

SPØRSMÅL

Bør kommunestyret ha adgang til å fastsette andre saksbehandlingsregler, inklusive regler om åpenhet for et organ enn det som følger av loven?

Er det behov for en hjemmel for å kunne lukke møter hvor kommunen mottar informasjon fra kommunens advokat?

Bør det være adgang til å sladde sakslister og møteprotokoller ved slike møter?

Er det andre tilfeller hvor kommunen eventuelt kan ha behov for å sladde sakslister og møteprotokoll?

Bør det være adgang til å lukke møter i en innledende fase av saksbehandlingen hvor folkevalgte har behov for orientering/opplæring i en konkret sak?

4.9. Habilitet

(NOU KAP. 17)

Utvalget har ikke gått inn på noen nærmere vurdering av habilitetsreglene da det ligger utenfor utvalgets mandat. Utvalget mener at det ikke er behov for å gjøre vesentlige endringer i habilitetsreglene i kommuneloven. På enkelte områder kan det imidlertid likevel være behov for enkelte klargjøringer, presiseringer og språklige forbedringer.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Forslagene støttes.

4.10.

Delegering og innstillingsrett

(NOU KAP. 8.7)

Lovforslagets § 5-2 3.- og 4. ledd inneholder bestemmelser om delegering, hvor 3. ledd omhandler delegering innad i kommunen og 4. ledd omhandler delegering til andre rettssubjekter.

Det foreslås presisert at kommunestyret kan delegere myndighet til andre folkevalgte organer, ordføreren eller øverste administrative leder innenfor rammen av denne eller annen lov. Der loven sier at kommunestyret selv skal ta en avgjørelse, kan kommunestyret ikke delegere.

Det fremmes forslag om å lovfeste at kommu-

nestyret kan delegere sin myndighet til å treffe vedtak til andre rettssubjekter bare dersom det gjelder saker som ikke har prinsipiell betydning. Myndighet til å treffe vedtak om lovpålagte oppgaver kan bare delegeres til andre rettssubjekter hvis denne loven eller annen lov gir adgang til det.

Kommunestyret står fritt til å organisere innstillingsretten slik det ønsker. Dagens bestemmelse § 39 nr. 2, foreslås videreført i § 5-11, om kommunens reglement for innstillingsrett og delegering av myndighet.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Lovforslaget inneholder ikke en klargjøring av delegering av fullmaktsrepresentasjon, som eksempelvis bestemmelser som klargjør forholdet mellom kommuneloven og aksjeloven. Etter aksjeloven § 5-1(2) har aksjeeier rett til å møte med fullmektig etter eget ønsket. Det vil si at aksjeeier kan utpeke hvem man vil til å representere seg på generalforsamlingen. Spørsmålet er hvordan dette løses for en kommune som aksjeeier. Skal en kommune kunne overlate til eksempelvis ordfører i en annen kommune å representere seg på generalforsamlingen, eller skal en kommune være bundet til å la seg representere av egen ordfører eller den han eller hun utpeker innenfor egen kommune? Hvis det siste er løsningen, innebærer dette en innskrenkning av den retten som følger av aksjeloven som sier at aksjeeier kan velge selv hvem som skal representere seg på generalforsamlingen. Hvis en kommune ikke kan delegere fullmakten til noen utenfor egen kommune, innebærer dette en begrensning som private aksjeeiere ikke har.

Det kan være praktiske grunner til at to eller flere kommuner ønsker å gi fullmakt til en og samme person i et selskap der de alle er aksjeeiere. Det kan også være hensiktsmessig av andre grunner enn de rent praktiske at en slik løsning er ønskelig. Av den grunn bør kommunen som aksjeeier ha større frihet med hensyn til delegering enn det lovforslaget åpner opp for. Kommunen bør kunne overlate fullmaktsrepresentasjon til ordfører eller annen folkevalgt også i en annen kommune. Dette vil samsvare med aksjelovens regler og stille

en kommune mer på lik linje med private aksjeeiere. Verken lovforslaget § 5-2, 3. ledd eller andre bestemmelser i lovforslaget løser dette spørsmålet.

I lovforslaget § 5-2, 4. ledd er inntatt en bestemmelse om delegering til andre rettssubjekter. Med andre rettssubjekter inngår også selskaper, både selskaper kommunen selv eier eller sammen med andre, samt selskaper der kommunen ikke har noe eierskap. Det vil si at bestemmelsen omhandler hvilke oppgaver kommunen kan overlate til et selskap. Det skilles ikke mellom selskaper kommunen eier selv og selskaper eid av andre. Dette er ikke vurdert av utvalget. Etter ordlyden i første punktum skal det kunne delegeres myndighet til å treffe vedtak i saker av ikke prinsipiell betydning. Det er ikke fullt ut klargjort hva som menes med vedtak – om dette omfatter alle avgjørelser, herunder privatrettslige avgjørelser kommunen treffer.

Ordlyden i § 5-2, 4. ledd, første punktum tilsier en innskrenkning av gjeldende rett. I dag kan en kommune overlate oppgaver også av prinsipiell karakter til et selskap som kommunen enten eier alene eller sammen med andre. For eksempel legges avgjørelser knyttet til fast eiendom som kommunen eier ofte til et eiendomsselskap kommunen eier. Dette gjøres både av praktiske og økonomiske grunner. Forslaget om å begrense delegeringsadgangen til saker av ikke prinsipiell karakter vil innskrenke kommunens selvstyre og legge begrensninger på hva som kan overlates til et selskap. På den annen side kan det argumenteres for at denne begrensningen fører til at alle prinsipielle avgjørelser fattes av folkevalgte, noe som kan sies å styrke selvstyret. Det er usikkert om dette er tilsiktet fra utvalgets side, og det bes om synspunkter på dette.

Ordlyden i § 5-2, 4. ledd, andre punktum innebærer også en innskrenkning av gjeldende rett. Her foreslås at lovpålagte oppgaver bare skal kunne overlates til et eget rettssubjekt dersom «*denne eller annen lov tillater det*». I dag er det motsatt. Etter gjeldende rett kan kommunen overlate lovpålagte oppgaver til et annet rettssubjekt så langt dette ikke strider mot lov. Lovforslaget vil innebære en innskrenkning av kommunens frihet til å overlate lovpålagte oppgaver til egne selskaper eller til andre rettssubjekter den driver sammen med andre, enten det er sammen med andre kommuner eller private. En slik innskrenkning begrenser mulighetene til interkommunalt samarbeid. Det er ikke behov for en slik innskrenkning og gjeldende rett bør videreføres. Dette vil harmonisere bedre med utvalgets hovedformål om å styrke kommunens selvstyre.

SPØRSMÅL

Bor en kommune fortsatt kunne overlate oppgaver også av prinsipiell karakter til et selskap?

4.11.

Disposisjoner uten fullmakt eller myndighet

(NOU KAP. 8,8)

Utvalget omtaler tre alternative forslag til konsekvenser for kommunen dersom en ansatt eller folkevalgt går ut over sin myndighet eller fullmakt.

- Ingen legitimasjonsvirkning (kommunen blir ikke bundet)
- Legitimasjonsvirkning kun for avtaler om dagligdagse forhold
- Legitimasjonsvirkning (kommunen blir bundet)

Etter at NOU'en ble skrevet, har Høyesterett i sak HR 2016-476- A drøftet om det gjelder en alminnelig legitimasjonsregel for kommuner. Saken gjaldt et forhold der administrasjonssjefen i en kommune hadde, i strid med kommunens finansreglement, inngått avtaler med en bank om finansielle instrumenter. Avtalene påførte kommunen en betydelig finansiell risiko. Høyesterett kom i motsetning til de tidligere instanser til at avtalene var bindende for kommunen, og frifant banken. Kommunens passivitet gjennom lengre tid etter at det var klarlagt at finansreglementet var overtrådt, medførte at kommunen var bundet.

Høyesterett konkluderer med at det ikke

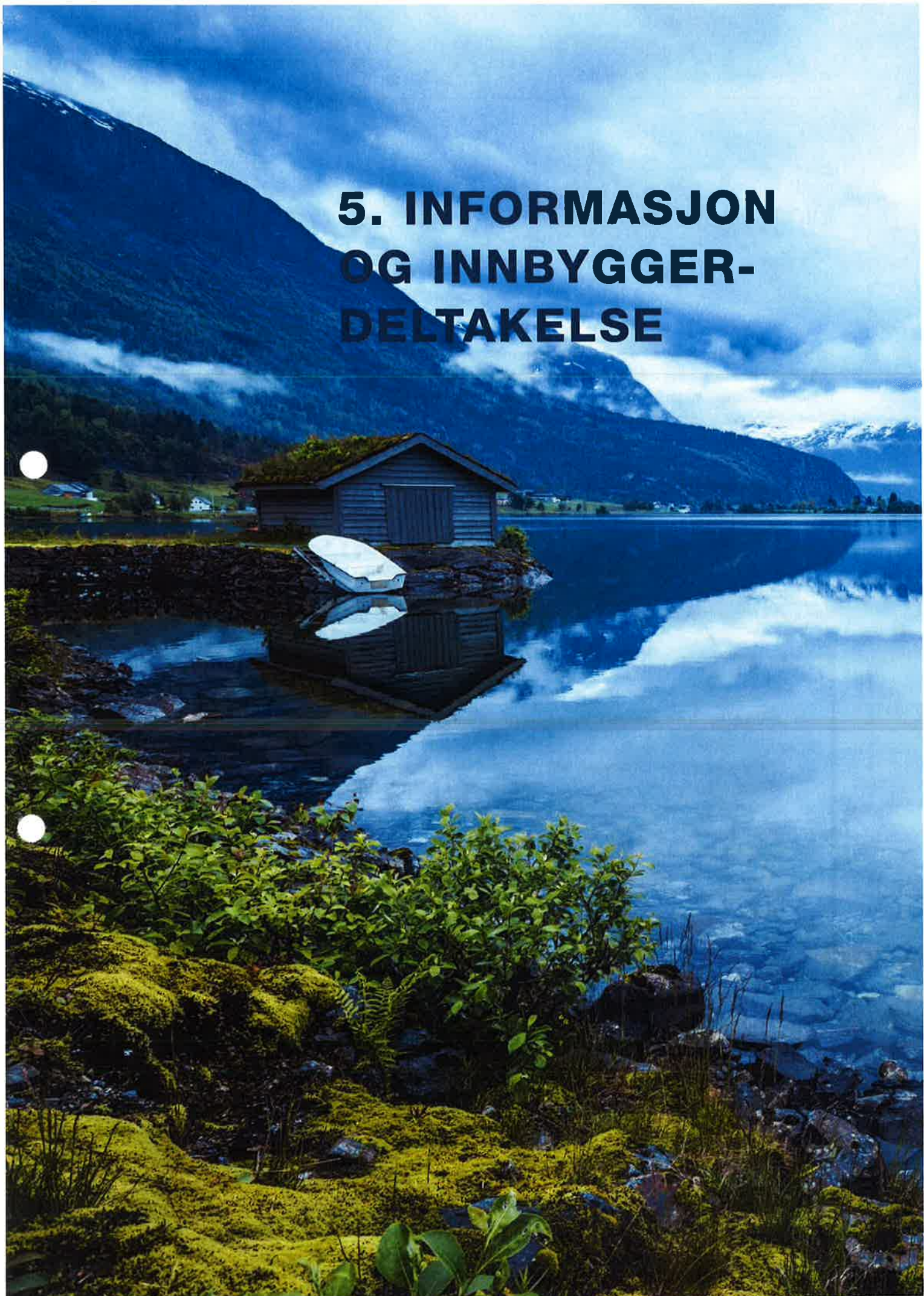
gjelder en alminnelig legitimasjonsregel for kommunene, heller ikke for privatrettslige disposisjoner. Høyesterett begrunner dette blant annet med at det følger av at kommuneloven § 6 uttrykker at beslutningskompetansen i kommunen ligger til kommunestyret, eller den kommunestyret delegerer til. Derfor kommer de alminnelige legitimasjonsreglene i avtaleloven ikke til anvendelse. Derimot kan det foreligge særlige situasjoner, som redegjort av Høyesterett, som likevel kan begrunne et ansvar for kommunen.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Gjeldende rett videreføres slik det fremkommer av avgjørelsen i den nevnte høyesterettsdommen.

5. INFORMASJON OG INNBYGGER- DELTAKEELSE

5.1. Informasjonsplikt

(NOU KAP. 6)

Etter utvalgets vurdering bør det i den nye kommuneloven legges vekt på at det skal være enkelt å få tilgang til informasjon om kommunens virksomhet. Utvalget foreslår at den generelle informasjonsplikten presiseres som en plikt for kommunene til å legge til rette for at alle kan få tilgang til den informasjonen kommunene gir om virksomheten sin (§4-1, 1. ledd, andre punktum).

Utvalget foreslår å utvide kommunenes plikt til å informere (§4-1, 1. ledd, første punktum). Kommunene skal ikke bare informere om virksomhet som skjer i kommunene, men også om virksomhet som andre rettssubjekter utfører for kommunene.

Stadig mer av kommunenes tradisjonelle virksomhet utføres i dag av kommunale selskaper, interkommunale samarbeid eller private. Det sentrale i informasjonsplikten vil etter utvalgets vurdering være å informere om aktiviteter og lignende som har direkte innvirkning på innbyggerne i kommunen.

Utvalget er opptatt av at kommunene i størst mulig grad praktiserer meroffentlighet. Utvalget mener likevel at det ikke er behov for å ha en oppfordring om å utvise meroffentlighet etter offentlighetsloven i kommuneloven. Det vil innebære en dobbeltregulering, da dette allerede følger av offentlighetsloven.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Undersøkelser viser at spesielt åpenhet, informasjon og innsyn oppleves som viktig for tilfredsheten med den lokaldemokratiske styringen. Særlig sterk er effekten av informasjonsarbeid: Kommuner som driver aktivt og bredt informasjonsarbeid skårer bedre på alle dimensjoner ved godt demokratisk styre. Å legge til rette for at alle kan få tilgang til informasjon vil bidra til at de som blir berørt, men ikke selv oppsøker informasjonen, får informasjon om de ulike tjenester kommunen yter og saker som blir behandlet i politiske organer og i administrasjonen. Forslaget gir tilstrekkelig frihet til å vurdere nærmere, ut fra lokale behov og tilgjengelige ressurser, hvilke konkrete forhold det skal informeres om, hvor mye det skal informeres, hvordan det skal informeres og til hvem. Plikten til å informere også om virksomhet som andre rettssubjekter utfører for kommunene bør ses i sammenheng med forslagene som skal gi kommunestyret styringsinformasjon om mer enn virksomheten som skjer i kommunen.

5.2. Innbyggerdeltakelse

(NOU KAP. 7)

Utvalget legger til grunn at det representative lokaldemokratiet skal utgjøre kjernen i styringssystemet i den nye kommuneloven, og at innbyggerdeltakelse vil utgjøre et viktig supplement. Utvalget mener kommunene bør ha stor frihet til selv å avgjøre hvordan og i hvor stor grad de ønsker å legge til rette for innbyggerdeltakelse. Utvalget foreslår at reglene om innbyggerdeltakelse og folkeavstemninger i all hovedsak videreføres. Det foreslås ikke noen ytterligere regulering av andre deltakelsesformer. Utvalget vil heller ikke lovfeste noen generell

bestemmelse om deltakelse utover det som ligger i formålsbestemmelsen.

Formålet med *innbyggerforslag* er at innbyggerne i en kommune skal ha mulighet til å sette nye saker på den politiske dagsordenen. Utvalget mener ordningen med innbyggerforslag bør videreføres, men foreslår en økning i kravet til antall underskrifter fra to til åtte prosent for å skape økt relevans for bruken av ordningen (§12-1). 1000 underskrifter er likevel alltid tilstrekkelig, også i en fylkeskommune.

Etter utvalgets vurdering bør ikke den nye kommuneloven legge særlige begrensninger på kommunenes frihet til å gjennomføre lokale *folkeavstemminger* (§12-2). Det bør imidlertid fremgå av selve lovbestemmelsen at virkeområdet for bestemmelsen er begrenset til kommunens virksomhet.

Ulvalget foreslår ikke at det innføres en adgang til å kunne gjennomføre bindende lokale folkeavstemminger, eller at et bestemt antall innbyggerne i en kommune skal kunne kreve at en sak blir lagt ut til en rådgivende folkeavstemming.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Antallet kanaler for innbyggerdeltakelse synes å bety lite i både små og store kommuner for vurdering av lokaldemokratiet. Det som betyr noe er hvordan kanalene brukes – at de brukes aktivt og at innspill som kommer gjennom disse kanalene brukes inn i beslutningsprosesser. Det taler for at kommunestyrene har stor handlefrihet på området.

Lovforslaget omfatter innbyggerforslag og folkeavstemming. Disse to ordningene har preg av å være sikringsbestemmelser. Samtidig må dette ses sammen med blant annet informasjonsplikten og KS' høring om hensynet til at kommunene skal ha stort handlingsrom på området.

SPØRSMÅL

Er terskelen for innbyggerforslag for høy?

Er utvalgets forslag om folkeavstemming dekkende?

Bør det være en generalbestemmelse om innbyggerdeltakelse?

Bør det lovfestes medvirkningsordninger for innbyggerne generelt eller særskilte grupper?

Bør slike medvirkningsordninger i tilfelle reguleres som folkevalgte organer eller som innbyggerdeltakelse?

6. ADMINISTRASJONEN

(NOU KAP. 8.5 OG 8.6)

Utvalget legger til grunn at det er behov for en sterk og tydelig folkevalgt styring av kommunen av hensyn til lokaldemokratiet og kommunens legitimitet. En god administrasjon vil kunne bidra til å løfte det folkevalgte nivået i kommunen. Tittelen kommunedirektør foreslås for øverste administrative leder. Utvalget understreker at de folkevalgte og administrasjonen med sine ulike roller og oppgaver er gjensidig avhengig av hverandre for at kommunen skal kunne drives på en demokratisk og faglig god måte og at et godt samspill mellom folkevalgte og administrasjon er avgjørende. Utvalget mener det er behov for å tydeliggjøre folkevalgtes og administrasjonens ulike roller og oppgaver og foreslår følgende:

- Ledelsesansvaret til øverste administrative leder presiseres til å gjelde *«innenfor de instruksjer, retningslinjer eller pålegg kommunestyret eller fylkestinget gir»* (§13-1, 2. ledd).
- Øverste administrative leder tillegges et presisert ansvar for forsvarlig utredning av saker til folkevalgte organer: *«Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak»* (§ 13-1, 3. ledd).
- Øverste administrative leder gis et selvstendig ansvar for å gjøre folkevalgte organ oppmerksom på særskilte iverksettelsesutfordringer: *«Hvis kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske og rettslige spørsmål som har sentral betydning for iverksettelsen av vedtaket, skal han eller hun gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på det på en egnet måte.»*, (jf. § 13-1, 4. ledd)
- Øverste administrative leder får lovfestet ansvar for løpende personalansvar for den enkelte. Utvalget nevner ansettelse, oppsigelse og

tjenestlig reaksjon som eksempler på dette (§13-1, 7. ledd).

- Kommunestyret har fortsatt ansvar for ansettelse av øverste administrative leder samt et overordnet ansvar for kommunens arbeidsgiverpolitikk.
- Organer (utvalg, arbeidsgrupper mm) skal enten være folkevalgte eller administrative (og følge ulike organers regelsett).

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

KS har både gjennom Folkevalgt-programmet og «Skodd for framtida», som er et verktøy for utvikling av lokale arbeidsgiverstrategier, understreket behovet for et godt samspill mellom folkevalgte og administrasjonen. En tydelig avklaring av roller, samt aksept og respekt for disse, er viktig for å skape et godt samspill.

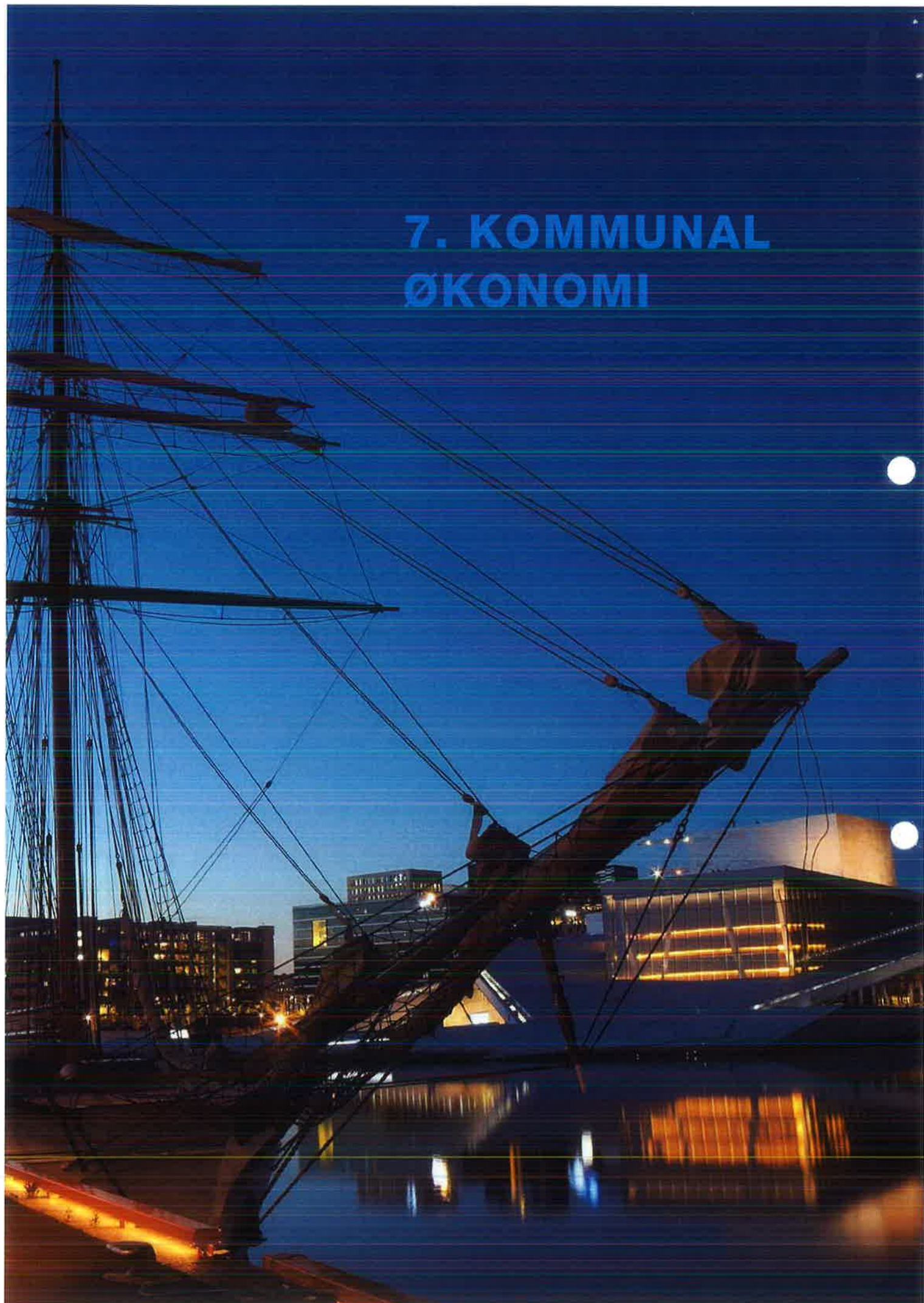
?

SPØRSMÅL

Bidrar presiseringene i lovforslaget i tilstrekkelig grad til en tydeliggjøring av folkevalgte og administrasjonens ulike roller?

Hva bør være tittelen på øverste administrative leder?

7. KOMMUNAL ØKONOMI

UTVALGET FORESLÅR

Utvalget mener kommuneloven skal legge et godt grunnlag for en økonomiforvaltning som bygger opp under selvstyret og den lokale handlefriheten.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Administrasjonen mener at utvalget i all hovedsak har foretatt gode avveininger og ikke satt unødvendige begrensninger for det lokale selvstyret gjennom økonomireglene.

7.1. Overordnede bestemmelser om økonomiforvaltningen

(NOU KAP. 19.4)

Utvalget foreslår en ny formålsbestemmelse som legger til grunn at kommunene skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, og at kommunene ikke skal ta vesentlig finansiell risiko. Dette løfter idealet om langsiktig økonomiforvaltning sterkere frem i loven, samtidig som det presiseres at den ikke er ment å være grunnlag for lovlighetskontroll.

Utvalget følger opp formålsbestemmelsen med å foreslå en lovfestet plikt til å benytte finansielle måltall som et verktøy for den langsiktige styringen av kommunens økonomi, med tilhørende utvidet krav til å redegjøre for kommunens økonomi i årsberetningen. Åpenhet og transparens er viktig for det lokale selvstyret, og bruken av finansielle måltall kan bidra til å synliggjøre økonomiske prioriteringer på en enkel og lettfattelig måte. Ikke minst i årsmeldingen hvor konsekvenser av mer kortsiktige økonomiske prioriteringer kan synliggjøres opp mot de nye måltallene.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Langsiktig økonomisk handlefrihet bidrar til å skape tillit til det lokale selvstyret slik at ressursene forvaltes på beste måte også for kommende generasjoner innbyggere. Forslagene støttes.

7.2.

Regnskapsplikten og konsernregnskap

(NOU KAP. 19.5)

Utvalget foreslår en ny plikt for kommunene til å utarbeide et samlet regnskap for kommunen eller fylkeskommunen som juridisk enhet, dvs. et samlet regnskap for kommunekasse, kommunale foretak og eventuelle andre virksomheter som er en del av kommunen. Målet er å gi både kommunestyret og innbyggerne bedre oversikt over kommunens samlede økonomiske utvikling og stilling. Utvalget foreslår at kommunen ikke bør pålegges en plikt til

å utarbeide konsernregnskap som omfatter både kommunen som rettssubjekt og andre rettssubjekter (selskaper) som kommunen er hel- eller deleier av (interkommunale selskaper og aksjeselskaper). Utvalget begrunner dette bl.a. med at det er tvilsomt om nytteverdien av slik regnskapsinformasjon forsvarer kostnadene ved å innføre en konsernregnskapsplikt.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Administrasjonen støtter forslaget om at kommunen får plikt til å utarbeide et samlet regnskap for kommunen som juridisk enhet. Samtidig viser en FoU-rapport som BDO og AgendaKaupang har utarbeidet på oppdrag fra KS at alle kommuner er deltagere i interkommunale selskaper, og i gjennomsnitt deltar en kommune i 4-5 interkommunale selskaper. FoU-rapporten viser at det i kommunens styringsdokumenter er lite fokus på tjenesteproduksjon og økonomi i denne type virksomheter. Konserntall som produseres gjennom SSB-Kostra kvalitetssikres i liten grad av kommunene, også der de benyttes i sammenligningen med andre. BDO og AgendaKaupang viser til at behovet for konsoliderte regnskaper i kommunal sektor ikke primært er av finansiell karakter, men av styringskarakter. Det handler om å gi et bilde av den samlede tjenesteproduksjonen levert av den enkelte kommune. Dette tilsier at kommunene bør få plikt til å utarbeide konsernregnskaper der

tjenesteproduksjon er lagt til virksomheter utenfor kommunen som juridisk enhet, men at dette kan innføres gradvis. Konsernregnskapsplikt vil kunne medføre økte kostnader for kommunene i en overgangsperiode.

Hovedprinsippene for skille mellom drift og investeringer foreslås videreført. Dette innebærer at det fortsatt vil være slik at tilskudd til andres investeringer vil måtte finansieres av løpende inntekter og ikke av kapitalinntekter. Dette må ses i sammenheng med at formuesbevaring er et sentralt prinsipp i den kommunale økonomiforvaltningen. En åpning for å bruke kapitalinntekter til tilskudd til andres investeringer ville åpnet for en overføring av større formuesverdier fra kommunen, og en svekking av kommunenes formue og fremtidige generasjoners økonomiske handlefrihet. Tilskudd til kommunalt eide virksomheters investeringer vil ikke føre til tilsvarende svekkelse av formuen, men utvalget foreslår likevel ingen unntaksregel for slike tilskudd og viser bl.a. til at dette kan føre til høyere opplåning for kommunenes egne investeringer. Et konsernregnskap vil gi kommunestyrene en samlet oversikt over virksomheten, også den som drives utenfor kommunen, og innvendingene mot bruk av kapitalinntekter til finansiering av investeringer i kommunalt eide virksomheter bør da være mindre.

?

SPØRSMÅL

Bør kommunene få plikt til å avlegge konsernregnskap når tjenesteproduksjon er lagt til hel- eller del-eide virksomheter utenfor kommunen som juridisk enhet?

7.3.

Låneopptak og avdrag på lån

(NOU KAP. 19.8)

Adgangen til lånefinansiering av investeringer foreslås utvidet til kjøp av aksjer i bestemte typer eiendomsselskaper og en tydeliggjøring av at låneadgangen også gjelder andre særskilte formål fastsatt i lov. Dette innebærer at en kommune fortsatt ikke vil kunne lånefinansiere investeringer i selskaper (kjøp av aksjer, kapitalinnskudd og lignende). Dette vil kunne virke begrensende på kommunenes muligheter til å velge mest hensiktsmessige finansieringsform for virksomhet kommunen mener det er mest hensiktsmessig å organisere utenfor kommunens egen organisasjon.

Når det gjelder låneopptak for videre utlån, foreslår utvalget en videreføring av dagens prinsipper, dvs. at mottaker ikke driver næringsvirksomhet, og at midlene skal nyttes til investeringer.

Dette betyr at kommunene ikke kan ta opp lån for videreutlån til andre kommuner eller fylkeskommuner. Dette vil kunne virke begrensende på rollen som samfunnsutvikler, men med utvidet låneadgang kan kommunen komme under press for å bidra i finansieringen av investeringsoppgaver andre enn kommunen har ansvaret for å prioritere og å gjennomføre. En slik utvidelse av låneadgangen vil også kunne føre til begrensninger i kommunenes økonomiske handlingsrom, herunder det finansielle grunnlaget for rollen som tjenesteyter.

Det foreslås en ny beregningsmetode for beregning av minimumsavdrag på lån, som sikrer at avdragene følger kapitalslitet for investeringene, og slik at lån er nedbetalt når investeringens økonomiske levetid er utløpt.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Administrasjonen støtter utvalget i at dagens prinsipper for låneopptak for videre utlån videreføres. Ny metode for beregning av minimumsavdrag på lån er en forbedring sammenlignet med dagens modell hvor minimumsavdragene kan være så lave at restgjelden for en investering over tid er høyere enn bokført verdi av investeringen. Kommunen vil også kunne sitte igjen med restgjeld knyttet til en investering når investeringens økonomiske levetid er utløpt. Utvalget har gjort et grovt anslag som indikerer at 110 – 120 kommuner vil få økte minimumsavdrag med det nye forslaget, og at dette samlet vil utgjøre i størrelsesorden $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ mrd. kroner. Dette vil bety at enkelte kommuner på kort sikt vil få redusert økonomisk handlingsrom ved den nye modellen, men samtidig innebærer dagens modell et brudd med det finansielle ansvarsprinsipp (den som har nytten av et tiltak skal også bære kostnadene ved det) som ikke bør videreføres i ny kommunelov.

SPØRSMÅL

Er det behov for en adgang til lånefinansiering av investeringer i selskaper?

7.4.

Balanse i årsbudsjett og inndekning av merforbruk

(NOU KAP. 19.6)

Utvalget foreslår nye regler for inndekning av regnskapsmessig merforbruk. Med gjeldende regler kan kommunene skyve inndekning av regnskapsmessig merforbruk til kommende års budsjett, selv om kommunen har tilgjengelige midler på disposisjonsfond. Utvalget foreslår en endring i dette ved at eventuelt merforbruk skal så langt det er mulig dekkes av tilgjengelige midler på disposisjonsfond før regnskapet avsluttes. Tilsvarende skal et regnskapsmessig mindreforbruk avsettes til disposisjon før regnskapet avsluttes.

**ADMINISTRASJONENS
FORELØPIGE VURDERING
OG ANBEFALING**

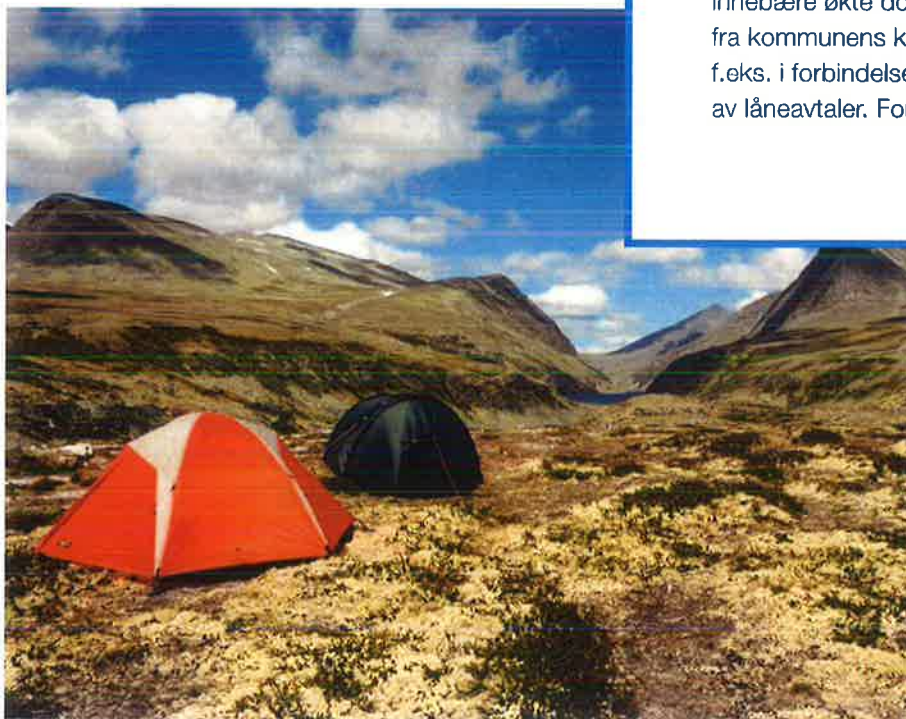
Den nye tilnærmingen vil gjøre det enklere for bl.a. folkevalgte å se hvilket handlingsrom som ligger i kommunens regnskap. Forslagene støttes.

7.5.

Disposisjoner i strid med reglene om lån og garantier

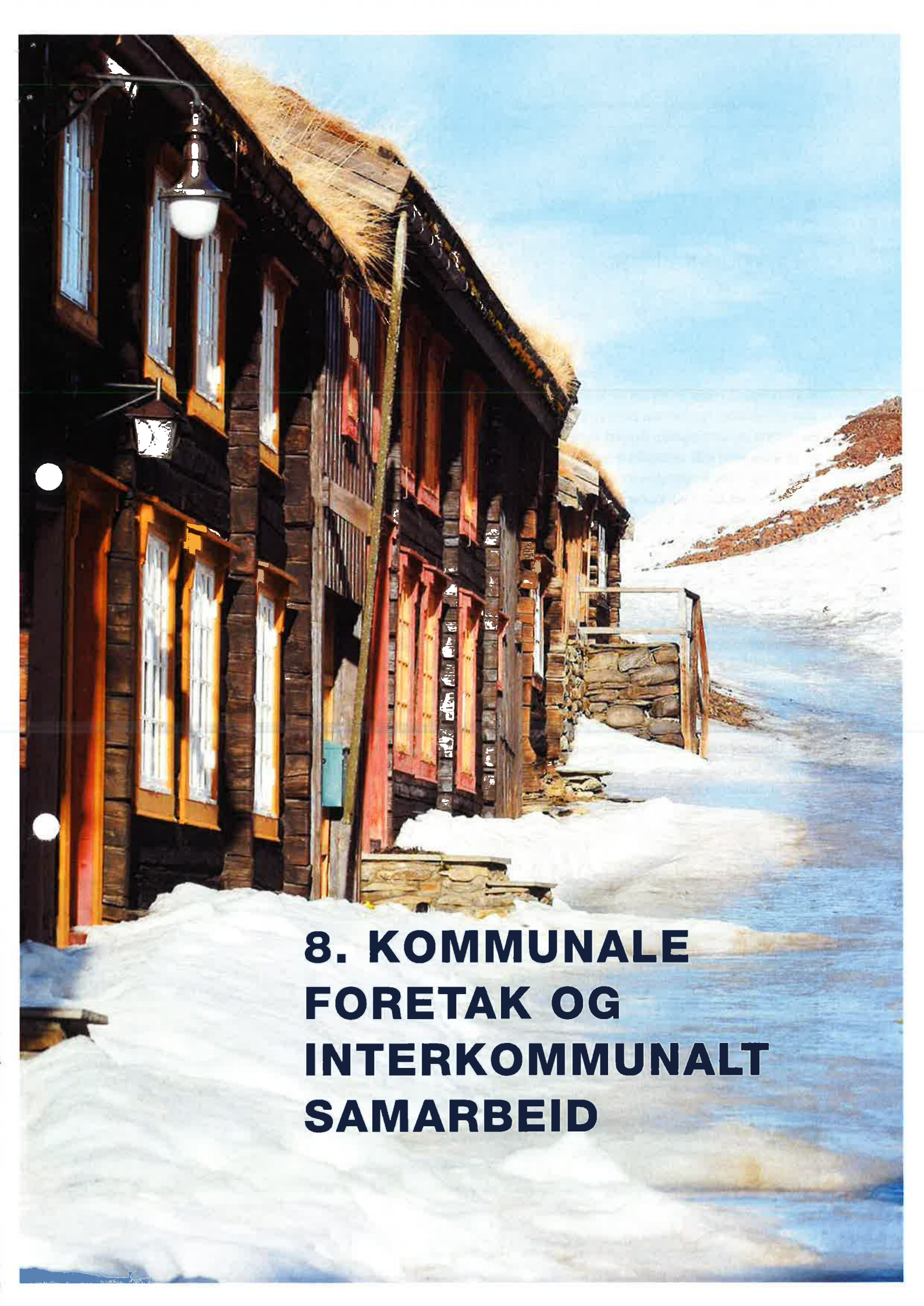
(NOU KAP. 20)

Utvalget mener at rettsvirkningene av brudd på økonomibestemmelsene bør klargjøres. Utvalget foreslår å lovfeste regler for privatrettslig ansvar dersom det skjer disposisjoner i strid med økonomibestemmelsene i kommuneloven. Forslaget bygger på prinsippet om at brudd på kommunelovens regler i alminnelighet bare skal lede til privatrettslig ugyldighet i tilfeller der rettsbruddet var synlig for kommunens kontraktsmotpart. En slik regulering gir begge parter grunner til å forsøke å unngå brudd på reglene, og gir etter utvalgets syn en rimelig risikovurdering.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Forslaget innebærer en klargjøring av rettsvirkningene og vil bidra til forutsigbarhet for kommunene og deres kontraktsmotparter. Det kan samtidig ikke ses bort fra at regler om privatrettslig ugyldighet kan innebære økte dokumentasjonskrav fra kommunens kontraktsmotparter, f.eks. i forbindelse med inngåelse av låneavtaler. Forslaget støttes.

A photograph of a snowy street in a village. On the left, there are traditional wooden houses with dark wood siding and red-painted window frames and shutters. A thatched roof is visible on the top left. A street lamp hangs from the side of one of the houses. The ground is covered in snow, and a stone wall is visible in the background. The sky is blue.

8. KOMMUNALE FORETAK OG INTERKOMMUNALT SAMARBEID

8.1. Kommunale foretak

(NOU KAP. 11)

Kommunale foretak er en del av kommunen, og skal styres etter de samme prinsipper som de øvrige delene av kommunen. Kommunale foretak ledes av et styre som står ansvarlig overfor kommunestyret. Det foreslås å videreføre organisasjonsmodellen, men med noen endringer (kap. 9 i lovforslaget).

Utvalget foreslår å innføre et krav om at kommunestyret skal utarbeide en eierskapsmelding for virksomhet som drives i selskaper (AS, IKS, samvirkeforetak, kommunalt oppgavefellesskap (dagens interkommunalt samarbeid etter § 27), vertskommunesamarbeid) minst en gang i valgperioden. Eierskapsmeldingen skal også omfatte kommunale foretak. Eierskapsmeldingen skal inneholde (§ 27-1) prinsippene for eierstyringen, oversikt over selskaper og foretak og formålet med selskapene og foretakene.

Utvalget mener det kan oppstå utfordringer hvor medlemmer av styret i kommunale foretak også er medlemmer av kommunestyret. Utvalget

mener en slik rollekombinasjon kan svekke allmenhetens tillit til forvaltningen og foreslår noen valgbarhetsbegrensninger ved at medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget eller daglig leder ikke kan være medlemmer av styret (§ 9-5). De ordinære valgbarhetsreglene om hvem som er valgbar og hvem som er utelukket fra valg skal også gjelde (§§ 7-2 og 7-3).

Utvalget foreslår at kommunestyret i parlamentarisk styrte kommuner gis en generell adgang til å delegerer sin myndighet etter bestemmelsene om kommunale foretak til kommunerådet. Forslaget innebærer at kommunerådet overtar kommunestyrets rolle overfor kommunale foretak. Myndighet til å opprette eller nedlegge kommunale foretak kan likevel ikke delegeres. Utvalgets forslag er i tråd med et forsøk gjennomført i Oslo kommune og som er evaluert av Agenda Kaupang. Evalueringen konkluderer med at forsøket har gitt positive resultater.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Forslaget om eierskapsmelding er i tråd med KS' anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll og tilråding fra PwC i rapporten «Kommunestyrets overordnede tilsynsansvar».

Styret i et kommunalt foretak er etter gjeldende rett ikke å regne som et folkevalgt organ. Dette er foreslått videreført. En kombinasjon av folkevalgte og andre i styret, eller et styre bestående av bare folkevalgte kan medføre tvil om styret da er å regne som et folkevalgt organ. Administrasjonen foreslår at det presiseres at styret i et kommunalt foretak ikke er et folkevalgt organ, uavhengig av sammensetningen av styret.

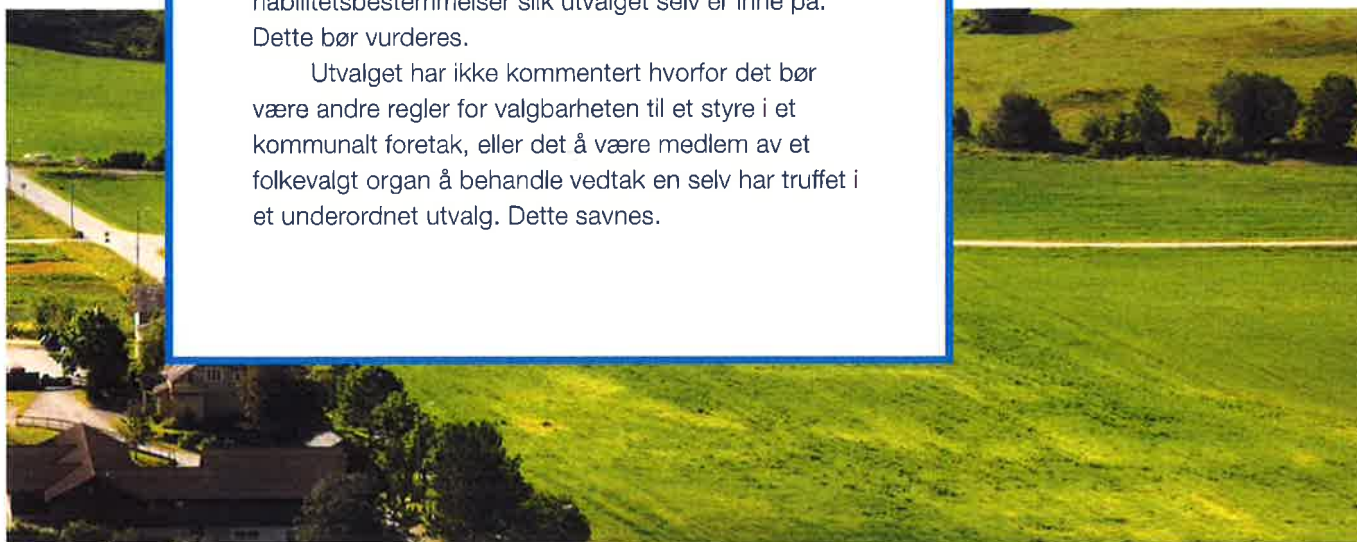
Kommunale foretak er en del av kommunen som rettssubjekt. Det kan synes unødvendig å lovfeste at kommunestyremedlemmer og medlemmer i toppledergruppen ikke har adgang til å bli valgt til styret i kommunale foretak (§ 9-5, 2 ledd). Forslaget betyr at kommunen får mindre handlingsrom enn eiere av et aksjeselskap. Aksjeloven hindrer ikke eier i å sitte i styret. Dette innebærer også en innskrenkning av det kommunale selvstyret som foreslås lovfestet i formålsparagrafen (§ 1). Et alternativ kan være å innføre habilitetsbestemmelser slik utvalget selv er inne på. Dette bør vurderes.

Utvalget har ikke kommentert hvorfor det bør være andre regler for valgbarheten til et styre i et kommunalt foretak, eller det å være medlem av et folkevalgt organ å behandle vedtak en selv har truffet i et underordnet utvalg. Dette savnes.

SPØRSMÅL

*Bør kommune-
styremedlemmer
og medlemmer i
toppledergruppen
ikke lenger ha
adgang til å velges
til styret i kommu-
nale foretak?*

8.2. Interkommunalt samarbeid

(NOU KAP. 18)

Utvalget mener den nye kommuneloven bør inneholde en bestemmelse som fastslår at kommuner kan samarbeide med hverandre for å løse felles oppgaver. Utvalget foreslår også å ta inn i loven en opplisting av de vanligste samarbeidsformene samt at kommunene kan samarbeide også på andre måter, men at de da kun kan benytte samarbeidsformer de har rettslig adgang til å benytte.

Utvalget foreslår å ta bort dagens regel i § 27 som gir kommunene adgang til å opprette et styre til å løse felles oppgaver. I stedet foreslås en regionrådsmodell og kommunalt oppgavefellesskap.

Utvalget foreslår at oppgavefellesskapet skal organiseres med et representantskap der alle deltagerne i oppgavefellesskapet skal være representert.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Det bør vurderes om begrepet kommunesamarbeid bør erstatte interkommunalt samarbeid (§17-1). Det handler om samarbeid mellom kommuner for å utføre felles oppgaver. Ordet interkommunalt brukes ikke i de konkrete ordningene. Derimot brukes vertskommunesamarbeid.

Forslaget om regionråd støttes.

Forslaget om kommunalt oppgavefellesskap støttes derimot ikke fullt ut, fordi det innebærer en innskrenkning i forhold til dagens regler om § 27 samarbeid med hensyn til organisering. I dagens regel heter det at en eller flere kommuner og/eller fylkeskommuner «kan opprette et eget styre til løsning av felles oppgaver». Det stilles ikke krav om at alle deltagerne skal være representert i styret eller til antall deltagere. Det er opp til deltagerne å bestemme både styrets sammensetning og størrelse. Dette gir stor fleksibilitet for kommunene. Det kan være positivt at alle deltagerne er representert, men dette framstår som unødvendig formalistisk. Hvorvidt alle må være representert i samarbeidsorganet bør være opp til deltagerne å bestemme og kan være avhengig av type oppgaver som ønskes løst. Det bør ikke være nødvendig å pålegge et representantskap med deltagelse fra alle. Et styre der kommunene selv bestemmer antall og hvem som skal sitte i styret slik som i dag, bør være tilstrekkelig.

En klargjøring av det økonomiske ansvaret (§ 19-2) og at det kreves at det tas stilling til om oppgavefellesskapet skal være eget rettssubjekt eller ikke (§ 19-4, 4. ledd bokstav b), er positivt og vil hindre fremtidig tolkningstvil.

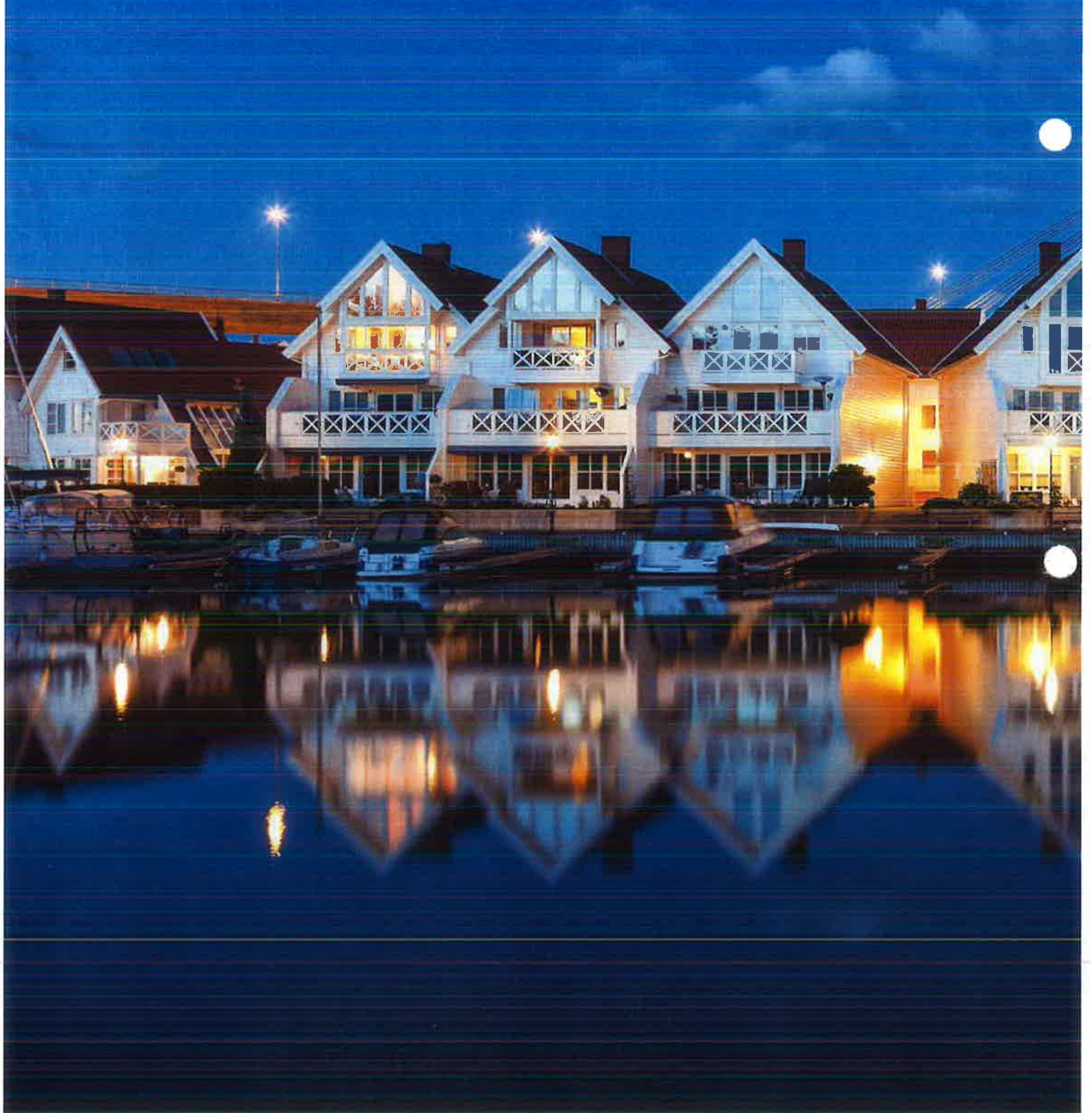
Det er også positivt å lovfeste krav om eget regnskap for både regionråd og kommunale oppgavefellesskap (§ 14-8). Dette gjelder uavhengig av om det kommunale oppgavefellesskapet er eget rettssubjekt eller ikke. Dette vil blant annet bidra til å hindre mistanke om kryss-subsidiering og sikre tilliten til kommunenes virksomhet.

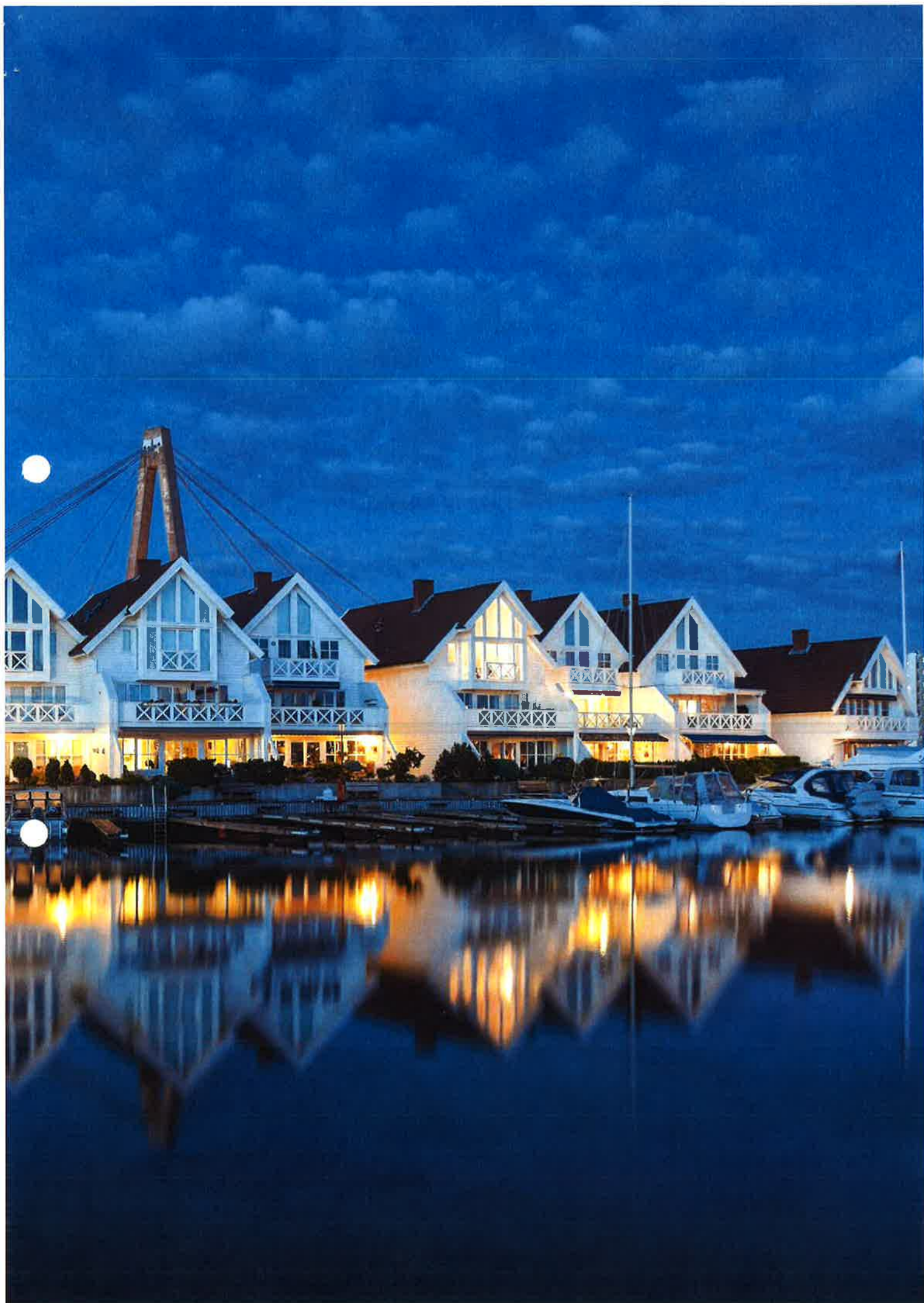
?

SPØRSMÅL

*Er det riktig å stille krav om representantskap som forutsetter at alle deltagerne er representert?
Bør begrepet interkommunalt samarbeid erstattes med begrepet kommunesamarbeid?*

9. EGENKONTROLL

UTVALGET FORESLÅR

Egenkontrollen er viktig for den folkevalgte styringen av kommunen og for å forebygge misligheter og styrke tilliten til kommunene både blant innbyggerne og hos nasjonale myndigheter. En styrket egenkontroll vil bygge opp under det kommunale selvstyret og legge til rette for redusert statlig tilsyn med kommunene.

9.1.

Kontroll og tilsyn, kommunestyrets overordnede tilsynsansvar

(NOU KAP. 23)

Utvalget viderefører at det er kommunestyret som har det overordnede ansvaret for all kommunal virksomhet. Ansvaret omfatter både virksomhetens lovlighet og prioriteringene innenfor lovens ramme. Kommunestyret skal oppnevne et kontrollutvalg til å føre løpende kontroll med kommunens virksomhet på kommunestyrets vegne. I tillegg har øverste administrative leder et ansvar for å føre kontroll med kommunens virksomhet (internkontroll). Utvalget mener en god egenkontroll er av stor betydning og

forslår å styrke både den administrative og folkevalgte delen av egenkontrollen. Utvalget mener det er viktig at all egenkontroll innrettes slik at det er mulig å lære mest mulig av egenkontrollen, for i neste omgang å legge til rette for bedre folkevalgt styring og kontroll og for at feil som er begått, ikke blir gjentatt.

Utvalget mener offentlige organer skal være underlagt *ekstern kontroll*, blant annet for å sikre rettighetene til svake parter.⁶ Utvalget mener at

6. Domstolskontroll og Sivilombudsmannens kontroll er de to hovedsporene for kontroll med kommunal virksomhet i *uavhengige organer*. I tillegg er det etablert omfattende ordninger for at *statsforvaltningen* kan føre tilsyn med og kontrollere kommunal virksomhet. Statsforvaltningsorganer skal sørge for at forvaltningsvirksomheten innenfor eget ansvarsområde drives lovlig og ivareta føringer fra overordnet nivå innenfor lovens ramme.

måten tilsyn og kontroll fungerer på, har stor betydning for det kommunale selvstyre, og har vurdert elementer i *statsforvaltningens* tilsyn og kontroll med kommunene. Utvalget er opptatt av at statsforvaltningskontrollen skal innrettes i respekt for at kommunene er selvstendige rettssubjekter. De inngår ikke i statsforvaltningshierarkiet, og de kan ikke instrueres uten at det er gitt særskilt hjemmel for det.

Utvalget peker på en ubalanse i forholdet mellom statsforvaltningens styring og det kommunale selvstyre som det bør rettes opp i. Utvalget mener kommunene bør gis mulighet til å bringe lovligheten av statsforvaltningens overprøving inn for rettslig prøving i et uavhengig organ.

Kommunestyret har det overordnede ansvaret for å sørge for at kommunen er organisert og drives slik at lover og forskrifter blir overholdt, samt at målene for virksomheten blir oppfylt. Utvalget foreslår å videreføre kommunestyrets øverste og generelle ansvar for kontrollen med kommunen virksomhet (§ 22-1). Kommunestyrets rett til å få seg forelagt enhver sak til orientering eller avgjørelse videreføres. Det samme gjelder kommunestyrets rett til å gjøre om vedtak som er truffet av andre folkevalgte organer eller administrasjonen. Denne retten gjelder bare i samme utstrekning som andre folkevalgte organer eller administrasjonen selv kunne ha gjort om vedtaket.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

I tillegg til egenkontrollen og ekstern kontroll i uavhengige organer, er det grunn til å understreke innbyggernes kontroll gjennom den demokratiske styringskjeden der folkevalgte står til ansvar overfor innbyggerne i valg, og der innbyggerne kan kontrollere også mellom valg.

God egenkontroll er viktig for et godt lokaldemokrati og bør også redusere grunnlaget for statlig styring og kontroll. Flere undersøkelser understreker utvalgets vurdering av at måten statsforvaltningens kontroll og tilsyn utøves på har betydning for det kommunale selvstyre.

Selve lovforslaget viderefører bestemmelsen om lovlighetstilsyn og forsterker samordningskravene. Det er i samsvar med KS' politikk om at tilsynet må være klart avgrenset som lovlighetstilsyn og samordnes bedre nasjonalt og regionalt.

I utredningen påpekes betydningen av at tilsyn og kontroll bidrar til læring. Lovlighetstilsynet ligger fast, men tilsynet må *innrettes* slik at det i større grad medvirker til læring. Samtidig er det grunn til å understreke at det er andre og bedre kilder til læring enn tilsyn. Det vises til NIBR-rapporten «Hvordan påvirker det statlige tilsynet kommunene og det kommunale selvstyre» og PwC-rapporten «Kommunestyrets overordnede tilsynsansvar», begge på oppdrag fra KS. Begge rapportene viser at statlige tilsyn i varierende grad ser ut til å ha læringseffekt.

9.2.

Kontrollutvalget og kontrollutvalgssekretariatet

(NOU KAP. 25)

Utvalget viderefører kommunestyrets plikt til selv å velge et kontrollutvalg (§ 23-1), inkl. leder og nestleder, og at minst ett medlem også er medlem i kommunestyret. For å styrke kontrollutvalgets arbeid og legitimitet økes minimumskravet til antall medlemmer i kontrollutvalget fra tre til fem. Det foreslås ikke særlige regler for hvem som skal kunne velges som leder av kontrollutvalget. Utvalget viderefører reglene om hvem som ikke kan velges samt foreslår å utelukke personer med sentrale verv eller stillinger i kommunale eller fylkeskommunale selskaper og personer som har en ledende stilling eller som er medlem eller varamedlem av styret i et interkommunalt samarbeid.

Etter forslaget vil det fortsatt være opp til den enkelte kommune å fastsette lokale reglement for gjennomføring av høringer i regi av kontrollutvalget. Kravene om at kontrollutvalgets sekretariat skal være uavhengig videreføres, og det innføres ikke kompetansekrav til dette. Et mindretall mener revisjonen bør kunne utføre sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets plikt til å rapportere resultatene av sin kontroll til kommunestyret videreføres. I kontroll saker som skal oversendes til kommunestyret presiseres øverste administrative leders uttalelsesrett før kontrollutvalget behandler saken (§ 23-5).

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

I «Kommunestyrets overordnede tilsynsansvar» anbefaler PwC at kontrollutvalget består av flere enn minimumskravet om tre medlemmer (de vurderer ikke spørsmålet om lovfesting). De mener et kontrollutvalg med fem medlemmer er et mindre sårbart organ der man får en bedre debatt og bredere kompetanse. PwC anbefaler også kommunestyrene å vurdere om mer enn ett kommunestyremedlem bør sitte i kontrollutvalget. Bakgrunnen er at det er vanskelig for de «eksterne» medlemmene i kontrollutvalget å være tilstrekkelig orientert om kommunens virksomhet. God kjennskap til samspillet mellom folkevalgte, administrasjon og den kommunale forvaltningen generelt er en viktig forutsetning for å gjøre en god jobb i kontrollutvalget. Deltagelse i kommunestyret vil trolig styrke denne forståelsen og gjøre kontrollutvalgsmedlemmet bedre rustet for kontrollutvalgsrollen. Det er imidlertid pekt på det prinsipielt uheldige i kombinasjonen av verv i både kommunestyret og kontrollutvalget. Argumentasjonen er at kommunestyret er øverste beslutningsorgan i kommunen og at kontrollutvalget bør være uavhengig av beslutningsprosessen.

?

SPØRSMÅL

Bør minimumskravet øke fra tre til fem medlemmer, og bør det lovfestest at mer enn ett kommunestyremedlem sitter i kontrollutvalget?

9.3. Revisjon

(NOU KAP. 26)

Utvalget foreslår endringer for å klargjøre innholdet i *regnskapsrevisjon* og regnskapsrevisors rolle. Utvalget foreslår at regnskapsrevisors rolle i bevilgningskontrollen utvides noe (§ 24-6), slik at regnskapsrevisor, som en del av den finansielle revisjonen, også skal utføre enkle kontroller med om bruken av kommunenes midler, det vil si disposisjonene i regnskapet, har hjemmel i kommunestyrets budsjettbevilgning. Utvalget foreslår at det innføres en lovpålagt forenklet revisorkontroll med etterlevelsen av bestemmelser og vedtak i økonomiforvaltningen. For regnskapsrevisor innebærer forslaget et utvidet ansvar for å vurdere risikoen og se etter vesentlige feil og mangler, ved både oppfølgingen av kommunestyrets budsjettvedtak og økonomiforvaltningen. Regnskapsrevisor får med dette et tydeligere ansvar for å ta tak i svakheter på økonomiområdet og rapportere slike til kontrollutvalget. For kontrollutvalget betyr lovforslaget en tydeliggjøring av ansvaret for å føre tilsyn med økonomiforvaltningen.

Utvalget understreker at *forvaltningsrevisjon* er en av bærebjelkene i kommunenes egenkontroll. I hovedsak videreføres gjeldende regler om forvaltningsrevisjon. Definisjonen (§ 23-3) utvides slik at den dekker praksis med at forvaltningsrevisjon også innebærer vurderinger av om lov og forskrift eller kommunens reglement følges (regeletterlevelse). Utvalget mener det ikke er hensiktsmessig å stille konkrete krav til hvor mange forvaltningsrevisjoner som skal gjennomføres hvert år. Etter utvalgets vurdering er det heller ikke et krav om at det skal utføres årlige forvaltningsrevisjoner et treffende virkemiddel med tanke på å oppnå bedre

og målrettet forvaltningsrevisjon. Utvalget foreslår at gjeldende krav i kontrollutvalgsforskriften § 9 om årlige forvaltningsrevisjoner ikke videreføres. Utvalget foreslår at loven i stedet fastslår at kommunestyret skal vedta en plan for hver valgperiode etter innstilling fra kontrollutvalget om hvilke områder som skal/bør undergis forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko og vesentlighetsvurdering, og den skal sikre at det regelmessig gjennomføres forvaltningsrevisjon i et omfang i samsvar med kommunens størrelse, kompleksitet og risiko.

Utvalgets flertall legger til grunn at *adgangen til å konkurranseutsette* kommunal revisjon videreføres (§ 24-1), mens mindretallet vil oppheve denne adgangen. Det foreslås etablert en nasjonal ordning for *kvalitetskontroll med revisorer* i kommunesektoren, men det er ikke utarbeidet et lovforslag til dette. Utvalget har kommet til at det ikke bør etableres en statlig sertifiserings- og tilsynsordning for kommunal revisjon.

?

SPØRSMÅL

Bør adgangen til å inngå avtale med annen revisor oppheves?

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Administrasjonen støtter at regnskapsrevisors oppgaver på økonomiområdet utvides noe for å styrke den folkevalgte kontrollen med økonomiforvaltningen.

Det er naturlig at definisjonen av forvaltningsrevisjon utvides til å dekke praksis med etterlevelsesrevisjon. Det støttes, som foreslått, at kommunestyret skal vedta en plan for hver valgperiode etter innstilling fra kontrollutvalget om hvilke områder som skal/bør undergis forvaltningsrevisjoner, basert på risiko- og vesentlighetsvurdering, framfor at det stilles krav om årlige forvaltningsrevisjoner. Dette er også langt på vei i samsvar med tilrådingene fra PwC om hvordan kommunestyret kan styrke sitt overordnede tilsynsansvar: De tilrår at kommunestyret utarbeider et «årshjul» for hvordan de kan utøve kontroll- og tilsynsrollen gjennom hele valgperioden, og at kommunestyret i større grad involveres i arbeid med overordnet analyse og planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for å få bedre kjennskap til risikobildet i kommunen. PwC tilrår også at kommunestyrets ansvar og plikter på dette område presiseres i kommuneloven.

9.4

Internkontroll

(NOU KAP. 24)

I dag er krav til internkontroll kort regulert i kommuneloven og med stadig mer omfattende bestemmelser i særlovgivningen. Utvalget foreslår å lovfeste en ny og mer omfattende bestemmelse om internkontroll til erstatning for internkontrollregulering i særlovgivningen (§25-1). Utvalget mener krav til internkontroll hører hjemme i kommuneloven. En samlet bestemmelse i kommuneloven til erstatning for særlovgivningen vil gjøre reguleringen mer samordnet, helhetlig og enklere å forholde seg til for

kommunene. Særlovgivningen foreslås gjennomgått i en egen prosess med sikte på at lovbestemmelser og tilhørende forskrifter om internkontroll for kommuneplikter (plikter som bare er pålagt kommuner) kan oppheves slik at kun kommunelovens internkontrollbestemmelse skal gjelde.

Hovedbestemmelsen fastslår at øverste administrative leder skal føre systematisk kontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover, forskrifter og vedtak følges. Med dette

fastslås at kommunen skal ha en internkontroll, og at øverste administrative leder skal være ansvarlig. Internkontroll gjelder alle deler av administrasjonens virksomhet, men ikke de folkevalgte og folkevalgte organer. Internkontrollen må være systematisk, dvs at arbeidet må være planmessig og metodisk, ikke tilfeldig og spontant. Hensikten er å sikre at lover, forskrifter og vedtak følges. Det innebærer at internkontrollen gjennomgående innrettes slik at den sørger for etterlevelse både av generelle regler i lover og forskrifter og av konkrete folkevalgte og administrative vedtak. Utvalget mener det ikke er behov for å ha en uttømmende regulering av *formål og hensyn* med en god internkontroll.

I mange av dagens bestemmelser om internkontroll er det relativt detaljert listet opp *elementer som skal inngå* i en internkontroll. Utvalget mener en så detaljert regulering er unødvendig og har lagt vekt på å være tydelig på de overordnede, og sentrale elementene og vurderingene i internkontrollen. Utvalget foreslår å videreføre mange av enkeltelementene fra sektorreguleringen i ny bestemmelse om internkontroll i kommuneloven. Den foreslåtte bestemmelsen angir hva som minimum må gjøres av internkontroll etter kommuneloven (§25-1, 2. ledd): Utarbeide en beskrivelse av virksomhetens oppgaver, mål og organisering; tilpasse virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold; følge opp avvik og risiko for avvik som er avdekket gjennom internkontrollen; dokumentere i den form og det omfang som er nødvendig og formålstjenlig; evaluere og forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll. Dette innebærer at visse

enkeltelementer fra særlovgivningen ikke videreføres. Utvalget mener dette kan være gode enkeltelementer å ha med i en internkontroll, men at det bør stilles lovkrav om kun det sentrale ved internkontroll og at andre forhold kan være godt egnet for omtale i veiledere og annet pedagogisk materiell. Utvalget foreslår ingen forskriftshjemmel om internkontroll i kommuneloven. Detaljeringsgraden må også ses i lys av forslaget om tilsynshjemmel for internkontrollen.

Utvalget foreslår *en hjemmel for å føre statlig tilsyn* med at kravet til internkontroll etter internkontrollbestemmelsen i kommuneloven er oppfylt (§ 25-3). En slik bestemmelse er ny i kommuneloven, men innebærer i hovedsak å videreføre ordninger som allerede finnes i særlovgivningen. For at statlig tilsyn ikke skal utvides som følge av å flytte internkontrollreglene fra særlovene til kommuneloven, foreslår utvalget at statlig tilsyn er begrenset til internkontroll som gjelder kommuneplikter. Det innebærer blant annet at statlige myndigheter ikke kan føre tilsyn med etablert internkontroll på at administrasjonen følger opp kommunestyrets vedtak. I grove trekk kan det sies at det statlige tilsynet kan kontrollere at kravene til internkontroll faktisk er fulgt opp, men at kontrollen ikke inkluderer hvordan kommunene velger å gjennomføre dette innenfor lovens rammer.

Utvalget foreslår å *lovfeste krav om rapportering* (§ 25-2) om internkontroll (videreføring, men ikke krav til å rapportere i årsberetningen) og tilsyn (nytt) til kommunestyret.

SPØRSMÅL

Er bestemmelsene om internkontroll i kommuneloven til erstatning for internkontrollreglene i særlovene godt nok utformet?

Bør det stilles krav om at rapporteringen til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og tilsyn gjøres i årsberetningen?

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Forslagene om et mer samordnet regelverk om internkontrollen, samlet i kommuneloven til erstatning for særlovene og med mindre detaljrikdom enn dagens regelverk, er i tråd med tidligere innspill fra KS. Også Riksrevisjonen har gitt uttrykk for et behov for et mer samordnet og forenklet regelverk for internkontroll. Administrasjonen er enig i at internkontrollbestemmelsene hører hjemme i kommuneloven. Blant annet understrekes det i KS idehefte om rådmannens internkontroll at internkontrollen i større grad må være en del av ordinær ledelse og virksomhetsstyring. Administrasjonen deler utvalgets syn på at det er de overordnede og sentrale elementene og vurderingene i internkontrollen som lovfestes, selv om flere elementer vil kunne inngå i internkontrollen. En relativt smal bestemmelse er viktig også fordi det foreslås hjemmel til å føre tilsyn med internkontrollbestemmelsen. Det bør da være tilsyn med at kravene til internkontroll faktisk er fulgt opp, ikke *hvordan* kommunene velger å følge opp lovkravet.

Administrasjonen understreker betydningen av at en ny og mer omfattende bestemmelse i kommuneloven faktisk er til erstatning for, og ikke i tillegg til internkontrollregulering i særlovgivningen. Det vises i den sammenheng til gjennomgangen av særlovshjemmelen for tilsyn, der samtlige departementer etter egenvurdering konkluderte med at tilsynshjemlene skulle bestå.

Administrasjonen støtter kravet om årlig rapportering til kommunestyret om internkontroll og resultater fra statlig tilsyn. For at kommunestyret skal følge opp tilsyns- og kontrollaktivitetene bedre, tilrår PwC at kommunene bør sørge for å ha en tertial- og årsrapportering som inkluderer god og tilstrekkelig informasjon om egenkontroll og statlig tilsyn. Det er grunn til å vurdere nærmere om kravet til rapportering bør legges til årsberetningen, ut fra samme hensyn som utvalget viser til for å innføre utvidet krav til å redegjøre for kommunens økonomi i årsberetningen.

Det kan være aktuelt å forenkle tilsynshjemmelen på internkontroll rent språklig. For å få fram formålet om etterlevelse tydeligere og dempe inntrykket av kontroll med administrasjonen, kan det være et alternativ å endre foreslått setning slik (§25-1, 1. ledd): «*Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen skal føre systematisk kontroll for å sikre at lover, forskrifter og vedtak følges i administrasjonens virksomhet.*»

9.5.

Kommunen som tilsynsinnsinstans

(NOU KAP. 28)

Kommunene er på enkelte områder tilsynsinnsinstans og fører tilsyn med kommunale tjenester og vedtak. Dette er ordninger som er hjemlet i særlovgivningen, og som i praksis skal erstatte, eventuelt supplere, det statlige tilsynet på disse konkrete områdene. Utvalget tar ikke stilling til om og når tilsyn bør organiseres på denne måten, men foreslår at der kommunen skal gjennomføre lovpålagt tilsyn med egen virksomhet eller eiendom, skal kommunen legge til rette for at likebehandling sikres, og at kommunens tilsyn blir så uavhengig som mulig. Utvalget er imidlertid delt i synet på om det bør innføres særlige regler om dette i kommuneloven, og i tilfelle hvilke krav som bør innføres.

Flertallet mener kommuneloven bør inneholde en bestemmelse om gjennomføring av kommunalt tilsyn (§26-1). Flertallet mener det vil innebære en generell styrking av tilliten til kommunene som tilsynsmyndighet. En generell regulering i kommuneloven vil kunne bidra til mer objektive tilsyn med større integritet og tillit. En slik bestemmelse vil kunne gjelde generelt for alle sektorer og egner seg således for regulering i kommuneloven. Særlovgivning som i dag har bestemmelser med samme formål, bør i så fall gjennomgå. Det vil ikke være hensiktsmessig med bestemmelser i særlovgivningen som er tilsvarende bestemmelsen i kommuneloven. En bestemmelse i kommuneloven vil kunne utformes på ulikt vis og ha ulik effekt. Flertallet mener en bestemmelse med krav om uavhengighet og likebehandling er den beste reguleringsmåten. Blant flertallet er det et mindretall som mener at det også bør være et krav om dokumentasjon.

Et mindretall i utvalget mener kommuneloven ikke bør regulere dette spørsmålet. Mindretallet viser til at det gjelder et alminnelig forbud mot *usaklig*

forskjellsbehandling i forvaltningsretten. De mener flertallets lovforslag ikke synes å medføre noe annet enn en kodifisering av dette forbudet. Mindretallet antar at en lovfesting av et alminnelig prinsipp på ett særskilt område lett vil skape uklarhet og usikkerhet knyttet til kravets innhold og rekkevidde, og ønsker derfor ikke å gi en slik lovregulering. Mindretallet er enig i at tilsynet bør være så *uavhengig som mulig*. De forstår lovforslaget slik at det hverken gir en plikt til en bestemt organisering av kommunen eller en begrensning i den alminnelige instruksjonsmyndigheten, og det reelle innholdet begrenses da til å representere en idealnorm eller gi et politisk styringssignal. Slik mindretallet ser det, har en slik bestemmelse begrenset positiv effekt. Samtidig vil en slik ny lovbestemmelse lett kunne skape usikkerhet og uklarhet knyttet til hvordan uavhengighetskravet skal forstås.

?

SPØRSMÅL

Bør kommuneloven inneholde en bestemmelse om gjennomføring av kommunalt tilsyn? I tilfelle: Er prinsippene om likebehandling, uavhengighet og dokumentasjon gode?

9.6. Kommunenes styring og kontroll med ekstern virksomhet

(NOU KAP. 27)

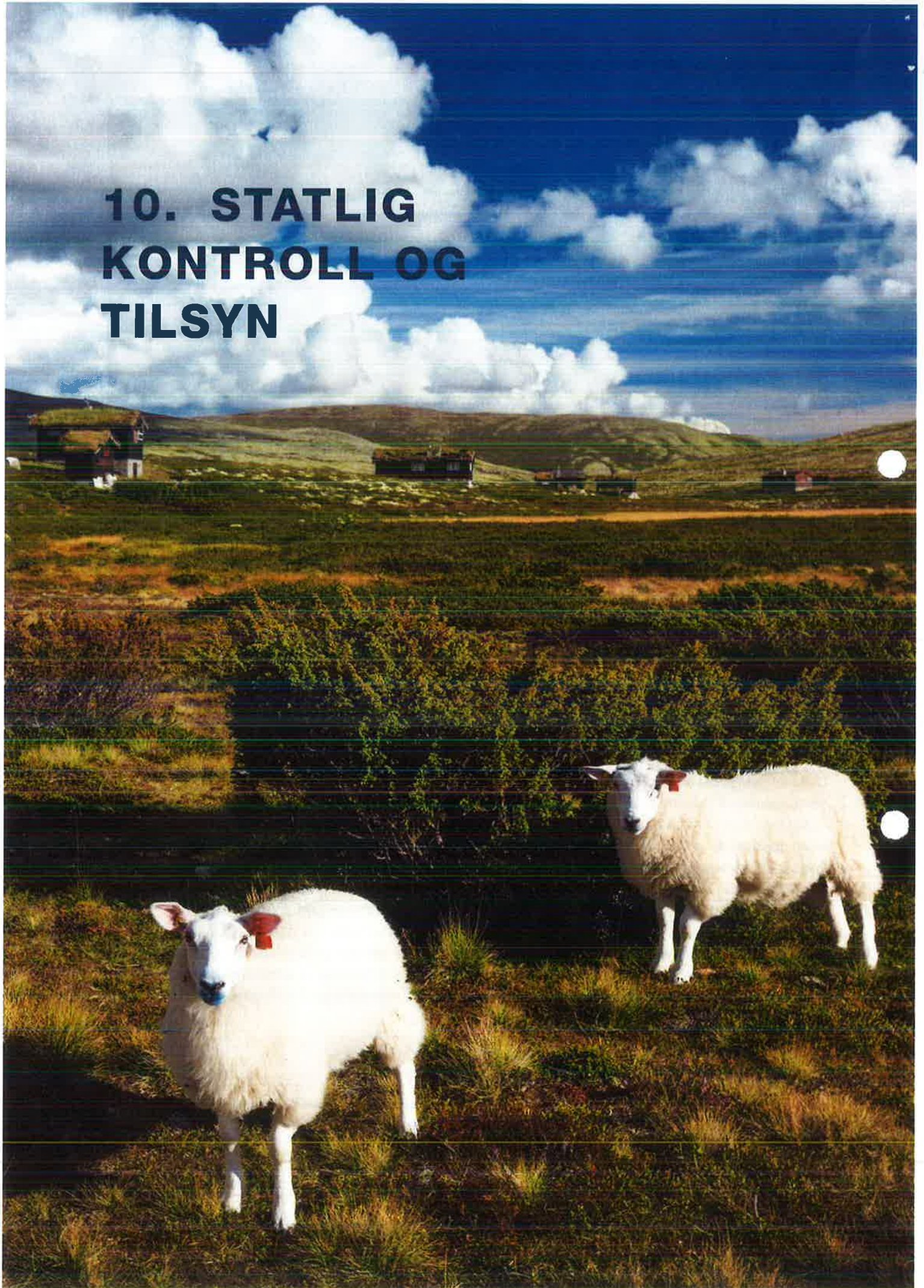
Utvalget mener det eksisterende regelverket for selskapskontroll i kommuneloven fungerer etter hensikten, men vil tydeliggjøre at eierskapskontroll er en oppgave for revisjonen (og ikke kontrollutvalgssekretariatene). Utvalget vil legge grunnlag for bedre styring og kontroll med selskaper mv. ved å innføre krav om at kommunen skal utarbeide eierskapsmelding (§27-1), og ved å lovfeste at revisor og kontrollutvalget har rett til innsyn i den delen av ekstern virksomhet som utfører tjenester for kommunen (23-6). Utvalget foreslår at kontrollutvalget skal lage en samlet plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon i kommunene og i selskapene (§23-3, 2. ledd) og viderefører kontrollutvalgets plikt til å utarbeide en egen plan for eierskapskontroll (§23-4).

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

I KS anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll anbefales utarbeidelse av eierskapsmelding. Også PwC fremhever at kommunestyret, for å styrke sin tilsynsrolle, bør påse at KS anbefalinger om eierskap følges opp, med utarbeidelse av eierstrategier og eiermeldinger. Forslagene støttes.

10. STATLIG KONTROLL OG TILSYN

UTVALGET FORESLÅR

Utvalget vil videreføre hovedtrekkene i kommunelovens regler om lovlighetskontroll og statlig tilsyn, men effektivisere tilsynet ved bedre samordning av tilsyn rettet mot kommunesektoren.

10.1. Lovlighetskontroll

(NOU KAP. 29.1)

Utvalget mener det er viktig å kunne få prøvd om kommunale vedtak er lovlige. Utvalget foreslår at hovedstammen i regelverket for lovlighetskontroll blir videreført, men at det er behov for enkelte innholdsmessige endringer og tydeliggjøringer i regelverket for lovlighetskontroll: Det må foreligge *særlige* grunner for at departementet *på eget tiltak* skal kunne ta opp et vedtak til lovlighetskontroll. Utvalget foreslår at det framgår direkte av loven at det kun er endelige vedtak og den offentligrettslige siden av et vedtak som kan være gjenstand for lovlighetskontroll.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Forslagene støttes.

10.2.

Statlig kontroll med budsjett og låneopptak – ROBEK

(NOU KAP. 19.11)

ROBEK-bestemmelsene i utvalgets forslag er i hovedtrekk en videreføring av dagens ordning. Etter utvalgets vurdering er det likevel en svakhet ved gjeldende lov at kommuner som opparbeider seg et større merforbruk, i enkelte tilfeller ikke vil komme inn under ROBEK-ordningen før på et senere tidspunkt. Ut fra dette foreslås det at kommuner som ved avleggelsen av årsregnskapet har et akkumulert merforbruk på tre prosent av driftsinntektene eller mer, skal omfattes av ROBEK-ordningen.

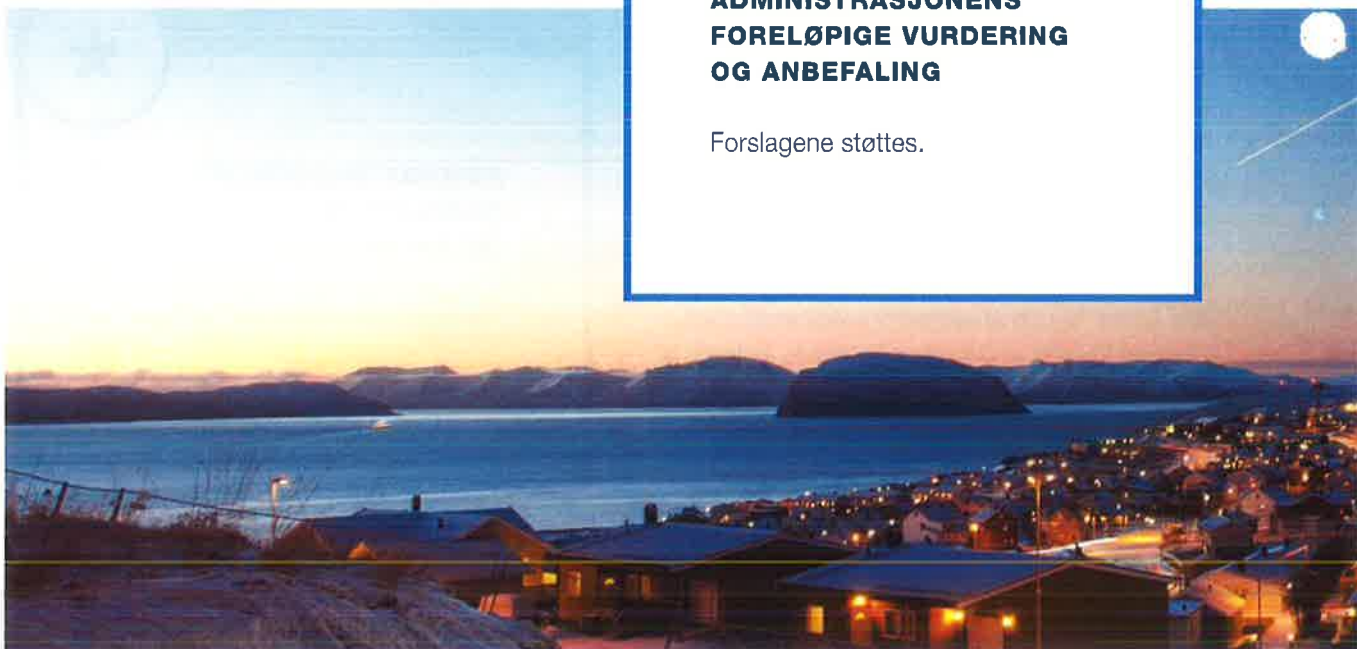
Når det gjelder kommunene i ROBEK-registeret forslår utvalget en tiltaksplikt, det vil si utarbeide og nedfelle konkrete tiltak for å gjenvinne økonomisk kontroll og balanse. Dette er et nytt krav for

kommunene, men lovforslaget stiller ikke krav til tiltaksplanens utforming. Hensiktsmessigheten av de prioriteringer som kommunestyret gjør, er ikke gjenstand for lovlighetskontroll. Fundamentet for det lokale selvstyret vurderes gjennom dette å være ivarettatt. For kommuner i ROBEK-registeret innebærer utvalgets forslag at fylkesmannens godkjenning av låneopptak også omfatter myndighet til å fastsette begrensninger på hvilke investeringer som kan gjennomføres. Dette må ses i sammenheng med at ett låneopptak og én investering ha helt andre økonomiske konsekvenser enn andre låneopptak og investeringer.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Forslagene støttes.

10.3. Statlig tilsyn

(NOU KAP. 29.2)

Utvalget skulle etter mandatet ikke vurdere de grunnleggende prinsipper og rammer for det statlige tilsynet. Utvalget viderefører bestemmelsen om *lovlighetstilsyn* (§31-2). Det samme gjelder bestemmelsen om *innsyn og undersøkelser* (§31-3). Det innebærer at fylkesmannen kan kreve at kommunen gir de opplysninger og meldinger om enkeltsaker eller sider av kommunens virksomhet som fylkesmannen mener er nødvendige for å gjennomføre tilsyn. Fylkesmannen kan også foreta de undersøkelsene som fylkesmannen mener er nødvendige.

Utvalget mener kommunene bør ha fulle *partsrettigheter* i hele tilsynsprosessen, slik at bestemmelser om forhåndsvarsling og klagerett

gjelder fullt ut ved statlig tilsyn generelt og ikke bare ved saker om pålegg (§31-5). Ordningen i kommuneloven med en særskilt rettefrist før pålegg benyttes, foreslås tatt ut (§31-4), slik at de alminnelige reglene i forvaltningsloven om blant annet forhåndsvarsel om pålegg vil gjelde. Utvalget legger til grunn at den samlede tilsynsprosessen normalt vil ta kortere tid enn i dag og at kommunene vil ha reell klagemulighet ved uenighet om fylkesmannens vurderinger.

Utvalget foreslår å *styrke samordningen av tilsyn* som utføres av ulike tilsynsmyndigheter, slik at tilsynet blir bedre og mer effektivt både for tilsynsorganene og for kommunene, og slik at belastnin-

gen på enkeltkommuner ikke blir unødvendig stor. Fylkesmannen og de statlige tilsynsmyndighetene pålegges konkrete samhandlingsplikter (§31-6). Det er planlagt tilsyn som skal samordnes, ikke hendelsesbasert tilsyn. Samordningsplikten gjelder statlig tilsyn generelt og ikke kun praktiske sider og bruk av reaksjoner som i dag. Samordningsplikten skal omfatte både planlegging, prioriteringer og gjennomføring av tilsyn.

Utvalget viderefører plikten for alle tilsynsmyndigheter til å underrette fylkesmannen om tilsynsplaner og om varsel om pålegg eller andre sanksjoner. Nytt er det at fylkesmannen kan fastsette frister for når underretning om tilsynsplaner skal være sendt fylkesmannen for at tilsyn kan gjennomføres det aktuelle året.

Utvalget foreslår at fylkesmannen skal vurdere det samlede omfanget av tilsyn med den enkelte kommune. Denne vurderingen skal de ulike tilsynsmyndigheter bruke når tilsynsvirksomhet planlegges. Fylkesmannen skal også kunne pålegge øvrige tilsynsmyndigheter å tilpasse tilsynsaktivitetene for å unngå at det samlede omfanget blir større enn forsvarlig.

Fylkesmannen gis plikt til å drøfte prioriteringer og gjennomføring av planlagt tilsyn og tilsynsplaner med kommuner (§31-7, 2. ledd). Bestemmelsen

om at tilsynsmyndigheten skal ha *dialog* med kommunen før pålegg eller andre sanksjoner med vesentlige virkninger for kommunen vedtas, videreføres.

Utvalget ønsker å styrke *samordningen av tilsynsvirksomheten med kommuner og fylkeskommuner* (§31-7). Utvalget foreslår en ny bestemmelse som pålegger tilsynsmyndighetene å ta hensyn til kommunens og fylkeskommunens egen interne kontrollvirksomhet og det samlede statlige tilsynet som berører den aktuelle kommunen, når tilsynsmyndigheten planlegger, prioriterer og gjennomfører tilsyn. Tilsynsmyndighetene skal kjenne til relevante revisjonsrapporter i kommunen og eventuelt vurdere å utsette eller avlyse planlagte tilsyn dersom kommunen nylig selv har gjennomført kontroll med det samme temaet.

Dagens kommunelov åpner ikke for at tilsynsmyndigheten kan ilegge tvangsmulkt, men det er enkelte hjemler for å ilegge tvangsmulkt i særlovgivningen. Utvalget mener tvangsmulkt ikke er et godt styringsmiddel overfor kommunene, og ønsker ikke å innføre en slik hjemmel i kommuneloven.

ADMINISTRASJONENS FORELØPIGE VURDERING OG ANBEFALING

Forslagene om å videreføre lovlighetstilsyn, ha mer dialog med kommunene i forkant av tilsyn, mer samordning av statlige tilsynsmyndigheter og mer samordning av tilsynsvirksomhet med kommunenes egne interne kontrollvirksomhet er i samsvar med tidligere innspill fra KS til regjering og Storting. Rapporten fra PwC om kommunestyrets overordnede tilsynsansvar viser at det er manglende kommunikasjon mellom tilsynsmyndigheten og kommunene. Som et minimumskrav for forbedring foreslår de å opprette systematiske kontaktpunkter mellom kommunene og fylkesmannen.

De konkrete lovbestemmelsene virker langt på vei dekkende. Det kan imidlertid vurderes nærmere om det bør settes en terskel for hva fylkesmannen kan kreve av opplysninger i forbindelse med tilsyn.

A photograph of a traditional red wooden building, possibly a fish processing plant or a small hotel, built on stilts over a body of water. The building has a steep gabled roof and a balcony. In the background, there are mountains under a clear blue sky. The water reflects the building and the sky. A wooden dock is visible in the foreground.

SPØRSMÅL

Bør det innføres en terskel for hva fylkesmannen kan kreve av dokumentasjon og meldinger i forbindelse med tilsyn?

KS
Postadresse: Postboks 1378 Vika, 0114 Oslo
Besøksadresse: Haakon VII's gt. 9, 0161 Oslo

Telefon: 24 13 26 00

ks@ks.no
www.ks.no

Møtebehandling:

Rådmannen gjorde greie for prosessen og svarte på spørsmål.
Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Arbeidsmiljøutvalet - 05.09.2016

Kommunestyret har ikkje merknad til endringa av den overordna administrative organiseringa i kommunen.

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Rådmannen

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OJK	Arkivsaknr:	2016/137
		Arkiv:	030

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
26/16	Arbeidsmiljøutvalet	05.09.2016
192/16	Formannskapet	20.09.2016
	Kommunestyret	29.09.2016

ORGANISASJONSENDRING.

Tilråding:

Kommunestyret har ikkje merknad til endringa av den overordna administrative organiseringa i kommunen.

Særutskrift:

- Rådmannen si leiargruppe
- Hovudtillitsvalde
- Hovudvernombod

Vedlegg:

- Prosessnotat
- Oppnemning av arbeidsgrupper

Saksopplysningar:

I K-sak 192/15 vart det gjort slikt vedtak i pkt 10:

«Kommunestyret legg til grunn at det vert gjennomført organisatoriske endringar med verknad frå 01.01.2017 slik at det vert lagt betre til rette for å nytte ressursane på tvers i organisasjonen. For å styrke organisasjonen si evne til å gjere dei nødvendige omstillingane, vert leiarutviklingsprogrammet vidareført. Kommunestyret vil også gjennomføre Kommunekompasset. Det vert søkt KS om OU- midlar til dekning av kostnadene.»

Eg tek med frå saksutgreiinga side 15::

«Kommunen endra organisasjonsstrukturen i 2002/2003. Det vart då etablert servicetorg, stab/støtteavdelingar og tenesteavdelingane vart flata ut. Det var på dette tidspunktet nødvendig å bryte opp organisasjonen m.a. for å gje publikum betre service, samle stab/støttefunksjonane og for å kome tettare på dei ulike tenesteområda.

Tidene endrar seg. I dag er utfordringa at tenestene er for oppsplitta og det er for tette skott mellom avdelingane. Det er behov for ei sterkare koordinering av tenestene på tvers av avdelingsgrensene for å få til ei effektiv utnytting av dei administrative ressursane og tenesteressursane. Dette er bakgrunnen for at utviklingsavdelinga og anlegg- og driftsavdelinga vert slått saman til ei avdeling frå 01.01.2016. NAV og Barn, familie og helse vert også slått saman frå 01.01.2016.

Proessen med organisasjonsendring bør halde fram med sikte på at ny organisasjon skal vere på plass 01.01.2017. Dette arbeidet skal skje i samarbeid med arbeidstakarorganisasjonane og rettane til dei tilsette må sikrast i prosessen.

Utfordringar:

- *Rigge kommuneorganisasjonen slik at den til ei kvar tid er best mogleg rusta til å løyse oppgåvene.»*

Vidare tek eg med frå side 18:

*«**Driftsutgiftene** er barberte ned til eit minimum. Det ser ut til å vere lite å hente dersom ein ikkje går på lønsutgiftene. Kommunen ser ut til å ha ein for høg bemanning i forhold til inntektene, og det ser ikkje ut som det er mogleg å få balanse mellom utgifter og inntekter utan at det vert gjennomført ein **reduksjon i lønsutgiftene/ nedbemanning**. Ei slik nedbemanning bør i hovudsak skje ved naturleg avgang.*

*For at ei slik nedbemanning skal kunne skje med minst mogleg konsekvensar for tenesteytinga, må personalressursane utnyttast meir fleksibelt og effektivt. Eg vil difor rå til at det vert gjennomført **organisatoriske endringar** i 2016 med samanslåing av tenesteområde slik at det vert lagt betre til rette for å nytte ressursane på tvers i organisasjonen. Slike endringar kan vere krevjande, og eg rår til at det parallelt vert arbeidd med kompetanseutvikling, spesielt leiarutvikling og organisasjonsutvikling.»*

Dette er den politiske bestillinga og grunnlaget for å sette i gang prosessen med sikte på endring i organisering.

Mål:

Målsetjinga for omorganiseringa kan då samanfattast og formulerast slik:

- *Organisasjonsendringa skal føre til sterkare koordinering av tenestene og ressursane på tvers i organisasjonen og ei meir fleksibel og effektiv utnytting av dei administrative ressursane, personalressursane og andre ressursar.*
- *Rådmannen si leiargruppe er for stor til å arbeide strategisk.*

Tidsfrist:

Utgangspunktet er at ny organisasjon skal vere på plass 01.01.2017.

Prosjektorganisering:

Prosjektleiing:

Rådmann

Styringsgruppe:

Rådmann, 2 HTV og HVO.

Arbeidsgrupper:

Det vart oppretta 4 arbeidsgrupper med representasjon frå leiing, tillitsvalde og verneombod for å utgreie fordeler og ulemper ved ulike organisasjonsmodellar, jfr. vedlegg. Arbeidsgruppene fekk frist til 31.05.2016 til å kome med si innstilling. Deretter har innstillinga frå arbeidsgruppene vore drøfta i rådmannen si leiargruppe og i møte mellom styringsgruppa og arbeidsgruppene, jfr. Prosessnotat.

Arbeidsgruppene har gjort eit grundig arbeid gjennom eigne SWOT-analyser, innhenting av røynsler frå andre kommunar, tilsynsetatar m.m. der det har kome fram ulike synspunkt. Fordelane som har vore trekt fram ved å samle til større einingar, er m.a. at det kan verte enklare å koordinere tenester for brukaren på tvers av fagfelt (mindre «silo»/avdelingstenking). Det vert også trekt fram at det kan føre til betre kjennskap til kvarandre sitt fagfelt, og at koordinering av planarbeid, strategisk leiing og utvikling kan verte enklare med større einingar.

Når det gjeld ulempene ved større einingar, vert det gjennomgåande trekt fram at ein er redd for stor avstand mellom tenesteytinga og overordna leiing. Vidare er det peikt på at enkelte mindre tenesteområde kan «drukne» i eit fellesskap med større og meir einsarta fagfelt. Ein er også redd for at det som fungerer godt i dagens struktur, skal verte øydelagt.

Når det gjeld Utvikling, Eigedom og Kultur spesielt, har arbeidsgruppa kome til at det ikkje er føremålstenleg å slå avdelingane saman til ei avdeling med slik grunngjeving:

1. Det bør vere eit klart og tydeleg skilje mellom kommunen som eigedsforvaltar og utbyggjar på den eine sida og kommunen som offentleg myndighet knytt til byggesak, brann m.v. på den andre sida.
2. Det bør vere samanheng og grensesnitt mellom ansvarsområda i dei avdelingane som slår seg saman. Dei særlege samanhengane mellom kulturavdelinga og eigedsavdelinga er i den samanheng vanskeleg å sjå.

Alternativa er då at Eigedom vert ståande åleine eller går inn i ei stabsavdeling (Eigedom yter i hovudsak interne tenester).

Styringsgruppa for organisasjonsendring konkludert i møte 08.08.2016 i forhold til overordna organisering. Styringsgruppa sin konklusjon baserer seg på det som har kome fram i arbeidsgruppene og ei sjølvstendig vurdering av kva for modell ein meiner i størst grad vil bidra til å nå måla for omorganiseringa. Konklusjonen er at ein går over til ein **kommunalsjefmodell** med 4 kommunalsjefar under rådmannen med slike ansvarsområde:

Helse og omsorg

Omfattar dagens avdelingar for pleie og omsorg, Buhab og Barn, familie og helse.

Oppvekst

Omfattar dagens avdelingar for skule og barnehage.

Samfunnsutvikling

Omfattar dagens avdelingar for utvikling og kultur med tillegg av folkehelse og brann og beredskap.

Stab

Omfattar dagens avdelingar for

- Personal
- Økonomi
- Innkjøp
- Dokumentsenter/politisk sekretariat
- IKT
- Servicetorg
- Eigedom

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen legg med dette fram hovudlinene i endringa av den overordna administrative organiseringa i kommunen. Konklusjon baserer seg på det som har kome fram i arbeidsgruppene og ei sjølvstendig vurdering av kva for modell ein meiner i størst grad vil bidra til å nå måla for omorganiseringa. Endringane vert gjort gjeldande frå 01.01.2017.

Tilsetting i kommunalsjefstillingane vil skje etter intern utlysing. Personkabalene vil mellom anna også vere avhengig av avklaring i forhold til rådmannsstillinga.

Når kommunalsjefane er på plass, vil strukturen under kommunalsjefane stå for tur. Her må ein også involvere tillitsvalde og verneombod. I denne prosessen må ein sikre at ein når målet med organisasjonsendringa utan at det som fungerer godt i dagens struktur, skal verte øydelagt.

Det er grunn til å understreke at dette er endring av hovudstrukturen. Administrasjonen må løpande vurdere om det må gjerast justeringar slik at organisasjonen til ei kvar tid er best mogleg tilpassa dei oppgåvene ein skal løyse.

Konsekvensar for drift:

Rådmannen har ein klar ambisjon om at organisasjonsendringa skal gje ein effektiviseringsgevinst på sikt.

Fosnavåg, 10.08.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

ORGANISASJONSENDRING. PROSESSNOTAT.

Mandatet:

I K-sak 192/15 Vart det gjort slikt vedtak i pkt 10:

«Kommunestyret legg til grunn at det vert gjennomført organisatoriske endringar med verknad frå 01.01.2017 slik at det vert lagt betre til rette for å nytte ressursane på tvers i organisasjonen. For å styrke organisasjonen si evne til å gjere dei nødvendige omstillingane, vert leiarutviklingsprogrammet vidareført. Kommunestyret vil også gjennomføre Kommunekompasset. Det vert søkt KS om OU- midlar til dekning av kostnadene.»

Eg tek med frå saksutgreiinga side 15::

«Kommunen endra organisasjonsstrukturen i 2002/2003. Det vart då etablert servicetorg, stab/støtteavdelingar og tenesteavdelingane vart flata ut. Det var på dette tidspunktet nødvendig å bryte opp organisasjonen m.a. for å gje publikum betre service, samle stab/støttefunksjonane og for å kome tettare på dei ulike tenesteområda.

Tidene endrar seg. I dag er utfordringa at tenestene er for oppsplitta og det er for tette skott mellom avdelingane. Det er behov for ei sterkare koordinering av tenestene på tvers av avdelingsgrensene for å få til ei effektiv utnytting av dei administrative ressursane og tenesteressursane. Dette er bakgrunnen for at utviklingsavdelinga og anlegg- og driftsavdelinga vert slått saman til ei avdeling frå 01.01.2016. NAV og Barn, familie og helse vert også slått saman frå 01.01.2016.

Prosessen med organisasjonsendring bør halde fram med sikte på at ny organisasjon skal vere på plass 01.01.2017. Dette arbeidet skal skje i samarbeid med arbeidstakarorganisasjonane og rettane til dei tilsette må sikrast i prosessen.

Utfordringar:

- *Rigge kommuneorganisasjonen slik at den til ei kvar tid er best mogleg rusta til å løyse oppgåvene.»*

Vidare tek eg med frå side 18:

*«**Driftsutgiftene** er barberte ned til eit minimum. Det ser ut til å vere lite å hente dersom ein ikkje går på lønsutgiftene. Kommunen ser ut til å ha ein for høg bemanning i forhold til inntektene, og det ser ikkje ut som det er mogleg å få balanse mellom utgifter og inntekter utan at det vert gjennomført ein **reduksjon i lønsutgiftene/ nedbemanning**. Ei slik nedbemanning bør i hovudsak skje ved naturleg avgang.*

*For at ei slik nedbemanning skal kunne skje med minst mogleg konsekvensar for tenesteytinga, må personalressursane utnyttast meir fleksibelt og effektivt. Eg vil difor rå til at det vert gjennomført **organisatoriske endringar** i 2016 med samanslåing av tenesteområde slik at det vert lagt betre til rette for å nytte ressursane på tvers i*

organisasjonen. Slike endringar kan vere krevjande, og eg rår til at det parallelt vert arbeidd med kompetanseutvikling, spesielt leiarutvikling og organisasjonsutvikling.»

Dette er den politiske bestillinga og grunnlaget for å sette i gang prosessen med sikte på endring i organisering.

Mål:

Målsetjinga for omorganiseringa kan då samanfattast og formulerast slik:

Organisasjonsendringa skal føre til sterkare koordinering av tenestene og ressursane på tvers i organisasjonen og ei meir fleksibel og effektiv utnytting av dei administrative ressursane, personalressursane og andre ressursar.

Tidsfrist:

Utgangspunktet er at ny organisasjon skal vere på plass 01.01.2017.

Prosjektorganisering:

Prosjektleiing:

Rådmann

Styringsgruppe:

Rådmann, 2 HTV og HVO.

Arbeidsgrupper:

Arbeidsgrupper etter behov der tillitsvalde også er representerte.

Framdriftsplan:

Fase 1 frå 01.01.2016-30.06.2016:

Oppgåve	Tid	Ansvar
Utarbeiding av prosessnotat.	Innan 20.01	Rådmann
Oppstart drøftingar leiargruppa	21. og 22.01.	
Orientering kontaktutvalet	27.01.	Rådmann
Opprette styringsgruppe	27.01	Rådmann
Dialog med leiarane enkeltvis (ism årsplan)	01.02, 02.02 og 03.02.	Rådmann
Opprette arbeidsgrupper	Innan utgangen av veke 8	Rådmann
Innstilling frå arbeidsgrupper	Innan utgangen av veke 21.	Arbeidsgrupper
Drøftingar i leiargruppa	24.06.16	Rådmannen
Drøftingar styringsgruppa og arbeidsgruppene	Veke 26	Styringsgruppa
Ny organisasjonsstruktur	08.08.16	Styringsgruppa
Kontaktmøte	31.08.16	Rådmannen
Ny organisasjonsstruktur	05.09.16	AMU
Ny organisasjonsstruktur	06.09.16	Formannskapet
Ny organisasjonsstruktur	29.09.16	Kommunestyret

Intern utlysing	Søknadsfrist ++10	Rådmann
Tilsetjing i nye stillingar	Innan ++.10	Rådmann

Fase 2

Implementering ny organisasjon: Ny organisasjon skal gjelde frå 01.01.2017. Førebuinga kan starte ca 01.11.16. Alle brikkene er noko ikkje på plass før eit stykke ut i 2017.

Premissar for prosessen:

- Leiarane er sikra stilling i Herøy kommune og får behalde noverande løn.
- Leiarane skal vere sikra lønsutvikling i samsvar med gjennomsnittleg lønsutvikling.
- Dei tilsette sine rettar skal sikrast i prosessen.
- Arbeidet skal skje i samarbeid med dei tilsette sine organisasjonar.

Olaus-Jon Kopperstad

ORGANISASJONSUTVIKLING

Oppretting av arbeidsgrupper.

Bakgrunnen for prosessen med organisasjonsutvikling er m.a.

- Organisasjonsendringa skal føre til sterkare koordinering av tenestene og ressursane på tvers i organisasjonen og ei meir fleksibel og effektiv utnytting av dei administrative ressursane, personalressursane og andre ressursar
- Rådmannen si leiargruppe er for stor til å arbeide strategisk.

I SWOT- analysen og vidare arbeid i dei to gruppene har det kome fram at omorganisering ikkje løyser alle utfordringane, men utfordringane må finne si løysing gjennom meir kommunikasjon, samarbeid OG organisatoriske endringar.

I tillegg vil det vere behov for planar og prosedyrer for samhandling m.a.relatert til brukarar med samansette behov. Det vil også vere behov for tydelege leiarar både på toppnivå og nivået under med kunnskap, evne og vilje til å arbeide både strategisk for å utvikle gode avdelingar, samt operasjonelt for ei løysingorientert samhandling til beste for brukarane.

Så langt har det vore arbeidd grundig for å identifisere utfordringane i organisasjonen. Vidare i prosessen må det utgreiast kva for utfordringar som må finne si løysing gjennom organisatoriske endringar og kva for utfordringar som kan løysast ved meir kommunikasjon og samarbeid.

For å utgreie dei organisatoriske endringane, vert det opprette fylgjande arbeidsgrupper med slikt mandat og tidsfristar:

Arbeidsgruppe barn og unge (oppvekst):

Mandat:

Arbeidsgruppa skal utgreie **fordeler og ulemper** ved å slå saman skuleavdelinga med eit eller fleire av tenestemråda barnehage, barnevern og helsestasjon. I samband med utgreiinga kan arbeidsgruppa innhente erfaringar frå andre kommunar, fylkeskommunale og statlege etatar m.m. Arbeidsgruppa kan også trekkje inn andre fagpersonar etter behov.

Medlemmer i arbeidsgruppa:

- Leiar skuleavdelinga
- Leiar barnehageavdelinga
- Leiar BFH
- Tillitsvald
- Verneombod

Arbeidsgruppa vel sjølv leiar og sekretær.

Frist: 31.05.16

Arbeidsgruppe helse og omsorg:

Mandat:

Arbeidsgruppa skal utgreie **fordeler og ulemper** ved å slå saman Pleie og omsorg, Buhab og BFH til ei eller to einingar. Gruppa skal særleg sjå på utfordringane i forhold til

- Koordinerande eining
- Prinsippet om generalist og spesialist
- Legetenesta sitt ansvar i forhold til samhandlande partar
- Koordinering av tenester til dei med store behov innanfor psykiatri, rus og/eller demens
- Støttekontakt

I samband med utgreiinga kan arbeidsgruppa innhente erfaringar frå andre kommunar, fylkeskommunale og statlege etatar m.m. Arbeidsgruppa kan også trekkje inn andre fagpersonar etter behov.

Medlemmer i arbeidsgruppa:

- Leiar Pleie og omsorg
- Leiar Buhab
- Leiar BFH
- Tillitsvald
- Verneombod

Arbeidsgruppa vel sjølv leiar og sekretær.

Frist: 31.05.16.

Arbeidsgruppe utvikling, eigedom og kultur:

Mandat:

Arbeidsgruppa skal utgreie **fordeler og ulemper** ved å slå saman Utvikling, Eigedom og Kultur til ei eller to einingar. Gruppa skal særleg sjå på utfordringane i forhold til

- Grunnkjøp
- Idrettsanlegg
- Investeringsprosjekt
- Næring/samfunnsutvikling
- Brannvern

I samband med utgreiinga kan arbeidsgruppa innhente erfaringar frå andre kommunar, fylkeskommunale og statlege etatar m.m. Arbeidsgruppa kan også trekkje inn andre fagpersonar etter behov.

Medlemmer i arbeidsgruppa:

- Leiar Utvikling
- Leiar Eigedom
- Leiar Kultur
- Tillitsvald
- Verneombod

Arbeidsgruppa vel sjølv leiar og sekretær.

Frist: 31.05.16

Arbeidsgruppe stab/støtte:

Mandat:

Arbeidsgruppa skal utgreie **fordeler og ulemper** med ein felles leiar for Økonomi, Personal, Servicetorg, IKT og Dokumentsenteret. Gruppa skal særleg sjå på utfordringane i forhold til

- Samrordning av ressursbruken mellom avdelingane
- Samordne og utvikle stab og støttefunksjonane
- Arbeid- og oppgåvefordelinga
- Innkjøp

I samband med utgreiinga kan arbeidsgruppa innhente erfaringar frå andre kommunar, fylkeskommunale og statlege etatar m.m. Arbeidsgruppa kan også trekkje inn andre fagpersonar etter behov.

Medlemmer i arbeidsgruppa:

- Leiar Økonomi
- Leiar Personal
- Leiar Servicetorget
- Leiar IKT
- Leiar Dokumentsenteret
- Tillitsvald
- Verneombod

Arbeidsgruppa vel sjølv leiar og sekretær.

Frist: 31.05.16.

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Avdeling for Barn, Familie og Helse

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	IMT	Arkivsaknr:	2016/1199
		Arkiv:	G21

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
	Komite for Helse og omsorg	
193/16	Formannskapet	20.09.2016
	Kommunestyret	29.09.2016

AVTALE MELLOM KOMMUNEN OG FASTLEGE VED HERØY OG MYRVÅG LEGESENTER - REFORHANDLING

Tilråding:

Kommunestyret ber om at det vert inngått avtale med fastlegane ved Herøy og Myrvåg legesenter i samsvar med dei prinsippa og føringane som går fram av saksframstillinga.

Ordføraren får fullmakt til å inngå avtale med den einskilde lege.

Særutskrift:

Barn,- familie- og helseleiar

Legane ved Herøy og Myrvåg legesenter

Økonomiavdelinga

Vedlegg:

Utkast til avtale mellom Herøy kommune og fastlege

Saksopplysningar:

Kommunestyret handsama i sak 45/16 den 17. mars 2016 Strategisk rekrutteringsplan fastlegar 2016-2018. I vedtaket heiter det mellom anna: «Tiltak for å behalde fastlegar skal prioriterast først. Det vert forhandla med fastlegane med sikte på å kome fram til ei lik avtale ved dei to legekontora. og Ordføraren skal vere ein del av forhandlingsutvalet.»

Kommunen sitt forhandlingsutval vart etter dette oppretta og består av ordførar (leiar), rådmann og barn-, familie- og helseleiar. Frå legane har forhandlingsutvalet bestått av Helge Strømskag (leiar), Trond Vegard Vatne (Herøy legesenter) og Stian Klock (Myrvåg legesenter).

På bakgrunn av vedtak i sak 45/16 i kommunestyret kalla kommunen inn legane til forhandlingar.

Forhandlingane starta i mai 2016 og det er halde tre forhandlingsmøter.

Forhandlingane har vore ført i ei god tone og det er kome fram til einigheit om avtalen som ligg som vedlegg.

Nærare om avtalen

Det er nå forhandla fram ei felles avtale for alle legane ved både legesentra. Dette var eit hovudmål set i forhold til kommunestyret sitt vedtak og både partar som forhandla var einige om at dette var rett.

Avtalen som nå ligg føre er utforma slik at den skal vere lett tilgjengeleg og ikkje for komplisert å forhalde seg til.

Både legekontora har felles lokaliteter med andre delar av helse- og omsorgstenestene i kommunen. Det er derfor viktig å behalde tankane om integret legesenter slik det i utgangspunktet berre var utforma i avtalen ved Herøy legesenter tidlegare. Dette er det teke inn ein bestemmelse om i avtalen (pkt 4 bokstav g).

Kommunen skal som tidlegare syte for den praktiske tilrettelegginga av drifta ved legekontora. Dette skal mellom anna gjerast ved å stille til disposisjon lokalar, utstyr og hjelpepersonale, (pkt 3).

Partane er einige om at det skal gjennomførast ein prosess etter at avtalene er signert. Formålet med denne prosessen er å få ein omforeint haldning og praktisk utøving av mellom anna verdigrunnlag og arbeidsgivarpolitikk. Det er og einigheit om at partane skal jobbe aktivt for å rekruttere og halde på fastlegar med nødvendig kompetanse, sjå pkt. 6 i avtalen.

Når det gjeld den økonomiske belastninga for den einskilde lege vil det vere slik at dei betalar basistilskotet samt eit beløp på kr. 3.000,- per måned. Dette skaper forutsigbarheit for den einskilde fastlege, noko som har vore eit særskilt viktig argument frå deira side.

Frå kommunen si side vil denne avtala føre med seg auka kostnadar. Det er vanskeleg å vere heit konkret om kva det vil føre til av meirkostnader då ein ved inngåing av denne avtalen har eit stort håp om å redusere utgiftane til vikarar vesentleg. Kor raskt ein kan få tilsett faste legar i alle heimlane er vanskeleg å vite, men kommunen er allereide i ferd med å lyse ut dei ledige heimlane igjen. Med ein samla fokus på rekruttering både hjå dei fastlegane som har avtale i dag og leiinga for legetenester har vi eit håp om at det skal la seg gjere å rekruttere gode og stabile fastlegar i dei ledige heimlane.

Den økonomiske konsekvensen av avtala vert å handsama i samband med budsjett 2017. Legetenester vert då foreslegen auka med 1,3 mill. i 2017.

Avtala som leggst fram her vil avløyse dei to avtalene som kommunen har med legesentra i dag. Den vil verte gjort gjeldande frå 1.1.2017 og for ein prøveperiode på 2 år kor ein nøye følgjer kostnadsutviklinga ved dei to legesentra.

Vurdering og konklusjon:

Legesituasjonen i kommunen har vore utfordrande over tid. Det har vore forsøkt gjentatte gonger å rekruttere i dei ledige fastlegeheimlane. Det er nå eit håp om at endra avtaler skal gjere det meir attraktivt både å verte værande i kommunen og å få nye fastlegar som og vert værande i kommunen. Rådmannen vil etter dette rå til at kommunestyret vedtek saka slik at kommunen kan inngå avtale med fastlegane i samsvar med dei prinsippa og dei framforhandla kostnadane.

Konsekvensar for folkehelse:

Mange pasientar har i lang tid vore utan ein fast lege å forhalde seg til. Dei har fått nødvendig legehjelp ved at dei faste legane har strekt seg langt samt at det har vore mange vikarar inne. Dette har nok ført til manglande oppleving av kontinuitet for ein del pasientar, særleg gjeld det for dei som er alvorleg og/eller kronisk sjuke.

Konsekvensar for beredskap:

Ein stabil og tilstrekkeleg legedekning er viktig for ein god beredskap. Det vil og føre til at vaktberedskapen på legevakt, ettermiddag/kveld og natt, vert å dele på fleire.

Konsekvensar for drift:

Ved denne avtalen som er forhandla fram vil vi vere betre i stand til å få rekruttert fastlegar i dei ledige heimlane. Dette er viktig for at vi skal ha ein god fastlegesituasjon frametter. Kostnadene denne avtalen fører med seg er betydelege, men i den situasjonen kommunen er i på dette området er dei nødvendige.

Fosnavåg, 09.09.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Inger Marie Tofthagen
Avd.leiar

Sakshandsamar: Inger Marie Tofthagen

AVTALE MELLOM HERØY KOMMUNE OG FASTLEGE

Lege har inngått fastlegeavtale med Herøy kommune med arbeidsstad Herøy eller Myrvåg legesenter. Det er samstundes inngått følgjande avtale mellom lege og Herøy kommune.

Avtalen bygger på Forskrift om fastlegeordningen i kommunene, ASA 4310, ASA 4301 og SFS 2305

1. Tilhøvet mellom fastlegene i Herøy kommune er regulert av ovanfor. Når det gjeld fastlegene som har avtale med kommunen, er forholda i tillegg regulert i denne overordna avtalen.
2. Gjennom denne avtalen forpliktar fastlegane seg til å drive sin allmennlegepraksis frå det senteret vedkomande er knytt til.
3. Kommunen driv dei to legesentra, Herøy og Myrvåg, og leiger dei ut til fastlegane ved sentra. Kommunen skal syte for følgjande:
 - a) Lokale som er tidsmessige og tenlege.
 - b) Medisinsk utstyr og kontorutstyr av god og moderne standard.
 - c) Hjelpepersonell til å dekkje ei forsvarleg teneste ved senteret.
 - d) Kontor til 8 fastlegar ved Herøy legesenter og 4 fastlegar ved Myrvåg legesenter. I tillegg plass til ein turnuslege i kommunen.
 - e) Innkjøp av nødvendig forbruksmateriell og medikament.
 - f) Reinhold i samsvar med eigen plan.
 - g) Eige årleg driftsbudsjett og rekneskap for kvart av legesentra.
 - h) IKT-utstyr og programvare i samsvar med gjeldande nasjonalt regelverk og normer når det gjelder tryggleik samt drift av dette.
4. Hovudoppgåvene til legesentra er:
 - a) Allmennlegetenester i samsvar med lover, reglar, avtalar og ein god faglege standar.
 - b) Beredskap for akuttmedisinske situasjonar utanom vaktordningar på dagtid, Jmfr. § 12, pkt c i Fastlegeforskrifta og SFS 2305, §6.
 - c) Deltaking i utdanning av medisinske studentar i samarbeid med NTNU.
 - d) Rettleiing av medisinske turnuskandidatar.
 - e) Rettleiing av legar etter Forskrift om veiledet teneste for å få adgang til å praktisere som allmennlege med rett til trygderefusjon av 19. des. 2005, jmf. Rundskriv IS-18/2005
 - f) Rettleiing av legevikarar.
 - g) Vere eit integrert legesenter i Herøy kommune ved å bidra til at helsetenesten framstår som heilskaplege og samanhengande for brukarane. Gi praktiske fordelar for brukarane ved at tenestene er samlokaliserte. Lav terskel for formell og uformell kontakt mellom fastlegar inkl. medarbeidarar og anna fagpersonell i kommunen. Konkrete tenester til førebyggingsseksjonen knytt til reisevaksinasjon og smittevern, Yte laboratorietenester til jordmor, førebyggingsseksjonen og PO-avdelinga, fortløpande rettleiing og tilrettelegging for turnuslegar og legevikarar. Samordning av drift med øvrige

tenester i kommunen. Studentrettleiing og bidra til rekruttering av nye leger gjennom mottak av studenter, turnusleger osv

5. Legen betaler Herøy kommune basistilskot og 3.000,- kr. per måned i leige. Leiga skal betalast den 15. i kvar måned.
Ved sjukefråvær eller anna tariffesta fråvær skal legen betale leige så lenge han mottek basistilskot for si liste, jf. ASA 4310 pkt. 13.2-13.6.
6. Partane er einige om at det skal gjennomførast ein prosess etter at avtalane er signerte. Formålet med denne prosessen er å få ei omforeint haldning og praktisk utøving av:
 - a) Herøy kommune sitt til ein kvar tid gjeldande verdigrunnlag og arbeidsgjevarpolitikk.
 - b) Arbeide aktivt med HMS for å sikre eit godt og forsvarleg arbeidsmiljø for alle partar og tilsette. Avtalepartane vil initiere, ta del i og gjennomføre dei tiltak og aktivitetar som er naudsynt for å nå dei måla ein set seg.
Partane vil gjennomføre ei medarbeidarundersøking/tilsvarande undersøking for fastlegane i avtaleperioden.
 - c) Herøy kommune sine til ein kvar tid gjeldande etiske retningslinjer.
 - d) Avtalepartane skal saman jobbe aktivt for å rekruttere og halde på fastlegar med nødvendig kompetanse for å utføre dei tenestene som det til ein kvar tid er behov for.
 - e) For at avtalepartane kan sette i verk målretta kvalitetshevande tiltak av tenestene, vil ein leggje til rette for og gjennomføre brukarundersøking blant pasientane. Dette blant anna for å innhente kunnskap om tenestene sin kvalitet
7. Herøy kommune skal legge til rette for at fastlegen slik at bla sjukehusåret for spesialisering i allmennmedisin og grunnkurs kan avviklast innan rimeleg tid. Kommunen skaffer sjølv vikar for legen når sjukehusåret vert avvikla.
8. Lege forpliktar seg til følgjande:
 - a) Bruke lokalar og utstyr på ein aktsam måte
 - b) Bidra til eit positivt arbeidsmiljø på arbeidsplassen
 - c) Aktiv deltaking i arbeidet med å rekruttere og behalde fastleger
 - d) Bidra til å halde driftskostnadene nede
 - e) Bidra til ei fagleg god og effektiv økonomisk drift av kontora
9. Det vert utarbeidd eiga arbeidsavtale knytt til dei kommunale arbeidsoppgåvene.
10. Gjensidig oppseiingstid er sett til 6 – seks- månader.
11. Ved tvist om forståinga av avtalen er partane samde om at reglane for tvistehandsaming fastset i ASA 4310 pkt 17, skal gjelde.
12. Avtalen er skriven ut i to eksemplar, eitt til kvar av partane.

13. Denne avtalen avløyer avtalen for Myrvåg legesenter handsama i kommunestyret 23.2.12 sak 31/12 og avtalen for Herøy legesenter handsama i kommunestyret 13.12.2012 sak 216/12. d
14. Denne avtalen er gjeldande frå 1.1.2017. Det er ei prøveperiode på 2 år der ein nøye følgjer opp kostnadsutviklinga ved Herøy og Myrvåg legesenter. Avtalen vert å ta opp til vurdering seinast hausten 2018.

Fosnavåg.

Herøy kommune

Lege

Ordførar

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Økonomiavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JD	Arkivsaknr:	2012/96
		Arkiv:	250

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
194/16	Formannskapet	20.09.2016
	Kommunestyret	29.09.2016

REVIDERT EIGARSTRATEGI FOR SØRE SUNNMØRE REINHALDSVERK IKS

Tilråding:

Kommunestyret vedtek revidert eigarstrategi for Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS slik den ligg føre i vedlegg 1.

Særutskrift:

- SSR
- Utviklingsavdelinga
- Økonomiavdelinga
- Revisjonen

Vedlegg:

1 Revidert eigarstrategi SSR 2016

Saksopplysningar:

Eigarstrategi for Søre Sunnmøre reinhaldsverk IKS (SSR) vart vedteke i K-sak 14/12. Kommunestyret gjorde då følgjande vedtak:

Herøy kommunestyret vedtek «Eigarstrategi for Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS (SSR)» slik den ligg føre i vedlegg 1.

Det har internt i SSR blitt utarbeidd eit forslag til justeringar av gjeldande eigarstrategi, og Representantskapet i SSR gjorde i sak R12/16 den 19.05.2016 følgjande vedtak:

Representantskapet godkjenner den nye eigarstrategien og rår til at kommunestyra i eigarkommunane gjer eit likelydande vedtak.

Framlegget frå Representantskapet i SSR inneber følgjande endringar/justeringar:

1. Vedtaksdatoar

Nye datoar og saksnummer for når revidert eigarstrategi er vedteken i eigarkommunane.

2. Punkt 4.1 endra tekst

Fjerna orda «Fjernvarme og kompostering» og i staden sett inn «Gjenbrukstorg og greinplassar» i andre setninga. I setning 3 er ordet «ikkje» endra til «forsøke å unngå». Ny tekst lyd:

«SSR skal ivareta eigarkommunane si rolle som samfunnsaktør i spørsmål om lokal og regional utvinning av ressursane i hushaldningsavfallet i selskapet sitt nedslagsfelt, herunder gjenvinning av energi og material. Gjenbrukstorg og greinplasser er nemnt som ordningar ønska av eigarane. SSR skal forsøke å unngå å legge til rette for ordningar som konkurrerer direkte med frivillige organisasjonar. SSR skal på denne måten bidra til å skape meirverdiar for samfunnet gjennom forretningsmessig samarbeid og partnerskap med andre samfunnsaktørar.»

3. Punkt 3.5, 1 strekpunkt flytta til nytt punkt 4.2, endra tekst

Lagt til «og internasjonale» i gjeldande tekst. Strekpunktet er så flytta til nytt punkt 4.2, som no lyd:

«Eigarkommunane forventar at SSR tek ansvar for å arbeide for at eigarkommunane når det nasjonale hovudmålet om reduksjon i avfall frå hushaldningane. For øvrig skal nasjonale og internasjonale mål reflektere selskapet si verksemd.»

4. Punkt 8.2. Ny andre setning

Punktet med tillegg av ny setning lyd:

«Som ledd i informasjonsarbeidet skal det sendast ut ein kjeldesorteringskalender kvart år. Etter kvart kan denne bli endra til å bli kun elektronisk.»

5. Punkt 12: Ny overskrift og ny tekst

Overskrifta er endra frå «Kontaktutval» til «Dialog». Ny tekst i punkt 12.1. Punkt 12 med underpunkt lyd no:

«Punkt 12 Dialog

12.1 Det skal vere god kontakt mellom administrasjonen i SSR og administrasjonane i eigarkommunane i drifts- og utviklingsmessige saker.»

6. Punkt 13.1: Fjerne strekpunktum «Kontaktutvalet»

I tredje strekpunktum heiter det i tidlegare eigarstrategi. «Kontaktutvalet: Sjå punkt 12.1». Dette kontaktutvalet er no erstatta med ein punkt «Dialog» sjå over.

Tidlegare tekst i punkt 12.1 var «Det skal etablerast eit kontaktutval. Dette skal settast saman av dagleg leiar/administrasjonen i SSR og ein representant frå rådmannsstaben i eigarkommunane. Kontaktutvalet skal legge til rette for god styringsdialog mellom eigarorgana og selskapsorgana.»

I følge punkt 13.2 i Eigarstrategien, skal denne leggjast fram for omforent politisk behandling i kommunestyra minst ein gong kvar valperiode, eller så ofte eigarane finn det nødvendig.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen rår til at kommunestyret vedtek dei endringane i eigarstrategien for SSR, som representantskapet i SSR har vedteke i sak R12/16 den 19.05.2016.

Endringane i punkt 4 nemner gjenbrukstorg og greinplassar som ordningar som er ønska av eigarane, og oppfyljing av internasjonale målsetjingar vert no nemnt saman med nasjonale målsetjingar for selskapet si verksemd.

Styringsdialogen mellom eigarkommunane og SSR, skulle tidlegare skje via eit kontaktutval som bestod av dagleg leiar/administrasjon i SSR og ein representant for rådmennene i eigarkommunene. Dette kontaktutvalet vert no erstatta med ein meir uformell dialog mellom dei ulike kommuneadministrasjonane og SSR.

Konsekvensar for folkehelse:

Ei velfungerande avfalls- og renovasjonsordning er ein viktig føresetnad for folkehelsa.

Konsekvensar for drift:

Ingen konsekvensar for kommunen si drift og økonomi. Alle kostnader vert dekkja av avfallsgebyret som vert innkravd av SSR.

Fosnavåg, 12.09.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Geir Egil Olsen
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jan Driveklepp

2012/96

(Eigarstrategien er på 4 sider)

Føreslåtte endringar i gjeldande eigarstrategi

Side 1	Vedtaksdatoar i kommunestyra må endrast.
Punkt 3.5, 1. strekpunkt	Lagt til «og internasjonale».
Punkt 4.1	Fjerna orda «Fjernvarme og kompostering» og i staden sett inn «Gjenbrukstorg og greinplassar» i andre setninga. I setning 3 er ordet «ikkje» endra til «forsøke å unngå».
Punkt 4.2	Eitt strekpunkt i 3.5 er flytta til nytt punkt 4.2.
Punkt 8.2	Andre setninga er ny.
Punkt 12	Endra frå «Kontaktutvalg» til «Dialog». Teksten i 12.1 er skifta ut med ny tekst.
Punkt 13.1	Fjerna strekpunktet «Kontaktutvalget».

EIGARSTRATEGI FOR SØRE SUNNMØRE REINHALDSVERK IKS (SSR)

(Vedtatt i Herøy kommunestyre xx/xx-2016 i sak xx/xx
Ulstein kommunestyre xx/xx-2016 i sak xx/xx
Hareid kommunestyre xx/xx-2016 i sak xx/xx
Sande kommunestyre xx/xx-2016 i sak xx/xx)

1 Eigarskapet

- 1.1 SSR er eigd av kommunane Hareid, Ulstein, Herøy og Sande.

2 Formålet med ein eigarstrategi – rolle, oppgåver og handlingsrom

- 2.1 SSR si kjerneverksemd er ei lovpålagd teneste som ligg under kommunane sitt ansvarsområde.
- 2.2 Eigarstrategien skal sikre at SSR si verksemd har demokratisk forankring i eigarkommunane. Den skal sikre at SSR realiserer kommunane sine politiske mål og strategi for verksemda.
- 2.3 Eigarstrategien skal sikre at SSR har nødvendige verkemiddel og legitimitet for å finne løysingar og ta i bruk verkemiddel basert på trygghet og forutsigbarheit frå eigarkommunane. Eigarane ønskjer å gi selskapet eit eintydig mandat og handlingsrom for sine strategiske og faglege vurderingar .
- 2.4 Selskapet skal ivareta dei rollene og utføre dei oppgåvene som eigarane anser som hensiktsmessige for å realisere eigarane sitt formål med selskapet.

3 Krav til SSR si verksemd og eigarane sine forventningar

- 3.1 Selskapet skal vere eigarkommunane sitt forvaltings- og bestillarorgan som leverer avfallstenester til hushaldningar, fritidsboligar, skular, barnehagar og offentleg verksemd.
- 3.2 SSR skal sikre eit framtidsretta og berekraftig tenestetilbod, der det er lagt vekt på eigarkommunane sine ambisjonar om reduserte utslepp av klimagassar, og at det er tilrettelagt for kjeldesortering og gjenvinning av ressursane i avfallet.

(Eigarstrategien er på 4 sider)

- 3.3 SSR skal sikre eit brukarvennleg, fleksibelt og likeverdig tenestetilbod for alle innbyggjarane, der ein på ein positiv måte stimulerer til berekraftige haldningar og åtferd.
- 3.4 SSR skal sikre eit kostnadseffektivt tenestetilbod, basert på samarbeid og stordrift, til konkurransedyktige prisar.
- 3.5 I tillegg forventar eigarkommunane at selskapet:
 - er eigarkommunane sin primærrådgivar i avfallsrelaterte spørsmål.
 - er ein synleg og tydeleg samfunnsaktør i det haldningsskapande arbeidet i befolkninga.

4 Samfunn og miljø

- 4.1 SSR skal ivareta eigarkommunane si rolle som samfunnsaktør i spørsmål om lokal og regional utnytting av ressursane i hushaldningsavfallet i selskapet sitt nedslagsfelt, herunder gjenvinning av energi og material. Gjenbrukstorg og greinplassar er nemnt som ordningar ønska av eigarane. SSR skal forsøke å unngå å legge til rette for ordningar som konkurrerer direkte med frivillige organisasjonar. SSR skal på denne måten bidra til å skape meirverdiar for samfunnet gjennom forretningsmessig samarbeid og partnerskap med andre samfunnsaktørar.
- 4.2 Eigarkommunane forventar at SSR tar ansvar for å arbeide for at eigarkommunane når det nasjonale hovudmålet om reduksjon i avfall frå hushaldningane. For øvrig skal nasjonale og internasjonale mål reflektere selskapet si verksemd.

5 Årleg eigarmelding

- 5.1 Selskapet skal årleg levere eigarmelding. Denne skal behandlast av representantskapet og framleggast for eigarkommunane. Meldinga skal rapportere i høve til gjeldande eigarstrategi og selskapet sin strategi. Eigarmeldingane skal primært vise i kva grad selskapet oppfyller eigarane sine forventningar og selskapet sine eigne mål, gi informasjon om planlagde endringar i tenestetilbodet, samt vesentlege endringar i kostnadsnivået for selskapet.

6 Endringar i renovasjonsforskrifta

- 6.1 Endringar i renovasjonsforskrifta, som kjem med bakgrunn i planlagde endringar i tenestetilbodet, skal leggast fram for omforent politisk behandling i kommunestyra.

7 Endringar i renovasjonsgebyra

- 7.1 I høve eigarkommunane si behandling av økonomiplanar, skal selskapet sitt styre legge fram berekningsgrunnlag for renovasjonsgebyr dei komande åra. SSR skal fremme forslag om

(Eigarstrategien er på 4 sider)

endringar i renovasjonsgebyret til den enkelte eigarkommune etter forutgåande behandling i representantskapet.

8 Informasjon og kundetilfredsheit

- 8.1 Eigarane legg til grunn at informasjon står sentralt for å realisere selskapet sine målsettingar, både med omsyn til kundetilfredsheit og til fastsette miljøkrav. Informasjon skal i stor grad rettast mot skular og barnehagar.
- 8.2 Som ledd i informasjonsarbeidet skal det sendast ut ein kjeldesorteringskalendar kvart år. Etter kvart kan denne bli endra til å bli kun elektronisk.
- 8.3 God kundetilfredsheit er ein føresetnad for å kunne lukkast med å nå dei strategiske måla. Det gjeld både lokalmottaka/miljøstasjonane, returpunkta, greinplassar m.m. Desse må vere av høg kvalitet estetisk sett og gi kundane positive opplevingar av at "det nyttar" å sortere. Eigarane forutset at det blir lagt til rette for eit høgt servicenivå for å oppnå auka kundetilfredsheit.
- 8.4 Eigarane ønskjer at selskapet kvart år skal måle kundetilfredsheit opp mot målsetting.

9 Næringsverksemd

- 9.1 Næringsverksemd skal forsterke og underbygge kjerneverksemda og skape eit godt tilbod til små og mellomstore verksemdar. Dette gir effektive løysingar med omsyn til logistikk og lågare gebyr ved at kostnadane ved transport blir fordelt på ulike typer verksemdar.
- 9.2 Det skal stillast forretningsmessige krav til verksemda med omsyn til prising og resultat.

10 Greinplassar

- 10.1 SSR skal ha ansvaret for drift av greinplassar. Det skal leggjast til grunn at den geografiske plasseringa av greinplassane skal behandlast politisk av representantskapet.

11 Etikk

- 11.1 Selskapet skal som ein del av kvalitetssikringssystemet sitt ha etiske retningslinjer, og desse skal gjelde for samtlege tilsette i selskapet samt tillitsvalgte (inkludert medlemmer i representantskapet og styret).

Forts.

(Eigarstrategien er på 4 sider)

12 Dialog

- 12.1 Det skal vere god kontakt mellom administrasjonen i SSR og administrasjonane i eigarkommunane i drifts- og utviklingsmessige saker.

13 Styringsdialogen mellom eigarar og selskapet

- 13.1 Styringsdialogen mellom selskapet og eigarane skal skje gjennom:

- Kommunestyra: Politisk behandling av den årlege eigarmeldinga og årlege endringar i renovasjonsgebyra
- Representantskapet: Behandling av selskapsstrategi, eigarmelding, budsjett og årsrekneskap

- 13.2 Eigarstrategi for selskapet skal leggst fram for omforent politisk behandling i kommunestyra minst ein gong kvar valgperiode, eller så ofte eigarane finn det nødvendig.

Eigarmelding frå selskapet skal årleg, saman med årsrekneskapet, leggst fram for kommunestyra til orientering.

Representantskapet tar nødvendige avgjerdsler på vegne av eigarne, med utgangspunkt i gjeldande eigarstrategi, vedtekter (selskapsavtale og forskrift) og selskapsstrategi.

SSR skal informere eigarane undervegs om vesentlege avvik i høve til gjeldande styringsdokument, lover og reglar, som gjeld for selskapet.

SSR skal vere ein høyringsinstans som sikrar rett samspel mellom eigarkommunane ved kommunane si handsaming av enkelte saker som rører ved selskapet si verksemd. Dette kan t.d. omfatte snuplassar, byggefelt, greinklipping m.m.

- 13.3 Elles føreset eigarane at SSR legg fram for representantskap og eigarar saker av stor og/eller prinsipiell betydning.

14 Tilhøvet til selskapsavtala

- 14.1 Selskapsavtala skal til ei kvar tid vere samordna med eigarstrategien for selskapet. Revisjon av eigarstrategien skal difor utløyse ein revisjon av selskapsavtala.

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Økonomiavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JD	Arkivsaknr:	2012/2371
		Arkiv:	026

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
195/16	Formannskapet	20.09.2016
	Kommunestyret	29.09.2016

REVIDERT SELSKAPSAVTALE FOR SØRE SUNNMØRE REINHALDSVERK IKS

Tilråding:

Kommunestyret vedtek revidert selskapsavtale for Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS slik den ligg føre i vedlegg 1, med dei justeringar som er spesifisert på vedlegget side 1.

Særutskrift:

- SSR
- Utviklingsavdelinga
- Økonomiavdelinga
- Revisjonen

Vedlegg:

1 Revidert selskapsavtale 2016

Saksopplysninger:

Selskapsavtalen for Søre Sunnmøre reinhaldsverk IKS (SSR) vart sist revidert i 2013, og vedteke i K-sak 8/14. Kommunestyret gjorde då følgjande vedtak:

Kommunestyret godkjenner endringar i selskapsavtalen for Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS når det gjeld § 12 Rammene for låneopptak og § 9 om styre og styresamansetting i samsvar med innstillinga frå representantskapen i Søre Sunnmøre IKS.

Det har internt i SSR blitt utarbeidd eit forslag til justeringar av gjeldande selskapsavtale, og Representantskapet i SSR gjorde i sak R11/16 den 19.05.2016 følgjande vedtak:

Representantskapet godkjenner den nye selskapsavtala og rår til at kommunestyra i eigarkommunane gjer eit likelydande vedtak.

Framlegget frå Representantskapet i SSR inneber følgjande endringar/justeringar:

1. Verknadstidspunkt

Revidert selskapsavtale skal være gjeldande frå 15. september 2016

2. § 6: Endring av folketal, eigardel og justeringssetninga

Noverande ordlyd:

Ut i frå folketalet per 1. januar 2012, blir då eigardelane følgjande:

	Folketal per 01.01.12	Prosent	Antal medlemmer
Herøy	8727	36,16	4
Hareid	5000	20,71	2
Sande	2588	10,72	2
Ulstein	7828	32,41	3
Sum	24143	100	11

Styret kan føreslå overfor representantskapet å justere eigardelen i selskapet ut i frå folketalsutviklinga. Justering kan fremjast kvart fjerde år, første gong 01.01.2016.

Forslag til ny ordlyd:

Ut i frå folketalet per 1. januar 2016, blir då eigardelane følgjande:

	Folketal per 01.01.16	Prosent	Antal medlemmer
Herøy	8972	35,67	4
Hareid	5189	20,63	2
Sande	2559	10,18	2
Ulstein	8430	33,52	3

Sum	25150	100	11

Styret kan føreslå overfor representantskapet å justere eigardelen i selskapet ut i frå folketalsutviklinga. Justering kan og fremjast som ein del av revisjon av selskapsavtala.

3. §12: Investeringar

«Selskapet sitt styre kan ta opp nye lån på inntil 10 millionar kroner utan...».

Det er ordet «nye» som er nytt. Endringa er gjort fordi det kan feiltolkast dit hen at dette kan gjelde akkumulerte låneopptak føretatt av styret.

4. §12: Investeringar

«Høgaste ramme for selskapet sitt samla låneopptak er 100 millionar kroner.»

Nytt her er 100 mill.kr i standen for 80 mill.kr. Dette med begrunning i innføring av nye fraksjonar og høgare standard enn først planlagt på nye miljøstasjonar i Herøy og Sande.

5. §12: Investeringar. Avsnitt 2 er fjerna

Forskrift av 17.desember 1999 nr 6 er endra, og ein treng ikkje godkjenning av Fylkesmannen dersom låneramma i selskapsavtala ikkje blir overskriden og ingen av kommunane er ROBEK-kommune. Uansett må selskapet følge gjeldande lover og reglar, og setninga blir difor litt unødvendig.

6. § 17: Nytt avsnitt

Det er kome til eit nytt avsnitt med følgjande tekst:

«Selskapet skal drive effektivt og framtidsretta miljøarbeid i regionen, der kvalitet, leveransenivå og kostnader harmoniserer. Selskapet skal vere husstandane og kommunane sin naturlege samarbeidspartnar i avfalls- og miljøspørsmål.»

7. § 18: Ny paragraf om miljø, ny parafering

Det er kome til ein ny § 18 Miljø, med følgjande tekst:

«Selskapet skal bidra til å realisere nasjonale og internasjonale miljømål ved klimavennleg innsamling og behandling av avfall. Selskapet skal søke å vektlegge miljøomsyn ved val av leverandørar og behandlingsmetodar. Dei valgte løysingane må være estetisk gode. Selskapet skal satse på regionalt samarbeid og regionale løysingar der dette er miljømessig og økonomisk hensiktsmessig.»

Grunna ny § 18 Miljø, vert dei tidlegare paragrafane 18, 19 og 20, no 19, 20 og 21. Ingen endringar i tekst.

8. Ny vedtaksdato

Vedtaksdatoar vil bli registrert med vedtaka i kommunestyra. Vedtaksdato i representantskapet i SSR er 19.05.2016.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen rår til at kommunestyret vedtek dei endringane i selskapsavtalen for SSR, som representantskapet i SSR har vedteke.

Endringane i § 6 er ei tilpassing til folketalsutviklinga i kommunane sidan siste revisjon av selskapsavtalen. Ei justering som gjeldande selskapsavtale krev utført per 01.01.2016.

Når det gjeld § 12 Investeringar, så vert låneramma auka til kr 100 mill.kr, ekskl. kassakredittramma. I dag er låneramma kr 80 mill.kr.

Det vert ikkje føreslått endringar i styret si fullmakt til å ta opp lån utan særskild godkjenning frå eigarkommunane, som er inntil 10 mill.kr. under føresetnad av at dette er innarbeidd i årsbudsjettet.

Nye teksttillegg i § 17 nytt avsnitt, og ny § 18, er viktige programerklæringar om kvalitet, kostnadseffektivitet, realisering av miljømål, og estetikk m.m..

Det er positivt at SSR med dette så klart erklærer at dei skal ha ei kundetilpassa og framtidsretta haldning i sitt arbeid.

Konsekvensar for folkehelse:

Ei velfungerande avfalls- og renovasjonsordning er ein viktig føresetnad for folkehelsa.

Konsekvensar for drift:

Ingen konsekvensar for kommunen si drift og økonomi. Alle kostnader vert dekkja av avfallsgebyret som vert innkravd av SSR.

Fosnavåg, 10.09.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Geir Egil Olsen
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jan Driveklepp

Gjeldande frå 15. september 2016

SELSKAPSAVTALE

FOR

SØRE SUNNMØRE REINHALDSVERK IKS

Justeringar i forhold til gjeldande selskapsavtale:

- Tidspunktet øverst på denne sida.
- § 6: Folketalet, eigardelen og justeringssetninga er endra.
- § 12: Investeringar: «Selskapet sitt styre kan ta opp nye lån på inntil 10 millionar kroner utan....» (ordet «nye» er det som er nytt). Endringa er gjort fordi det kan feiltolkast dit hen at dette kan gjelde akkumulerte låneopptak føretatt av styret.
- § 12: Investeringar: «Høgaste ramme for selskapet sitt samla låneopptak er 100 millionar kroner.» Nytt her er 100 i staden for 80 millionar kroner. Dette med begrunning i innføring av nye fraksjonar og høgare standard enn først planlagt på nye miljøstasjonar i Herøy og Sande.
- § 12: Investeringar, 2. avsnitt, er fjerna. Forskrifta er endra, og ein treng ikkje godkjenning frå Fylkesmannen dersom låneramma i selskapsavtala ikkje blir overskriden og ingen av eigarkommunane er ROBEK-kommune. Uansett må selskapet følgje gjeldande lover og reglar og setninga blir difor litt unødvendig.
- § 17: Teksttillegg, nytt avsnitt (nr. 2).
- § 18: Ny paragraf om miljø. Dei tidlegare paragrafane 18, 19 og 20 er no 19, 20 og 21.
- Vedtaksdatoar på siste side.

§ 1 Selskapet

Søre Sunnmøre Reinhaldsverk (SSR) er eit interkommunalt selskap skipa av kommunane Hareid, Herøy, Sande og Ulstein med heimel i lov om interkommunale selskap.

§ 2 Hovudkontor

Selskapet sitt hovudkontor ligg i Ulstein kommune.

§ 3 Selskapet sitt hovudføremål

Selskapet si kjerneverksemd er å vere kommunane sitt forvaltings- og bestillarorgan, som leverer avfallstenester til hushaldningar, fritidsbustader, skular og barnehagar.

Selskapet sitt føremål er å dekke eigarkommunane sine behov, plikter og oppgåver med tanke på:

1. Å drive framtidsretta og miljøretta innsamling, transport og sortering av hushaldningsavfall - som kommunane måtte bli pålagde å ta hand om eller sjølve i fellesskap ønskjer å etablere. Selskapet skal planlegge og sørge for gjennomføring av andre miljøtiltak der kommunane i fellesskap ønskjer dette.
2. Eit brukarvennleg, fleksibelt og likeverdig tenestetilbod for alle innbyggjarane, og som stimulerer til berekraftige haldningar og atferd. Dette skal skapast gjennom aktiv informasjon og kommunikasjon.
3. Eit kostnadseffektivt tenestetilbod basert på samarbeid og stordrift.

§ 4 Andre føremål

1. Vere eigarkommunane sin primærrådgivar i avfallsrelaterte spørsmål og samstundes vere ein synleg samfunnsaktør i det haldningsskapande arbeidet i befolkninga.
2. Ivareta eigarkommunane si rolle som samfunnsaktør i spørsmål om lokal og regional utnytting av ressursane i hushaldningsavfallet i selskapet sitt nedslagsfelt.
3. Oppfylle kommunane sine forpliktingar etter lov om forureining i høve innsamling og gjenvinning av ressursane i hushaldningsavfallet.
4. Drive mottak, sortering/gjenvinning og deponering av næringsavfall i den utstrekning selskapet har løyve og finn det formålstenleg eller ved avtalar med andre selskap.

5. Selskapet skal arbeide for at det blir like avfallsgebyr og like ordningar for avfall i eigarkommunane.
6. For andre avfallsordningar eller anna avfall som blir levert til selskapet krev selskapet sjølv inn det fastsette gebyret. Styret kan givast fullmakt til å fastsetje gebyrregulativ for direktelevert avfall.

§ 5 Samarbeid

Selskapet kan søkje samarbeid med andre kommunar, regionar eller selskap der dette er naturleg. Selskapet kan vere medeigar i andre selskap som driv innan avfall og miljøhandtering der dette er hensiktsmessig for å tene føremålet til selskapet. Slike selskapsetableringar må ikkje kome i konflikt med andre eigarinteresser som kommunane måtte ha.

§ 6 Representantskapet

Representantskapet er selskapet si øvste myndigheit og deltakarane utøver si myndigheit gjennom representantskapet.

Representantskapet sine medlemmer og personlege varamedlemmer skal velgast av kommunestyra i medlemskommunane for kommunevalgbolken. Medlemmer av styret kan ikkje vere medlemmer av representantskapet.

Den einskilde deltakar kan føreta nyvalg av sine representantar i valgperioden. Nyvalg skjer for den gjenverande del av valgbolken.

I valgår kallar ein saman representantskapet seinast 30. desember for konstituering og valg av leiar og nestleiar. Ansvarleg for innkallinga er representantskapet sin leiar før valget. Det skal samstundes lagast ein plan for representantskapet sine ordinære møter komande år.

På møtet i representantskapet etter kvart valg skal det også velgast ein valgkomité i representantskapet. Denne valgkomitéen skal ha eitt medlem frå kvar kommune og ein av desse skal velgast til leiar i komitéen. Valgkomitéen skal mellom anna sørge for kandidatar til styret.

Representantskapet si myndigheit er i samsvar med lov om interkommunale selskap, jfr. § 7, og denne selskapsavtala.

Representantskapet kan utvide styret sine plikter, men ikkje innskrenke styret si myndigheit.

Saksbehandlinga i representantskapet vert regulert av lov om interkommunale selskap § 9. Det skal haldast minst to møter i representantskapet per år.

Representantskapet har 11 medlemmer. Kvar eigarkommune skal ha minst to medlemmer i representantskapet. Deretter skal eigarkommunane ha ein medlem

ekstra når innbyggartalet passerer 7.500 og ein medlem ekstra når innbyggartalet passerer 10.000. Dersom innbyggartala tilseier at ein ikkje får 11 medlemmer i representantskapet, skal den største eigarkommunen ha ein representant ekstra. Dersom heller ikkje dette er nok til å få 11 representantar, skal også den nest største eigarkommunen ha ein representant ekstra.

Ut i frå folketalet per 1. januar 2016, blir då eigardelane følgjande:

	Folketal per 01.01.2016:	%	Antal medlemmer:
Herøy:	8972	35,67	4
Hareid:	5189	20,63	2
Sande:	2559	10,18	2
Ulstein:	8430	33,52	3
Sum:	25150	100	11

Styret kan føreslå overfor representantskapet å justere eigardelen i selskapet ut i frå folketalutviklinga. Justering kan også fremjast som ein del av revisjon av selskapsavtala.

Elles kan talet på medlemmer i representantskapet endrast ved endring av talet på eigarkommunar.

§ 7 Innkalling og møter i representantskapet

Representantskapet kjem vanlegvis saman to gongar i året - i april/mai og i oktober/november. Det kan elles kallast inn til møte når leiaren i representantskapet, styret i selskapet eller minst to medlemmer krev det.

Styreleiaren og dagleg leiar skal delta i møta med talerett. Øvrige styremedlemmer har møte- og talerett.

Innkalling til møta skal skje med minst 4 veker varsel. Innkallinga skal innehalde sakliste og moglege saksdokument. For møta gjeld §§ 8 og 9 i lov om interkommunale selskap sine reglar om valg, røysting, habilitet og protokollering m.m.

Representantskapet sin leiar kan innkalle representantskapet med kortare frist i tilfelle kor dette er påtrengjande nødvendig.

Innkalling, sakliste og møteprotokoll skal også sendast til medlemskommunane. Det same gjeld budsjett og rekneskap for selskapet.

§ 8 Saker til behandling i representantskapet

Representantskapet gjer nødvendige beslutningar på vegne av eigarane, med utgangspunkt i gjeldande eigarstrategi, vedtekter og selskapsstrategi.

Representantskapet skal sjå til at selskapet vert drive etter intensjonane og i samsvar med lover, forskrifter og vedtekter. Representantskapet skal i møta behandle desse sakene:

- a) Årsrekneskap for selskapet
- b) Framlegg frå styret til endringar i avfallsgebyra
- c) Fastsetje alle gebyr som ikkje kommunestyra etter lova skal vedta eller som styret har fullmakt til å vedta
- d) Framlegg frå styret til økonomiplan og årsbudsjett seinast 15. november kvart år
- e) Framlegg frå styret til låneopptak utover fastsette rammer og pantsetjing av selskapet sine eigedomar
- f) Kommunale garantiar/lån
- g) Valg av leiar og nestleiar i representantskapet
- h) Valg av styremedlemmer
- i) Valg av leiar og nestleiar i styret
- j) Valg av revisor og fastsetting av godtgjering for revisjon
- k) Fastsetjing av godtgjeringar for styret og representantskapet
- l) Andre saker som styret vil ha handsama og andre saker som kjem fram av selskapsavtala

Representantskapet skal behandle selskapet si eigarmelding i same møte som ein fastset rekneskapet. Eigarmelding og rekneskap skal behandlast seinast 30. mai året etter rekneskapsåret.

Representantskapet skal behandle og vedta selskapsstrategien minst ein gong kvar valgperiode. Dette skal gjerast i starten av kvar valgperiode.

Godtgjeringar (møtegodtgjersle, dekking av tapt arbeidsforteneste og dekning av reiseutgifter) for medlemmer i representantskapet skal den einskilde eigarkommune der representanten høyrer til stå for. SSR betalar ut til den einskilde medlem det vedkomande har krav på og sender deretter kravet over til kommunane for refusjon, inklusiv kvar kommune sin andel av leiargodtgjersla.

Vedtak gjort av representantskapet må godkjennast i medlemskommunane dersom det vert kravd etter lov om interkommunale selskap eller andre lover og forskrifter.

§ 9 Styret

Selskapet skal ha eit styre på frå 3 til 7 medlemmer som skal velgast av representantskapet. Kvar medlemskommune skal ha minst ein medlem og minst ein medlem skal kome frå dei tilsette. Styremedlemmene blir valgt for 2 år av gongen, der halvparten av styret er på valg kvart år. Ordinært, årleg valg skjer i

representantskapsmøtet som behandlar årsrekneskapet. Styret si myndigheit følgjer av § 13 i lov om interkommunale selskap og denne selskapsavtala.

Styret legg fram forslag til selskapsstrategi for representantskapet minst ein gong kvar valgperiode. Dette skal gjerast i starten av kvar valgperiode.

Styret legg fram forslag til økonomiplan og budsjett for neste år for representantskapet seinast 15. november kvart år.

Dagleg leiar skal delta i styremøta med tale- og innstillingsrett.

§ 10 Styret si myndigheit

Styret har det overordna ansvaret for drift og organisering av selskapet. Styret er også ansvarleg for at vedtekne tiltak vert gjennomførde og at det vert utarbeidd årsmelding, budsjett, økonomiplan og rekneskap i samsvar med lov og forskrift innan gitte fristar. Styret legg fram berekningsgrunnlag for renovasjonsgebyret for komande år på haustmøtet.

Selskapet forpliktar med underskrift av styreleiaren og dagleg leiar i fellesskap.

Om inhabilitet for selskapet sine tilsette og medlemmer av selskapet sine styrande organ gjeld kommunelova § 40, nr. 3.

§ 11 Dagleg leiing

Selskapet skal ha ein høveleg administrasjon som er tilpassa oppgåver og aktivitet. Selskapet skal leiast av ein dagleg leiar. Vedkomande har tilvisingsmynde innanfor godkjent budsjett og er fagleg og økonomisk ansvarleg for den daglege drifta overfor styret.

Dagleg leiar skal ikkje ta avgjerd i saker med stor konsekvens for selskapet utan i dei tilfelle der styret har gitt mynde til det, eller når styret si avgjerd ikkje kan avventast utan vesentleg ulempe for selskapet si verksemd. Styret skal i så fall snarast mogleg underrettast om saka.

Dagleg leiar representerer selskapet utad i saker som ligg til myndet hans.

§ 12 Investeringar

Selskapet sine investeringar skal finansierast med lån, tilskot og mogleg eigenkapital. Selskapet sitt styre kan ta opp nye lån på inntil 10 millionar kroner utan særskild godkjenning frå eigarkommunane under føresetnad av at dette er innarbeidd i årsbudsjettet. Høgaste ramme for selskapet sitt samla låneopptak er 100 millionar kroner. Selskapet sine eigedomar kan pantsetjast etter vedtak i representantskapet, jfr. lov om interkommunale selskap § 25. Dei samarbeidande

kommunane eig selskapet sine anlegg og er høvesvis ansvarlege for gjeld, underskot, garantiar for lån og kontanttilskot etter prosentsatsar basert på folketalet.

§ 13 Selskapsstrategi

Selskapet skal ha ein eigen selskapsstrategi, forankra i relevante nasjonale og lokale ambisjonar og føringar, eigarstrategien, samt vedtektene for selskapet.

Selskapsstrategien skal oppdaterast minst ein gong pr. valgperiode og formelt vedtakast av representantskapet. Selskapsstrategien erstattar kommunane sine avfallsplanar og skal vere eigarkommunane sin omforente avfallsstrategi.

§ 14 Årleg eigarmelding

Selskapet skal årleg levere eigarmelding, som skal behandlast av representantskapet, og leggjast fram for eigarkommunane. Meldinga skal rapportere i høve gjeldande eigarstrategi og selskapsstrategi, gi informasjon om planlagde endringar i tenestetilbodet, samt vesentlege endringar i kostnadsnivået for selskapet.

§ 15 Næringsverksemd

Selskapet skal drive miljøretta innsamling, transport og sortering av hushaldningsavfall mot næringslivet der dette er hensiktsmessig for å styrke selskapet si drift.

Næringsverksemda skal drivast ut i frå vanlege bedriftsøkonomiske prinsipp.

§ 16 Forskrifter

I eigarkommunane skal det vere like forskrifter for renovasjonsordninga.

§ 17 Etikk og samfunnsansvar

Selskapet skal som ein del av sitt kvalitetssikringssystem ha etiske retningslinjer for medlemmer i representantskap, styre, dagleg leiing og administrasjon. Selskapet skal ta samfunnsansvar på ulike måtar, mellom anna gjennom opplæring og kommunikasjon med innbyggjarane og gjennom tiltak for å nå nasjonale mål for avfallsreduksjon.

Selskapet skal drive effektivt og framtidsretta miljøarbeid i regionen, der kvalitet, leveransenivå og kostnader harmoniserer. Selskapet skal vere husstandane og kommunane sin naturlege samarbeidspartnar i avfalls- og miljøspørsmål.

§ 18 Miljø

Selskapet skal bidra til å realisere nasjonale og internasjonale miljømål ved klimavennleg innsamling og behandling av avfall. Selskapet skal søke å vektlegge miljøomsyn ved valg av leverandørar og behandlingsmetodar. Dei valgte løysingane må vere estetisk gode. Selskapet skal satse på regionalt samarbeid og regionale løysingar der dette er miljømessig og økonomisk hensiktsmessig.

§ 19 Rekneskap og revisjon

Rekneskapet skal førast etter rekneskapslova.

§ 20 Arkiv

Arkivarbeid og arkivhald skal vere i tråd med gjeldande lover og reglar.

§ 21 Tvist om tolking av vedtektene

Tvist om tolkinga av vedtektene blir avgjort med bindande verknad ved voldgift etter reglane i voldgiftslova. Formannen i voldgiftsnemnda skal vere sorenskrivaren på Søre Sunnmøre eller den han måtte peike ut.

(Endra etter vedtak i representantskapet xx.05.2016 og i eigarkommunane i 2016; Herøy xx.xx.2016, Ulstein xx.xx.2016, Sande xx.xx.2016 og Hareid xx.xx.2016).

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	ERLEVIK	Arkivsaknr:	2016/769
		Arkiv:	L13

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
196/16	Formannskapet	20.09.2016
	Kommunestyret	29.09.2016

DETALJREGULERINGSPLAN FOR GNR. 34/379 M.FL. I FOSNAVÅG - TILRETTELEGGING FOR ETABLERING AV DEPONI.

Tilråding:

Herøy kommunestyre stadfester, i medhald av plan- og bygningslova § 12-9, forslag til planprogram – Detaljreguleringsplan for gnr.34, bnr.379 mfl. I Fosnavåg, Herøy kommune. (Tilrettelegging for etablering av massedeponi).

Særutskrift:

- Møre og Romsdal fylkeskommune, post@mrfylke.no
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal, postmottak@fmmr.no
- Statens vegvesen, region Midt, firmapost-midt@vegvesen.no
- Fiskeridirektoratet, postmottak@fiskeridir.no
- Noregs vassdrags- og energidirektorat, nve@nve.no
- Bergens Sjøfartsmuseum, marinarkeologi@sjofartsmuseum.no
- Kystverket, post@kystverket.no
- Fosnavåg Pelagic, Indre Hamn, 6090 Fosnavåg

Vedlegg:

1. Forslag til planprogram, datert 27.5.2016.
2. Innspel frå Møre og Romsdal fylkeskommune, datert 8.6.2016
3. Innspel frå Noregs vassdrags- og energidirektorat, datert 28.6.2016.
4. Innspel frå Statens vegvesen, datert 4.7.2016.
5. Innspel frå Kystverket, datert 5.7.2016.
6. Innspel frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal, datert 11.7.2016.
7. Innspel frå Sævik Invest AS, datert 14.7.2016.

Saksopplysningar:

Bakgrunn for planarbeidet

Bakgrunnen for planarbeidet er at Kystverket skal utdjupe Fosnavåg hamn, frå dagens - 6 meter til – 8.3 meter. Arbeidet er planlagt igangsett i 2017. I samband med mudring av hamna, er det behov for etablering av lokalt deponi for forureina og reine masser.

Kystverket sin plan går så langt ut på å etablere ei tradisjonell steinfylling / molo, der mudringsmassene vert deponert bak moloen. Over massene må det leggjast på eit stabilt topplag, før etablering av dekke for bygging eller etablering av kai.

Deponiet kan utformast på ulike måtar. Endeleg utforming vert prosjektert av Kystverket og vil gå fram av forslag til reguleringsplan.

Vedtak i Kommunestyret - 25.05.2016

Herøy kommunestyre vedtek at det kan etablerast deponi som skissert på kartskisse datert 25.05.2016.

Deponia skal nyttast til mottak av masser i samband med mudring av Fosnavåg hamn.

Avtalar av økonomisk karakter skal leggjast fram for Herøy kommunestyre for godkjenning snarast råd.

Administrasjonen får fullmakt til å utarbeide, legge ut og annonsere planprogram for etablering av massedeponi på indre hamn. Herøy kommunestyre skal vedta programmet

Med bakgrunn i kommunestyret sitt vedtak, vert det sett i gong detaljreguleringsplanarbeid med tanke på tilrettelegging for etablering av massedeponi.

Mål med planarbeidet

Hovudformålet med planarbeidet er å utarbeide ein detaljreguleringsplan som legg til rette for etablering av massedeponi i samband med mudring av Fosnavåg hamn. Det skal planleggast for utfylling og utplanering for næringsareal på land.

Formålet med planprogrammet er å avklare:

- Kva problemstillingar som er vesentlege i høve til miljø, naturressursar og samfunn.
- Kva tema som krev ytterlegare kartlegging og utgreiing.

Vidare skal planprogrammet sikre at konsekvensutgreiinga fokuserer på tilhøve som det er nødvendig å få sett søkjelys på.

Denne saka må sjåast i samanheng med planprogrammet i sak detaljreguleringsplan for gnr. 35, bnr. 31 mfl. i Fosnavåg, datert 2.2.2016.

Krav til konsekvensutgreiing (KU) og planprogram

Herøy kommune har vurdert tiltaket etter «Forskrift om konsekvensutredning for plan og bygningsloven» og har konkludert med at det skal utarbeidast planprogram og konsekvensutgreiing.

Planen fell inn under vilkåra for konsekvensutgreiing, jf. forskrifta, § 2, bokstav d) og f). Området er ikkje tidlegare konsekvensutgreidd.

Konsekvensutgreiinga skal omhandle naturmangfald, landskap, forureining (herunder forureining av sjø og land, støy, støv), beredskap og ulukkesrisiko, havnivåstigning, stormflo, grunntilhøve. Det kan kome til fleire moment som følgje av planprosessen.

Forslag til planprogram skal sendast på høyring til berørte mynde og interesseorganisasjonar og leggjast ut til offentleg ettersyn. Det skal skje samstundes med varsling av oppstart av planarbeid. Ved utarbeiding av planframlegg skal det gjerast greie for konsekvensane ved planframlegget.

ROS-analyse

Analysen skal avdekke farar og kome med framlegg til tiltak som kan hindre at uønskte hendingar skjer.

Medverknad

Det vert lagt opp til medverknad på fleire nivå under planprosessen. Ein ønskjer god kontakt med fylkeskommune, fylkesmann og andre regionale mynde og høyringsorgan, berørte partar, interessegrupper og andre.

Annonsering av oppstart av planarbeidet skjer samstundes med at planprogrammet vert lagt ut til offentleg ettersyn (6 veker). Kommunen skal på bakgrunn av innkomne uttalar/merknader, fastsetje endeleg planprogram for plan- og utgreiingsarbeidet. Det skal gjerast greie for innkomne uttalar og merknader og korleis desse er vurdert og ivaretekne i planprogrammet. Planprogrammet skal vedtakast av kommunestyret.

Informasjon og medverknad elles i planprosessen vil bli sikra på vanleg måte ved offentleg ettersyn. Som del av planarbeidet vil det bli halde folkemøte der grunneigarar, naboar, organisasjonar og «særskilde» grupper vil bli innkalla.

Innspel til planarbeidet

Innspel frå	Innhald	Kommentar
Møre og Romsdal fylkeskommune (FK)	Fylkeskommunen meiner planprogrammet inneheld informasjon om bakgrunn, planprosess, samt ei skildring av planområdet. FK meiner likevel at planprogrammet ikkje seier kva tema som er aktuelt å utgreie i KU, berre at det skal fastsetjast nærare ut i frå innkomne innspel til planprogrammet frå høyringsrunda. FK saknar at planprogrammet ikkje nemner at det skal gjerast ei vurdering av reguleringsplanen sine samla verknader og verknader enkeltvis i forhold til aktuelle tema.	I forslag til planprogrammet datert 27.5.2016 er følgjande tema teke opp under pkt. 2.3, s. 7: «Konsekvensutgreiinga skal omhandle naturmangfald, landskap, forureining (herunder forureining av sjø og land, støy og støv), beredskap og ulukkesrisiko, havnivåstigning, stormflo, grunntilhøve. Det kan kome fleire moment som følgje av planprosessen». Når det gjeld ei vurdering av samla og enkeltvis verknader i forhold til tema er dette noko som vert teke opp i vidare planarbeid og KU.
Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE)	NVE viser til at det ved utfyllingar i sjø må gjerast geotekniske vurderingar av grunnforholda slik at det ikkje medfører risiko for utglidningar eller setningsskader.	Det er gjennomført geotekniske undersøkingar i regi av Kystverket (KV). Ein ventar på KV si vurdering (forrapport) frå undersøkingane. Desse vurderingane vert lagt til grunn for det vidare planarbeidet.
Statens vegvesen (SV)	Statens vegvesen har ingen særskilde merknader til varsla planarbeid og/eller framlegget til planprogram.	Ingen kommentar.
Kystverket (KV)	Kystverket vurderer både planvarsel og planprogram som tilfredsstillande. KV ser på planprogrammet som eit godt startgrunnlag for ein god reguleringsprosess.	KV ventar framleis på forrapport inkludert geotekniske vurderingar som skal leggjast til grunn for vidare planleggingsarbeid.
Fylkesmannen (FM)	Fylkesmannen er nøgd med dei tema som er teke opp for KU i forslaget til planprogram. I tillegg meiner FM at trafikktrygging i annleggsperioden, samt forureiningsfaren under sjølve tiltaket bør vere tema i KU. Dette gjeld særskilt luktproblematikk.	Innspela frå FM vert teke med i det vidare planprogrammet og planleggingsarbeidet. Det vert elles vist til at denne saka må sjåast i samanheng med planprogrammet i sak detaljreguleringsplan for gnr. 35, bnr. 31 mfl. I Fosnavåg, datert 2.2.2016.
Sævik Invest AS	Sævik Invest AS legg særleg vekt på praktisk bruk av deira kaianlegg i austleg utstrekning av deponiet i indre hamn. Sævik Invest AS nemner særleg den potensielle faren for skader på skrog, og ønskjer ein molo med brattast mogleg kant mot djup på 8,3m. Sævik Invest AS ønskjer i tillegg ein tett dialog i det vidare arbeidet.	Innspela vert teke med i den vidare planlegginga frå konsulent og KV. Kommunen har engasjert konsulent som blant anna skal utgreie manøvreringsforholda i hamnebassenget etter at deponi/steinmolo og nye kaianlegg er etablert.

Vurdering

Forslag til planprogram har lege ute til offentlig ettersyn i perioden 3.6.2016-15.7.2016 (seks veker). Det kom inn seks innspel til planprogrammet ved offentlig ettersyn og alle er oppsummert i saka. Etter rådmannen si vurdering sikrar forslaget til planprogram at naudsynte utgreiingar vert gjennomført som ein del av planprosessen.

Konklusjon

Rådmannen rår til at planprogram for detaljreguleringsplan for gnr. 34, bnr. 379 m.fl. i Fosnavåg vert stadfesta. Planprogrammet vil vere eit godt grunnlag for det vidare planarbeidet med konsekvensutgreiinga.

Fosnavåg, 22.08.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Erlend Sporstøl Vikestrand

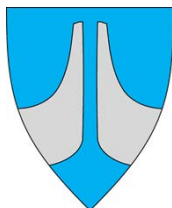
DETALJREGULERINGSPLAN FOR GNR. 34, BNR. 379 MFL., I FOSNAVÅG, HERØY KOMMUNE

(TILRETTELEGGING FOR ETABLERING AV MASSEDEPONI)

PLANPROGRAM

29.8.2016

HERØY KOMMUNE

INNHALDSLISTE

1. Innleiing	3
1.1 Bakgrunn for planarbeidet.....	3
1.2 Mål med planarbeidet	4
1.3 Planstatus	5
1.4 Planavgrensing	6
2. Planprosess	6
2.1 Forslag til framdrift.....	6
2.2 Medverknad	7
2.3 Konsekvensutgreiing (KU) og planprogram	7
2.4 ROS-analyse	7
3. Skildring av planområdet	8
3.1 Lokalisering.....	8
3.2 Arealbruk.....	9
3.3 Landskap.....	10
3.4 Vegetasjon, dyre- og planteliv	11

1. Innleiing

1.1 Bakgrunn for planarbeidet

Bakgrunnen for planarbeidet er at Kystverket skal utdjupe Fosnavåg hamn, frå dagens - 6 meter til – 8.3 meter. Arbeidet er planlagt igangsett i 2017. I samband med mudring av hamna, er det behov for etablering av lokalt deponi for forureina og reine masser.

Kystverket sin plan går så langt ut på å etablere ei tradisjonell steinfylling / molo, der mudringsmassene vert deponert bak moloen. Over massene må det leggjast på eit stabilt topplag, før etablering av dekke for bygging eller etablering av kai.

Deponiet kan utformast på ulike måtar. Endeleg utforming vert prosjektert av Kystverket og vil gå fram av forslag til reguleringsplan.

Vedtak i Kommunestyret - 25.05.2016

Herøy kommunestyre vedtek at det kan etablerast deponi som skissert på kartskisse datert 25.05.2016.

Deponia skal nyttast til mottak av masser i samband med mudring av Fosnavåg hamn.

Avtalar av økonomisk karakter skal leggjast fram for Herøy kommunestyre for godkjenning snarast råd.

Administrasjonen får fullmakt til å utarbeide, legge ut og annonsere planprogram for etablering av massedeponi på indre hamn. Herøy kommunestyre skal vedta programmet

Med bakgrunn i kommunestyret sitt vedtak, vert det sett i gong detaljreguleringsplanarbeid med tanke på tilrettelegging for etablering av massedeponi.

1.2 Mål med planarbeidet

Hovudformålet med planarbeidet er å utarbeide ein detaljreguleringsplan som legg til rette for etablering av massedeponi i samband med mudring av Fosnavåg hamn. Det skal planleggast for utfylling og utplanering for næringsareal på land.

Formålet med planprogrammet er å avklare:

- Kva problemstillingar som er vesentlege i høve til miljø, naturressursar og samfunn.
- Kva tema som krev ytterlegare kartlegging og utgreiing.

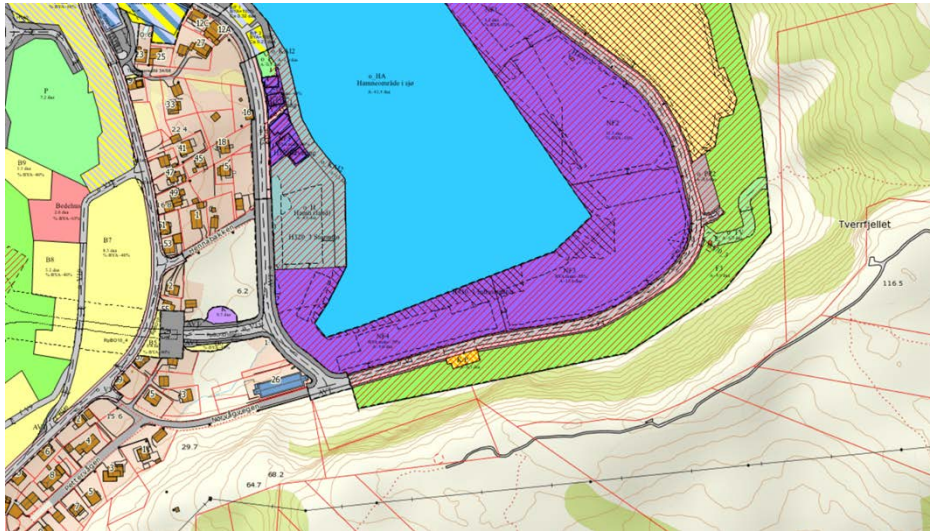
Vidare skal planprogrammet sikre at konsekvensutgreiinga fokuserer på tilhøve som det er nødvendig å få sett søkjelys på.

Denne saka må sjåast i samanheng med planprogrammet i sak detaljreguleringsplan for gnr. 35, bnr. 31 mfl. i Fosnavåg, datert 2.2.2016.

1.3 Planstatus

Reguleringsplan

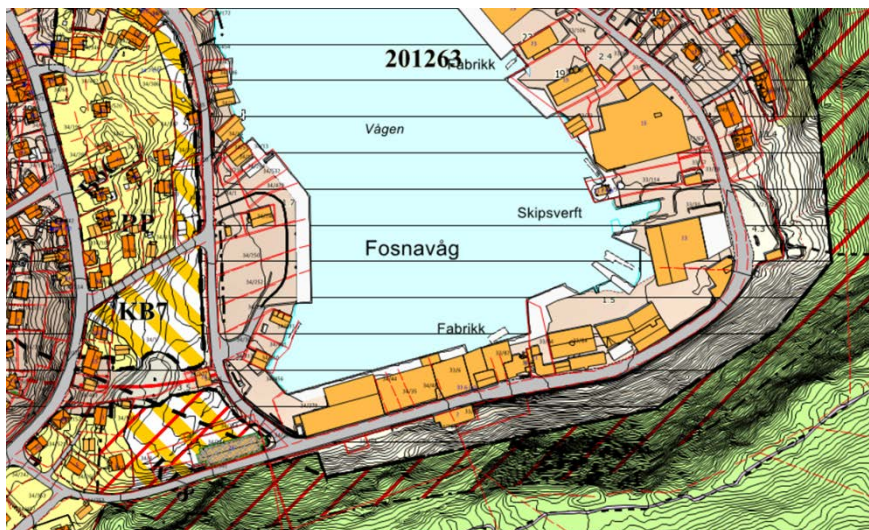
Området som skal regulerast omfattar del av gjeldande reguleringsplan for Fosnavåg Hamn (godkjent 26.03.2015, plan ID 1515_2012_63).

Figur 1. Utsnitt frå planbase – eksisterande reguleringsplanar i området

Kommuneplanen sin arealdel 2014-2025 (plan ID 201250)

Planområdet er i vist som regulert i kommuneplanen sin arealdel. Planen vart godkjent i kommunestyret 30.10.2014, plan ID 201250).

Figur 2. Utsnitt frå kommuneplanen sin arealdel

1.4 Planavgrensing

Planområdet er avgrensa som vist på kartutsnittet nedanfor. Området på om lag 22,5 daa.

Figur 3. Avgrensning av planområdet

2. Planprozess

2.1 Forslag til framdrift

Varsel om oppstart av reguleringsplan og utlegging av planprogram var gjort i juni 2016, og det er pr. i dag skissert følgende framdrift i planarbeidet:

Aktivitet	Ca. tidsplan
Planprogram og varsel om oppstart vert sendt ut på høyring. Frist 6 veker	Juni-juli 2016
Planprogrammet vert justert. Vedtak i kommunestyret.	August-september 2016
Utarbeiding av konsekvensutgreiing og reguleringsplan	Juni – november 2016
Sakshandsaming – reguleringsplan ut til offentleg ettersyn	November 2016
Reguleringsplan med konsekvensutgreiing ut til offentleg ettersyn (6 veker)	Desember 2016-januar 2017
Revisjon av planforslag etter høyring	Februar-mars. 2017
Vedtaksprosess, handsaming i formannskap og kommunestyre	April-mai 2017

Skissert framdriftsplan er usikker. Justeringar vil bli gjennomført under vegs i planarbeidet.

2.2 Medverknad

Det vert lagt opp til medverknad på fleire nivå under planprosessen. Ein ønskjer god kontakt med fylkeskommune, fylkesmann og andre regionale mynde og høyringsorgan, berørte partar, interessegrupper og andre.

Annonsering av oppstart av planarbeidet skjer samstundes med at planprogrammet vert lagt ut til offentleg ettersyn (6 veker). Kommunen skal på bakgrunn av innkomne uttalar/merknader, fastsetje endeleg planprogram for plan- og utgreiingsarbeidet. Det skal gjerast greie for innkomne uttalar og merknader og korleis desse er vurdert og ivaretekne i planprogrammet. Planprogrammet skal vedtakast av kommunestyret.

Informasjon og medverknad elles i planprosessen vil bli sikra på vanleg måte ved offentleg ettersyn. Som del av planarbeidet vil det bli halde folkemøte der grunneigarar, naboar, organisasjonar og «særskilde» grupper vil bli innkalla.

2.3 Konsekvensutgreiing (KU) og planprogram

Herøy kommune har vurdert tiltaket etter «Forskrift om konsekvensutredning for plan- og bygningsloven» og har konkludert med at det skal utarbeidast planprogram og konsekvensutgreiing.

Planen fell inn under vilkåra for konsekvensutgreiing, jf. forskrifta, § 2, bokstav d) og f. Området er ikkje tidlegare konsekvensutgreidd.

Konsekvensutgreiinga skal ta opp tema naturmangfald, landskap, forureining (både under og etter anleggsfasen, herunder forureining av sjø og land, støy, støv og lukt), beredskap og ulukkesrisiko, trafikktryggleik i anleggsperioden, havnivåstigning, stormflo og grunntilhøve. Eit tema skal også vere korleis planen påverkar manøvreringsromet i hamna etter at deponi/molo og nye kaianlegg er etablert. Det kan kome til fleire moment som følgje av planprosessen.

2.4 ROS-analyse

Analysen skal avdekke farar og kome med framlegg til tiltak som kan hindre at uønskte hendingar skjer.

3. Skildring av planområdet

3.1 Lokalisering

Planområdet ligg i ytre del av Herøy kommune, nærare bestemt Fosnavåg sentrum. Fosnavåg er kommunesenteret i kommunen, som er ei av dei største fiskerikommunene i landet. Hamna er ein fin stoppestad før og etter Stadt. Frå planområdet er det kort veg til nesten alle sentrumsfunksjonar.

Figur 4. Lokalisering av planområdet

Figur 5. Planområdet sett frå lufta (foto: Harald M Valderhaug)

Figur 6. Planområdet sett frå lufta

3.2 Arealbruk

Store delar av arealet innanfor plangrensa er sjøområde som ikkje er bebygd/utfyllt. Fosnavåg Pelagic sine lokaler ligg nær til området og tiltaket legg til rette for vidareutvikling av bedrifta. Det er fast produksjon i lokala det siste året.

Figur 7. Avgrensing av planområdet (skravur) med deponiområde (raud flate)

Det er planar om å leggje til rette for utviding av industriareal, molo og kai innanfor området. Kai, trafikkareal, industriareal og ferdselsområde vil og vere naturlege formål i planen.

3.3 Landskap

Landskapet på Bergsøya er eit strandflatelandskap forma av is og hav. Kystlinja er dominert av bratte svaberg med innslag av langgrunne strender. Busetnaden er konsentrert til lune vikar og hovudvekta av strandlinebusetnad ligg i det lune området mot Straumane og Leinøya. Store delar av Bergsøya består av ope lende, med innslag av skogsområde og litt dyrka mark. Sørsida er relativt flat og dominert av eit større våtmarksområde i tilknytning til Myklebustvatnet. Nordsida av øya, der planområdet er lokalisert er dominert av eit aust/vest-gåande høgdedrag med bratte fjellsider og med fjellplatå på over 200 moh.

Planområdet ligg inne i hamneområdet.

Figur 8. Plassering av planområdet

3.4 Vegetasjon, dyre- og planteliv

Ingen særskilte registreringar.

3.5 Kulturminne og kulturmiljø

Det er ikkje registrert kulturminne innanfor området.

3.6 Landskap og jordvern

Det er ikkje registrert viktige naturtypar, friluftsområde, kulturlandskap eller artsdata innanfor planområdet.

3.7 Forureining (støy, luft og vatn)

Det kommunen kjenner til er det registrert forureining innanfor området.

3.8 Lokalklimatiske forhold

Området er ikkje særskilt utsett til i høve til vind og bølger.

3.9 Risiko for havstigning

Området kan vere sårbar for ekstremver inkl. havnivåstigning.

Fosnavåg 29.08.2016.
Erlend Sporstøl Vikestrand

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Herøy kommune
Postboks 274
6099 Fosnavåg

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
	30.05.2016	39429/2016/REGULERINGSPLAN/1515	Anders Smith-Øvland, tlf. 71 25 82 91	08.06.2016

Herøy kommune - detaljregulering - reguleringsplan - etablering av deponi gbnr 34/379 mfl. - Fosnavåg - fråsegn til varsel om oppstart

Møre og Romsdal fylkeskommune har ut frå sine ansvarsområde følgjande merknader:

Innleiing

Varsel om oppstart kjem som den andre i ei rekke av plansaker som går ut på å fylle opp hamnebassenget i Fosnavåg. I ein slik samanheng vil vi kunne gå inn og rettleie om prosess og utforming av dei formelle dokumenta, men vi kan og kommentere fagleg det som no er i utvikling, korleis ein skal handtere ein situasjon kor hamnebassenget skal bli djupare, men samtidig mindre.

Planfagleg vurdering

Merknad til planprogram

Planprogrammet datert 27.05.2016, inneheld informasjon om bakgrunn, planprosessen og skildring av sjølve planområdet. Det er i planprogrammet ikkje sagt kva tema som er aktuelle å utgreie, berre at det gjennom høyringa av planprogrammet og dei innkomne innspela til planarbeidet skal fastsette nærare kva som trengs å bli utgreidd. Vi vil kommentere behov for utgreiingstema nedanfor. Planprogrammet nemner elles ikkje at det gjennom planprogrammet skal bli gjennomført ei vurdering av reguleringsplanens samla verknader og verknader enkeltvis i forhold til aktuelle tema, men slår fast at det skal gjennomførast ei formell konsekvensutgreiing etter forskrift. Planprogrammet er tinginga til KU. Vi går derfor ut frå at planprogrammet ikkje blir vedteke utan at nødvendige utgreiingskrav vert fastsett

Forslag til utgreiingstema - arealbehov i Fosnavåg

Forslaget om massedeponi/industriområde kan, lik tidlegare sak om utfylling lenger ute i vågen, tyde på at ein på sikt ikkje lenger treng den eksisterande naturgitte hamna. Dette er ikkje nødvendigvis rett, men vi ønsker likevel å stille spørsmålet. Dette ut i frå at det ved vidare utfylling vil vere ei grense for kor mykje ein kan fylle ut før hamna ikkje lenger er funksjonell i utstrekning. Slik vi forstår det er det allereie behov for større djupne. Ved ein gjennomgang av Fosnavåg, uavhengig av eigedomsforhold, ser vi at det faktisk er relativt store areal som vil kunne bli nytta på ein meir effektiv måte. Ein burde derfor utgreie dette potensialet, i samanheng med at ein no skal vurdere å redusere sjølve hamnearealet.

Kulturminne frå nyare tid

Vi viser til tidlegare uttale datert 10.07.2015, til tilsvarande sak om deponiområde, kor vi gav følgande merknad til ei utfylling innanfor hamnebassenget; «...vi kan sjå at fylling inst i botnen vil gje meir areal i eit trongt område, men det er eit

svært drastisk tiltak som bør meir omfattande planlegging før ein kan ta stilling til tiltaket...». Når det no skal gjennomførast ein formell reguleringsplansprosess og konsekvensutgreiing, føreset vi at forholdet til Fosnavåg som stad blir utgreidd i eit kulturminneperspektiv.

Konklusjon

Vi viser til saksutgreiinga ovanfor og ber om at våre merknader og innspel vert vurdert i det vidare arbeidet med planprogram og planforslag.

Dette brevet er elektronisk godkjent og vil ikkje bli utsendt i papir.

Med helsing

Johnny Loen
plansamordnar

Anders Smith-Øvland
overarkitekt

Kopi:

Statens vegvesen, Region midt
Fiskeridirektoratet - Region Møre og Romsdal, Postboks 185, sentrum, 5804 Bergen
Kystverket Midt-Norge, Postboks 1502, 6025 Ålesund
Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Noregs
vassdrags- og
energidirektorat

Herøy kommune (Møre og Romsdal)
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

Vår dato: 28.06.2016

Vår ref.: 201603073-2

Arkiv: 323

Dykkar dato: 27.05.2016

Dykkar ref.: Jarl Martin Møller

Sakshandsamar:

Terje Systad

Innspel til oppstart planarbeid - GBnr 34/379 mfl - Tilrettelegging for deponi - Fosnavåg hamn - Herøy kommune

Vi syner til Dykkar brev dagsett 30.5.2016. Saka gjeld oppstart av reguleringsplan for deponi i Fosnavåg hamn. Hovudformålet med planarbeidet er å utarbeide ein detaljreguleringsplan som legg til rette for etablering av massedeponi i samband med mudring av Fosnavåg hamn. Det skal planleggast for utfylling og utplanering for næringsareal på land.

Ved utfyllingar i sjø må ein gjere ei geoteknisk vurdering av grunnforholda slik at tiltaket ikkje medfører risiko for utglidingar eller setningskader.

Aktsemdskarta for skred i skrednett (www.skrednett.no) syner at planområdet ligg innanfor potensielt fareområde for skred. Det må gjerast ei nærare vurdering av skredfaren i samband med planarbeidet. Til dette arbeidet bør det nyttast tilstrekkeleg fagleg kompetanse, Eventuelle fareområde må innarbeidast i planen og synast som omsynssone (jf. PBL § 12-6) og ha tilhøyrande føresegner som sikrar akseptabel tryggleik før utbygging kan finne stad. Dersom det er trong for sikringstiltak, eller at skreddempande skog er viktig for å oppnå tilstrekkeleg tryggleik, rår vi til at dei aktuelle områda vert teke inn i planen.

Med helsing

Brigt Samdal
regionsjef

Terje Systad
overingeniør

Dokumentet vert sendt utan underskrift. Det er godkjent etter interne rutinar.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangseien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Statens vegvesen

Herøy kommune i Møre og Romsdal
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

Behandlande eining:
Region midt

Sakshandsamar/telefon:
Hallvard Sæverud / 93260501

Vår referanse:
16/84651-2

Dykkar referanse:

Vår dato:
04.07.2016

Herøy kommune – Forslag til planprogram – Detaljreguleringsplan for gnr. 34 bnr. 379 m.fl. i Fosnavåg – Tilrettelegging for etablering av deponi – Uttale

Viser til e-post av 30.5.2016 frå Herøy kommune med vedlegg av varsel om
reguleringsarbeid og offentlig ettersyn av planprogram med sikte på å leggje til rette for
massedeponi i Fosnavåg hamn.

Statens vegvesen har ikkje særskild merknad/innspeil til varsla planarbeid og/eller
framlegget til planprogram.

Med helsing
Plan- og trafikkseksjonen

Lisbeth Smørholm
seksjonssjef

Hallvard Sæverud

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskrivne signaturar.

Kopi
Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 MOLDE
Møre og Romsdal fylkeskommune, Postboks 2500, 6404 MOLDE

Møre og Romsdal fylkeskommune har ansvaret for fylkesvegane, avgjør hvilke prosjekter som skal gjennomføres hvert år og gir politiske føringer for utvikling av fylkesvegane. Det er Statens vegvesen som normalt planlegger, bygger, drifter og vedlikeholder fylkesvegane på vegne av fylkeskommunen.

Postadresse	Telefon: 02030	Kontoradresse	Fakturaadresse
Statens vegvesen		Vestre Olsvikveg 13	Statens vegvesen
Region midt	firmapost-midt@vegvesen.no	6019 ÅLESUND	Landsdekkende regnskap
Postboks 2525			
6404 MOLDE	Org.nr: 971032081		9815 Vadsø

KYSTVERKET

Midt-Norge

Herøy kommune (Møre og Romsdal)
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

Dykkar ref.:

Vår ref.:
2016/3369-3

Arkiv nr.:

Saksbehandlar:
Børre Tennfjord

Dato:
05.07.2016

Høyring av detaljreguleringsplan - tilrettelegging for etablering av deponi - Gnr 34 bnr 379 mfl - Fosnavåg sentrum - Herøy kommune - Møre og Romsdal fylke.

Kystverket har motteke varsel om planarbeid, samt offentlig høyring av planprogram for tilrettelegging av massedeponi i indre Fosnavåg hamn, Herøy kommune.

Varselet og ettersynet er varsla i samsvar med PBL §§12-3 og 12-8 og gjeld i all hovedsak gnr.34, bnr.379 m.fl.. Frist for merknader/innspel er sett til 15.juli 2016.

Om planen

Varsla detaljregulering er i dag ein del av gjeldande reguleringsplan for Fosnavåg hamn, godkjent den 26.mars 2015.

Reguleringa er igongsett for å stette behovet ein har for etablering av massedeponi, i samband med Kystverket sitt utdjuingsarbeid i indre hamn. Hovudmålet er soleis å etablere ein detaljreguleringsplan for tilrettelegging av nemnde deponi med delmål om planeringsareal dedikert til mellom anna næringføremål.

I samsvar med gjeldande konsekvensutredningsforskrift, er det ei samla vurdering om at tiltaket skal konsekvensutgreiast i tillegg til framlagde planprogram.

Region Kystverket Midt-Norge

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

For besøksadresse se www.kystverket.no

Bankgiro: 7694 05 06766

Org.nr.: NO 874 783 242

Vi ber om at brev, sakskorrespondanse og e-post vert adressert til Kystverket, ikkje til avdeling eller enkeltperson

Kort om Kystverket sitt ansvar

Kystverket er ein nasjonal transportetat for kystforvaltning og sjøverts samferdsle. Etaten er eit forvaltningsorgan under Samferdselsdepartementet og har det faglege ansvaret for sikring og framkome i norske farvatn og hamner.

Kystverket arbeider for å sikre god tilkomst, trygg ferdsel og forsvarleg bruk og forvaltning av farvatnet, samt effektiv og sikker sjøtransport og hamneverksemd.

Kystverket skal i arbeidet ivareta nasjonale interesser og føringar, mellom anna gjennom:

- Lov av 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann (havne- og farvannsloven).
- Ot.prp. nr. 75, (2007-2008) om lov om havner og farvann.
- Losloven, og tilhøyrande føresegner.
- Nasjonal transportplan 2014-2023 St. meld nr. 26 (2012-2013).
- Kystverket sitt handlingsprogram 2010-2019.
- St. meld. nr. 14 (2004-05) På den sikre siden – sjøsikkerhet og oljevernberedskap.
- St. meld. nr. 43 (1998-99) Vern og bruk i kystsonen (FKD)
- St. meld. nr. 46 (1996-97) Havner og infrastruktur for sjøtransport (FKD)
- Kystverket – en nasjonal etat for sjøsikkerhet, beredskap og sjøtransport. Mål og strategier.

For å ivareta god sjøsikring i norske farvatn, har Kystverket etablert ein omfattande infrastruktur og yting av maritime tenester. Den fysiske infrastrukturen er samansett av fyr, sjømerke, skilt, etablering og utbetring av farleier og fiskerihamner.

Dei maritime tenestene omfattar mellom anna losteneste, utskriving av farleisbevis, trafikkovervaking og -kontroll, elektroniske navigasjonshjelpemiddel, meldings- og informasjons-teneste (is-, bølge-, straum- og vindvarsling, samt navigasjonsvarsel).

Kystverket har også ansvaret for staten sin beredskap mot akutt forureining og sikring av norske hamner med internasjonal trafikk (ISPS).

Vår vurdering

Vedlagte planvarsel i Herøy kommune, vil etter Kystverket sin oppfatning, ha særleg verknad for statlege anleggstiltak og generelt ansvarsområde. Arealavgrensinga som er presentert gjennom planvarselet, er i all hovudsak grunnlagt på volumet av utdjupa masse frå hamna. Sett frå ein anleggsteknisk ståstad er det viktig at det regulerte arealet har nok kapasitet til å ta i mot storparten av utdjupingsmassen frå Vågen. Dette er også hovudføremålet med reguleringa.

Kystverket har vurdert planvarselet ut i frå gjeldande rammevilkår og retningslinjer og finn at varselet gir tilfredsstillande opplysningar om kva område som er sett i regulering og kva målet med reguleringa er. Vi finn at måldefinisjonen er presis og forklarande og innanfor det Kystverket ser føre seg som tilfredsstillande og framtidig bruksområde i ein fiskerihamn. Næringsareal med prioritet for fiskeriretta næringsverksemd er aksepterte føremål.

Vi har vidare vurdert planprogrammet og tilhøyrande framlegg til konsekvensutgreiing. Vi meiner planprogrammet er oversiktleg og godt disponert, med ein god grunngjeving for kvifor planarbeidet vert oppstarta og kva rammevilkår som er knytt til komande utarbeiding. Det er også lagt fram ein framdriftsplan som verkar realistisk, eit opplegg for medverknad og framlegg på særlege tema som skal vurderast gjennom konsekvensutgreiing.

Planprogrammet er etter vårt syn, eit godt startgrunnlag for ein god reguleringsprosess.

Utover dette har vi ikkje ytterlegare merknader til planframlegget.

Med helsing

Harald Tronstad
Regiondirektør

Børre Tennfjord
Sjefingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fiskeridirektoratet Region Midt
Statens vegvesen Region midt
Møre og Romsdal fylkeskommune

Fylkeshuset
Postboks 185 Sentrum
Fylkeshuset
Fylkeshuset

6404	MOLDE
5804	BERGEN
6404	MOLDE
6404	MOLDE

Vedlegg:

Herøy kommune
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

HERØY KOMMUNE RADMANNEN	
Herøy nr. 2016/ 769	Saksbeh.
12 JULI 2016	
Ark kode P	
Ark kode S	
J. nr.	Dok. nr.
Kassasjon	

Herøy kommune
Detaljregulering - reguleringsplan for tilrettelegging av massedeponi
gnr34 bnr379 m.fl
Oppstart - høyring av planprogram

Fylkesmannen har ut frå sine ansvarsområde følgjande merknader:

KONSEKVENSGREIINGA

Tiltaket skal konsekvensutgreiast. Det er gjort greie for at tema for konsekvensutgreiinga er naturmangfald, landskap, forureining (både sjø, land, støy og støv), beredskap og ulukkesrisiko, havnivåstigning, stormflo og grunntilhøve. Trafikktryggleik i anleggsperioden bør også vere eit tema. I tillegg bør KU belyse forureiningsfaren under sjølvne tiltaket, spesielt for det som gjeld luktproblematikken. Sedimenta som skal mudrast inneheld mykje organisk materiale som kan gi luktplager under mudring og deponering.

Når det gjeld forureining, er det også nokre problemstillingar knytt til behandlinga etter forureiningslova som bør avklårast i konsekvensutgreina til reguleringsplanen, sjå nedanfor.

PLANFORSLAGET MED FØRESEGNER

Generelt

Bakgrunnen for planarbeidet er at Kystverket skal utdjupe Fosnavåg hamn frå 6 meter til 8,3 meter. I samband med mudring av hamna er det behov for etablering av lokale deponi for forureina og reine masser.

Området som skal regulerast ligg innanfor gjeldande reguleringsplan for Fosnavåg Hamn (godkjent i 2015). Sjølvne arealet for deponiet ligg i reguleringsplanen innanfor *hamneområde i sjø*. Det er planar om å legge til rette for utviding av industriareal, molo og kai innanfor området.

Forureining

Mudring og/eller dumping i sjø må skje etter særskilt løyve etter forureiningsforskrifta § 22-6 frå fylkesmannen. Sjøkantdeponi krev og særskilt løyve etter forureiningslova § 11.

Spørsmål som det må svarast på før ein kan gi løyve etter forureiningslova, og som ein med fordel kan greie ut i samband med reguleringsplanen er:

- er området stabilt geoteknisk? Kan området bli utsett for ras og utglidningar?

- er sjøbotnen der deponiet skal ligge forureina? Det må takast prøver av sjøbotnen for å avklare dette.
- muddermassane må truleg avvatnast på ein eller annan måte. Korleis skal dette gjerast?

KONKLUSJON

Vi ber om at det blir tatt omsyn til våre merknader i det vidare arbeidet.

Med helsing

Sveinung Dimmen (e.f)
samordnar

Kari Bjørnøy
seniorrådgivar

Kopi:

Fiskeridirektoratet - Region Møre og Romsdal, Postboks 185, sentrum, 5804 Bergen
Kystverket Midt-Norge, Serviceboks 2, 6025 Ålesund
Mattilsynet, Postboks 383, 2381 Brumunddal
Statens vegvesen Region midt Postboks 2525 6404 MOLDE
Møre og Romsdal fylkeskommune Fylkeshuset 6404 Molde

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

HERØY KOMMUNE RADMANNEN	
Revisjonsnr. 2016/769	Saksbeh.
14 JULI 2016	
Ark kode P	
Ark kode S	
J. nr.	Dok. nr.
Kassasj. nr.	

Merknad til planprogrammet for mudring og deponi i Fosnavåg indre hamn.

Vil bare poengtere at det for praktisk bruk av kaia på vår eigendom, så er vi opptatt av hvor nær den østlige utstrekning av deponiområdet blir.

Håper vi får vere med å gi innspill underveis og ikke bare får en endelig løsning på bordet som kan gi oss og andre båter som bruker vår kai praktiske problemer.

På grunn av dybdeforhold utenfor vår kai, og kaiutforming, så må en større båt alltid legge til med bakenden mot Fosnavåg Seafood/deponiområdet. En normal/større fiskebåt stikker dypest bak, en plass mellom 6-8m.

Viss deponiområdet skal bruke en moloutforming så vil det etter hva jeg har hørt så langt kunne bety at ønsket dybde på 8.3m vil ligge i området 16meter utenfor topplinja på moloen. Da må en regne med at der vil vere potensiell fare for skade på skrogbunn, ror og propell viss man kommer nærmere enn 13-14m.

Så håper dette taes med i betraktning ved setting av linja for deponiområdet østover mot oss .

Kanskje den kan trekkes lenger vest og lenger mot nord/utover?

Kanskje man kan ta hensyn til dette når man lager moloen og prøve lage den slik at den blir brattest mulig?

Det beste for vår del hadde selvsagt vert en rett "vegg" mot øst viss det er mulig for Kystverket med flere å få til en slik løsning.

Mvh

Sævik Invest AS

Rune Sævik, tlf 99607008

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	ELDHAN	Arkivsaknr:	2016/1210
		Arkiv:	Q52

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
197/16	Formannskapet	20.09.2016
	Kommunestyret	29.09.2016

VEG- OG PARKERINGSOMRÅDE LEIKANGER SKULE - BEHOV FOR EKSTRA LØYVING

Tilråding:

Herøy kommunestyre vedtek følgjande:

- Prosjektet vert godkjent med ny ramme på totalt 3 000 000 kr.
- Prosjektet vert tilført nye midlar, 2 330 000 kr, ved at ein omdisponerer pengar frå prosjektet "Leine-Trolldalen 2".

Særutskrift:

Vedlegg:

Vedlegg

1 Kartvedlegg

Oversiktskart, veg- og parkeringsområde ved Leikanger skule

Bakgrunn:

Det er i tidlegare budsjett løyvd 670 000 kr til bygging av ny veg- og parkeringsplass ved Leikanger skule. Etter gjennomført anbodskonkurranse er det behov for ekstra løyving.

Saksopplysningar:

I skrivande stund er det stor byggjeaktivitet på Leikanger skule og grendahus i Leikong. Det blir vist til eigedomsavdelinga sitt prosjekt som omhandlar påbygg og rehabilitering av fasadane på eksisterande skulebygg. I 2013 blei det også bygt kunstgrasbane nord for skulen. Føremålet med dette prosjektet er å utbetre parkeringsplassområdet nordaust for Leikanger skule. Dette inkluderar forbetra tilkomst med snumoglegheit for buss, parkeringsplassar, universelt utforma gangveg, fast dekke og belysning.

Det er utarbeidd ei detaljprosjektering av konsulentfirmaet AG Plan og Arkitektur AS. Det har vore utarbeidd mange alternative skisser av konsulent, og det har vore stor fokus på kostnader og arealeffektiv utnytting av området. Løysinga ein no har landa (sjå vedlegg) på er ein solid og framtidsretta plan, der det har vore fokus på sikkerheita til dei mjuke trafikantane. Det er lagt opp til relativt høg utnytting av det arealet kommunen disponera, utan å måtte ty til grunnforhandlingar. Det har ikkje vore mogleg å stette alle krav utan å måtte gjere inngrep i frileikarealet.

Kommunen har gjennomført anbodskonkurranse og gjort tildelingsvedtak, men må vente med signering til finansieringa er på plass. Når det gjeld framdrift, ser ein føre seg byggjestart oktober 2016. Byggjeperioda er anslått til 12 veker, men asfaltering må ein sannsynlegvis vente med til våren.

Kostnadsoppsett:

Tilbodssum	2 510 000 u/mva
+ oppfølgingskostnader	240 000 u/mva
+ uforuttsettpost	250 000 u/mva
Sum	3 000 000 u/mva

Finansiering:

Tidlegare løyving	670 000 u/mva
+ ekstra løyving	2 330 000 u/mva
Sum	3 000 000 u/mva

Vurdering og konklusjon:

Ei utbetring av forholda har vore etterlengta i mange år. Det er tydeleg at fordelane er større enn ulempene. Kommunen har gjort store investeringar allereie i området. Det vil soleis vere naturleg at kommunen også utbetrar veg- og parkeringsplassområdet slik at området samla sett ser heilskapleg ut.

Det viser seg i fleire prosjekt at tidlegare års løyvingar er for urealistiske. Etter ei samla vurdering av kostnadane er det behov for ei ekstraløyving på 2 330 000 kr.

Med bakgrunn i dette tilrår rådmannen at prosjektet vert tilført meir pengar. Midlane som trengst for å fullføre anleggsarbeidet, vert å omdisponere frå prosjektet 51916 "Leine-Trolldalen 2".

I prosjektet "Leine-Trolldalen 2" var det ei generell løyving på 6,3 millionar, men det ligg eit stykke fram i tid før ein kan realisere planane. Det er allereie omdisponert pengar frå dette

prosjektet (ladestasjonar elbil og vike/toftedal). Det står no att ca. 5,1 millionar. Det vil med andre ord stå att ca. 2,8 millionar om denne ekstra løyvinga blir vedtatt.

Konsekvensar for folkehelse:

Fast dekke, snumoglegheit for buss, gangveg/fortau og belysning vil betre forholda i høve universell utforming, tilgjenge, trafiksikkerheit og generell trivsel for brukarane.

Konsekvensar for beredskap:

Forbetring i høve dagens situasjon.

Konsekvensar for drift:

Ingen særskilde konsekvensar (ikkje kommunal veg og parkeringsplass).

Tilråding:

Herøy kommunestyre vedtek følgjande:

- Prosjektet vert godkjent med ny ramme på totalt 3 000 000 kr.
- Prosjektet vert tilført nye midlar, 2 330 000 kr, ved at ein omdisponerer pengar frå prosjektet "Leine-Trolldalen 2".

Fosnavåg, 01.09.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Eldar Hansen

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Komite for oppvekst - 24.08.2016

1. Kommunestyret godkjenner byggeprogram for Einedalen skule – fleirbrukshall - utbyggingsalternativ 1.
2. Kommunestyret ber Rådmannen om å søke prosjektet innarbeida i budsjett- og økonomiplanen for 2017-2020.
3. Plan- og byggenemnda får mandat til å gjennomføre prosjektet på vanleg måte føresett naudsynt finansiering.

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Eigedomsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	RMY	Arkivsaknr:	2015/1640
		Arkiv:	614

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
29/16	Komite for oppvekst	24.08.2016
61/16	Komite for næring, kultur og idrett	12.09.2016
198/16	Formannskapet	20.09.2016
	Kommunestyret	29.09.2016

PROSJEKT 51408 - EINEDALEN SKULE - FLEIRBRUKSHALL - BYGGEPROGRAM

Tilråding:

1. Kommunestyret godkjenner byggeprogram for Einedalen skule – fleirbrukshall - utbyggingsalternativ 1.
2. Kommunestyret ber Rådmannen om å søke prosjektet innarbeida i budsjett- og økonomiplanen for 2017-2020.
3. Plan- og byggenemnda får mandat til å gjennomføre prosjektet på vanleg måte føresett naudsynt finansiering.

Særutskrift:

Eigedomsavdelinga
Skuleavdelinga
Kulturavdelinga
Bergsøy idrettslag – handballgruppa
Økonomiavdelinga
Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne
Hovudverneombodet

Vedlegg:

Prenta vedlegg:

1. Prosjekt 51408 – Einedalen skule – fleirbrukshall – byggeprogram

Uprenta vedlegg

1. K-sak 36/16

Saksopplysningar:

Saka gjeld godkjenning av byggeprogram for prosjekt 51408 – Einedalen skule - fleirbrukshall.

Bakgrunn

Kommunestyret vedtok i K-sak 36/16 årsplan for 2016 og gjorde i den samanheng slikt vedtak:

Kommunestyret ber om at det i løpet av 1. halvår 2016 vert lagt fram byggeprogram i ulike alternativ for fylgjande byggeprosjekt:

- Einedalen skule – tilbygg fleirbrukshall
- Herøy ressurscenter
- Nedre Dragsund 2
- Bergsøy skule
- Fosnavåg driftsbasis
- Herøy kulturhus – framtidig bruk

Byggeprogram for Einedalen skule – fleirbrukshall - fyl som prenta vedlegg 1.

Byggeprogram

Herøy kommune deler sine byggeprosjekt inn i fylgjande delfasar:

Byggeprosjekt				
Programfase	Prosjekteringsfase	Anbudsfasen	Byggefase	Garantifase

Byggeprogrammet er det sentrale byggherredokumentet i programfasen og beskriv funksjonar, arealramme og overordna føringar for prosjektet. Programmet er såleis eit bestillings- og styringsdokument for Herøy kommune i etterfylgjande projekteringsfasen, anbudsfasen, byggefase og garantifase.

Byggeprogram vert utarbeida av eigedomsavdelinga, som ansvarleg fagavdeling for kommunale byggeprosjekt, i samarbeid med dei aktuelle administrative og politiske interessegrupper.

Prosjekt 51408 – Einedalen skule - fleirbrukshall

Byggeprogrammet for Einedalen skule – fleirbrukshall - omhandlar bygging av ein fleirbrukshall som skal stette behova både for skuleavdelinga og for private lag og organisasjonar.

Eigedomsavdelinga har utarbeida byggeprogrammet i samarbeid med skuleavdelinga (skuleleiar, rektor og verneombod ved Einedalen skule) og kulturavdelinga (kulturleiar).

Hallkapasiteten ved Herøy kulturhus og idrettshall er sprengt. Bergsøy idrettslag – handballgruppa – har difor vore ein pådrivar for prosjektet og representert i prosjektgruppa ved Jan-Arild Gjerdsbakk.

Byggeprogrammet er utarbeida i to alternativ, begge ved Einedalen skule:

Utbyggingsalternativ 1

Utbyggingsalternativ 1 omhandlar bygging av ny fleirbrukshall med speleflate 25 x 45 m. for bane 20 x 40 m.

Fleirbrukshallen føreslås for dette alternativ plassert i området ved SFO, i bakkant av dagens uteområde for skulen. Prosjektet utløyser eit behov for om lag 75 nye parkeringsplassar. Desse kan etablerast i umiddelbar nærleik til fleirbrukshallen.

Prosjektet er søkt tilpassa gjeldande krav til tippemidlar, mellom anna skal det for dette alternativet etablerast tribuneanlegg.

Utbyggingsalternativ 2

Utbyggingsalternativ 2 omhandlar bygging av ny fleirbrukshall med speleflate 23 x 44 m. for bane 20 x 40 m.

Fleirbrukshallen føreslås også for dette alternativ plassert i området ved SFO, i bakkant av dagens uteområde for skulen. Prosjektet utløyser eit behov for om lag 75 nye parkeringsplassar. Desse kan etablerast i umiddelbar nærleik til fleirbrukshallen.

Alternativt kan hallen plasserast ved dagens personalinngang til skulen. Ulempene ved dette alternativet er at hallen kan bli ruvande i forhold til skulens austlege fasade. I tillegg vurderer eigedomsavdelinga hallen som for plasskrevjande for utbyggingsområdet i tillegg til at trafikkavviklinga vert dårlegare då nye parkeringsplassar fortsatt må etablerast i området ved SFO. Dette vil etter alle solemerker føre til at brukarane av hallen likevel parkerer i umiddelbar nærleik til hallen. Dette vil vere særst uheldig for elevar og andre mjuke trafikantar, men vil også vere uheldig for prosjektet generelt.

Prosjektet er søkt tilpassa gjeldande krav til tippemidlar, men dette alternativet er utan tribuneanlegg, noko eigedomsavdelinga vurderer som svært uheldig for anleggets attraktivitet og funksjonalitet.

Kostnadskalkyle

Eigedomsavdelinga har utarbeida ei kostnadskalkyle for prosjektet. Kalkyla byggjer på tal frå Norsk Prisbok, utarbeida av Norconsult AS, og basert på statistikk frå ferdigbygde prosjekt:

Kostnad – utbyggingsalternativ 1	Kalkyle
Byggekostnad eks. MVA	53 966 436,-
MVA	12 293 512,-
Byggekostnad inkl. MVA	66 259 948,-

Kostnad – utbyggingsalternativ 2	Kalkyle
Byggekostnad eks. MVA	42 382 319,-
MVA	9 539 218,-
Byggekostnad inkl. MVA	51 921 537,-

Kalkylene tek ikkje omsyn til eventuell prisstigning fram til byggestart.

Finansiering

Rådmannen vil søke prosjektet innarbeida i budsjett- og økonomiplan for 2017-2020.

Prosjektet kan delvis finansierast ved hjelp av RDA-midlar på totalt kr. 7 mill., men vedtaket frå komite for næring, kultur og idrett (PS 17/15) føreset at prosjektet er gjennomført innan 31.12.2017. Det er umogleg, gitt at finansiering kjem på plass i budsjett for 2017.

Begge prosjekialternativa kan få delfinansiering via tippemidlar. Alternativ 1 kan maksimalt gi kr. 10,7 mill. medan alternativ 2 kan gi maks kr. 7 mill.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen rår kommunestyret til å godkjenne byggeprogrammet for Einedalen skule - idrettshall- utbyggingsalternativ 1.

Hallkapasiteten ved Herøy kulturhus og idrettshall er sprengt. Dette begrensar aktivitetsnivået for handball, men også for andre brukarar av hallen. Rådmannen legg difor til grunn at det er eit kvalifisert behov for utviding av hallkapasiteten i Herøy.

Utbyggingsalternativ 1 er det mest framtidsretta utbyggingsalternativet då ein hall med tribuner aukar funksjonaliteten og brukarvennlegheita. Med tribuneanlegg kan også hallen avlaste Herøyhallen i større grad enn dersom den berre vert tilrettelagt for trening.

Rådmannen rår til at hallen vert plassert i bakkant av uteområdet ved Einedalen, då dette er det beste alternativet med tanke på trafikkavvikling i tillegg til at dette alternativet er til minst ulempe for Einedalen skule.

Konsekvensar for folkehelse:

Ikkje vurdert.

Konsekvensar for beredskap:

Ikkje vurdert.

Konsekvensar for drift:

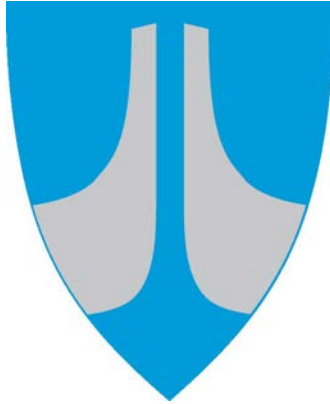
Ikkje vurdert.

Fosnavåg, 03.05.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Robert Myklebust
Eigedomsleiar

Sakshandsamar: Robert Myklebust

HERØY KOMMUNE

EINEDALEN SKULE

Fleirbrukshall

BYGGEPROGRAM

Herøy kommune deler sine byggeprosjekt inn i fylgjande delfaser:

BYGGEPROSJEKT				
Programfase	Prosjekteringsfase	Anbodsfasen	Byggefasen	Garantifase

Byggeprogrammet er det sentrale byggherredokumentet i programfasen og beskriv funksjonar, arealramme og andre overordna føringar for prosjektet.

Byggeprogrammet er såleis eit bestillings- og styringsdokument for Herøy kommune i etterfylgjande prosjekteringsfase, anbodsfasen, byggefasen og garantifase.

Einedalen skule opna i 2010 og er barneskule for 230 elevar frå 1. til 7. trinn samt SFO.

Utbyggingsalternativ 1

Prosjektet omhandler bygging av ein fleirbrukshall med speleflate 25 x 45 m. for bane 20 x 40 m. ved skulen. Hallen skal ha fast publikumsamfi over materialrom.

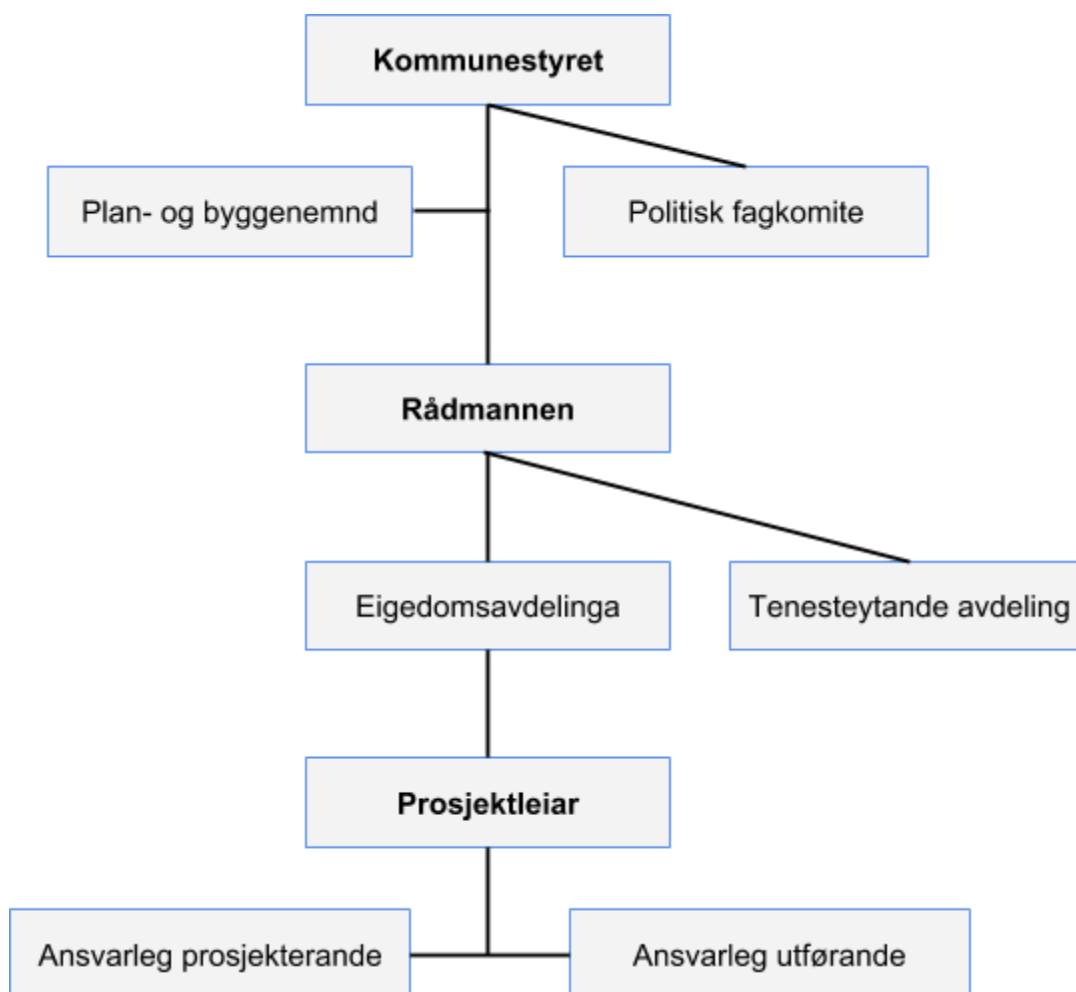
Hallen skal fungere som ei sjølvstendig brukseining ved sidan av ordinær skuledrift.

Utbyggingsalternativ 2

Prosjektet omhandler bygging av ein fleirbrukshall med speleflate 23 x 44 m. for bane 20 x 40 m. ved skulen. Hallen byggast utan publikumsamfi.

Hallen skal fungere som ei sjølvstendig brukseining ved sidan av ordinær skuledrift.

Herøy kommune organiserer sine byggeprosjekt slik:

INFORMASJONSFLYT

All informasjonsutveksling mellom ansvarleg prosjekterande, ansvarleg utførande og kommunen som byggherre vedrørende prosjektet skal gå via prosjektleder som kommunens byggherrerepresentant.

Prosjektlederen koordinerer informasjonsflyten vidare mot eigedomsforvaltar, den tenesteytande avdeling og andre brukar- og interessegrupper.

Byggeprosjektet er tenkt utbygd på del av kommunens eigedom gnr. 24 bnr. 74:

REGULERINGSPLAN

Reguleringskart og føresegner fyl som vedlegg 1 og 2 til byggeprogrammet.

FAKTISK BRUK

Utbyggingseigedomene vert i dag hovudsakleg nytta som uteareal for elevane ved skulen. Bygging av fleirbrukshall på tomte inneber likevel ikkje krav til kompensert uteareal då skulen ynskjer at elevane skal nytte uteområdet ved byggets framside.

NABOLAG

Eigedomene grensar inntil private grunneigarar i nord, sør, vest og aust.

GRUNNFORHOLD

Grunnforhold er ikkje vurdert.

Byggeprosjektet er tenkt utbygd på del av kommunens eigedom gnr. 24 bnr. 74:

REGULERINGSPLAN

Reguleringskart og føresegner fyl som vedlegg 1 og 2 til byggeprogrammet.

FAKTISK BRUK

Utbyggingseigedomene vert i dag hovudsakleg nytta som uteareal for elevane.

NABOLAG

Eigedomene grensar inntil private grunneigarar i nord, sør, vest og aust.

GRUNNFORHOLD

Grunnforhold er ikkje vurdert.

5

OVERORDNA FØRINGAR

ATKOMST

Atkomst til projektet etablerast via eksisterande hovudatkomst til Einedalen skule.

PARKERING

Byggherre har i førehandskonferanse med bygningsmyndigheitene avklart at projektet utløyser eit behov for totalt 100 parkeringsplassar ved utbygging etter alternativ 1. Byggherre føreset at behovet vert redusert ved nedskalert utbygging.

Tomtealternativ 1

Område for parkering er markert i situasjonsplanen nedanfor.

Det er allereie 25 parkeringsplassar, inklusiv 2 HC-plassar, innanfor skuleområdet som kan takast med i dimensjoneringa av parkeringsbehov for fleirbrukshallen. Det er soleis behov for ei netto utbygging av omlag 75 parkeringsplassar, der omlag 5 plassar bør tilpassast HC-parkering.

Tomtealternativ 2

Område for parkering er markert i situasjonsplanen nedanfor.

Det er allerede 25 parkeringsplassar, inklusiv 2 HC-plassar, i det området som fleirbrukshallen er tenkt plassert. Desse plassane skal kunne nyttast også etter at prosjektet er ferdigstilt. Det er soleis behov for ei netto utbygging av omlag 75 parkeringsplassar, der omlag 5 plassar bør tilpassast HC-parkering.

BEBYGGELSE

Tomtealternativ 1

Fleirbrukshallen skal byggast som sjølvstendig bygg med eigen hovudinngang frå nyetablert parkeringsområde for prosjektet. Det skal etablerast overbygd uteareal for å sikre gangforbindelse mellom skulen og fleirbrukshallen.

Tomtealternativ 2

Fleirbrukshallen skal byggast som eit tilbygg til Einedalen skule, men med eigen hovudinngang på bakkeplan i området ved dagens parkeringsområde og personalinngang. Fleirbrukshallen og skulebygget skal samanbyggast slik at ein kan bevege seg innandørs mellom skulen og fleirbrukshallen, både på grunnplan og i 1. etasje.

ARKITEKTONISK UTTRYKK

Tomtealternativ 1

Fleirbrukshallen skal stå i stil med skulens arkitektur forøvrig og søkast tilpassa terrenget og dei naturlege omgjevnadane på ein god måte.

Tomtealternativ 2

Fleirbrukshallen skal stå i stil med skulens arkitektur forøvrig Det er viktig at utsiktsforhold og innslepp av dagslys til skulens fasade aust vert ivaretekne på best mogleg vis.

GRENSESNIITT MOT EKSISTERANDE BEBYGGELSE

Fleirbrukshallen skal kunne nyttast sjølvstendig og uavhengig av skuledrifta.

ANDRE RELEVANTE FORHOLD

Ingen særskilte forhold.

6.1	INNLEIING
------------	------------------

Funksjons- og arealanalyse beskriv dei funksjonar og areal som minimum krevest for prosjektet.

Byggherre har særleg teke utgangspunkt i Byggforsk sine byggdetaljblad 341.706 og 379.201 i planlegginga. Likeins har ein vurdert byggeprogrammet opp mot rettleiar frå kultur og kirkedepartementet til planlegging, bygging, drift og vedlikehold av fleirbrukshaller samt gjeldande kvalifikasjonskrav for tippemidlar.

6.2	ALTERNATIV 1: FLEIRBRUKSHALL 25 x 45 M.
------------	--

PRIMÆRFUNKSJONAR

Prosjektet utløyser slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Speleflate	01	1125	1125	Speleflate 25 x 45 m. for bane 20 x 40 m. Skal kunne delast i 3 like soner. Netto innvendig fri takhøgde minimum 7 meter.
Ribbevegg	01	-	-	
Buldrevegg	01	-	-	
Tribuneanlegg	01	-	-	Fast installasjon over materialrom. Krav til 100 % siktline til speleflate.
Materialrom	01	100	100	Felles materialrom for hallen. Skal delast i 3 like soner under tribuneanlegget.
Trimrom	01	50	50	I direkte tilknytning til fellesarealet. For kondisjon- og styrketrening samt andre kroppsøvingsaktivitetar.
Lege og sanitetsrom	01	15	15	Krav til direkte atkomst frå utside for ambulansepersonell.
Vaktrom og sekretariat	01	10	10	Speaker- og sekretariatsfunksjon,. Må ha utsyn til speleflate.
Kiosk	01	10	10	For sal av kioskvarer, ikkje tilbereding av mat.
Garderobe - dame	02	30	60	
Dusjrom - dame	02	24	48	
Toalett - dame	02	02	04	

Garderobe HC - dame	01	10	10	Garderobe og toalett. Skal planleggast etter BANO-prinsippet.
Garderobe herre	02	30	60	
Dusjrom - herre	02	24	48	
Toalett - herre	02	02	04	
Garderobe HC - herre	01	10	10	Garderobe og toalett. Skal planleggast etter BANO-prinsippet.
Dommargarderobe	02	06	12	Også for skulens undervisningspersonale.
SUM NTA	-	-	1566	-

FELLESFUNKSJONAR

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Publikumstoalett dame	03	02	06	3 separate båser.
Publikumstoalett herre	02	02	04	1 separate båser + urinal.
Publikumstoalettrom HC	01	06	06	
SUM NTA	-	-	16	-

DRIFTSFUNKSJONAR

Prosjektet utløyer slike krav til driftsfunksjonar for drift av bygget:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Teknisk rom	01	25	25	VVS, sprinkler og IKT
Tavlerom	01	01	01	Separat frå teknisk rom.
Reinhaldssentral	01	20	20	Med utslagsvask og slukbrønn i gulv. Dør slår ut.
Bøttekott	01	02	02	I eventuell 2. etasje.
Lager	01	10	10	Reinhald
Lager	01	10	10	For eksterne brukarar

Varelevering	01	10	10	
Avfallsrom	01	06	06	Låsbar rulleport minimum 130 cm bredde.
SUM NTA	-		84	-

ATKOMST & LOGISTIKK

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Hovudinngang	01	-	-	Krav om vrimleareal og sosial sone.
Trapp / trapperom	01	-	-	
Heis / heisrom	01	-	-	
Inngang tribune	02	-	-	
Varelevering	01	-	-	
SUM NTA		-	-	-

UTANDØRS

Prosjektet utløyer slike krav til utandørs arealdisponering:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Parkeringsplass	70	20	1400	
Parkeringsplass - HC	5	30	150	
SUM	-		1550	-

6.2	ALTERNATIV 2: FLEIRBRUKSHALL 23 x 44 M. FOR BANE 20 X 40 M.
-----	--

PRIMÆRFUNKSJONAR

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Speleflate	01	1012	1012	Speleflate 23 x 44 m. for bane 20 x 40 m. Skal kunne delast i 3 like soner. Netto innvendig fri takhøgde minimum 7 meter.
Ribbevegg	01			
Materialrom	01	70	70	Felles materialrom for hallen. Skal delast i 3 like soner.
Trimrom	01	50	50	I direkte tilknytning til fellesarealet. For kondisjon- og styrketrening samt andre kroppsøvingsaktivitetar.
Vaktrom og sekretariat	01	10	10	Speaker- og sekretariatsfunksjon,. Må ha utsyn til speleflate.
Garderobe - dame	02	30	60	
Dusjrom - dame	02	24	48	
Toalett - dame	02	02	04	
Garderobe HC - dame	01	10	10	Garderobe og toalett. Skal planleggast etter BANO-prinsippet.
Garderobe herre	02	30	60	
Dusjrom - herre	02	24	48	
Toalett - herre	02	02	04	
Garderobe HC - herre	01	10	10	Garderobe og toalett. Skal planleggast etter BANO-prinsippet.
Dommargarderobe	02	06	12	Også for skulens undervisningspersonale.
SUM NTA	-	-	1398	-

FELLESFUNKSJONAR

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
----------	-------	-------	-----	---------

Publikumstoalett dame	01	02	02	
Publikumstoalett herre	01	02	02	
Publikumstoalett HC	01	06	06	
SUM NTA	-		10	-

DRIFTSFUNKSJONAR

Prosjektet utløyer slike krav til driftsfunksjonar for drift av bygget:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Teknisk rom	01	25	25	Ventilasjon, sprinkler og IKT
Tavlerom	01	01	01	Separat frå teknisk rom.
Reinhaldssentral	01	20	20	Med utslagsvask og slukbrønn i gulv. Dør slår ut.
Lager	01	10	10	Reinhald
Lager	01	10	10	For eksterne brukarar
Avfallsrom	01	06	06	Låsbar rulleport minimum 130 cm bredde.
SUM NTA	-		72	-

ATKOMST & LOGISTIKK

Prosjektet utløyer slike krav:

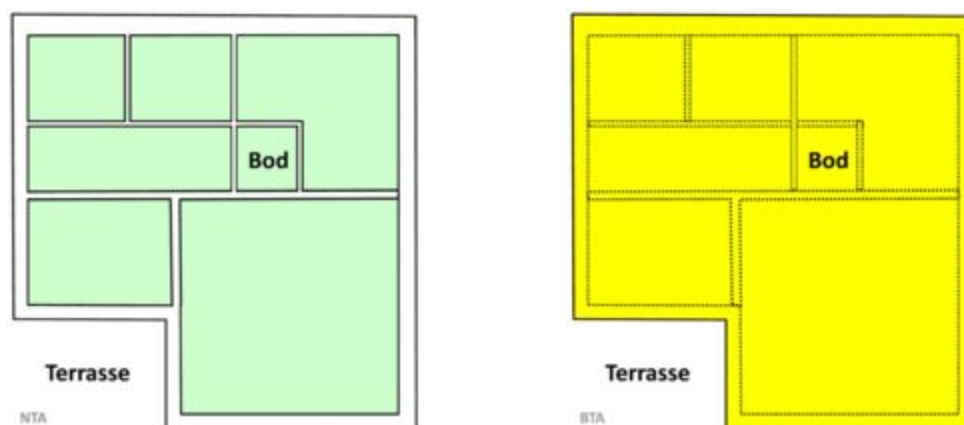
FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Hovudinngang	01	-	-	Krav om vrimleareal og sosial sone.
Trapp / trapperom	01	-	-	
Heis / heisrom	01	-	-	
SUM NTA	-			-

UTANDØRS

Prosjektet utløyer slike krav til utandørs arealdisponering:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Parkering	40	20	800	
Parkering - HC	2	30	60	
SUM	-		860	-

Estimert arealbehov er oppgitt som nettoareal (NTA) og bruttoareal (BTA):

UTBYGGINGSSALTERNATIV	NTA	BTA
Utbyggingsalternativ 1 - Fleirbrukshall 25 x 45 m. for bane 20 x 40 m.	1658	2156
Utbyggingsalternativ 2 - Fleirbrukshall 23 x 44 m. for bane 20 x 40 m.	1462	1901

Forholdet mellom nettoareal og bruttoareal er vurdert etter ein brutto/netto-faktor på 1,3. Utandørs areal er ikkje medrekna.

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Komite for oppvekst - 24.08.2016

1. Kommunestyret godkjenner byggeprogram for ny barneskule på Bergsøy.
2. Kommunestyret ber Rådmannen om å søke prosjektet innarbeida i budsjett- og økonomiplanen for 2017-2020.
3. Plan- og byggenemnda får mandat til å gjennomføre prosjektet på vanleg måte forutsatt naudsynt finansiering.

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Eigedomsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	RMY	Arkivsaknr:	2014/1398
		Arkiv:	614

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
30/16	Komite for oppvekst	24.08.2016
199/16	Formannskapet	20.09.2016
	Kommunestyret	29.09.2016

PROSJEKT 61603 - NY BARNESKULE PÅ BERGSØY - BYGGEPROGRAM

Tilråding:

1. Kommunestyret godkjenner byggeprogram for ny barneskule på Bergsøy.
2. Kommunestyret ber Rådmannen om å søke prosjektet innarbeida i budsjett- og økonomiplanen for 2017-2020.
3. Plan- og byggenemnda får mandat til å gjennomføre prosjektet på vanleg måte forutsatt naudsynt finansiering.

Særutskrift:

Eigedomsavdelinga
Skuleavdelinga
Økonomiavdelinga
Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne
Hovudverneombodet

Vedlegg:

Prenta vedlegg:

1. Prosjekt 61603 – Ny barneskule på Bergsøy – utkast til byggeprogram

Uprenta vedlegg

1. K-sak 36/16
2. K-sak 128/14
3. K-sak 172/13
4. K-sak 27/13

Saksopplysningar:

Saka gjeld godkjenning av byggeprogram for prosjekt 61603 – Ny barneskule på Bergsøy.

Bakgrunn

Kommunestyret vedtok i K-sak 36/16 årsplan for 2016 og gjorde i den samanheng slikt vedtak:

Kommunestyret ber om at det i løpet av 1. halvår 2016 vert lagt fram byggeprogram i ulike alternativ for fylgjande byggeprosjekt:

- Einedalen skule – tilbygg fleirbrukshall
- Herøy ressurscenter
- Nedre Dragsund 2
- Bergsøy skule
- Fosnavåg driftsbasis
- Herøy kulturhus – framtidig bruk

Byggeprogram for ny barneskule på Bergsøy fyl som prenta vedlegg 1.

Byggeprogram

Herøy kommune deler sine byggeprosjekt inn i fylgjande delfasar:

Byggeprosjekt				
Programfase	Prosjekteringsfase	Anbudsfasen	Byggefase	Garantifase

Byggeprogrammet er det sentrale byggherredokumentet i programfasen og beskriv funksjonar, arealramme og overordna føringar for prosjektet. Programmet er såleis eit bestillings- og styringsdokument for Herøy kommune i etterfylgjande prosjekteringsfasen, anbudsfasen, byggefase og garantifase.

Byggeprogram vert utarbeida av eigedomsavdelinga, som ansvarleg fagavdeling for kommunale byggeprosjekt, i samarbeid med dei aktuelle administrative og politiske interessegrupper.

Prosjekt 61603 – Ny barneskule på Bergsøy

Byggeprogrammet for ny barneskule på Bergsøy omhandlar eit nybygg på kommunal eigedom mellom Bergsøy skule Blåhaugen og Ytre Herøy ungdomsskule.

Den nye skulen legg til rette for ei samanslåing av Bergsøy skule Borge og Bergsøy skule Blåhaugen til ei organisatorisk eining samstundes som funksjonelle manglar ved Bergsøy skule Blåhaugen vert løyste gjennom omdisponering og ombygging av areal.

Eigedomsavdelinga har utarbeida byggeprogrammet i samarbeid med skuleavdelinga, herunder rektor ved Bergsøy skule Borge, rektor ved Bergsøy skule Blåhaugen og verneombodet for dei tilsette og er i all hovudsak identisk med den funksjons- og arealanalyse som kommunestyret godkjente for prosjektet i K-sak 128/14.

Byggeprogrammet må sjåast i samanheng med kommunestyrets tidlegare vedtak om å bygge ny barneskule på Bergsøy, sjå K-sak 27/13 og K-sak 172/13 i uprenta vedlegg 3 og 4.

Generelle føresetnader for den nye skulen:

Bergsøy skule

Byggeprogrammet føreset at Bergsøy skule Borge og Bergsøy skule Blåhaugen vert slått saman til ny ein Bergsøy skule, med ein rektor og ein assisterande rektor.

Klasserom

Byggeprogrammet føreset at skulen vert bygd som ein tradisjonell klasseromsskule, med tre klasserom à 30 elevar pr. trinn. Kvart trinn skal ha eigen inngang til garderobe, klasserom og grupperom.

Auditorium

Det er i programmet lagt inn 2 auditorium for samling av heile trinnet.

Arbeidsrom for lærarar

Analysen føreset at skulen vert bygd med sentralisert arbeidsrom for undervisningspersonalet på alle trinn (1. til 7. trinn). Ein har lagt til grunn at arbeidsromma må tilpassast dei krav som fyl av arbeidsplassforskrifta.

Utbyggingstomt

Analysen føreset at skulen vert bygd på kommunal eigedom mellom dagens Bergsøy skule Blåhaugen og Ytre Herøy ungdomsskule. Kommunestyret vedtok slik lokalisering i K-sak 172/13.

Utbyggingsområdet er om lag 28 mål stort. Eigedomen er regulert til offentlig formål. Eit mindre område er striperegulert til næringsformål og må anten omregulerast eller dispenserast frå ved utbygging.

Arbeidsgruppa har lagt til grunn at ein ny skule bør plasserast slik at trafikkavvikling i hovudsak kan leggst til sørsida av dagens skulebygg, retning Myklebustvatnet. Dette vil i stor grad kunne løyse dei trafikale utfordringane som brukarane av

Sirlihaugen barnehage, Bergslia barnehage, Bergsøy skule Blåhaugen, Ytre Herøy ungdomsskule og Bergsøy skule Borga opplever i dag.

Særskilt om Bergsøy skule Blåhaugen

Bergsøy skule Blåhaugen har funksjonelle manglar som heilt eller delvis kan løysast gjennom byggeprosjektet:

Arbeidsrom

Dagens arbeidsrom stettar ikkje dei krava som ein ser kjem i form av meir bunden arbeidstid på skulen. Då skal der også vere samtalerom og telefonrom i tilknytning til arbeidsromma.

Grupperom

Skulen har stor mangel på grupperom og møte-/samtalerom.

SFO-areal

Dagens SFO-areal med aktivitetsareal, spiseareal og garderobe er for lite, jf. kutt i areal då skulen vart bygd. Med ein auke i elevtalet, jf. prognosene for den nye skulen, vil arealet for SFO verte for lite.

Personalgarderobe

Reinholdspersonalet har ikkje tilgang til personalgarderobane i dagens bygg.

Reinhaldssentral

Reinhaldssentralen vert nytta av anna personell enn reinholdspersonellet. Sentralen står difor tilgjengeleg for alle, noko som er uheldig med tanke på sikker lagring av reinholdsmateriell. Reinhaldspersonalet har heller ikkje plass til alt sitt utstyr i sentralen, slik den er i dag. Sentralen er også plassert inn til arbeidsrom/kontorsone, noko som er uheldig med tanke på støy.

Dersom arbeidsrom, personalrom og administrasjon vert felles på nybygget kan tilsvarende areal på Blåhaugen byggast om til meir grupperom, SFO-areal og lager. Møterom for vaksne kan vere felles i det nye bygget medan grupperom for mindre elevgrupper samt samtalerom for tilsett/elev må ligge i nærleiken av undervisningsarealet ved Blåhaugen.

Ein må også vurdere kvar skulen sitt bibliotek skal vere. Truleg vil det vere mest framtidsretta å nytte dagens bibliotek ved Blåhaugen til arbeidsrom, SFO-areal og grupperom på Blåhaugen og så bygge nytt felles skulebibliotek på det nye bygget.

Særleg om Internasjonal skule

Internasjonal skule held i dag til ved Bergsøy skule Borga, men har sjølv meldt at dei ikkje ynskjer sambruk av areal ved den nye skulen. Analysen føreset såleis at lokale for Internasjonal skule vert handtert som eige prosjekt og at dei fortsett bruken av Bergsøy skule Borga så lenge det er praktisk mogleg.

Særleg om Ytre Herøy ungdomsskule

Bygging av ny barneskule på Bergsøy inneber at Bergsøy skule Borga i etterkant kan nyttast som mellombelse undervisningslokale for Ytre Herøy ungdomsskule. Bygging av ny barneskule er såleis ein viktig premiss for rehabiliteringa av ungdomsskulen i tillegg til at den nye barneskulen tidvis kan avhjelpe dei

funksjonelle manglar som ungdomsskulen lir under. Ungdomsskulen kan såleis tenkast å bruke allrom/gymsal til sine samlingar av skulen.

Kostnadskalkyle

Eigedomsavdelinga har utarbeida ei kostnadskalkyle for prosjektet. Kalkyla byggjer på tal frå Norsk Prisbok, utarbeida av Norconsult AS, og basert på statistikk frå ferdigbygde prosjekt:

Kostnad	Kalkyle
Byggekostnad eks. MVA	145 688 804,-
MVA	31 995 810,-
Byggekostnad inkl. MVA	177 688 614,-

Kalkyla tek ikkje omsyn til eventuell prisstigning fram til byggestart. Kalkyla tek heller ikkje omsyn til kostnader til ombygging av Bergsøy skule Blåhaugen eller kostnader til infrastruktur utover det som er naudsynt for etablering av skulen. Det er i gjeldande økonomiplan avsett kr. 500 000 til planlegging av slike tiltak i 2017 og kr. 4 000 000 i 2018 til gjennomføring. Desse kostnadane kjem i tillegg til kalkyla ovanfor.

Finansiering

Rådmannen vil søke prosjektet innarbeida i budsjett- og økonomiplan for 2017-2020.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen rår kommunestyret til å godkjenne byggeprogrammet for ny barneskule på Bergsøy.

Den nye barneskulen vil lyfte skuletilbodet på Bergsøy eit vesentleg hakk opp, isolert sett som ny barneskule, men også sett i samanheng med dagens Bergsøy skule Blåhaugen. Sambruk av funksjonar og areal kan løyse mange av dei funksjonelle manglane desse bygga lir under i dag.

Bygging av ny barneskule inneber alternativ bruk av dagens Bergsøy skule Borge. Rådmannen vil fremme sak om alternativ bruk av dette, men ikkje før ny barneskule er utbygd. Bygging av ny skule legg også grunnlaget for etterfylgjande rehabilitering av Ytre Herøy ungdomsskule då Bergsøy skule Borge kan fungere som mellombelse undervisningslokale for i byggefasen.

Konsekvensar for folkehelse:

Bygging av ny barneskule vil betre inneklimaet og andre arbeidsmiljøfaktorar for både tilsette og elevar. Prosjektet legg også til rette for ei vesentleg tryggare trafikkavvikling i området, til glede for både born, foreldre, tilsette og andre brukarar av bygningane.

Konsekvensar for beredskap:

Ikkje vurdert.

Konsekvensar for drift:

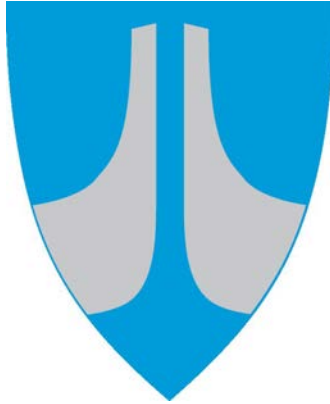
Ikkje vurdert.

Fosnavåg, 03.05.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Robert Myklebust
Eigedomsleiar

Sakshandsamar: Robert Myklebust

HERØY KOMMUNE

NY BARNESKULE PÅ BERGSØY

BYGGEPROGRAM

Herøy kommune deler sine byggeprosjekt inn i fylgjande delfaser:

BYGGEPROSJEKT				
Programfase	Prosjekteringsfase	Anbodsfasen	Byggefasen	Garantifase

Byggeprogrammet er det sentrale byggherredokumentet i programfasa og beskriv funksjonar, arealramme og andre overordna føringar for prosjektet.

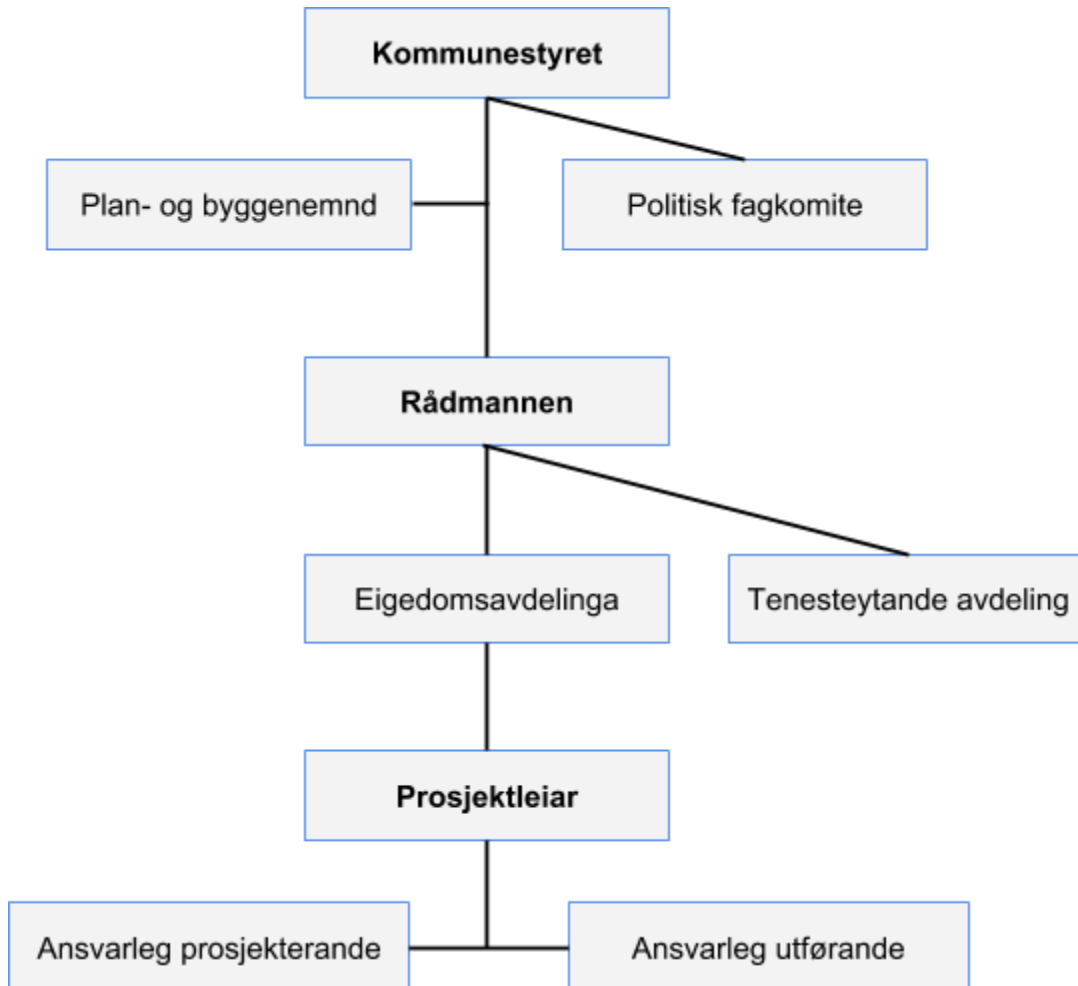
Byggeprogrammet er såleis eit bestillings- og styringsdokument for Herøy kommune i etterfylgjande prosjekteringsfase, anbodsfasen, byggefasen og garantifase.

Bergsøy skule består i dag av to avdelingar: Bergsøy skule Borga og Bergsøy skule Blåhaugen. Skulane har kvar sin administrasjon, rektor inkludert.

Prosjektet omhandlar bygging av ny barneskule på Bergsøy. Skulen skal erstatte dagens Bergsøy skule Borga.

Som del av prosjektet skal Bergsøy skule Blåhaugen byggast om for samanslåing med ny Bergsøy skule til ei organisatorisk eining.

Herøy kommune organiserer sine byggeprosjekt slik:

INFORMASJONSFLYT

All informasjonsutveksling mellom ansvarleg prosjekterande, ansvarleg utførande og kommunen som byggherre vedrørende prosjektet skal gå via prosjektleiari som kommunens byggherrerepresentant.

Prosjektleiaren koordinerer informasjonsflyten vidare mot eigedomsforvaltar, den tenesteytande avdeling og andre brukar- og interessegrupper.

Byggeprosjektet er tenkt utbygd på del av kommunens eignedom gnr. 29 bnr. 39 mm.:

REGULERINGSPLAN

Reguleringskart og føresegner fyl som vedlegg 1 og 2 til byggeprogrammet.

FAKTISK BRUK

Utbyggingseigedomen er ubebygd og vert delvis nytta som uteområde for Bergsøy skule Blåhaugen.

NABOLAG

Eigedomen ligg innanfor eit større område beståande av kommunale barnehagar, skulebygg, kulturhus, idrettspark og privat bustadbebyggelse.

GRUNNFORHOLD

Grunnforhold er ikkje vurdert.

ATKOMST

Atkomst til prosjektet etablerast via kommuneveg Lisjebøvegen over eksisterande parkeringsplass og hovudatkomst for Bergsøy skule Blåhaugen.

PARKERING

Parkering etablerast gjennom utviding av eksisterande parkeringsplass ved Bergsøy skule Blåhaugen.

Som del av prosjektet skal det også etablerast "Kiss and goodbye"-funksjon for elevar og føresette i krysset Lisjebøvegen / Borgarhaugvegen.

BEBYGGELSE

Den nye skulen skal etablerast som ny skule for 4. til 7. trinn med organisatorisk samanslåing av Bergsøy skule avd. Blåhaugen og Bergsøy skule Borga til ny Bergsøy skule for 1. til 7. trinn.

Elevfunksjonar

Skulen skal byggast som ein fleksibel skule med 3 parallellklasser à 30 elevar. Med 4 årstrinn utgjør det omlag 360 elevar.

Kvart årstrinn skal ha sin eigen byggseksjon med inngang/garderobe, toalett, klasserom og grupperom av ulik storleik. I tillegg skal det vere eit areal for formidling til heile trinnet samla.

Klasseroma skal i størst mogleg grad være tilrettelagt for undervisning for alle. Dette inneber fleksible løysingar for opning/lukking inn mot tilgrensande klasserom, nærleik til grupperom og høve til skjerming av elevar der dette trengst.

Digitale læremiddel

Skulen skal tilretteleggast for bruk av digitale læremiddel /utvikling av digitale ferdigheiter i tråd med krava i Kunnskapsløftet. Det skal difor vere plass til elektroniske tavler og whiteboard i klasseroma.

Praktisk-estetiske fag

I tillegg til undervisningsareal for kvart årstrinn, skal der vere eit felles undervisningsareal for praktisk-estetiske fag som musikk, kunst og handverk, mat og helse, naturfag, bibliotek og gymnastikksal/allrom.

Personalfunksjonar

Ein ynskjer å samle personalet i eitt felles arbeidsrom då dette styrker samarbeidet

på tvers av trinna. Arbeidsrommet må vere sentralt plassert i bygget for å vere nær elevane og slik at ein lett kan orientere seg frå hovudinngang.

Arealet for arbeidsrom må også innehalde samtalerom og telefonrom der lærarar kan ha skjerma samtalar med elevar, føresette og eksterne samarbeidspartnarar.

Der må vere gode støtteareal for lagring av materiell og utstyr, samt for administrasjon, personalrom og møterom.

Spesialutstyrte areal

Spesialutstyrte areal omfattar areal som krev ekstra installasjonar knytta til støy, støv, gift eller fare. Dette gjeld særleg areal til naturfag, kunst og handverk, mat og helse, musikk og kroppsøving. Utforminga av den einiskilde funksjon skal styrke eigenarta til faget.

Dei spesialutstyrte areala er felles for alle undervisningstrinn men bør leggst lett tilgjengeleg for dei alderstrinna som nyttar funksjonane mest. Det må også sikrast enkel varelevering til dei funksjonar der dette krevst.

Base for elevar med behov for stell og pleie

Kommunestyret har gjort vedtak om felles base for barnetrinnet ved Einedalen skule og for ungdomstrinnet på Ytre Herøy ungdomsskule. Base er i den samanheng definert som areal for elevar med behov for stell og pleie.

På nye Bergsøy skule vil det det likevel vere behov for kvilerom, treningsrom etc. for elevar med særskilde behov. I tillegg må eit eige rom for spesialundervisning vurderast saman med eit rom med meir læremiddel og utstyr enn det som vert plassert ute i grupperomma.

Uteområde

Uteområdet omfattar både parkeringsareal og uteareal for elevar og tilsette. Effektiv og sikker trafikkavvikling er viktig og må sjåast i samanheng med trafikk til og frå andre barnehagar og skular i området.

ARKITEKTONISK UTTRYKK

Den nye skulen skal ha ei moderne formspråk og utnytte fordelane ved direkte og indirekte dagslys.

GRENSESNIITT MOT EKSISTERANDE BEBYGGELSE

Bygget bør tilpassast eksisterande nivåforskjellar i terrenget og sikre god flyt i

samanbygginga med Bergsøy skule Blåhaugen og Ytre Herøy ungdomsskule. Leikeareal bør utnytte terrenget og høgder i bygget, t.d. til buldring.

ANDRE RELEVANTE FORHOLD

Prosjektet skal generelt tilstrebe arealeffektivitet, sambruk og fleksibilitet og i størst mogleg grad unngå døareal i form av korridorar, trapper mm.

Trapper og korridorar bør også kunne nyttast til gruppesamlingar av ulik storleik.

6.1	INNLEIING
------------	------------------

Funksjons- og arealanalyse beskriv dei funksjonar og areal som minimum krevst for prosjektet.

6.2	NY BARNESKULE
------------	----------------------

Bygging av ny barneskule på Bergsøy utløyer slike funksjons- og arealkrav:

FUNKSJONAR FOR DET ENKELTE KLASSETRINN

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Garderobe	01	100	100	Garderobe for 90 elevar (30x3) med ei grovsone og ei finsone. Bør delast inn (visuelt eller fysisk) for kvar klasse.
Toalett	05	02	10	
Toalett HC	01	06	06	
Utandørs toalett	01	02	02	Sluk i gulv.
Klasserom	03	90	270	30 elevar pr. klasserom. Viktig å unngå dagslys ift. whiteboard og elektronisk tavle. Difor krav til berre ein vindusvegg pr. klasserom. Skjerming mot innsyn frå fellesareal av omsyn til elevane si arbeidsro. Kvadratisk utforming vurdert som meir hensiktsmessig enn rektangulær. Klasseromma atskilt med foldevegg på del av vegg. Krav til lydtett skille. 3 handvaskar pr. klasserom
Lite grupperom	01	15	15	For 5 elevar. Skjerming mot innsyn og utsyn er viktig for elevens læringssituasjon.
Stort grupperom	02	45	90	For 15 elevar. Skjerming mot innsyn og utsyn er viktig for elevens læringssituasjon.
Auditorium	01	72	72	For 90 elevar. Areal for formidling for heile trinnet samla. Zårstrinn bør kunne dele eitt auditorium.

Nærlager	01	08	08	Lager for bøker, papir og utstyr i det daglege. Rektangulær form med dør i kortende. Dør slår ut.
SUM NTA	-	-	574	
SUM 4 SEKSJONAR	-	-	2150	Merknad: Areal for auditorium x 2, ikkje x 4

SPESIALUTSTYRTE AREAL

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Kunst og handverk	1	65	65	<u>Verkstad for tre & metallarbeid</u> Arbeidsplass for 20 elevar. Plass til skap for oppbevaring av verktøy.
	1	12	12	<u>Maskinrom</u> Bandsag, sirkelsag, høvle/dreiebenk. Skap til verktøy/utstyr. Nødvendig avtrekk.
	1	12	12	<u>Materiallager</u> Enkel tilgang for materialleveranse. Felles varelevering også til skulen ellers. Bør difor ligge på grunnplan med Bergsøy skule Blåhaugen.
	1	65	65	<u>Verkstad leire/maling/teikning,tekonologi, design:</u> Arbeidsplass for 20 elevar. Nødvendig avtrekk. Keramikkovn må vurderast.
	1	65	65	<u>Tekstil</u> Arbeidsplass for 20 elevar.
	2	8	16	<u>Elevarbeidslager</u> Rektanguler form. Dør på kortvegg. Dår slår ut.
Naturfag	1	90	90	For 30 elevar. Naturfagsfunksjonen bør plasserast mot yttervegg, konf. muligheit for undervisning ute og dyrking av vekster. Oversiktlegheit, demonstrasjonar og elevaktivitet. Felles arbeidsbord/demonstrasjonsbord.
Musikk / allrom / bibliotek	1	200	200	Nær mat og helse. God golv plass ift. dans og rørsle. Rom for å låse inn piano.
	3	15	45	<u>Grupeerom/øvingsrom</u> For 3 elevar. Lydtett celle. Undervisning individuelt og i gruppe.

	1	15	15	<u>Lager</u> Lager med plass til instrument og rekvisita. Dør slår ut.
	1	40	40	<u>Stollager</u> Dimensjonert for 200 stoler. Dør slår ut.
	1	12	12	<u>Lager for eksterne</u> Dør slår ut.
Mat og helse	1	70	70	For 20 elever. Bør ligge i nærleiken til allrommet. Generelt bør mat/helse takle omstilling til matservering i undervisningstida. 5 kjøkkenstasjonar. Ein stasjon tilrettelagt for rullestolbrukar. Tilrettelagt for teoriundervisning / elektronisk tavle.
	1	5	5	<u>Tørrvarelager og anna utstyr</u>
	1	3	3	<u>Kjøll/frys</u>
	1	4	4	<u>Vask/stryk</u>
Kroppsøving	1	250	250	<u>Gymsal</u> Kombinasjon gymsal / samlingsrom for alle elevar på skulen. Scene bør inn som del av gymsal.
	2	50	100	<u>Elevgarderobe</u>
	2	12	24	<u>Elevgarderobe HC</u>
	2	12	24	Personalgarderobe skal også fungere for personalet generelt, ikkje berre ved bruk av gymsal.
	1	20	20	<u>Utstyrlager</u> Dør slår ut.
SUM NTA	-		1137	-

SPESIALPEDAGOGISKE FUNKSJONAR

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
----------	-------	-------	-----	---------

Spesialpedagogiske rom	1	15	15	God hylleplass til læremiddel og utstyr, arbeidsstasjonar for 2 elevar
Treningsrom	1	20	20	Rom med ribbevegg og plass til ball/matte, der m.a. fysio kan trene med elevar
Kvilerom	1	12	12	I tilknytning til spes.ped.rom, plass til kvilebenk
Kjøkken	1	-	-	Tekjøkken/kjøkkenkrok
Toalett HC	1	6	6	
SUM NTA	-		53	-

PERSONALFUNKSJONAR

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Resepsjon m/tillegg	1	10	10	Sentralt plassert, "hjerter i bygget". Bør vere tilrettelagt for datamaskin for tilsette mm. (reinhaldarar).
Lager/arkiv/kopi	1	6	6	I tilknytning til resepsjon, må kunne låsast. Kopiering/maskiner plassert skjerma av omsyn til støy, støv og luft.
Kontor rektor	1	18	18	Plass til møtebord for 4 personar
Kontor ass. rektor	1	12	12	
Ekstra kontor	1	12	12	Skjerma arbeidsstasjon for helsesøster, IKT mm.
Møterom - lite	1	16	16	Plass til 8 personar, skjerma mot innsyn..
Møterom - stort	1	50	50	Plass til 20 personar, høve til å opne mot pauserom skjerma mot innsyn.
Pauserom / personalrom	1	75	75	For 50 tilsette, assistentar og reinhaldarar inkludert. Arealutnytting som opnar for kontakt og samhald, dvs. ikkje langt og smalt. Kjøkkenkrok med oppvaskmaskin, kjøleskap, kaffimaskin og naudsynt skaplass. Mikrobølgeovn, platetopp.
Toalett	3	2	6	
Toalett HC	1	6	6	
Garderobe	1	20	20	For 50 tilsette, assistentar og reinhaldarar inkludert. Skal ligge i tilknytning til arbeidsrom.

				Dusj i tilknytning til personalgarderobe ved gymsal.
Arbeidsrom	7	49	343	7 arbeidsrom (1 pr. trinn) med 7 arbeidsstasjonar fpr. rom. Ein arbeidsstasjon pr. rom dedikert til assistent, med tilgang til data.
Møteplass	1	18	18	Ein møteplass for 8 personar i tilknytning til arbeidsromma. Lokalisert i nærleiken av kontora, men likevel slik at ein kan kome til kontor utan å gå gjennom arbeidsromarealet.
Kopirom	1	4	4	Plass til kopimaskin i tilknytning til arbeidsromma, avskjerma mtp. lyd mm..
SUM NTA	-		596	-

STØTTEFUNKSJONAR

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Lager - IKT	1	10	10	Skulens behov avgjer lagerbehovet her. Dør slår ut.
Lager - naturfag	1	10	10	I tilknytning til spesialrom. Enkel tilgang for varelevering. Må kunne låsast. Dør slår ut.
Lager - K & H	1	10	10	Plass til ulike typer material. Enkel vareleveranse og plassering. Dør slår ut.
SUM NTA	-		56	-

DRIFTSFUNKSJONAR

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Teknisk rom	1	70	70	Teknisk for nybygget åleine. VVS, el-, tele- og automatsjon, strømmålar. IKT
Tavlerom	1	1	1	
Reinhaldssentral	1	30	30	Kvadratisk utforming. Vogner, koster/skaft, moppemaskin, kjøleskap, benk, vask, blandebatteri hurtigkopling, sluk i golv. Dør slår ut.

Bøttekott	4	4	16	Utslagsvask. Sluk i gulv. Hyller og ladepunkt for reinhaldsmaskin. Dør må slå ut i gang. Det må vere bøttekott i kvar etasje og eventuelt i ulike soner/fløyer på etasja.
Lager	1	10	10	Lager for toalettpapir, tørkepapir mm. 2 m. breidde. Det kan vere mulig å lagre andre rekvisittar her også. Dør må slå ut.
Avfallsrom	1	20	20	Felles for ny skule og dagens Blåhaugen. Kjøling. Sluk i golv. Tilkomst frå utvendig port 1200 mm.
SUM NTA	-		120	-

ATKOMST & LOGISTIKK

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Hovudinngang	1	-	-	
Personalinngang	1	-	-	Personalinngang i nærleiken av arbeidsromma til lærarane.
Elevinngang	4	-	-	Separat inngangsparti til kvart klassetrinn.
Trapp / trapperom	1			Trapp bør også kunne nyttast til større gruppesamlingar (amfi).
Heis / heisrom	1			Sentralt i bygget, lett tilgjengeleg når ein kjem inn hovudinngang.
Varelevering	1			
SUM NTA	-			-

UTANDØRS

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Personalparkering	01	-	-	Plass til min. 50 bilar. Skjerma frå elevarealet.

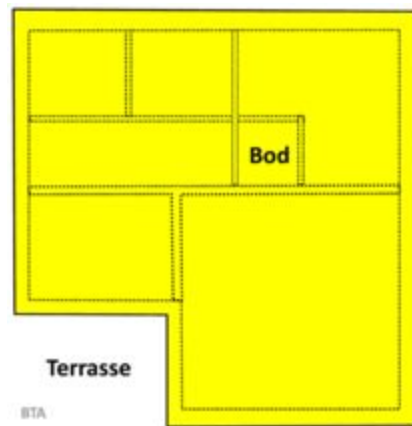
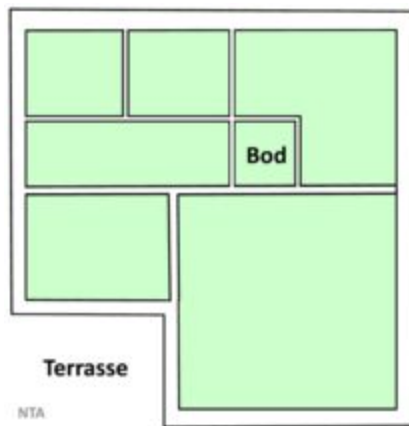
Giss and goodbye	01	-	-	"Kiss and goodbye"-sone i krysset Lisjebøvegen / Borgarhaugvegen.
Grøntareal	01	-	-	Amfi med flaggstong. Elles minst mogleg plen/busker av omsyn til etterfylgjande drift.
Leikeareal	01	-	-	Soner med alderstilpassa aktivitetar/apparat. Ballbinge for dei eldste elevane.
SUM	-	-		-

BERGSØY SKULE BLÅHAUGEN

Organisatorisk samanslåing av Bergsøy skule Borge og Bergsøy skule Blåhaugen frigjev areal ved Blåhaugen skule som skal byggast om til areal for både SFO, grupperom, møterom og lager. Tiltent areal for ombygging er markert i vedlagte kartskisse.

7	ESTIMERT AREALBEHOV
---	---------------------

Estimert arealbehov er oppgitt som nettoareal (NTA) og bruttoareal (BTA):

UTBYGGINGSSALTERNATIV	NTA	BTA
Ny barneskule	4112	5346

Forholdet mellom nettoareal og bruttoareal er vurdert etter ein brutto/netto-faktor på 1,3. Utandørs areal er ikkje medrekna.

Møtebehandling:

Det kom framlegg om slikt nytt pkt. 4:

«Nytt omsorg-/aktivitetssenter med tilhøyrande omsorgsbustader må prioriterast før dette tiltaket.»

Rådmannen si tilråding med framlegget til nytt pkt. 4 vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Eldrerådet - 29.08.2016

1. Kommunestyret godkjenner byggeprogram for Herøy ressurscenter, utbyggingsalternativ 1.
2. Kommunestyret ber Rådmannen om å søke prosjektet innarbeida i budsjett- og økonomiplanen for 2017-2020.
3. Plan- og byggenemnda får mandat til å gjennomføre prosjektet på vanleg måte forutsatt naudsynt finansiering.
4. Nytt omsorg-/aktivitetssenter med tilhøyrande omsorgsbustader må prioriterast før dette tiltaket.

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Eigedomsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	RMY	Arkivsaknr:	2016/202
		Arkiv:	614

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
35/16	Komite for Helse og omsorg	15.09.2016
25/16	Eldrerådet	29.08.2016
200/16	Formannskapet	20.09.2016
	Kommunestyret	29.09.2016
	Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	19.09.2016

PROSJEKT 61604 - HERØY RESSURSSENTER - BYGGEPROGRAM

Tilråding:

1. Kommunestyret godkjenner byggeprogram for Herøy ressursenter, utbyggingsalternativ 1.
2. Kommunestyret ber Rådmannen om å søke prosjektet innarbeida i budsjett- og økonomiplanen for 2017-2020.
3. Plan- og byggenemnda får mandat til å gjennomføre prosjektet på vanleg måte forutsatt naudsynt finansiering.

Særutskrift:

Eigedomsavdelinga
Bu- og habiliteringsavdelinga
Barn, familie og helseavdelinga
Pleie- og omsorgsavdelinga
Økonomiavdelinga
Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne
Eldrerådet
Hovudverneombodet

Herøy vidaregåande skule, Lisjebøvegen 4, 6091 Fosnavåg

Vedlegg:

Prenta vedlegg:

1. Prosjekt 61504 – Herøy ressurscenter – byggeprogram

Uprenta vedlegg

1. K-sak 36/16

Saksopplysningar:

Saka gjeld godkjenning av byggeprogram for prosjekt 61504 – Herøy ressurscenter.

Bakgrunn

Kommunestyret vedtok i K-sak 36/16 årsplan for 2016 og gjorde i den samanheng slikt vedtak:

Kommunestyret ber om at det i løpet av 1. halvår 2016 vert lagt fram byggeprogram i ulike alternativ for fylgjande byggeprosjekt:

- Einedalen skule – tilbygg fleirbrukshall
- Herøy ressurscenter
- Nedre Dragsund 2
- Bergsøy skule
- Fosnavåg driftsbasis
- Herøy kulturhus – framtidig bruk

Byggeprogram for Herøy ressurscenter fyl som prenta vedlegg 1.

Byggeprogram

Herøy kommune deler sine byggeprosjekt inn i fylgjande delfaser:

Byggeprosjekt				
Programfase	Prosjekteringsfase	Anbudsfasen	Byggefase	Garantifase

Byggeprogrammet er det sentrale byggherredokumentet i programfasen og beskriv funksjonar, arealramme og overordna føringar for prosjektet. Programmet er såleis eit bestillings- og styringsdokument for Herøy kommune i etterfylgjande prosjekteringsfasen, anbudsfasen, byggefase og garantifase.

Byggeprogram vert utarbeida av eigedomsavdelinga, som ansvarleg fagavdeling for kommunale byggeprosjekt, i samarbeid med dei aktuelle administrative og politiske interessegrupper.

Prosjekt 61504 - Herøy ressurscenter

Herøy ressurscenter er som prosjekt også kjent som «Samlokalisering av dagtilbod».

Dagtilboda for menneske med nedsett funksjonsevne er i dag delt mellom aktivitetstilboda ved Herøy produksjon, Aktivitetssenteret og Vaksenopplæringa. Aktivitetstilbodet er geografisk fragmentert og dekker berre deler av det reelle aktivitetsbehov i kommunen. Dei bygningsmessige fasilitetane er også svært mangelfulle, både funksjonelt og byggt teknisk. Prosjektet har difor vore etterlengta i mange år.

Eigedomsavdelinga har utarbeida byggeprogrammet i samarbeid med bu- og habiliteringsavdelinga, herunder dei tilsette og verneombodet for Herøy produksjon, Aktivitetssenteret og Vaksenopplæringa. Herøy vidaregåande skule har også uttalt seg til programmet som ein viktig samarbeidspartnar for ulike brukargrupper i overgangen mellom utdanning og vaksenlivet.

Byggeprogrammet er utarbeida i to alternativ:

Utbyggingsalternativ 1

Utbyggingsalternativ 1 omhandler utbygging av Herøy ressurscenter, ei samlokalisering av det som i dag er eit fragmentert dagtilbod i eitt nytt og utvida aktivitetstilbod.

Begrepet ressurscenter er valgt for å definere grunntanken bak prosjektet: at aktivitetstilbodet skal stimulere den enkelte brukar til å leite fram sin ressurs og nytte denne for å løyse arbeidsoppgåver som allereie finnes, enten i kommunal tenesteproduksjon eller i samarbeid med private.

Utbyggingsalternativ 1 har eit arealmessig større omfang enn utbyggingsalternativ 2 då ein ynskjer å legge til rette for nye funksjonar som kan bidra til ovannemnde målsetting. Det er såleis lagt inn fleire funksjonar i Ressurscenteret som kommunen pr i dag ikkje tilbyr. Dette omfattar særleg:

- Verkstadlokaltetar
- Treningskjøkken / arbeidskjøkken / kantine
- Vaskeri
- Gartnertjenester
- Sansefunksjonar

Ovannemnde funksjonar er meint å bidra til at ressurscenteret mellom anna skal kunne tilby tenester til kommunale einingar og private verksemdar, eksempelvis:

- Vaskertjenester
- Gartnertjenester
- Andre mindre vedlikehaldsoppgåver

Ved utarbeidinga av byggeprogrammet har eigedomsavdelinga lagt vekt på at prosjektet må løyse dei byggt tekniske utfordringar brukarane opplever i dag. I tillegg til generelle bygningsmessige feil og manglar omfattar dette særleg utbetring av:

- Personalfunksjonar
- Andre funksjonar knytt til drift, atkomst og logistikk

Herøy ressurscenter er såleis noko meir enn samlokalisering av dagtilbod. Det inneber at Herøy kommune løyser kjente utfordringar på ein ny måte. Dei bygningsmessige tiltaka er viktige nok, men prosjektet føreset også at Herøy kommune som organisasjon samarbeidar på ein ny måte for å realisere prosjektets ide.

Dei generelle arealkrava inneber at noverande lokalitetar stettar dei behov eit ressurscenter utløyser. Men ressurscenteret som ide krev også at prosjektet vert etablert på alternativ lokasjon. Utbyggingsalternativ 1 inneber såleis at prosjektet vert etablert på kommunal eigedom ved Herøy helsesenter. Tomta er ubebygd og regulert til offentleg føremål og vurderast difor som byggeklar.

Ei etablering av eit ressurscenter ved Herøy helsesenter inneber at Herøy produksjon, Aktivitetssenteret og Vaksenopplæringa vert avvikla. Dette inneber at eksisterande lokalitetar kan frigjevast til andre føremål. Eigedomsavdelinga peikar i den samanheng særleg på fylgjande:

- Herøy produksjon- tomta kan anten nyttast til andre kommunale føremål eller selgast til private aktørar. Ein eventuell salsgevinsten kan bidra til finansieringa av ressurscenteret.
- Aktivitetssenteret og Vaksenopplæringa held til i Sjukeheimsvegen 10. Frigjeving av desse lokala inneber at prosjekt 61604 – Ny hovudbrannstasjon og driftsbasis – kan ta desse areala og grunneigedomen til vurdering.

Utbyggingsalternativ 2

Utbyggingsalternativ 2 omhandlar primært ei samlokalisering av eksisterande dagtilbod i eitt nytt og samla aktivitetstilbod.

Samlokalisering av dagtilbod inneber at gjeldande aktivitetstilbod består utan at brukargrupper som i dag fell utanfor får stetta sitt behov. Byggeprogrammet inneber fyrst og fremst at byggetekniske utfordringar vert løyst gjennom eit nybygg på tomta for Herøy produksjon.

Administrasjonen føreset at Herøy produksjon som verksemd består i byggefasen. Sett i samanheng med arealkrava for eit samla aktivitetstilbod og den tekniske tilstanden for eksisterande bygningsmasse, inneber alternativ 2 at eksisterande lokale må rivast og at verksemda må etablerast i mellombelse lokale i byggetida. Administrasjonen har ikkje lukkast med å finne alternative lokale og vurderer det heller ikkje som eit tilrådeleg alternativ verken for brukarane eller i ei kost/nyttevurdering. Byggetomta må også omregulerast før utbygging.

Samla sett inneber utbyggingsalternativ 2 eit dårlegare tilbod til brukarane i tillegg til at framdrifta vert styrt av framdrifta for ei omregulering av utbyggingstomta samt etableringa av mellombels aktivitetstilbod for brukarane.

Kostnadskalkyle

Eigedomsavdelinga har utarbeida ei kostnadskalkyle for prosjektet. Kalkyla byggjer

på tal frå Norsk Prisbok, utarbeida av Norconsult AS, og basert på statistikk frå ferdigbygde prosjekt:

Kostnad – utbyggingsalternativ 1	Kalkyle
Byggekostnad eks. MVA	49 356 905,-
MVA	10 804 727,-
Byggekostnad inkl. MVA	60 170 632,-

Kostnad – utbyggingsalternativ 2	Kalkyle
Byggekostnad eks. MVA	36 520 160,-
MVA	8 067 152,-
Byggekostnad inkl. MVA	44 587 312,-

Kalkyla for utbyggingsalternativ 2 inkluderer estimert kostnad for å rive eksisterande bygg for Herøy produksjon. Kalkyla omfattar ikkje eventuelle kostnader til grunnkjøp eller omregulering av utbyggingstomt eller etablering av mellombelse lokale for Herøy produksjon.

Ingen av kalkylene tek omsyn til eventuell prisstigning fram til byggestart.

Finansiering

Rådmannen vil søke prosjektet innarbeida i budsjett- og økonomiplan for 2017-2020.

Som del av prosjektets inntektsside kan ein også legge inn eventuell inntekt frå sal av dagens lokale og grunneigedom for Herøy produksjon. Rådmannen kjem attende med ei endeleg tilråding vedrørande dette dersom utbyggingsalternativ 1 vert gjennomført.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen rår kommunestyret til å godkjenne byggeprogrammet for Herøy ressursenter, utbyggingsalternativ 1.

Samlokalisering av dagtilboda har vore eit etterlengta prosjekt i mange år. Når prosjektet eventuelt skal realiserast, meiner difor rådmannen det er viktig å legge til rette for eit prosjekt som er både framtidsretta og nytenkande. Ei realisering av ressursenteret som ide kan såleis innebere at kjente arbeidsoppgåver løysast av unytta personressursar og såleis tene både den einskilde si utvikling og samfunnets behov.

Konsekvensar for folkehelse:

Folkehelsa er avhengig av den einskilde sitt menneskeverd. Den einskilde sitt menneskeverd er avhengig av tilrettelegging og stimulering.

Konsekvensar for beredskap:

Ingen særskilt konsekvens.

Konsekvensar for drift:

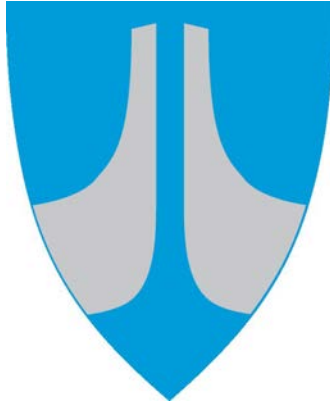
Ingen særskilt konsekvens.

Fosnavåg, 03.05.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Robert Myklebust
Eigedomsleiar

Sakshandsamar: Robert Myklebust

HERØY KOMMUNE

HERØY RESSURSSENTER

BYGGEPROGRAM

Herøy kommune deler sine byggeprosjekt inn i fylgjande delfaser:

BYGGEPROSJEKT				
Programfase	Prosjekteringsfase	Anbudsfasen	Byggefase	Garantifase

Byggeprogrammet er det sentrale byggherredokumentet i programfasa og beskriv funksjonar, arealramme og andre overordna føringar for prosjektet.

Byggeprogrammet er såleis eit bestillings- og styringsdokument for Herøy kommune i etterfylgjande prosjekteringsfase, anbudsfasen, byggefase og garantifase.

Herøy kommune sitt dagtilbod til personar med nedsett funksjonsevne er delt mellom Herøy produksjon, Aktivitetssenteret og Vaksenopplæringa som tre geografisk spreidde einingar.

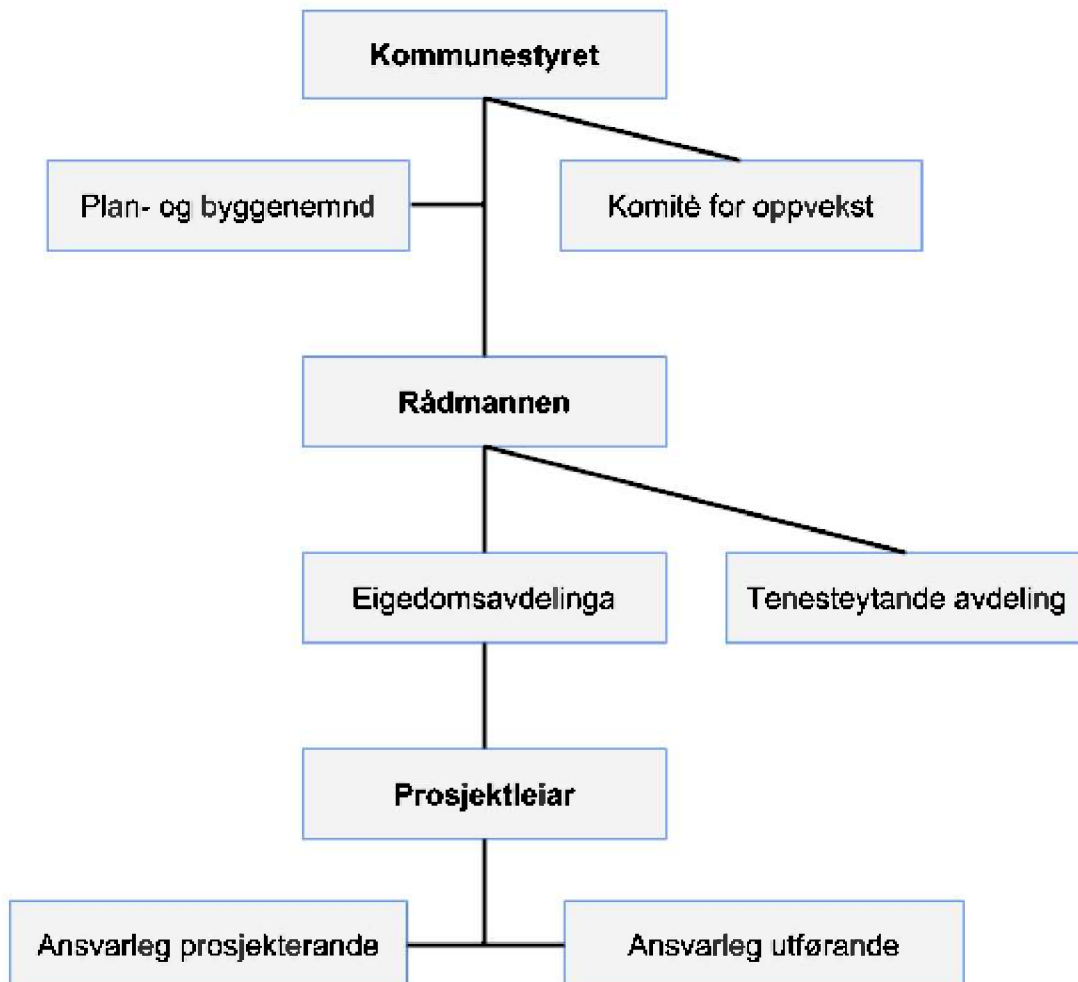
Utbyggingsalternativ 1

Prosjektet omhandler utbygging av Herøy ressurscenter, ei samlokalisering av det som i dag er eit fragmentert dagtilbod i eitt nytt og utvida aktivitetstilbod.

Utbyggingsalternativ 2

Prosjektet omhandler samlokalisering av det som pr i dag er eit fragmentert dagtilbod i eit nytt og samla aktivitetstilbod.

Herøy kommune organiserer sine byggeprosjekt slik:

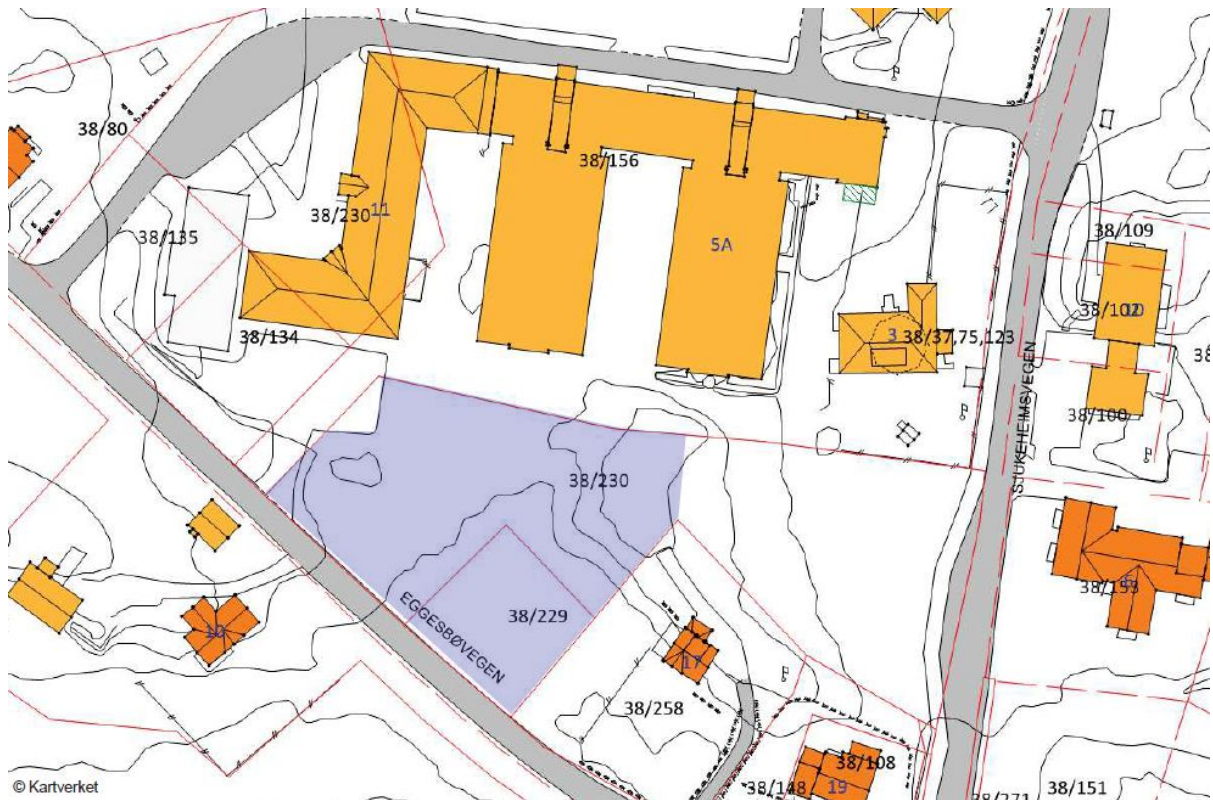

INFORMASJONSFLYT

All informasjonsutveksling mellom ansvarleg prosjekterande og kommunen vedrørende prosjektet skal gå via prosjektleiari som kommunens byggherrerepresentant.

Prosjektleiaren koordinerer informasjonsflyten vidare mot eigedomsforvaltar, tenesteytande avdeling, brukargrupper og andre interessegrupper.

Byggeprosjektet skal byggast ut på kommunens eigedom gnr. 38 bnr. 230 mm:

REGULERINGSPLAN

Reguleringskart og føresegner fyl som vedlegg 1 og 2 til byggeprogrammet.

FAKTISK BRUK

Utbyggingseigedomen er ubebygd.

NABOLAG

Utbyggingseigedomen ligg sentralt på Eggesbønes på Bergsøy, i eit etablert nærings- og buområde med kort avstand til daglegvarebutikkar, anna handelstilbod , private og kommunale bueiningar samt Herøy helse- og omsorgssenter.

GRUNNFORHOLD

Grunnforhold er ikkje vurdert.

Byggeprosjektet er tenkt utbygd på kommunens eidegom gnr. 37 bnr. 325 mm:

REGULERINGSPLAN

Reguleringskart og føresegner fyl som vedlegg 1 og 2 til byggeprogrammet.

FAKTISK BRUK

Utbyggingseigedomen er delvis bebygd og i dag nytta som lokale for Herøy produksjon.

NABOLAG

Utbyggingseigedomen ligg sentralt på Eggesbønes på Bergsøy, i eit etablert nærings- og buområde med kort avstand til daglegvarebutikkar, anna handelstilbod og private og kommunale bueiningar.

GRUNNFORHOLD

Grunnforhold er ikkje vurdert.

ATKOMST

Tomtealternativ 1

Hovudadkomst til prosjektet etablerast via kommuneveg Eggesbøvegen.

Atkomst for gåande etablerast via eksisterande gangvegnett og med eventuell kryssing av Eggesbøvegen til parkeringsplass ved Herøy helsesenter.

Tomtealternativ 2

Hovudadkomst til prosjektet etablerast via kommuneveg Kvithaugsmyra.

Atkomst for gåande etablerast via eksisterande gangvegforbindelse mellom Kvithaugsmyra og Toftestøvegen.

PARKERING

Tomtealternativ 1

Parkering etablerast gjennom utviding av eksisterande parkeringsplass for Herøy helsesenter ved Eggesbøvegen.

Tomtealternativ 2

Det skal etablerast felles parkering for prosjektet og eksisterande kommunale utleigebustadar i Kvithaugsmyra 4.

BEBYGGELSE

Tomtealternativ 1

Prosjektet skal byggast som eit sjølvstendig bygg.

Tomtealternativ 2

Prosjektet skal byggast som eit sjølvstendig bygg.

Eksisterande bebyggelse på utbyggingstomta skal rivast. Som del av prosjektet skal det difor etablerast mellombels aktivitetstilbod for Herøy produksjon på alternativ lokasjon inntil prosjektet er overlevert til ordinær drift.

Som del av prosjektet skal også gangforbindelsen mellom prosjektet og kommunens utleigebustadar Kvithaugsmyra 4, Toftestøvegen 11 og Øvre Myklebust 1 utbetrast for å betre tilkomst for rullestolbrukarar til prosjektet.

ARKITEKTONISK UTTRYKK

Tomtealternativ 1

Nybygget skal harmonere arkitektonisk med Herøy helsesenter, byggetrinn 2.

Tomtealternativ 2

Nybygget skal harmonere arkitektonisk med kommunens utleigebustad
Toftestøvegen 11.

GRENSESNIITT MOT EKSISTERANDE BEBYGGELSE

Ingen særskilte merknader.

ANDRE RELEVANTE FORHOLD

Prosjektet skal generelt tilstrebe arealeffektivitet, sambruk og fleksibilitet og i størst mulig grad unngå døareal i form av korridorar, trapper mm.

6.1

INNLEIING

Funksjons- og arealanalysa beskriv dei funksjonar og areal som minimum krevest for prosjektet.

6.2

ALTERNATIV 1: HERØY RESSURSSENTER

Herøy ressurscenter utløyser slike funksjons- og arealkrav:

AKTIVITETSFUNKSJONAR

Prosjektet utløyser slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Produksjonshall	01	300	300	Soneinndeling: Maskineringsareal, monteringsareal, materiallager.
Verkstad	01	70	70	Hageutstyr, grasklipper, måkeutstyr. Krav til utvendig direkte atkomst.
Digitaliseringsrom	01	40	40	For digitalisering av bilder, film o.l
Aktivitetsrom gruppe	01	50	50	For malegrupper, handverksaktivitetar, teater mm. Krav til separat luftavtrekk.
Aktivitetsrom person	03	20	60	For individuell oppfølging.
Undervisningsrom	01	70	70	For 30 personar. Må kunne delast i 2 like delar.
Treningskjøkken	01	25	25	Fullverdig kjøkken med alle fasilitetar.
Arbeidskjøkken / kantinekjøkken	01	60	60	Må gi rom for å arbeide i fleire soner av kjøkkenet avhengig av brukargruppa. Driftskjøkken til produksjon for sal. Sambruk mellom opplæring etter opplæringslova og kjøkken i form av aktivitet etter helse og omsorgstenestelova. (Frå skule til jobb.)
Kjølerom	01	04	04	Del av kjøkken
Fryserom	01	04	04	Del av kjøkken
Grovvaskeri	01	30	30	Vaskeri for grove tekstiler (matter, tepper o.l). Krav til god lydisolering.
Finvaskeri	01	30	30	Vaskeritjenester for fine tekstiler (dukar, kle o.l)

SUM NTA	-	-	743	-
---------	---	---	-----	---

SANSEFUNKSJONAR

Sanseavdelinga skal kunne nyttast også av andre brukarar enn primærbrukarane av ressursssenteret og skal nyttast i terapeutisk øyemed. Må ha eigen inngang.

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Sanserom - grønt	01	50	50	Krav til takheis (travers). For fysisk trening, ballbasseng osv.
Sanserom - gult	01	25	25	Krav til takheis (travers). Plass til hjelpemiddel ift. musikkaktivitetar/opplæring individuelt og i mindre grupper.
Sanserom - kvitt	01	40	40	Krav til takheis (travers). Plass til vannseng, gyngje, vibrostol osv. Krav til lydisolering. Ikkje krav til dagslys.
Sanserom - blått	01	30	30	Krav til takheis (travers). Krav til lydisolering. Ikkje krav til dagslys.
SUM NTA	-	-	145	-

GARDEROBEFUNKSJONAR FOR BRUKARANE

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Stellerom HC	2	15	30	Krav til dusj
SUM NTA			30	

FELLESFUNKSJONAR

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Kafèrom / pauserom	1	70	70	For brukarar og tilsette med plass til sofaer og stolar/bord i tilknytning til kjøkkenet. Må kunne fungere som kafè, lunsjrom for brukarane, sofagruppe, sosiale tilstelningar på dag og ettermiddagstid. Må kunne delast i 2 like delar.

Grovgarderober	1	20	20	For 20 personar. For urein ytterbekledning.
Fingarderober	1	20	20	For 20 personar.
Toalett HC	2	06	12	
SUM NTA	-	-	122	

PERSONALFUNKSJONAR

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Kontor	05	10	50	Produksjonsleiar, avdelingsleiar, lærar
Fleirbrukskontor	01	20	20	Fire arbeidsstasjonar for miljøarbeidarar
Kopierom	01	10	10	For kopimaskin, makuleringsmaskin mm.
Personaltoalett	02	02	04	
SUM NTA	-	-	84	

DRIFTSFUNKSJONAR

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Teknisk rom	01	30	30	VVS, el-, tele- og automasjon,. IKT
Tavlerom	01	01	01	
Reinholdssentral	01	15	15	Kvadratisk utforming. Vogner, koster/skaft, moppemaskin inkl. lokasse, kjøleskap, benk, vask, blande batteri hurtigkopling, avlaupsbrønn i golv. Dør slår ut. Låsbart skap. Laddestasjon for reinholdsmaskiner.
Bøttekott	01	02	02	Dør må slå ut. Utslagsvask. Hyller/reol på vegg. Sluk på golv.
Lager -	01	10	10	Lager for toalettpapir, tørkepapir mm. 2 m. breidde. Det kan vere mulig å lagre andre rekvisittar her også. Dør må slå ut.
Lager - hjelpemiddel	01	30	30	For elektriske hjelpemiddel. Krav til ladefunksjon. Dør må slå ut.
Avfallsrom	01	10	10	Kjøling. Sluk i golv. Tilkomst frå utvendig port

				1500 mm.
SUM NTA	-		98	-

ATKOMST & LOGISTIKK

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Hovudinngang	1	-	-	Det må vere ein tydeleg inngang til sanserom.
Personalinngang	1	-	-	
Trapp / trapperom	1	-	-	
Heis / heisrom	1	-	-	
Varelevering	1	-	-	
SUM NTA	-	-	-	-

UTANDØRS

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Personalparkering	20	20	400	
Gjesteparkering	8	20	160	
Materiallager	1	-	-	For material og ferdige produkt i direkte tilknytning til produksjonshall.
Aktivitetsareal	1	-	-	For utandørs aktivitetar (grilling, sommarfest).
SUM	-	-	560	-

6.2	ALTERNATIV 2: SAMLOKALISERING AV DAGTILBOD
------------	---

Samlokalisering av dagfunksjonar utløyer slike funksjons- og arealkrav:

AKTIVITETSFUNKSJONAR

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Produksjonshall	01	300	300	Soneinndeling: Maskineringsareal, monteringsareal, materiallager.
Verkstad	01	70	70	Hageutstyr, grasklipper, måkeutstyr. Krav til utvendig direkte atkomst.
Digitaliseringsrom	01	40	40	For digitalisering av bilder, film o.l
Aktivitetsrom gruppe	01	50	50	For malegrupper, handverksaktivitetar, teater mm. Krav til separat luftavtrekk.
Aktivitetsrom person	03	20	60	For individuelle aktivitetar.
Undervisningsrom	01	70	70	For 30 personar. Må kunne delast i 2 like delar.
Treningskjøkken	1	25	25	Fullverdig kjøkken med alle fasilitetar.
SUM NTA	-	-	615	-

GARDEROBEFUNKSJONAR FOR BRUKARANE

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Stellerom HC	02	15	30	Krav til dusj
SUM NTA	-	-	30	

FELLESFUNKSJONAR

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Pauserom	01	30	30	For 15 personar. Brukarar og tilsette. Tekjøkken.
Grovgarderober	01	20	20	For 20 brukarar. Urein ytterbekledning.
Fingarderober	1	20	20	For 20 brukarar.
Toalett HC	02	06	12	
SUM NTA	-		30	-

PERSONALFUNKSJONAR

Prosjektet utløyser slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Kontor	05	10	50	Produksjonsleiar, avdelingsleiarar, andre
Fleirbrukskontor	01	20	20	Fire arbeidsstasjonar for miljøarbeidarar
Kopirom	01	12	12	For kopimaskin, makuleringsmaskin mm.
Personaltoalett	02	02	04	
SUM NTA	-		84	-

DRIFTSFUNKSJONAR

Prosjektet utløyser slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Teknisk rom	01	30	30	VVS, EI, tele- og automasjon og IKT.
Tavlerom	01	01	01	
Reinholdssentral	01	15	15	Kvadratisk utforming. Vogner, koster/skaft, moppemaskin inkl. lokasse, kjøleskap, benk, vask, blande batteri hurtigkopling, avlaupsbrønn i golv. Dør slår ut. Låsbart skap. Laddestasjon for reinholdsmaskiner.
Lager	01	10	10	Lager for toalettpapir, tørkepapir mm. 2 m. breidde. Det kan vere mulig å lagre andre rekvisittar her også. Dør må slå ut.
Bøttekott	01	02	02	Dør må slå ut. Utslagsvask. Hyller/reol på vegg. Sluk på golv.
Avfallsrom	01	10	10	Kjøling. Sluk i golv. Tilkomst frå utvendig port 1500 mm.
Lager - hjelpemiddel	01	30	30	For elektriske hjelpemiddel. Krav til ladefunksjon. Dør må slå ut.
SUM NTA	-	-	98	-

ATKOMST & LOGISTIKK

Prosjektet utløyser slike krav:

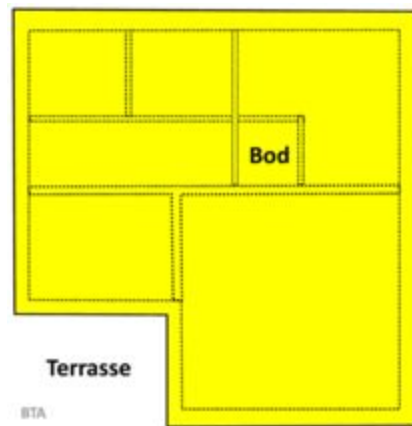
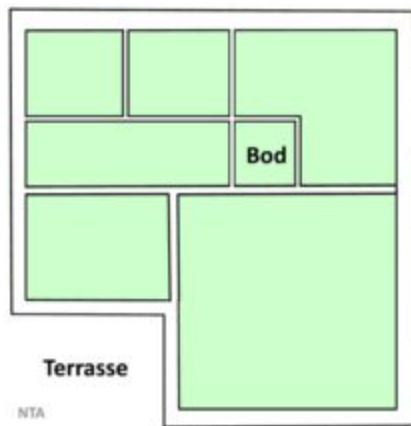
FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Hovudinngang	01	-	-	
Personalinngang	01	-	-	
Trapp / trapperom	01	-	-	
Heis / heisrom	01	-	-	
Varelevering	01	-	-	Ved verkstad og produksjonshall
SUM NTA	-	-	-	-

UTANDØRS

Prosjektet utløyer slike krav:

FUNKSJON	Antal	Areal	Sum	MERKNAD
Personalparkering	15	20	300	
Gjesteparkering	08	20	160	
Materiallager	01	-	-	For material og ferdige produkt i direkte tilknytning til produksjonshall.
SUM	-		460	

Estimert arealbehov er oppgitt som nettoareal (NTA) og bruttoareal (BTA):

UTBYGGINGSSALTERNATIV	NTA	BTA
Utbyggingsalternativ 1 - Herøy ressurscenter	1222	1589
Utbyggingsalternativ 2 - Samlokalisering av dagtilbod	911	1184

Forholdet mellom nettoareal og bruttoareal er vurdert etter ein brutto/netto-faktor på 1,3. Utandørs areal er ikkje medrekna.

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JRV	Arkivsaknr:	2013/471
		Arkiv:	Q14

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
201/16	Formannskapet	20.09.2016
	Kommunestyret	29.09.2016

GNR. 60 BNR. 262 - SKADE PÅ EIGEDOM - NY HANDSAMING

Tilråding:

1. Herøy kommunestyre vedtek, utan å ta stilling til skuldspørsmålet, å gi eigar av gnr. 60 bnr. 262 ei erstatning med utgangspunkt i takst i desember 2012 på kr. 526.250 kroner + justering til sist kjende kroneverdi(etter SSB's berekning på bakgrunn av konsumprisindeksen) på utbetalingstidspunktet.
2. Herøy kommunestyre løyver inntil 600 000 kroner til gjennomføring av avtalen med grunneigar.
3. Løyvinga vert finansiert ved bruk av disposisjonsfond.
4. Eit vilkår før utbetaling av erstatninga er at eigar av gnr. 60 bnr. 262 underteiknar framforhandla vedlagt utkast til «Avtale mellom Herøy kommune og grunneier Aud Karen Torleifsdotter Pettersen vedrørende erstatning for vannskade på gnr. 60 bnr. 262».
5. Ordførar får fullmakt til å underteikne avtale med grunneigar på vegne av Herøy kommune.

Særutskrift:

- Advokatfirmaet Holvik & Angelshaug AS, Postboks 349, 6067 Ulsteinvik
- Økonomiavdelinga, her

Vedlegg

1. Saksprotokoll frå K-sak 113/13 av 26.09.2013
2. Brev av 26.10.2015 frå eigar av gnr. 60 bnr. 262
3. Brev av 30.06.2016 frå Advokatfirmaet Holvik & Angelshaug AS
4. Brev av 14.07.2016 til Advokatfirmaet Holvik & Angelshaug AS
5. Brev av 26.08.2016 frå Advokatfirmaet Holvik & Angelshaug AS
6. Revidert utkast til *Avtale mellom Herøy kommune og grunneier Aud Karen Torleifsdatter Pettersen vedrørende erstatning for vannskade på gnr. 60 bnr. 262.*

Bakgrunn

Saka gjeld erstatning for vasskade. Som det framgår av vedlegg 1 var saka oppe til politisk handsaming i K-sak 113/13 den 26.09.2013. Det vart då gjort følgjande vedtak. Sitat: *Saka vert utsett slik at konsekvensar/advokat blir undersøkt.*

Saka vert med dette lagt fram på nytt i det ein meiner å ha kome fram til ein avtale med grunneigar som er akseptabel for kommunen.

Saksopplysningar

For nærare opplysningar om bakgrunnen for saka vert det vist til vedlegg 1, kopi av K-sak 113/13 av 26.09.2013. Av ulike årsaker vart det ikkje gjort noko meir med saka før ein mottok brev av 26.10.2015 frå eigar av egedomen. Sjå vedlegg 2. Etter ein del munnleg kontakt med grunneigars advokat mottok ein brev datert 30.06.2016, sjå vedlegg 3, frå Advokatfirmaet Holvik & Angelshaug AS der saka vart teken opp på formelt grunnlag. Brevet vart besvart i brev av 14.07.2016, sjå vedlegg 4. I brev av 26.08.2016, sjå vedlegg 5, frå Advokatfirmaet Holvik & Angelshaug AS vert kommunen sine innspel til justering av utkast til avtale i store trekk akseptert. Etter samtale med eigars advokat vart ein til slutt samde om eit revidert utkast til avtale, sjå vedlegg 6.

Utkast til avtale har vorte kvalitetssikra av eigen juridisk kompetanse som kommunen har.

I siste reviderte utkast til avtale er det under punkt 1, siste linje, sagt at «Beløpet skal justerast etter sist kjente kroneverdi på utbetalingstidspunktet». Når saka vert skriven er sist kjende kronerverdien pr. 10. juli 2016 og er på 580.703 kroner. Dette tilseier at ein ikkje kan setje noko eksakt kronebeløp på løyvinga. Ein vil såleis i tilrå at det vert gitt ei løyving på inntil 600.000 kroner.

Vurdering/konklusjon

Bakgrunnen for vedtaket i K-sak 113/13 av 26.09.2013 var at ein ville ha ein avtale som sikra at det ikkje skulle kome nye erstatningskrav i høve saka i etterkant. Ein vurderer at vedlagt utkast til avtale, vedlegg 6, ivaretek dette.

Med bakgrunn i tidlegare handsaming av saka, saksutgreiinga med vedlegg og etter ei samla vurdering vil rådmannen tilrå at det vert gjort følgjande vedtak

1. Herøy kommunestyre vedtek, utan å ta stilling til skuldspørsmålet, å gi eigar av gnr. 60 bnr. 262 ei erstatning med utgangspunkt i takst i desember 2012 på kr. 526.250 kroner + justering til sist kjende kroneverdi (etter SSB's berekning på bakgrunn av konsumprisindeksen) på utbetalingstidspunktet.
2. Herøy kommunestyre løyver inntil 600 000 kroner til gjennomføring av avtalen med grunneigar.

3. Løyvinga vert finansiert ved bruk av disposisjonsfond.
4. Eit vilkår før utbetaling av erstatninga er at eigar av gnr. 60 bnr. 262 underteknar framforhandla vedlagt utkast til «Avtale mellom Herøy kommune og grunneier Aud Karen Torleifsdotter Pettersen vedrørende erstatning for vannskade på gnr. 60 bnr. 262».
5. Ordførar får fullmakt til å underteikne avtale med grunneigar på vegne av Herøy kommune.

Fosnavåg, 08.09.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jon Rune Våge

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Anlegg- og driftsavdelinga

SAKSPROTOKOLL

Sakshandsamar:	JRV	Arkivsaknr:	2013/471
		Arkiv:	Q14

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
156/13	Formannskapet	17.09.2013
113/13	Kommunestyret	26.09.2013

GNR. 60 BNR. 262 - SKADE PÅ EIGEDOM

Tilråding:

1. Herøy kommunestyre vedtek, utan å ta stilling til skuldspørsmålet, å gi eigar av gnr. 60 bnr. 262 ei erstatning på 526.250 kroner.
2. Eit vilkår før utbetaling av erstatninga er at eigar av gnr. 60 bnr. 262 skriftleg erklærer at tvisten vedkomande skaden på eigedomen med dette er opp og avgjort.
3. Løyvinga vert finansiert ved bruk av disposisjonsfond

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 17.09.2013

1. Herøy kommunestyre vedtek, utan å ta stilling til skuldspørsmålet, å gi eigar av gnr. 60 bnr. 262 ei erstatning på 526.250 kroner.
 2. Eit vilkår før utbetaling av erstatninga er at eigar av gnr. 60 bnr. 262 skriftleg erklærer at tvisten vedkomande skaden på eigedomen med dette er opp og avgjort.
 3. Løyvinga vert finansiert ved bruk av disposisjonsfond
-

Møtebehandling:

Høgre v/Fred Hansen kom med framlegg om å utsetje saka slik at konsekvensar/advokat blir undersøkt.

Framlegget frå Høgre vart samrøystes vedteke.

Vedtak i Kommunestyret - 26.09.2013

Saka vert utsett slik at konsekvensar/advokat blir undersøkt.

Særutskrift:

- Advokat Bjørn Kristian Hove, Postboks 815, 6001 Ålesund
- Økonomiavdelinga, her

Vedlegg

1. Oversiktskart datert 9.8.2013
2. Avtale mellom Herøy kommune og eigar av gnr. 60 bnr. 262 av 7.8.2006 vedkomande bygging av mur langs kommuneveg for å hindre vassinnslag
3. Kopi av takst av 21.12.2012

Bakgrunn

Saka gjeld ei tvistesak mellom Herøy kommune og eigar av gnr. 60 bnr. 262 som nær sagt kontinuerleg har pågått sidan 1985. Denne saka er eit forsøk på å få avslutta tvisten gjennom eit reint økonomisk oppgjør til eigar.

Sidan tvisten har vore så langvarig er det for dagens administrasjon vanskeleg å setje seg inn i og finne ut av alle realitetar i saka. Ein har såleis i saksutgreiinga etter beste evne prøvd å oppsummere og gjere greie for det ein har funne av relevant dokumentasjon i forhold til dagens situasjon.

Saksopplysningar/vurderingar

Det har sidan 1985 nær sagt kontinuerleg vore ein tvist mellom Herøy kommune og eigaren av gnr. 60 bnr. 262. Tvisten synest å ha vorte utløyst av at det ved handsaming av byggjesøknaden i 1985 vart gjort ein sakshandsamingsfeil vedk. kloakkløysing. Feilen gikk på at det frå kommunen si side ikkje vart stilt krav til slamavskiljar for bustadhuset før avløpet vart tilknytt kommunal avlaupsleidning. Etter kvart løyste denne tvisten seg. Eigar av eignedomen etablerte slamavskiljar og kommunen dekte noko av kostnaden. Eigar opparbeidde så resten av utearealet med hage og plen.

I etterkant av dette starta kommunen opprusting av grøfta og vegen som går forbi eignedomen. I følgje eigar av gnr. 60 bnr. 262 vart alle gamle holveiter i vegen og rundt omkring øydelagde i samband med desse arbeida og hevdar dette førte til store vassproblem og skade på hennar eigedom. Kommunen gjorde nokre forsøk på utbetring av vegen og grøfta utan at det var noko særleg hjelp i. Rundt 1998 vart det opparbeidd eit mindre bustadfelt på oppsida av eignedomen. Dette førte i følgje eigar til at vassføringa inn på eignedomen gjennom grunnen etter kvart vart borte. Eigar meiner imidlertid at eignedomen enno er utsett for overflatevatn frå vegen og elva ved store nedbørsmengder.

Eigar har i tillegg til ovanståande vore i tvist med kommunen om kloakkgebyr, målebrev/eigedomsforhold, påstandar om ulik handsaming av kloakkabonnentar m.m. Nær sagt alle rådmenn og ordførarar i tillegg til fleire i administrasjonen m.a. i økonomiavdelinga og teknisk har vore inne i dei ulike sakene og prøvd å få til løysingar. I kommunen sitt arkiv er der eit utal dokument frå brevvekslinga mellom partane. Med bakgrunn i forhistoria der eigar meiner å ikkje ha vorte teken på alvor har ikkje grunnlaget for forhandlingar vore særleg gode.

I 2004 sette ein etter nye klager frå eigar av gnr. 60 bnr. 262 i gong eit arbeid med sikte på å få ein ende på saka vedkomande det øydelagde uteområdet som tvisten i hovudsak dreiar seg om no. Etter ein lengre korrespondanse, møte og synfaringar med mange involverte vart partane omsider einige om ein avtale som begge partar underteikna den 07.08.2006. Sjå vedlegg. Pris frå entreprenør til kommunen var 145.000 kroner. Ein trudde med dette at ein skulle få ein slutt på saka. Når

entreprenør starta på arbeidet vart han imidlertid stoppa av eigar ganske umiddelbart. Eigar var då ikkje nøgd med arbeidet som vart gjort og meinte det vart gjort meir skade på eigedomen. Partane prøvde å diskutere saka, men lukkast ikkje å kome til semje og arbeida vart avslutta.

Sidan har det vore nye rundar med diskusjonar, synfaringar, forslag til løysingar frå konsulentar og advokat utan at ein har fått noko løysing på saka. Forslag som har vorte lagde fram har etter kommunen sine vurderingar hatt ein langt høgare standard og kostnad enn det ein var samd om i avtalen som var gjort i 2006. Frå administrasjonen si side er ein også av den formeining at ein ikkje ser føre seg at kommunen kan tilfredsstille eigars krav til utføring. Ein har såleis over tid argumentert for at det vert teke ein takst med utgangspunkt i avtalen mellom eigar og kommunen av 7.8.2006. Formålet med taksten skulle då vere at ein fikk ein oppdatert sum på kva arbeida ville koste og som kunne danne grunnlag for eit reint økonomisk oppgjør. Eigar var imidlertid over tid bestemt på at kommunen fysisk skulle stå for gjennomføringa av arbeida.

I november 2012 kom ein imidlertid til semje om at det skulle gjennomførast ein takst. Takst vart gjennomført og oversendt eigars advokat og kommunen den 21.12.2012. Sjå vedlegg. Som det framgår er samla takst 526.250 kroner.

At det oppstår tvistar mellom kommunen og enkelte innbyggjarar i kommunen er vanskeleg å unngå. Dei fleste tvistane let seg normalt løyse på minneleg vis og innan rimeleg tid. Som det framgår av saksutgreiinga ovanfor er det i dette tilfellet snakk om ein tvist som har gått føre seg nær sagt samanhengande i snart 30 år. Eigedomen ligg i rimeleg bratt terreng. Ved store nedbørsmengder vil det vere nær sagt umogleg å unngå at overvatn og vatn i grunnen renn inn på eigedomen både frå ovanforliggende areal og frå kommunevegen som går forbi eigedomen. Normalt vil ikkje nokon kunne lastast for vatn som renn i grunnen og oppå terrenget så lenge det ikkje vert leda inn på ein eigedom via open grøft eller rør. I denne saka har imidlertid kommunen i si tid (truleg rundt 1990) gjort arbeid/endra på veggen og iflg. eigar av eigedomen øydelagt gamle veiter. Dette skal så ha ført til overvatn fløymde inn på eigedomen. Det har ikkje lukkast å finne nokon klar dokumentasjon/bevis for at det er kommunen sine arbeid som i si tid var den direkte årsaka til skadane. Det kan imidlertid vere ein samanheng.

Med bakgrunn i saksutgreiinga, tidlegare korrespondanse, samtalar og forhandlingar mellom partane, sannsynet for at kommunen sine arbeid rundt 1990 kan ha medverka til skaden, ser rådmannen eit reint økonomisk oppgjør/erstatning som einaste løysing for å få saka opp og avgjort. Sidan ein ikkje kan sjå at det er dokumentert at det er kommunen sine arbeid i området som har ført til skaden synest imidlertid ikkje rådmannen at kommunen skal ta på seg skuld. Eit vilkår før utbetaling av erstatninga må vere at eigar av gnr. 60 bnr. 262 erklærer at tvisten vedkomande skaden på eigedomen med dette er opp og avgjort.

Rådmannen vil etter ei samla vurdering tilrå følgjande vedtak:

1. Herøy kommunestyre vedtek, utan å ta stilling til skuldspørsmålet, å gi eigar av gnr. 60 bnr. 262 ei erstatning på 526.250 kroner.
2. Eit vilkår før utbetaling av erstatninga er at eigar av gnr. 60 bnr. 262 skriftleg erklærer at tvisten vedkomande skaden på eigedomen med dette er opp og avgjort.
3. Løyvinga vert finansiert ved bruk av disposisjonsfond.

Konsekvensar for folkehelse:

Ingen.

Konsekvensar for beredskap:

Ingen.

Konsekvensar for drift:

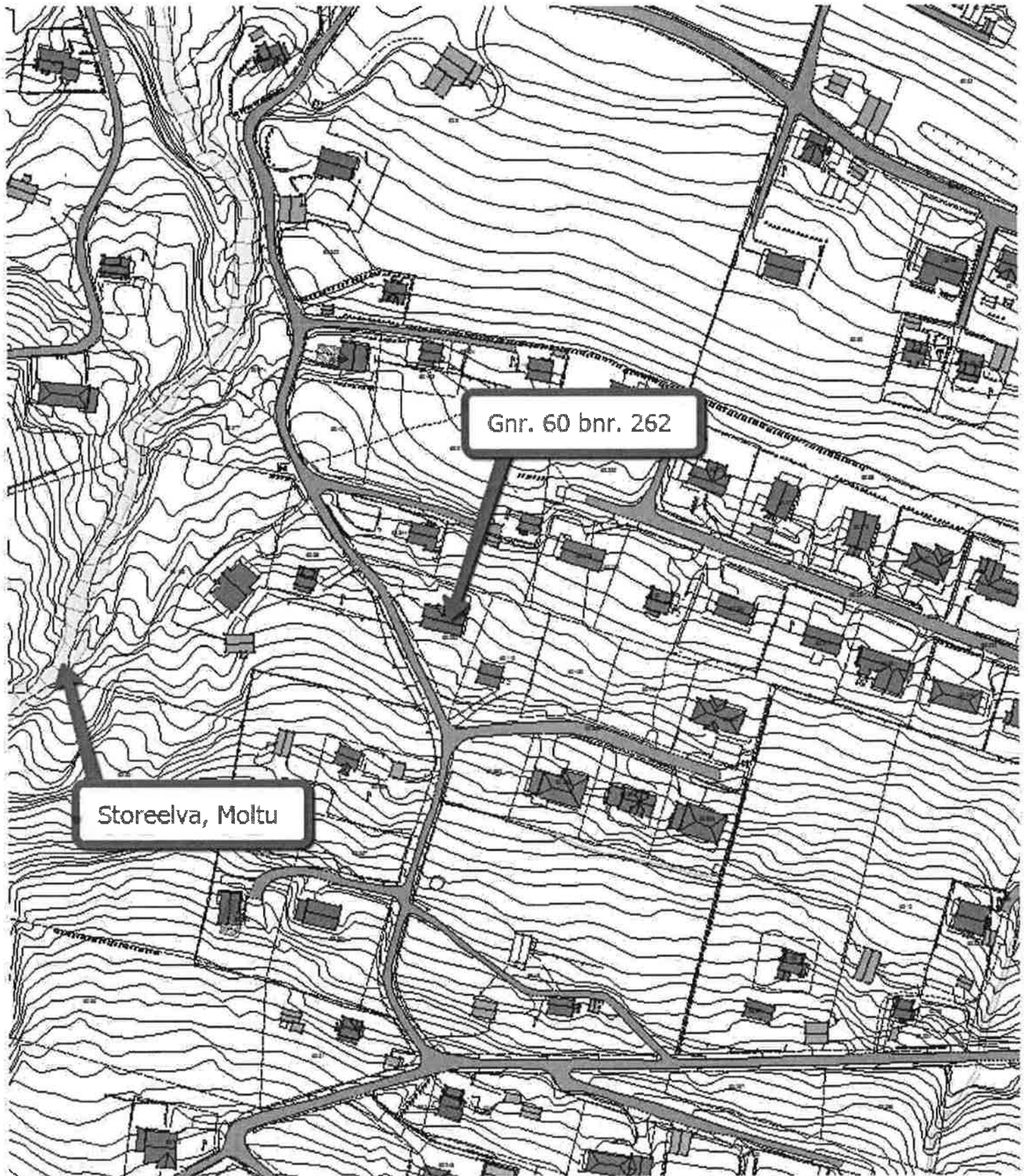
Ingen.

Fosnavåg, 09.08.2013

Erlend Krumsvik
Rådmann

Jon Rune Våge
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jon Rune Våge

AVTALE

Mellom Herøy kommune v/ Anleggs- og driftsavdelinga og eigar av gnr. 60 bnr. 262 er det inngått følgjande avtale:

For å førebygge mot skadar / ulemper for gnr. 60 bnr. 262 på grunn av overvatn og i samband med vegvedlikehald som snøbrøyting m.v. på kommunevegen vil Herøy kommune v/ Anleggs- og driftsavdelinga syte for å setje opp ein natursteinsmur med store steinar i grenselina mellom kommunevegen og gnr. 60 bnr. 262. Sjå vedlagt kartutsnitt i målestokk 1:500 datert 03.11.04 der muren er markert med raud farge. Utføring i følgje beskrivelse i vedlagt kopi av pristilbod frå Kjellmar Tarberg datert 22.06.06. I tillegg vert avkjørsla til eigedomen oppgrusa og planert. Evt. plantar som måtte verte skada / øydelagde ved bygginga av muren vil verte erstatta med nye.

Det er ein føresetnad at arbeidet vert oppstarta seinast i september 2006.

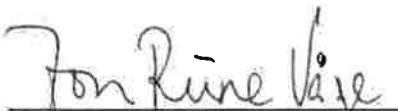
Eigar kan evt. seinare heve eller setje gjerde opp på muren for skjerming mot innsyn etter nærmare avtale med kommunen.

I tillegg vil Herøy kommune betale ut kr. 10.000,- som grunneigar sjølv kan disponere til tilstelling av hage.

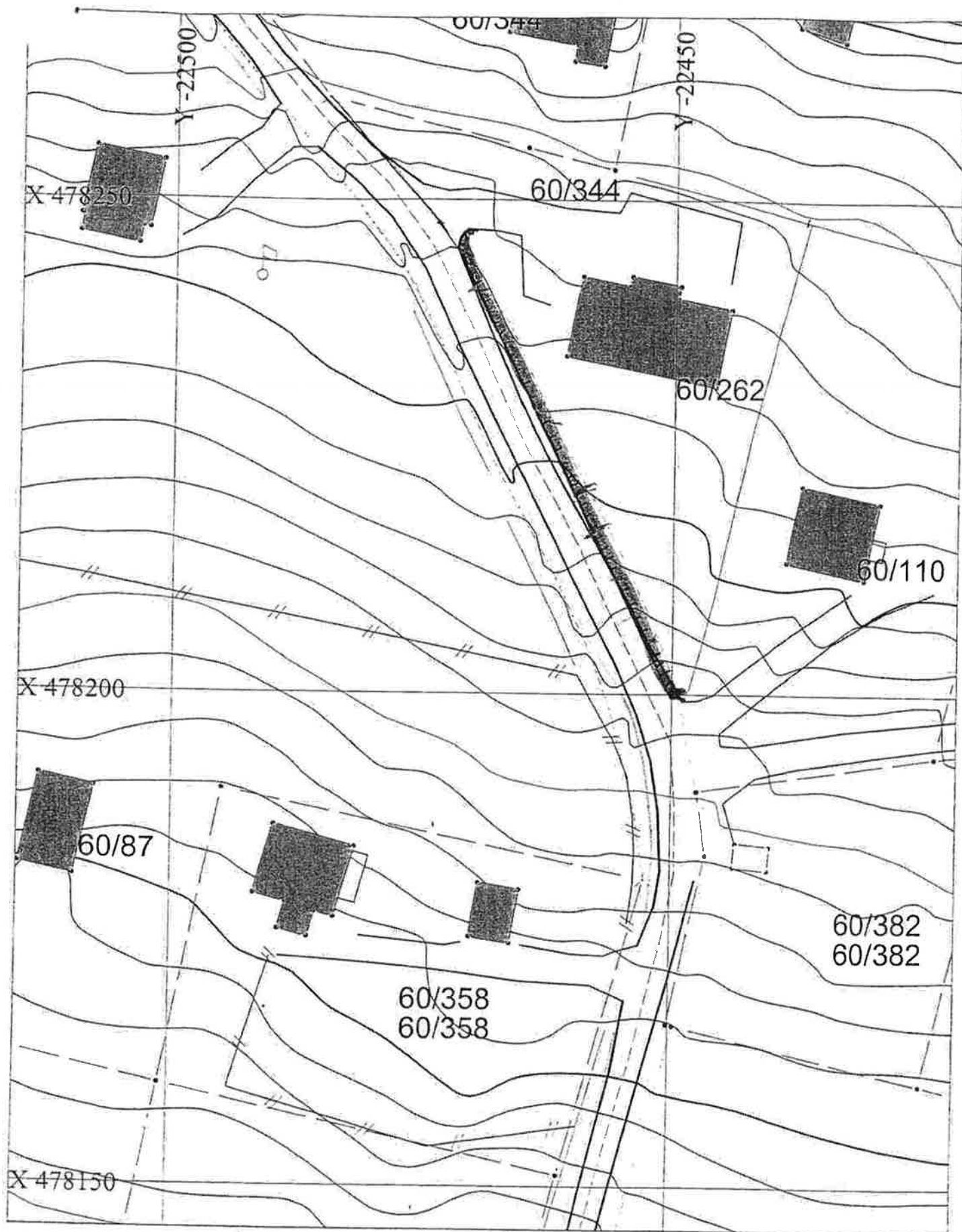
Vedlegg:

1. Kartutsnitt datert 03.11.04
2. Pristilbod frå Kjellmar Tarberg AS datert 22.06.06

Stad, dato: Fosnavåg, 07.08.06

For Herøy kommune
HERØY KOMMUNE
Anleggs- og driftsavdelinga
6090 FOSNAVÅG

Eigar av gnr. 60 bnr. 262

KARTUTSNITT

Dato: 03/11/04

Målestokk 1:500

HERØY KOMMUNE - ANLEGG- OG DRIFSAVDELINGA

Kjellmar Tarberg A.s

Graving — Sprenging — Transport

6076 MOLDTUSTRANDA

HERØY KOMMUNE	
RADMANNEN	
Reg.nr.	Saksbeh.
26 JUN 2006	
Ark.kode P	
Ark.kode S	
J.nr.	Dok.nr.
Kassasjon	

Org nr: 966 870 680

Telefon: 70 08 50 43

Fax: 70 08 58 07

Mobiltlf: 90 05 39 18

Bank : NORDEA

Bankgiro: 6568.05.00546

Moldtustranda 22.06.2006

Herøy Komune

Teknisk etat

6099 Fosnavåg

**Pristilbud på steinmur mot komuneveg på eigedomen
Til Aud Karen Pettersen på Moldtustranda.**

Prisen omfatter graving av fundament for mur og oppfylling med puk/singel

Så steinen blir liggende stabilt.

Levering og oppmuring av steinmur i to høgder med større stein, og på bakside

Skall det røysast opp store steinheller der det blir store sår eller muren blir stygg.

Det må sprengast en stor stein som kjem i veg for fundament / mur.

Lengda på muren blir ca 45-50 meter.

Pris på komplett steinmur

Flytting av tre og planter

Pris inkludert Moms

Kjellmar Tarberg

OSE INGENIØRKONTOR AS

RADGIVANDE INGENIØRAR OG TAKSTMENN MRIF – MNTF

 Foretaksnr. NO 994 525 174 MVA
 Vikegata 19A, 6150 Ørsta
 Tlf. 70 04 52 20 Faks 70 04 52 21
 E-post: postmaster@oseing.no
 Internett: www.oseing.no

Adv. Bjørn Kristian Hove
 Postboks 815
 6001 ÅLESUND

21.12.2012

SKADERAPPORT SKADESTED:

- NATURSTEINSMUR
- GBNR. 60/262 I HERØY

Skadelidte	:	Aud Karin Torleivsdotter Pettersen
	:	Gbnr. 60/262, Moltustranda
Rekvirert av	:	Adv. Hove, 19.10.2012
Besiktiget	:	21.11.2012
Tilstede ved besiktigelse	:	Skadelidte, Jon Rune Våge, Bjørn Kr. Hove og undertegnede takstmann

SKADEN GJELDER

Bolig-eiendom beliggende inntil kommunal veg/Gamlevegen. Grunneier Pettersen er å betrakte som skadelidt fordi det overvann kommer fra kommunal veg og inn på eiendommen. Det er derfor tidligere inngått en avtale pr. 07.08.2006 mellom partene om at det skal etableres en natursteinsmur i grense mellom Gamlevegen og hennes eiendom, se vedlegg.

Undertegnede mandat i saken er som følger:

- Utarbeidelse av rapport med kalkyle for bygging av natursteinsmur iht. avtale pr. 7.8.2006
- Muren bygges fagmessig, inkl. drenering i bakkant med avløp til veggrøft
- Kostnaden med oppføring av muren skal inkludere alle kostnader iht. en komplett prosjekt-kalkyle, dvs. inkl. tilstrekkelig prosjektering-grunnlag, søknad for kommunal godkjenning av tiltaket, utarbeidelse av tilbuds-grunnlag og innhenting av pris fra entreprenør, utførelse av byggearbeidet og tilhørende byggeledelse/kontroll fra tiltakshavers side.

Rapporten skal danne grunnlag for utbetaling av økonomisk erstatning til grunneier/tiltakshaver slik at hun kan engasjere fagfolk til utførelse av tiltaket.

TEKNISK LØSNING

Vegbanen ligger jevnt over endel høyere enn hagen til grunneier, med ca. 1.4 m høydeforskjell på det meste. Natursteinsmuren forutsettes bygd med et stabilt fundament under bakken og med gjennomsnittlig ca. 0.5 m høyde over vegbane, anlagt i inntil 55 lengde fra øvre hjørne av tomten mot sør. Inkludert fundament under bakken gir dette et areal av muren i vertikalplanet på ca. 100 m². Det må brukes muringsstein som er egnet for formålet, der muringen utføres av kvalifisert maskin-entreprenør. I bakkant av muren langs vegkant legges drenerende masse med drenerør i bunnen som avsluttes med stikkrenne i ca. 13 m lengde over vegbane til grøft på motsatt side. Fagmessig utførelse er beskrevet i bl.a. Sintef/Byggforskseriens blad 517.342 (Byggdetaljer, januar 2011).

ORGANISASJONEN FOR RADGIVERE

TAKSERINGSFORBUND

Utbedringsarbeidet forutsettes utført i hovedsak med maskinarbeid fra vegbanen for å skåne hageanlegget/plenarealet fra skade under arbeidet. Nåværende påbegynte rausfylling av stein er ikke fagmessig og må fjernes for å grave ut og etablere stabilt fundament for muren. På hagesiden av muren forutsettes det at plenarealet langs muren ordnes til og tilsås etter fullført arbeid. Avkjørselsarealet fra den kommunale vegen pålegges et nytt gruslag, og beplantning i hagen som skades erstattes med ny tilsvarende beplantning. I tillegg forutsettes det iht. avtalen at det utbetales et beløp på kr. 10.000,- inkl. mva. som grunneier selv kan disponere til tilstelling av hagen.

I et parti langs muren er det synlig fjell i dagen, evt. er dette en stor stein. Denne kan enten bevares eller sprenges forsiktig bort for at muren skal kunne bygges på tilstrekkelig måte. Dette må entreprenøren avgjøre i samråd med grunneier, men entreprenøren forutsettes å avgjøre dette utfra sitt faglige syn. De stedlige grunnforhold forutsettes normalt gode med faste og ikke telefarlige underliggende masser. Muren blir å betrakte som en støttemur.

KALKYLE FOR UTFØRELSE AV ARBEIDET

Basert på den beskrevne løsning har vi beregnet nedenforstående utbedring og tilhørende kostnader:

1. Fjerning av rauset steinmasse	kr. 7.200,-
2. Saging av asfaltkant langs mur og ved kryssing for stikkrenne	kr. 4.800,-
3. Oppgraving av fundamentgrøft for natursteinsmur, inkl. tilpassing av mur ved fjellnabb/stein, tilkjøring og utlegging av masse for fundament, oppmuring av natursteinsmur, lengde ca. 55 m	kr. 290.000,-
4. Graving av grøft for stikkrenne	kr. 2.500,-
5. Legging av drenerør langs mur og stikkrenne til grøft, 70 m	kr. 6.300,-
6. Tilbakefylling og utlegging av jord på plenareal ved innside mur, gjødsling, kalking og tilsåing av berørt areal, 90 m ²	kr. 10.500,-
7. Nyplantning tilsvarende skadet vekst under arbeidet langs innside mur	kr. 3.000,-
8. Reasfaltering av skadet areal langs mur og i vegbane, 100 m ²	kr. 25.000,-
9. Utlegging og planering av grus ved avkjørsel til eiendommen	kr. 6.000,-
10. Sluttrydding, opplasting, borttransport og deponering av vrakmasse	kr. 7.200,-
11. Rigging og administrasjon for entreprenør	kr. 7.500,-
12. Engangssum til grunneier for beplantning iht. avtale (10.000,- inkl. mva.)	kr. 8.000,-
13. Prosjektering og prisinnhenting/tilbud, søknad for tiltaket inkl. gebyr, byggeledelse/oppfølging av byggearbeidet på grunneiers vegne	kr. 43.000,-
Sum materiell og arbeid, eks. mva.	kr. 421.000,-
25% mva.	kr. 105.250,-
Sum materiell og arbeid, ^{inkl.} eks. mva.	kr. 526.250,-

Kalkylen er utført med utgangspunkt de beskrevne kvaliteter, egne erfaringstall/enhetspriser for tilsvarende prosjekter og med støtte i bl.a. samtaler med lokale maskin-entreprenører og Holte Byggsafe's Kalkulasjonsnøkkel. Det er benyttet normale lokale enhetspriser for den aktuelle type arbeid, der opplyst pris pr. m² for en natursteinsmurs-muring inkl. materiell av den aktuelle typen varierer mellom kr. 2.800,- og 4.500,- pr. m² eks. mva. for de ulike entreprenører. I tillegg kommer kostnaden med de andre elementer som inngår i avtalen mellom partene i denne saken.

for Ose Ingeniørkontor AS

Trond Ose

Siv. ing. Trond Ose
Takstmann MNTF

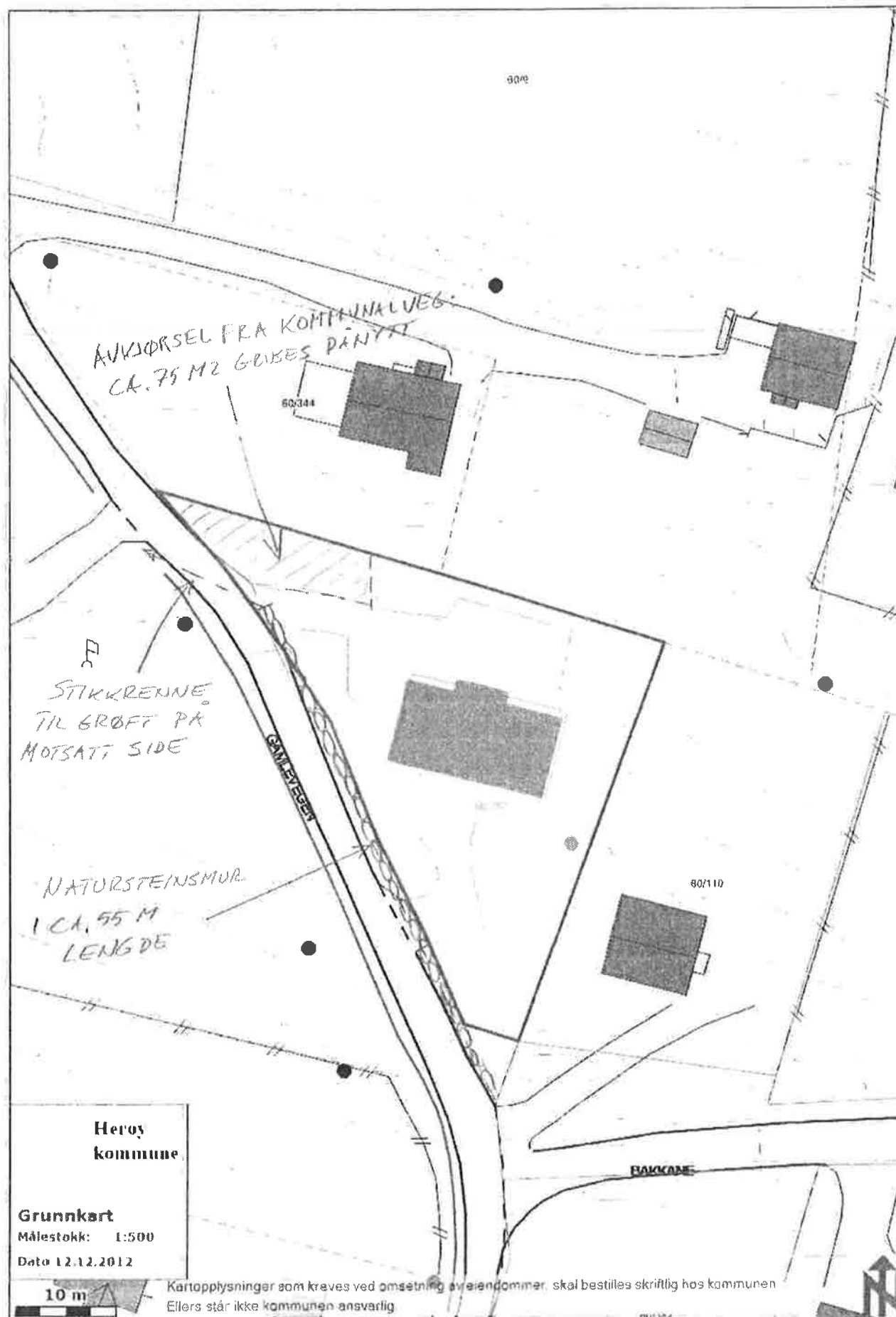
Vedlegg: **Situasjonsplan med inntegnet prinsippløsning for natursteinsmur m.v.
Prinsippskisse natursteinsmur
Avtale 07.08.2006 inkl. vedlegg**

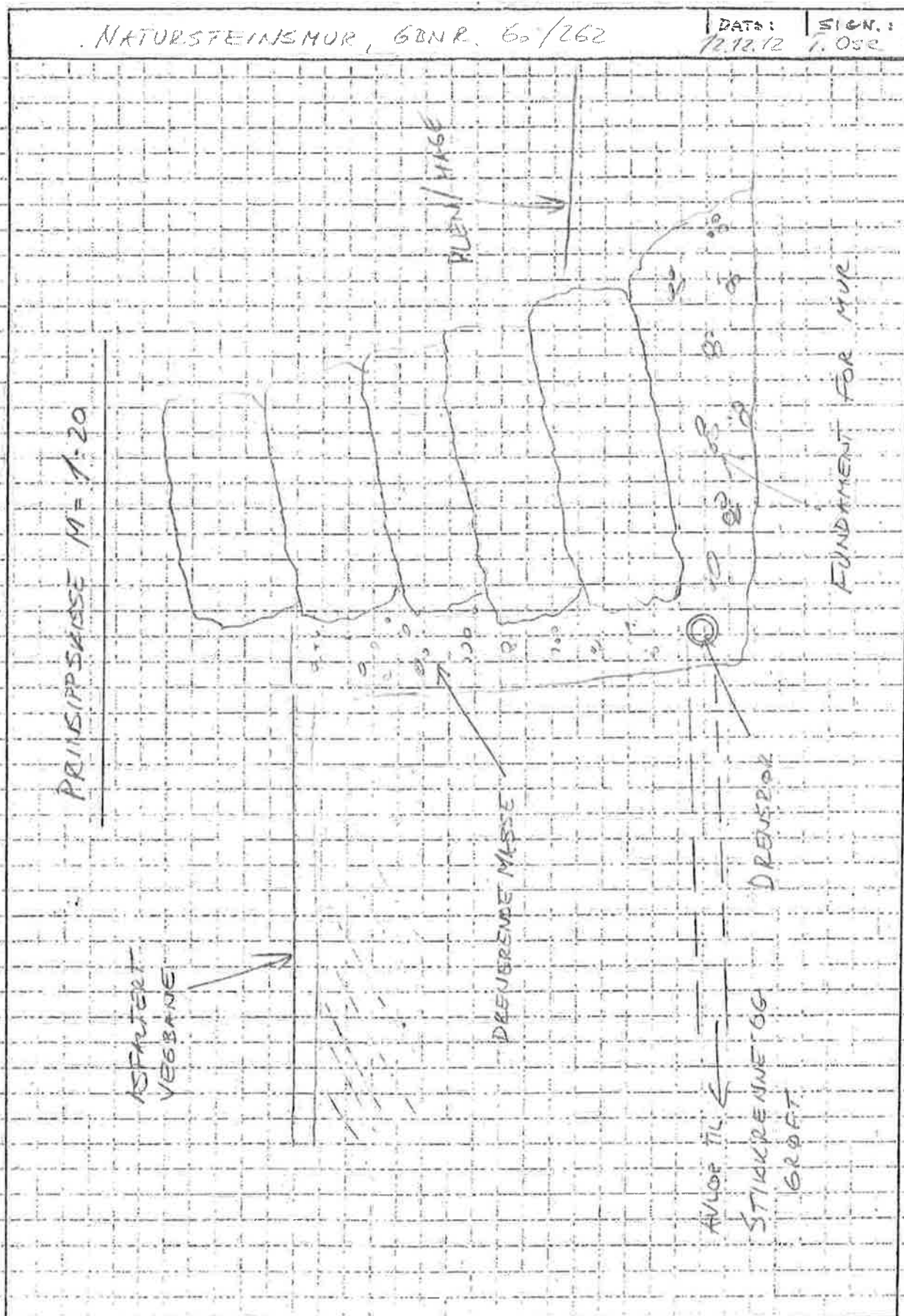

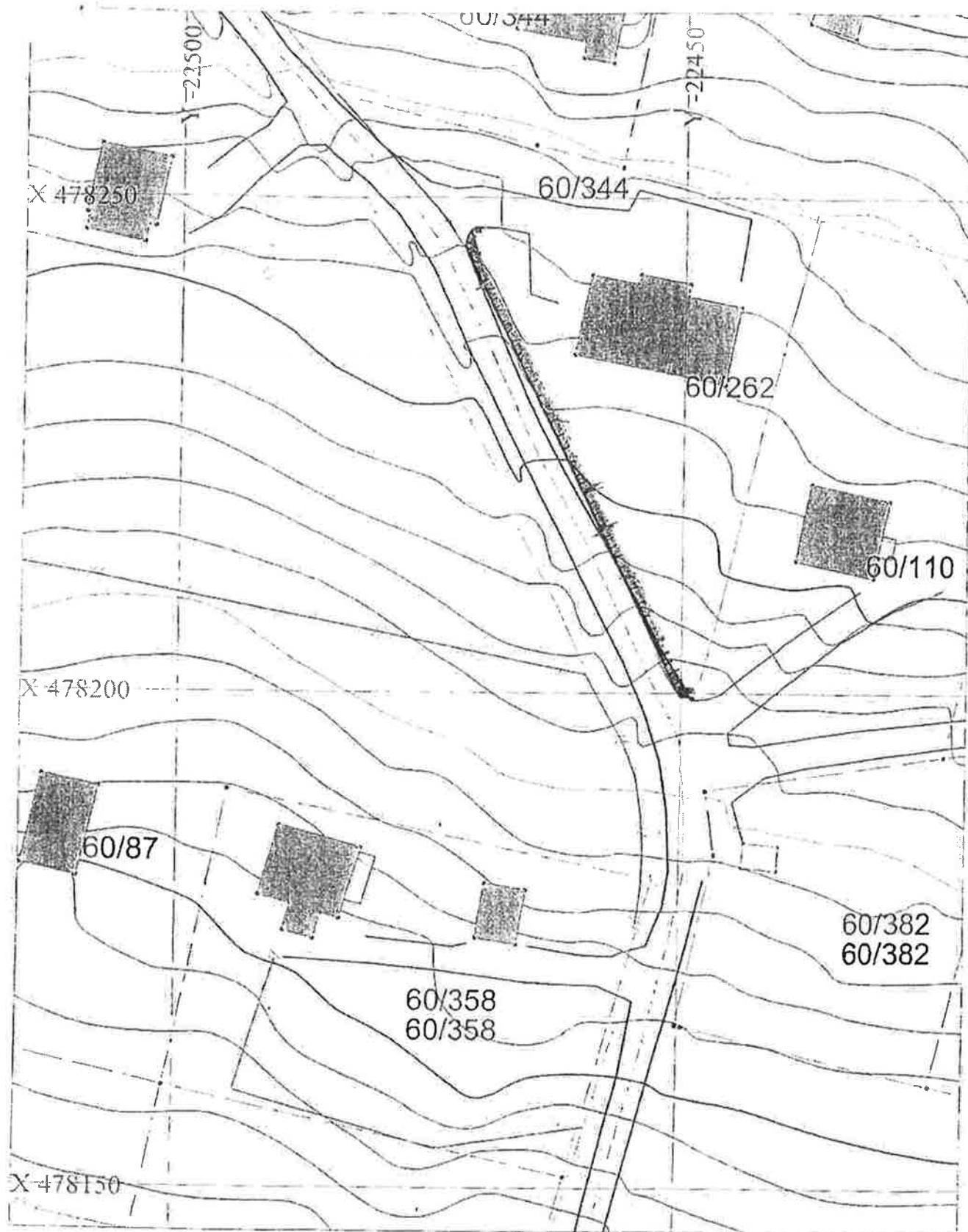
ORGANISASJONEN FOR RÅDGIVERE

TAKSERINGSFORBUND

KARTUTSNITT

Dato: 03/11/04

Målestokk 1:500

HERØY KOMMUNE - ANLEGGS- OG DRIFTS-AVDELINGA

HERØY KOMMUNE

AVTALE

Mellom Herøy kommune v/ Anleggs- og driftsavdelinga og eigar av gnr. 60 bnr. 262 er det inngått følgjande avtale:

For å førebygge mot skadar / ulemper for gnr. 60 bnr. 262 på grunn av overvatn og i samband med vegvedlikehald som snøbrøyting m.v. på kommunevegen vil Herøy kommune v/ Anleggs- og driftsavdelinga syte for å setje opp ein natursteinmur med store steinar i grenselina mellom kommunevegen og gnr. 60 bnr. 262. Sjå vedlagt kartutsnitt i målestokk 1:500 datert 03.11.04 der muren er markert med raud farge. Utføring i følgje beskrivelse i vedlagt kopi av pristilbod frå Kjellmar Tarberg datert 22.06.06. I tillegg vert avkjørsla til eigedomen oppgrusa og planert. Evt. plantar som måtte verte skada / øydelagde ved bygginga av muren vil verte erstatta med nye.

Det er ein føresetnad at arbeidet vert oppstarta seinast i september 2006.

Eigar kan evt. seinare heve eller setje gjerde opp på muren for skjerming mot innsyn etter nærmare avtale med kommunen.

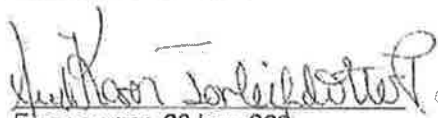
I tillegg vil Herøy kommune betale ut kr. 10.000,- som grunneigar sjølv kan disponere til tilstelling av hage.

Vedlegg:

1. Kartutsnitt datert 03.11.04
2. Pristilbod frå Kjellmar Tarberg AS datert 22.06.06

Stad, dato: Fosnavåg, 07.08.06

For Herøy kommune
HERØY KOMMUNE
Anleggs- og driftsavdelinga
6090 FOSNAVÅG

Eigar av gnr. 60 bnr. 262

Kjellmar Tarberg A.s

Graving — Sprenging — Transport KOMMUNE
6078 MOLDTUSTRANDA PARADISEN

Herøy	15/07/2006
26 JUN 2006	
Moldtustranda	
Herøy	
Herøy	
Herøy	
Herøy	

Org nr: 966 870 680

Telefon: 70 08 50 43

Fax: 70 08 58 07

Mobiltlf: 90 05 39 18

Bank : NORDEA

Bankgiro: 6568.05.00546

Moldtustranda 22.06.2006

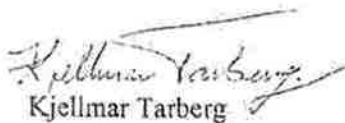
Herøy Komune
Teknisk etat
6099 Fosnavåg

**Pristilbud på steinmur mot komuneveg på egedomen
Til Aud Karen Pettersen på Moldtustranda.**

Prisen omfatter graving av fundament for mur og oppfylling med puk/singel
Så steinen blir liggende stabilt.
Levering og oppmuring av steinmur i to høgder med større stein, og på bakside
Skall det røysast opp store steinheller der det blir store sår eller muren blir stygg.
Det må sprengast en stor stein som kjem i veg for fundament / mur.
Lengda på muren blir ca 45-50 meter.

Pris på komplett steinmur
Flytting av tre og planter

Pris inkludert Moms

Kjellmar Tarberg

Aud Karen Torleifsdotter P.
Gamlevegen 25
6076 Moltustranda

 HERØY KOMMUNE RÅDMANNEN	
Reg.nr.	Saksbeh.
26 Okt. 2015	
Ark.kode P	
Ark.kode S	
J.nr.	Dok.nr.
Kassasjon	

26.10.2015

RÅDMANNEN
ORDFØRAREN
Herøy kommune
6099 Fosnavåg

VEDR SAKA MI MED HERØY KOMMUNE

Det er nå gått lang tid sidan eg tok i mot saksprotokollen i høve skade på min eigedom GAR.60 BNR 262, etter at saka mi med Herøy kommune hadde vore oppe i Formannsskapet med møtedato 17.09.2013, og kommunestyret med møtedato 26.09.2013.

Der det vart tilråding i Formannskapet å gi meg ei erstatning på kroner .526.250,-.

Det vart då fremja krav om å utsetje saka slik at konskvensar vart undersøkt av kommuna sin advokat.

Sidan då har eg ikkje høyrte noko frå Herøy kommune om saka mi, og opplever ennå ein gong at heimkommuna mi først lovar og så nedprioriterar saka mi på ein svært ufin og alvorleg måte. Ein uakseptabel uthalingstaktikk som er uverdig for Herøy kommune som står fram med «ei båt lengd føre».

Eg viser til all dokumentasjon vedrørende saka gjennom mange år.

På grunnlag av den dokumentasjonen spør eg kommuneadministrasjonen i dag, om den tykkjer at saka mi er handsama etter gjeldande lovverk og retningslinjer sidan den kom i administrasjonen sine hender?

Likeså spør eg dei folkevalde i dag, om dei tykkjer at dei folkevalde sidan saka mi kom opp har sett til at saka mi er handsama rettvis i kommuneadministrasjonen?

Kan kommuneadministrasjonen og dei folkevalde i dag, sjå føre seg kor store påkjenningar eg har fått i livet mitt over mange år på grunn av handsaminga Herøy kommune har gjeve meg, og kor den har råka livskvaliteten til mi nære familie og meg, sidan vi flytta tilbake til heimkommuna i 1985?

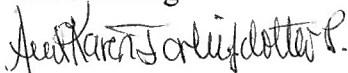
Dersom Herøy kommune ikkje no utbetalar meg erstatningssummen på kroner 526.250,-, så gir eg etter råd og retts hjelp frå IF saka mi til ein ny advokat, som allereie har varsla at erstatningssummen kan stige betrakteleg på grunn av tidsaspektet, og den skrivne og framleis gjeldande avtalen eg har med Herøy kommune.

Erstatningssummen må utbetalast utan noko form for motkrav innan 3 veker.

Eg kjem aldri til å skrive under på noko som gir meg ansvar for den delen av Gamlevegen og den sine grøfter som har gitt store skader på min eigedom, og framleis gjer det, og i tillegg til det som den innleigde entreprenøren av kommuna øydela på mitt uteområde.

Det er Herøy kommune sitt ansvar.

Med helsing

Aud Karen Torleifsdotter P.

ADVOKATFIRMAET HOLVIK & ANGELSHAUG AS

Medlemmer av Den Norske Advokatforening
Ulsteinvik

Måløy

Volda

WTV

Herøy kommune
Postboks 274
6099 Fosnavåg
Attn: Jon Rune Våge

HERØY KOMMUNE RADMANNEN	
Høyr nr. 2013/ 471	Saksbeh.
01 JULI 2016	
Ark.kode P	
Ark.kode S	
J nr. Kommun	Dok nr.

Vår ref.: 4077/
Ansvarlig advokat: Hege Heian Notøy

Måløy:

Advokat Jan E. Holvik
Advokat Paul-Inge Angelshaug
Advokat Endre Rutledal
Advokat Elisabeth Elliott
Adv. assistent Ludmila L. Høydal

Ulsteinvik:

Advokat Hege Heian Notøy
Adv. flm. Nina Prestegarden Vatne

Volda:

Advokat Hege R. Stenkløv
Adv. flm. Nina Prestegarden Vatne

Ulsteinvik, 30. juni 2016

Ad skade på eiendom gnr 60 bnr 262 (1515) – Herøy kommune - Aud Karen Torleifsdatter Pettersen

Viser til tidligere kontakt. Det forutsettes at kommunen er godt kjent med saken fra tidligere.

Herøy kommune har ved inngåelse og signering av avtale 07.08.2006 forpliktet seg til å sette opp en natursteinmur i grenselinjen mellom kommunevegen og gnr 60 bnr 262, lengde ca 55m.

Det følger av avtalen fra 2006 at kommunen selv har forpliktet seg til å utføre tiltakene på eiendommen, gnr 60 bnr 262, jf «...vil Herøy kommune v/ Anleggs- og driftsavdelinga syte for å setje opp ein natursteinsmur med store steinar i grenselina mellom kommunevegen og gnr 60 bnr 262....»

Aud Karen Torleifsdatter Pettersen ønsker primært at kommunen skal oppfylle avtalen fra 2006 og forestå arbeidet som avtalt. For grunneier er det en klar fordel at kommunen selv utfører tiltakene, som kommunen har forpliktet seg til ved avtalen fra 2006. For grunneiere generelt innebærer det en klar risiko å selv skulle overta ansvaret for utførelsen av et arbeid som kommunen har ansvar for.

Aud Karen Torleifsdatter Pettersen er kjent med at kommunen nekter å utføre arbeidene på eiendommen og i stedet ønsker å utbetale en erstatning som skal dekke utgiftene til å få arbeidet utført. Det er utarbeidet en takstrapport i 2012 som anslår kostnad på utbedringsarbeidet på det tidspunktet.

Kontoret i Måløy:
Postboks 25
N 6701 Måløy
Gate 1 nr. 56, 3. etg
Telefon: 57849290
Telefaks: 57849291

Kontoret i Ulsteinvik:
Postboks 349
N 6067 Ulsteinvik
Kyrkjegata 2
Telefon: 70018090
Telefaks: 70018091

Kontoret i Volda:
Postboks 91
N 6101 Volda
Halkjelsgata 1
Mobil: 971 20 043

Org nr.: 992 617 853 MVA
Klientkonto Måløy: 3790 12 69611
Klientkonto Ulsteinvik: 3790 14 95891
Klientkonto Volda: 3790 17 42767
Felles e-post: post@holvik.no
Hjemmeside: www.holvik.no

Saken var oppe i kommunestyret K-sak 113/13, hvor det ble besluttet utsettelse; «*...Saka vert utsett slik at konsekvensar/advokat blir undersøkt.*» Etter dette har kommunen tilsynelatende ikke foretatt seg noe i saken. Pettersen har tatt skriftlig kontakt med kommunen senest i oktober 2015, men hun har ikke fått noen tilbakemeldinger på henvendelsene.

Risikoen for grunneier ved erstatningsutbetaling er at arbeidet kan bli vesentlig mer kostbart enn det som er lagt til grunn i takstrappporten. Pettersen vil da i ettertid ikke ha mulighet til å få disse utgiftene dekket fra kommunen. Denne risikoen unngår Pettersen ved at kommunen selv utfører arbeidet, som kommunen er forpliktet til i henhold til avtalen fra 2006.

Høyden på natursteinsmuren er ikke spesielt beskrevet i ordlyden i avtalen, men Aud Karen Torleifsdatter Pettersen er tydelig på at det her var tale om en mur med høyde ca 1,5m. Fra denne side anføres at det fremgår av korrespondanse mellom partene i ettertid at det ved avtalen fra 2006 er avtalt en høyde på muren som er langt høyere enn den høyden som er lagt til grunn i takstrappporten på 0,5m.

Aud Karen Torleifsdatter Pettersen er klar på at dersom hun skal akseptere en erstatningsutbetaling fremfor at kommunen utfører arbeidet slik de er forpliktet til, må det i erstatningsutbetalingen tas høyde for usikkerheten og risikoen for henne ved å akseptere at hun som grunneier må få arbeidene utført selv, samt at det må tas høyde for at arbeidet med muren vil koste henne langt mer enn det som fremgår av takstrappporten grunnet høyden. Erstatningsbeløpet må i tillegg oppgraderes til dagens kroneverdi.

Partene kan da eventuelt velge å få utarbeidet en ny takstrappport, eventuelt kan det avtales et tillegg som tar høyde for ovennevnte forhold.

Erstatningsbeløpet som fremgår av takstrappporten fra 2012 er på kr 526 250. Oppjustert til dagens kroneverdi utgjør beløpet kr 573 508.

Etter Pettersen sitt syn vil begge parter nå være tjent med å få denne saken avsluttet så snart som mulig. Fremfor en ny takst foreslår derfor Pettersen at erstatningsbeløpet settes til kr 700 000, jf vedlagte avtaleutkast. Det presiseres at Pettersen anser avtalen fra 2006 gjeldende frem til det er inngått ny avtale og utbetalt erstatning innen 01.09.2016.

Pettersen er klar over at beløpet på kr 700 000 ikke på langt nær dekker utførelsen av natursteinsmuren som fremgår av avtalen fra 2006, men er villig til å strekke seg for å få saken avsluttet.

Pettersen synes det er svært leit at forholdet til kommunen har vært konfliktfylt over en så lang periode. Pettersen er overrasket over at det å påberope seg de

rettigheter en borger har overfor en kommune, skal kunne lede til slike følger og et slikt konfliktnivå som hun har opplevd.

Pettersen ønsker ikke å stå i en konflikt med kommunen og ønsker å få en endelig avslutning på denne saken, som har vært svært belastende for henne gjennom en årrekke.

Det varsles imidlertid at dersom saken nå ikke får sin endelige avslutning med erstatningsutbetaling på kr 700 000 innen den 01.09.2016, vil Aud Karen Torleifsdatter Pettersen ta ut søksmål for å få avtalen gjennomført.

Dette brevet er således å anse som et varsel om søksmål, jf tvisteloven § 5-2.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Holvik & Angelshaug AS

Nina Prestegarden Vatne
Advokatfullmektig

Vedlegg

**Avtale mellom Herøy kommune og grunneier Aud Karen Torleifsdotter
Pettersen vedrørende erstatning for vannskade på gnr 60 bnr 262**

1. Herøy kommune utbetaler erstatning for ulempe som følge av at vann renner fra den kommunale veien, Gamleveien, og inn på Pettersens eiendom. Erstatningen utbetales som utgangspunkt etter takst datert 21.12.2012. Justering av beløp til dagens kroneverdi beløper seg til kr 47.258. I tillegg kommer risikopåslag for at grunneier må utføre arbeidet selv. Videre merkostnad som ligger i at avtalt høyde på mur ved avtale mellom grunneier og kommune datert 07.08.2006 var høyere enn det som legges til grunn i takstrapport.

Erstatningen skal dekke nødvendige tiltak for å avlede vann og hindre overvann fra kommunal vei, Gamleveien, med påfølgende skade på Pettersens eiendom gnr 60 bnr 262 i Herøy kommune.

Erstatningen skal videre dekke tapte planter, jf avtale mellom Herøy kommune og Aud Karen Torleifsdotter Pettersen datert 07.08.2006.

Partene er enige om at samlet erstatningsbeløp utgjør kr 700 000.

Beløpet betales til konto nr 0533.03.46711 i DnB, senest innen 01.09.2016.

2. Aud Karen Torleifsdotter Pettersen eller senere eier av gnr 60 bnr 262 har rett til å lede vann i stikkrenne under Gamleveien og til grøft/elv på vestsiden av Gamleveien. Kommunen vil ikke holde eier av gnr 60 bnr 262 ansvarlig for noen forhold som kan følge av at en slik stikkrenne legges under veibanen, herunder skade på el anlegg i grunnen eller eventuelle følger for andre grunneiere i området.
3. Med denne avtalen og erstatningsutbetalingen er saken mellom Herøy kommune og Aud Karen Torleifsdotter Pettersen gjeldende skade som følge av vann fra Gamleveien inn på Pettersens eiendom opp og avgjort. Ingen av partene kan rette ytterligere krav mot hverandre i forbindelse med denne saken.
4. Avtalen har ikke virkning for eventuelt skade eller ulempe som følge av arbeid el.l kommunen har ansvar for eller utfører på veien eller i terrenget for øvrig på et senere tidspunkt.

Sted....., .../... 2016

Sted, , / 2016

for Herøy kommune

Aud Karen Torleifsdotter Pettersen

Adv. Holvik & Angelshaug AS
Att. Nina Prestegarden Vatne
Postboks 349
6067 ULSTEINVIK

Offl. § 13 j fvl § 13

Saksnr
2013/471

Arkiv
Q14

Dykkar ref

Avd /sakshandsamar
UTV / JRV

Dato
14.07.2016

GNR. 60 BNR. 262 I HERØY KOMMUNE - SKADE PÅ EIGEDOM

Viser til tidlegare kontakt og brevet Dykkar av 30. juni 2016 om ovanstående sak.

Frå kommunen si side er det, som ein tidlegare har gitt klart uttrykk for, eit klart ønskje om å få avslutta denne saka. Kommunen meiner å ha strekt seg langt for å bidra til dette.

I brevet viser De til avtale av 07.08.2006 og registrerer at De startar opp igjen diskusjonen rundt denne avtalen. Frå kommunen si side ser ein ikkje dette formålstenleg i det ein viser til det som framgår av saksutgreinga i K-sak 113/13. Ein vil imidlertid kommentere ein del av det som kjem fram i skrevet Dykkar

- Det er ei vesentleg forskjell i omfang mellom avtalen av 07.08.2006 og det som taksten er basert på. Den gamle avtalen skulle «førebygge mot skadar/ulempar for gnr. 60 bnr. 262 på grunn av overvatn og i samband med vegvedlikehald som snøbrøyting m.v.». Dvs. at muren/tiltaket skulle hindre vatn frå overflata av vegen å renne inn på eigedomen. Som det framgår av avtalen og kopi av pristilbod frå entreprenør i 2006 vil ein sjå at det ikkje var med noko form for drenering. Sjå vedlagt prinsippsskisse som underteikna har laga for å vise utføring av mur slik det er skildra i avtale av 07.08.2006 og samanlikn med prinsippsskisse vedlagt taksten. Det taksten baserer seg på er eit langt større tiltak der ein i tillegg til å hindre vatn i å renne inn frå overflata av vegen også har lagt inn drenering av vatn i grunnen. Muren er også langt meir omfattande med fleire høgder stein mot to høgder i den gamle avtalen.
- Når det gjeld høgde på mur har den i drøftingane som har vore heile tida referert seg til høgde over eksisterande veg. Ved å gå gjennom ulike notat frå tidlegare drøftingar ser ein at høgde på mur har variert frå 0,5 - 0,8m over eksisterande veg. Ein ser også at ein har drøfta at eigar i eigenregi/kostnad evt. kan setje opp skjermvegg/gjerde på topp av mur slik at total høgde på mur inkludert skjermvegg/gjerde vert 1,2 – 1,5m over vegnivå. Høgde på mur sett frå eigedomen vil sjølvsagt variere og vere høgare pga. at vegen ligg høgare enn terrenghøgda på eigedomen.
- Det er klart at dersom ein skal bygge noko anna enn det taksten er basert på vil kostnadane verte annleis.
- Det er normalt at erstatningsbeløp vert oppjustert til dagens kroneverdi.

Som nemnt ovanfor meiner ein frå kommunen si side å ha strekt seg svært langt for å få løyst denne saka. Ein vil tru at det skal svært mykje til for at ein frå politisk hald skal gi ytterlegare

ansvar og kompensasjon/erstatning enn det taksten lyder på. Ein vil såleis kome med følgjande kommentarar og forslag til endring i Dykkar avtaleutkast med sikte på ein avtale som ein meiner kan vere akseptabel for kommunen:

- Punkt 1, 1. avsnitt. To siste setningane vert strokne.
- Punkt 1, 2. avsnitt. Unødvendig å ha med i avtalen når det er snakk om eit reint økonomisk oppgjør etter takst.
- Punkt 1, 3. avsnitt. Vert stroke då dette ligg i taksten.
- Punkt 1, 4. avsnitt. Beløpet vert endra til kr. 573 508.
- Punkt 1, 5. avsnitt. Dato i må ein kome attende til då ein for kommunen sin del er avhengig av politisk handsaming.
- Punkt 2. Siste setning i vert stroken. Det må før anleggsarbeida startar søkjast om løyve i følgje reglane i Plan- og bygningslova. Ein entreprenør vil kunne ta seg av dette og vil då stå ansvarleg for gjennomføringa og evt. skadar som måtte oppstå som følgje av arbeida. Vidare vil eigar av leidningen vere ansvarleg for drift og vedlikehald. Dette er den normale ansvarsfordelinga ved etablering og drift/vedlikehald av slike tiltak. Ein kan vanskeleg sjå at kommunen kan gå inn å ta ansvar for dette.

Avtaleutkastet synest elles å vere akseptabelt, men det må for kommunen sin del godkjennast politisk.

Ein ber om at De går gjennom kommentarane og merknadene ovanfor og kjem med tilbakemelding. Kjem ein no fram til ein omforeint avtale innan 25. juli 2016 ser ein føre seg at sak kan førebuast/skrivast og leggjast fram for politisk handsaming i løpet av august månad.

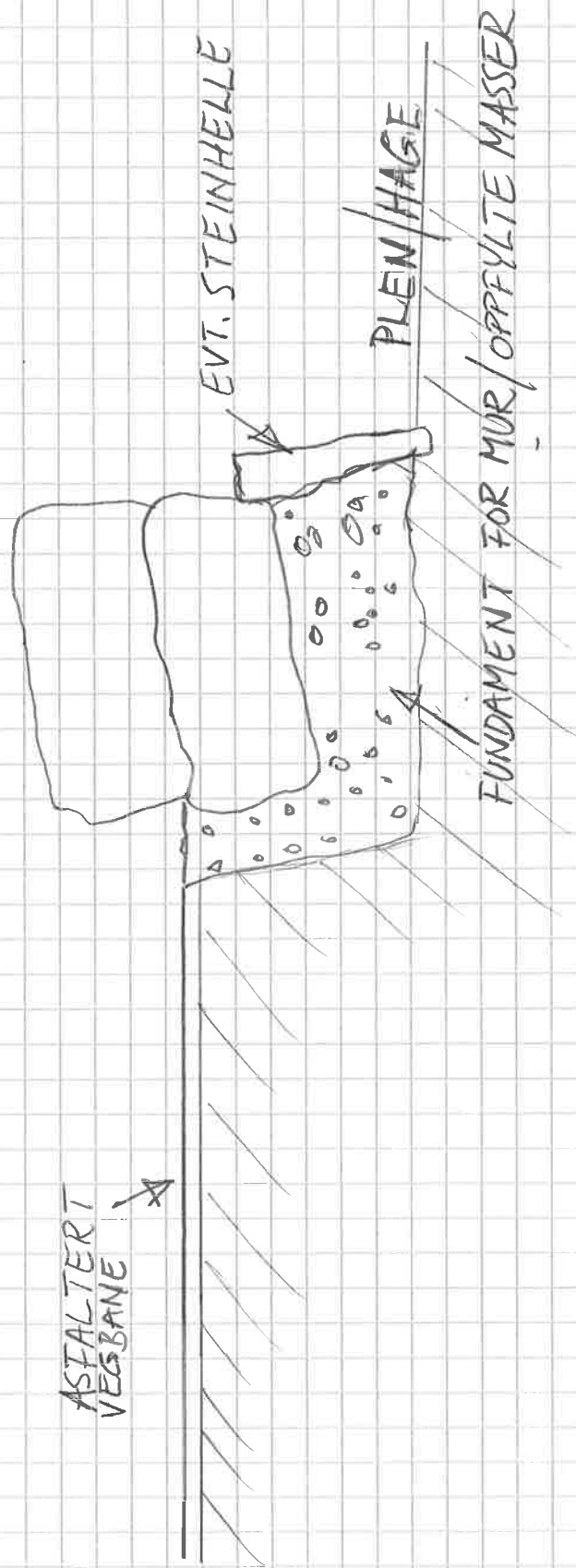
Med helsing

Jarl Martin Møller
Avdelingsleiar

Vedlegg

UTFØRING AV MUR ETTER AVTALE AV 07.08.2006

PRINSIPPSKISSE M = 1:20

13.07.2016 J.R. Våge

ADVOKATFIRMAET HOLVIK & ANGELSHAUG AS

Medlemmer av Den Norske Advokatforening

Måløy

Ulsteinvik

Volda

Herøy kommune
Postboks 274
6099 Fosnavåg
Attn: Jon Rune Våge

HERØY KOMMUNE RADMANNEN	
2013/471	Saksbort
29 AUG. 2016	
Ark. Rådsk. D	
Ark. Rådsk. S	
Utt	Følg ut
Kategori	

Vår ref.: 4077/
Ansvarlig advokat: Hege Heian Notøy

Unnateke
Off. heit
j.f. off. 1 § 13

Måløy:

Advokat Jan E. Holvik
Advokat Paul-Inge Angelshaug
Advokat Endre Rutledal
Advokat Elisabeth Elliott
Adv. assistent Ludmila L. Høydal

Ulsteinvik:

Advokat Hege Heian Notøy
Adv. f.m. Nina Prestegarden Vatne

Volda:

Advokat Hege R. Stenklov
Adv. f.m. Nina Prestegarden Vatne

Volda, 26. august 2016

Ad skade på eiendom gnr 60 bnr 262 (1515) – Herøy kommune - Aud Karen Torleifsdatter Pettersen

Jeg viser til tidligere kontakt.

Vedlagt følger nytt avtaleutkast. Aud Karen Torleifsdatter Pettersen kan i hovedsak akseptere de innspill til endringer kommunen har hatt i saken og som fremgår i brev fra kommunen datert 14.07.2016.

I vedlagte avtaleutkast er erstatningsbeløp presisert slik at en tar utgangspunkt i takst fra desember 2012, og beregner til dagens kroneverdi ved utbetalingstidspunkt. En mottar gjerne innspill med tanke på utbetalingsdato i avtalen, men fra Pettersen sin side er det et klart ønske at saken behandles politisk og får sin avslutning ved inngåelse av avtale og erstatningsutbetaling så snart som mulig.

Ta gjerne kontakt dersom det er behov for å diskutere saken ytterligere.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Holvik & Angelshaug AS

Nina P. Vatne
Nina Prestegarden Vatne
Advokatfullmektig

Vedlegg

Kopi til klient

Kontoret i Måløy:
Postboks 25
N 6701 Måløy
Gate 1 nr. 56, 3. etg
Telefon: 57849290
Telefaks: 57849291

Kontoret i Ulsteinvik:
Postboks 349
N 6067 Ulsteinvik
Kyrkjegate 2
Telefon: 70018090
Telefaks: 70018091

Kontoret i Volda:
Postboks 91
N 6101 Volda
Halkjelsgate 1
Mobil: 971 20 043

Org nr.: 992 617 853 MVA
Klientkonto Måløy: 3790 12 69611
Klientkonto Ulsteinvik: 3790 14 95891
Klientkonto Volda: 3790 17 42767
Felles e-post: post@holvik.no
Hjemmeside: www.holvik.no

**Avtale mellom Herøy kommune og grunneier Aud Karen Torleifsdotter
Pettersen vedrørende erstatning for vannskade på gnr 60 bnr 262**

1. Herøy kommune utbetaler erstatning for ulempe som følge av at vann renner fra den kommunale veien, Gamleveien, og inn på Pettersens eiendom. Erstatningen utbetales som utgangspunkt etter takst datert 21.12.2012. Beløpet skal justeres til dagens kroneverdi på utbetalingstidspunktet.

Beløpet betales til konto nr 0533.03.46711 i DnB, senest innen 15.10.2016.

2. Aud Karen Torleifsdotter Pettersen eller senere eier av gnr 60 bnr 262 har rett til å lede vann i stikkrenne under Gamleveien og til grøft/elv på vestsiden av Gamleveien..
3. Med denne avtalen og erstatningsutbetalingen er saken mellom Herøy kommune og Aud Karen Torleifsdotter Pettersen gjeldende skade som følge av vann fra Gamleveien inn på Pettersens eiendom opp og avgjort. Ingen av partene kan rette ytterligere krav mot hverandre i forbindelse med denne saken.
4. Avtalen har ikke virkning for eventuelt skade eller ulempe som følge av arbeid ell. kommunen har ansvar for eller utfører på veien eller i terrenget for øvrig på et senere tidspunkt.

Sted....., .../... 2016

Sted, , / 2016

for Herøy kommune

Aud Karen Torleifsdotter Pettersen

Hei,

Jeg viser til telefonsamtale i dag. Vedlagt følger nytt avtaleutkast med en mindre endring. Som vi diskuterte per telefon, kan erstatningsutbetalingen justeres til den siste kjente «dagens» kroneverdi på utbetalingstidspunktet. Dette av hensyn til at SSB har ca en måneds etterslep og at kommunen da ikke skal måtte justere ved å foreta en mindre etterbetaling kort tid etter erstatningsutbetalingen.

Med vennlig hilsen

Nina Prestegarden Vatne
advokatfullmektig

ADVOKATFIRMAET HOLVIK & ANGELSHAUG AS

Postboks 349

N-6067 Ulsteinvik

Office: +47 70 01 80 90

Mob.: +47 48 23 52 86

Fax: +47 70 01 80 91

www.holvik.no

Innholdet i denne e-post er kun for adressatens/adressatenes bruk.

Meddelelsen kan inneholde konfidensiell informasjon og informasjon som i henhold til gjeldende lovgivning er underlagt taushetsplikt.

Andre enn adressaten/adressatene har ikke adgang til å lese eller videreformidle innholdet i denne e-posten.

Dersom De ikke er den tiltenkte mottaker, vennligst kontakt avsender pr e-post, slett e-posten og ødelegg samtlige utskrifter og kopier av den.

**Avtale mellom Herøy kommune og grunneier Aud Karen Torleifsdatter
Pettersen vedrørende erstatning for vannskade på gnr 60 bnr 262**

1. Herøy kommune utbetaler erstatning for ulempe som følge av at vann renner fra den kommunale veien, Gamleveien, og inn på Pettersens eiendom. Erstatningen utbetales som utgangspunkt etter takst datert 21.12.2012. Beløpet skal justeres til sist kjente kroneverdi på utbetalingstidspunktet.

Beløpet betales til konto nr 0533.03.46711 i DnB, senest innen **15.10.2016**.

2. Aud Karen Torleifsdatter Pettersen eller senere eier av gnr 60 bnr 262 har rett til å lede vann i stikkrenne under Gamleveien og til grøft/elv på vestsiden av Gamleveien..
3. Med denne avtalen og erstatningsutbetalingen er saken mellom Herøy kommune og Aud Karen Torleifsdatter Pettersen gjeldende skade som følge av vann fra Gamleveien inn på Pettersens eiendom opp og avgjort. Ingen av partene kan rette ytterligere krav mot hverandre i forbindelse med denne saken.
4. Avtalen har ikke virkning for eventuelt skade eller ulempe som følge av arbeid el.l kommunen har ansvar for eller utfører på veien eller i terrenget for øvrig på et senere tidspunkt.

Sted....., .../... 2016

Sted, , /....2016

for Herøy kommune

Aud Karen Torleifsdatter Pettersen

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JRV	Arkivsaknr:	2016/1024
		Arkiv:	611

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
202/16	Formannskapet	20.09.2016
	Kommunestyret	29.09.2016

PROSJEKT 51151 - MYRDEPONI MJØLSTADNESET INDUSTRIOMRÅDE - ØKONOMISK AVSLUTNING

Tilråding:

1. Prosjektrekneskapen vert godkjent.
2. Meirforbruket på 1 251 kroner vert finansiert ved bruk av ubunde kapitalfond.

Særutskrift:

- Utviklingsavdelinga, her
- Økonomiavdelinga, her

Bakgrunn

Saka gjeld økonomisk avslutning av prosjekt 51151 Myrdeponi Mjølstadneset industriområde som vart gjennomført vinteren 2015/2016.

Saksutgreiing

Ved handsaming av budsjettet for 2014 i K-sak 168/13 vedtok Kommunestyret å løyve 800 000 kroner til opparbeiding av myrdeponi. Løyvinga vart vidareført til 2015 då tiltaket ikkje vart gjennomført i 2014.

Aurvoll & Furesund AS har gjennomført tiltaket på rammeavtale.

Arbeida som er gjort ligg innafor regulert «Spesialområde deponi» i nordaustre del av Mjølstadneset industriområde. Formålet med tiltaket har vore å legge til rette for deponering av restrand myrmassar i samband med sluttopparbeidinga av industriområdet og har omfatta følgjande:

- Oppbygging av steinvoll langs vestsida av deponiområdet
- Drenering gjennom og delvis langs vollen for drenering av deponimassene
- Tilstelling av voll med pålegging av jordmassar

Prosjektrekneskapen syner følgjande

Budsjettløyving i K-sak 168/13 (Budsjett 2014. Vidareført til 2015.)	kr. 800 000
Rekneskapen ved økonomisk avslutning	kr. 801 251
Meirforbruk	kr. 1 251

Alle beløp ekskl.mva.

Vurderingar/konklusjon:

Entreprenør gjennomførte arbeida på ein god og profesjonell måte og til pris tilnærma lik løyving.

Rådmannen vil med bakgrunn i saksutgreiing tilrå at prosjektrekneskapen vert godkjent og at meirforbruket på 1 251 kroner vert finansiert ved bruk av ubunde kapitalfond.

Fosnavåg, 19.07.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jon Rune Våge

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JRV	Arkivsaknr:	2012/1344
		Arkiv:	X53

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
203/16	Formannskapet	20.09.2016
	Kommunestyret	29.09.2016

PROSJEKT 51119 - RASSIKRING VIKANE BUSTADFELT - ØKONOMISK AVSLUTNING

Tilråding:

1. Prosjektrekneskapen vert godkjent.
2. Unytta prosjektmidlar på 1 633 342 kroner vert tilbakeført til unytta lånemidlar.

Særutskrift:

- Utviklingsavdelinga, her
- Økonomiavdelinga, her

Bakgrunn

I K-sak 106/12 og K-sak 6/13 vart det løyvd totalt 2 mill. kroner til prosjektet. Det vart i 2013 gjennomført ein del plass-/punktsikring samt kartlegging av behov for vidare sikring i fjellveggen. Etter denne kartlegginga vart det gjort ei vurdering som konkluderte med at kostanden med resterande sikringsarbeid kunne beløpe seg til det doble av løyvde midlar til prosjektet, dvs. ein kostand på om lag 4 mill. kroner. Det vart også stilt spørsmål om kommunen hadde ansvar for sikringsarbeida. Som følgje av dette stoppa arbeida opp.

Ved handsaming av årsbudsjettet for 2016 vart det vedteke at unytta del av løyving til prosjektet på 1 633 342 kroner ikkje skulle vidareførast frå 2015 til 2016. Denne saka gjeld såleis økonomisk avslutning av prosjektet.

Saksutgreiing

Anslått kostnad med naudsynt sikring har som det framgår ovanfor auka vesentleg og det har også kome nye vurderingar med omsyn til kven som har ansvar for sikringsarbeidet. Ein juridisk uttale frå KS Advokatane i januar 2014 konkluderte med at kommunen ikkje hadde noko ansvar for sikringsarbeida og at ansvaret låg til grunneigarane. Grunneigarane er naturleg nok ikkje samde i dette. I F-sak 78/15 vart det lagt fram sak med sikte på å få eit politisk vedtak på om kommunen skulle ta på seg ansvaret for sikringsarbeidet eller ikkje. Formannskapet vedtok at, sitat: «*Det skal gjerast ei juridisk vurdering av kva kommunen er forplikta til å gjere, før kommunen kan ta på seg ansvaret for sikringsarbeida.*» Ny juridisk vurdering er gjennomført, men det er ikkje lagt fram ny sak for politisk handsaming av spørsmålet om evt. kommunalt ansvar for sikringsarbeidet. Bakgrunnen for dette har vore mangel på sakshandsamingsressursar og prioritering av andre saker. Politisk sak om dette spørsmålet vil bli lagt fram i andre halvår 2016. Ved evt. vedtak om at kommunen skal utføre vidare utgreiings- og/eller sikringsarbeid vil det måtte gjerast vedtak om ny løyving.

Tiltaket omfatta følgjande arbeid:

- Kjøp av konsulenttenester
- Plass-/punktsikring av steinblokker

Prosjektrekneskapen syner følgjande

Løyving i K-sak 106/12	1 000 000
Tilleggsloyving i K-sak 6/13	1 000 000
Total løyving	2 000 000
Rekneskapen ved økonomisk avslutning	366 658
Unytta løyving	1 633 342

Alle beløp inkl.mva.

Vurderingar/konklusjon:

Med bakgrunn i saksutgreiinga ovanfor vil rådmannen tilrå at prosjektrekneskapen vert godkjent og at unytta løyving vert tilbakeført til unytta lånemidlar.

Som det framgår av saksutgreiinga ovanfor vil det hausten 2016 bli lagt fram politisk sak som omhandlar evt. kommunalt ansvar for vidare sikringsarbeid.

Fosnavåg, 21.07.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jon Rune Våge

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JRV	Arkivsaknr:	2016/1026
		Arkiv:	Q52

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
204/16	Formannskapet	20.09.2016
	Kommunestyret	29.09.2016

PROSJEKT 51003 OG 51011 - PARKERINGSAREAL BAK RÅDHUSET - ØKONOMISK AVSLUTNING

Tilråding:

1. Prosjektrekneskapen vert godkjent.
2. Meirforbruket på 19 171 kroner vert finansiert ved bruk av ubunde kapitalfond.

Særutskrift:

- Utviklingsavdelinga, her
- Økonomiavdelinga, her

Bakgrunn

Saka gjeld økonomisk avslutning av prosjekt 51003 og 51011 Parkeringsareal bak rådhuset som vart gjennomført vinteren 2012/2013.

Saksutgreiing

Ved handsaming av budsjettet for 2011 vedtok Kommunestyret å løyve 1 mill. kroner inkl. mva. til Næringstiltak(Parkeringsareal bak rådhuset). (Løyvingar vart i 2011 gjort inkl. mva. Ein har seinare gått over til å gjere løyvingane ekskl. mva.) Løyvinga vart vidareført til 2012 då tiltaket ikkje vart gjennomført i 2011. Delar av løyvinga vart overført til 2013 då delar av arbeida ikkje vart gjennomført i 2012.

Tiltaket vart gjennomført av Aurvoll & Furesund AS på rammeavtale.

Tiltaket omfatta følgjande arbeid:

- Graving, sprenging og planering av eit areal på om lag 1000 m2
- Grusing

Det har i etterkant av dette, i år, vorte sett opp mur og gjerde rundt plassen i tillegg til drenering og asfaltering. Desse arbeida er ikkje omfatta av denne økonomiske avslutninga.

Prosjektrekneskapen syner følgjande

Budsjettløyving	1 000 000
Rekneskapen ved økonomisk avslutning	1 019 171
Meirforbruk inkl.mva.	19 171

Alle beløp inkl.mva.

Vurderingar/konklusjon:

Entreprenør gjennomførte arbeida på ein god og profesjonell måte og til pris tilnærma lik løyving.

Kommunen burde i dette tilfellet ha lyst ut arbeida på anbod då grensa for bruk av rammeavtale på tidspunktet for gjennomføring av desse arbeida var 500 000 kroner ekskl. mva. (Dvs. 625 000 kroner inkl. mva.) Ein har i etterkant fått kritikk for dette og har innført nye rutinar ved bruk av rammeavtale.

Rådmannen vil med bakgrunn i saksutgreiing tilrå at prosjektrekneskapen vert godkjent og at meirforbruket på 19 171 kroner inkl. mva. vert finansiert ved bruk av ubunde kapitalfond.

Fosnavåg, 20.07.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jon Rune Våge

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Anlegg- og driftsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JNP	Arkivsaknr:	2012/378
		Arkiv:	H10

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
11/16	Plan og byggenemnd	14.09.2016
205/16	Formannskapet	20.09.2016
	Kommunestyret	29.09.2016

TILBYGG HERØY HELSE- OG OMSORGSSENTER - ØKONOMISK AVSLUTNING.

Tilråding:

1. Prosjektrekneskapen vert godkjent med eit totalt forbruk på 23.831.126 kroner.
2. Meirforbruket på 2.231.126 kroner vert finansiert ved bruk av lån.

Særutskrift:

- Økonomiavdelinga, her
- Eigedomsavdelinga, her

Vedlegg:

- Kopi av K-sak 160/12

Bakgrunn:

Saka vart lagt fram for handsaming i plan- og byggenemnda i PBN-sak 15/15 den 02.10.2015, men vart utsatt/returnert med følgjande vedtak:

«Plan- og byggenemnda utset saka til neste planlagte møte og ber rådmannen om å gjere greie for finansiering og rekneskap for prosjektet».

Bakgrunnen for dette var at det var feil i tabellane over prosjektøkonomien som var oppsette i saka. I denne nye saka er dette korrigert.

Saksopplysningar:

Tiltaket vart oppstarta i januar 2013 etter vedtak i K-sak 160/12. Prosjektbygg AS vart engasjert som totalentreprenør, medan innkjøp av laust inventar (møblar og utstyr) vart utført i eigen regi. Tilbygget vart ferdigstilt og overlevert Herøy kommune i november 2013. Levering og montering av laust inventar (møblar og utstyr) vart utført i den påfølgjande perioden. Innflytting i nye lokalitetar i januar 2014.

Etter oppstart av byggjearbeida så synte det seg at der var fleire «uavklara» punkt knytt til konkurransegrunnlaget og kravspesifikasjonar. Tiltaket vart opphavleg skildra 2-delt. Ein del med detalj skildra ombygging, medan tilbygget vart utført med funksjonsbaserte kravsytingar. I utlysingsteksta var det i hovudsak tilbygget som vart utlyst, med mindre omfang av ombygging av gamal bygningsmasse. Grensesnitt mellom nytt og gammalt var noko uklære.

ØKONOMI:

Denne avslutninga gjeld berre for tilbygget ved Herøy helsesenter med prosjektnummer 51303. Ombyggingsarbeider utført på lækjar/helsesenter vil bli synleggjort i eiga økonomisk avslutning.

Prosjektløyvingar 51303 (K-sak 160/12):

Budsjett 2012:	11.100.000
Løyving K-sak 160/12:	13.967.000
Prosjektrammer/løyvingar:	21.600.000

Forbruk ved avslutning prosjekt 51303 (sum inkl. mva.)

2012:	366.176
2013:	20.183.199
2014:	3.281.751
Samla forbruk:	23.831.126

Dette medfører følgjande meirforbruk:

23.831.126,- (forbruk) - 21.600.000,- (prosjektramme)= 2.231.126,-

Meirforbruket kjem som følgje av:

1. Bygningsmessige og tekniske endringar (full utbygging 2 etg, utvendig opparbeiding, mm). Kostnadstillegg ca: kr. 940.000,-
2. Prisstigning/indeksregulering: kr. 410.000,-
3. Tilleggskostnadar utstyr for IKT, inventar og reinhald: kr. 650.000,-

4. Tillegg konsulentonorar: kr. 200.000,-

Vurdering og konklusjon:

Etter vedtak om oppstart så kom det for dagen ytterlegare behov for kontorarbeidsplassar i bygget. Begge etasjane vart fullt ut innreidde og tilrettelagt for alle brukargruppene.

Endringar av byggeprosjekt undervegs vil erfaringsmessig vere kostnadsdrivande og utfordrande å ha full kontroll med. I dette tilfellet var det meininga at ein del av 2. etg. i bygget skulle stå uinnreidd, men nye behov melde seg undervegs og alt vart innreidd. Dessverre utan at ein sørga for utvida løyving. Dette er hovudårsaka til meirforbruket.

Tilbygget til Herøy helsesenter vart teke i bruk januar 2014. Dvs ein starta ei stegvis innflytting i lokala. Lokala har vist seg å vere godt tenlege til formålet dei re bygde til.

Rådmannen vil tilrå at saka om økonomisk avslutning vert godkjent og at meirforbruket vert finansiert ved bruk av lån.

Konsekvensar for folkehelse:

Tiltaket har medført betre samlokalisering av tenester, samt resultert i betre arbeidstilhøve for personale.

Konsekvensar for beredskap:

Konsekvensar for drift:

Auka bygningsmasse medfører auka drifts- og vedlikehaldsutgifter, men det ligg ikkje føre gode tal på kostnadene. Dette må det takast omsyn til ved fastsetjing av drifts- og vedlikehaldsbudsjettet. Det er installert gode energiøkonomiske varme og ventilasjonsanlegg på tilbygget, samt at det er utfasa og oppgradert ein del eldre varmeanlegg i eksisterande bygningsmasse. Dette vonar ein kan bidra til reduserte straumutgifter på bygget.

Fosnavåg, 30.11.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jon Rune Våge
Avd.leiar

Sakshandsamar: John Normann Pettersen

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Anlegg- og driftsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

-

Sakshandsamar:	JNP	Arkivsaknr:	2012/378
		Arkiv:	H10

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
	Plan og byggenemnd	
	Formannskapet	
	Kommunestyret	

TILBYGG HERØY HELSE OG OMSORGSSENTER - ØKONOMISK AVSLUTNING.

Tilråding frå rådmannen:

1. Prosjektrekneskapen vert godkjent med eit totalt forbruk på 23.831.126 kroner.
2. Meirforbruket på 2.231.126 kroner vert finansiert ved bruk av lån.

Særutskrift:
Anleggs- og driftsavdelinga, her

Vedlegg:

1 Saksprotokoll K-sak 160/12

Bakgrunn:

Prosjektet omfatta oppføring av nytt tilbygg til Herøy helse- og omsorgssenter, samt mindre ombygging/oppgradering av eksisterande bygningsmasse. Denne saka gjeld økonomisk avslutning av tilbygget. Økonomisk avslutning av ombygging/oppgradering av eksisterande bygningsmasse vil bli lagt fram i eiga sak.

Etter opphavleg plan skulle tilbygget planleggast og tilretteleggast for barnevern og PPT, men av omsyn til dei reelle behova så vart tiltaket vesentleg utvida og tilrettelagt for HELSE og SKULE m.fl. Tiltaket vart politisk handsama og godkjent med noko ledige/uinnreidde areal i 2 etg.

Saksopplysningar:

Tiltaket vart oppstarta i januar 2013 etter vedtak i K-sak 160/12. Prosjektbygg AS vart engasjert som totalentreprenør, medan innkjøp av laust inventar (møblar og utstyr) vart utført i eigen regi. Tilbygget vart ferdigstilt og overlevert Herøy kommune i november 2013. Levering og montering av laust inventar (møblar og utstyr) vart utført i den påfølgjande perioda. Innflytting i nye lokalitetar i januar 2014.

Etter oppstart av byggjearbeida så synte det seg at der var fleire «uavklara» punkt knytt til konkurransegrunnlaget og kravsspesifikasjonar. Tiltaket vart opphavleg skildra 2-delt. Ein del med detaljskildra ombygging, medan tilbygget vart utført med funksjonsbaserte kravsytingar. I utlysingsteksta var det i hovudsak tilbygget som vart utlyst, med mindre omfang av ombygging av gamal bygningsmasse. Grensesnitt mellom nytt og gammalt var noko uklære.

ØKONOMI:

Denne avslutninga gjeld berre for tilbygget ved Herøy helsesenter med prosjektnummer 51303. Ombyggingsarbeider utført på lækjar/helsesenter vil bli synleggjort i eiga økonomisk avslutning.

Prosjektløyvingar 51303 (K-sak 160/12):

Budsjett 2012:	11.100.000
Løyving K-sak 160/12:	13.967.000
Prosjektrammer tilbygg:	21.600.000

Rekneskap ved avslutning prosjekt 51303 (inkl mva):

	Løyvingar:	Forbruk:	Kommentar:
2012		366.176	Prosjektering
2013 (Overført frå 2011-2012)	6.950.000		Bygg
2013 (Sluttfinansiering)	14.650.000	20.183.199	Bygg
2014	1.000.000	3.281.751	Bygg
Rekneskap pr dato:		23.831.126	

Dette medfører eit overforbruk på: 23.831.126,- – 21.600.000,= 2.231.126,-

Meirforbruk kjem som følgje av:

1. Bygningsmessige og tekniske endringar
(full utbygging 2 etg, utvendig opparbeiding, mm). Kostnadstillegg ca: : 940.000,-
2. Prisstigning/indeksregulering: : 410.000,-
3. Tilleggskostnadar utstyr for IKT, inventar og reinhald. : 650.000,-
4. Tillegg konsulenthonorar: : 200.000,-

Vurdering og konklusjon:

Tilbygget til Herøy helsesenter vart teke i bruk januar 2014. Dvs ein starta ei stegvis innflytting i lokala. Begge etasjane vart fullt ut innreidde og tilrettelagt for alle brukargruppene.

Konsekvensar for folkehelse:

Tiltaket har medført betre samlokalisering av tenester, samt resultert i betre arbeidstilhøve for personale.

Konsekvensar for beredskap:

Ingen

Konsekvensar for drift:

Auka bygningsmasse medfører auka drifts- og vedlikehaldsutgifter, men det ligg ikkje føre gode tal på kostnadene. Dette må det takast omsyn til ved fastsetjing av drifts- og vedlikehaldsbudsjettet. Det er installert gode energiøkonomiske varme og ventilasjonsanlegg på tilbygget, samt at det er utfasa og oppgradert ein del eldre varmeanlegg i eksisterande bygningsmasse. Dette vonar ein kan bidra til reduserte straumutgifter på bygget.

Fosnavåg, 24.07.2015

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jon Rune Våge
Avd.leiar

Sakshandsamar: John Normann Pettersen

HERØY KOMMUNE
Anlegg- og driftsavdelinga

SAKSPROTOKOLL

-

Sakshandsamar:	JNP	Arkivsaknr:	2012/378
		Arkiv:	H10

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
3/12	Plan og byggenemnd	05.09.2012
273/12	Formannskapet	18.09.2012
160/12	Kommunestyret	27.09.2012

**TILBYGG TIL HERØY HELSE- OG OMSORGSSENTER - TILBODSHANDSAMING
OG GODKJENNING AV RAMMER FOR OPPSTART BYGGJEARBEIDER.**

Tilråding:

1. I tillegg til tidlegare løyvde midlar vedk. tilbygg og ombygging av Herøy helse- og omsorgssenter, vert det løyvd 13.967.000 kroner inkludert mva.
2. Tilleggsløyvinga vert finansiert med låneopptak.

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Plan og byggenemnd - 05.09.2012

1. I tillegg til tidlegare løyvde midlar vedk. tilbygg og ombygging av Herøy helse- og omsorgssenter, vert det løyvd 13.967.000 kroner inkludert mva.
2. Tilleggsløyvinga vert finansiert med låneopptak.

Møtebehandling:

John Normann Pettersen frå anlegg- og driftsavdelinga møtte i saka.

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 18.09.2012

1. I tillegg til tidlegare løyvde midlar vedk. tilbygg og ombygging av Herøy helse- og omsorgssenter, vert det løyvd 13.967.000 kroner inkludert mva.
2. Tilleggsløyvinga vert finansiert med låneopptak.

Møtebehandling:

Formannskapet si tilråding vart samrøystes vedteken.

Vedtak i Kommunestyret - 27.09.2012

1. I tillegg til tidlegare løyvde midlar vedk. tilbygg og ombygging av Herøy helse- og omsorgssenter, vert det løyvd 13.967.000 kroner inkludert mva.
2. Tilleggsløyvinga vert finansiert med låneopptak.

Særutskrift:

- Økonomiavdelinga.
- Pleie- og omsorgsavdelinga.
- Anleggs- og driftsavdelinga.
- Skuleavdelinga.
- Barn, familie og helseavdelinga
- Eigedomsavdelinga.

Vedlegg:

1. Teikningsgrunnlag.
2. Innstillingsbrev.
3. Kopi av K-sak 155/10 av 18.11.2010.

Bakgrunn:

Det var i økonomiplanen for 2010 avsett 3 mill kroner til bygging og utviding av Herøy Helsesenter. Anleggs- og driftsavdelinga starta opp arbeider med forprosjektet i januar 2010. Utgangspunktet for arbeidet med forprosjektet var rapport utarbeidd av komité 3, som tok føre seg dei ulike behova hjå Helsesenteret, samt samlokalisering av PPT og Barnevern. Rapporten omtalar også utviding av lækjarsenterdelen, samt erstatningskontor som følgje av utvidinga.

Ref. komité sin rapport vedr. Helsesenteret:

Der er behov for utvida lokale med snarleg plass til barnevernstenesta og PPT. I dag er avdelingane Pleie- og omsorg og Bu- og habilitering samlokalisert, medan Helseavdelinga har kontorlokale i andre enden av bygget. Ein bør ha felles lokale for leiar- og stabsfunksjon for dei ulike avdelingane.

I samband med planleggingsarbeidet har fagavdelingane med helseavdelinga som koordinerande eining, framlagt notat som syner rom- og arealprogram basert på dei einskilde einingane sine behov. Ombygging og utviding av lækjarsenterdelen som følgje av overføring av pasientlister medfører behov for erstatningskontor. PO og BUHAB har pr i dag 2 kontorarbeidsplassar som ikkje har godkjente kontorløyisingar etter gjeldande krav.

Nye reviderte prosjektrammer vart handsama i K-sak 155/10. Vedtak frå møtehandsaming er vedlagt denne saka.

Etter at kommunestyret fatta sitt vedtak av 18.11.2010 (sak 155/10) vart det i formannskapet i møte 28.6.2011 (sak 210/11) vedteke å etablere eit mellombels felles legekontor ved helsesenteret som ein konsekvens av avslutning av lege Lars Ørstavik sin legepraksis. Rekkjefølgja av utbygginga av Herøy legesenter blei med dette endra i forhold til kva som opprinneleg var planlagt. Kommunestyret vart informert om denne endringa i rekkjefølgja ved notat datert 16.11.2011.

Tiltaket har samanlikna med vedtak i kommunestyret den 18.11.2010 større arealmessige avvik, og dette kan grunngjevast med:

1. Behovet slik det kom fram av saka var basert på noko diffuse rom- og arealbehov frå brukarane. Endeleg romskjema låg føre fyrst etter kaka vart handsama i kommunestyret.
2. Auka arealbehov som følgje av nye tilførte stillingar.
3. Nye kontorarbeidsplassar som følgje av ikkje godkjente kontor i eksisterande bygningsmasse.
4. Erstatningskontor og samlokalisering av komm. Psykolog, psyk konsulent, psyk sjukepleiar, helseleiar, fysioterapeut og ergoterapeut. Totalt ca 90 m2.
5. I realiteten vanskeleg å oppnå etablering av fellesfunksjonar mellom PPT og barnevern. Særlege tiltak/krav mtp personvern.
6. Fleire møterom, og erstatning av tapt møterom i lækjarsenteret.
7. Låg/underdimensjonert brutto/nettofaktor.
8. Tiltaket er slikt det no ligg prisa inkludert tilleggsareal tilrettelagt for framtidige behov. Totalt ca 76 m2.
9. Nye forskriftskrav (TEK10).

I forhold til rom og arealbehov har ein presisert ovanfor brukarane å halde seg innan for gjeldande rammer og normer for kontorarbeidsplass. Løysingane slik dei no ligg føre må sjåast som eit minimum i forhold til kva dei ulike einingane har behov for av kontorplass.

Samla areal (bruksareal) slik handsama i PBN og tilbode: 1 etg: 348 m² + 2 etg 328 m² = 676 m². Ca 80 m² i 2 etg, er disponibelt areal for evt framtidig kontorarbeidsplass. 40 m² inngår som teknisk rom.

På bakgrunn av ovanstående auka arealbehov mm. er det naudsynt med oppfinansiering av prosjektet.

Saksopplysningar:

Bygget er planlagt oppført over 2 plan, og inneheld cellekontor, møterom, merkantile funksjonar samt fellesfunksjonar som garderober og toalett. Bygningmessige og tekniske anlegg er orientert om i tidlegare møter i PBN, men kort orientert så er også dette tiltaket planlagt utført med gode enøk-tiltak. Tiltaket kjem inn under bestemmelsane i TEK10, og bygget er planlagt med varmeanlegg/system basert på same prinsipp som ved blå avdeling og omsorgsbustadane på Myklebust. Dvs vannbåren golvvarme og energibrønner. Dette systemet har erfaringsmessig låge driftsutgifter. Utomhus opparbeiding er medteke i området kring nytt tilbygg.

Ein har i det lengste tilstreba ei løysing med fokus på samlokalisering og deling av ulike fellesfunksjonar, men dette har i prosessen synt seg å være utfordrande særleg av omsyn til omsyn til reglane i ulike lovverk.

Sporstøl Arkitekter har bistått Herøy kommune i planleggingsarbeidet, og utarbeidd det teikningsgrunnlaget som ligg til grunn i anbodskonkurransen. Plan og fasadeteikningar er vedlagt denne saka.

Tiltaket er tidlegare handsama i PBN for godkjenning av konkurransegrunnlag før utsending. Omfang og utforming er ikkje endra utover dette.

Vedtak i PBN:

Konkurransegrunnlaget blir godkjent for utlysing med følgjande endringar:

1. Endring av tildelingskriterium. Pris 40%, Kvalitet 40% og Framdrift 20%.
2. Uavhengig 3-parts kontroll skal etablerast for tiltaket.
3. Innhente alternativ pris på luft-luft system.
4. Utarbeide plan mtp parkeringsplassar.

Planane er også handsama i AMU utan merknadar.

Anbodskonkurransen og tilbod:

Konkurransen (totalentreprise) vart utlyst som to-trinns prosedyre i DOFFIN-databasen den 10.01.12, kor ein fyrst utførte prekvalifisering av tilbyderar. Konkurransegrunnlaget vart utsendt til dei påmeldte i månadsskifte april-mai, etter store forseinkingar knytt til utarbeiding av kravsspesifikasjonar. Tilbudsfristen vart satt til 23.05.12. Tilbudsfristen vart etter ynskje frå tilbyderane utvida/endra til

29.05.12. Av 5 påmelde, var det 2 tilbydarar som leverte inn tilbod, der begge var lokale føretak. Tilbudsåpning vart utført den 6. juni.

Tilboda inkl mva:

- Prosjektbygg AS: 18.962.192,-
- Kvadratbygg AS: 18.407.240,-

Begge tilbyderane hadde i sine tilbod same utførande føretak knytt til tekniske installasjoner.

Etter utførte avklarings- og forhandlingsmøte med tilbyderane kom det fram at tilbod knytt til elektrofag var mangelfullt. Tilbyderane fekk anledning til å korrigere sine tilbod, og revidert tilbod låg føre 17.07.12.

Reviderte tilbod inkl mva:

- Prosjektbygg AS: 19.849.130,40,-
- Kvadratbygg AS: 19.660.577,50,-

Etter evaluering og vekting av tilboda vart Prosjektbygg AS innstilt som entreprenør for oppdraget, og innstillingsbrev som syner vektingsmodell er vedlagt denne saka. Kvadratbygg AS klaga deretter til Herøy kommune på resultatet, men trekte seinare denne klagen. Presiserer at klagen vart retta mot Herøy kommune, og ikkje KOFA, som er klageorgan ved offentlege anskaffingar. Innstillinga vart gjeve med atterhald om politisk handsaming og finansiering.

Prosjektkostnadar basert på tilbodet frå Prosjektbygg AS:

Tilbodssum inkl mva:	19.849.130,-
Inventar og utstyr:	00.750.000,-
Prosjektoppfølgjing:	00.400.000,-
Reservepost:	00.600.870,-
<u>Til saman:</u>	<u>21.600.000,-</u>

Prosjektkostnadane avviker mykje samanlikna med løyvingane, og dette skyldast i hovudsak låge kalkyler, prisstigning og utvida behov samanlikna med tidlegare vurderingar og analyser. Ny teknisk forskrift (TEK10), medfører eit kostnadsmessig tillegg på mellom 5 og 10%.

I forhold til totalkostnaden så har ein anledning til å forhandle om kostnadsreducerande tiltak for inntil 15%. Endringar utover dette vil medføre krav til ny utlysing av oppdraget som følgje av vesentleg endra forutsetningar.

ØKONOMI:

Det er i budsjettet for 2012 løyvd kr. 11.100.000,- til prosjektet, og av denne løyvinga inngår også ombygging av eksisterande bygningsmasse. Ombygging og utviding av lækjarsenteret er utført, og kostnadar knytt til denne ombygginga er pr. dato kr. 3.467.000,-. Presiserer at denne kostnaden gjeld for ombygging og utviding av

lækjarsenterdelen, og at der framleis står att noko ombygging av lokalitetar tilhøyrande Helse (helsesyster).

Finansiering:	
Prosjektkostnad:	21.600.000,-
Løyvingar (rest):	07.633.000,-
Oppfinansiering:	13.967.000,-

Vurdering og konklusjon:

Tiltaket er slik det ligg føre utarbeidd etter beste evne basert på komite 3 sin rapport, og ift dei faktiske behova på staden. Planleggingsarbeidet har teke uføresett lang tid, Mellom anna i tilknytning til konsulentar og sjukdom mm.

Tilbygget inneheld slik det no ligg føre ekstra kontorkapasitet for evt framtidige behov. Disse kontorfasilitetane er prisa inndelte, med ikkje innreia med møblement osv.

Situasjonen mtp kontorareal er pr i dag prekær både på rådhuset og på helsesenteret. Flytting av kontorarbeidsplassar frå rådhuset til nytt tilbygg ved helsesenteret vil frigjere plass på rådhuset. Det nye tilbygget vil i tillegg til å løyse mykje av denne problematikken også ha reservekapasitet for framtida.

Tilbygget vil medføre at utfordringane m.o.t. kontorareal m.a. for den nye Barne, familie og helseavdelinga vert løyste. Plassmangel og «uferdige» løysingar etter ombygginga av lækjarsenteret har stillt krav til fleksibilitet og til å tenkje alternativt. Det nye tilbygget vil i tillegg til å løyse mykje av denne problematikken også ha reservekapasitet for framtida.

Før grunnlaget vart lagt ut på anbod var det klart at arealet, og dermed kostnadane ville bli høgare enn tidlegare vedtekne rammer. Rådmannen meiner dette burde vore handsama politisk i Formannskap og Kommunestyre før utlysing. Dette vart imidlertid ikkje gjort. Rådmannen vil tross i dette, og med bakgrunn i saksutgreiinga ovanfor, tilrå at naudsynte midlar for å gjennomføre prosjektet vert løyvde.

Fosnavåg, 24.07.2012

Erlend Krumsvik

Jon Rune Våge

Sakshandsamar: John Normann Pettersen

Delegerte saker frå avdelingane

DS 12/16 Skjenkebevilling - Moltustranda Idrettslag - søknad om skjenking for eit bestemt arrangement 31.08.2016 00:00:00

DS 13/16 Søknad om skjenkebevilling 09.09.2016 til eit bestemt arrangement - (lukka arrangement) 01.09.2016 00:00:00

DS 14/16 Søknad om å ta skjenkeløyve med til Herøy gard- Thon hotel Fosnavåg 04.06.2016 00:00:00

DS 15/16 Søknad om skjenkebevilling til eit bestemt arrangement - (lukka arrangement) 29.08.2016 00:00:00

Referatsaker

RS 56/16 Ruteendringsprosessen 2017 - Innspel frå kommunar og operatorar Ruteendringsprosessen 2017 - Innspel frå kommunar og operatorar 20.05.2016 00:00:00

Herøy kommune
Postboks 274
6099 Fosnavåg

 HERØY KOMMUNE RADMANNEN	
Reg nr.	Saksbeh.
24 MAI 2016	
Ark kode P	
Ark kode S	
J nr.	Dok nr.
Kassasjon	

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
		35782/2016/N02	Atle Ræstad, 71 25 86 83	20.05.2016

Ruteendringsprosessen 2017 - Innspel frå kommunar og operatørar.

Den årlege ruteendringsprosessen for ferje-, hurtigbåt- og bussrutene vil starte i august 2016. Eventuelle endringar vil gjelde frå 1. mai 2017. Vi gjer merksam på at alle hurtigbåtruter og enkelte buss- og ferjeruter har ruteendringar frå 1. januar 2017 i samband med ny anbudsperiode.

Vi har framskynda prosessen og tidsplanen for å få ei meir rasjonell framdrift og eit godt sluttresultat. Dette mellom anna for å få levert rutehefta ut rettidig. Fylkeskommunen har fått pålegg frå Samferdselsdept om at ruteinformasjon skal vere tilgjengeleg for kundane 4 månadar før ny ruteperiode.

Kommunar og andre som ønskjer å gje innspel til prosessen blir no bedne om å kome med desse. Det er i denne prosessen viktig at kommunane involverer t.d. skular og trafikknemnder for også å få innspel derifrå. Innspela (buss, ferje og hurtigbåt) blir å sende samla, men spesifisert på kvart enkelt transportmiddel til Møre og Romsdal fylkeskommune v/samferdselsavdelinga, som vil formidle innspela til rette instans (rutebilselskap, rederi og/eller Statens vegvesen).

I den grad kommunane har ønskje om ruteendringar, så er utgangspunktet at desse må finansierast innanfor eksisterande økonomiske ramme. Fylkeskommunen har for tida avgrensa økonomiske ressursar. Det er såleis ønskeleg at kommunane og andre har ei prioritering (kva er viktigast) i sine innspel. Eventuelle forslag til kutt i ruter/turar med dårleg belegg, vil styrke forslag til auke på ruter/turar der behovet er aukande.

Vi ber om at innspel blir sendt oss **innan 3.juli 2016.**

For transportselskap er fristen 7. august. Eventuelle innspel som kjem inn etter denne datoen vil ikkje bli tatt til følgje. Dette for å ha ein god og ryddig prosess, som vil ende opp i eit godt rutetilbod.

Med helsing

Stig Helle-Tautra
seksjonsleiar

Atle Ræstad
rådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent og krev derfor ikkje signatur

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Kulturavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	ENG	Arkivsaknr:	2016/1009
		Arkiv:	075

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
55/16	Komite for næring, kultur og idrett	12.09.2016
57/16	Formannskapet	20.09.2016

FORPROSJEKT FOR MOGLEG ETABLERING AV NORDISK NETTVERK FOR STAD- OG IDENTITETSUTVIKLING MED VEKT PÅ KULTUR

Tilråding:

Komiteen for Næring, kultur og idrett gir si tilslutning til deltaking i forprosjektet til «Made in Klaksvik» slik føreslått.

Forprosjektet er planlagt gjennomført i 2016, og formålet er å avklare om det er grunnlag for å delta i eit tre-årig nordisk nettverkssamarbeid som skal arbeide for auka positiv innverknad på bulyst, stad- og identitetsutviklinga i samarbeidskommunane, med vekt på kultur.

Særutskrift:

«Made in Klaksvik» v/ Jógvan A. Joensen
Kulturleiar

Vedlegg:

[Made in Klaksvík – á skandinaviskum \(prosjektbeskrivelse\)](#)

[Made in Klaksvík \(presentasjon av prosjektet\)](#)

Saksopplysningar:

I juni 2016 vart Herøy kommune ved kulturavdelinga kontakta av Jógvan A. Joensen som har det overordna ansvaret for prosjektet «Made in Klaksvík», med spørsmål om Herøy kommune vil delta i eit forprosjekt for å vurdere å inngå i eit tre-årig nordisk nettverkssamarbeid som skal arbeide for auka positiv innverknad på bulyst, stad- og identitetsutviklinga i samarbeidskommunane, med vekt på kultur.

«Made in Klaksvík» har etablert kontakt med Klaksvík kommune sin;

- leiar for næringsutval, Óluvá Klettskarð
- leiar for kulturutval, Signhild Johannesen
- kultur og næringssjef, Palli Ziskason

Seinare kan det vere aktuelt å involvere ordføraren i Klaksvík Jógvan Skorheim og rådmannen Tummas Eliassen.

Frå prosjektbeskrivelsen:

«Med projektet Made in Klaksvík vil vi beskrive den markante kunstneriske og kulturelle ændringa af det færøske samfund, der udfoldede sig i tiden efter frihandelens indførelse i 1856, og på innovativ vis formidle det ud til en nordisk offentlighed. Rammerne for projektet er de ikoniske handelsbygninger i Klaksvík fra 1838, her dei kulturhistoriske ændringane har udspillet sig. Selve projektet bliver baseret i eit nordisk netværk og udvikles i samarbejde mellem aktørene. Indholdsmæssigt vil vi fokusere på at finde, beskrive og formidle de mest markante kulturelle udviklingstræk i tiden efter frihandelen.»

Historisk bilete frå Klaksvík med handelsbygningane frå 1838 i forkant av biletet. I dag husar den gamle handelsstaden m.a. Museet for Nordøyanne.

Initiativtakarane ser vidare føre seg at resultatet av det nordiske nettverkssamarbeidet, med utgangspunkt i sentrale fakta, skal formidlast med høg kvalitet innhald og framføring gjennom tradisjonelle plakat- og tekstutstillingar, førelesingar, teater og litteraturformidling som vert basert på nokre av dei sentrale personane og historiske hendingane frå perioden, samt utviklinga av musikken i same periode. Det er også ynskjeleg å etablere ein «culture lab» for elevar i skulen slik at dei sjølve kan delta i- og med kulturuttrykk.

Forventa resultat

Ei synleggjering og varetaking av kulturhistoria på ein innovativ måte som har verdi både i undervisnings- og reiselivsøyemed for skape auka bulyst, samt stad- og identitetsutvikling. Arbeidet skal skje basert på dei historiske spora som er bevart for ettertida.

Organisering

I forprosjektperioden vert det føreslått eit gjensidig delegasjonsbesøk for 3-5 personar. Besøka har som mål å avklare om det er grunnlag for vidare samarbeid, samt evt. utforming av mandat og konsept for prosjektet. Forprosjektet skal gjennomførast i 2016.

For hovudprosjektet skal prosjektmandatet og konseptet utviklast i eit samarbeid mellom dei involverte aktørane. Det er òg ynskjeleg å involvere ein tredje aktør frå ei av dei britiske øyane. I tillegg til den overordna prosjektleiinga, skal det etablerast eit nettverk av kunstnarar for medverking og realisering av prosjektet.

Lokale samarbeidspartar

Kulturleiar har gitt ei kort beskriving av prosjektet til utviklingsleiar, ein representant for næringslivet med etablert kontakt på Færøyaner, samt til dagleg leiar for næringsforeininga. Alle har stilt seg positive til vidare samtalar og bidrag. Andre potensielle ressurspersonar og samarbeidspartar vil bli involvert dersom kommunen ynskjer å ta del i forprosjektet.

Økonomi

Det skal søkjast startmidlar frå Nordisk Kulturfond. Resten av kostnadane er tenkt dekt av involverte og frå allereie vedteke budsjett for kulturavdelinga for 2016. Eit evt. hovudprosjekt er tenkt finansiert med ein kombinasjon av midlar frå Nordisk Kulturfond og andre aktuelle tilskotsordningar. Det vil vere naturleg å vurdere ein mogleg lenke til det pågåande byutviklingsprosjektet.

Fakta om Færøyaner

«Færøyaner, øygruppe i det nordlige Atlanterhav, mellom Skottland og Island, cirka 600 kilometer vest for Bergen. Færøyaner består av 17 bebodde øyer og tallrike, for det meste utilgjengelige småøyer. Øyaner har siden 1948 vært en selvstyrt del av Danmark. Hovedstad er Tórshavn. Færøyanerens befolkning er overveiende av norsk avstamning (noen av keltisk), og er etterkommere av norske nybyggere på 800-tallet. Av innbyggerne er 97,5 prosent danske statsborgere. Bosetningen ligger ved fjorder og sund med muligheter for fiske og jordbruk. Offisielle språk er færøysk og dansk. I det danske Folketinget har Færøyaner 2 representanter. Etter hjemmestyreløven av 1948 er det utstrakt indre selvstyre på Færøyaner. Landets uavhengighet understrekes blant annet av eget flagg og medlemskap i Nordisk Råd siden 1970. Til tidlig på 1900-tallet var Færøyaner et jordbrukssamfunn. De fleste levde av sauehold, kystfiske og fuglefangst. I dag er Færøyaner en fiskerinasjon med fiskeforedlingsindustri. Fisket er kyst- og havfiske. Halvparten av fangsten tas i færøyske farvann, resten ved Island, Norge, i Nordsjøen og i EU-farvann. Eksporten fra fiskerisektoren utgjør 98 prosent av den totale eksporten. Oppdrettsnæringen er Færøyanerens nest største eksportnæring etter fiskeri. Omkring 950 grindhvaler fanges årlig og utgjør cirka 25 prosent av kjøttforbruket på øyaner. Importen av olje er betydelig; denne brukes til drivstoff og til omforming til elektrisk kraft.» (Store Norske Leksikon)

Vurdering og konklusjon:

Færøyane og Norge har relasjonar både historisk, kulturelt og i næringsliv-samanheng. Både Klaksvik og Herøy er store fiskerikommunar, og særleg to aktørar i vår kommune har tett næringslivssamarbeid på Færøyane. Med dette som utgangspunkt, i tillegg til moglegheit for å bygge nettverk, utvikle kulturarbeidet og med det skape auka bulyst, stad- og identitetsutvikling i Herøy, er gode argument for å vurdere eit samarbeid i vesterled.

Samarbeid og nettverksbygging over landegrenser finn vi både innan næringsliv, institusjonar, lag og organisasjonar og det offentlige. Desse kan ha både sosialt og fagleg fokus, samt at vi finn mange eksempel på humanitære hjelpetiltak ved bl.a. krig og katastrofar. Tradisjonen med venskapskommunar har eksistert i Norge sidan slutten av 1930-talet, og mange kommunar har inngått venskapsavtalar med nokon lunde likearta kommunar i eitt eller fleire andre land. Ved å knyte kontaktar mellom menneske kan ein bidra til å byggje identitet der folk bur, arbeider og lever og bidra til at eigen kultur kan få ei djupare mening for folk flest både i fest og kvardag.

Rådmannen vurderer prosjektet som interessant og viktig for den lokale historia og den vidare utviklinga Herøysamfunnet, og gir si støtte til deltaking i forprosjektet slik føreslått.

Konsekvensar for folkehelse:

I lov om folkehelsearbeid er formålet beskrive slik:

«Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk eller somatisk sykdom, skade eller lidelse»

Om ein tek utgangspunkt i stad- og lokalsamfunnsutvikling; er det «å høyre til – identitet, stoltheit og kjenne eiga historie» eit viktig mål i folkehelsearbeidet. I tillegg til å kunne; medvirke, møtes og kunne bruke omgjevnadane. (Kjelde: Kyrre Kvistad, folkehelsekoordinator Nord-Trøndelag fylkeskommune ifm. Tettstedskonferansen – Stedsutvikling, folkehelse og universell utforming.)

Konsekvensar for beredskap:

Ingen kjende.

Konsekvensar for drift:

Ingen ut over allereie vedteke budsjett for 2016.

Fosnavåg, 03.09.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Eileen Gjerde
Kulturleiar

Sakshandsamar: Eileen Gjerde

Made in Klaksvik

Made in Klaksvik var etablert i 2015 med formålet at få etablert eitt nordisk nettverk.

Made in Klaksvik har adresse i Handelsstad frå 1838, som i dag er Museum for dei seks øyane i austlige del av Færøyane.

Made in Klaksvik har etablerte ein lokal kulturverkstad her.

Med utgangspunkt i vår regionale kulturhistorie, forteljingar m.m. , har vi pr d.d. vist at det er fullt mogleg lokalt å samle unge og eldre til å produsere ny musikk, teater m.m. Nye produkter som har positiv inverknad på stad- og identitetsutvikling. Produkter som brukast i aukandi turistnæringa og underholdningsbransjen.

Med utgangspunkt i våre erfaringar har vi tru på at vi gjennom eitt nordisk nettverk kan etablere eitt 3 årigt prosjekt, som tek sikte på å stadfesta at nordiske nettverk, kan ha positiv inverknad på stad- og identitetsutvikling i samarbeidskommuner frå Færøyane, Noreg og ein av dei britiske øyane!

Korleis kan vi med utgangspunkt i vores felles historie og våre lokalhistoriske særtræk etablere eit nettverk?

Er det mogleg på ovanfor nevnte grundlag å få etablert prosjekter som kan presenterast for samarbeidskommunane?

Korleis kan vi bruke erfaringer til nye prosjekter og/ eller produkter? Kan nettverket være med på å utvikle nye tiltak?

Made in Klaksvík

Projektbeskrivelse

Med projektet Made in Klaksvík vil vi beskrive den markante kunstneriske og kulturelle ændring af det færøske samfund, der udfoldede sig i tiden efter frihandelens indførelse i 1856, og på innovativ vis formidle det ud til en nordisk offentlighed.

Rammerne for projektet er de ikoniske handelsbygninger i Klaksvig fra 1838, her dei kulturhistoriske ændringane har udspillet sig.

Selve projektet bliver baseret i eit nordisk netværk og udvikles i samarbejde mellem aktørerne.

Indholdsmæssigt vil vi fokusere på at finde, beskrive og formidle de mest markante kulturelle udviklingstræk i tiden efter frihandelen. Vi vil se nærmere på:

- centrale facts i udviklingen, der bliver formidlet i en plakat/tekst udstilling, kaldet historien i lyset, som bliver supleret op med en forelæsning af høj indholds- og entertainmæssig kvalitet - skuespil og litteratur, der er baseret på nogle centrale historiske hændelser og figurer fra perioden - udviklingen af musikken i samme periode

Derudover bliver en del af Made in Klaksvík et culture lab, der retter sig mod skolerne og hvor eleverne får mulighed for selv at deltage i det kulturelle univers med fremstilling af forskellige håndlavede genstande, skrive med datidens skriveudstyr og formidle med datidens broadcast muligheder.

Made in Klaksvík kommer at køre i en 2-3 års periode med fokus på udvikling, netværk og nordisk samarbejde, og historie, skuespil, litteratur, musik og culture lab.

Helt konkret skal historien frem i lyset og skrives og arrangeres således, at den m.a. danner grundlag for forskellige forestillinger.

Forventede resultater

Det er vores dedikerede formål at få vores kulturelle historie aktiveret på innovativ vis som et værdifuldt aktiv i undervisnings og tourism øjemed. Dette aktiv skal baseres på de historiske spor, som er blevet bevarede for eftertiden, som for eksempel de gamle handels bygninger i Klaksvig.

Beskrivelse af projektets gennemførelse og organisering

Projektet bliver konceptuelt udviklet i et samarbejde mellem Herø Kommune med borgere i Klaksvig kommune som initiativtagere. Foruden den overordnede projektledelse, som ligger hos ansøger, bliver et netværk af kreative kunstnere etableret, som skal medvirke direkte i realiseringen af projektet.

Beskrivelse af partnerne og de enkelte partners rolle i projektet

Leigetakar i Museet for Nordøyanen Sp/f Leikalund v/Jógvan Andrias Joensen, har det overordnede projekt ansvar og ansvar for rammerne omkring Made in Klaksvík.

Projektleder Rani Nolsøe skal forfatte manuskriptet til Made in Klaksvík og stå for den konkrete organisering af de enkeltstående fremvisninger i projektet.

Netværket af kreative kunstnere kommer at bemande forestillingene med skuespillere, musikere, scenograf, koreograf, lyd/lysfolk, instruktør m.v.

VANYLVEN KOMMUNE
Rådmannen

HERØY KOMMUNE
RADMANNEN

Reg. nr. 2016/736 Saksbeh. OMR

20 MAI 2016

Ark kode P
Ark kode S
Dok. nr.
Kassasjon

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Møre og Romsdal Fylkeskommune
Nabokommunar (Sande, Herøy, Volda, Vågsøy, Selje)
Politiske parti i Vanylven
Vanylven Utvikling AS

Saksnr	Løpenr/Arkiv	Dykkar ref.	Avd/Saksansvarleg	Dato
2012/681	895/2016 / 140	«REF»	RÅD / AARRAN	18.05.2016

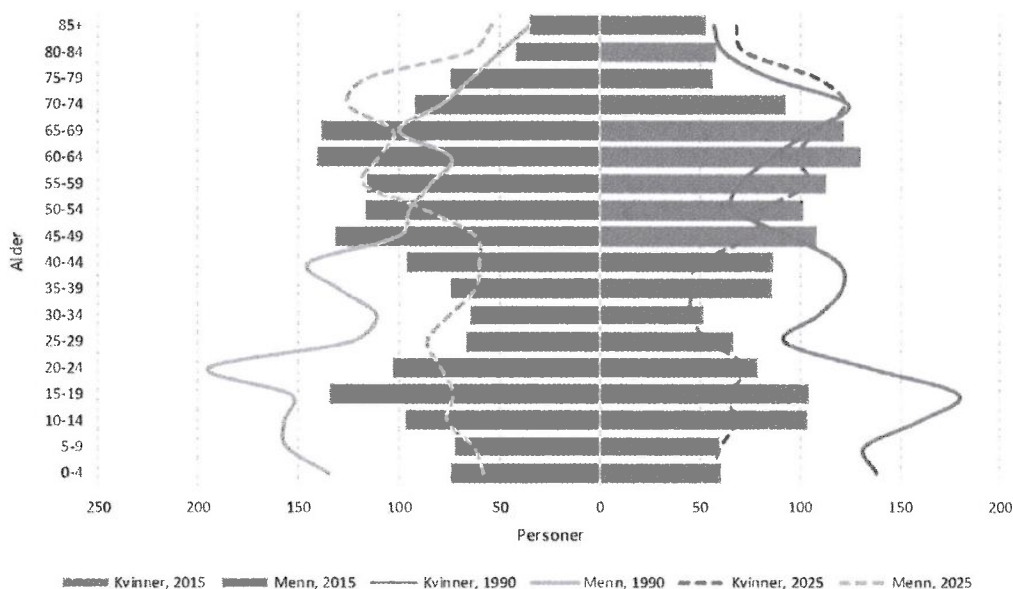
Høyring - Planstrategi 2016-2020 - Utfordringar og moglegheiter i Vanylven

Vanylven kommune arbeider med ein planstrategi for 2016-2020, jf. plan- og bygningslova § 10-1. Vi vil gjerne ha dykkar synspunkt på dette arbeidet, og innspel om kva planar vi bør jobbe med i perioden.

Kommuneplanen var godkjent i 2009 sak 31/09. Den inneheld mål og strategiar fram til 2020. Arealdelen vart jobba med parallelt og vart godkjent i 2014, sak 23/14. Innan planperioden på ny planstrategi må arbeidet med nytt planverk setjast i gong.

Utfordringane vi hadde i 2012 er ikkje ulike dei vi har no og nedgangen i folketal er hovudutfordringa. Pr. 1.1.2016 er vi 3258 personar. Nedgang frå 1.1.2012 er 130 personar, eller – 3,8 % på 4 år. Spesielt i yngre aldersgrupper er nedgangen stor, noko som gjer at utan tilflytting vert vi raskt færre og eldre.

Folketalspyramide, 1990, 2015 og 2025

Postadresse:	postmottak@vanylven.kommune.no	http://www.vanylven.kommune.no	
Rådhuset	Telefon:	Telefaks:	Org.nr
6143 FISKÅ	70030000	70030009	964 978 662
			Bankgiro:
			3972 07 00151

I **næringslivet** har det vorte mindre arbeidsplassar, men vi har ei mangfaldig kjerne av små bedrifter – i tillegg til nokre store. Arbeidsløysa var pr april 2016 2,5 %, lågast på søre Sunnmøre. Det kan vere ein indikator på at Vanylven ikkje er like sårbar/utsett som andre når det gjeld nedgangen i enkelte sektorar.

Kommunen har eit næringsapparat, Vanylven Utvikling AS, som fortsatt har noko tilskotsordningar og er elles ein del av ressursnettverket på næringsutvikling i fylket/IN. Med lavare arbeidsgjevaravgift frå 2014 (6,4 %) har kommunen eit fortrinn på næringsetablering. Kommunen har arealreservar – men det er diverre få som vil satse. Gjennom det kommunale eiedomsselskapet har ein lagt til rette fasilitetar for kompetansesarbeidsplassar gjennom etablering av næringshage «light»/Vanylvsmaia. Det har synt at det er nyttig å ha tilgjengelege lokaler når bedrifter har teke kontakt om ynskja areal. Kommunen har ein strategisk næringsplan frå 2015 som innheld mål og prioriteringar. Tal på gardsbruk i drift og leveranse av mjølk og kjøt går ned, men siste åra har nokre enkeltbruk satsa med nybygg og stor produksjon. Der er også tendensar til at yngre krefter overtek gardar. Produksjon av meir lokal mat er eit mål for utviklinga av **landbruksdrifta**. Meir **reiseliv** og fritidsbustader er eit anna. Opplevingsgarden på Hakallestranda er svært populær, og kan gje ringverknader til fleire aktivitetar og reiseliv i området. Lokale dugnadskrefter har lagt ned stor innsats for å bidra til meir tilbod innan reiseliv – med oppføring av strandhus, drift av gjesteheim og synleggjering av attraksjonar.

Kommuneorganisasjonen sitt tenestetilbodet er i stor grad vore desentralisert - og dermed kostbart. Økonomisk stode for kommunen er at utgiftene aukar, medan inntektene har minka siste åra. Etter nokre år med utfordringar og eit besøk innom Robek-lista ser ein ei god økonomisk situasjon for Vanylven kommune pr. no. Vel og merke om ein greier å utvikle drifta i takt med utvikling av samfunnet. Folketalsnedgang som gjev stagnasjon i dei frie inntektene, den demografiske utviklinga med færre born og fleire eldre, og at tenestestrukturen enno ikkje er tilpassa befolkningsgrunnlaget gjer det utfordrande å balansere ei forsvarleg drift med god økonomi på sikt. At ein går frå økonomiske fokus i utviklingsarbeidet til eit kvalitativt tenestefokus vil vonleg bidra til ei langsiktig omstilling. God styring og kompetanse er viktig i eit slikt arbeid.

Folkehelseinstituttet sin profil for folkehelsa i Vanylven viser at vi har ein høgare del av eldre over 80 år, men elles skiljer vi oss ikkje så mykje ut frå landet elles. Her er ikkje lang ventetid for sjukeheims plassar eller utskrivne sjukehuspasientar, men det er ei stor auke i tal yngre brukarar med store og omfattande behov grunna psykisk helse og funksjonshemming.

I **oppvekstsektoren** har vi vore gjennom ein prosess med nedlegging av dei 3 minste skulane. Frå hausten 2013 har vi att 3 skular med totalt 333 (2015) elevar i 1.-10. trinn. Dei tre kommunale barnehagane i kommunen hadde i 2015 68 born. I tillegg er der ein privat barnehage i kommunen med ca 50 plassar. Å få nok og riktig fagkompetanse er eit problem i oppvekstsektoren. Tal saker for barnevernet har auka kraftig siste åra, og det er vanskar med å halde fastsette fristar. Eit mål er å få arbeide meir med førebygging i familiane, og på den måten redusere tal tyngre saker.

Interkommunalt **samarbeid** er i samfunnsplanen nemnt som eit mål ”der det medfører auka

verdi eller kostnadskutt”. Mykje av samarbeidet vi har føregår mot dei andre kommunane på Søre Sunnmøre. Mellom anna samarbeider vi IKT, kontrollutvalssekretariat, revisjon, SRU (tidlegare ÅRU), beredskap ved akutt ureining og PPT. Vi har førebels takka nei til felles barnevern, økonomifunksjon og brannvern – handsama kvar for seg.

Vanylven har arbeida djupt med **kommunereform** sidan bestillingsbrevet kom frå kommunalministeren. Ein har gått breidt ut og hatt dialog med alle omliggande kommunar. I løpet av 2015 landa ein på to alternative retningar og det har krystallisert seg intensjonsavtalar både med «Stadt kommune» og «Runde kommune». Gjennom folkerøysting i april 2016 fekk ein eit tydeleg signal på at innbyggjarane er positive til kommunereform (61 %) og at ein orienterar seg nordover (72,5 %) i ei eventuell større kommune.

Samferdsel er eit heitt tema i Vanylven. Rovdefjordsambandet har vorte arbeida fram til godkjent kommunedelplan, saman med Sande kommune, og vert omtala som den første piloten for uttesting av ny teknologi for fjordkrysningar.

Den vert omtalt som ”eit vere eller ikkje vere” for Vanylven. Det vert også jobba iherdig med fastlandssamband frå øyane til Åram, arbeidet er organisert som aksjeselskap. Stad skipstunnel er omtalt i nasjonal transportplan, og gjennom engasjement i prosjektgruppa Stad Skipstunnel arbeidar ein for raskare framdrift i arbeidet med realiseringa. Det er grunn til å tru at både førebuingane, byggeperioden og ringverknadane av Stad Skipstunnel vil ha store utslag for Vanylven kommune.

For vanylvingane er Ulsteinvik og Ålesund naturlege sentrum å reise til, og mange arbeidspendlar over Rovdefjorden. Medan dei andre kommunane på Søre Sunnmøre no nyt godt av Eiksundsambandet, med lett arbeidspendling begge vegar, er vi framleis vår eigen bu- og arbeidsmarknadsregion – på grunn av fjorden. Det er særskild viktig for oss med velfungerande fergesamband og kollektivtransport som korrespondera med ruter og avgongar vidare ut i regionen.

Samferdsle i form av telekommunikasjon og breiband er stadig under utbygging. Det er likevel delar av kommunen som ligg i skyggeland for slik kommunikasjon.

Kommunen sitt **fibernet**verk er no i ferd med å i større grad verte utnytta, der kommunestyret har vedteke ei utbygging som har som mål å sikre at «fiber til heimen» vert eit tilbod til alle i Vanylven kommune.

Det er varsla **klima**endringar med meir nedbør og meir vind. Vanylven har rikeleg nedbør, og Orkanen ”Dagmar” jula 2011 viste oss nokre svake punkt i beredskapen når det gjaldt kommunikasjon og straum. Også på andre områder er det viktig å ha ei kriseplan. Geografisk plassering gjer at vi må kunne hjelpe oss sjølve mest muleg ved ei krise. For å unngå skade på nybygg må ein halde avstand til sjø og elvar, og velje område som er lite vindutsett. Vi har eigen klimaplan 2010-2015 (kommunedelplan) med tiltak for å redusere klimagassutslepp og energibruk. Vanylven er frå før av ei kommune med lite utslepp pr.innbyggjar. Det er eit mål å få f.eks næringsbygg til å bruke bioenergi som flisfyring, og det nye omsorgssenter har slik oppvarming.

Biologisk mangfald er kartlagt for deler av kommunen, og viktige område er avsett til LNF-N

område i kommuneplanens arealdel. Det same gjeld alle kulturminna som er registrert. **Areal**bruken i kommunen er skildra i samfunnsplanen. Mellom anna ein tettstadstrategi, der ulike funksjonar vert fordelt på kommunesenter (Fiskå), 2 bygdesenter (Syvde og Åheim), 3 lokalsenter (Rovde, Eidså og Åram), og fleire fortettingsområde. Vi har ønske om at alle desse stadane har ledige bustadtomter, slik at utvalet er størst muleg for dei som vil slå seg til her. Interessa for fritidsbustader er størst på Hakallestranda, og der er framleis mange ledige, regulerte tomter. Når det gjeld nytt areal til fritidsbustader er det stadig søknader i strandsona.

Vanylven har mykje strandsone, men lite av den er funksjonell og inngrepsfri. Den beste strandsona er derfor ein avgrensa ressurs og bør ligge urørt, medan andre deler kan nyttast – med gode føringar for bygging å unngå negativ landskapsverknad. Eiga kartlegging og strategi for bruk og vern av strandsona hadde vore nyttig reiskap for oss. Å verne om dei beste jordbruksområda er viktig for Vanylven, og krev ein bevisst strategi i arealsaker.

Trivsel er viktig for busettinga, og stikkord her er kultur, fritidsaktivitetar og tettstadutvikling. Sjølv om folketalet minkar er kulturaktiviteten forholdsvis høg når det gjeld song, musikk, byggedagar, museum og kulturvandringar mellom anna – og dugnadsinnsatsen er høg. Kulturskulen har ca 140 elevar, UKM har stor deltaking på høgt nivå. Fritidsaktivitet elles er mykje organisert idrett for dei yngste, og trimgrupper for dei litt eldre – også dette dugnadsbasert. Vanylven er eit mykje brukt fotturområde, der det er satsa på eige turkart og godt merka løyper i fjella. Sjøen eignar seg også godt til aktivitetar som fiske og roing. Med tanke på at tal eldre aukar, hadde det vore god helseførebygging med meir turvegar i nærområdet. Vanylven har få sosiale møteplassar og eit spreidd servicetilbod, og kunne hatt god effekt av ei målretta tettstadutvikling. Universell utforming skal vere eit mål i uteområde i tettstadane og på turvegar.

Oppsummert:

Vanylven har eit potensiale når det gjeld areal, med gode bustadområde og ledig næringsareal. Likevel er vi tapande part når det gjeld nyetablering, og vi vert færre og eldre. Samtidig med at vi prøver å få unge familiar hit, må vi bu oss på eldrebølga – men med færre hender i arbeid. Kompetanse kan sjå ut til å vere eit viktig stikkord, og interkommunalt samarbeid og gode samferdselsløysingar kan hjelpe oss på veg.

Framdrifta vidare er at planstrategien vert utarbeidd til august, og vert gjort offentleg minst 30 dagar før endeleg avgjerd i kommunestyret i oktober.

Innspeil til planstrategien kan sendast til postmottak@vanylven.kommune.no eller til Vanylven kommune, Rådhuset, 6143 Fiskå. Frist 30. juni.

Med helsing

Andreas Chr. Nørve
rådmann

Ane Malene Søvik Nygård
rådgjevar

ULSTEIN KOMMUNE

Politisk sekretariat

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Saksnr
2010/453

Løpenr
10634/2016

Dato
02.09.2016

MELDING OM VEDTAK

ENDELEG VEDTAK OM KOMMUNEREFORM

De får med dette melding om at Ulstein kommunestyre har gjort følgjande vedtak i sak PS 16/63:

Ulstein kommune har tidlegare (i K-sak 66/14) uttrykt behovet for større og meir robuste kommunar, behovet for ein betydeleg reduksjon i talet på kommunar i vår region og behovet for samsvar mellom kommunal organisering og naturlege bu- og arbeidsregionar.

Ulstein kommunestyre stadfestar desse behova og går inn for at Ulstein kommune slår seg saman med Hareid kommune innan 1.1.2020, og at den inngåtte intensjonsavtalen for Hareidlandet vert lagt til grunn for den vidare prosessen.

Kommunen er ikkje bunden av den inngåtte intensjonsavtalen for Runde kommune.

∕ Samla saksframstilling ligg ved.

Med helsing

Svein Arne Orvik
politisk sekretær

Brevet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi til:
Hareid kommune
Herøy kommune
Sande kommune
Vanylven kommune

ULSTEIN KOMMUNE

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	Svein Arne Orvik	Arkivsak:	2010/453
		Løpenr.:	10025/2016

Utvalsaksnr.	Utval	Møtedato
16/81	Ulstein formannskap	30.08.2016
16/63	Ulstein kommunestyre	01.09.2016

Saka gjeld:

ENDELEG VEDTAK OM KOMMUNEREFORM

Vedtak i Ulstein kommunestyre 01.09.2016:

Ulstein kommune har tidlegare (i K-sak 66/14) uttrykt behovet for større og meir robuste kommunar, behovet for ein betydeleg reduksjon i talet på kommunar i vår region og behovet for samsvar mellom kommunal organisering og naturlege bu- og arbeidsregionar.

Ulstein kommunestyre stadfestar desse behova og går inn for at Ulstein kommune slår seg saman med Hareid kommune innan 1.1.2020, og at den inngåtte intensjonsavtalen for Hareidlandet vert lagt til grunn for den vidare prosessen.

Kommunen er ikkje bunden av den inngåtte intensjonsavtalen for Runde kommune.

Handsaming:

Tilrådinga frå formannskapet vart vedteken med 23 mot 2 røyster.

Tilråding frå Ulstein formannskap 30.08.2016:

Ulstein kommune har tidlegare (i K-sak 66/14) uttrykt behovet for større og meir robuste kommunar, behovet for ein betydeleg reduksjon i talet på kommunar i vår region og behovet for samsvar mellom kommunal organisering og naturlege bu- og arbeidsregionar.

Ulstein kommunestyre stadfestar desse behova og går inn for at Ulstein kommune slår seg saman med Hareid kommune innan 1.1.2020, og at den inngåtte intensjonsavtalen for Hareidlandet vert lagt til grunn for den vidare prosessen.

Kommunen er ikkje bunden av den inngåtte intensjonsavtalen for Runde kommune.

Handsaming:

Tilrådinga frå rådmannen vart vedteken med 7 mot 1 røyster.

Tilråding frå rådmannen:

Ulstein kommune har tidlegare (i K-sak 66/14) uttrykt behovet for større og meir robuste kommunar, behovet for ein betydeleg reduksjon i talet på kommunar i vår region og behovet for samsvar mellom kommunal organisering og naturlege bu- og arbeidsregionar.

Ulstein kommunestyre stadfestar desse behova og går inn for at Ulstein kommune slår seg saman med Hareid kommune innan 1.1.2020, og at den inngåtte intensjonsavtalen for Hareidlandet vert lagt til grunn for den vidare prosessen.

Kommunen er ikkje bunden av den inngåtte intensjonsavtalen for Runde kommune.

Saksfakta:

Vedlegg:

- 1 Intensjonsavtale om Hareidlandet kommune
- 2 Rapport frå opinionsundersøking om kommunereform i august 2016

Uprenta vedlegg:

Ulstein kommune – søknad om utsetjing av frist for endeleg vedtak i kommunereforma (brev frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal 7.6.2016)

Kommunereforma fram til endeleg vedtak i kommunane innan 1. juli – og fylkesmannen si tilråding innan 1. okt. 2016 (brev frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal 31.3.2016)

Kommunane har vore bedne om å gjere endelege vedtak om kommunereform innan 1.7.2016, og Ulstein kommunestyre handsama 16.6.2016 sak PS 16/56 *Kommunereforma etter innbyggjarhøyringa våren 2016*. I brev frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal 7.6.2016 vart det gitt høve til å gjere eit nytt vedtak som skal erstatte det endelege vedtaket seinast 1.9.2016.

Dette saksframlegget legg til grunn dei momenta Fylkesmannen har bede kommunane ta med i vurderinga før endelege vedtak om kommunereform.

Kommunefakta og prosess i kommunereforma*Grunndata*

Ulstein kommune har eit areal på 97 km² og ligg på Ytre Søre Sunnmøre. Folketalet er 8425 per 2. kvartal 2016. I 1986 var folketalet 5525 (kjelde: Statistisk sentralbyrå). Om lag 78 prosent av folkesetnaden bur i tettstedar, i hovudsak i administrasjonssenteret Ulsteinvik. Til samanlikning er tettstadsandelen i heile Møre og Romsdal fylke 70 prosent. Ulstein har hatt ein kontinuerleg og relativt sterk folkevekst i heile etterkrigstida. I tiårsperioden 2005–15 auka folketalet i snitt med 2 prosent årleg mot 0,8 prosent i fylket totalt (kjelde: Store Norske Leksikon). Folketalet har til saman auka med 23,7 prosent dei siste ti åra fram t.o.m. 2015. Det er relativt korte reiseavstandar i kommunen. Med bil kan ein ta seg frå dei fleste ytterpunkta i kommunen til administrasjonssenteret på under eit kvarter.

Nokre nøkkeltal (per 31.12.2015):

Tilsette/årsverk i Ulstein kommune (2014)	707/562
Sum driftsinntekter i mill. kr	607,5
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter (snitt siste 5 år)	3,0
Driftsfond i mill. kr	21,51
Investeringsfond i mill. kr	52,46
Samla gjeld i mill. kr	1417,0
Samla gjeld per innbyggjar i kr	168 094
Budsjettert gjeld i 2019 per innbyggjar i kr	131 554

Reformprosess

Kommunestyre sa seg i juni 2014 samd i behovet for større og meir robuste kommunar, og såg føre seg «ein betydeleg reduksjon i talet på kommunar i vår region». Kommunestyret vedtok å bidra aktivt i reformprosessane.

Det har jamt over vore god framdrift i prosessane i regionen sidan juni 2014. I andre halvår 2015 var det mindre aktivitet i reformprosessane, mykje av den politiske merksemda var då retta inn mot val av nye kommunestyre.

Ulstein har hatt eit omfattande samarbeid med andre kommunar om reforma:

- I 2015 hadde Ulstein nabopratar om kommunereform med dei fire nabokommunane på Ytre Søre Sunnmøre. I 2014 hadde kommunestyret peika på at ein ny kommune også kunne bestå av alle kommunane på Søre Sunnmøre, men Ørsta og Volda gav tidleg signal om at dei ikkje såg dette som aktuelt.
- I 2016 forhandla Ulstein med Hareid, Herøy, Sande og Vanylven om å danne ein ny kommune, dette munna ut i intensjonsavtalen om Runde kommune som var signert 30.3.2016.
- I 2016 forhandla Ulstein deretter med Hareid om å danne ein ny kommune. Forhandlingane førde fram til intensjonsavtalen om å danne Hareidlandet kommune som vart signert 7.7.2016.
- Ulstein har også vore med på å greie ut ein regionkommune som inkluderer Ålesund (Regionkommune Sunnmøre).

Ulstein kommunestyre gjorde i løpet av første halvår 2016 to vegval:

- 28.1.2016 vedtok kommunestyret å forhandle fram ein intensjonsavtale mellom Hareid, Herøy, Sande, Ulstein og Vanylven om å danne ein ny kommune. Kommunen valde «i denne omgangen å ikkje forhandle om Regionkommune Sunnmøre-alternativet». Samstundes vart det vedteke at dersom forhandlingane med dei fire nabokommunane ikkje førde fram, «kan Ulstein kommune saman med Hareid kommune og flest mogleg av dei andre kommunane nemnt i punkt 1 søke ei alternativ løysing. Regionkommune Sunnmøre kan vere ein del av denne løysinga.»
- 16.6.2016 tok kommunestyret «til vitende at «Runde kommune» ikkje har fått tilstrekkeleg oppslutnad i folkerøystingane i 3 av 5 deltakarkommunar, men ønskjer framleis at Ulstein skal verte ein del av ei større kommune. Med grunnlag i dette er kommunen open for ein dialog med Hareid kommune om ein intensjonsavtale dersom Hareid kommune ønsker dette. Kommunestyret gir mandat til forhandlingsutvalet om å forhandle fram ein slik avtale.»

Internt i Ulstein vart det tidleg utnemnd ei prosjektgruppe for kommunereforma med ordførar, varaordførar, rådmann, assisterande rådmann, leiaren i ungdomsrådet, representantar for Delta, Fagforbundet og Utdanningsforbundet og kontaktpersonen for reforma.

I 2015 slo kommunestyret fast at formannskapet skulle vere styringsgruppe for det vidare arbeidet med reforma og peika ut eit forhandlingsutval. Prosjektgruppa fekk ansvaret for å koordinere arbeidet med å informere og involvere innbygarane og ulike interessentar.

Ulstein kommune har nytta store ressursar på arbeidet med reforma. I perioden mars 2015–juli 2016 hadde kommunen ein netto kostnad på 254 000 kroner, i tillegg kjem kostnader på 556 000 som vert dekt gjennom tilskot frå Fylkesmannen.

Ulstein kommune har involvert innbygarane på ulike vis undervegs i prosessen:

- Ulstein har arrangert til saman seks folkemøte om reforma. I februar 2015 var det folkemøte i Ulsteinvik , ca. 200 personar deltok. I februar 2016 vart det halde fire folkemøte i ulike delar av kommunen, der vart det orientert om måla og stoda i reformprosessen og innbygarane gav innspel. 18.4.2016 var det folkemøte i

Ulsteinvik med orientering og ordskifte på grunnlag av intensjonsavtalen om Runde kommune.

- 2.5.2016 var det ungdomskonferanse om reforma i Hareidhallen i samarbeid med Hareid kommune.
- Husstandane i kommunen har i 2016 fått tilsendt to publikasjonar med informasjon om reforma og prosessen – ein om Runde kommune og ein om Hareidlandet kommune.
- Kommunen har elles nytta sosiale medium, eigen nettstad og lokalavisa for å kommunisere med innbyggjarane om reforma.
- 19.5.2016 vart det halde folkerøysting på grunnlag av intensjonsavtalen om Runde kommune.
- I april fekk Ulstein kommune gjennomført ei opinionsundersøking om reforma blant eit representativt utval av innbyggjarane i kommunen.
- Innbyggjarar i Ulstein har også vore intervjuet i to innbyggjarhøyringar i regi av Sunnmøre Regionråd i september 2014 og oktober 2015 (som omfatta heile Sunnmøre).

Hovudfunn frå høyringa i 2016

I folkerøystinga 19.5.2016 deltok 37,1 prosent av alle med røysterett. Blant 16- og 17-åringane deltok 44,5 prosent.

Resultatet vart slik:

- 24,6 prosent røysta på alternativet "Eg vil at Ulstein skal danne ein ny kommune saman med Hareid, Herøy, Sande og Vanylven".
- 62,8 prosent røysta på alternativet "Eg vil at Ulstein skal halde fram som eigen kommune".
- 3,4 prosent røysta på alternativet "Eg veit ikkje".
- 9,2 prosent røysta blankt.

I opinionsundersøkinga i april 2016 intervjuet Opinion AS eit representativt utval på 500 blant innbyggjarane i Ulstein.

På spørsmålet «Er du for eller imot at Ulstein slår seg saman med Hareid, Herøy, Sande og Vanylven?» fordelte svara seg slik:

- 56 prosent er for.
- 31 prosent er imot.
- 12 prosent svarar «verken for eller imot».
- 1 prosent svarar «veit ikkje».

Dei spurde så dette om kva alternativ dei føretrekker dersom Ulstein, Hareid, Herøy, Sande og Vanylven ikkje slår seg saman:

- 63 prosent føretrekker då at Ulstein og Hareid slår seg saman.
- 24 prosent føretrekker då at Ulstein held fram som eigen kommune.
- 11 prosent føretrekker då at Ulstein blir med i ein større regionkommune saman med bl.a. Ålesund.

I opinionsundersøkinga i august 2016 intervjuet Opinion AS eit representativt utval på 500 blant innbyggjarane i Ulstein.

På spørsmålet «Er du for eller imot at Ulstein og Hareid slår seg saman til ein ny kommune?» fordeler svara seg slik:

- 69 prosent er for.
- 19 prosent er imot.
- 11 prosent svarar «verken eller».
- 0,5 prosent svarar «veit ikkje».

På spørsmålet «Eg vil no lese opp fire alternativ, og ber deg vurdere kva for eitt du føretrekker aller helst» fordeler svara seg slik:

- 11 prosent føretrekker at dei sju kommunane på Søre Sunnmøre slår seg saman.
- 15 prosent føretrekker at de fem kommunane på Ytre Søre Sunnmøre slår seg saman.
- 49 prosent føretrekker at Ulstein og Hareid slår seg saman.
- 25 prosent føretrekker at Ulstein held fram som eigen kommune.

Samandrag av saka:

Saka gjeld kommunereform, der kommunestyret skal gjere endeleg vedtak etter høyringa over intensjonsavtalen om Hareidlandet kommune (samarbeid Hareid–Ulstein).

Vurderingar og konklusjon:

Saksframlegget tek utgangspunkt i dei emna, som syna og kriteria Fylkesmannen har bede kommunane vurdere. I tillegg vert resultatet av innbyggjarhøyringane lagde til grunn. Dagens Ulstein kommune vert vurdert opp mot dei to alternativa kommunen har inngått intensjonsavtalar om – Hareidlandet kommune og Runde kommune – jamfør det Fylkesmannen har bede om.

Tabellane gir ei samanfatta vurdering av kva for endring det er sannsynleg at dei to alternativa Ulstein har inngått intensjonsavtalar om ville innebere samanlikna med dagens kommune.

0 tyder som i dag

+ tyder positiv endring

- tyder negativ endring

Vurdering av kommunen si rolle som tenesteutøvar

<i>Kriterium</i>	Dagens Ulstein kommune	Hareidlandet kommune	Runde kommune
Tilstrekkeleg kapasitet	0	0	+
Relevant kompetanse	0	0	+
Økonomisk soliditet	0	0	0
Valfridom	0	0	0

Uavhengige vurderingar som Kommunebarometeret og ulike brukarundersøkingar vitnar om at dagens Ulstein kommune yter tenester av god kvalitet og med god kapasitet. I åra som kjem kan ein vente av kommunane vil måtte løyse stadig meir komplekse og faglege krevjande oppgåver – og samtidig møte høge forventningar frå innbyggjarane – utan at dei økonomiske ressursane vert aukar tilsvarende.

Kompetansen i og kvaliteten på dei kommunale fagmiljøa vert avgjerande for å kunne møte desse utfordringane. Dersom Ulstein og andre kommunar dannar ein ny og større kommune saman, vil dei kommunale fagmiljøa verte større, meir stabile og allsidige. Dess større organisasjonen er, dess betre høve har ein til å sette av ressursar til spesialisering, innovasjon og utviklingsarbeid. Ei slik utviding av fagmiljø og spesialisering er heilt naudsynt for å møte krav til digitalisering, elektroniske tenester til innbyggjarar og auka bruk av velferdsteknologi. Det vil kunne gjere det mogleg for fagmiljøa å gi innbyggjarane kvalitativt gode tenester på lang sikt, også med knappe ressursar. Alternativet Runde kommune ville i dette perspektivet hatt ein fordel framfor Hareidlandet kommune, i og med at Runde kommune ville hatt dei største fagmiljøa av dei to alternativa.

Ved å danne ein ny kommune kan ein samstundes samordne og effektivisere administrativt arbeid og såleis frigjere ressursar som kan nyttast til å styrke sjølve tenesteytinga.

Vurdering av kommunen si rolle for å ivareta rettstryggleiken til innbyggjarane

<i>Kriterium</i>	Dagens Ulstein kommune	Hareidlandet kommune	Runde kommune
Tilstrekkeleg kapasitet	0	+	+
Relevant kompetanse	0	0	+
Tilstrekkeleg distanse	0	+	+

Mange av vurderingane som er gjorde for kommunen som tenesteutøvar, gjeld også for omsynet til rettstryggleiken: Kommunar med store og allsidige fagmiljø vil venteleg ha dei beste føresetnadane for å sikre seg tilstrekkeleg og relevante kompetanse. Slike kommunar har dei beste føresetnadane for å verkeleggjere dei rettane som innbyggjarane har etter eit omfattande og komplekst lovverk. I tillegg vil det i ein større kommune vere færre tilfelle der sakshandsamar har band til involverte partar – den naudsynte distansen aukar. Å inngå i ein ny og større kommune er slik sett eit meir tenleg alternativ enn å stå åleine. Og av Hareidlandet og Runde kommunar er det det sistnemnde alternativet som generelt vil gi dei beste føresetnadane for å sikre så god rettstryggleik som mogleg. Både fordi fagmiljøa og den naudsynte, profesjonelle distansen ville venteleg ha vorte større i Runde kommune enn i Hareidlandet kommune.

Vurdering av kommunen si rolle som samfunnsutviklar

<i>Kriterium</i>	Dagens Ulstein kommune	Hareidlandet kommune	Runde kommune
Funksjonelle samfunnsutviklings-område	0	+	+
Relevant kompetanse	0	+	+
Effektiv tenesteproduksjon	0	+	+

Kommunegrensene vi har i dag skriv seg frå ei tid då kommunane hadde langt færre og meir avgrensa oppgåver enn i dag, og då innbyggjarane i større grad budde og arbeidde innanfor kommunegrensene. Medan det private nærings- og arbeidslivet på Søre Sunnmøre i dag er

tett integrert, lyt kommunane arbeide med samfunnsutvikling innafor sine geografiske grenser.

Ulstein kommune har lenge lagt stor vekt på rolla som samfunnsutviklar, ikkje minst ved å legge til rette for og spele saman med næringslivet, utvikle Ulsteinvik til eit stadig meir urbant senter og løfte krinsane i kommunen. Det har klare fordelar å vere ein kompakt kommune der offentlege og private aktørar har lang tradisjon for å vidareutvikle lokalsamfunnet i fellesskap.

På den andre sida kan rolla som samfunnsutviklar utvidast ved å danne ein større kommune. Til dømes vil ein større kommune ha betre føresetnader for å trekke til seg nye verksemdar, både private og statlege, ikkje minst slike som krev høg kompetanse. Det vil gjere arbeidslivet i regionen meir mangfaldig og attraktivt. Ein større kommune vil slik sett vere betre rusta til å konkurrere med dei større byane i landet om både arbeidsplassar og arbeidstakarar. Samferdsel er eit anna område der ein ny og større kommune vil vere betre skodd til å posisjonere enn det dei einskilde kommunane i regionen er i dag.

Alternativet Runde kommune ville gitt større samsvar mellom kommunegrensene og bu- og arbeidsmarknaden i regionen enn det alternativet Hareidlandet ville gitt. Med tanke på å utvikle den samla regionen, ville Runde kommune slik sett ha dei beste føresetnadane.

Vurdering av kommunen som demokratisk arena

<i>Kriterium</i>	Dagens Ulstein kommune	Hareidlandet kommune	Runde kommune
Høg politisk deltaking	0	0	-
Lokal politisk styring	0	+	+
Lokal identitet	0	0	0

I høyringa om Runde kommune peika lokaldemokratiet seg ut som det området der innbyggjarane er mest negative til kva ei kommunesamanslåing vil ha å seie. Det kan kome av at ein ventar at avstanden vert større mellom folk og folkevalde dess større kommunen er: det vert fleire innbyggjarar per kommunestyrerepresentant i ein større kommune, og mange av dei folkevalde vil vere busette i område som ligg lenger ifrå der den enkelte innbyggaren sjølv er busett.

Om ei kommunesamanslåing vert oppfatta å gjere vegen lengre mellom folk og folkevalde, er det klart uheldig. Ved ei eventuell danning av ein ny og større kommune, vil det derfor vere naudsynt å ta i bruk nye arbeidsmåtar som involverer innbyggjarane så mykje som mogleg.

Dersom det å danne ein større kommune gjer det mogleg å avvike interkommunale selskap, vil dei folkevalde få større mynde, ved at kommunen sjølv tek hand om oppgåvene som selskapa i dag utfører. I det perspektivet kan ei kommunereform innebære at lokaldemokratiet vert styrka, ved at dei folkevalde får betre høve til å styre og utvikle verksemdene.

I den grad ein ny kommune gir meir robust økonomi og større handlefridom til dei folkevalde vil det styrke lokaldemokratiet.

Vurdering av økonomisk status og utvikling

Frå regjeringa si side vert det lagt opp til ulike økonomiske insitament for samanslåing av kommunar:

- Kompensasjon for eingongskostnader etter denne standardiserte modellen:

Antall kommuner og innbyggere i sammenslåingen	0-19 999 innbyggere	20- 49 999 innbyggere	50- 99 999 innbyggere	Over 100 000 innbyggere
2 kommuner	20 000 000	25 000 000	30 000 000	35 000 000
3 kommuner	30 000 000	35 000 000	40 000 000	45 000 000
4 kommuner	40 000 000	45 000 000	50 000 000	55 000 000
5 eller flere kommuner	50 000 000	55 000 000	60 000 000	65 000 000

Runde-alternativet vil etter denne modellen utløyse ein kompensasjon på 55 mill.kr., medan Hareidlandet kommune vil gi ein kompensasjon på 20 mill.kr.

- Reformstøtte etter følgende modell:

Antall innbyggere i sammenslåingen	Reformstøtte
0-14 999 innbyggere	5 millioner
15 000- 29 999 innbyggere	20 millioner
30 000- 49 999 innbyggere	25 millioner
Over 50 000 innbyggere	30 millioner

Runde-alternativet vil då gi 20 mill.kr, medan Hareidlandet vil gi 5 mill.kr.

- Inndelingstilskot i ein periode på til saman 20 år kor ein vert fullt kompensert for reduksjonen i basistilskotet som følge av det nye strukturkriteriet dei første 15 åra, før ein gradvis trappar tilskotet ned dei 5 siste åra. Strukturkriteriet vert innført for å prøve å skilje mellom kommunar som er «frivilleg» eller «ufrivilleg» små, og måler gjennomsnittleg reiseavstand for å nå 5000 innbyggjarar. KS har berekna følgende verknadstabell for kommunane på Ytre Søre:

Møre og Romsdal - netto omfordeling ved bruk av strukturkriteriet (beregnet utenfor kostnadsnøkkel)

Kommune	Gjennomsnittlig reiseavstand for å nå 5000 innb.	Ny basis-tilskudd	Andel av fullt nivå basis	Tilbakeført frigjort beløp, kr 268 per	Netto omfordeling ved bruk av struktur		Alternativ: struktur inn i nøkkelen, anslag på nivå	
	1000 kr	1000 kr		1000 kr	1000 kr	kr per innb	1000 kr	kr per innb
1502 Molde	4,14	8 275	0,582	7 107	1 152	43	1 092	41
1504 Ålesund	2,30	7 759	0,545	12 468	5 998	129	5 603	120
1505 Kristiansund	2,66	7 859	0,552	6 558	188	8	56	2
1511 Vanylven	21,35	13 094	0,920	874	-261	-80	-89	-27
1514 Sande	19,37	12 540	0,881	698	-991	-380	-857	-328
1515 Herøy	6,11	8 826	0,620	2 399	-3 005	-335	-2 929	-327
1516 Ulstein	3,69	8 148	0,573	2 232	-3 849	-462	-3 855	-462
1517 Hareid	4,71	8 435	0,593	1 370	-4 425	-865	-4 395	-859

Etter disse berekningane vil Ulstein kommune tape om lag 3,85 mill.kr årleg over ein periode på 15-20 år på å stå aleine. På den andre sida har Ulstein kommune dei siste åra mottatt eit veksttilskot som vil kunne falle bort ved ei kommunesamanslåing (for 2017 vil dette veksttilskotet utgjere om lag 3,2 mill. kr). Føresetnaden for å få veksttilskot er at kommunen i siste treårsperiode har hatt ein gjennomsnittleg folkevekst på over 1,4%.

Økonomiske nøkkeltal

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er hovudindikatoren for den økonomiske situasjonen i kommunane, og netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter bør ifølge TBU over tid utgjere om lag 3 prosent av inntektene. Målt over dei 5 siste åra ser dette slik ut for dei aktuelle kommunane:

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter, konsern

	2011	2012	2013	2014	2015	SNITT
Vanylven	0,9	2,8	7,5	2,1	3,5	3,4
Sande	3,4	3,4	0,6	-0,5	-3,1	0,8
Herøy	5,1	2,9	-5,1	-6,2	0,6	-0,5
Ulstein	-0,6	2,4	8,5	1,8	2,8	3,0
Hareid	0,1	1,3	2	1,8	2,6	1,6

Disposisjonsfond/rekneskapsmessig meir/mindreforbruk

Summen av disposisjonsfondet og rekneskapsmessig meir/mindreforbruk ved utgangen av 2015 framgår under:

Disposisjonsfond og rekneskapsmessig meir/mindreforbruk 31.12.15, konsern (tal i 1000 kr frå KOSTRA)

Vanylven	19 560
Sande	-4 924
Herøy	16 044
Ulstein	30 750
Hareid	-1 483

Lånegjeld

Tala under syner netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter pr. 31.12.15:

Vanylven	75,3 %
Sande	84,2 %
Herøy	99,2 %
Ulstein	192,2 %
Hareid	86,6 %

Dei økonomiske nøkkeltala syner at den økonomiske stoda i kommunen er samansett. Resultatmessig har kommunen hatt ei tilfredsstillande utvikling med ein skatteinngang godt over landsgjennomsnittet dei siste 5 åra, og Ulstein har òg mest frie midlar til disposisjon av dei 5 kommunane. Samtidig har kommunen den høgaste lånegjelda i landet målt i prosent av brutto driftsinntekter.

Kommunen har historisk sett hatt ein god skatteinngang og høg evne til å betene lån, og forslaget frå regjeringa om å tilbakeføre delar av selskapsskatten til kommunane frå 2018 kan verke positivt for Ulstein. Likevel vil den høge lånegjelda legge beslag på ein større andel av kommunen sine ressursar i tida framover, og ein vil vere svært eksponert for endringar i rentenivå og inntektsgrunnlag. Sett i lys av dette vil det kunne verte ein fordel for Ulstein å bli del av ein større kommune med ein diversifisert gjeldsgrad. Ein større kommune vil òg kunne bidra til ein meir samansett næringsstruktur og mindre sårbarheit for konjunktursvingningar.

Tenesteproduksjonen i kommunane vert meir kompleks i åra som kjem. Formelle krav til sakshandsaming, krav til vedtak og vurderingar ved tildeling av tenester aukar. Krav til bruk av elektroniske tenester og verktøy aukar. Kravet kjem frå innbyggjarane i kommune som ventar det same nivå på tenester frå kommune som dei frå private tenesteytarar. Tettare samhandling mellom kommunar og andre aktørar aukar òg krava til kunnskap og kompetanse. Eit døme på dette er Norsk HelseNett som no utviklar elektronisk kommunikasjon mellom alle aktørar innanfor helse og omsorgssektoren. Der er andre døme innanfor andre sektorar. Kommunen sjølv er også ein pådrivar i å ta i bruk ny teknologi for å auke produksjonen med mindre ressursbruk, men òg for å utvikle kvalitet og tenestetilbodet til brukarane t.d. ved å ta i bruk velferdsteknologi.

Kommunen ser i dag utfordringane med små fagmiljø. Desse utfordringane vil auke i åra framover og det er behov for større kommunar dersom den utviklinga vi ser no held fram i åra framover.

Høyringar om dei to intensjonsavtalane

Etter innbyggjarhøyringane om Runde kommune vedtok Ulstein kommunestyre 16.6.2016 bl.a. at «Ulstein kommunestyre tek til vitande at «Runde kommune» ikkje har fått tilstrekkeleg oppslutnad i folkerøystingane i 3 av 5 deltakarkommunar, men ønskjer framleis at Ulstein skal verte ein del av ei større kommune.»

Spørjeundersøkingar i åra 2014–2016 har vist at det blant innbyggjarane i Ulstein er eit generelt ønske om at kommunen skal verte ein del av ein større kommune. Spesielt mange har vore positive til at Hareid og Ulstein skulle finne saman.

I innbyggjarhøyringa om Hareidlandet kommune har opinionsundersøkinga i Hareid vist at 41 prosent er for ei samanslåing, medan 45 prosent er imot og 14 prosent svarar at det ikkje veit. Forskjellen mellom for og imot er ikkje statistisk signifikant (innanfor feilmarginen). I folkerøystinga i Hareid røysta 39 prosent for samanslåing, 60 prosent røysta imot og 1 prosent røysta «veit ikkje».

I Ulstein viser opinionsundersøkinga om Hareidlandet kommune at 69 prosent er for at Ulstein og Hareid skal danne ein ny kommune. På spørsmål om kva for eitt av fire moglege alternativ innbyggjarane aller helst ønsker, er ei samanslåing av Ulstein og Hareid det alternativet som har klart størst tilslutning, med 49 prosent, medan 25 prosent føretrekker at Ulstein held fram som eigen kommune.

Konklusjon

Omsyn på ulike samfunnsområde viser at det er behov for at Ulstein går inn i ein større kommune. Der er faglege argument for å slå saman fleire av kommunane i regionen, men den inngåtte intensjonsavtalen om Runde kommune har ikkje naudsynt tilslutning. Delar av avtalen, som t.d. oppbygging av eit rådhusmiljø i Myrvåg, utanfor eksisterande senter, meiner Ulstein kommune ikkje ei framtidsretta løysing. Dersom den vidare prosessen fører til at samarbeid mellom dei fem kommunane kjem opp som eit reelt alternativ, må eit slikt samarbeid ha eit anna grunnlag enn den framforhandla intensjonsavtalen.

Ei samanslåing av Ulstein og Hareid har stor tilslutning i Ulstein og vil gjere dei to kommunane betre rusta til å møte framtidens utfordringar. Intensjonsavtalen om Hareidlandet bør leggst til grunn for eit eventuelt vidare samarbeid med Hareid kommune.

29.8.2016

Verner Larsen
konstituert rådmann

Svein Arne Orvik
kontaktperson for kommunereforma